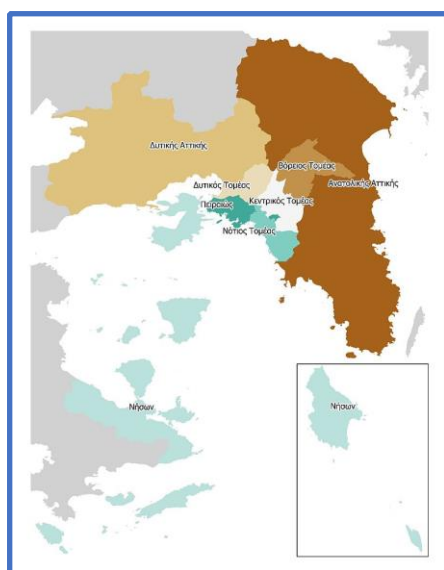

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

**«Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας
του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020»**

Αθήνα, Οκτώβριος 2020

Περιεχόμενα

Επιτελική Σύνοψη.....	6
Executive Summary	25
Ευρετήριο Συντομογραφιών και Ακρωνυμίων.....	42
1. Εισαγωγή	44
1.1 Μεθοδολογική Προσέγγιση	46
1.2 Πρόσφατες εξελίξεις στο πλαίσιο διαχείρισης του ΕΣΠΑ 2014-2020	49
2. Επικαιροποίηση της Ανάλυσης της Υφιστάμενης Κατάστασης στην Περιφέρεια Αττικής...61	
2.1 Συγκριτική παρουσίαση βασικών διαρθρωτικών στοιχείων στην Περιφέρεια Αττικής...62	
2.1.1 Εισαγωγικά στοιχεία για την Περιφέρεια Αττικής.....	62
2.1.2 Δημογραφικά στοιχεία	63
2.1.3 Η εξέλιξη των βασικών περιφερειακών δεικτών ανάπτυξης	66
2.2 Συγκριτική ανάλυση δεδομένων ανά Θεματικό Στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	71
2.2.1 Ενίσχυση της έρευνας της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας (Θ.Σ.1) ..	71
2.2.2 Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους (Θ.Σ.2)	76
2.2.3 Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ - ΘΣ3)	80
2.2.4 Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους Τομείς (Θ.Σ.4).....	93
2.2.5 Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (Θ.Σ.5)	96
2.2.6 Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων (Θ.Σ.6).....	101
2.2.7 Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές (Θ.Σ.7)	117
2.2.8 Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων (Θ.Σ.8)	123
2.2.9 Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων (Θ.Σ.9).....	128
2.2.10 Επένδυση στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική Κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη Διά Βίου Μάθηση (Θ.Σ.10).....	141
2.3 Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για το Ε.Π. Αττικής 2014-2020.....	145
2.3.1 Παρουσίαση SWOT Ανάλυσης ανά Θεματικό Στόχο.....	145
2.3.2 Νέες ανάγκες που προέκυψαν από την επικαιροποιημένη SWOT Ανάλυση.....	162

3. Αποτελεσματικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος.....	164
3.1 Αποτίμηση της Πορείας Υλοποίησης Ε.Π.....	166
3.1.1 Στοιχεία Υλοποίησης ανά Άξονα Προτεραιότητας.....	166
3.1.2 Άξονας Προτεραιότητας 1 - Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία	168
3.1.3 Άξονας Προτεραιότητας 2 - Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ	174
3.1.4 Άξονας Προτεραιότητας 3 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας	180
3.1.5 Άξονας Προτεραιότητας 4 - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές	189
3.1.6 Άξονας Προτεραιότητας 5 - Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων.....	198
3.1.7 Άξονας Προτεραιότητας 6 - Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον.....	203
3.1.8 Άξονας Προτεραιότητας 7-Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής.....	213
3.1.9 Άξονας Προτεραιότητας 8-Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.....	219
3.1.10 Άξονας Προτεραιότητας 9-Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής...225	
3.1.11 Άξονας Προτεραιότητας 10 - Ανάπτυξη - Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας	241
3.1.12 Άξονας Προτεραιότητας 11 – Ανάπτυξη Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης	245
3.1.13 Άξονας Προτεραιότητας 12–Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ)	248
3.1.14 Άξονας Προτεραιότητας 13 – Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΚΤ).....	250
3.2 Εκτίμηση των Στόχων Δεικτών Εκροών και Αποτελεσμάτων (2023)	252
3.2.1 Εκτίμηση για την επίτευξη στόχων των Δεικτών εκροών (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ για το έτος 2023)	252
3.2.2 Εκτίμηση για την επίτευξη στόχων των Δεικτών αποτελέσματος (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ για το έτος 2023)	266
3.3 Συμπεράσματα - Κατευθύνσεις	270
4. Πλαίσιο Επίδοσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος	274
4.1 Εξέταση προόδου υλοποίησης στόχων (2023) των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης	277

4.2 Εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης.....	292
4.3 Συμπεράσματα - Κατευθύνσεις	295
5. Αποδοτικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος	298
5.1 Χρηματοοικονομική Πορεία Υλοποίησης του Ε.Π.....	298
5.1.1 Διαμόρφωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος	298
5.1.2 Ενεργοποίηση Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020	298
5.2 Εκτέλεση του Προϋπολογισμού του Ε.Π.	305
5.2.1 Εξέταση Θεματικής Συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του Ε.Π.....	305
5.2.2 Εξέταση Μοναδιαίου Κόστους	316
5.2.3 Συσχετισμός με τους Στόχους των Δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων	319
5.3 Συμπεράσματα - Κατευθύνσεις	323
6. Αξιολόγηση της Καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π.	326
6.1 Αξιολόγηση της Εσωτερικής Συνοχής	327
6.1.1 Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττικής» 2014 -2020	327
6.1.2 Επικαιρότητα της συνάφειας των αναγκών με τις Στρατηγικές προτεραιότητες του Ε.Π.....	333
6.1.3 Τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών	336
6.1.4 Επικαιρότητα της συνάφειας μεταξύ των αναγκών και των Ειδικών Στόχων του Ε.Π.	341
6.1.5 Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων του Ε.Π.....	346
6.1.6 Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Ε.Π.	349
6.1.7 Συνέργεια μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Ο.Χ.Ε του Ε.Π. Αττικής 2014 - 2020.....	352
6.2 Αξιολόγηση της Εξωτερικής Συνοχής του Ε.Π.....	353
6.2.1 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020».....	353
6.2.2 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020.....	356
6.2.3 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με το Πρόγραμμα Horizon Europe	359
6.2.4 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών του Ε.Π. με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2020)	362
6.2.5 Συμβολή των αναγκών του Ε.Π. στις Εθνικές Στρατηγικές.....	371
6.3 Οριζόντιες Πολίτικες – Επικαιροποίηση της εφαρμογής	375
6.3.1 Αξιολόγηση της εφαρμογής των Οριζόντιων Πολιτικών / Αρχών στο Ε.Π.	375
6.4 Επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης	377

6.4.1	Εξέταση της επικαιρότητας της Λογικής της Παρέμβασης	379
6.4.2	Εξέταση της κατανομής των πόρων του Ε.Π. στις Θεματικές Συγκεντρώσεις της Λογικής της Παρέμβασης	379
6.4.3	Πορεία Επίτευξης Δεικτών – συμβολή στη Λογική της Παρέμβασης του Ε.Π. (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ).....	383
6.4.4	Επικαιρότητα της σύνδεσης αναγκών, ειδικών στόχων, εκροών με τις προωθούμενες δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π.....	388
6.4.5	Ένταξη Νέων Αναγκών στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π. Αττικής 2014-2020 .	414
7.	Αξιολογήσεις των Επιπτώσεων του Ε.Π.	420
7.1	Συμβολή του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους σε σχέση με Αποτελέσματα	421
7.2	Διασφάλιση δεδομένων των Αξιολογήσεων Επιπτώσεων	438
7.3	Εξέταση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ Αττικής 2014-2020.....	446

Επιτελική Σύνοψη

Η «Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής 2014-2020», πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τα στοιχεία των επιδόσεων, των χρηματοδοτήσεων και των δεικτών τα οποία αντλήθηκαν από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), την 30/09/2020. Επιπλέον, για την απόδοση μια ολοκληρωμένης προσέγγισης στην εκτίμηση της πορείας του Προγράμματος, ο Σύμβουλος έλαβε υπόψη και δευτερογενή στοιχεία παρακολούθησης των Πράξεων, τα οποία συγκέντρωσε σε συνεργασία με τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής. Τα βασικά ευρήματα, υπό την μορφή Επιτελικής Σύνοψης, σύμφωνα με το περιεχόμενο και τα πορίσματα της παρούσας Έκθεσης Αξιολόγησης, παρατίθενται παρακάτω.

Υφιστάμενη κατάσταση ανά Θεματικό Στόχο του Ε.Π. Αττικής 2014-2020

Η διαχρονική εξέλιξη των αναπτυξιακών δεικτών της Αττικής αντικατοπτρίζει ουσιαστικά τον αναμενόμενο οικονομικό κύκλο της παραγωγικής δραστηριότητας της χώρας, υπό την καθοριστική επίδραση της οικονομικής κρίσης από το 2008 και μετά, μέχρι τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του 2018, οπότε και διαφαίνονται οι πρώτες ασθενείς ενδείξεις ανάκαμψης των δεικτών. Βασική, όμως, παράμετρος ελέγχου της διατήρησης ή και κατάργησης αυτής της ασθενούς ανάκαμψης αποτελεί η πρόσφατη σχετικά εμφάνιση της επιδημίας του COVID-19 και η εν εξελίξει επίδραση της στο τρέχον κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της χώρας και της Περιφέρειας Αττικής, η οποία από τα πρόσφατα στοιχεία διαφαίνεται ιδιαίτερα δυσμενής.

Η επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης στην Περιφέρεια σε συνέργεια με την ανανεωμένη SWOT ανάλυση, αποδίδει ένα σύνθετο μωσαϊκό σημαντικά θετικών αναπτυξιακών χαρακτηριστικών με ανοδική πορεία την τελευταία περίοδο, που αναδεικνύουν την αναπτυξιακή δυναμική της Αττικής και το ρόλο της ως ένα μητροπολιτικό κέντρο με διεθνή εμβέλεια, χαρακτηριστικά ωστόσο, που συναντούν ως τροχοπέδη μια σειρά από αρνητικά σημεία ή αδυναμίες. Αυτά εν πολλοίς, σχετίζονται με χρόνιες διαρθρωτικές συνιστώσες του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος της Αττικής, αλλά και της χώρας γενικά, όπως και με τα 'απόνερα' της πρόσφατης οικονομικής κρίσης. Στο πλαίσιο αυτό, κυριαρχεί μια πλειάδα ευκαιριών που απορρέει, τόσο από το εθνικό, όσο και από το διεθνές γίνεσθαι, παράλληλα όμως με απειλές που προκύπτουν κυρίως από το εξωτερικό μακροοικονομικό περιβάλλον, από τα ελλιπή αποτελέσματα της διαχρονικής εφαρμογής πολιτικών, αλλά και από την περίπτωση μη ολοκλήρωσης των σχεδιαζόμενων δράσεων και απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων. Ως οριζόντιος παράγοντας στην σχετική ανάλυση, επιβλήθηκε πρόσφατα και πρέπει να ληφθεί υπόψη στην περαιτέρω υλοποίηση ή και αναπροσαρμογή του ΠΕΠ, και συνδέεται με την ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών που επιφέρει η επιβράδυνση της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, είτε όσον αφορά στην απασχόληση, στην επιχειρηματικότητα, είτε στις κοινωνικές συνθήκες γενικά.

Σχετικά με το Θ.Σ.1 «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης & της καινοτομίας», λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση της προηγούμενης αξιολόγησης του Ε.Π. της Περιφέρειας, η κατάσταση σε γενικές γραμμές παραμένει θετική μιας και οι δαπάνες για Ε&Α είναι συγκριτικά υψηλές και αυξάνονται και η Αττική αποτελεί ουσιαστικά το επίκεντρο της ερευνητικής δραστηριότητας στη χώρα, συγκεντρώνοντας την πλειονότητα των ακαδημαϊκών και ερευνητικών οργανισμών και εξειδικευμένου επιστημονικού ανθρώπινου δυναμικού. Η κουλτούρα συνεργασίας της έρευνας με τις παραγωγικές δραστηριότητες φαίνεται να έχει ενισχυθεί, ωστόσο χρήζει οπωσδήποτε εκτεταμένης ενίσχυσης. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες ανταγωνιστικότητας για την Περιφέρεια, στην καινοτομία και την τεχνολογική ετοιμότητα βρίσκονται σε αρνητικά πεδία, οπότε η στήριξη του ερευνητικού και επιχειρηματικού οικοσυστήματος με φορείς αναφοράς για την μεταφορά τεχνογνωσίας και την ενίσχυση της σύνδεσης των καινοτομικών αποτελεσμάτων με τις ανάγκες της αγοράς, κρίνεται αναγκαία. Η διαρροή πολύτιμου ανθρώπινου δυναμικού παραμένει σημαντική, οπότε η συνέχιση της χρηματοδότησης των υποδομών έρευνας και τεχνολογίας, όπως και η ενθάρρυνση της κάθετης σύνδεσης της έρευνας με τους τομείς εξειδίκευσης της περιοχής, θα συνέβαλλαν σε μεγάλο βαθμό.

Για το Θ.Σ.2 «Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους», ενθαρρυντική φαίνεται η συνέχιση της αύξησης της διείσδυσης των ΤΠΕ στον πληθυσμό της Περιφέρειας. Πλεονέκτημα αποτελεί και η ύπαρξη σειράς ερευνητικών ινστιτούτων και ακαδημαϊκών τμημάτων σε ζητήματα ΤΠΕ στην Αττική, όπως και οι αυξανόμενες δυνατότητες εξυπηρέτησης από ευρυζωνικά δίκτυα. Το επίπεδο αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών και ψηφιακών υπηρεσιών, τόσο στην εσωτερική λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, όσο και στην αλληλεπίδραση με τους πολίτες, χαρακτηρίζεται διαχρονικά χαμηλό, αν και αξιοσημείωτη είναι η πρόσφατη έμφαση που δόθηκε εξαιτίας των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας, στην ενίσχυση ανάπτυξης και χρήσης ψηφιακών εφαρμογών στο δημόσιο τομέα. Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ από επιχειρήσεις έχει ακόμα μεγάλες δυνατότητες επέκτασης, ενώ παράλληλα αναδεικνύεται η ανάγκη ενίσχυσης των ψηφιακών ικανοτήτων των απασχολούμενων. Η οριζόντια σημασία της αξιοποίησης των ψηφιακών τεχνολογιών καθίσταται κρίσιμη και για την ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος της Περιφέρειας, όπως και για την βελτίωση των αστικών λειτουργιών, μέσα από την προώθηση της έννοιας 'έξυπνη πόλη' για την μητρόπολη της Αθήνας.

Αναφορικά με το Θ.Σ.3 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)», η κατάσταση των επιχειρήσεων ακολουθεί τις θετικές και αρνητικές τάσεις της Περιφέρειας σε σχέση με την εξέλιξη των μεγεθών του μακροοικονομικού περιβάλλοντος. Σημαντικά στοιχεία αποτελούν τα ισχυρά αναπτυξιακά πλεονεκτήματα της Αττικής, όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός, το υψηλό επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού κτλ, ενώ ο ευρωπαϊκός δείκτης ανταγωνιστικότητας για την επιχειρηματική αποδοτικότητα έχει θετικό πρόσημο. Το μερίδιο επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης είναι υψηλό, ωστόσο διατηρούνται ζητήματα που αντιστοιχούν στην έλλειψη ρευστότητας, στη χαμηλή ανταγωνιστικότητα και ο χαμηλός βαθμός συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων σε ομοειδείς κλάδους. Στην κατεύθυνση αυτή,

κρίσιμη αξιολογείται η εκμετάλλευση της δυνατότητας ανάπτυξης οικονομιών κλίμακας και συνεργατικών σχηματισμών, όπως και η περαιτέρω σύνδεση της ερευνητικής δραστηριότητας με τις ανάγκες της αγοράς και την παραγωγή καινοτομίας. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του παραγωγικού κόσμου είναι εφικτή μέσα από ποικίλες ευκαιρίες που διαμορφώνονται. Τέτοιες είναι η στήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων, η αξιοποίηση του κοινωνικού κεφαλαίου, η ολοκλήρωση των δράσεων των ΟΧΕ, όπως και η έμφαση στις δημιουργικές βιομηχανίες. Η εμφάνιση της πανδημίας προκάλεσε τον σχεδιασμό πιο ευέλικτων και βελτιωμένων οικονομικών καθεστώτων, όπως η Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία Coronavirus Response Investment Initiative (CRII) και το νέο ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων της ελληνικής οικονομίας που εγκρίθηκε από την ΕΕ. Εντούτοις, δεν θα πρέπει να αγνοηθούν οι αρνητικές επιδράσεις από παράγοντες που σχετίζονται με τη πιθανή διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα της παγκόσμιας ύφεσης, τη δραστική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στη χώρα εξαιτίας των επιδράσεων της πανδημίας και των περιορισμών στις διεθνείς ροές και την τουριστική κίνηση.

Σχετικά με το Θ.Σ.4 «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους Τομείς», σε σχέση με την προηγούμενη αξιολόγηση, είναι δυνατόν να σημειωθεί η αυξανόμενη έμφαση στην προώθηση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας, πολιτική που καθίσταται αναγκαία, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αττική φιλοξενεί μεγάλο αριθμό παλαιάς τεχνολογίας και ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων. Η θεσμοθέτηση του νέου Κ.ΕΝ.Α.Κ. συμβάλλει προς την κατεύθυνση αυτή. Η ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση της ανακύκλωσης και των εναλλακτικών μορφών ενέργειας αναδεικνύεται ως προτεραιότητα, παράλληλα η περαιτέρω υιοθέτησή και εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας. Ο σχεδιασμός και η εγκατάσταση νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων ΑΠΕ καλείται να συνοδεύεται με τις πρότερες απαραίτητες διαδικασίες διαβούλευσης με την τοπική κοινωνία και τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε να επιτυγχάνεται ο μεγαλύτερος δυνατός βαθμός συναίνεσης.

Ο Θ.Σ.5 «Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων», αφορά στην πρόληψη από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής με σημαντικό βήμα την ύπαρξη Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Το Περιφερειακό Σχέδιο για την Κλιματική Αλλαγή που καθορίζει της αναγκαίες παρεμβάσεις σε επίπεδο Περιφέρειας βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, ωστόσο ακόμα εκκρεμεί η ολοκλήρωση του, σε σχέση με την προηγούμενη αξιολόγηση, και καθίσταται επείγον ο σχεδιασμός και η προώθηση των σχετικών μέτρων. Επίσης, έχουν καταγραφεί οι προτεραιότητες και το Σχέδιο Δράσης από τη Διαβούλευση στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών για το Υδατικό Διαμέρισμα της Αττικής. Οι κίνδυνοι και οι φυσικές καταστροφές, όπως έχουν δείξει και τα πρόσφατα γεγονότα πλημμυρών και πυρκαγιών στην Αττική, εμφανίζονται απρόσμενα και με μεγάλες αρνητικές συνέπειες σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, οπότε η ευαισθητοποίηση των πολιτών και των φορέων για τη λήψη πρωτοβουλιών και μέτρων προστασίας του αστικού χώρου και του περιβάλλοντος, όπως και η ανάδειξη και ενίσχυση της πολιτικής

προστασίας και των συστημάτων πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων, φέρουν υψηλή βαρύτητα.

Σε ότι αφορά τον Θ.Σ.6 «Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων», χρήσιμα στοιχεία παραμένουν η 2^η Αναθεώρηση ΠΕ.Σ.Δ.Α, τα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων και η συνέχιση των έργων αποκατάστασης των ΧΑΔΑ. Η Περιφέρεια φιλοξενεί ξεχωριστό απόθεμα πολιτιστικού ενδιαφέροντος, αλλά και εκτάσεις σημαντικής οικολογικής σημασίας, με αυξημένη επισκεψιμότητα και τουριστική κίνηση γενικά. Η έμφαση που δίνεται στην προώθηση δράσεων διατήρησης και ανάδειξης του οικολογικού και πολιτιστικού αποθέματος καθίσταται επιτακτική, ενώ πολύτιμη κρίνεται η αντίστοιχη στρατηγική έμφαση των εγκεκριμένων και υπό υλοποίηση ΟΧΕ στην κάλυψη των αναγκών του ΘΣ 6 και στην αστική αναβάθμιση της Αθήνας. Ωστόσο, αξιοσημείωτες παραμένουν ακόμα οι ελλείψεις στις υποδομές για τη συγκέντρωση και επεξεργασία λυμάτων για την κάλυψη του περιβαλλοντικού κεκτημένου. Και σε αυτή την περίπτωση, η ενθάρρυνση πολιτικών για την κυκλική οικονομία αποτελεί σημαντική ευκαιρία, όπως και οι εναλλακτικές μέθοδοι παραγωγής ενέργειας, αξιοποιώντας τα αστικά απόβλητα. Η ενίσχυση των δημιουργικών βιομηχανιών στον τομέα του πολιτισμού και σε σύνδεση με τον τουρισμό, αλλά και η ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου με τη χρήση νέων τεχνολογιών, ιδίως μέσα από τις ΟΧΕ, χαρακτηρίζονται ως στρατηγικές ευκαιρίες. Στο πλαίσιο αυτό, δύναται να συμβάλει το νέο ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων της ελληνικής οικονομίας, όπως και η ενισχυμένη φήμη της Αττικής και της χώρας διεθνώς από την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση και διαχείριση της πανδημίας. Δεδομένου ότι οι δράσεις για τους τομείς του περιβάλλοντος και του πολιτισμού περιλαμβάνουν πολλές φορές πολύπλοκα τεχνικά και κατασκευαστικά έργα, με αναφορά σε ποικίλους και με επικάλυψη τομείς αρμοδιοτήτων, έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην προσπάθεια μείωσης του χρόνου των διαδικασιών έγκρισης και ωρίμανσης των έργων.

Ως προς τον Θ.Σ.7 «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές» και ειδικότερα για τα μέσα σταθερής τροχιάς, τα στοιχεία καταδεικνύουν αύξηση του επιβατικού κοινού (ΤΡΑΜ κ.α.). Σημαντική πρόοδος, με συνεχή αυξητική τάση, καταγράφει ο τομέας της κρουαζιέρας (κίνηση επιβατών κρουαζιέρας) μέσω των λιμένων Πειραιώς και Λαυρίου. Δεσπόζουσα θέση καταλαμβάνει το λιμάνι του Πειραιά στην εποχικότητα των υπηρεσιών κρουαζιέρας ενώ αποτελεί ευκαιρία με πολλαπλασιαστικά οφέλη η αναβάθμιση των υπηρεσιών home – porting. Το λιμάνι του Πειραιά είναι ένας σημαντικός μεταφορικός κόμβος στην νότια Ευρώπη με δυναμικό πρόγραμμα επενδύσεων. Ως προς το πεδίο της οδικής ασφάλειας η εικόνα φαίνεται βελτιωμένη, αν και τα νούμερα θανατηφόρων τροχαίων και συμβάντων με πεζούς, δεν είναι αμελητέα. Το δίκτυο φυσικού αερίου συνεχίζει να επεκτείνεται και αποτελεί ευκαιρία, ωστόσο πρέπει να τονισθεί η γενική απειλή στον τομέα των μεταφορών, που σχετίζεται με μια μακρά διατήρηση της διεθνούς ύφεσης, που ενδέχεται να φέρει σημάδια πολιτικής αστάθειας στην νοτιοανατολική Μεσόγειο, ενώ εμφανείς είναι ήδη οι αρνητικές μεταβολές στην επιβατική κίνηση, εξαιτίας των περιορισμών στις διεθνείς μεταφορές λόγω της πανδημίας.

Για τον Θ.Σ.8 «Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων» θετικό στοιχείο αποτελεί η λειτουργία του Περιφερειακού μηχανισμού διάγνωσης αναγκών της εργασίας. Επιπρόσθετα, το γεγονός ότι η Αττική καταγράφει τις καλύτερες επιδόσεις στη χώρα στα επίπεδα εισοδήματος και αύξηση της απασχόλησης με παράλληλη μείωση της ανεργίας την τελευταία περίοδο. Το απόθεμα εργατικού δυναμικού με επιστημονική και τεχνική εξειδίκευση είναι υψηλό, εντούτοις η ανεργία παραμένει ακόμα σε σημαντικά επίπεδα με εμφανή τα σημάδια χαμηλής έντασης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας, ως απόρροια της οικονομικής κρίσης. Εντοπίζονται μια σειρά αναγκών που έχουν να κάνουν με την προσαρμοστικότητα των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των εργοδοτών στις σύγχρονες συνθήκες, την ενίσχυση του προσανατολισμού της απασχόλησης στους τομείς αναπτυξιακής εξειδίκευσης της Αττικής και την έμφαση στην δυναμική κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων. Η σύνδεση των επιστημονικών κατευθύνσεων του ανθρώπινου δυναμικού με τους τομείς που έχουν ζήτηση στην αγορά χαρακτηρίζεται ακόμα ελλιπής, με τον μηχανισμό διάγνωσης αναγκών να καλείται να αναλάβει έναν πιο ενεργό ρόλο, δεδομένης και της υφιστάμενης διαχρονικής τάσης διαρροής ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό. Πέρα από τους τομείς της έξυπνης εξειδίκευσης στην Περιφέρεια, χρήσιμη κρίνεται η ανάπτυξη της απασχόλησης στους τομείς αιχμής της 4ης Βιομηχανικής επανάστασης, όπως και η διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης και δια βίου μάθησης. Η στήριξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας και της καινοτόμου αυτοαπασχόλησης αποτελούν σημαντική ευκαιρία, σε σύνδεση και με τις δράσεις των ΘΣ 1 και 3. Ως απειλές στην απασχόληση, εμφανίζεται η δραστική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στη χώρα που συνδέεται και με μια πιθανή μείωση της κατανάλωσης και ζήτησης για υπηρεσίες και αγαθών, εξαιτίας των επιδράσεων της πανδημίας. Συνεπώς, η αξιοποίηση των νέων ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, αλλά και η διεύρυνση των εργαλείων για την ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, αξιολογούνται ως προτεραιότητα πολιτικής.

Αναφορικά με το Θ.Σ.9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων», η Περιφέρεια Αττικής έχει να επιδείξει μια σειρά από θετικές δράσεις και εργαλεία, όπως το Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης και την σχετική ηλεκτρονική πλατφόρμα «Δομές Κοινωνικής Ένταξης» με οργανωμένη πληροφόρηση και παρακολούθηση, τη Δομή Social Network του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης και σε γενικό πλαίσιο φορείς με έντονη δραστηριότητα σε ζητήματα κοινωνικής πολιτικής. Επίσης, υπάρχει ποικιλία στοχευμένων δράσεων που έχει σχεδιαστεί και προωθείται για την στήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, ενώ σημαντική είναι η σχετική έμφαση που αποδίδεται μέσα από στρατηγικό μίγμα των ΟΧΕ. Η πλήρης αξιοποίηση των ανωτέρω πρωτοβουλιών κρίνεται απαραίτητη, διότι όπως έχει ήδη αναφερθεί, τα επίπεδα ανεργίας και μακροχρόνιας ανεργίας, είναι ακόμα σημαντικά, με φαινόμενα οριζόντιου και κοινωνικού διαχωρισμού, τα οποία εκκολάπτουν κλαδικούς αλλά και χωρικούς θύλακες φτώχειας στην μητρόπολη της Αθήνας. Η διασφάλιση της ευρείας πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες από μειονεκτούντα άτομα και

ευάλωτες κοινωνικές ομάδες αποτελεί προτεραιότητα, με την περαιτέρω ενεργοποίηση πολιτικών για υπηρεσίες ψυχικής υγείας και αντιμετώπιση εξαρτήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, χρήσιμη είναι η αναγνώριση, καταγραφή των εθελοντικών σχημάτων και πρωτοβουλιών των τοπικών κοινωνιών και καλλιέργεια συνεργασίας με τις δράσεις της αυτοδιοίκησης, ενώ ευκαιρία αποτελεί η πρόσφατη επιτάχυνση της ενίσχυσης του συστήματος υγείας, μέσα και από την προώθηση της τηλεφροντίδας και άλλων ψηφιακών εφαρμογών στην υγεία και πρόνοια, στο πλαίσιο των μέτρων για την πανδημία από τα αρμόδια Υπουργεία. Πολύτιμη χαρακτηρίζεται η συμμετοχή των φορέων της αγοράς και της κοινωνίας των πολιτών σε διαδικασίες διαβούλευσης και συνεργασίας για τον εντοπισμό των αναγκών, ιδιαίτερα υπό το πρίσμα της αξιοποίησης των νέων ευρωπαϊκών και εθνικών πλαισίων στήριξης στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας.

Για το Θ.Σ.10 «Επένδυση στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη Διά Βίου Μάθηση» διαπιστώνονται ως θετικά χαρακτηριστικά η αύξηση του ποσοστού αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια, η συγκριτικά χαμηλή πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου και η μείωση του μεριδίου των νέων ανθρώπων (18 έως 24 ετών, NEET) που δεν εντάσσεται στην απασχόληση, εκπαίδευση και στην κατάρτιση. Ωστόσο, για τους δύο τελευταίους δείκτες προκύπτει η ανάγκη περαιτέρω μείωσης τους. Παράλληλα, έντονες είναι οι ανάγκες για επιτάχυνση του ψηφιακού εκσυγχρονισμού των σχολείων και των εκπαιδευτικών δομών γενικά, όπως και για στοχευμένη στήριξη των εκπαιδευτικών δομών σε υποβαθμισμένες περιοχές της Αττικής. Η κρισιμότητα του γενικότερου στόχου για την αύξηση συνολικά του πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές, παραμένει επίκαιρη. Στο επίπεδο των πιθανών απειλών, πρέπει να αναφερθούν οι διαφαινόμενες επιδράσεις και αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα, εξαιτίας των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας, με την αντίστοιχη πιθανή ανάκυψη νέων εκπαιδευτικών αναγκών που δεν καλύπτονται από τα παρόντα χρηματοδοτικά πλαίσια.

Κατά τη διερεύνηση και επικαιροποίηση, τόσο του μακροοικονομικού περιβάλλοντος που επιδρά στην αναπτυξιακή πορεία της Περιφέρειας Αττικής, όσο και ειδικότερα του περιεχομένου των επιμέρους Θεματικών Στόχων του ΕΠ, προέκυψαν μια σειρά από νέες ανάγκες, οι οποίες είναι οι εξής:

1. Ενίσχυση της εξ' αποστάσεως παροχής ιατρικών υπηρεσιών αξιοποιώντας ΤΠΕ
2. Ενίσχυση των συστημάτων πολιτικής προστασίας και πρόληψης κινδύνων με την αξιοποίηση ΤΠΕ
3. Διεύρυνση της αξιοποίησης ψηφιακών/ έξυπνων εργαλείων για τον τουρισμό και πολιτισμό
4. Προώθηση της τηλε-εκπαίδευσης στις εκπαιδευτικές υποδομές της Αττικής
5. Στήριξη της επιχειρηματικότητας για την αντιμετώπιση των συνεπειών της επιδημίας COVID-19
6. Προώθηση δράσεων στοχευμένης υποστήριξης των εν δυνάμει επιχειρηματιών και της δημιουργίας νέων ΜΜΕ

7. Στήριξη της απασχόλησης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της επιδημίας COVID-19
8. Ενίσχυση του προσωπικού του δημόσιου συστήματος υγείας στην Αττική για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID19
9. Στήριξη των κοινωνικά ευπαθών ομάδων που βάλλονται περισσότερο από τις επιπτώσεις της επιδημίας COVID19
10. Ενίσχυση του εξοπλισμού των υποδομών υγείας στην Αττική για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID19
11. Ενίσχυση των εκπαιδευτικών υποδομών στην Αττική για την προσαρμογή στα νέα δεδομένα ασφάλειας υγιεινής που προκύπτουν από την επιδημία COVID19

Αποτελεσματικότητα του Ε.Π. Αττικής 2014-2020

Το επίπεδο υλοποίησης και αποτελεσματικότητας του ΕΠ Αττικής 2014-2020 έχει βελτιωθεί σημαντικά σε σχέση με τα πορίσματα της Αξιολόγησης του 2018. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), σε σχέση με την κατάσταση της αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής για τους επιχειρησιακούς και πρόσθετους δείκτες εκρών, εντοπίζονται 24 πεδία δεικτών (από τα 99) που εντάσσονται στους Άξονες Προτεραιότητας και τις Επενδυτικές Προτεραιότητες, τα οποία δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα, οπότε και δεν παρουσιάζουν ποσοστό υλοποίησης. Αυτά συνδέονται κατά βάση με τους ΑΠ 1, 2 και 4. Στο πλαίσιο αυτό, για 26 πεδία δεικτών αξιολογείται ότι δεν θα επιτύχουν τον στόχο του 2023. Οι δείκτες αυτοί εντοπίζονται κυρίως στις ΕΠ 1b, 2b, 4b που σχετίζονται με την υποστήριξη των επιχειρήσεων και των παραγωγικών επενδύσεων, αντικατοπτρίζοντας το ζήτημα της διαχρονικής καθυστέρησης των ΠΕΠ στον σχεδιασμό και προώθηση δράσεων Κρατικών ενισχύσεων, κυρίως λόγω της καθυστέρησης ορισμού κατάλληλου ΕΦΔ και των τεχνικών δυσκολιών προσαρμογής του ΠΣΚΕ. Το πρόβλημα αυτό υποκαταστάθηκε εν μέρει με την έκδοση προσκλήσεων από τον ΑΠ 3, οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως στήριξη με τη μορφή 'μη επιχορηγήσεων'. Αρνητική εκτίμηση επίτευξης παρουσιάζουν και οι δείκτες που σχετίζονται με την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία. Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος, για μόλις δύο (2) δείκτες δεν εκτιμάται επίτευξη των στόχων, ενώ για άλλους τέσσερις κρίνεται ότι δεν υπάρχουν αρκετά δεδομένα για την αξιολόγηση.

Αναλυτικότερα, Για τον ΑΠ 1, αξιολογείται ότι ο δείκτης SO027 θα επιτύχει τον στόχο, ενώ οι δείκτες SO033, 06002 θα τον πετύχουν υπό προϋποθέσεις. Το πλαίσιο προϋποθέσεων αφορά στην επιλογή από το πρόγραμμα του σχεδιασμού και προώθησης επιπρόσθετων δράσεων στην ΕΠ 1a, ώστε να καλυφθεί ο φυσικός στόχος των δεικτών στο 100% και με ταχείς ρυθμούς να προχωρήσει η υλοποίηση των πράξεων. Σχετικά με τους δείκτες CO01 και CO27 που αφορούν στην στήριξη των επιχειρήσεων, δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα και με δεδομένη την προχωρημένη χρονική φάση υλοποίησης του ΕΠ, δεν προβλέπεται η επίτευξη των στόχων. Για το δείκτη CO26, παρότι υπάρχουν ενταγμένα έργα, ο στόχος των ΤΔΠ δεν φθάνει να καλύψει το φυσικό στόχο του δείκτη, συνεπώς εκτιμάται στην επόμενη αναθεώρηση του προγράμματος, η τιμή στόχος θα πρέπει να προσαρμοστεί προς τα κάτω.

Σε ότι αφορά τον ΑΠ 2, για τους δείκτες CO01, CO02, CO04, CO05, CO06 και CO08 που αφορούν στην στήριξη των παραγωγικών επενδύσεων στην ΕΠ 2b, δεν προβλέπεται επίτευξη στόχων, καθώς δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα. Εάν δεν προκύψει άμεσα η έκδοση σχετικών προσκλήσεων, το δεδομένο αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στην επόμενη αναθεώρηση. Στην ΕΠ 2c, η αποτελεσματικότητα βρίσκεται σε καλύτερα επίπεδα, καθώς οι δείκτες SO007, T3225 και 09412 αξιολογείται ότι θα υπάρξει επίτευξη στόχων.

Στο πλαίσιο του ΑΠ 3, η κατάσταση αποτυπώνεται σαφώς βελτιωμένη ως προς την ενεργοποίηση και την αποτελεσματικότητα, σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018. Για τους δείκτες CO02, CO05, CO06 (ΕΠ 3a), CO04, 09408, 05507 και T2257 η εκτίμηση ως προς την επίτευξη των στόχων είναι θετική, μιας και δείχνουν ικανοποιητικά ποσοστά ενεργοποίησης των φυσικών στόχων. Η αξιολόγηση για τους δείκτες CO01, CO04 και CO08 ως προς την επίτευξη, είναι υπό προϋποθέσεις, διότι μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της μελέτης αντιστοιχούν σε ποσοστά κάλυψης φυσικού στόχου μικρότερα από το 100%, ως εκ τούτου, η συνολική επίτευξη εξαρτάται από την πρόβλεψη σχεδιασμού και προώθησης επιπρόσθετων δράσεων στο άμεσο επόμενο χρονικό διάστημα. Σε άλλη περίπτωση, εκτιμάται ότι στην επόμενη αναθεώρηση θα χρειαστεί προσαρμογή των τιμών στόχου τους προς τα κάτω. Για τους δείκτες CO06 (ΕΠ 3c) και CO01 (ΕΠ 3d) η εκτίμηση επίτευξης είναι αρνητική, μιας και δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα. Η επόμενη αναθεώρηση καλείται να λάβει υπόψη της την ανάγκη ενίσχυσης των δεικτών CO02, CO05, CO06 στην ΕΠ 3a με προσαρμογή των τιμών στόχων προς τα πάνω, μιας και τα ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου ξεπερνούν το 100%, το οποίο δύναται να απαιτεί και την μεταφορά πόρων στην ΕΠ 3a από τις άλλες ΕΠ του ΑΠ 3.

Για τον ΑΠ 4, ενεργοποίηση των δεικτών προκύπτει μόνο στην ΕΠ 4c, όπου για τους δείκτες CO31, CO34 και 01302 η πρόβλεψη επίτευξης είναι θετική και για το δείκτη CO32 υπό προϋποθέσεις, για τους λόγους που έχουν ήδη αναλυθεί πρωτύτερα. Στο πλαίσιο των ΕΠ 4b και 4g και συγκεκριμένα για τους δείκτες CO01, CO02, CO06, CO30, CO34 και CO30 δεν καταγράφονται ενταγμένα έργα οπότε και η εκτίμηση επίτευξης είναι αρνητική. Με δεδομένη την προχωρημένη χρονικά φάση υλοποίησης του ΠΕΠ, οι συνθήκες που διαμορφώνονται για τους δείκτες αυτούς, πρέπει να ληφθούν στην επόμενη αναθεώρηση. Η αναθεώρηση οφείλει επίσης να προσαρμόσει τους στόχους των δεικτών CO31 και CO34 στην ΕΠ 4c προς τα πάνω, αφού επιδεικνύουν ιδιαίτερα αυξημένα επίπεδα κάλυψης φυσικών στόχων (άνω του 100%). Λαμβάνοντας υπόψη την μη ενεργοποίηση των ΕΠ 4b και 4g, τα παραπάνω στοιχεία δύναται να σημαίνουν μεταφορά πόρων από τις ΕΠ 4b και 4g στην ΕΠ 4c του ΑΠ 4.

Η κατάσταση στον ΑΠ 5 παρουσιάζεται σαφώς βελτιωμένη ως προς την ενεργοποίηση των δεικτών και την αποτελεσματικότητα σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018. Για τους επιχειρησιακούς δείκτες CO20, CO23 και τους πρόσθετους δείκτες 08702, 08710, 08714 και 08715 εκτιμάται ως θετική η επίτευξη των επιμέρους στόχων. Ειδικότερα, ο δείκτης CO20 απαιτεί την προσαρμογή των τιμών στόχου προς τα πάνω. Ο δείκτης CO23 δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα, άρα και η πρόβλεψη επίτευξης είναι αρνητική.

Ως προς τον ΑΠ 6, η γενική εικόνα εκτίμησης επίτευξης στόχων των δεικτών είναι θετική. Εξαιρέση αποτελεί ο δείκτης SO017, ο οποίος παρουσιάζει ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο κάλυψης φυσικού στόχου, οπότε εάν δεν καλυφθεί στο άμεσα επόμενο χρονικό διάστημα με επιπρόσθετες δράσεις, θα χρειαστεί προσαρμογή της τιμής στόχου προς τα κάτω. Στο πλαίσιο αυτό, οι δείκτες CO18, CO19, CO09 και CO37 επιδεικνύουν ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά επίτευξης φυσικών στόχων, συνεπώς η αναθεώρηση καλείται να λάβει υπόψη της προσαρμογή των τιμών στόχου προς τα πάνω.

Σχετικά με τον ΑΠ 7, η αποτελεσματικότητα διαφαίνεται γενικά θετική, με το σύνολο των δεικτών να έχει αξιοποιηθεί και να δείχνουν επίπεδα επίτευξης φυσικών στόχων γύρω στο 100%.

Για τον ΑΠ 8, ενεργοποίηση προκύπτει μόνο για τον επιχειρησιακό δείκτη SO007 στην ΕΠ 8ν, ο οποίος μάλιστα είναι δανεικός από τον ΑΠ 2 και εντοπίζεται και σε πρόσκληση του ΑΠ 9, οπότε και η εκτίμηση επίτευξης είναι θετική, όπως και για τον πρόσθετο δείκτη 05507, ο οποίος καλύπτεται με την περαίωση της μίας πράξης. Ωστόσο, οι επιχειρησιακοί δείκτες 11304 και CO23 που αφορούν στήριξη επιχειρήσεων, δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα, η εκτίμηση επίτευξης στόχων είναι αρνητική, με απόρροια την ανάγκη αναθεώρησης των τιμών στόχου.

Σε ότι αφορά τον ΑΠ 9, η συνολική εικόνα αξιοποίησης των δεικτών του ΕΠ είναι θετική, όπως και για την εκτίμηση επίτευξης των επιμέρους στόχων. Εξαιρέση αποτελεί αρχικά ο δείκτης 05502 που στην ΕΠ 9ii, δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα. Εντούτοις, η ιδιαιτερότητα εδώ σχετίζεται με το γεγονός ότι ο δείκτης εντάσσεται και στις ΕΠ 9iii και 9iv, όπου τα επίπεδα επίτευξης φυσικών στόχων ξεπερνούν το 100%, οπότε και στην επόμενη αναθεώρηση χρειάζεται η κατάλληλη προσαρμογή των τιμών στόχου μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Έπειτα, αναγκαιότητα προσαρμογής των τιμών στόχου και ενδεχόμενη χρηματοδοτική ενίσχυση των σχετικών δράσεων, προκύπτει για τους δείκτες 10501 CO15, 05503, 11501, 11205 και CO22 που επιδεικνύουν ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά κάλυψης φυσικού στόχου σε σχέση με τις επιδιώξεις του ΠΕΠ. Αρνητική εκτίμηση επίτευξης προκύπτει για τους δείκτες 11301 και 11302 που αφορούν στην κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, οι οποίοι δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης.

Για τον ΑΠ 10, η εκτίμηση επίτευξης φυσικών στόχων είναι συνολικά θετική, ενώ διαφαίνεται η ανάγκη ενίσχυσης των τιμών των δεικτών CO35, CO36 και SO031, όπως και στη χρηματοδοτική διάσταση. Σχετικά με τον ΑΠ 11, η κατάσταση είναι ανάλογα θετική, ενώ η ενίσχυση αφορά τους δείκτες CO35 και 05002.

Επισημαίνεται ότι για τους πρόσθετους δείκτες σε ενεργές προσκλήσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, έστω και εάν δεν εμφανίζουν τιμές υλοποίησης, η προσέγγιση του Αξιολογητή είναι γενικά θετική μιας και οι πράξεις θεωρούνται περαιωμένες και καταγεγραμμένες στο ΟΠΣ, μόνο με την ολοκλήρωσή τους. Οπότε, και για προσκλήσεις που εκδόθηκαν πρόσφατα, εκτιμάται ότι υπάρχει ικανός χρόνος στο ΠΕΠ μέχρι το 2023 για

την περαίωση τους, σε συνδυασμό με την εμπειρία της ΕΥΔ στην υλοποίηση ανάλογων έργων.

Ως προς τους δείκτες εκροών γενικά, η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας για την επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί, βασίστηκε στον βαθμό επίτευξης του φυσικού στόχου των δεικτών, στη σχέση δηλαδή των τιμών στόχων των ενταγμένων Πράξεων προς τους προγραμματικούς στόχους. Αυτό συνέβη διότι για τους περισσότερους δείκτες που αφορούν Πράξεις του ΕΤΠΑ δεν είναι αντιπροσωπευτική η μέτρηση της υλοποίησης μέσω των Δελτίων Επίτευξης Δεικτών πριν την ολοκλήρωσή τους. Η καθιέρωση συχνότερων σημείων αναφοράς καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου θα διευκόλυνε την καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής και των επιδόσεων σε σχέση με την αναμενόμενη πορεία. Αυτό θα συνέβαλε στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και θα επέτρεπε τον έγκαιρο εντοπισμό και τον μετριασμό ενδεχόμενων κινδύνων όσον αφορά την υλοποίηση.

Η ανάλυση για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών αποτελέσματος του ΠΕΠ, λαμβάνει υπόψη τα καταγεγραμμένα στοιχεία στο ΟΠΣ, τις δευτερογενείς πηγές που αποτυπώνουν την υφιστάμενη επίδοση των δεικτών, την πορεία υλοποίησης και την απόδοση των δεικτών εκροής που συνδέονται με τους δείκτες αποτελέσματος και τους τροφοδοτούν σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας, όπως και περιπτώσεις δεικτών που έχουν ήδη ενταχθεί σε προσκλήσεις οι οποίες επίκειται σύντομα να ενταχθούν.

Ως αποτέλεσμα, για την συντριπτική πλειονότητα των δεικτών αποτελέσματος (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) προκύπτει θετική εκτίμηση επίτευξης των στόχων. Οι εξαιρέσεις αφορούν αρχικά στους δείκτες T3241, T3242, T3264 και 11509, όπου κρίνεται ότι δεν υπάρχουν ικανά δεδομένα διαθέσιμα για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Στην συνέχεια, αξιολογείται ως αρνητική η εκτίμηση επίτευξης για τους δείκτες T3221 και 11303, οι οποίοι δεν συνδέονται μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης με ενταγμένα έργα ή ενεργές προσκλήσεις. Για τους πρόσθετους δείκτες αποτελέσματος, γίνεται η παραδοχή (όπως και στους πρόσθετους δείκτες εκροών), ότι θα ικανοποιήσουν μέχρι το 2023 τους στόχους ΤΔΠ των ενταγμένων πράξεων.

Πλαίσιο Επίδοσης του Ε.Π. Αττικής 2014-2020

Με βάση την ανάλυση, προκύπτουν οι εξής διαπιστώσεις και κατευθύνσεις, σε ότι αφορά τους στόχους των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης ανά Άξονα Προτεραιότητας:

Για τον ΑΠ 1, με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) εγείρεται ζήτημα μη επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Σημειώνεται ωστόσο, ότι ο δείκτης CO26 εντάσσεται και στην πρόσκληση ΑΤΤ045 με τιμή στόχο ΤΔΠ τις 200 επιχειρήσεις στο πλαίσιο δύο ενταγμένων έργων (η ένταξη του δείκτη στην πρόσκληση ΑΤΤ045 δεν φαίνεται στο ΟΠΣ στην αναφορά 'Δείκτες έργων ανά MIS'), με την περαίωση των οποίων η τιμή επίτευξης θα προσεγγιστεί άνω του 85%. Απαιτείται η επιτάχυνση της ολοκλήρωσης της ένταξης και των Νομικών δεσμεύσεων των ενεργών προσκλήσεων (σύνολο Π/Υ 19.890.000€ των ενεργών προσκλήσεων) και η επιτάχυνση της υλοποίησης για

τις προσκλήσεις που έχουν ήδη Νο.ΔΕ. Ακόμα και σε αυτή την περίπτωση, με την υπόθεση ότι δεν θα εκδοθούν νέες προσκλήσεις, προκύπτει ανάγκη προσαρμογής του οικονομικού στόχου Π/Υ του ΑΠ 1 προς τα κάτω, όπως και των τιμών στόχου του δείκτη CO26.

Για τον ΑΠ 2, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Απαιτείται επιτάχυνση της ένταξης και των ΝΟ.ΔΕ των ενεργών προσκλήσεων Π/Υ 35.123.821€.

Για τον ΑΠ 3, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Με βάση το ποσό που έχει εξειδικευθεί στον ΑΠ 3, 336.127.000€, εκτιμάται στην επόμενη αναθεώρηση ως ενδεχόμενη η αύξηση του Π/Υ του Άξονα και η ενίσχυση του οικονομικού στόχου προς τα πάνω, στην περίπτωση έκδοσης νέων προσκλήσεων. Σε κάθε περίπτωση, είναι αναγκαία επιτάχυνση της ένταξης και των ΝΟ.ΔΕ των ενεργών προσκλήσεων Π/Υ 100.927.000€.

Για τον ΑΠ 4, με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) εγείρεται ζήτημα μη επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Θετικό διαφαίνεται εντούτοις το γεγονός ότι ο δείκτης CO32 έχει περιληφθεί σε νέες ενεργές προσκλήσεις ΟΧΕ (ΣΥΔΝΑ10, ΕΑΤΑ14, ΕΑΤΑ16), οι οποίες δεν έχουν ακόμα ενταχθεί, οι οποίες προσθέτουν στην τιμή στόχο άλλα 10.758.560 kWh/έτος και αυξάνουν τους πόρους κατά 12.479.448€ στον Άξονα. Η ένταξη και υλοποίηση των δράσεων αυτών αναμένεται να φέρουν αποδεκτά επίπεδα επίτευξης στόχων, ως προς το δείκτη CO32, όχι όμως και για το δείκτη T3371, ο οποίος θα χρειαστεί αναθεώρηση προς τα κάτω.

Για τον ΑΠ 5, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική.

Για τον ΑΠ 6, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Προκύπτει η ανάγκη για επιτάχυνση της πραγματοποίησης δαπανών, ενώ με την ολοκλήρωση της ένταξης και νομικών δεσμεύσεων του συνόλου των ενεργών προσκλήσεων Π/Υ 184.604.367, είναι πιθανή η ανάγκη ενίσχυσης του Π/Υ στον Άξονα και η προσαρμογή ανάλογα της τιμής στόχου 150.292.728€ του δείκτη T3371 προς τα πάνω.

Για τον ΑΠ 7, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Λαμβάνοντας υπόψη τον Π/Υ 291.982.185€ των ενεργών προσκλήσεων, όπως και τον Π/Υ των εντάξεων 216.644.294€, κρίνεται ως αναγκαία στην επόμενη αναθεώρηση η αύξηση των πόρων στον Άξονα και η αντίστοιχη αύξηση της τιμής στόχου του οικονομικού δείκτη T3371.

Για τον ΑΠ 8, με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) εγείρεται ζήτημα μη επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Πρέπει να σημειωθεί ότι δείκτης 11304 έχει ενσωματωθεί στις προσκλήσεις ΣΥΔΝΑ4 και ΕΑΤΑ13 με συνολικό Π/Υ 4.473.000€ και στόχο τα 225 επιχειρηματικά σχέδια, οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί ακόμα, ωστόσο και με την επιτυχή υλοποίηση της δράσης αυτής, δεν φθάνει σε αποδεκτά πλαίσια το επίπεδο επίτευξης στόχου για το δείκτη στο Πλαίσιο Επίδοσης,

συνεπώς θα χρειαστεί προσαρμογή της τιμής στόχου προς τα κάτω στην επόμενη αναθεώρηση. Επίσης, επιβάλλεται η επιτάχυνση της ένταξης και υλοποίησης των προαναφερθεισών δράσεων, όπως και των πρόσφατα ενεργών προσκλήσεων ΑΤΤ098 και ΑΣΔΑ_27, ώστε να προσεγγιστεί η επίτευξη της τιμής στόχου του οικονομικού δείκτη Τ3371.

Για τον ΑΠ 9, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Μάλιστα, με βάση την πορεία υλοποίησης, τον συνολικό Π/Υ των ενεργών προσκλήσεων 394.627.759€ και το ρυθμό εντάξεων και νομικών δεσμεύσεων, εκτιμάται ως αναγκαία στην επόμενη αναθεώρηση η αύξηση των πόρων στον Άξονα και η αντίστοιχη αύξηση της τιμής στόχου του οικονομικού δείκτη Τ3371. Το ίδιο ισχύει και για τους δείκτες 05502 και 10501.

Για τον ΑΠ 10, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Οι δείκτες CO35 και CO36 ήδη υπερκαλύπτουν τις τιμές στόχου του Π.Ε και θα χρειαστεί προσαρμογή των τιμών προς τα πάνω. Σε ότι αφορά το δείκτη Τ3371-Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, αν και το ποσοστό ΝΟ.ΔΕ είναι χαμηλό, το ύψος του Π/Υ των ενεργών προσκλήσεων ανέρχεται στα 82.269.880€ και το ύψος των εντάξεων 59.026.497€ ήδη υπερκαλύπτει την τιμή στόχο για το 2023. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η επιτάχυνση του ρυθμού των ΝΟ.ΔΕ, όπως και η αύξηση των πόρων του Άξονα στην επόμενη αναθεώρηση.

Για τον ΑΠ 11, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Η τιμή επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη CO35 ήδη υπερκαλύπτει την τιμή στόχου του Π.Ε και θα χρειαστεί προσαρμογή προς τα πάνω. Σε ότι αφορά το δείκτη Τ3371-Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, ομοίως με τον ΑΠ 10, αν και το ποσοστό ΝΟ.ΔΕ είναι χαμηλό, το ύψος του Π/Υ των ενεργών προσκλήσεων ανέρχεται στα 80.465.000€ και το ύψος των εντάξεων 86.704.728€ ήδη υπερκαλύπτει την τιμή στόχο για το 2023. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η επιτάχυνση του ρυθμού των ΝΟ.ΔΕ, όπως και η αύξηση των πόρων του Άξονα στην επόμενη αναθεώρηση.

Αποδοτικότητα του Ε.Π. Αττικής 2014-2020

Από την ανάλυση που διενεργήθηκε, προέκυψαν διαπιστώσεις αναφορικά με την ενεργοποίηση των Αξόνων, τη μέτρηση της αποδοτικότητας, την εξέταση του ύψους της θεματικής συγκέντρωσης και του Μοναδιαίου Κόστους.

Ως προς την ενεργοποίηση του Ε.Π. προέκυψε ότι ο Άξονας με τις καλύτερες επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων είναι ο Α.Π.11 που αφορά στην Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 142,57%, προσκλήσεις στο 142,30% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 153,34% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων που αφορούν τις επενδύσεις στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης. Ο εν λόγω Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών με πληρωμές που ανέρχονται σε 17.029.688€ (ποσοστό 30,12%),

Επίσης, ικανοποιητικές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π. 7 που αφορά στην ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας και των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 207,81%, προσκλήσεις στο 200,21% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 148,55% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων που αφορούν στη στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (50,34%), αλλά απαιτείται μεγαλύτερη ενεργοποίηση ως προς την υποβολή δαπανών.

Ικανοποιητικές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.9 που αφορά στην Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 166,23%, προσκλήσεις στο 131,98% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 134,36% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (44,77%), αλλά απαιτείται μεγαλύτερη ενεργοποίηση ως προς την υποβολή δαπανών.

Επιπλέον, ικανοποιητικές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.5 που αφορά στην Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 106,97%, προσκλήσεις στο 106,97% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 134,46% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων που αφορούν Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (74,62%).

Πολύ καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.10 που αφορά στην Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών και Υποδομών Υγείας, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 204,79%, προσκλήσεις στο 145,50% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 104,39% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων που αφορούν σε Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας. Ωστόσο, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει χαμηλό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (20,54%).

Καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.6 που αφορά στη Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 141,89%, προσκλήσεις στο 122,83% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 104,03% του Π/Υ ΔΔ

του Άξονα. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (42,76%).

Επιπρόσθετα, καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.2 που αφορά στη Διάδοση και Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων και Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 99,37%, προσκλήσεις στο 97,57% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 100,46% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (84,83%).

Αρκετά ικανοποιητικές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.3 που αφορά στην Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων και προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 336,31%, προσκλήσεις στο 100,93% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 90,10% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Επιπρόσθετα, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (44,30%).

Αντιθέτως, χαμηλές είναι οι επιδόσεις στους Α.Π.1 που αφορά στην ενίσχυση των Μηχανισμών και των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα και την Καινοτομία, Α.Π. 4 που αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, στον Α.Π. 8 που αφορά Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων και της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, στον Α.Π.12 που αφορά στην Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής (ΕΤΠΑ) και στον Α.Π.13 που αφορά στην Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής (ΕΚΤ), τόσο ως προς την ενεργοποίησή τους, όσο και ως προς την υλοποίηση και την απορρόφηση των δαπανών τους. Συμπερασματικά, σε απόλυτους αριθμούς, οι καλύτερες επιδόσεις στην ενεργοποίηση του προγράμματος εμφανίζονται στους Α.Π. 2, Α.Π.3, ΑΠ.5, ΑΠ.6, ΑΠ.7, ΑΠ.9., Α.Π.10 και Α.Π.11. Επιπρόσθετα, από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης προκύπτει ότι οι Επενδυτικές προτεραιότητες και οι αντίστοιχοι δείκτες του Ε.Π. που έχουν ενεργοποιηθεί, παρουσιάζουν σημαντική φυσική υλοποίηση, χωρίς ωστόσο να επιβεβαιώνεται και αντίστοιχη απορρόφηση πόρων. Φαίνεται δηλαδή ότι οι στόχοι που είχαν τεθεί προγραμματικά επιτυγχάνονται ή και ξεπερνιούνται με μικρότερο κόστος από αυτό που αρχικά είχε υπολογισθεί.

Επιπλέον, αναφορικά με τη Θεματική Συγκέντρωση και σύμφωνα με τις συνολικές δεσμεύσεις, δηλαδή τις δημόσιες δαπάνες των Πράξεων και τους πόρους που εκχωρούνται για διαχείριση στις Αστικές Αρχές στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού εργαλείου των Ο.Χ.Ε. έχουν δημιουργηθεί ανάγκες υπερδέσμευσης πόρων για του Άξονες Α.Π.2, Α.Π. 3, Α.Π.4, Α.Π.5, Α.Π.6, Α.Π.7., Α.Π.9 και Α.Π.11.

Από τα αποτελέσματα του ελέγχου τήρησης ή μη του Μοναδιαίου Κόστους για τους αντίστοιχους δείκτες των Ενταγμένων Πράξεων προκύπτει ότι τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος, πλην όμως του δείκτη CO37 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6.e που αφορά στον πληθυσμό που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης.

Καταλληλότητα της Στρατηγικής του Ε.Π. Αττικής 2014-2020

Στη ενότητα αυτή, παρατίθεται η αξιολόγηση της καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 και κατά πόσο συνεχίζει να είναι επίκαιρη και η κατάλληλη στρατηγική για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν αποτυπωθεί, από την μία αρχικά στη φάση του σχεδιασμού και από την άλλη, των αναγκών που έχουν διαμορφωθεί κατά τη διάρκεια των πρόσφατων ετών υλοποίησης.

Η συνολική συνάφεια των επικαιροποιημένων και νέων αναγκών του προγράμματος σε σχέση με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο 86%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριών (3) αναπτυξιακών προτεραιοτήτων και αξιολογείται ως ιδιαίτερα υψηλό.

Πρέπει να επισημανθεί ότι ανάλυση της συνάφειας και τα αποτελέσματα που προέκυψαν, δεν αποτελούν κριτήριο κατάταξης σημαντικότητας των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του ΠΕΠ Αττικής, με δεδομένο ότι οι διαφορές στις επιδόσεις είναι ελάχιστες, ενώ το βασικό συμπέρασμα με την κρίσιμη βαρύτητα, είναι το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό συνάφειας των υφιστάμενων, αλλά και νέων αναγκών, με τους βασικούς πυλώνες του προγράμματος, διαπίστωση που καθιστά το ΕΠ πολύ συνεκτικό.

Σε συνέχεια της διερεύνησης της επικαιρότητας της συνάφειας των συνολικών αναγκών με τις στρατηγικές προτεραιότητες του Ε.Π, η μελέτη προχωρά στην αποτύπωση των ίδιων αναγκών σε σύνδεση με την απαιτούμενη τεκμηρίωση, όπως εξάγεται από την ανανεωμένη SWOT ανάλυση, η οποία επικυρώνει την κρισιμότητα και επικαιρότητα τους. Αναφέρεται ότι το σύνολο των αναγκών (34 υφιστάμενες και 11 νέες), αξιολογείται ως υψηλής επικαιρότητας, βάσει και της τεκμηρίωσης που παρατίθεται. Σε αυτό το σημείο ακολουθούν επιμέρους συμπεράσματα για αναλύσεις ως προς την εξέταση της επικαιρότητας του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του Ε.Π.

- > Η συνάφεια του συνόλου των αναγκών (επικαιροποιημένων και νέων) με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠ Αττικής κυμαίνεται σε πολύ υψηλά επίπεδα, στο 79,8%, επιβεβαιώνοντας την συνεκτικότητα και τον στοχευμένο σχεδιασμό του προγράμματος για την ανταπόκριση στα ζητήματα της Περιφέρειας.
- > Ο συνολικός βαθμός εσωτερικής συνοχής και συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων του προγράμματος κυμαίνεται στο 67%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των Ειδικών Στόχων και αξιολογείται ως ιδιαίτερα υψηλό.
- > Ομοίως, ο συνολικός βαθμός εσωτερικής συνοχής και συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του προγράμματος ανέρχεται στο 64% και αξιολογείται ως υψηλός.
- > Ο συνολικός βαθμός εσωτερικής συνοχής και συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων που περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα σχέδια των Ο.Χ.Ε. ανέρχεται στο 96% και αξιολογείται ως ιδιαίτερα υψηλός. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων, πιστοποιώντας τον υψηλό βαθμό

- συνοχής των στόχων των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων με την στρατηγική του Ε.Π.
- > Ο βαθμός συνάφειας των αναγκών του Ε.Π. με τους στόχους της Στρατηγικής 'Ευρώπη 2020' είναι ιδιαίτερα υψηλός, στο επίπεδο του 80,3%. Μεγαλύτερες επιδόσεις συνάφειας παρατηρούνται στους στόχους 'Φτώχεια & Κοινωνικός Αποκλεισμός' με 91%, 'Έρευνα & Ανάπτυξη' με 85% και 'Απασχόληση' με 84%.
 - > Ο βαθμός συνάφειας των αναγκών του Ε.Π. με τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες του Συμφώνου Εταιρικού Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020 είναι ιδιαίτερα υψηλός, στο επίπεδο του 81,5%.
 - > Το σύνολο των αναγκών του προγράμματος εμφανίζει υψηλά επίπεδα συνάφειας στο ύψος του 82%, ως προς την εξέταση της συνάφειας των επικαιροποιημένων και νέων αναγκών του ΠΕΠ με τους βασικούς πυλώνες του Horizon Europe, το βασικό περιεχόμενο των οποίων έχει ήδη διαμορφωθεί.
 - > Η εξέταση της σύνδεσης και της επικαιρότητας των επικαιροποιημένων και νέων αναγκών του Ε.Π σε σχέση με τις προτεραιότητες και τα μέτρα του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2020 καταδεικνύει υψηλά επίπεδα συνάφειας με την πλειονότητα των αναγκών.
 - > Προκύπτει υψηλός βαθμός συνάφειας των αναγκών του Ε.Π. με τις Εθνικές Στρατηγικές στο επίπεδο το 78,43%.
 - > Οι υλοποιούμενες Πράξεις του ΠΕΠ Αττικής εξυπηρετούν σε σημαντικό βαθμό τις Οριζόντιες Αρχές βάσει της συντριπτικής πλειονότητας των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Εξάιρεση αποτελούν, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της Αξιολόγησης (Οκτώβριος 2020), οι Επενδυτικές Προτεραιότητες 2b, 4b, 4g, 8iii και 9v, οι οποίες δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα.

Σε ότι αφορά την εξέταση της επικαιρότητας της Λογικής Παρέμβασης του προγράμματος, ελέγχεται αρχικά η υπέρβαση της Θεματικής Συγκέντρωσης για τους τομείς 'Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης', 'Κοινωνική συνοχή/ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς', 'Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή / βιώσιμη ανάπτυξη' και 'Ολοκληρωμένες δράσεις για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη', σε δύο επίπεδα, στο επίπεδο προϋπολογισμού των προσκλήσεων και στο επίπεδο προϋπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών ανά τομέα, αποδίδοντας τα αντίστοιχα ποσοστά ως προς τον συνολικό Π/Υ του Ε.Π.

Για τον τομέα 'Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) / «έξυπνη ανάπτυξη», το ποσοστό κατανομής ως προς τη Θεματική Συγκέντρωση του ΕΠ είναι 17,36%, το οποίο αντιστοιχεί σε 178.664.123,00€. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των ενεργών προσκλήσεων καταλήγει σε 107% καταδεικνύοντάς υπέρβαση σε σχέση με την κατανομή της Θεματικής Συγκέντρωσης. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των Δαπανών αντιστοιχεί σε 45%, επίδοση που ερμηνεύεται ως μη υπέρβαση σε σχέση με την κατανομή της Θεματικής Συγκέντρωσης. Συνεπώς, εντοπίζεται υπέρβαση της Θεματικής Συγκέντρωσης στον τομέα μόνο ως προς τον συνολικό Π/Υ των προσκλήσεων.

Για τον τομέα 'Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή / «βιώσιμη ανάπτυξη»', το ποσοστό κατανομής ως προς τη Θεματική Συγκέντρωση του ΕΠ είναι 42,60%, το οποίο αντιστοιχεί σε 438.525.565,00€. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των ενεργών προσκλήσεων καταλήγει σε 163% καταδεικνύοντάς υπέρβαση σε σχέση με την κατανομή της Θεματικής Συγκέντρωσης. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των Δαπανών αντιστοιχεί σε 51%, επίδοση που ερμηνεύεται ως μη υπέρβαση σε σχέση με το ποσοστό της Θεματικής Συγκέντρωσης. Συνεπώς, εντοπίζεται υπέρβαση της Θεματικής Συγκέντρωσης στον τομέα μόνο ως προς τον συνολικό Π/Υ των προσκλήσεων.

Για τον τομέα 'Κοινωνική Συνοχή / «ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς»', το ποσοστό κατανομής ως προς τη Θεματική Συγκέντρωση του ΕΠ είναι 40,04%, το οποίο αντιστοιχεί σε 412.085.515,00€. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των ενεργών προσκλήσεων καταλήγει σε 142% καταδεικνύοντάς υπέρβαση σε σχέση με την κατανομή της Θεματικής Συγκέντρωσης. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των Δαπανών αντιστοιχεί σε 39%, επίδοση που ερμηνεύεται ως μη υπέρβαση σε σχέση με το ποσοστό της Θεματικής Συγκέντρωσης. Συνεπώς, εντοπίζεται υπέρβαση της Θεματικής Συγκέντρωσης στον τομέα μόνο ως προς τον συνολικό Π/Υ των προσκλήσεων.

Για τον τομέα 'Όλοκληρωμένες δράσεις για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη»', το ποσοστό κατανομής ως προς τη Θεματική Συγκέντρωση του ΕΠ είναι 25,12%, το οποίο αντιστοιχεί σε 258.522.448,00€. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των ενεργών προσκλήσεων καταλήγει σε 80,9% καταδεικνύοντάς μη υπέρβαση σε σχέση με την κατανομή της Θεματικής Συγκέντρωσης. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των Δαπανών αντιστοιχεί σε 2,3%, επίδοση που ερμηνεύεται ως μη υπέρβαση σε σχέση με το ποσοστό της Θεματικής Συγκέντρωσης. Συνεπώς, εντοπίζεται μη υπέρβαση της Θεματικής Συγκέντρωσης στον τομέα ως προς τον συνολικό Π/Υ των προσκλήσεων, αλλά και των δαπανών.

Έπειτα, γίνεται εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών αποτελεσμάτων (επιχειρησιακών και πρόσθετων), σύμφωνα με τα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τη Θεματική Συγκέντρωση της Λογικής της Παρέμβασης. Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος του ΠΕΠ που αντιστοιχούν στις Επενδυτικές Προτεραιότητες, οι οποίες τροφοδοτούν την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Αττικής στο πλαίσιο της Λογικής Παρέμβασης, αξιολογείται ότι όλοι οι σχετικοί δείκτες θα παρουσιάσουν επίτευξη των στόχων, εκτός από τον T3221: Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου, ο οποίος μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα ή ενεργές προσκλήσεις. Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος του ΠΕΠ που αντιστοιχούν στις Επενδυτικές Προτεραιότητες, οι οποίες τροφοδοτούν τον τομέα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή στο πλαίσιο της Λογικής Παρέμβασης, αξιολογείται ότι η πλειονότητα των δεικτών θα παρουσιάσουν επίτευξη των στόχων, εκτός από τους δείκτες T3241: Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα, και T3242: Κατανάλωση ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα, για τους οποίους δεν εντοπίζονται αρκετά δεδομένα ώστε να εξαχθεί ασφαλής εκτίμηση αξιολόγησης. Για τους δείκτες αποτελέσματος

του ΠΕΠ που αντιστοιχούν στις Επενδυτικές Προτεραιότητες, οι οποίες τροφοδοτούν τον τομέα 'Κοινωνική συνοχή/ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς' στο πλαίσιο της Λογικής Παρέμβασης, αξιολογείται ότι η πλειονότητα των δεικτών θα παρουσιάσουν επίτευξη των στόχων, εκτός από το δείκτη 11303: Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης, ο οποίος δεν παρουσιάζει σύνδεση με ενταγμένα έργα ή ενεργές προσκλήσεις. Στο ίδιο πλαίσιο, για το δείκτη 11509: Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ, δεν εντοπίζονται αρκετά δεδομένα ώστε να εξαχθεί ασφαλής εκτίμηση αξιολόγησης.

Στην συνέχεια, εξετάζεται ουσιαστικά η επικαιρότητα και η συνεκτικότητα της Λογικής Παρέμβασης του ΕΠ Αττικής, όσον αφορά στην σύνδεση και αντιστοίχιση των επικαιροποιημένων και νέων αναπτυξιακών αναγκών, των ειδικών στόχων, των αναμενόμενων εκροών και αποτελεσμάτων, με τις δράσεις που έχουν σχεδιαστεί και προωθούνται στο ΠΕΠ, ώστε να εξυπηρετηθεί η σχετική αλληλουχία και να αντιμετωπιστούν οι εν λόγω ανάγκες. Διαπιστώνεται ότι η συνεκτικότητα της Λογικής Παρέμβασης είναι έντονη και επίκαιρη. Για την συντριπτική πλειονότητα των αναγκών αντιστοιχούν Δράσεις που να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες και να εξυπηρετούν τους Ειδικούς Στόχους. Εντούτοις, για τις ανάγκες που δεν αξιοποιείται ο αρχικά κατανεμημένος Π/Υ ώστε να καλυφθούν, έχει γίνει ήδη αναφορά στην ενότητα διερεύνησης επίτευξης των στόχων των δεικτών του Ε.Π. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι για τις Επενδυτικές Προτεραιότητες 4b και 4g, παρότι σε αυτές έχουν ενταχθεί αναπτυξιακές ανάγκες κατά τον σχεδιασμό και την επικαιροποίηση του ΠΕΠ, δεν εντοπίζονται Δράσεις που να τις εξυπηρετούν.

Την ανωτέρω εξέταση της επικαιρότητας και συνεκτικότητας της Λογικής Παρέμβασης του ΕΠ Αττικής, ακολουθεί και συμπληρώνει πρόταση ένταξης από τον Αξιολογητή, των νέων αναγκών που καταγράφηκαν στο Κεφάλαιο 2 για την επικαιροποίηση της SWOT analysis του προγράμματος σε Άξονες Προτεραιότητας και Επενδυτικές Προτεραιότητες του Ε.Π. σε σύνδεση με πιθανούς δείκτες εκροών και αποτελέσματος που δύναται να αξιοποιηθούν.

Αξιολόγηση των Επιπτώσεων του Ε.Π. Αττικής 2014-2020

Στο πλαίσιο αυτής της ενότητας, εξετάζεται, αρχικά, η συμβολή του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους σε σύνδεση με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα και τις δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί ώστε να επιτευχθούν. Έπειτα, γίνεται εξέταση της διασφάλισης των απαραίτητων δεδομένων σε επίπεδο δεικτών αποτελέσματος, σύμφωνα και με τον Πίνακα Δεικτών του Ε.Π από την τελευταία αναθεώρηση του προγράμματος, δεδομένα που απαιτούνται για τις Αξιολογήσεις των Επιπτώσεων του Προγράμματος. Τέλος, διερευνώνται οι απαιτήσεις του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΠΕΠ που εκπονήθηκε τον Οκτώβριο του 2016, αποτυπώνεται η εξέλιξη του, και διερευνώνται ενδεχόμενες αναγκαίες ενέργειες επικαιροποίησης του.

Αν και στις περισσότερες των περιπτώσεων δεν προκύπτουν ικανά δεδομένα για την πραγματική επίκαιρη καταγραφή της πορείας συμβολής των δράσεων στην επίτευξη των

αποτελεσμάτων, κυρίως λόγω των περιορισμών στην καταγραφή των επιδόσεων των δράσεων από το ΕΤΠΑ, αλλά και της μη επαρκούς συχνότητας εκθέσεων απόδοσης των τιμών των δεικτών, διαπιστώνεται ότι στην πλειονότητα των Ειδικών Στόχων η συμβολή των ενεργών δράσεων είναι ικανοποιητική για την κάλυψη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων, όπως αναλύθηκε και σε πρότερη ενότητα της παρούσας μελέτης για τη διερεύνηση της επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών αποτελέσματος στο Ε.Π. Οι εξαιρέσεις αφορούν αρχικά στους δείκτες T3241, T3243 για τους οποίους δεν εντοπίζεται συμβολή από υλοποιούμενες δράσεις στους Ειδικούς Στόχους. Περιπτώσεις όπου δεν προκύπτουν ικανά δεδομένα για ασφαλή συμπεράσματα, ως προς τις επιπτώσεις των Ειδικών Στόχων και διενεργείται μια εμβάθυνση στην ανάλυση, σχετίζονται με τους ΕΣ 2.β.1, 6.α.1, 9iii1 και 9.ν.1. Για τους πρόσθετους δείκτες αποτελέσματος, γίνεται η παραδοχή, ότι θα ικανοποιήσουν μέχρι το 2023 τους στόχους ΤΔΠ των αντίστοιχων ενταγμένων πράξεων, οπότε και συμβάλλουν ικανοποιητικά στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των αντίστοιχων Ειδικών Στόχων.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 περιλαμβάνει 25 Αξιολογήσεις, εκ των οποίων μόλις οι 5 έχουν ολοκληρωθεί από τις 12 που ήταν ο σχεδιασμός μέχρι το τέλος του 2020, ενώ και για τις επόμενες εκτιμάται ως δύσκολη η υλοποίηση τους στο αρχικό χρονοδιάγραμμα, με δεδομένες τις μεταβολές στο εξωτερικό περιβάλλον που επιδρούν στο πρόγραμμα και την συνεπαγόμενη καθυστέρηση που παρατηρήθηκε σε μια σειρά από σχετικές δράσεις. Σημειώνεται λοιπόν, ότι το Σχέδιο Αξιολόγησης του 2016 χρήζει αναθεώρησης, καθώς αφενός υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις με τον αρχικό σχεδιασμό των παρεμβάσεων, τόσο στο είδος, όσο και στο χρονισμό εκκίνησης τους, αφετέρου μετά την εμπειρία υλοποίησης του ΠΕΠ από το 2014 και μετά έως σήμερα, εκτιμάται ότι οι απαιτήσεις του περιεχομένου του Σχεδίου Αξιολόγησης ήταν ιδιαίτερα αυξημένες και εκ του αποτελέσματος μη ρεαλιστικές. Συνεπώς, καθίσταται απαραίτητη η αναθεώρηση του προς την κατεύθυνση δραστηκής μείωσης των απαιτούμενων αξιολογήσεων και προσαρμογής του χρονοδιαγράμματος στους επίκαιρους ρυθμούς υλοποίησης των δράσεων του ΠΕΠ. Στο πλαίσιο αυτό, με δεδομένη την πολύ περιορισμένη υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης, εκτιμάται ότι η κατάσταση για τα δεδομένα ως προς τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας δεδομένων για τις επιμέρους μελέτες δεν έχει μεταβληθεί και ισχύει όπως έχει αποτυπωθεί στην Αξιολόγηση του ΠΕΠ του 2018.

Executive Summary

The "Evaluation of the effectiveness and efficiency of the Operational Plan of Attica 2014-2020", was carried out according to the data of performance, funding and indicators, which were obtained from the Integrated Information System (IIS), on 30/09/2020. In addition, in order to provide an integrated approach to the assessment of the progress of the Program, the Consultant considered secondary monitoring data of the Operations, which were gathered in collaboration with the executives of the Managing Authority. The main findings, in the form of an Executive Summary, according to the content and findings of this Evaluation Report, are presented below.

Existing situation per Thematic Objective of the OP Attica 2014-2020

The development of Attica over time essentially reflects the expected economic cycle of the country's productive activity, under the decisive influence of the economic crisis from 2008 onwards, until the most recent data of 2018, when the first weak signs of recovery of indicators. However, a key parameter in controlling the maintenance or elimination of this weak recovery is the relatively recent outbreak of the COVID-19 epidemic and its ongoing impact on the current socio-economic environment of the country and the Attica Region, which is evident from recent data as particularly unfavorable.

The updating of the current situation in the Region in synergy with the renewed SWOT analysis, gives a complex mosaic of significantly positive developmental characteristics with an upward course in the recent period, highlighting the development dynamics of Attica and its role as a metropolitan center with international characteristics. However, they encounter as a brake, several negative points or weaknesses. These are largely related to chronic structural components of the socio-economic environment of Attica, but also of the country in general, as well as to the 'drains' of the recent economic crisis. In this context, there are a number of opportunities that arise, both nationally and internationally, but also with threats that arise predominantly from the external macroeconomic environment, from the lack of results of the implementation of policies over time, but also from the case of non-completion of planned actions and absorption of available resources. As a horizontal factor in the relevant analysis, it has recently been imposed and should be taken into account in the further implementation or adjustment of the ROP, and is linked to the need to address immediately the negative consequences of the slowdown in economic and social activity due to the pandemic of COVID-19, in terms of employment, entrepreneurship, or social conditions in general.

Regarding TO.1 "Enhancement of research, technological development & innovation", taking into account the analysis of the previous evaluation of the OP of the Region, the situation in general remains positive as R&D expenditures are relatively high and increasing and Attica is essentially the focus of research activity in the country, bringing together the majority of academic and research organizations and specialized scientists. The culture of research collaboration with productive activities seems to have been strengthened, but it needs

extensive support. The European Competitiveness Indicators for the Region, in innovation and technological readiness are in negative areas, so the support of the research and business ecosystem with reference bodies for the transfer of know-how and the strengthening of the connection of innovative results with the needs of the market, is considered necessary. The outflow of valuable human resources remains significant, so continuing to fund research and technology infrastructure, as well as encouraging the vertical link between research and the area of expertise, would make a significant contribution.

Focusing on TO.2 "Enhancement of access to ICT and their use and quality", the continuation of the increase of the penetration of ICT in the population of the Region seems encouraging. An advantage is the existence of a series of research institutes and academic departments in ICT fields in Attica, as well as the increasing possibilities of service from broadband networks. The level of utilization of new technologies and digital services, both in the internal functioning of the public administration and in the interaction with the citizens, is characterized as low, despite the recent emphasis given due to the measures to deal with the pandemic, in strengthening development and use of digital applications in the public sector. The degree of utilization of ICT by companies still has great potential for expansion, while at the same time the need to strengthen the digital capabilities of employees is highlighted. The horizontal importance of the utilization of digital technologies becomes critical for the promotion of the cultural and tourist stock of the Region, as well as for the improvement of the urban functions, through the promotion of the concept 'smart city' for the metropolis of Athens.

In terms of TO.3 "Improving the competitiveness of small and medium enterprises (SMEs)", the situation of enterprises follows the positive and negative trends of the Region in relation to the evolution of the size of the macroeconomic environment. Important elements are the strong development advantages of Attica, such as tourism, culture, high level of human resources, etc., while the European competitiveness index for business efficiency has a positive sign. The share of knowledge-intensive entrepreneurship is high, but issues related to lack of liquidity, low competitiveness and a low degree of cooperation for companies in similar sectors remain. In this regard, it is crucial to take advantage of the potential for fostering economies of scale and cooperative formations, as well as the further connection of research activity with market needs and the production of innovation. Improving the competitiveness of the productive environment is possible through a variety of opportunities that are created. Such are the support of start-ups, the utilization of social capital, the completion of ITI actions, as well as the emphasis on creative industries. The emergence of the pandemic prompted the planning of more flexible and improved economic regimes, such as the European Coronavirus Response Investment Initiative (CRII) and the new Greek aid scheme for the Greek economy approved by the EU. However, the negative effects of factors related to the possible long-term global recession, the drastic growth slowdown in the country due to the effects of the pandemic and the restrictions on international flows and tourist traffic should not be ignored.

Concerning the TO.4 "Supporting the transition to a low carbon economy in all sectors", in relation to the previous evaluation, it is noted the growing emphasis on promoting energy saving actions, a policy that is becoming necessary, taking into account that Attica hosts a large number of old technology and energy-intensive public buildings. The institutionalization of the new K.EN.A.K. contributes in this direction. The need to further strengthen recycling and alternative energy is emerging as a priority, as is the further adoption and implementation of the principles of the circular economy. The planning and installation of new productive RES activities is required to be accompanied by the necessary pre-consultation procedures with the local community and other stakeholders, in order to achieve the highest possible degree of consensus.

The TO.5 "Promoting climate change adaptation, prevention and risk management", concerns the prevention of the effects of climate change with an important step in the existence of a National Strategy for Climate Change Adaptation. The Regional Plan for Climate Change, which identifies the necessary interventions at regional level, is at an advanced stage, however, its completion is still pending, hence the planning and promotion of the relevant measures becomes urgent. Also, the priorities and the Action Plan from the Consultation in the framework of the 2nd Revision of the River Basin Management Plans for the Attica Water District have been recorded. The dangers and natural disasters, as shown by the recent events of floods and fires in Attica, appear unexpectedly and with great negative consequences in economic and social level, thus raising the awareness of citizens and organizations to take initiatives and measures to protect urban environment and the environment, as well as the promotion and strengthening of civil protection and risk prevention and management systems, are of paramount importance.

Regarding TO.6 "Preservation and protection of the environment and promotion of resource efficiency", useful elements are the 2nd Revision of PESDA, the Local Waste Management Plans and the continuation of the rehabilitation works of HADA. The Region hosts a special reserve of cultural interest, but also areas of significant ecological importance, with increased visiting trends and tourist traffic in general. The emphasis given to the promotion of actions for the preservation and promotion of the ecological and cultural reserve becomes imperative, while the corresponding strategic emphasis of the approved and under implementation ITI in meeting the needs of TO 6 and the urban upgrade of Athens is considered valuable. However, the shortcomings in the infrastructure for wastewater collection and treatment to meet the environmental acquis remain significant. In this case, too, encouraging policies for the circular economy is an important opportunity, as are alternative methods of generating energy by utilizing municipal waste. The strengthening of the creative industries in the field of culture and in connection with tourism, but also the promotion of cultural wealth using new technologies, especially through the ITI, are considered as strategic opportunities. In this context, the new Greek aid regime of the Greek economy can contribute, as well as the enhanced reputation of Attica and the country internationally from the most effective treatment and management of the pandemic. As

actions in the fields of environment and culture often involve complex technical and construction projects, with reference to a variety of overlapping areas of responsibility, emphasis should be placed on reducing the time required to approve and mature projects.

Focusing on TO.7 "Promotion of sustainable transport and removal of problems in basic infrastructure" and regarding transportation by means of stable orbit, the data show an increase in passenger traffic (TRAM etc.). Significant progress, with a continuous increasing trend, is recorded in the cruise sector (cruise passenger traffic) through the ports of Piraeus and Lavrio. The port of Piraeus occupies a dominant position in the seasonality of cruise services while the upgrade of home-porting services is an opportunity with multiplier benefits. The port of Piraeus is an important transport hub in southern Europe with a dynamic investment program. In the field of road safety, the situation looks improved, although the numbers of fatalities and pedestrian accidents are not negligible. The gas network continues to expand and is an opportunity, but the general transport threat posed by a long-running international recession, which may indicate signs of political instability in the south-eastern Mediterranean. Negative changes in passenger traffic due to pandemic restrictions on international transport are already evident.

In terms of TO.8 "Promoting sustainable high quality employment and supporting employee mobility" a positive element is the operation of the Regional mechanism for diagnosing work needs. In addition, the fact that Attica records the best performance in the country in terms of income and employment growth while reducing unemployment in recent times. The stock of workers with scientific and technical specialization is high, however unemployment still remains at significant levels with obvious signs of low intensity of entrepreneurship and competitiveness, as a result of the economic crisis. Several needs are identified that have to do with the adaptability of companies, employees and employers to modern conditions, the strengthening of employment orientation in the development specialization sectors of Attica and the emphasis on dynamic training and education of employees. The connection of the scientific directions of the human resources with the sectors that are in demand in the market, is still incomplete, with the mechanism of needs diagnosis being called to take a more active role, given the existing tendency of human resources leaving abroad. In addition to the areas of smart specialization in the Region, it is useful to develop employment in the cutting-edge areas of the 4th Industrial Revolution, as well as to ensure the quality of training and lifelong learning programs. Supporting start-up entrepreneurship and innovative self-employment is an important opportunity, in conjunction with the actions of TO 1 and 3. As threats to employment, there is a drastic reduction in the growth rate in the country, which is associated with a possible reduction in consumption and demand for services and goods, due to the effects of the pandemic. Therefore, the development of new European and national policies to address the effects of the pandemic, as well as the expansion of tools to boost employment and entrepreneurship, are considered a policy priority.

Concerning TO.9 "Promoting social inclusion and combating poverty and any discrimination", the Attica Region demonstrates multiple positive actions and tools, such as the Social

Inclusion Observatory and the relevant electronic platform "Social Inclusion Structures" providing organized information and monitoring. Also, the Social Network Structure of the Regional Development Fund and in general, bodies with intense activity in social policy issues. Moreover, there is a variety of targeted actions designed and promoted to support vulnerable social groups, while the relative emphasis placed on a strategic mix of ITI is important. The full utilization of the above initiatives is considered necessary, because as already mentioned, the levels of unemployment and long-term unemployment are still significant, with phenomena of horizontal and social segregation, which hatch sectoral and spatial entities of poverty in the metropolis of Athens. Ensuring broad access to social services for people with disabilities and vulnerable social groups is a priority, by further activating mental health services and addressing addictions. In this context, it is useful to identify, record the voluntary schemes and initiatives of local communities and cultivate cooperation with local government actions, while opportunity is the recent acceleration of the strengthening of the health system, through the promotion of teleconsultation and other digital applications in health and welfare, in the context of pandemic measures by the relevant Ministries. The involvement of market stakeholders and civil society in consultation and cooperation processes, to identify needs is particularly valuable, especially in the light of the use of new European and national support frameworks to address the effects of the pandemic.

As for TO.10 "Investment in Education, Training and Vocational training for the acquisition of skills and Lifelong Learning", positive characteristics are the increase in the percentage of higher education graduates in the Region, the relatively low early school leaving and the decrease of the share of young people (18 to 24 years old, NEET) who do not have employment, education and training. However, for the last two indicators there is a need to further reduce them. At the same time, there is a strong need for acceleration of the digital modernization of schools and educational structures in general, as well as for targeted support of educational structures in deprived areas of Attica. The criticality of the overall goal of increasing the overall population served by educational infrastructure remains relevant. At the level of potential threats, the emerging effects and changes in the education system, due to pandemic response measures, should be highlighted. The corresponding potential emergence of new educational needs, not being covered by the current financial framework, should be addressed.

During the investigation and updating, both of the macroeconomic environment that affects the development course of the Attica Region, and of the content of the individual Thematic Objectives of the OP, a series of new needs arose, which are the following:

1. Enhancing the provision of remote medical services using ICT
2. Strengthen civil protection and risk prevention systems using ICT
3. Expanding the use of digital / smart tools for tourism and culture

4. Promotion of distance education in the educational infrastructure of Attica
5. Supporting entrepreneurship in dealing with the consequences of the COVID-19 epidemic
6. Promoting actions aimed at supporting potential entrepreneurs and the creation of new SMEs
7. Employment support to deal with the effects of the COVID-19 epidemic
8. Strengthening the staff of the public health system in Attica to respond to the needs due to the COVID-19 epidemic
9. Support for socially vulnerable groups most affected by the effects of the COVID-19 epidemic
10. Strengthening the equipment of health infrastructure in Attica to meet the needs due to the COVID-19 epidemic
11. Strengthening the educational infrastructure in Attica for the adaptation to the new data of health safety resulting from the COVID-19 epidemic

Effectiveness of the OP Attica 2014-2020

The level of implementation and efficiency of the Attica OP 2014-2020 has significantly improved in relation to the findings of the 2018 Evaluation. Up to the data report time of 30.09.2020 in IIS , in terms of business and additional output indicators, 24 fields of indicators are identified (out of 99) that are included in the Priority Axes and Investment Priorities, which are not related to integrated projects, thus they do not present a percentage of implementation. These are basically linked to APs 1, 2 and 4. In this context, for 26 areas of indicators it is estimated that they will not achieve the 2023 target. These indicators are mainly located in IPs 1b, 2b, 4b related to business support and productive investments, reflecting the issue of the time lag of ROPs in the planning and promotion of State aid actions, mainly due to the delay in defining an appropriate IMB (Intermediate Management Body) and the technical difficulties encountered by SAIS (State Aid Information System). This problem has been partially replaced by the issuance of calls from AP 3, which mainly include non-grant support. The indicators related to the social and solidarity economy also show a negative assessment of achievement. Regarding the result indicators, for only two (2) indicators the achievement of the objectives is not estimated, while for another four it derives that there is not enough data for the evaluation.

More specifically, for AP 1, it is estimated that the SO027 index will achieve the goal, while the SO033, 06002 index will achieve it under certain conditions. The conditions concern the selection by the program of planning and promotion of additional actions in IP 1a, in order to cover the physical goal of the indicators to 100% and to proceed rapidly with the implementation of the operations. Regarding the CO01 and CO27 indicators related to business support, they are not linked to integrated projects and given the advanced time phase of implementation of the OP, the achievement of the objectives is not foreseen. For

the CO26 indicator, although there are integrated projects, the target of the TDS (Technical Data Sheet) does not meet the physical target of the indicator, so it is estimated in the next program review, the target value should be adjusted downwards.

Regarding AP 2, for the indicators CO01, CO02, CO04, CO05, CO06 and CO08 which relate to the support of productive investments in IP 2b, no objectives are foreseen, as they are not related to integrated projects. If relevant calls for projects are not issued immediately, this fact should be taken into account in the next revision. In IP 2c, performance is better, as the SO007, T3225 and 09412 indicators are evaluated to be achieving the respective goals.

In the context of AP 3, the situation is clearly improved in terms of activation and efficiency, compared to the 2018 Evaluation. For the indicators CO02, CO05, CO06 (IP 3a), CO04, 09408, 05507 and T2257 towards the achievement of the goals is positive, since they show satisfactory levels of activation of the goals. The assessment for the CO01, CO04 and CO08 indicators in terms of achievement, is conditional, because up to the time of writing the study, they correspond to physical target coverage rates less than 100%, therefore, the overall achievement depends on the forecast of planning and promoting additional actions in the immediate future. Otherwise, it is estimated that in the next revision they will need to adjust their target values need to be adjusted downwards. For the indicators CO06 (IP 3c) and CO01 (IP 3d) the achievement forecast is negative, since they are not related to integrated projects. The next revision is required to take into account the need to raise the CO02, CO05, CO06 indicators values upwards in IP 3a, as the target achievement rates exceed 100%, which may require transferring resources in IP 3a from the other IPs of AP 3.

In terms of AP 4, activation of the indicators occurs only in IP 4c, as for the indicators CO31, CO34 and 01302 the forecast of achievement is positive and for the indicator CO32 under conditions, for the reasons that have already been analyzed earlier. In the context of IPs 4b and 4g and specifically for the indicators CO01, CO02, CO06, CO30, CO34 and CO30, no integrated projects are recorded, so the achievement assessment is negative. Given the advanced implementation phase of the ROP of Attica, the conditions for these indicators must be taken into account in the next revision. The revision should also adjust the CO31 and CO34 targets in IP 4c upwards, as they show particularly high levels of physical target coverage (above 100%). Taking into account the non-activation of IP 4b and 4g, the aforementioned data may suggest transfer of resources from IP 4b and 4g to IP 4c of AP 4.

The situation in AP 5 is clearly improved in terms of activation of indicators and efficiency in relation to the 2018 Evaluation. For operational indicators CO20, CO23 and additional indicators 08702, 08710, 08714 and 08715, the achievement of the individual objectives is estimated. In particular, the CO20 index requires the adjustment of the target values upwards. The CO23 index is not associated with integrated projects, so the achievement forecast is negative.

Regarding AP 6, the overall aspect of assessment of objectives' achievement for the indicators is positive. An exception is the SO017 index, which has a very low level of physical

target coverage, so if it is not covered in the immediate future with additional actions, the target value will need to be adjusted downwards. In this context, the indicators CO18, CO19, CO09 and CO37 show particularly high rates of achievement of natural targets, therefore the revision is called to take into account the adjustment of the target values upwards.

Regarding AP 7, the efficiency seems generally positive, with all the indicators being utilized and showing levels of achievement of physical goals around 100%.

Concerning AP 8, activation occurs only for the operational index SO007 in IP 8v, which is in fact borrowed from AP 2 and is also located at a call of AP 9, hence the targets' achievement estimation is positive. The same stands for additional index 05507, which is covered by the completion of one project. However, operational indicators 11304 and C023 concerning business support are not linked to integrated projects, their assessment of achievement of objectives is negative, producing the need to revise the target values.

As for AP 9, the overall situation of utilization of OP indicators is positive, as well as for the assessment of the achievement of the individual objectives. An exception is index 05502, which in OP 9ii, is not associated with integrated projects. However, the peculiarity here is related to the fact that the index is also included in IPs 9iii and 9iv, where the levels of goals' achievement exceed 100%, so in the next revision the appropriate adjustment of the target values among the Investment Priorities is needed. Then, the need to adjust the target values as well as to probable funding support of the relevant actions, arises for the indicators 10501 CO15, 05503, 11501, 11205 and CO22, which show particularly high rates of target coverage in relation to the objectives of the ROP. A negative assessment of achievement results for the indicators 11301 and 11302 related to the social and solidarity economy, which are not related to integrated projects, until the time of producing this evaluation.

In terms of AP 10, the assessment for achievement of objectives is overall positive, while the need to raise the target values of the indicators CO35, CO36 and SO031, as well as enhance them in the funding aspect. Regarding AP 11, the situation is correspondingly positive, while the boost of target values concerns the CO35 and 05002 indicators.

It is noted that for the additional indicators in active calls financed by the ERDF, even if they do not show implementation values, the Evaluator's approach is generally positive, since the projects are considered completed and recorded in the IIS, only upon their completion. Therefore, even for recently issued calls, it is estimated that there is sufficient time in ROP, until 2023 for their completion, in combination with the experience of the SMA (Special Management Authority) of ROP Attica on the implementation of similar projects.

As for the output indicators in general, the evaluation of the effectiveness for the achievement of set objectives, was based on the degree of achievement of the physical objective of the indicators, ie the relation of the target values of integrated projects compared to the program objectives. This stands because for most of the indicators related to ERDF actions, the measure of implementation is not trustworthy before their completion, based on

the Indicator Achievement Bulletins. In this respect, establishing more frequent benchmarks throughout the programming period, would facilitate better monitoring of implementation and performance. This would also contribute to more effective monitoring and allow for the timely identification and mitigation of potential implementation risks.

The analysis for the evaluation of the objectives' achievement of the result indicators of the ROP, takes into account the data recorded in the IIS, the secondary sources that reflect the current performance of the indicators, the implementation process and the performance of the output indicators related to result indicators and provide for them into each Priority Axis, as well as for indicators that have been already embodied in calls ready to be integrated.

As a result, for the vast majority of result indicators (ERDF and ESF) there is a positive assessment for the achievement of the objectives. The exceptions initially refer to indicators T3241, T3242, T3264 and 11509, where it is estimated that there is no sufficient data available to draw safe conclusions. The achievement evaluation for T3221 and 11303 is then assessed as negative, since they are not linked to projects or active calls by the time this assessment was produced. Concerning the additional result indicators, it is assumed (as for the additional output indicators), that by 2023 they will meet the TDS objectives of integrated projects.

Performance Framework of the OP Attica 2014-2020

Based on the analysis, the following findings and directions emerge, in terms of the objectives of the indicators of the Performance Framework, stated below by Axis Priority:

For AP 1, based on the data collection data so far from the IIS (30.09.2020), the issue of non-achievement of the objectives of the Performance Framework is raised. It is noted, however, that the CO26 index is also included in the call ATT045 with a target price of 200 companies in the framework of two integrated projects (the inclusion of the index in the call ATT045 is not shown in the IIS in the report 'Project indicators per MIS'). The successful of the relevant projects will give a value of achievement over 85%. It the acceleration of the completion of the integration and the Legal Commitments (LC) is required, focusing on the active calls (total budget 19.890.000€ of active calls). In addition, the acceleration of implementation for the calls that already have LC. Even in this case, with the assumption that no new calls will be procured, there is a need to adjust the budget target of AP 1 downwards, as well as the target values of the CO26 index.

In terms of AP 2, the assessment of achievement for the objectives of the Performance Framework indicators is positive. Acceleration of integration and the LC of active calls (budget 35.123.821€) is required.

For AP 3, the assessment of targets' achievement of the Performance Framework indicators is positive. Based on the budget that has been specialized in AP 3, € 336.127.000, it is suggested for the next revision, a probable increase of the Axis Budget and raising of funding

target upwards, in case of procurement of new calls. In any case, it is necessary to accelerate the integration and the LC of active calls for projects (budget 100.927.000 €).

Focusing on AP 4, based on the data obtained so far from IIS (30.09.2020), the issue of non-achievement of Performance Framework targets is raised. On the positive side the indicator CO32 has been included in new active ITI calls (SYDNA10, EATA14, EATA16), which have not yet been integrated, but they are expected to add another 10,758,560 kWh / year to the target value and funding increase resources by 12.479.448€ on the Axis. The integration and implementation of these actions is expected to bring acceptable levels of targets' achievement, in terms of the CO32 index, but not for the T3371 index, whose target is suggested to be revised downwards.

For AP 5, the assessment of targets' achievement in the Performance Framework indicators is positive.

Regarding AP 6, the assessment of targets' achievement in the Performance Framework indicators is positive. The need arises for acceleration of the realization of expenses, while, with the completion of the integration and legal commitments of all the active invitations of (budget 184.604.367€), the need to raise the budget in the Axis also emerges. Accordingly, the adjustment according to the target value 150.292.728€ of the T3371 index upwards is necessary.

Concerning AP 7, the assessment of targets' achievement in the Performance Framework indicators is positive. Taking into account the budget of 291.982.185 € of active calls, as well as the integration budget of 216,644,294 €, it is deemed necessary for the next revision to increase the funding resources in the Axis and ensure a corresponding increase of the target value of economic index T3371.

For AP 8, based on the data obtained so far from IIS (30.09.2020), the issue of non-achievement of objectives of Performance Framework is raised. It should be noted that index 11304 has been incorporated in the calls SYDNA4 and EATA13 with a total budget of 4.473.000 € to support 225 business plans, which have not yet been integrated. However, even with the successful implementation of this actions, the performance is not adequate to achieve the target of Performance Framework, therefore it will be necessary to adjust the target value downwards in the next OP's revision. It is also necessary to accelerate the integration and implementation of the aforementioned actions, as well as the recently active calls ATT098 and ASDA_27, in order to approach the target value of the economic index T3371.

For AP 9, the assessment of targets' achievement in the Performance Framework indicators is positive. In fact, based on the course of elaboration, the budget of active calls 394.627.759€ and the rate of accessions and legal commitments, it is suggested as necessary for the next OP's revision, the increase of funding resources in the Axis and the

corresponding increase of the target value of economic index T3371. The same applies for indicators 05502 and 10501.

In terms of AP 10, the assessment of targets' achievement in the Performance Framework indicators is positive. The CO35 and CO36 indicators already exceed the target values of the FP and the values have to be adjusted upwards. Regarding the index T3371-Amount of Certified Expenditures, although the percentage of LC is low, the budget of active calls amounts to 82.269.880 € and the amount of integrations 59.026.497 € already exceeds the target value for 2023. Therefore, it is deemed necessary to accelerate the pace legal commitments, as well as to increase the funding resources of the Axis in the next revision.

Regarding AP 11 the assessment of targets' achievement in the Performance Framework indicators is positive. The physical target value of CO35 index already exceeds the target value of the FP and is suggested to be adjusted upwards. Regarding the index T3371-Amount of Certified Expenditures, like AP 10, although the percentage of LC is low, the budget of active calls amounts to 80.465.000 € and the amount of integrations 86.704.728 € already exceeds the target value for 2023. Therefore, it is deemed necessary to accelerate the pace of LC, as well as to increase the funding resources of the Axis in the next program's revision.

Efficiency of the OP Attica 2014-2020

Based on the analysis carried out, related findings emerged regarding the activation of the Priority Axes, the measurement of efficiency, the examination of the level of the Thematic Concentration and the Unit Cost.

Regarding the activation of the ROP, it turned out that the Priority Axis with the best performance in the activation of actions is AP.11 which concerns the Development - Upgrading of Targeted Education Infrastructures, with specialization amounting to 142,57%, calls amounting to 142.30% and with integrations exceeding 153,34% of the budget of the Axis. This performance is due to the inclusion of investment projects in education and vocational training for the acquisition of skills and lifelong learning, through the development of training and education infrastructure. This Axis presents a satisfactory percentage of implementation and submission of Expenditures with payments amounting to € 17.029.688 (30,12%),

Moreover, AP. 7 presents satisfactory performance in the activation of actions, concerning the strengthening of the Regional Mobility and the Multimodal Transport Connections of the Attica Region, with specialization amounting to 207,81%, calls to 200,21% and with integrations exceeding 148,55% of the public expenditure budget of the Axis. This performance is due to the inclusion of projects related to the support of a multimodal European single transport area, through investments in the TEN-T network. Also, this Axis presents a satisfactory percentage of implementation and submission of Expenditures (50,34%), but greater activation is required in terms of submission of expenditures.

Satisfactory performance in the activation of actions, is also presented by AP 9, which concerns the Promotion of Social Inclusion and the Fight against Poverty and Discrimination - Ensuring Social Cohesion, with a specialization amounting to 166,23%, calls reaching 131,98% and integrations exceeding 134.36% of the public expenditure of the Axis. In addition, this Axis presents a satisfactory percentage of implementation and submission of Expenditures (44,77%), but greater activation is required in terms of submission of expenditures.

Satisfactory performance in the activation of actions is presented also by AP. 5 which concerns the Promotion of Adaptation to Climate Change, as well as the Prevention and Management of Risks, with specialization amounting to 106,97%, calls reaching 106,97% and integrations that exceed 134,46% of the public expenditure of the Axis. This performance is due to the inclusion of projects related to Support for investments for adaptation to climate change, as well as ecosystem-based techniques. Also, this Axis presents a satisfactory level of implementation and submission of Expenditures (74,62%).

AP 10 shows very good performance in the activation of actions and it concerns the Development - Upgrading of Targeted Social Infrastructures and Health Infrastructures, with specialization amounting to 204,79%, calls amounting to 145,50% and integrations exceeding 104,39% of the public expenditure of the Axis. This performance is due to the inclusion of projects related to investments in health infrastructure and social infrastructure that contribute to national, regional and local development, reducing inequalities in the health sector, promoting social inclusion by improving access to services social, cultural and leisure services and the transition from institutional care to community care. However, this Axis presents a low percentage of implementation and submission of Expenditures (20.54%).

Good performance in the activation of actions is also presented by AP 6, which concerns the Improvement of the Quality of Life in the Urban Environment, with specialization that amounts to 141,89%, calls equal to 122.83% and with integrations that exceed 104,03% of the public expenditure of the Axis. To this respect, this Axis presents a satisfactory performance of implementation and submission of Expenditures (42,76%).

In addition, good performance in the activation of actions is presented by AP.2, which concerns the Dissemination and Development of Innovative Products and Services of the SMEs with the use of ICT, with specialization amounting to 99,37%, calls reaching 97,57% and integrations that exceed 100,46% of the public expenditure of the Axis. Also, this Axis presents a satisfactory percentage of implementation and submission of Expenditures (84,83%).

AP.3 also shows quite satisfactory performance in the activation of actions, which concerns the Enhancement of the competitiveness and the extroversion of the SMEs - Improving the attractiveness of the Attica Region for attracting Investments and the promotion of the Innovative Entrepreneurship, with specialization that amounts to 336,31%, calls to 100,93% and integrations that exceed 90,10% of the public expenditure of the Axis. Moreover, this

Axis presents a satisfactory level of implementation and submission of Expenditures (44,30%).

On the contrary, the performance of AP 1 is low, which concerns the strengthening of the Mechanisms and Investments of the SMEs of the Attica Region in Research and Innovation, the same for AP 4 concerning the energy upgrade of buildings, also for AP 8 regarding the Promotion of the Development of Skills and the Adaptability of the Human Resources in the Sectors of the Regional Strategy of Smart Specialization. Low performance is located also for AP 12 concerning the Technical Support of the Implementation (ERDF) and for AP 13 concerning the Technical Support of the Application (ESF), both in terms of their activation and of implementation and absorption of their respective expenditures. In conclusion, in absolute numbers, the best performance in the activation of the ROP appear in the AP. 2, AP.3, AP.5, AP.6, AP.7, AP.9, AP.10 and AP.11. In addition, the results of the evaluation show that the Investment Priorities and the corresponding indicators of the OP which have been activated, show significant physical implementation, without, however, confirming a corresponding resources' absorption. In other words, it seems that the goals that were programmatically set are achieved or even exceeded at a lower cost than originally calculated.

With respect to Thematic Concentration and in accordance with the overall commitments, ie the public expenditures of the projects and the resources allocated for management to the Urban Authorities within the financial tool of ITI, resource commitment needs have been created for the Axes AP.2, A.P. 3, AP.4, AP.5, AP.6, AP.7., AP.9 and AP.11. From the results of the control of compliance or not, for the Unit Cost for the respective indicators of the Integrated projects, it is observed that the Unit Cost is maintained, except for indicator CO37 of Investment Priority 6e, which concerns the population living in areas with integrated urban development strategies.

Suitability of the Strategy of OP Attica 2014-2020

In this section, the evaluation of the suitability of the Strategy of the OP is presented and whether the strategy continues to address the needs that have been reflected, on the one hand initially in the design phase and on the other hand, the needs that have been formed during recent years of implementation. The overall relevance of the updated and new needs of the program in relation to the development priorities of the OP served, amounts to 86%. The percentage is derived from the average of the values of the three (3) development priorities and is evaluated as particularly high.

It should be noted that the relevance analysis and the results obtained, are not a criterion for classifying the importance of the development priorities of the Attica ROP, given that the differences in performance are minimal, while the main conclusion with critical gravity, is the particularly high relevance of the existing and new needs, with the main pillars of the program, a finding that makes the OP very coherent.

Following the investigation of the actuality of relevance of the overall needs with the strategic priorities of the OP, the study proceeds to capture the same needs in relation to the required documentation, as extracted from the updated SWOT analysis, which validates their criticality and relevance. It is stated that the total needs (34 existing and 11 new), are evaluated of high actuality, based on the documentation provided. At this point, individual conclusions follow from analysis regarding the examination of the actuality of the internal and external framework of the OP.

- > The relevance of all needs (updated and new) with the Special Objectives of the Attica OP is at very high levels, at 79,8%, confirming the coherence and targeted planning of the program to respond to the issues of the Region.
- > The total degree of internal coherence and synergy among the Specific Objectives of the program is 67%. The percentage is derived from the average values of the Specific Objectives and is evaluated as very high.
- > Similarly, the overall degree of internal coherence and synergy among the Investment Priorities of the program is 64% and is evaluated as high.
- > The total degree of internal coherence and synergy among the Investment Priorities included in the approved plans of ITI amounts to 96% and is rated as particularly high. This performance results from the average values of the Investment Priorities, certifying the high degree of coherence of the objectives of the integrated spatial interventions with the strategy of the OP.
- > The degree of relevance of the needs of OP with the objectives of Strategy 'Europe 2020' is particularly high, at the level of 80,3%. Higher relevance performance is observed in the targets 'Poverty & Social Exclusion' with 91%, 'Research & Development' with 85% and 'Employment' with 84%.
- > The degree of relevance of the needs of OP with the financial priorities of the Partnership Agreement 2014 -2020 is particularly high, at the level of 81.5%.
- > The total needs of the program show high levels of relevance of 82%, in terms of examining the relevance of the updated and new needs of the ROP, with the main pillars of Horizon Europe, the basic content of which has already been formed.
- > The examination of the connection and actuality of the updated and new needs of the OP in relation to the priorities and measures of the National Reform Program 2020 demonstrates high levels of relevance for most needs.
- > There is a high degree of relevance of the needs of the OP with the National Strategies at the level of 78.43%.
- > The implemented actions of the Attica ROP serve to a significant degree the Horizontal Principles based on most of the Investment Priorities. Up to the timing of producing this Evaluation (October 2020), the exceptions concern Investment Priorities 2b, 4b, 4g, 8iii and 9v, which are not associated with integrated projects.

Regarding the examination of the actuality of the Logical Intervention of the program, the control of exceedance of Thematic Concentration for the areas 'Regional Smart

Specialization Strategy', 'Social Cohesion / inclusive development', 'Environment & Climate Change / sustainable development' and 'Integrated actions for Sustainable Urban Development', it evolves at two levels. First at the level of the budget of the calls and secondly at the level of the budget of the eligible expenditures per sector, giving the respective percentages in relation to the total budget of the OP.

For sector 'Regional Specialization Strategy of Intelligence (RIS3) / smart development', the distribution percentage in terms of the Thematic Concentration of the OP is 17,36%, which corresponds to 178.664.123,00€. The control of the allocation of resources based on the active calls results in 107%, demonstrating an excess in relation to the distribution of the Thematic Concentration. Funding allocation control based on Expenditure corresponds to 45%, a performance that is interpreted as non-exceeding in relation to the allocation of Thematic Concentration. Therefore, the Thematic Concentration in the sector is exceeded only in terms of the total budget of the procured calls.

Focusing on sector 'Environment & Climate Change / sustainable development', the allocation percentage for the Thematic Concentration of the OP is 42,60%, which corresponds to 438.525.565,00€. The control of the allocation of resources based on the active calls results in 163% showing an excess in relation to the distribution of the Thematic Concentration. Funding allocation control based on Expenditure corresponds to 51%, a performance that is interpreted as not exceeding the Thematic Concentration rate. Therefore, the Thematic Concentration in the sector is exceeded only in terms of the total budget of the procured calls.

With respect to sector 'Social Cohesion / inclusive development', the distribution percentage for the Thematic Concentration of the OP is 40,04%, which corresponds to 412.085.515,00€. The control of the allocation of resources based on the active calls results in 142%, demonstrating an excess in relation to the distribution of the Thematic Concentration. Funding allocation control based on Expenditure corresponds to 39%, a performance that is interpreted as not exceeding the percentage of Thematic Concentration. Therefore, the Thematic Concentration in the sector is exceeded only in terms of the total the total budget of the procured calls.

For the sector 'Integrated actions for Sustainable Urban Development', the distribution percentage regarding the Thematic Concentration of the OP is 25,12%, which corresponds to 258.522.448,00 €. The control of the allocation of resources based on the active calls results in 80,9% showing no excess in relation to the distribution of the Thematic Concentration. Funding control based on Expenditure corresponds to 2.3%, a performance that is interpreted as not exceeding the percentage of Thematic Concentration. Therefore, it is identified that the Thematic Concentration in the sector is not exceeded both in terms of the total budget of the procured calls and of the expenditures.

Then, an assessment is made for the achievement of the objectives that have been set at the level of result indicators (operational and additional), according to the Index Identity Cards

and the Thematic Concentration of the Logic of the Intervention. Regarding the result indicators of the ROP corresponding to the Investment Priorities, which are attributed to the Regional Strategy of Smart Specialization of Attica, it is estimated that all relevant indicators will achieve the objectives, except for T3221: Percentage of SMEs that are active through e-commerce. Up to the timing of producing this evaluation (October 2020), it is not associated with integrated projects or active calls. As for the ROP performance indicators corresponding to the Investment Priorities, which are attributed to the Environment and Climate Change sector in the context of Logical Intervention, it is estimated that the majority of the indicators will achieve their objectives, except for indicators T3241: Restriction of growth of electricity consumption in industry and tertiary sector, and T3242: Energy consumption in the residential and public sectors, for both of which, not enough data is available to derive a safe evaluation conclusion. For the ROP performance indicators corresponding to the Investment Priorities, which correspond to sector 'Social cohesion / inclusive development' in the context of Logical Intervention, it is estimated that the majority of indicators will achieve their objectives, except for indicator 11303: Number of existing and new, social and solidarity economy actors, whose operation continues one year after the end of the intervention, which has no connection with integrated projects or active calls. In the same context, for index 11509: Percentage of schools that provide specialized educational support services to students with disabilities, not enough data are identified to derive a safe evaluation conclusion.

To continue, the actuality and coherence of the Logical Intervention of the Attica OP is examined, in terms of connecting and matching the updated and new development needs, the specific objectives, the expected outputs and results, with the actions designed and promoted in the OP, in order to serve the relevant sequence and to address these needs. It is found that the coherence of Logical Intervention is strong and timely. For most needs, there are Actions that meet the needs and serve the Specific Objectives. However, for the needs that the allocated funding is not utilized, extensive analysis has already been described in the chapter investigating the achievement of the objectives of the OP indicators. It is pointed out that for Investment Priorities 4b and 4g, although development needs have been included in them during the planning and updating of ROP, no Actions are identified that serve them.

The examination above of the actuality and coherence of the Logical Intervention of the Attica OP, follows and supplements a suggestion by the Assessor, in terms of integrating the new needs recorded in Chapter 2 deriving by the updated of SWOT analysis, in Priority Axes and Investment Priorities, in connection with potential output and result indicators that can be used.

Impact Assessment of the OP Attica 2014-2020

In the context of this section, the contribution of the OP is initially examined for the Specific Objectives, in connection with the expected results and the respective actions. Then, the

provision of the necessary data at the level of result indicators is examined, according to the Table of Indicators of the OP from the last revision of the program. This data is required for the Impact Assessments of the Program. Finally, the requirements of the ROP Evaluation Plan (prepared in October 2016) are investigated, its realization is recorded, and any necessary updating actions are investigated.

In most cases, there is not enough data to record the actual timeliness of the contribution of the actions towards the results, mainly due to the limitations in recording the performance of the actions by the ERDF, but also because of the insufficient frequency of indicators' performance reports. Having stated that, it is found that for the majority of Specific Objectives, the contribution of active actions is satisfactory aiming to cover the desired results, as analyzed in a previous section of this study, exploring the achievement of objectives set at the level of result indicators in the OP. There are exceptions and they initially concern the indicators T3241, T3243, for which no contribution is identified from implemented actions in the Specific Objectives. For cases where sufficient data for safe conclusions do not emerge, regarding the impact of the Specific Objectives, a deepening of the analysis is selected, related to SO 2.b.1, 6.a.1, 9iii1 and 9.v.1. In terms of the additional result indicators, it is assumed that they will meet the technical implementation sheets' targets of the respective projects by 2023, thus it is considered that they contribute satisfactorily to the desired results of the respective Specific Objectives.

The Evaluation Plan of the Attica OP 2014 - 2020 provides for the elaboration of 25 Evaluations, out of which only 5 have been completed so far, while 12 evaluations had been planned until the end of 2020. As for the next ones (after 2020), their fulfillment is considered rather difficult based on the initial schedule, given the fact that there are changes in the external environment affecting the program, followed by the consequent delay for several related actions. Therefore, it is stressed out, that the Evaluation Plan of 2016 needs to be revised. On the one hand, there are significant differences regarding the initial planning of the interventions, both in type and timing of their launch, on the other hand, after the OP's implementation experience from 2014 onwards, it is estimated that the requirements of the content (number wise) of the Evaluation Plan were highly demanding and consequently unrealistic. To conclude, the revision of the Evaluation Plan is necessary towards a drastically reduction of the required evaluations, as well as towards an adjustment of the timetable according to the current pace of ROP implementation. In this respect, given the very limited implementation coverage of the Evaluation Plan until now, it is assumed that the conditions for ensuring data availability for the individual assessment studies have not changed, and they stand as described in the OP's Evaluation study of 2018.

Ευρετήριο Συντομογραφιών και Ακρωνυμίων

Πίνακας 1: Συντομογραφίες - Ακρωνύμια

Συντομογραφίες - Ακρωνύμια	
Α.Π.	Άξονας Προτεραιότητας
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
Β.Α.Α.	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη
ΒΣΥ / ΒΣΕ	Βασικό Στάδιο Υλοποίησης / Βασικό Στάδιο Εφαρμογής
ΔΔ	Συνολική Δημόσια Δαπάνη
ΔΝΤ- IMF	Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
Ε&Α	Έρευνα & Ανάπτυξη
ΕΑΣ	Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΣΠΑ
Ε.Δ.Ε.Τ.	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά & Επενδυτικά Ταμεία
ΕΕ28	Ευρωπαϊκή Ένωση των 28
ΕΕΚ	Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΜΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας
Επ.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα
Ε.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΠΑνΕΚ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικά – Επιχειρηματικότητα – Καινοτομία
ΕΣΔΑ	Ειδικός Διαβαθμικός Σύνδεσμος Αττικής
ΕΠΣ	Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων
ΕΣΠΑ 2014 -2020	Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης
ΕΣΠΚΑ	Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
Ε.Τ.Ε.Α.Ν. Α.Ε.	Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας & Ανάπτυξης
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΔΑΠ	Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Πρωτεύουσας
Ε.Υ.Δ.Ε.Π.	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος
Ε.Φ.Δ.	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης
Ex - ante	Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση
Θ.Σ.	Θεματικός Στόχος
Κ.Α.Λ.Ο.	Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία
Κοιν.Σ.Επ.	Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις
ΚΕΛ	Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων
Κ.ΕΝ.Α.Κ.	Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων
ΚτΠ Α.Ε.	Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.

Πίνακας 1: Συντομογραφίες - Ακρωνύμια

Συντομογραφίες - Ακρωνύμια	
ΚΤΥΠ Α.Ε.	Κτιριακές Υποδομές Α.Ε.
ΛΑΓΗΕ	Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.
ΛΑΠ	Λεκάνη Απορροής Ποταμού
Μ.Σ.	Μνημόνιο Συνεννόησης
ΜΣΤ	Μέσα Σταθερής Τροχιάς
Neets	Young people not in education, employment or training
Ο.Α.Σ.Α.	Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνίας Αθηνών
Ο.Ο.Σ.Α.	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης
Ο.Π.Ε.Κ.Α	Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
Ο.Χ.Ε.	Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση
On – going	Ενδιάμεση Αξιολόγηση
Π.Ε.	Περιφερειακή Ενότητα
ΠΕ.Σ.Δ.Α.	Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων
ΠΕΣΚΕ	Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
ΠεΣΠΚΑ	Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή
Π.Σ.Κ.Ε.	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων
Π/Υ	Προϋπολογισμός
RIS3	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Αττικής
ΣΕΣ	Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020
ΣΠΕ	Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση
ΣΗΘΥΑ	Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού & Θερμότητας Υψηλής Αποδοτικότητας
SWOT Analysis	Δυνατά σημεία, αδύνατα σημεία, ευκαιρίες, απειλές – Μοντέλο Ανάλυσης
ΤΔΠ	Τεχνικό Δελτίο Πράξης
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
Υ.Δ.	Υδατικό Διαμέρισμα
ΥΠ.ΕΣ.	Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης
ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομών Μεταφορών Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη
Υ.Π.ΕΝ.	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Τ.Ε.Π.Ι.Χ. II	Ταμείο Επιχειρηματικότητας II
ΧΑΔΑ	Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων

1. Εισαγωγή

Η έννοια της αξιολόγησης στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, ορίζεται ως «Η συστηματική και αντικειμενική αναλυτική εκτίμηση μιας παρέμβασης που επιδιώκει να εκτιμηθεί η επιτυχία της όσον αφορά τους στόχους, να δώσει απαντήσεις σε ερωτήματα που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, την επίπτωση και τη βιωσιμότητά της και να αντλήσει διδάγματα». Κύριος στόχος της αξιολόγησης αποτελεί ο προσδιορισμός της καταλληλότητας και της λογικής συνάφειας των στόχων, σε σχέση με τις προτεραιότητες που είχαν τεθεί και τις διαγνωσμένες ανάγκες, της αποτελεσματικότητας της επίτευξης των στόχων, της αποδοτικότητας καθώς και της επίδρασης και της βιωσιμότητας.

Επίσης, η αξιολόγηση του αποτελέσματος είναι μια μετρήσιμη συνέπεια που απορρέει, άμεσα ή έμμεσα, από μια σχέση αιτίου-αιτιατού. Η προσανατολισμένη στα αποτελέσματα προσέγγιση των αναπτυξιακών πολιτικών βασίζεται στην αρχή ότι οι δημόσιες παρεμβάσεις πρέπει να εστιάζουν στην επίτευξη αποτελεσμάτων και όχι στη διαχείριση δραστηριοτήτων ή διαδικασιών. Στο πλαίσιο της τρέχουσας Πολιτικής Συνοχής, ο όρος «αποτέλεσμα» συχνά δίνει έμφαση στον αντίκτυπο και την προστιθέμενη αξία.

Στο πλαίσιο αυτό, η αξιολόγηση καθίσταται ιδιαίτερα χρήσιμη για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα, καθώς εστιάζει σε όλο τον κύκλο ζωής μιας παρέμβασης: από την στρατηγική, την υλοποίηση, έως και την αξιοποίηση και θέτει ερωτήματα βάσει των οποίων δύναται να αναγνωρίσουν πόσο αποδοτικές ήταν οι παρεμβάσεις ως προς τις επιλογές διαχείρισης των πόρων. Επιπλέον, συνεισφέρει στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διαχείριση και κατανομή των διαθέσιμων πόρων, την ανάλυση για το αν επιτεύχθηκαν τα επιθυμητά αποτελέσματα, αναδεικνύει εμπόδια και προβλήματα και δίνει τα απαραίτητα εργαλεία και γνώση και την κατάλληλη αναπροσαρμογή των προγραμμάτων προς την κατεύθυνση βελτιστοποίησης των αποτελεσμάτων.

Η παρούσα Μελέτη Αξιολόγησης: «Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020» αποτελεί παραδοτέο που εκπόνησε ο Σύμβουλος Αξιολόγησης, σύμφωνα με την από 11.09.2020 υπογραφείσα σύμβαση, όπως ισχύει, για λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2014 – 2020 (ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής).

Δεδομένου, ότι επίκειται η τροποποίηση του πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2014-2020 και των επιχειρησιακών προγραμμάτων, κρίνεται αναγκαίο να ενεργοποιηθεί άμεσα το εγκεκριμένο Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠ «Αττική», προκειμένου να καλυφθούν και οι απαιτήσεις της αναθεώρησης των Ε.Π. 2014 – 2020. Λαμβάνοντας υπόψη:

- i. το επίπεδο ενεργοποίησης του εγκεκριμένου Σχεδίου Αξιολόγησης,
- ii. την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος,
- iii. τις πραγματοποιηθείσες αλλαγές στο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2014-2020 και τους πόρους που κατανεμήθηκαν στα Ε.Π.
- iv. την ενσωμάτωση των τροποποιήσεων των κανονισμών λόγω COVID19

- ν. την ανάγκη εξέτασης της επιβεβαίωσης της επικαιρότητας του σχεδιασμού που έχει γίνει στο πλαίσιο του Προγράμματος και τυχόν νέων αναγκών που έχουν προκύψει,

προκύπτει η ανάγκη άμεσης ενεργοποίησης της Αξιολόγησης που έχει σχεδιαστεί από το Ε.Π., ώστε να υποστηριχτεί και η αναθεώρηση του Προγράμματος. Όσον αφορά στην τροποποίηση του Προγράμματος, στο άρθρο 30 του Καν. 1303/2013 και συγκεκριμένα στην παράγραφο 1, αναφέρεται ότι «Οι αιτήσεις για τροποποίηση προγραμμάτων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη είναι δεόντως αιτιολογημένες και παραθέτουν ιδίως τις αναμενόμενες επιπτώσεις των τροποποιήσεων του προγράμματος στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στους ειδικούς στόχους που ορίζονται στο πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τον παρόντα κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, τις οριζόντιες αρχές, σύμφωνα με τα άρθρα 5,7 και 8, καθώς και το σύμφωνο εταιρικής σχέσης. Συνοδεύονται από το αναθεωρημένο πρόγραμμα». Επιπλέον με την πρόσφατη τροποποίηση του Κανονισμού, προστέθηκε η παράγραφος 5, η οποία αναφέρει ότι επιτρέπεται η μεταφορά έως 8% των διατεθέντων πόρων μεταξύ των αξόνων προτεραιότητας και κατά ανώτατο όριο 4% του προϋπολογισμού του Ε.Π.

Με βάση τα παραπάνω, η αναθεώρηση του Προγράμματος μπορεί να θεωρηθεί δεόντως αιτιολογημένη, εφόσον υποστηριχτεί έγκυρα και έγκαιρα από μία διαδικασία Αξιολόγησης. Ως εκ τούτου, η Διαχειριστική Αρχή του Ε.Π. ΑΤΤΙΚΗ 2014-2020 πρόκειται να διενεργήσει άμεσα Αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του Ε.Π., προκειμένου να διαπιστωθεί ο βαθμός αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υλοποιούμενων δράσεων, ο βαθμός επίτευξης των αρχικών στόχων, καθώς και η επικαιρότητα της λογικής της παρέμβασης ενόψει και των νέων αναγκών και προκλήσεων που έχουν προκύψει. Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της Διαχειριστικής Αρχής για τη διενέργεια Αξιολόγησης επιπτώσεων, είναι κρίσιμο στο πλαίσιο της αξιολόγησης να γίνει και μία εισαγωγική διερεύνηση των αναγκών σε δεδομένα που θα απαιτηθούν στο πλαίσιο της Αξιολόγησης για την επίπτωση του Προγράμματος. Η παρούσα Αξιολόγηση υλοποιείται ακόμα και αν δεν έχει συμπεριληφθεί στο εγκεκριμένο Σχέδιο Αξιολόγησης, καθώς σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, «οι Αξιολογήσεις που συμπεριλαμβάνονται στο Σχέδιο Αξιολόγησης είναι ενδεικτικές και ενδεχόμενες καινούριες αξιολογικές ανάγκες είναι δυνατόν να προκύψουν σε όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου». Το έργο αφορά στην παροχή εξειδικευμένης υποστήριξης προς την ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Αττικής για την ενεργοποίηση του εγκεκριμένου Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ της ΠΠ 2014-2020 για το έτος 2020.

Η παρούσα Αξιολόγηση της εφαρμογής του Ε.Π., έχει ως στόχο να διαπιστώσει την απόδοση των υλοποιούμενων δράσεων, το βαθμό υλοποίησης των αρχικών στόχων και την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος και να τεκμηριώσει την ανάγκη για μεταφορά πόρων μεταξύ των αξόνων προτεραιότητας. Η Αξιολόγηση εστιάζει στην αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του Ε.Π., στην επίτευξη των στόχων προγράμματος, στην επικαιρότητα της λογικής της παρέμβασης, εν όψει και των αναγκών που έχουν προκύψει.

1.1 Μεθοδολογική Προσέγγιση

Η διαδικασία αξιολόγησης κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 παρουσιάζει ορισμένα σημαντικά στοιχεία διαφοροποίησης σε σχέση με προηγούμενες Προγραμματικές Περιόδους, που σε σημαντικό βαθμό ενισχύουν το χαρακτήρα της ως εργαλείο προγραμματισμού (ύπαρξη εγκεκριμένου Σχεδίου Αξιολόγησης). Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση εξελίσσεται παράλληλα με την υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, συμβάλλοντας στη βελτίωση της υλοποίησής τους, τεκμηριώνοντας τα επίπεδα αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων και προτείνοντας τις αναγκαίες προσαρμογές, προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα και να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων που έχει θέσει ο αρχικός προγραμματισμός.

Για την απάντηση των αξιολογικών ερωτημάτων, που τίθενται στο πλαίσιο της παρούσας Έκθεσης Αξιολόγησης, χρησιμοποιείται ένα πολυσύνθετο μεθοδολογικό πλαίσιο. Η μεθοδολογική προσέγγιση υιοθετεί, τόσο μια πλειάδα κατάλληλα προσαρμοσμένων εργαλείων, όσο και αξιοποίηση και επεξεργασία πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων. Στις επιμέρους Ενότητες των Κεφαλαίων παρατίθεται το μεθοδολογικό πλαίσιο που χρησιμοποιήθηκε για την αντιμετώπιση των επιμέρους αξιολογικών ερωτημάτων. Για την επιλογή των εργαλείων εξετάστηκε ο βαθμός διάθεσης δευτερογενών δεδομένων, σε συνάρτηση με τη διαμόρφωση της ικανότητας για απόδοση του βέλτιστου αποτελέσματος ανάλυσης των αξιολογικών ερωτημάτων. Υπό το πρίσμα των αντίστοιχων πορισμάτων, περιλαμβάνεται τεκμηριωμένος σχολιασμός επί των ερωτημάτων από τον Σύμβουλο Αξιολόγησης, με γνώμονα την κατάθεση προτάσεων ανακατεύθυνσης του Ε.Π. στους τομείς που κρίνεται αναγκαίο. Αναλυτικότερα:

Στο 2^ο Κεφάλαιο «Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της Περιφέρειας Αττικής», περιλαμβάνεται η ανάλυση δευτερογενών δεδομένων για τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά και τις κύριες τάσεις βασικών μεγεθών (δημογραφικές τάσεις, μακροοικονομικά οικονομικά και κοινωνικά μεγέθη κ.α.) της Περιφέρειας Αττικής ανά Θεματικό Στόχο. Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης συνέλεξε, ταξινόμησε, επεξεργάστηκε και συνέκρινε τα δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που είχαν καταγραφεί στην Ex-Ante Αξιολόγηση, την επικαιροποίηση στην Αξιολόγηση του 2018, αλλά και τις μεταβολές στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον που επιδρούν στο εγκεκριμένο Ε.Π. Οι πηγές των στοιχείων, προήλθαν από επίσημες αρχές παροχής στατιστικών δεδομένων (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, OECD, ΕΚΤ, κ.α.), δημόσιους οργανισμούς (ΕΕΤΤ, Υπουργείο Εργασίας, Παιδείας, Περιβάλλοντος και Εσωτερικών, ΕΕΤΑΑ, ΟΛΠ, ΟΑΣΑ, κ.α.), καθώς και στοιχεία μελετών (ΠΕ.Σ.Δ.Α., Διάγνωση Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσιες Εκθέσεις Απολογισμού κ.α.). Επιπλέον, περιλαμβάνεται η SWOT Analysis, δηλαδή η επικαιροποίηση του γενικότερου κοινωνικό-οικονομικού περιβάλλοντος στη βάση του οποίου υλοποιείται το Ε.Π. με τελικό εντοπισμό και παράθεση των νέων αναγκών.

Στο 3^ο Κεφάλαιο «Αποτελεσματικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος», εξάγονται συμπεράσματα για την πορεία υλοποίησης του Ε.Π. από την ανάλυση των στόχων σε επίπεδο δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ) ανά Άξονα Προτεραιότητας. Τα δεδομένα αντλούνται από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) με χρονικό σημείο αναφοράς την 30.09.2020, ενώ τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται είναι κυρίως Πίνακες Ανάλυσης Δεικτών. Η συγκεκριμένη ανάλυση κρίνεται υψηλής χρησιμότητας, δεδομένου ότι ο βαθμός της ορθολογικής και έγκυρης διαδικασίας του ποσοτικού προσδιορισμού των στόχων, επηρεάζει σημαντικά το βαθμό επίτευξης της στρατηγικής του προγράμματος, καθώς και το βαθμό αντιμετώπισης των διαγνωσμένων αναγκών. Στο πλαίσιο αυτό, αναφορικά με την πορεία επίτευξης των δεικτών εκροών και αποτελέσματος σημειώνεται ότι, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της παρούσας Αξιολόγησης, αν και το στάδιο υλοποίησης του ΕΠ έχει εμφανίσει σημαντική πρόοδο σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018, εντούτοις τα Δελτία Επίτευξης των Δεικτών που υποβάλλονται δεν καθίστανται ικανά για ασφαλή αξιολόγηση της πορείας επίτευξης των δεικτών και εξαγωγή συμπερασμάτων, κυρίως λόγω του δεδομένου ότι η πλειονότητα της υλοποίησης πράξεων στο ΕΤΠΑ προσμετρούνται ως πραγματοποιημένες, άρα και εμφανείς ως τιμές επίτευξης στόχων στο ΟΠΣ, μόνο με την τελική ολοκλήρωσή τους. Συνεπώς, για την αξιολόγηση αυτών των δεικτών και την εκτίμηση της πορείας τους θα ληφθούν υπόψη οι τιμές στόχοι των δεικτών από τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία Πράξεων (ΤΔΠ) οι οποίες αποτυπώνουν το ποσοστό επίτευξης του φυσικού στόχου. Επίσης, λαμβάνονται υπόψη τα εξαγόμενα στατιστικά στοιχεία και αναφορές που προκύπτουν από δευτερογενείς πηγές δεδομένων, όπως αυτές ορίζονται στην τεκμηρίωση του Πίνακα Πλαισίου Δεικτών που υποβλήθηκε με την πρόσφατη αναθεώρηση του 2019.

Στο 4^ο Κεφάλαιο «Πλαίσιο επίδοσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος», για την εξέταση της πορείας υλοποίησης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης χρησιμοποιείται Συνδυαστικός Πίνακας Εξέτασης στον οποίο αποτυπώνονται οι δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης ανά Α.Π. και Ειδικό στόχο που αντιστοιχεί στην Επενδυτική Προτεραιότητα, καθώς και τα ποσοστά της υλοποίησης ή της επίτευξης του φυσικού στόχου των δεικτών για το 2023. Πέραν των Δεικτών Εκροής, το Πλαίσιο Επίδοσης εξετάζεται και ως προς τους Οικονομικούς Δείκτες (F) για κάθε Α.Π. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα πεδία του Συνδυαστικού Πίνακα Εξέτασης. Για την εξέταση της επίτευξης των στόχων των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης για το 2023 του ΠΕΠ Αττικής, επιλέγεται η δημιουργία συνδυαστικού Πίνακα, όπου αποτυπώνονται οι δείκτες του Π.Ε, συμπεριλαμβανομένου και του οικονομικού δείκτη T3371, οι τιμές στόχοι για το 2023, και η επίκαιρη τιμή επίτευξης στόχου έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Έπειτα, βάσει των επιμέρους επιδόσεων που έχουν καταγραφεί στην προηγούμενη ενότητα, καταγράφεται η αξιολόγηση για τα επίπεδα επίτευξης, βάσει του κανονιστικού πλαισίου για το Πλαίσιο Επίδοσης ($\geq 100\%$, $\geq 85\%$, $\geq 75\%$ και $< 65\%$), το οποίο παρατίθεται συνοπτικά παρακάτω.

Στο 5^ο Κεφάλαιο «Αποδοτικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος», εξετάζεται η αποδοτικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Η Αποδοτικότητα μετράει το πόσο

οικονομικός ήταν ο τρόπος, με τον οποίο οι πόροι που χρησιμοποιήθηκαν ως εισροές οδήγησαν στα επιθυμητά αποτελέσματα, δηλαδή το πόσο λογικό ήταν το κόστος για την επίτευξη των αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, εξετάζεται η χρηματοοικονομική πορεία υλοποίησης του Ε.Π. και η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού, όπως αυτή προκύπτει από τις υλοποιημένες Πράξεις. Παρουσιάζονται στοιχεία σε Πίνακες Εξέτασης & Εκτίμησης για την εξειδίκευση και την ενεργοποίηση του Ε.Π., τη θεματική συγκέντρωση του προϋπολογισμού, για τις υπερβάσεις που έχουν διαπιστωθεί, καθώς και η εξέταση τήρησης του Μοναδιαίου Κόστους. Η αποτίμηση της χρηματοοικονομικής πορείας του Ε.Π. «Αττική 2014-2020» βασίζεται σε στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ (έως 30.09.2020) κατά τις διαδικασίες Προγραμματισμού, Αξιολόγησης και Υλοποίησης Πράξεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Σε ότι αφορά στα στοιχεία της εξειδίκευσης του Ε.Π. επειδή αυτά δεν καταχωρούνται στο Ο.Π.Σ. συλλέχτηκαν από τα αρχεία που κρατά η αρμόδια, για την εξειδίκευση του Προγράμματος, Μονάδα Α' της Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής. Τόσο τα στοιχεία της εξειδίκευσης, όσο και αυτά τα οποία συλλέχτηκαν από το Ο.Π.Σ. στο πλαίσιο των τυποποιημένων αναφορών που δημιουργούνται μέσα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής Τεχνικών Δελτίων Πράξης, παρέχουν την στατική εικόνα του προγράμματος. Τα συγκεκριμένα στοιχεία, μετά από επεξεργασία, χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να αποτιμηθεί η εκ των κάτω προς τα άνω οικονομική πρόοδος και αποδοτικότητα του Ε.Π.

Στο 6^ο Κεφάλαιο, παρατίθεται η αξιολόγηση της καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 και κατά πόσο συνεχίζει να είναι επίκαιρη και κατάλληλη στρατηγική για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν αποτυπωθεί, αρχικά στη φάση του σχεδιασμού και των αναγκών που έχουν διαμορφωθεί κατά τη διάρκεια των πρόσφατων ετών υλοποίησης. Η αξιολόγηση λαμβάνει χώρα μέσα από την εξέταση της επικαιρότητας και της συνάφειας των επιμέρους θεματικών που επιλέγονται. Το Κεφάλαιο διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) επιμέρους ενότητες για την πληρέστερη αποτίμηση της καταλληλότητας της Στρατηγικής. Στην 1^η Ενότητα παρουσιάζεται η αξιολόγηση της Εσωτερικής Συνοχής του προγράμματος και ειδικότερα η συνάφεια των επικαιροποιημένων αναγκών με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π., τις ανάγκες του Ε.Π., την τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό του Ε.Π. και την τεκμηρίωση των νέων αναγκών που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τα επόμενα έτη υλοποίησης. Επίσης, τη συνάφεια μεταξύ των αναγκών και των Ειδικών Στόχων και των υλοποιημένων Πράξεων. Τέλος, τη συνέργεια μεταξύ των Ειδικών Στόχων, των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Ο.Χ.Ε που έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται. Εν συνεχεία, στη 2^η Ενότητα, παρατίθεται η αξιολόγηση της Εξωτερικής Συνοχής, δηλαδή της ευθυγράμμισης της Στρατηγικής του Ε.Π. με την Στρατηγική «Ευρώπη 2020», το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020, το πρόγραμμα Horizon Europe, το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2020) και τις Εθνικές Στρατηγικές που επηρεάζουν του Θεματικούς Στόχους του Ε.Π. Ακολουθεί η 3^η Ενότητα, στην οποία αποτυπώνεται η αξιολόγηση της συμβολής των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Πράξεων στις Οριζόντιες Πολιτικές / Αρχές του Ε.Π. Στην 4^η Ενότητα εξετάζεται η επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης, δηλαδή η εκτίμηση για το

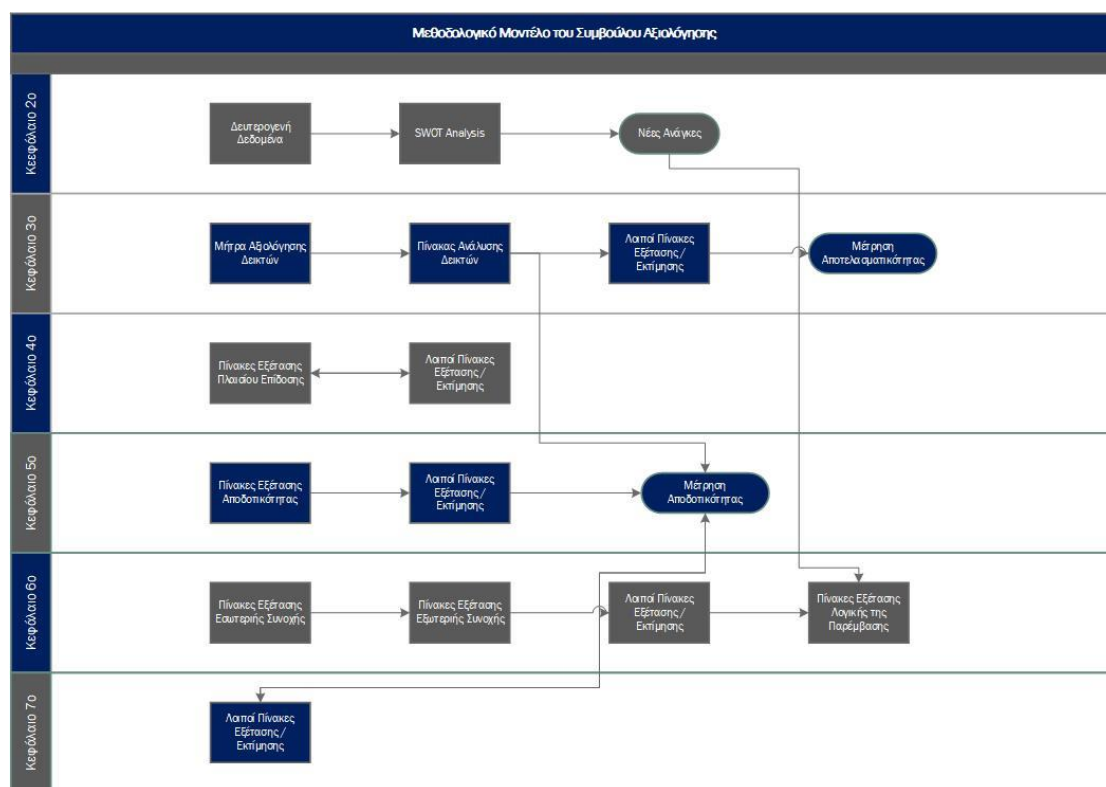

κατά πόσο οι Ειδικόι Στόχοι παραμένουν επίκαιροι. Εξετάζεται δηλαδή σε ποιο βαθμό παραμένουν επίκαιροι οι ειδικοί στόχοι του Ε.Π. και η σύνδεση τους με τους δείκτες εκροής και αποτελέσματος.

Στο 7^ο Κεφάλαιο «Αξιολογήσεις των Επιπτώσεων», εξετάζεται αρχικά η συμβολή του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους σε σύνδεση με τα προσδοκόμενα αποτελέσματα και τις δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί ώστε να επιτευχθούν. Έπειτα, γίνεται εξέταση της διασφάλισης των απαραίτητων δεδομένων σε επίπεδο δεικτών αποτελέσματος, σύμφωνα και με τον Πίνακα Δεικτών του Ε.Π από την τελευταία αναθεώρηση του προγράμματος, δεδομένα που απαιτούνται για τις Αξιολογήσεις των Επιπτώσεων του Προγράμματος. Τέλος, διερευνώνται οι απαιτήσεις του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΠΕΠ που εκπονήθηκε τον Οκτώβριο του 2016, αποτυπώνεται η εξέλιξη του, και ενδεχόμενες αναγκαίες ενέργειες επικαιροποίησης του.

Στο παρακάτω Σχήμα 1 παρουσιάζεται το γενικό πλαίσιο του Μεθοδολογικού Μοντέλου του Συμβούλου Αξιολόγησης:

Σχήμα 1: Μεθοδολογικό Μοντέλο του Συμβούλου Αξιολόγησης

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

1.2 Πρόσφατες εξελίξεις στο πλαίσιο διαχείρισης του ΕΣΠΑ 2014-2020

Υπό το πρίσμα της έκτακτης ανάγκης αντιμετώπισης των αρνητικών κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πρόσφατης εμφάνισης της πανδημίας του νέου κορωνοϊού COVID-19, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε στην σύσταση της πρωτοβουλίας Coronavirus Response

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Investment Initiative (CRII) για την στοχευμένη και άμεση κινητοποίηση υφιστάμενων, αλλά και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας συγκροτήθηκε σε κάθε κράτος-μέλος μία CRII Task Force, με την συμμετοχή στην Ελλάδα της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Οικονομικού Γραφείου της Γενικής Γραμματείας του Πρωθυπουργού, με σκοπό την ταχεία διερεύνηση ζητημάτων κρατικών ενισχύσεων, επιλεξιμοτήτων, κλπ., προκειμένου να δίνονται οι απαραίτητες διευκρινήσεις και να λαμβάνονται οι αναγκαίες αποφάσεις.

Δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης, με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19, σύμφωνα με το οποίο, το κράτος-μέλος μετά από κοινοποίηση και άμεση έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να υλοποιήσει μέτρα Κρατικών Ενισχύσεων ειδικά σχεδιασμένα για το σκοπό αυτό.

Η επί της αρχής απαγόρευση χορήγησης κρατικών ενισχύσεων από κράτη μέλη σε επιχειρήσεις είναι μια εκ των βασικότερων και αυστηρότερων αρχών της πολιτικής ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 107 Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ε.Ε.). Ειδικότερα, στην παρ. 2 του άρθρου 107 της Συνθήκης προβλέπεται ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα, ενώ και στην παρ. 3β του ίδιου άρθρου προβλέπεται η ύπαρξη παρέκκλισης από τον κανόνα για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους. Ακόμα και η υποπερίπτωση ε) του ίδιου άρθρου προβλέπει και μια γενικότερη πρόβλεψη εξαίρεσης σε άλλες κατηγορίες ενισχύσεων που καθορίζονται από το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μια εξ αυτών, χρησιμοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία ενέκρινε προσωρινό πλαίσιο (19.3.2020 C(2020) 1863 final), ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να κάνουν χρήση της πλήρους ευελιξίας που προβλέπουν οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις με στόχο τη στήριξη της οικονομίας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19.

Αναλυτικότερα, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 3 Απριλίου 2020, βάσει του προσωρινού πλαισίου, ένα ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας, υπό τις σημερινές συνθήκες της πανδημίας του κορωνοϊού. Η στήριξη λαμβάνει τη μορφή εγγυήσεων δανείων και εφαρμόζεται μέσω της έκδοσης εγγυήσεων από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Εγγυάται, εν μέρει, επιλέξιμα δάνεια για κεφάλαια κίνησης που χορηγούν ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, ώστε να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης. Το καθεστώς απευθύνεται σε όλες τις ελληνικές επιχειρήσεις, με εξαίρεση ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, π.χ. τράπεζες, επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην υδατοκαλλιέργεια, στη γεωργία, καθώς και σε τομείς μη επιλέξιμους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 7 Απριλίου 2020, βάσει του προσωρινού πλαισίου, ένα ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων για τη στήριξη των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού. Πρόκειται για ένα καθεστώς επιστρεπτών προκαταβολών το οποίο αφορά επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς και εφαρμόζεται σε ολόκληρη την επικράτεια της Ελλάδας. Απευθύνεται σε επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν προσωρινές οικονομικές δυσχέρειες λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, όπως αποδεικνύεται από τη σημαντική μείωση της δραστηριότητάς τους. Το καθεστώς θα συμβάλει στην εξασφάλιση διαθέσιμης ρευστότητας στην αγορά, για να αντιμετωπιστεί η ζημία που προκλήθηκε από την πανδημία και για να διατηρηθεί η συνέχεια της οικονομικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της πανδημίας και μετά από αυτή. Οι επιστρεπτές προκαταβολές θα εκταμιεύονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) απευθείας στις επιχειρήσεις, χωρίς τη διαμεσολάβηση των τραπεζών. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος θα χορηγείται έως τις 31 Ιουνίου 2020.

Με δεδομένη την αυστηρή ενωσιακή πολιτική απαγόρευσης των κρατικών ενισχύσεων – στο πλαίσιο της οποίας προβλέπονται κατ' εξαίρεση οι *de minimis* μέχρι 300.000€ κρατικές ενισχύσεις – η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκρίνει προσωρινό πλαίσιο, ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να κάνουν χρήση της πλήρους ευελιξίας που προβλέπουν οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις με στόχο τη στήριξη της οικονομίας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19.

Με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το προσωρινό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπεί στη στήριξη της οικονομίας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19 αναγνωρίζει ότι ολόκληρη η οικονομία της ΕΕ αντιμετωπίζει σοβαρή διαταραχή. Για την αντιμετώπιση αυτής της διαταραχής, το προσωρινό πλαίσιο προβλέπει πέντε είδη ενισχύσεων:

1. Άμεσες επιχορηγήσεις, επιλεκτικά φορολογικά πλεονεκτήματα και προκαταβολές. Τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να θεσπίσουν μηχανισμούς για τη χορήγηση έως και 800 000 ευρώ σε μια επιχείρηση για την κάλυψη των επείγουσών αναγκών ρευστότητας
2. Κρατικές εγγυήσεις για τραπεζικά δάνεια επιχειρήσεων. Τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν κρατικές εγγυήσεις ώστε να διασφαλιστεί ότι οι τράπεζες εξακολουθούν να δίνουν δάνεια στους πελάτες που τα χρειάζονται
3. Επιδοτούμενα δημόσια δάνεια σε επιχειρήσεις: τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν στις εταιρείες δάνεια με ευνοϊκά επιτόκια. Τα δάνεια αυτά μπορούν να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να καλύψουν άμεσα κεφάλαια κίνησης και επενδυτικές ανάγκες
4. Διασφαλίσεις για τις τράπεζες που διοχετεύουν τις κρατικές ενισχύσεις στην πραγματική οικονομία: ορισμένα κράτη μέλη σχεδιάζουν να αξιοποιήσουν τις υφιστάμενες δανειοδοτικές ικανότητες των τραπεζών και να τις χρησιμοποιήσουν ως

μέσο στήριξης των επιχειρήσεων, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Το πλαίσιο καθιστά σαφές ότι οι εν λόγω ενισχύσεις θεωρούνται άμεσες ενισχύσεις στους πελάτες των τραπεζών και όχι στις ίδιες τις τράπεζες, και παρέχει οδηγίες σχετικά με τον τρόπο διασφάλισης της ελάχιστης δυνατής στρέβλωσης του ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών

5. Βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων: το πλαίσιο προβλέπει πρόσθετη ευελιξία ως προς τον τρόπο με τον οποίο αποδεικνύεται ότι ορισμένες χώρες παρουσιάζουν μη εμπορεύσιμους κινδύνους, επιτρέποντας έτσι στα κράτη μέλη να παρέχουν, εφόσον απαιτείται, βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων.

Στο ίδιο πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία ενός προγράμματος αλληλεγγύης ύψους 100 δισεκατομμυρίων ευρώ για να βοηθήσει τους εργαζόμενους να διατηρήσουν τα εισοδήματά τους και να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να παραμείνουν στη ζωή. Το νέο μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) αποσκοπεί στην προστασία των θέσεων εργασίας και των εργαζομένων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού. Θα παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή, ύψους έως 100 δισ. ευρώ συνολικά, υπό μορφή δανείων χορηγούμενων με ευνοϊκούς όρους από την ΕΕ προς τα κράτη μέλη. Τα δάνεια αυτά θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να ανταπεξέλθουν σε τυχόν αιφνίδια αύξηση των δημόσιων δαπανών για τη διατήρηση της απασχόλησης. Συγκεκριμένα, τα δάνεια αυτά θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να καλύψουν τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία ή την επέκταση εθνικών συστημάτων μειωμένου ωραρίου και άλλων παρόμοιων μέτρων που έχουν θεσπίσει για τους αυτοαπασχολούμενους ως απάντηση στην τρέχουσα πανδημία του κορωνοϊού.

Για να επιταχυνθεί και να ενισχυθεί η υποστήριξη, η Επιτροπή πρότεινε επίσης να καταστούν επιλέξιμες οι δαπάνες που σχετίζονται με το Coronavirus στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων από την 1η Φεβρουαρίου 2020. Για παράδειγμα, αυτό μπορεί να σημαίνει στην πράξη εκτεταμένη υποστήριξη στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης, ιδίως μέσω της χρηματοδότησης εξοπλισμού υγείας, φάρμακα, εγκαταστάσεις δοκιμών και θεραπείας, πρόληψη ασθενειών και ευαισθητοποίηση, ηλεκτρονική υγεία, παροχή προστατευτικού εξοπλισμού, ιατρικές συσκευές (συμπεριλαμβανομένων των αναπνευστικών συσκευών, μάσκες και παρόμοια), για την προσαρμογή του εργασιακού περιβάλλοντος στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και για τη διασφάλιση της πρόσβασης στην υγεία φροντίδα για ευάλωτες ομάδες. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο μπορεί επιπλέον να υποστηρίξει βραχυχρόνιες ρυθμίσεις εργασίας και υπηρεσίες βάσει της κοινότητας για ηλικιωμένους και άτομα που πάσχουν από κατάσταση υγείας, καθώς και πρόσθετη υποστήριξη σε συστήματα υγειονομικής περίθαλψης, όπως η πρόσληψη προσωπικού.

Τον Απρίλιο του 2020 εκδόθηκε η 1^η τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, πέραν της εξασφάλισης

πρόσβασης σε ρευστότητα και χρηματοδότηση, είναι επίσης σημαντικό να διευκολυνθεί η έρευνα και ανάπτυξη σχετικά με τη νόσο COVID-19, να στηριχθεί η κατασκευή και η αναβάθμιση εγκαταστάσεων δοκιμών για προϊόντα που σχετίζονται με τη νόσο COVID-19, καθώς και η δημιουργία πρόσθετων ικανοτήτων με σκοπό την παραγωγή των αναγκαίων προϊόντων για την αντιμετώπιση της έξαρσης της νόσου. Εν προκειμένω περιλαμβάνονται: συναφή φάρμακα (συμπεριλαμβανομένων των εμβολίων) και θεραπευτικές αγωγές, τα ενδιάμεσα προϊόντα, τα δραστικά φαρμακευτικά συστατικά και οι πρώτες ύλες· ιατροτεχνολογικά προϊόντα, νοσοκομειακός και ιατρικός εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένων των αναπνευστήρων, του προστατευτικού ρουχισμού και εξοπλισμού, καθώς και των διαγνωστικών εργαλείων) και απαραίτητες πρώτες ύλες· απολυμαντικά, τα ενδιάμεσα προϊόντα τους και οι χημικές πρώτες ύλες που είναι απαραίτητες για την παραγωγή τους, καθώς και εργαλεία συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων. Επιπλέον, υπό τις παρούσες συνθήκες, είναι επίσης ζωτικής σημασίας να διατηρηθεί η απασχόληση. Οι αναβολές της καταβολής φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμο εργαλείο για τη μείωση των περιορισμών ρευστότητας των επιχειρήσεων και τη διατήρηση της απασχόλησης. Εάν οι αναβολές αυτές εφαρμόζονται σε ολόκληρη την οικονομία, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων. Εάν παρέχουν στις επιχειρήσεις επιλεκτικό πλεονέκτημα, το οποίο μπορεί να συμβεί εάν περιορίζονται σε ορισμένους τομείς (π.χ. μεταφορές, τουρισμό, υγεία), ορισμένες περιφέρειες ή ορισμένα είδη επιχειρήσεων, συνιστούν ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Κατά τον ίδιο τρόπο, για τη διατήρηση της απασχόλησης τα κράτη μέλη μπορεί να εξετάζουν το ενδεχόμενο να συνεισφέρουν στο μισθολογικό κόστος επιχειρήσεων οι οποίες διαφορετικά, λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, θα απέλυαν προσωπικό. Εάν αυτά τα καθεστώτα στήριξης εφαρμόζονται σε ολόκληρη την οικονομία, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων. Εάν περιορίζονται, για παράδειγμα, σε ορισμένους τομείς (π.χ. μεταφορές, τουρισμός, υγεία), ορισμένες περιφέρειες ή ορισμένα είδη επιχειρήσεων, συνιστούν ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. 7. Η Επιτροπή έχει θετική άποψη όσον αφορά τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για την αύξηση της ευελιξίας με ασφάλεια και την αποφυγή μαζικών απολύσεων. Τα προγράμματα προσωρινών απολύσεων γενικής εφαρμογής, που αποσκοπούν στην παροχή πλήρους ή μερικής αποζημίωσης στους εργαζομένους για την απώλεια των αποδοχών τους κατά την περίοδο που βρίσκονταν σε καθεστώς προσωρινής αργίας, κατά κανόνα δεν είναι επιλεκτικά.

Τον Ιούνιο του 2020 εκδόθηκε η 3^η τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19. Πρώτον, κύριος σκοπός του προσωρινού πλαισίου είναι η παροχή στοχευμένης στήριξης σε επιχειρήσεις, βιώσιμες κατά τ' άλλα, οι οποίες αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες συνεπεία της πανδημίας COVID-19. Η αρχή αυτή είναι σημαντική για την αποφυγή αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού. Εν προκειμένω, το προσωρινό πλαίσιο συμπληρώνει μάλλον παρά αντικαθιστά τις υφιστάμενες

δυνατότητες για παροχή στήριξης από τα κράτη μέλη. Για παράδειγμα, όσον αφορά τις επιχειρήσεις που αντιμετώπιζαν ήδη οικονομικές δυσχέρειες πριν από την έξαρση της νόσου COVID-19, οι κατευθυντήριες γραμμές διάσωσης και αναδιάρθρωσης της Επιτροπής⁴ έθεσαν σαφείς προϋποθέσεις βάσει των οποίων οι επιχειρήσεις αυτές πρέπει να επεξεργαστούν υγιή σχέδια αναδιάρθρωσης που θα τους επιτρέψουν να επιτύχουν μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα. Οι προϋποθέσεις αυτές έχουν ως στόχο να διασφαλίσουν ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν θα συνεχίσουν να αναζητούν κρατικές ενισχύσεις αντί να γίνουν ανταγωνιστικές με την αξία τους στην αγορά. Οι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις (δηλαδή οι επιχειρήσεις με λιγότερους από 50 υπαλλήλους και με ετήσιο κύκλο εργασιών και/ή ετήσιο ισολογισμό μικρότερο από 10 εκατομμύρια EUR) συμβάλλουν σημαντικά στην απασχόληση και την ανάπτυξη στην Ένωση συνολικά: παράγουν πάνω από το 37 % της προστιθέμενης αξίας και αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 50 % της απασχόλησης στον μη χρηματοπιστωτικό τομέα. Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κρίσης, οι πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις έχουν πληγεί ιδιαίτερα από την έλλειψη ρευστότητας που προκλήθηκε από τις οικονομικές επιπτώσεις της έξαρσης της νόσου COVID-19. Η πρωτόγνωρη διαταραχή της προσφοράς και της ζήτησης λόγω της κρίσης επιδείνωσε επίσης τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι εν λόγω επιχειρήσεις όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση στην αγορά γενικότερα, σε σύγκριση με τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις. Οι δυσκολίες αυτές, αν δεν αντιμετωπιστούν, θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μεγάλο αριθμό πτωχεύσεων πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων, προκαλώντας σοβαρές διαταραχές σε ολόκληρη την οικονομία της Ένωσης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί σκόπιμο να συμπεριληφθούν στο προσωρινό πλαίσιο κρατικές ενισχύσεις προς όλες τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, ακόμη και αν ανήκαν στην κατηγορία των προβληματικών επιχειρήσεων⁵ στις 31 Δεκεμβρίου 2019, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάγονται σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας βάσει του εθνικού δικαίου και δεν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης (που δεν έχει επιστραφεί) ή ενίσχυση αναδιάρθρωσης (και εξακολουθούν να υπόκεινται σε σχέδιο αναδιάρθρωσης). Δεδομένου του περιορισμένου μεγέθους και της περιορισμένης συμμετοχής τους σε διασυνοριακές συναλλαγές, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κρατικές ενισχύσεις προς πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις είναι λιγότερο πιθανό να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά και να επηρεάσουν το ενδοενοσιακό εμπόριο από ό,τι οι κρατικές ενισχύσεις προς μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις.

Στο εθνικό επίπεδο, με επιστολή της 07/04/2020, το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ενημερώνει τις Ειδικές Υπηρεσίες των Περιφερειακών και Τομεακών Προγραμμάτων, ότι υποβλήθηκε και εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το πρώτο σχέδιο Κρατικών Ενισχύσεων συνολικού ύψους 2 δισ. Ευρώ, το οποίο αφορά στην παροχή εγγυήσεων σε δάνεια και κεφάλαιο κίνησης, μέσω της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, σε επιχειρήσεις όλων σχεδόν των κλάδων. Επιπρόσθετες δράσεις στήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων σημαντικού προϋπολογισμού πρόκειται να ενεργοποιηθούν άμεσα, όπως δράσεις οικονομικής ενίσχυσης των αυτοαπασχολούμενων. Το πλέγμα των οριζόντιων αυτών δράσεων καλύπτει το σύνολο της επικράτειας και αντιμετωπίζει σε μεγάλο βαθμό το σύνολο

των κλάδων και τομέων πολιτικής που έχουν πληγεί από την πανδημία. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία ΟΠΣ, το ύψος των μη συμβασιοποιημένων πόρων ανέρχεται στο ποσό των 8 δισ. Ευρώ περίπου. Η αξιοποίηση της ευελιξίας αυτής και η στοχευμένη ανακατανομή των αναξιοποίητων έως σήμερα πόρων για τη χρηματοδότηση με τη συμβολή των συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων, όσο το δυνατόν περισσότερων εκ των παραπάνω οριζόντιων αναγκών και νέων πρωτοβουλιών, τίθεται ως απόλυτη προτεραιότητα.

Σε αυτό το πλαίσιο και σε ότι αφορά στα Ε.Π. του ΕΣΠΑ, το Υπουργείο ενημερώνει τις υπηρεσίες για συνεργασία ως προς τα παρακάτω:

1. Οι δράσεις που έχουν ξεκινήσει και υλοποιούνται (συμβασιοποιημένα έργα) θα πρέπει να συνεχιστούν με το μέγιστο δυνατό ρυθμό υλοποίησης προκειμένου να εξασφαλιστεί η εμπρόθεσμη ολοκλήρωσή τους εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή απορρόφηση των πιστώσεων για το τρέχον έτος 2020.
2. Οι δράσεις που δεν έχουν ακόμα συμβασιοποιηθεί, αλλά υπάρχουν επαρκείς λόγοι άμεσης προώθησής τους, θα πρέπει να γνωστοποιηθούν στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με κοινοποίηση στην Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ) προκειμένου να λάβουν σύμφωνη γνώμη. Ο προγραμματισμός εξειδικεύσεων, προσκλήσεων, εντάξεων κλπ για τέτοιες δράσεις, και εφόσον αυτές αποτελούν ανελαστικές υποχρεώσεις/δεσμεύσεις θα πρέπει να αποστέλλονται ηλεκτρονικά για έγκριση στην ΕΥΣΕ. Έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής δεν θα εγκρίνονται νέες εξειδικεύσεις και δεν θα εκδίδονται νέες προσκλήσεις και νέες αποφάσεις ένταξης, εφόσον αυτές δεν σχετίζονται με τις προαναφερθείσες οριζόντιες δράσεις αντιμετώπισης των συνεπειών της πανδημίας.

Οι νέες σχεδιαζόμενες δράσεις προμηθειών και εξοπλισμού του Τομέα Υγείας, πρέπει να αφορούν αποκλειστικά την πανδημία και όχι ευρύτερες ανάγκες, ενώ προκειμένου να εξασφαλιστεί ο κεντρικός συντονισμός, και ιδανικά αν είναι εφικτό η κεντρική προμήθεια, απαιτείται κάθε τέτοια δράση να προωθείται μόνο με προηγούμενη συνεργασία και σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου Υπουργείου Υγείας.

Επιπρόσθετα, την 03/06/2020 εκδόθηκαν από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων οι 'Οδηγίες για την Αναθεώρηση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 στο έτος 2020'. Σύμφωνα με το προτεινόμενο πλαίσιο τροποποίησης των προγραμμάτων, η πανδημία δημιούργησε πρόσθετα νέα δεδομένα που απαιτούν την προσαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων ΕΠ. Για την αποτελεσματική ανταπόκριση των ΕΔΕΤ στην κρίση, οι κανονισμοί του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 τροποποιήθηκαν από τους κανονισμούς (ΕΕ) 2020/4601 και 2020/5582, στις 30/03/2020 και 23/04/2020 αντίστοιχα. Η επικείμενη τροποποίηση του 2020, η οποία θα ολοκληρωθεί σε δύο φάσεις, θα είναι η τελευταία μεγάλη αναθεώρηση των προγραμμάτων 2014 - 2020 στην οποία θα επιτραπεί η μεταφορά πόρων μεταξύ Προγραμμάτων ή/και Ταμείων ή/και κατηγοριών Περιφερειών.

Στον ΚΚΔ δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός για την αναθεώρηση εντός ενός προγράμματος καθώς και για την επανεξέταση και την αναθεώρηση της στοχοθεσίας των δεικτών. Με βάση τα σχέδια των κειμένων που συζητούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και αφορούν την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, διαφαίνεται πως η Ε.Ε. θέτει ως στόχο τη διατήρηση της λογικής της παρέμβασης και του προσανατολισμού στα αποτελέσματα και δεν σκοπεύει να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τις τιμές - στόχο των δεικτών μετά το 2020, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εκείνες που θα πραγματοποιηθεί μια ανακατανομή πόρων εντός ενός Προγράμματος. Όσον αφορά στο κλείσιμο των προγραμμάτων, υπάρχουν στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου νέα στοιχεία τα οποία έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ολοκλήρωση των προγραμμάτων:

- > Η ετήσια αποδοχή των λογαριασμών που εφαρμόζεται στην ΠΠ 2014-2020 όπου εισάγεται η έννοια του «ετήσιου κλεισίματος» για πρώτη φορά στην πολιτική συνοχής. Ως εκ τούτου και σε κάποιο βαθμό, το κλείσιμο της ΠΠ 2014-2020 θα είναι σχεδόν ταυτόσημο με την τελευταία ετήσια αποδοχή των λογαριασμών, με τη διαφορά ότι θα απαιτηθεί επιπλέον η Τελική Έκθεση Υλοποίησης. Το γεγονός αυτό περιορίζει την ευελιξία της αναθεώρησης, όσο πλησιάζει το πρόγραμμα στο κλείσιμο του, αφού στις αιτήσεις πληρωμής δεν πιστοποιούνται σωρευτικά οι δαπάνες (από το πρώτο αίτημα πληρωμής του ΕΠ), αλλά μόνο όσες αφορούν την ίδια λογιστική χρήση.
- > Η σημασία της επίτευξης των τιμών – στόχου των δεικτών που έχουν τεθεί στα προγράμματα. Ειδικά για τους δείκτες του Πλαισίου Επιδόσεων, η μη επίτευξη των τιμών-στόχων για το 2023, δύναται να οδηγήσει σε καθαρές δημοσιονομικές διορθώσεις υπό κάποιες προϋποθέσεις.

Σύμφωνα με ενημέρωση της ΕΥΚΕ του Οκτωβρίου του 2020, η ΕΕ προτίθεται να τροποποιήσει το Προσωρινό Πλαίσιο. Η προτεινομένη τροποποίηση αφορά:

1. Στην δυνατότητα παράτασης όλων των μέτρων ενίσχυσης που χορηγούνται δυνάμει του ΠΠ μέχρι τις 30/6/2021 χωρίς να απαιτείται καμία άλλη διαδικασία.
2. Στην βελτίωση των όρων στρατηγικής εξόδου στην περίπτωση εταιρειών που διασώθηκαν με κρατικούς πόρους (rcapitalisation)
3. Στην προσθήκη τμήματος (3.12) με το οποίο επιτρέπεται η ενίσχυση επιχειρήσεων για να καλύψουν μέρος των απωλειών που υπέστησαν λόγω του covid (κάλυψη τμήματος του σταθερού τους κόστους για την περίοδο από 30/9/2020 έως και 30/6/2021 κατά ποσοστό 50% για μεγάλες και μεσαίες και 70% για μικρές και πολύ μικρές και μέχρι το όριο των 2 εκ. ευρώ ανά επιχείρηση. Το τελικό ποσό της ενίσχυσης υπολογίζεται μετά τις 30/6/2021 βάση των πραγματικών τιμών σταθερού κόστους της κάθε επιχείρησης. Το μέτρο μπορεί να εφαρμοστεί σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνταν σε κλάδους ή περιφέρειες που κατά την περίοδο αναφοράς (ήτοι 01/09/2020 έως 30/6/2021) είχαν πτώση του κύκλου εργασιών τους 30% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019.

4. Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα σημεία με έντονη γραφή και υπογράμμιση είναι υπό διαπραγμάτευση οι προτάσεις που υποβλήθηκαν από πλευράς ΕΥΚΕ είναι οι εξής:

a. Η πρόταση της ΕΕ για παράταση του ΠΠ κρίνεται θετική, όπως και οι διαφοροποιήσεις στις πρόνοιες για στρατηγική εξόδου του κράτους στην περίπτωση ανακεφαλαιοποιήσεων εταιρειών.

b. Συνδυαστικά με την παράταση κρίνεται σκόπιμο να αυξηθούν τα όρια του τμήματος 3.1 κατά τουλάχιστον 50%, ώστε υφιστάμενα μέτρα να μπορούν να καλύψουν περαιτέρω περίοδο 6 μηνών. Υπενθυμίζεται ότι τα όρια είναι 800.000 ευρώ για όλους τους κλάδους, 100.000 για τη γεωργία και 120.000 για την αλιεία.

c. Στο τμήμα 3.12 να υπάρξει διακριτή πρόνοια για τις μεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αντιμετωπίζουν αυξημένες δυσκολίες στην πρόσβαση στη χρηματοδότηση για την κάλυψη κεφαλαιακών αναγκών τους σε σχέση με τις μεγάλες, με τα ποσοστά να διαμορφώνονται σε 50% για τις μεγάλες, 65% για τις μεσαίες και 80% για τις μικρές και πολύ μικρές.

d. Επίσης αντίστοιχη κλιμάκωση να υπάρχει και στο όριο ενίσχυσης το οποίο να διαμορφωθεί σε 5 εκ για τις μεγάλες, 3 εκ για τις μεσαίες και 1.5 εκ για τις μικρές επιχειρήσεις.

e. Να προσδιοριστεί με σαφήνεια το διάστημα επί του οποίου υπολογίζεται η απώλεια του κύκλου εργασιών (περίοδος αναφοράς), Είναι το διάστημα από 01/09/2019 έως κι 30/06/2020 ή το διάστημα από 01/09/2018 έως 30/06/2019? Στην πρώτη περίπτωση υπήρξε ήδη μείωση του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων, καθώς συμπεριλαμβάνεται και η περίοδος όπου στα περισσότερα ΚΜ υπήρξε LOCK DOWN, οπότε τα στοιχεία αναφοράς δεν θα αποτυπώνουν την πραγματικότητα.

Όσον αφορά στις επικείμενες Αναθεωρήσεις των ΕΠ, με την τροποποίηση του ΚΚΔ 1303/2013 (πακέτο CRII & CRII+) για την αναθεώρηση των προγραμμάτων, δίνεται μια σειρά δυνατοτήτων που αφορούν στις διαδικαστικές απαιτήσεις για την αναθεώρηση των ΕΠ. Οι υποχρεώσεις αναφορικά με την αναθεώρηση, τόσο για την ΕΕ, όσο και για τα ΚΜ, παραμένουν οι ίδιες και όλες απαιτούν την έγκριση από την Επιτροπή Παρακολούθησης κάθε ΕΠ, σύμφωνα με το άρθρο 110 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του ΚΚΔ και υποβολή του ΕΠ στην ΕΕ μέσω της SFC. Λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα συγκυρία, η έγκριση των προτεινόμενων τροποποιήσεων από την Επιτροπή Παρακολούθησης προτείνεται να γίνει με γραπτή διαδικασία. Συνοπτικά, οι δυνατότητες που δίνονται για την αναθεώρηση των ΕΠ με βάση την τροποποίηση του ΚΚΔ (CRII & CRII+) είναι:

- ∞ Προσθήκη παραγράφου 5 στο άρθρο 30 του ΚΚΔ 1303/2013 (Κανονισμός 2020/460/30.03.2020-CRII)
- ∞ Προσθήκη άρθρου 25 (α) στον ΚΚΔ παράγραφος 1/δυνατότητα 100% συγχρηματοδότησης (Κανονισμός 2020/558/23.04.2020-CRII +)

- ∞ Προσθήκη άρθρου 25 (α) στον ΚΚΔ παράγραφοι 2 & 3/ευελιξία στις μεταφορές (Κανονισμός 2020/558/23.04.2020-CR11 +)
- ∞ Ευελιξία αναφορικά με το πεδίο και το χρονικό εύρος επιλεξιμότητας πράξεων & αναγκαιότητα αναθεώρησης προγράμματος (Κανονισμοί 2020/460/30.03.2020-CR11 και 2020/558/23.04.2020-CR11 +)
- ∞ Ευελιξία μεταξύ προτεραιοτήτων κατά τον υπολογισμό του τελικού υπολοίπου (Κανονισμός 2020/558/23.04.2020-CR11 +, Άρθρο 2, παρ. 2)

Κατά τη διαδικασία της αναθεώρησης, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τυχόν νέα δεδομένα και αλλαγές σε στρατηγικές ή κατευθύνσεις που προέκυψαν κατά την εφαρμογή των ΕΠ, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, ανελαστικές υποχρεώσεις του Προγράμματος που έχουν ξεκινήσει και πρέπει να ολοκληρωθούν, καθυστερήσεις στην υλοποίηση ενταγμένων έργων, μη ενεργοποιημένες προσκλήσεις, προτεραιότητες χρηματοδότησης για Μεγάλα Έργα ή υποχρεώσεις που προκύπτουν για τα εμβληματικά έργα, καθώς και προτεραιότητες που τίθενται για νέες δράσεις.

Ειδικότερα για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης της πανδημίας προωθήθηκε στη χώρα ένα μεγάλο πλέγμα δράσεων, υγειονομικής και κοινωνικοοικονομικής στόχευσης και σημασίας μέρος του οποίου δύναται και θα πρέπει να καλυφθεί από συγχρηματοδοτούμενους πόρους το μεγαλύτερο δυνατό τμήμα του στα όρια της ευελιξίας που προσφέρουν οι τροποποιήσεις των κανονισμών που άλλωστε για το λόγο αυτό και εγκρίθηκαν από το σύνολο των Κ-Μ.

Οι αλλαγές αυτές, θα πρέπει να ενσωματωθούν κατάλληλα στα προγραμματικά κείμενα. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στο ΕΠ θα πρέπει να αποτυπωθούν στο κείμενο «Αιτιολόγηση της αναθεώρησης» και να γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές στα συνοδευτικά κείμενα που αφορούν την τεκμηρίωση των δεικτών του Προγράμματος και των δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων.

Στο πλαίσιο της τροποποίησης των προγραμμάτων εντός του 2020, απαιτείται να ληφθούν - παράλληλα με την αντιμετώπιση χρηματοδοτικά των δράσεων που αφορούν στην πανδημία - και σημαντικές αποφάσεις που αφορούν τη διαχείριση των υλοποιούμενων και των προγραμματιζόμενων έργων και να τροποποιηθούν τα στοιχεία εκείνα που είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική ολοκλήρωση των προγραμμάτων ως το 2023.

Σύμφωνα με την ΠΝΠ 20.3.2020, στο άρθρο δέκατο έβδομο της οποίας προβλέπεται: «Άρθρο δέκατο έβδομο Συνέχιση χρηματοδότησης πράξεων 1. Η χρηματοδότηση του συνόλου των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, και οι οποίες περιλαμβάνουν τη χρηματοδότηση δομών, η λειτουργία των οποίων έχει ανασταλεί μερικώς ή πλήρως ή αναστέλλεται μετά από την έναρξη ισχύος της παρούσας στο πλαίσιο μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, ή

περιλαμβάνουν ενέργειες που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο δομών υπό αναστολή λειτουργίας για τον ίδιο λόγο, όπως η δράση "Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής", καθώς και δράσεις για την ενίσχυση σχολικών και εκπαιδευτικών δομών που περιλαμβάνουν και μισθοδοσία εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών, συνεχίζεται κατά τη διάρκεια της ως άνω αναστολής σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των πράξεων, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος της παρούσας, ανεξαρτήτως του τρόπου χρηματοδότησης αυτών. 2. Η συνέχιση της χρηματοδότησης της παρ. 1 πραγματοποιείται υπό τον όρο της μη διπλής χρηματοδότησης ίδιων δαπανών μέσω άλλων δράσεων ή ενισχύσεων, συγχρηματοδοτούμενων ή μη, που υλοποιούνται στο πλαίσιο μέτρων που λαμβάνει η χώρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να ορίζονται ειδικές προϋποθέσεις για τη συνέχιση και το ύψος της χρηματοδότησης ανά κατηγορία δράσεων και πράξεων, ιδίως σε σχέση με την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων και να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα».

Τον Ιούνιο του 2020 εκδόθηκε η 1^η επικαιροποίηση για το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ 2014-2020. Κύριο στοιχείο του συστήματος παρακολούθησης των δεικτών για την εξασφάλιση της ποιότητας και της στατιστικής επικύρωσης των δεδομένων, αποτελεί η συμπλήρωση του Δελτίου Ταυτότητας Δείκτη (ΔΤΔ) για κάθε δείκτη εκρών ή αποτελέσματος, επιχειρησιακό ή πρόσθετο και η εισαγωγή του στο ΟΠΣ. Η πρόβλεψη για την παρακολούθηση των δεικτών αποτυπώνεται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ), στις λειτουργικές περιοχές που αφορούν την Επιλογή και Έγκριση Πράξεων και την Παρακολούθηση και Επαλήθευση Πράξεων. Σημαντικό στοιχείο του συστήματος παρακολούθησης είναι το γεγονός, ότι στις προσκλήσεις είναι υποχρεωτικό να περιλαμβάνονται οι δείκτες του εγκεκριμένου ΕΠ που αντιστοιχούν ή συνδέονται με τις προκηρυσσόμενες πράξεις σύμφωνα και με τη λογική παρέμβασης του ΕΠ. Για τη συμπλήρωση των τιμών βάσης και στόχου των δεικτών στις προσκλήσεις, η ΔΑ/ΕΦ συμβουλεύεται τα Δελτία Ταυτότητας των σχετικών δεικτών. Για τις Πράξεις Κρατικής Ενίσχυσης Επιχειρηματικότητας, η παρακολούθηση των δεικτών βασίζεται στην προσθήκη ενός πίνακα δεικτών στο Τεχνικό Παράρτημα της απόφασης χρηματοδότησης. Ο πίνακας αυτός παράγεται από το ΠΣΚΕ. Κατά την παρακολούθηση των πράξεων στο ΠΣΚΕ στην Έκθεση Επαλήθευσης (Διοικητική ή επιτόπια/ενδιάμεση ή τελική), το όργανο επαλήθευσης καλείται να καταγράψει τις τρέχουσες τιμές των δεικτών με βάση τα αποτελέσματα της επαλήθευσης. Στην περίπτωση των δράσεων ΕΚΤ, λαμβάνονται υπόψη και τα απογραφικά δελτία, όπου αυτό προβλέπεται. Η καταγραφή των τιμών των δεικτών επιβεβαιώνεται ή τροποποιείται στο πλαίσιο της Έκθεσης Πιστοποίησης από ανώτερο ιεραρχικά όργανο. Με την οριστικοποιημένη Έκθεση Πιστοποίησης ή την οριστικοποιημένη Αξιολόγηση Αντιρρήσεων επί της Έκθεσης Πιστοποίησης υποβάλλονται μέσω του Δελτίου Επίτευξης Δεικτών οι τρέχουσες τιμές των δεικτών της πράξης στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ.

Στο επικαιροποιημένο Ενιαίο Σύστημα Δεικτών αναφέρεται επίσης ότι τον Μάιο του 2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διαμόρφωσε λίστα με προτεινόμενους (κοινούς) ειδικούς δείκτες

προγράμματος για τη μέτρηση από τα Κράτη-Μέλη των δράσεων που υλοποιούσαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19. Οι προτεινόμενοι δείκτες COVID-19 αφορούν το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ και παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα που ακολουθεί. Η Χώρα στο πλαίσιο της αναθεώρησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων θα αποφασίσει ποιοι δείκτες είναι οι πλέον κατάλληλοι να χρησιμοποιηθούν, σε συνάρτηση με τον τύπο των δράσεων που υλοποιούνται ή σχεδιάζεται να υλοποιηθούν για την αντιμετώπιση του COVID-19.

Τέλος, τον Μάιο του 2020 ο ΕΦΕΠΑΕ έστειλε στις ΕΥΔ των Περιφερειών και του ΕΠΑΝΕΚ επιστολή με μια σειρά προτάσεων για την απλοποίηση διαδικασιών χορήγησης προκαταβολής σε πληγείσες επιχειρήσεις λόγω της πανδημίας COVID-19. Αυτές ενδεικτικά αφορούσαν:

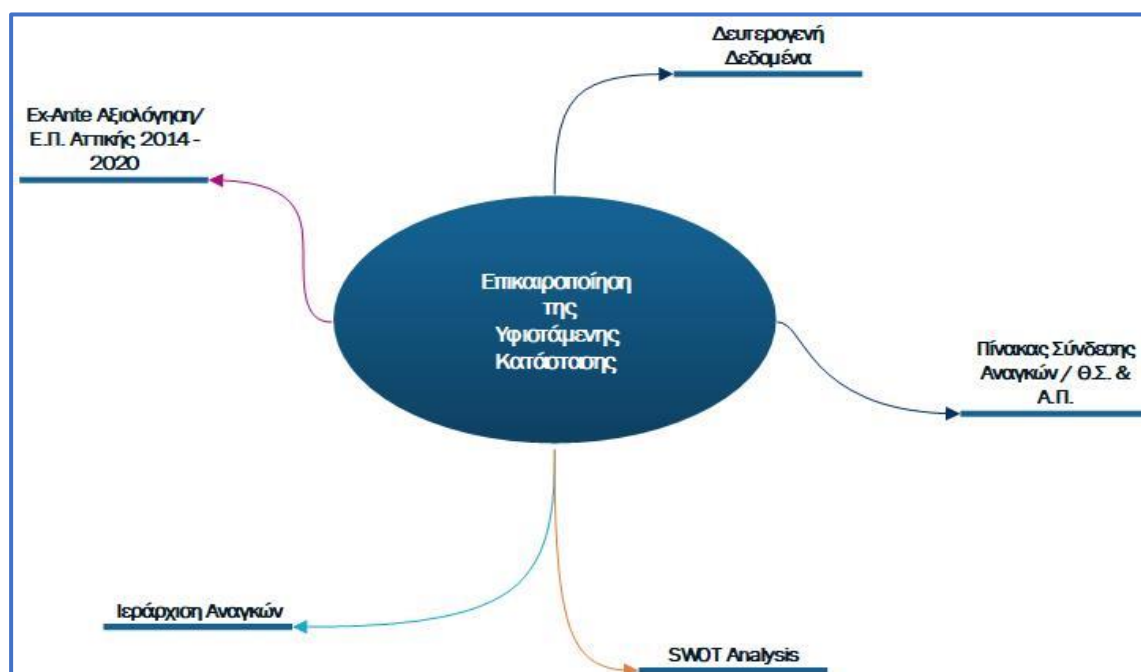
- Στην έκδοση προσκλήσεων κρατικών ενισχύσεων για υφιστάμενες επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από την επιδημία, είτε που αναγκάστηκαν θεσμικά να αναστείλουν λειτουργία, είτε έμειναν σε λειτουργία με δραστικά μικρότερα έσοδα.
- Οι δράσεις να επιδοτούν κατά βάση λειτουργικές δαπάνες για ένα έτος.
- Ο μέγιστος Π/Υ προτείνεται να είναι ποσοστό τζίρου του 2019 και ποσοστό χρηματοδότησης στο 100%.
- Προτείνεται η δυνατότητα λήψης προκαταβολής ύψους 40% της αιτούμενης ΔΧ χωρίς προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής.
- Οι δράσεις να είναι First in fist out.

2. Επικαιροποίηση της Ανάλυσης της Υφιστάμενης Κατάστασης στην Περιφέρεια Αττικής

Στο 2^ο Κεφάλαιο «Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της Περιφέρειας Αττικής», περιλαμβάνεται η ανάλυση δευτερογενών δεδομένων για τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά και τις κύριες τάσεις βασικών μεγεθών (δημογραφικές τάσεις, μακροοικονομικά οικονομικά και κοινωνικά μεγέθη κ.α.) της Περιφέρειας Αττικής ανά Θεματικό Στόχο. Ο Σύμβουλος Αξιολόγησης συνέλεξε, ταξινόμησε, επεξεργάστηκε και συνέκρινε τα δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που είχαν καταγραφεί στην Ex-Ante Αξιολόγηση, την επικαιροποίηση στην Αξιολόγηση του 2018, αλλά και τις μεταβολές στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον που επιδρούν στο εγκεκριμένο Ε.Π. Οι πηγές των στοιχείων, προήλθαν από επίσημες αρχές παροχής στατιστικών δεδομένων (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, OECD, ΕΚΤ, κ.α.), δημόσιους οργανισμούς (ΕΕΤΤ, Υπουργείο Εργασίας, Παιδείας, Περιβάλλοντος και Εσωτερικών, ΕΕΤΑΑ, ΟΛΠ, ΟΑΣΑ, κ.α.), καθώς και στοιχεία μελετών (ΠΕ.Σ.Δ.Α., Διάγνωση Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσιες Εκθέσεις Απολογισμού κ.α.). Επιπλέον, περιλαμβάνεται η SWOT Analysis, δηλαδή η επικαιροποίηση του γενικότερου κοινωνικό-οικονομικού περιβάλλοντος στη βάση του οποίου υλοποιείται το Ε.Π. με τελικό εντοπισμό και παράθεση των νέων αναγκών.

Σχήμα 2: Μεθοδολογική προσέγγιση επικαιροποίησης της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Παρακάτω ακολουθεί σχηματική αποτύπωση της σύνδεσης των Θ.Σ. και Α.Π. του Ε.Π. με την Αξιολόγηση – επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

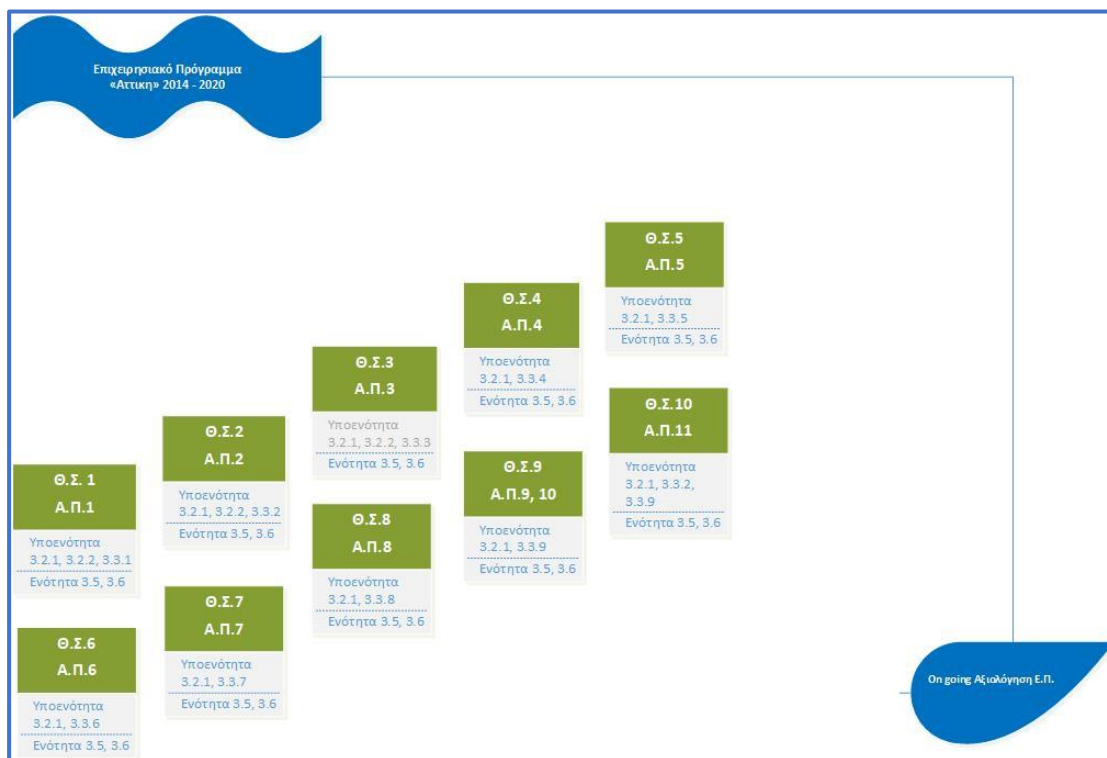

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Σχήμα 3: Σύνδεση υφιστάμενης κατάστασης με τους Θ.Σ. & Α.Π. του Ε.Π

Πηγή : Ίδια επεξεργασία

2.1 Συγκριτική παρουσίαση βασικών διαρθρωτικών στοιχείων στην Περιφέρεια Αττικής

2.1.1 Εισαγωγικά στοιχεία για την Περιφέρεια Αττικής

Χαρακτηριστικό της Περιφέρειας Αττικής είναι η ύπαρξη του πρώτου μητροπολιτικού κέντρου της χώρας και η γεωγραφική της θέση που χαρακτηρίζεται από την κεντροβαρικότητα της έναντι των υφιστάμενων και υπό δημιουργία αναπτυξιακών υποδομών της χώρας. Η «μητροπολιτική» λειτουργία του αστικού κέντρου της Αθήνας σε εθνική κλίμακα στηρίζεται στα καταλυτικά για όλη τη χώρα μεγέθη της μεταποίησης, των υπηρεσιών και των σχετικών υποδομών.

Η Αθήνα, αποτελεί το κύριο κέντρο διοικητικών υπηρεσιών ως Πρωτεύουσα και κέντρο παροχής προηγμένων υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις, είναι ισχυρός διαμετακομιστικός σταθμός εμπορευμάτων και συγκοινωνιακός κόμβος διεθνούς επιρροής. Η Περιφέρεια εμφανίζει τάσεις διεύρυνσης και προαστιοποίησης, αλλά και οικιστικής πύκνωσης του «μητροπολιτικού πυρήνα» (Πολεοδομικό Συγκρότημα Πρωτεύουσας). Παράλληλα, εμφανίζονται τάσεις μεγέθυνσης του δικτύου οικισμών της εξωαστικής ενδοχώρας του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Πρωτεύουσας (ΠΣΠ), καθώς και έντονη ανάπτυξη των

παραλιακών περιοχών, με κινητήρια δύναμη (driver) την οικιστική και τουριστική ανάπτυξη και συνδυασμό αυτών για την επίτευξη εξωστρέφειας (τουριστικές κατοικίες), δυνατότητες συνδυασμού τουρισμού-πολιτισμού (mega-events, προσέλκυση Ξένων Άμεσων Επενδύσεων (ΞΑΕ)) κ.λπ.

Η Περιφέρεια Αττικής ασκεί «αναπτυξιακές επιρροές», οι οποίες εκτείνονται πέραν των ορίων που καλύπτουν θεσμοθετημένα σχέδια και όρια, ακόμη και σε όλο τον εθνικό χώρο. Πιο άμεση όμως είναι η επιρροή στο «ζωτικό» (γεωγραφικό, οικονομικό και διοικητικό) χώρο πέραν της Αττικής, όπου παρατηρούνται ακόμη και καθημερινές μετακινήσεις μεταξύ τόπων κατοικίας και εργασίας, όπως και μια αναπτυξιακή αλληλεξάρτηση σε σχέση με την Αθήνα. Στο χώρο αυτόν ανήκουν η Κορινθία, η Αρκαδία, η Αργολίδα η Βοιωτία, μέρος της Φθιώτιδας και της Εύβοιας και τα νησιά των Κυκλάδων, που αποτελούν όχι μόνο περιοχές παραθερισμού των Αθηναίων, αλλά και πεδία άσκησης επιχειρηματικών ή άλλων δραστηριοτήτων με έδρα το Πολεοδομικό Συγκρότημα της Πρωτεύουσας. Η οικονομία της Περιφέρειας Αττικής είναι σε μεγάλο βαθμό εξωστρεφής, δεδομένου ότι μεγάλο τμήμα της μεταποιητικής παραγωγής καθώς και οι υπηρεσίες του τριτογενή τομέα (π.χ. τουρισμός) απευθύνονται στις διεθνείς αγορές και κυρίως τις ευρωπαϊκές.

Ο διεθνής ρόλος της αφενός της Αττικής ως Περιφέρεια και αφετέρου της Αθήνας ως μητρόπολη και πρωτεύουσα ήταν πάντα και παραμένει άρρηκτα συνδεδεμένος με τη θέση της Ελλάδας στο διεθνές πλαίσιο (ευρωπαϊκό και παγκόσμιο). Υπό αυτό το πρίσμα, η θέση και ρόλος της Αττικής / Αθήνας στο διεθνή χώρο, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, χαρακτηρίζεται «αντιφατική». Από τη μια πλευρά η Αττική / Αθήνα, λόγω της βαρύνουσας θέσης που κατέχει στο οικονομικό περιβάλλον της χώρας, είναι η περιφέρεια που μπορεί να συμβάλλει περισσότερο από κάθε άλλη περιοχή στην οικονομική της ανάκαμψη (έξοδο από την κρίση), εφόσον αξιοποιηθούν σωστά τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα. Από την άλλη, ωστόσο, η κρίση που πλήττει τα τελευταία χρόνια την Ελλάδα επηρεάζει δυσμενώς πρωτίστως την Αττική / Αθήνα, υποβαθμίζοντας συνεχώς τη σχετική θέση και τις αντίστοιχες προοπτικές στο σύστημα στο ευρωπαϊκών και διεθνών μητροπόλεων.

2.1.2 Δημογραφικά στοιχεία

Σύμφωνα με την τελευταία επίσημη απογραφή πληθυσμού (ΕΛΣΤΑΤ, 2011), ο μόνιμος πληθυσμός της Περιφέρειας Αττικής ανέρχεται σε 3.828.624 άτομα. Κατά την περίοδο 2001-2011 η Περιφέρεια παρουσίασε μείωση του μόνιμου πληθυσμού κατά 1,7%, ενώ η αντίστοιχη μείωση σε επίπεδο χώρας ανήλθε σε περίπου 1,1%. Ο Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής (ΜΕΡΜ) του μόνιμου πληθυσμού της Περιφέρειας για την περίοδο 2001-2011 εκτιμάται σε -0,2%. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η διαχρονική πληθυσμιακή εξέλιξη για την περίοδο 1971-2011 του μόνιμου πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής.

Πίνακας 2: Διαχρονική εξέλιξη πληθυσμού στην Περιφέρεια Αττικής 1971-2011

	Πληθυσμός				
	1971	1981	1991	2001	2011
Περιφέρεια	2.797.836	3.369.443	3.523.407	3.761.810	3.828.434

Χώρα	8.768.372	9.739.589	10.259.900	10.964.020	10.816.286
Ποσοστό (%)	31,9%	34,6%	34,3%	34,3%	35,5%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας, κατά την απογραφή του 2001, ανερχόταν σε 3.761.810 κατοίκους. Από τη διαχρονική εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής, κατά τις τρεις τελευταίες δεκαετίες, είναι εμφανές ότι εξακολουθεί να αυξάνεται ο πληθυσμός της Περιφέρειας. Ωστόσο, ο ρυθμός αύξησης κατά την τελευταία δεκαετία μειώθηκε. Τη δεκαετία 1991-2001 η ποσοστιαία αύξηση του πληθυσμού διαμορφώθηκε στο 6,77%, ενώ την τελευταία δεκαετία το ποσοστό αύξησης είναι 1,34%. Το ποσοστό του μόνιμου πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής ανέρχεται στο 35,5% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Είναι χαρακτηριστική η διαχρονική πληθυσμιακή σταθεροποίηση του πληθυσμού της Αττικής κατά ποσοστό 34% για τις δεκαετίες 1981, 1991 και 2001. Τη δεκαετία 1991-2000 η Περιφέρεια διατήρησε ένα θετικό ρυθμό μεταβολής, ανάλογο με εκείνον της χώρας, ενώ τη δεκαετία 2000 – 2011 εμφάνισε μικρή αύξηση, σε σχέση με τη μικρή μείωση που καταγράφηκε σε εθνικό επίπεδο¹. Στον επόμενο Πίνακα 3 αποτυπώνεται ο πληθυσμός ανά Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) στην Περιφέρεια Αττικής.

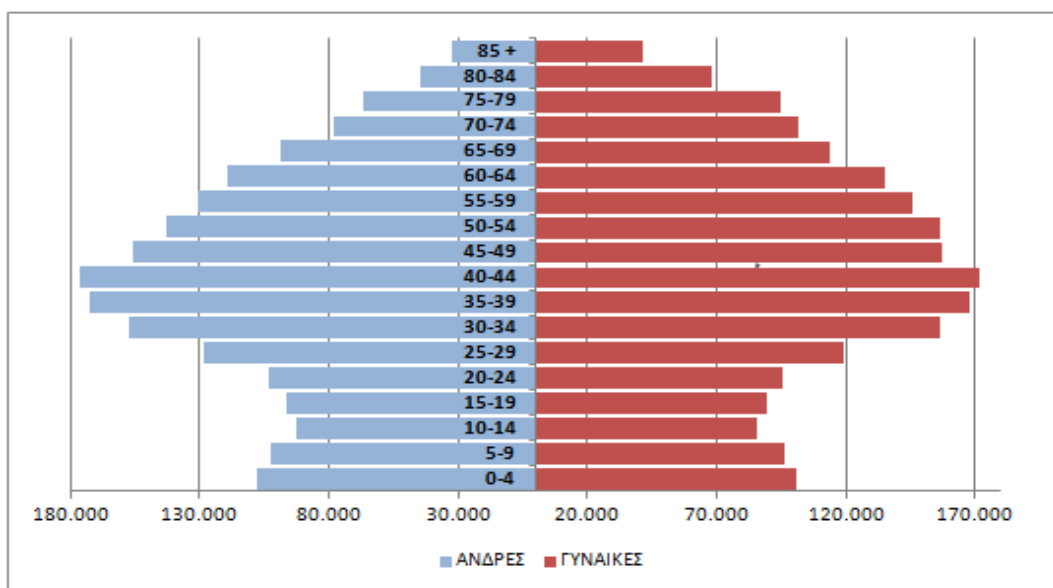
Πίνακας 3: Πληθυσμός Περιφέρειας Αττικής ανά Π.Ε.

Διοικητική Διάρθρωση	Πληθυσμός
Π.Ε. Κεντρικού Τομέα	1.029.520,00
Π.Ε. Βόρειου Τομέα	592.490,00
Π.Ε. Νότιου Τομέα	529.826,00
Π.Ε. Ανατολικής Αττικής	502.348,00
Π.Ε. Δυτικού Τομέα	489.675,00
Π.Ε. Πειραιά	448.997
Π.Ε. Δυτικής Αττικής	160.927
Π.Ε. Νήσων	74.651,00
Σύνολο Περιφέρειας Αττικής	3.828.434,00

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Αν και στην Περιφέρεια Αττικής καταγράφεται η τρίτη μικρότερη μέση ηλικία του πληθυσμού (41,3 έτη έναντι 41,9 έτη σε επίπεδο χώρας), εντούτοις κύρια δημογραφική τάση αποτελεί η πληθυσμιακή συρρίκνωση και γήρανση του πληθυσμού, όπως αποτυπώνεται και στη σχετική πυραμίδα ηλικιών της Περιφέρειας Αττικής σε σχέση με την αντίστοιχη της χώρας.

Σχήμα 4: Ηλικιακή πυραμίδα Περιφέρειας Αττικής (2001-2011)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Η πληθυσμιακή εξέλιξη της Περιφέρειας προκύπτει ως ένα σταθμισμένο σύνολο χωρικών υποενοτήτων της Αττικής, οι οποίες φαίνεται ότι λειτουργούν περισσότερο κοινωνικοοικονομικά παρά διοικητικά. Έτσι, οι πληθυσμιακές εξελίξεις φαίνεται ότι εκφράζουν δυναμικά την πλέον επίκαιρη και αξιόπιστη εικόνα των μεταλλαγών στην Περιφέρεια. Σύμφωνα με τους βασικούς δημογραφικούς δείκτες, η δημογραφική κατάσταση της Περιφέρειας Αττικής, λόγω της υψηλής συγκέντρωσης του πληθυσμού σε αυτή, προσομοιάζει σημαντικά με αυτή της χώρας. Βέβαια, η δημογραφική σύνθεση κατά ομάδες ηλικιών δείχνει ότι το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού στην Αττική είναι μικρότερο. Παρά το γεγονός της καλύτερης, σε σχέση με το μέσο όρο της χώρας, δημογραφικής σύνθεσης στην Περιφέρεια Αττικής, ο δείκτης γήρανσης είναι ιδιαίτερα υψηλός. Στον επόμενο Πίνακα 4 αποτυπώνεται η πληθυσμιακή ανάλυση ανά φύλο στην Περιφέρεια Αττικής.

Πίνακας 4: Πληθυσμιακή ανάλυση ανά φύλο 2001 - 2011

	Φύλο (%)				Ποσοστιαία Μεταβολή 2001-2011 (%)	
	2001		2011		Ανδρες	Γυναίκες
	Ανδρες	Γυναίκες	Ανδρες	Γυναίκες		
Περιφέρεια Αττικής	48,4	51,6	48,3	51,7	-0,002	0,002
Σύνολο Χώρας	49,5	50,5	49,2	50,8	-0,006	0,006

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Ειδικότερα, από τον υπολογισμό του δείκτη γήρανσης που έγινε με βάση τα στοιχεία του πληθυσμού της Eurostat, για την Περιφέρεια Αττικής προκύπτει ότι κατά το έτος 2012 σε 100 παιδιά αντιστοιχούσαν 126,4 ηλικιωμένοι, ενώ για τη χώρα η αναλογία αυτή ανέρχεται σε 137,0. Ο δείκτης αυτός αποδεικνύεται σημαντικά μεγαλύτερος για τις γυναίκες (αντιστοιχία 148,2 ηλικιωμένων γυναικών σε 100 κορίτσια έναντι 105,9 ηλικιωμένων ανδρών σε 100 αγόρια). Όπως είναι φυσικό, αυτό συμβαδίζει με το επίπεδο του κατά ηλικία δείκτη αναλογίας

φύλων. Πράγματι, ενώ για την ηλικιακή ομάδα 0-14 ετών 106,9 αγόρια αντιστοιχούν σε 100 κορίτσια, η αναλογία αυτή αντιστρέφεται προοδευτικά για να φθάσει για την κατηγορία 65 και άνω στην αντιστοιχία 76,4 άνδρες σε 100 γυναίκες. Το πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού έχει άμεση επίπτωση στο δείκτη εξάρτησης της Περιφέρειας, που υποδηλώνει ότι κατά το ίδιο έτος σε 100 άτομα εργάσιμης ηλικίας αντιστοιχούσαν 47,7 άτομα που χαρακτηρίζονται ως οικονομικά εξαρτώμενα (ηλικιωμένοι και παιδιά), έναντι 51,7 άτομα σε επίπεδο χώρας. Στον επόμενο Πίνακα 5, αποτυπώνεται ο δείκτης γήρανσης – εξάρτησης στο σύνολο της χώρας.

Πίνακας 5: Δείκτες γήρανσης – εξάρτησης στο σύνολο της χώρας

	Άνδρες	%	Γυναίκες	%	Σύνολο	%	Αναλογία φύλων
0-14	836.490	51,6	786.185	48,4	1.622.675	100	106,4
%	15,0		13,8		14,4		
15-64	3.770.529	50,6	3.673.816	49,4	7.444.345	100	102,6
%	67,4		64,5		65,9		
65+	983.112	44,2	1.239.935	55,8	2.223.047	100	79,3
%	17,6		21,8		19,7		
Σύνολο	5.590.131	49,5	5.699.936	50,5	11.290.067	100	98,1
%	100		100		100		
Δείκτης Γήρανσης	117,5		157,7		137,0		
Δείκτης Εξάρτησης					51,7		

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Η εξέλιξη του πληθυσμού στην Περιφέρεια Αττικής, όπως αυτή αποτυπώνεται στην απογραφή του 2011, είναι ένα βασικό μέγεθος που χρησιμοποιήθηκε στον προσδιορισμό των αναγκών και κατ' επέκταση στο σχεδιασμό και υλοποίηση του Ε.Π. Αττικής έως σήμερα. Κατά συνέπεια ο πληθυσμός αποτελεί μία σταθερά που επηρεάζει τους δείκτες αποτελέσματος των Α.Π. του Ε. Π. και δεν μεταβάλλεται.

2.1.3 Η εξέλιξη των βασικών περιφερειακών δεικτών ανάπτυξης

Η διαχρονική εξέλιξη των δεικτών του ΑΕΠ της Αττικής αντικατοπτρίζει ουσιαστικά τον αναμενόμενο οικονομικό κύκλο της παραγωγικής δραστηριότητας της χώρας, υπό την καθοριστική επίδραση της οικονομικής κρίσης από το 2008 και μετά, μέχρι τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του 2018, οπότε και διαφαίνονται οι πρώτες ασθενείς ενδείξεις ανάκαμψης των δεικτών.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά την εξέλιξη του ΑΕΠ (Πίνακας 6) σε εκ.€ (τρέχουσες τιμές), η Αττική, το λεγόμενο έτος αναφοράς 2008 εκκίνησης της κρίσης, παρουσίαζε δείκτη 116.717 εκ.€ (48,2% του ΑΕΠ της χώρας), το επίπεδο του οποίου, υπό τις συνέπειες και των μέτρων δημοσιονομικού περιορισμού που εφαρμόστηκαν σε εθνικό επίπεδο, ακολούθησε καθοδική πορεία μέχρι το 2016 με τιμή 83.872 εκ.€ (μεταβολή -28,1%), όταν το ΑΕΠ της Περιφέρειας αποτελούσε το 47,5% του ΑΕΠ της χώρας, δείχνοντας πτώση και στο βαθμό συμβολής. Ο σχετικός δείκτης παρουσιάζει μικρά σημάδια ανόδου μέχρι το 2018 στο επίπεδο του 87.378

εκ.€, αποτυπώνοντας παράλληλα περαιτέρω μικρότερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας (47,3%).

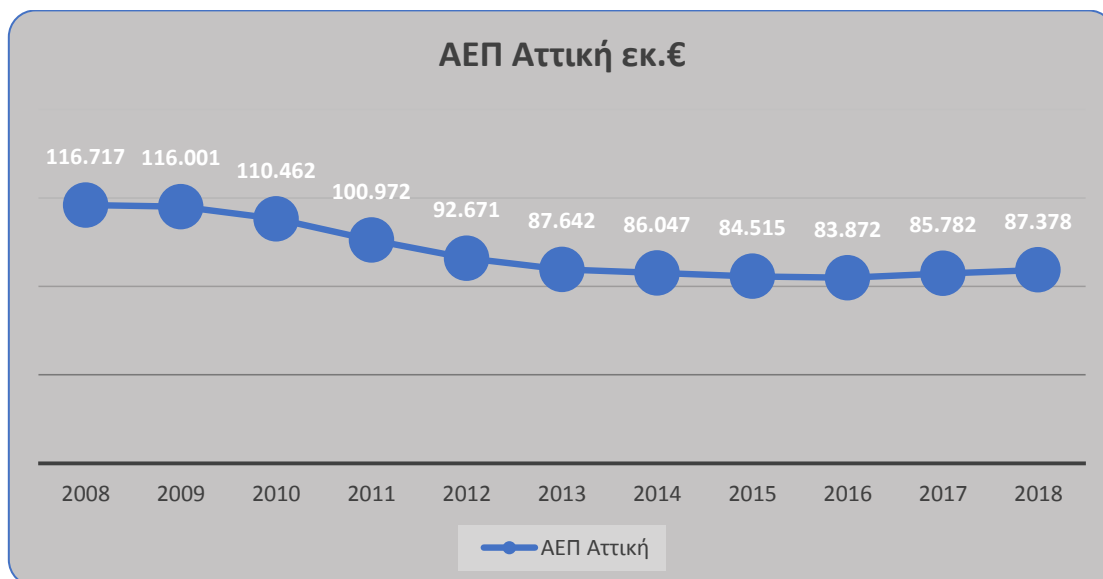
Η συνολική μεταβολή της Περιφέρειας Αττικής στο ΑΕΠ την περίοδο ανάλυσης 2008-2018 ανέρχεται σε -25,1% (Σχήμα 5), όταν στη χώρα η αντίστοιχη μεταβολή ήταν συνολικά μικρότερη (-23,7%). Επεκτείνοντας τη σύγκριση αυτή με Περιφέρειες της χώρας με διαφορετικό μέγεθος και παραγωγική διάρθρωση (Ήπειρος -20,1%, Δυτική Μακεδονία -17,5%, Στερεά Ελλάδα -19,4%, ΑΜΘ -24,1%, Νότιο Αιγαίο -16,4%) διαπιστώνεται η εντονότερη κάμψη στην εξέλιξη του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος στην Αττική, τάση που μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι η Αθήνα αποτελεί ένα μεγάλο μητροπολιτικό κέντρο, με ισχυρότερη διασύνδεση και εξάρτηση στις ροές κεφαλαίων και στον τομέα παραγωγής και παροχής υπηρεσιών, με μεγαλύτερη έκθεση στις διεθνείς οικονομικές μεταβολές. Οι μικρότερες Περιφέρειες με μεγαλύτερο βαθμό πολυαπασχόλησης, περισσότερη εξάρτηση στον πρωτογενή τομέα ή στην τουριστική δραστηριότητα, φαίνεται να δείχνουν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα. Κατά συνέπεια, η επίδραση της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης φαίνεται υψηλότερη στην Αττική, ξεπερνώντας μεσοσταθμικά αυτή της χώρας.

Πίνακας 6: Εξέλιξη ΑΕΠ στην Περιφέρεια Αττικής 2008 – 2018 (εκ.€, τρέχουσες τιμές)

ΑΕΠ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Σύνολο Χώρας	241.990	237.534	226.031	207.029	191.204	180.654	178.657	177.258	176.488	180.218	184.714
Ανατολική Μακεδονία	9.450	9.306	9.198	8.150	7.579	7.004	6.878	6.831	6.901	6.946	7.166
Κεντρική Μακεδονία	33.304	32.439	30.348	28.092	25.807	24.172	23.771	23.918	24.237	24.739	25.558
Δυτική Μακεδονία	4.802	5.039	4.981	4.819	4.724	4.398	4.530	4.337	3.916	3.964	3.963
Ήπειρος	5.158	5.025	4.930	4.611	4.187	3.989	3.955	3.925	3.960	3.977	4.077
Θεσσαλία	12.186	11.814	10.835	9.953	9.517	9.065	9.114	9.154	9.214	9.347	9.658
Ιονίων Νήσων	4.522	4.200	3.992	3.479	3.260	3.066	3.112	3.129	3.124	3.170	3.257
Δυτική Ελλάδα	11.365	10.890	10.671	9.611	8.957	8.275	8.196	8.156	8.032	8.083	8.322
Στερεά Ελλάδα	10.879	10.405	9.903	9.273	8.628	8.075	7.912	7.960	8.185	8.454	8.767
Πελοπόννησος	10.102	9.912	9.430	8.806	8.270	7.847	7.766	7.830	7.878	8.036	8.245
Αττική	116.717	116.001	110.462	100.972	92.671	87.642	86.047	84.515	83.872	85.782	87.378
Βόρειο Αιγαίο	3.514	3.395	3.184	2.944	2.678	2.573	2.553	2.504	2.455	2.480	2.549
Νότιο Αιγαίο	8.183	7.599	7.236	6.603	6.079	5.983	6.042	6.121	5.981	6.144	6.387
Κρήτη	11.808	11.509	10.860	9.716	8.845	8.565	8.781	8.880	8.732	9.095	9.386

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

Σχήμα 5: Εξέλιξη ΑΕΠ στην Περιφέρεια Αττικής 2011 – 2015

Πηγή: Eurostat, ίδια επεξεργασία

Στον Πίνακα 7 αποτυπώνεται η εξέλιξη του κατά κεφαλή ΑΕΠ (€) την ίδια περίοδο ανάλυσης. Οι διαχρονικές τάσεις ενέχουν τα ίδια χαρακτηριστικά με την πρότερη ανάλυση για το ΑΕΠ της Αττικής, ξεκινώντας το 2008 με 29.200 € κ.κ ΑΕΠ, πτωτική πορεία μέχρι το 2016 στα 22.200€ και μικρή αύξηση μέχρι το 2018 στα 23.300€. Τα επίπεδα τιμών για την Περιφέρεια είναι γενικά μεγαλύτερα από τον μέσο όρο της χώρας, όπως και σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες, δηλώνοντας σε κάθε περίπτωση το βάρος της συμβολής της Αττικής στην παραγωγική δραστηριότητα της χώρας. Η συνολική μεταβολή του κ.κ ΑΕΠ στην Αττική ανέρχεται στο -20,2%, ελάχιστα μικρότερη από αυτή της χώρας (-21,1%). Οι Περιφέρειες με τα επόμενα υψηλότερα κ.κ ΑΕΠ το 2018 είναι το Νότιο Αιγαίο (18.700€) και τα Ιόνια Νησιά (16.000€), λογικά βάσει της τουριστικής δραστηριότητας, όπως και η Στερεά Ελλάδα (15.800€), περίπτωση στην οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι φιλοξενεί στην περιοχή της σημαντικό κομμάτι της βιομηχανικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων της Αθήνας.

Πίνακας 7: Εξέλιξη ΑΕΠ κατά κεφαλή - Περιφέρεια Αττικής 2008 – 2018 (€, τρέχουσες τιμές)

ΑΕΠ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Σύνολο Χώρας	21.800	21.400	20.300	18.600	17.300	16.500	16.400	16.400	16.400	16.800	17.200
Ανατολική Μακεδονία	15.600	15.300	15.100	13.300	12.400	11.500	11.300	11.300	11.400	11.500	11.900
Κεντρική Μακεδονία	17.400	16.900	15.800	14.600	13.500	12.700	12.500	12.700	12.900	13.200	13.600
Δυτική Μακεδονία	16.700	17.600	17.400	16.900	16.700	15.700	16.300	15.800	14.400	14.700	14.800
Ήπειρος	15.000	14.500	14.200	13.300	12.200	11.700	11.600	11.600	11.800	11.900	12.200
Θεσσαλία	16.400	15.800	14.500	13.300	12.800	12.300	12.400	12.500	12.700	12.900	13.400

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

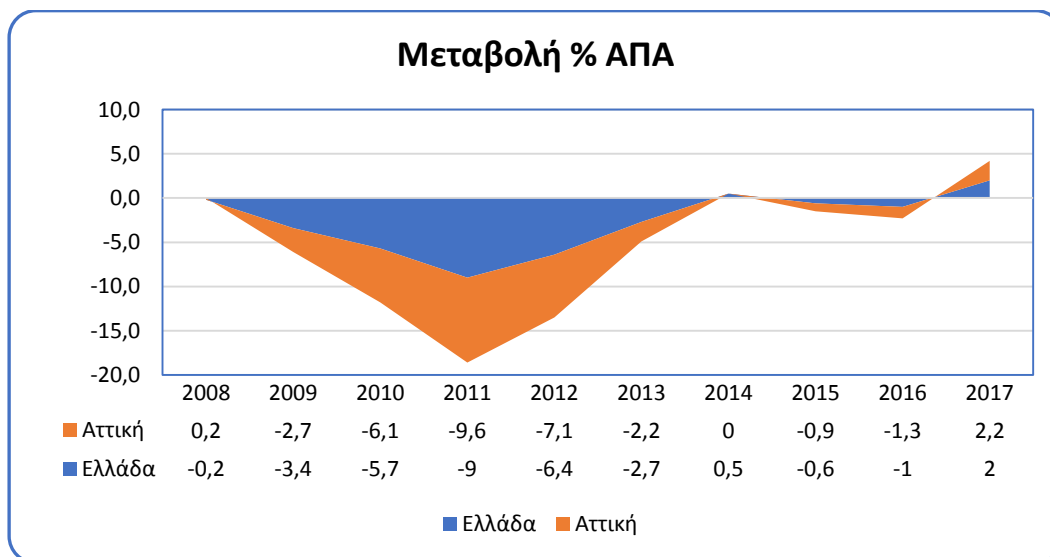
69 Πίνακας 7: Εξέλιξη ΑΕΠ κατά κεφαλή - Περιφέρεια Αττικής 2008 – 2018 (€, τρέχουσες τιμές)

ΑΕΠ	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ιονίων Νήσων	21.800	20.200	19.100	16.600	15.600	14.700	15.000	15.100	15.200	15.500	16.000
Δυτική Ελλάδα	16.400	15.700	15.400	13.900	13.100	12.200	12.100	12.200	12.100	12.200	12.700
Στερεά Ελλάδα	19.600	18.600	17.700	16.500	15.400	14.400	14.200	14.300	14.700	15.200	15.800
Πελοπόννησος	17.200	16.900	16.000	14.900	14.100	13.400	13.300	13.400	13.600	13.900	14.300
Αττική	29.200	29.000	27.600	25.400	23.500	22.500	22.400	22.200	22.200	22.800	23.300
Βόρειο Αιγαίο	17.600	17.000	15.900	14.700	13.400	12.900	12.900	12.700	12.300	12.000	11.800
Νότιο Αιγαίο	24.700	22.900	21.700	19.700	18.200	17.900	18.000	18.300	17.800	18.100	18.700
Κρήτη	19.200	18.500	17.400	15.500	14.000	13.600	13.900	14.100	13.800	14.400	14.800

Πηγή: Eurostat, ίδια επεξεργασία

Σχετικά με τις διαχρονικές μεταβολές της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας (ΑΠΑ), στο Σχήμα 6 παρατίθεται η εξέλιξη συγκριτικά την περίοδο 2008-2017, μεταξύ της Περιφέρειας Αττικής και της χώρας. Η γενική τάση είναι παρόμοια, με αρνητικές μεταβολές από το 2009 έως το 2014, οπότε και εντοπίζεται μια προσωρινή σταθεροποίηση, έπειτα τα έτη 2015 και 2016 συνεχίζεται η σμίκρυνση των μεγεθών της ΑΠΑ μέχρι το 2017 όπου εμφανίζονται θετικές μεταβολές της τάξης του 2%. Συνολικά, η Αττική δείχνει μεγαλύτερες πτωτικές τάσεις σε σχέση με τη χώρα, ενώ οι μεγαλύτερες ποσοστιαίες μειώσεις αντιστοιχούν στην περίοδο 2010-2012.

Σχήμα 6: Εξέλιξη μεταβολής της ΑΠΑ (%) 2008-2017

Πηγή:

Eurostat, ίδια επεξεργασία

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ μιας περιοχής, όπως παρουσιάστηκε ανωτέρω, παρουσιάζει ισχυρή θετική συσχέτιση με το επίπεδο ευημερίας της. Ωστόσο, η αποκλειστική χρήση εμπεριέχει

τον κίνδυνο απόκλισης στην συνέπεια των συμπερασμάτων, διότι αναφέρεται σε μέσους όρους και δεν προϋποθέτει ισόποση αύξηση του εισοδήματος για όλους τους κατοίκουςⁱⁱ. Για το λόγο αυτό, ακολουθεί η ανάλυση διαθέσιμου εισοδήματος ανά κάτοικο σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ) για την περίοδο 2008-2017 (Πίνακας 8, Σχήμα 7).

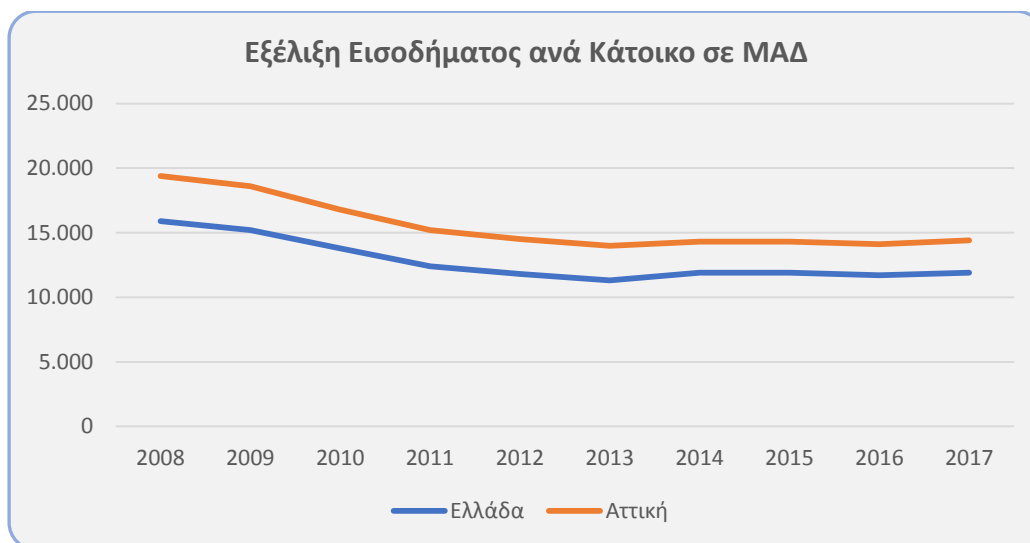
Πίνακας 8: Εξέλιξη Εισοδήματος ανά Κάτοικο σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ) 2008-2017

Εισόδημα	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Σύνολο Χώρας	15.900	15.200	13.800	12.400	11.800	11.300	11.900	11.900	11.700	11.900
Ανατολική Μακεδονία	12.400	12.000	10.700	9.600	9.300	8.800	9.300	9.400	9.200	9.400
Κεντρική Μακεδονία	14.100	13.400	12.200	11.100	10.600	10.200	10.500	10.700	10.700	10.700
Δυτική Μακεδονία	13.900	13.500	12.400	11.500	11.500	11.100	11.500	11.600	10.900	11.100
Ήπειρος	13.200	13.100	12.400	11.000	10.500	10.100	10.100	10.100	9.900	10.200
Θεσσαλία	14.700	13.500	11.800	10.600	10.100	9.700	9.900	9.900	9.700	9.700
Ιονίων Νήσων	14.000	13.600	13.400	12.100	11.700	11.300	13.100	13.100	12.900	13.800
Δυτική Ελλάδα	13.500	12.700	11.400	10.000	9.300	8.900	9.100	9.200	9.000	9.200
Στερεά Ελλάδα	13.800	13.400	12.400	10.900	9.200	8.700	10.100	9.900	8.400	9.800
Πελοπόννησος	13.700	13.600	12.500	11.000	10.300	9.900	10.200	10.200	10.100	10.200
Αττική	19.400	18.600	16.800	15.200	14.500	14.000	14.300	14.300	14.100	14.400
Βόρειο Αιγαίο	14.000	13.700	13.300	11.800	11.200	10.800	10.800	11.000	10.800	10.700
Νότιο Αιγαίο	15.000	14.500	15.300	14.300	12.900	12.200	15.500	16.100	15.900	14.600
Κρήτη	14.200	13.400	11.500	10.300	9.900	9.500	10.800	10.800	10.800	11.000

Πηγή: Eurostat, ίδια επεξεργασία

Η εξέλιξη του διαθέσιμου εισοδήματος ανά κάτοικο σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ) στην Περιφέρεια ακολουθεί μια καθοδική πορεία από 19.400 μονάδες το 2008 στο ύψος των 14.400 μονάδων το 2017, εμφανίζοντας μια σημαντική μείωση της τάξης του 25,8%, ουσιαστικά υπήρξε απώλεια του ενός τετάρτου της αγοραστικής δυνατότητας των κατοίκων, επιβεβαιώνοντας το ανωτέρω σχόλιο για την υψηλή ένταση της επίδρασης της οικονομικής κρίσης. Το ύψος των ΜΑΔ στο πέρας των ετών στην Αττική είναι μεγαλύτερο συγκριτικά με τις άλλες Περιφέρειες, αλλά και από αυτό της χώρας, για την οποία η αρνητική μεταβολή είναι λίγο μικρότερη στο 25,1%. Στο πλαίσιο συγκριτικής ανάλυσης, Περιφέρειες που αποτυπώνουν ανάλογη ή και μεγαλύτερη πτώση είναι η Κεντρική Μακεδονία (-24,1%), η Θεσσαλία (34%), η Δυτική Ελλάδα (-31,8%) και η Στερεά Ελλάδα (-29%). Σαφώς μικρότερες ήταν οι επιπτώσεις σε περιοχές όπως η Κρήτη (-22,5%) και ιδιαίτερα στα Ιόνια Νησιά (-1,4%) και Νότιο Αιγαίο (-2,6%), όπου οι τιμές των ΜΑΔ είναι παρόμοιες με αυτές του 2008.

Σχήμα 7: Εξέλιξη Εισοδήματος ανά Κάτοικο σε ΜΑΔ

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

Η διαχρονική ανάλυση της εξέλιξης των παραπάνω βασικών περιφερειακών δεικτών κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική, αποτελούν μεγέθη που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τις αναπτυξιακές συνιστώσες στο περιεχόμενο όλων των Θεματικών Στόχων του ΠΕΠ Αττικής, και στο βαθμό που είναι χρονικά συνεπές και εφικτό, συμπληρώνουν την ανάλυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δεικτών που έχουν υιοθετηθεί στο Πρόγραμμα.

2.2 Συγκριτική ανάλυση δεδομένων ανά Θεματικό Στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Στόχος της παρούσας ενότητας αποτελεί η συγκριτική παρουσίαση των στοιχείων που επηρεάζουν την εξέλιξη του Ε.Π. σε σχέση με τις ανάγκες που εξυπηρετούνται από τους Θεματικούς Στόχους. Ειδικότερα, γίνεται η επικαιροποίηση βασικών δεικτών της Περιφέρειας Αττικής και η παράθεσή τους με δεδομένα που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

2.2.1 Ενίσχυση της έρευνας της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας (Θ.Σ.1)

Στην ενότητα που ακολουθεί παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν στην Έρευνα και Ανάπτυξη της Περιφέρειας όπως, η εξέλιξη των δαπανών Ε&Α, οι κατηγορίες φορέων που συμμετέχουν στην ερευνητική δραστηριότητα, ο αριθμός του προσωπικού και των ερευνητών που απασχολούνται καθώς και στοιχεία για τις καινοτόμες επιχειρήσεις. Τέλος αποτυπώνεται η σύνδεση των δεικτών αποτελέσματος του Α.Π.3 με τα στοιχεία της παρούσης ενότητας.

Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη

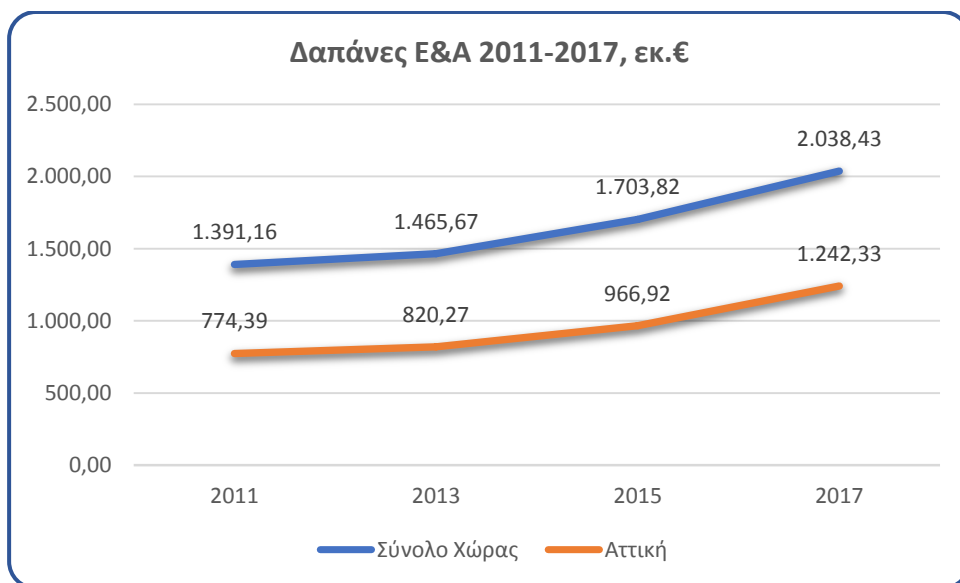
Η Περιφέρεια Αττικής, φιλοξενεί το κυρίαρχο τμήμα των ερευνητικών δραστηριοτήτων στη χώρα, τόσο σε επίπεδο ερευνητικών οργανισμών, όσο και σε επίπεδο δαπανών και απασχόλησης, συνολικά στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης για Ε&Α ως ποσοστό του ΑΕΠ, ωστόσο εξακολουθεί να υστερεί σε σχέση με την ΕΕ28. Το μεγαλύτερο μέρος της δαπάνης Ε&Α (Πίνακας 9) πραγματοποιείται στην Περιφέρεια Αττικής, 1.242,33 εκατ. € το 2017 που αντιστοιχούν στο 60,9% του συνόλου των δαπανών Ε&Α της χώρας, σημειώνοντας αύξηση έναντι του 2015 που ήταν στο 56,75%. Ακολουθούν με σημαντική διαφορά η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (280,9 εκατ. € και 13,8% στις δαπάνες της χώρας) και η Περιφέρεια Κρήτης (128,8 εκατ. €). Στον αντίποδα, οι χαμηλότερες δαπάνες Ε&Α σε απόλυτες τιμές το 2017 εντοπίζονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (14,27 εκατ. €), στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (7,72 εκατ. €) και στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (10,6 εκατ. €).

Πίνακας 9: Δαπάνες για Ε&Α στην Περιφέρεια Αττικής 2003 – 2017, εκ.€

Περιφέρειες	2003	2005	2011	2013	2015	2017
Σύνολο Χώρας	977,78	1.153,53	1.391,16	1.465,67	1.703,82	2.038,43
Ανατολική Μακεδονία	28,09	26,00	46,25	43,21	47,06	49,15
Κεντρική Μακεδονία	151,95	160,00	193,32	183,30	201,44	280,9
Δυτική Μακεδονία	8,40	5,00	15,36	17,80	20,04	14,27
Ήπειρος	24,17	29,82	38,37	39,78	47,53	58,46
Θεσσαλία	26,66	29,93	42,41	50,27	59,91	60,04
Ιόνια Νησιά	2,85	5,01	6,14	8,17	15,64	7,72
Δυτική Ελλάδα	62,84	66,23	80,94	79,72	106,93	106,82
Στερεά Ελλάδα	6,22	16,95	38,47	35,28	42,41	37,9
Πελοπόννησος	9,31	24,87	23,32	30,82	31,14	24,7
Αττική	549,63	680,75	774,39	820,27	966,92	1.242,33
Βόρειο Αιγαίο	9,66	12,34	14,31	21,40	18,79	16,74
Νότιο Αιγαίο	5,17	7,82	11,76	14,98	11,29	10,6
Κρήτη	74,08	88,23	106,10	120,68	134,72	128,8

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Για την Αττική ειδικότερα (Σχήμα 8), αξίζει να σημειωθεί ότι η εξέλιξη του επιπέδου των δαπανών για Ε&Α παρουσιάζει συγκριτικά ιδιαίτερα αυξητική πορεία, με θετική μεταβολή για την περίοδο 2011-2017 της τάξης του 60,4%, όταν για τη χώρα η μεταβολή ήταν 46,5% την ίδια περίοδο, υποδηλώνοντας με αυτό τον τρόπο την περαιτέρω ενίσχυση του κυρίαρχου ρόλου της Περιφέρειας στην απόδοση του εθνικού συστήματος έρευνας και καινοτομίας.

Σχήμα 8: Εξέλιξη δαπανών για Ε&Α 2011-2017, εκ.€ στην Αττική και στη χώρα

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Η βασική δομή των οικοσυστημάτων Ε&Α στις ελληνικές Περιφέρειες, αναδεικνύεται μέσα από την ανάλυση της συνεισφοράς των τεσσάρων καθιερωμένων τομέων στους οποίους κατηγοριοποιούνται οι φορείς που υλοποιούν δραστηριότητες Ε&Α, στις συνολικές δαπάνες κάθε Περιφέρειας.

Πρόκειται για τους τέσσερις τομείς εκτέλεσης Ε&Α: ΒΕΣ-τομέας επιχειρήσεων, ΓΟΝ-κρατικός τομέας, ΗΕΣ-τομέας τριτοβάθμιας & μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ΡΝΡ-τομέας ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων. Σύμφωνα με στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ 2018, *Περιφερειακή διάσταση των δραστηριοτήτων έντασης γνώσης στην Ελλάδα - Επισκόπηση 2017*), η συμμετοχή των επιχειρήσεων στην Ε&Α είναι μικρή στις περισσότερες ελληνικές Περιφέρειες. Σε γενικές γραμμές, ισχυρή παρουσία στις περισσότερες Περιφέρειες έχει ο τομέας τριτοβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ο τομέας των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων έχει πολύ μικρή συνεισφορά στην Ε&Α των Περιφερειών.

Η παραπάνω μέση τάση δεν φαίνεται να ισχύει για την περίπτωση της Αττικής (Πίνακας 10, Σχήμα 9). Βάσει των πιο πρόσφατων στοιχείων, στην Περιφέρεια το 2017, το 61% της ερευνητικής δραστηριότητας προέρχεται από τις επιχειρήσεις, το 20% από το δημόσιο τομέα, το 28% από την τριτοβάθμια & μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ ελάχιστο τμήμα 1% αποδίδεται στα ιδιωτικά, μη κερδοσκοπικά ιδρύματα. Ενθαρρυντικά κρίνονται τα συνεχώς αυξανόμενα μεγέθη την περίοδο 2007-2017, του δημόσιου τομέα και ιδίως του τομέα των επιχειρήσεων, όπου η μεγέθυνση των δαπανών ανήλθε στο 133% σε σχέση με το 2007.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

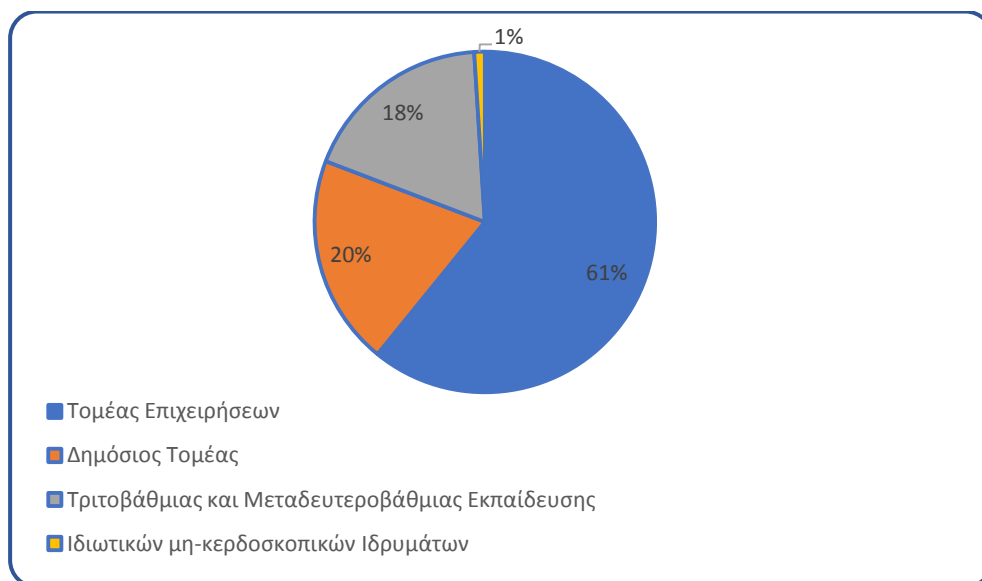

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 10: Δαπάνες για Ε&Α (εκ.€) ανά Τομέα στην Περιφέρεια Αττικής 2007-2017

Τομείς	2007	2011	2013	2015	2017
Τομέας Επιχειρήσεων	324,08	365,49	388,87	453,19	756,02
Δημόσιος Τομέας	150,09	174,01	208,24	230,06	247,9
Τριτοβάθμιος και Μεταδευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	239,62	222,89	210,33	269,85	226,0
Ιδιωτικών μη-κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων	X	11,99	12,83	13,82	12,41

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Σχήμα 9: Κατανομή (%) Δαπανών ανά Τομέα στην Αττική, 2017

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Σε ότι αφορά την περιφερειακή κατανομή των ελληνικών καινοτόμων επιχειρήσεων, την περίοδο 2012-2016, η Περιφέρεια Κρήτης επιτυγχάνει τις υψηλότερες επιδόσεις διαχρονικά. Αυτό ισχύει και για την πιο πρόσφατη περίοδο (61,2% το 2014-2016). Στη δεύτερη θέση βρίσκεται η Περιφέρεια Αττικής με 59,4%. Σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις Περιφερειών – εκτός των Περιφερειών Δυτικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου, αλλά και Κρήτης– οι επιδόσεις της περιόδου 2014-2016 είναι οι υψηλότερες μεταξύ των τριών περιόδων. (ΕΚΤ 2019, *Καινοτομία στις ελληνικές επιχειρήσεις, 2014-2016*)

Στο προσωπικό Ε&Α περιλαμβάνονται όλοι όσοι συμβάλλουν άμεσα στην πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων Ε&Α, όπως ερευνητές, τεχνικοί, προγραμματιστές, διοικητικοί κ.λπ. χωρίς τη συμμετοχή των οποίων το ερευνητικό έργο δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί.

Πίνακας 11: Απασχόληση σε Ε&Α ως προς συνολική απασχόληση (%) σε κάθε Περιφέρεια

Περιφέρειες	2011	2013	2015	2017
-------------	------	------	------	------

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 11: Απασχόληση σε Ε&Α ως προς συνολική απασχόληση (%) σε κάθε Περιφέρεια

Περιφέρειες	2011	2013	2015	2017
Σύνολο Χώρας	0,93	1,22	1,40	1,29
Ανατολική Μακεδονία	0,73	1,03	0,87	0,77
Κεντρική Μακεδονία	0,98	1,23	1,27	1,15
Δυτική Μακεδονία	0,70	0,61	0,94	0,72
Ήπειρος	0,94	1,46	1,69	1,26
Θεσσαλία	0,81	0,71	0,85	0,80
Ιόνια Νησιά	0,25	0,43	1,19	0,97
Δυτική Ελλάδα	0,89	1,16	1,45	1,81
Στερεά Ελλάδα	0,38	0,45	0,57	0,42
Πελοπόννησος	0,40	0,46	0,65	0,42
Αττική	1,05	1,54	1,83	1,74
Βόρειο Αιγαίο	1,13	0,96	1,14	0,94
Νότιο Αιγαίο	0,46	0,42	0,35	0,35
Κρήτη	1,48	1,89	1,94	1,58

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Ο αριθμός του προσωπικού που απασχολείται στον τομέα Ε&Α της Περιφέρειας Αττικής (Eurostat), είναι 48.465 άτομα το 2017 (51,3% της χώρας), αυξημένος ως προς το 2015 που ήταν 47.427 (49,4% της χώρας). Σχετικά με το μερίδιο απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού Ε&Α ως προς την συνολική απασχόληση στην Περιφέρεια (Πίνακας 11), διαπιστώνεται ότι η Αττική παρουσιάζει μια διαχρονική ανοδική τάση, με μια μικρή πτώση το 2017, όπου βρίσκεται στην δεύτερη θέση με 1,74%, έχοντας την πρώτη θέση η Δυτική Ελλάδα με 1,81% και ακολουθεί η Κρήτη με 1,58%. Οι επιδόσεις αυτές είναι αρκετά υψηλότερα από τον εθνικό μέσο όρο που είναι 1,29%, αλλά και από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (Ε.Ε. 28) με 1,41%. Τα χαμηλότερα μερίδια ανήκουν στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (0,35%), Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου με 0,42%.

Ως προς το ποσοστό καινοτομίας προϊόντος ή/και διαδικασίας στην Περιφέρεια ανέρχεται σε 36,2% καταλαμβάνοντας την 2^η θέση (μετά την Περιφέρεια Κρήτης με 50,6%). Τέλος ως προς το ποσοστό καινοτομίας οργάνωσης ή/και marketing ανέρχεται σε 49,3%, καταλαμβάνοντας την 1^η θέση μεταξύ των Περιφερειών (2015)ⁱⁱⁱ.

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 1

Ο δείκτης αποτελέσματος που αφορά στον Άξονα Προτεραιότητας 1, «Τ3211. Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ» το 2015 ανερχόταν σε 0,54%, ποσοστό αυξημένο

σε σχέση με την τιμή βάσης του Ε.Π. (2011 – 0,34%). Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για το 2017 ο δείκτης έχει παρουσιάσει αύξηση και έχει φθάσει στο 0,88%, ενώ η τιμή στόχος του 2023 για το ΕΠ είναι 0,56%. Ως προς τον δείκτη αποτελέσματος «Τ3293. Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη», μέχρι τη συγγραφή του παρόντος, δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη, ενώ η τιμή στόχος για το 2023 είναι 2.500 επιχειρήσεις. Σε Εθνικό επίπεδο τα τελευταία ενημερωμένα στοιχεία συμπίπτουν με τα στοιχεία που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό της τιμής βάσης του 2014 (2.136 επιχειρήσεις) στον εν λόγω δείκτη του Ε.Π.

2.2.2 Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους (Θ.Σ.2)

Στη παρούσα ενότητα παρατίθενται στοιχεία για τη θέση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στις ΤΠΕ, στοιχεία για τη χρήση από τον πληθυσμό των Η/Υ και του διαδικτύου, τις συναλλαγές με τις δημόσιες αρχές και την κατάσταση που επικρατεί στα ευρυζωνικά δίκτυα. Στο τέλος της ενότητας, γίνεται σύνδεση των δεικτών αποτελέσματος του Α.Π.3. με τα εν λόγω στοιχεία.

Κατάσταση των ΤΠΕ στην Περιφέρεια Αττικής

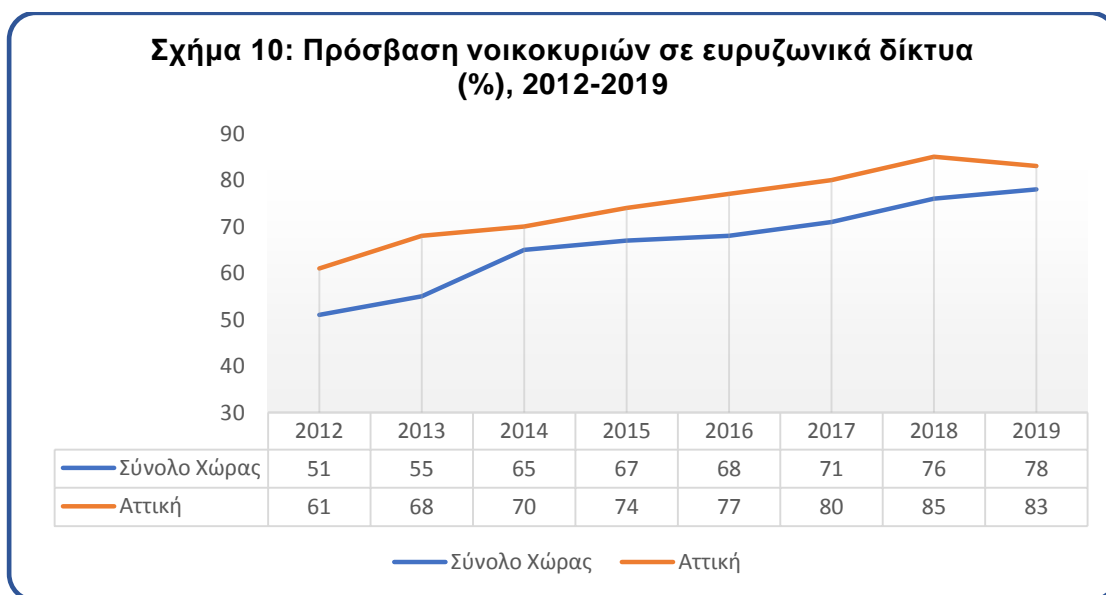
Οι ΤΠΕ κατέχουν καίριο ρόλο στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας για την οικονομία της Περιφέρειας Αττικής, αλλά και για την εξυπηρέτηση των πολιτών, κυρίως εξαιτίας του μεγέθους της αγοράς και του έντονου ανταγωνισμού. Ο τομέας των ΤΠΕ αφορά σε συνιστώσες που έχουν να κάνουν τόσο με το βαθμό αξιοποίησης και ανάπτυξης εφαρμογών και υπηρεσιών ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, το ηλεκτρονικό εμπόριο, όσο και με το επίπεδο διείσδυσης στα νοικοκυριά και στις δραστηριότητες των φυσικών προσώπων.

Σε εθνικό επίπεδο και σχετικά με την πορεία της ηλεκτρονικής αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών (*ΕΕΤΤ 2018, Επισκόπηση Αγορών, Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών 2018*), στο τέλος του 2018, ο αριθμός των αδειοδοτημένων παρόχων (ενεργών ή μη) στην αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών ανήλθε σε 577 έναντι 541 στο τέλος του 2017. Το 48,5% των αδειοδοτημένων υπηρεσιών αφορούσε την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης/πρόσβασης στο Διαδίκτυο και τηλεφωνικών υπηρεσιών. Ο κύκλος εργασιών του κλάδου μειώθηκε στα 4,8 δισ. ευρώ, ενώ η συμβολή του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) της Ελλάδας κυμάνθηκε στο 2,6% το 2018, σημειώνοντας μείωση σε σχέση με το 2017, δεδομένου ότι το ΑΕΠ παρουσίασε ετήσια αύξηση 2,5% έναντι της μείωσης κατά 1,8% του τηλεπικοινωνιακού κλάδου. Επισημαίνεται ότι για την περίοδο 2008-2018, η μεσοσταθμική μείωση για το ΑΕΠ είναι -2,4%, ενώ για τον τηλεπικοινωνιακό τζίρο είναι -5,3%, γεγονός που καταδεικνύει τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στον κλάδο. Ο αριθμός των εργαζομένων στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες ανήλθε στις 16,5 χιλ., μειωμένος κατά 3,2% σε σχέση με το 2017 (περίπου 17,1 χιλ.). Σε ότι αφορά το ηλεκτρονικό εμπόριο, δεν εντοπίζονται στοιχεία σε περιφερειακό επίπεδο. Σε εθνικό επίπεδο (Eurostat), το ποσοστό των επιχειρήσεων που δέχθηκε ηλεκτρονικά παραγγελίες το 2014 ανερχόταν στο

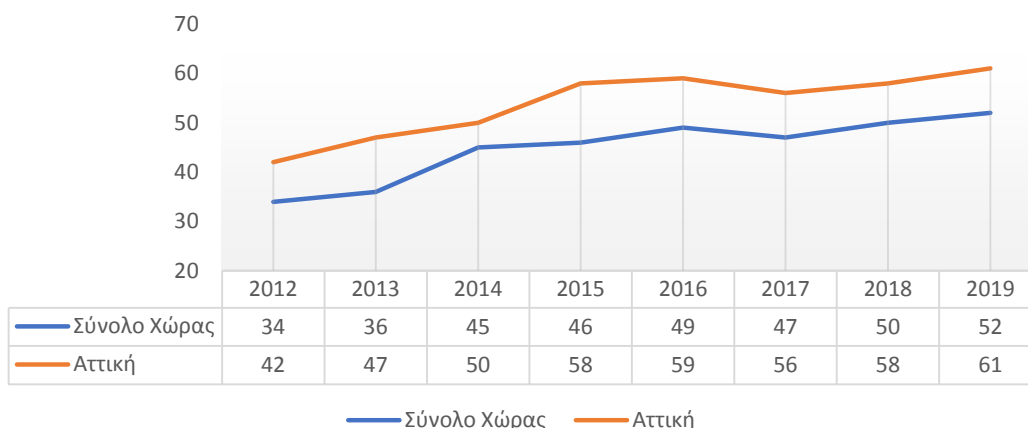
10% (ΕΕ 28, 18%), το 2018 ανήλθε στο 12% (ΕΕ 28, 20%) και το 2019 ήταν 11% (ΕΕ 28, 20%), ποσοστά δηλαδή που υπολείπονται σημαντικά από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Για την Περιφέρεια Αττικής, ο δείκτης της πρόσβασης των νοικοκυριών σε ευρυζωνικά δίκτυα για την περίοδο 2012-2019 (Σχήμα 10) δείχνει ανοδικός, αποδεικνύοντας τη γοργή ενσωμάτωση του πληθυσμού στη χρήση των δικτύων νέας τεχνολογίας, κατόπιν συνδυασμού ενεργειών τόσο του ιδιωτικού τομέα και των παρόχων ίντερνετ, όσο και των αποτελεσμάτων των διαχρονικών δημόσιων πολιτικών. Η πρόσβαση το 2012 ήταν στο ύψος του 61%, το 2015 στο 74% και το 2019 στο 83%. Ο δείκτης για την Αττική είναι σταθερά υψηλότερος από αυτόν της χώρας, παρουσιάζοντας μια σύγκλιση το τελευταίο έτος αναφοράς 2019, όπου η διαφορά μειώθηκε στις πέντε ποσοστιαίες μονάδες.

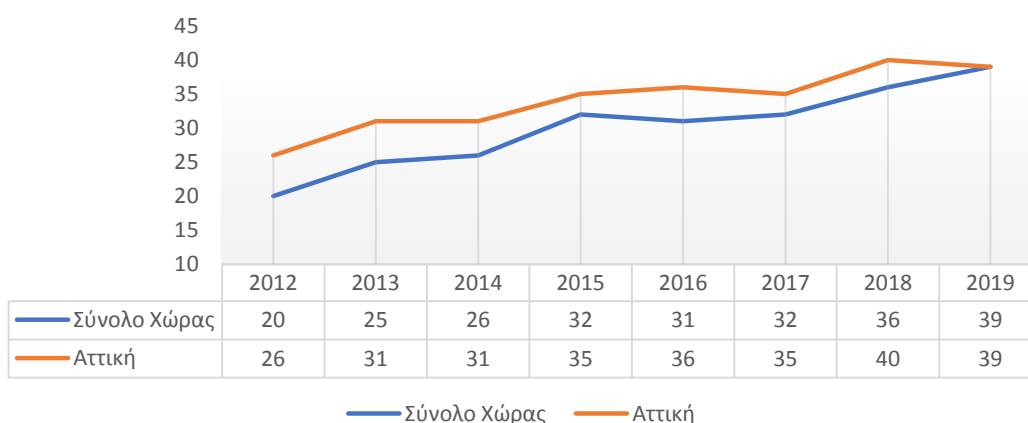
Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Το επίπεδο εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών που παρέχουν οι δημόσιες δομές στους πολίτες, εκφράζεται εμμέσως από το δείκτη για το ποσοστό των ατόμων στην Περιφέρεια που έχει αλληλοεπιδράσει ψηφιακά με τις δημόσιες υπηρεσίες (Σχήμα 11).

Σχήμα 11: Άτομα με ψηφιακή αλληλεπίδραση με δημόσιες υπηρεσίες (%), 2012-2019

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Και στην περίπτωση αυτή, η Αττική παρουσιάζει καλύτερες επιδόσεις σε σχέση με αυτές τις χώρες για την περίοδο 2012-2019, είτε επειδή οι δημοτικές και περιφερειακές της υπηρεσίες έχουν ενσωματώσει σε μεγαλύτερο βαθμό τη ψηφιοποίηση των υπηρεσιών και την εξ'αποστάσεως διάδραση, είτε συμπληρωματικά επειδή φιλοξενεί το κυρίαρχο μέρος των υπηρεσιών της κεντρικής κυβέρνησης, όπως τα Υπουργεία, στα οποία δοκιμάζονται συνήθως πρώτα οι μηχανογραφικές και ψηφιακές αναβαθμίσεις στη λειτουργία τους. Στην Περιφέρεια, το ποσοστό ψηφιακής αλληλεπίδρασης με της δημόσιες υπηρεσίες ήταν το 2012 στο 42%, ανέβηκε το 2015 στο 58%, φθάνοντας το 2019 στο 61%, εννέα μονάδες πάνω από την τιμή για τη χώρα (52%).

Σχήμα 12: Άτομα με ηλεκτρονική αγορά αγαθών/υπηρεσιών από Ίντερνετ (%), 2012-2019

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Ο βαθμός ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου εκφράζεται εμμέσως από το δείκτη για το ποσοστό των ατόμων που προχώρησαν τους προηγούμενους 12 μήνες, για κάθε έτος αναφοράς, στην αγορά αγαθών και υπηρεσιών από το ίντερνετ. Στο Σχήμα 12 απεικονίζεται η εν λόγω εξέλιξη για την Αττική και τη χώρα, για την περίοδο 2012-2019. Και σε αυτή την περίπτωση η τάση είναι αυξητική, όχι ωστόσο με τόσο έντονους ρυθμούς, μιας και για την Περιφέρεια ο δείκτης αυξήθηκε από το 26% (2012) στο 39% (2019), δηλαδή μόλις 13 ποσοστιαίες μονάδες. Μάλιστα η Αττική δείχνει να σημειώνει μικρή πτώση στο τελευταίο έτος ανάλυσης. Ο δείκτης για τη χώρα είναι διαχρονικά μικρότερος, μέχρι που φθάνει στα ίδια επίπεδα με την Περιφέρεια στο 30% το 2019.

Τα διαθέσιμα στοιχεία για το ποσοστό των ΜΜΕ που επενδύουν σε ΤΠΕ, περιορίζονται στο 2013 και δεν παρουσιάζουν ουσιαστικές διαφορές με τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του Ε.Π. Συγκεκριμένα τα ποσά που δαπάνησαν σε ΤΠΕ, οι ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής, ανέρχονται σε 39% του συνόλου δαπανών. Οι κύριοι κλάδοι επιχειρηματικής δραστηριότητας που επένδυσαν σε ΤΠΕ είναι κατά σειρά ο κλάδος ενημέρωσης και επικοινωνίας με ποσοστό 65,2%, ο κλάδος χρηματοπιστωτικών και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων με ποσοστό 54,5% και ο κλάδος των επαγγελματικών και επιστημονικών δραστηριοτήτων με ποσοστό 50,8%.

Η Αττική βρίσκεται στην 1η θέση μεταξύ των Περιφερειών της χώρας στη χρήση Η/Υ (57,3%) και στη χρήση του Διαδικτύου (57%). Η κάλυψη ADSL και η κάλυψη τηλεοπτικού δικτύου με πρωτόκολλο IpTv είναι σε ικανοποιητικό επίπεδο. Δεν ισχύει όμως το ίδιο και για το VDSL δίκτυο, όπου φαίνεται ότι δεν υπάρχει σε ικανοποιητικό βαθμό κάλυψη στην Αττική (ΕΕΤΤ). Η χρήση των ηλεκτρονικά διαθέσιμων δημόσιων υπηρεσιών παραμένει σε χαμηλά επίπεδα σε σχέση με την ΕΕ. Οι ΜΜΕ της Περιφέρειας που επένδυσαν σε ΤΠΕ περιορίζονται στο 39,8%, ενώ οι λειτουργικές δαπάνες των ΜΜΕ που αφορούσαν σε ΤΠΕ ήταν μόλις 14,5% των ετησίων δαπανών τους (2011). Τα χαμηλά αυτά ποσοστά συνεπάγονται χαμηλά επίπεδα ψηφιακής επιχειρηματικότητας, αφού μόνο το 5,8% των ΜΜΕ της Περιφέρειας δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά μέσω του Διαδικτύου

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 2

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος «Τ3221.Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου» που αφορά τον Άξονα Προτεραιότητας 2, η τιμή βάσης για το ποσοστό των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Αττικής που έγιναν αποδέκτες ηλεκτρονικών παραγγελιών για προϊόντα ή / και υπηρεσίες μέσω ιστότοπου που χρησιμοποιεί η εταιρεία για αυτό το σκοπό (websales), ανέρχεται σε 5,8%, ενώ η τιμή στόχου για το 2023 είναι 15,00%. Εντοπίζεται μια ενταγμένη πράξη από την ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας με στόχο του ΤΔΠ στο 5,8%, ωστόσο δεν προκύπτει ακόμα στο ΟΠΣ καταγραφή υλοποίησης για το δείκτη.

Η επιβατική κίνηση του πληθυσμού που επηρεάζει άμεσα το δείκτη αποτελέσματος «Τ3222. Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στο τομέα των μεταφορών»,

ανέρχεται σε 630.951.490 επιβιβάσεις το 2015 και παρουσιάζει μεταβολή της τάξεως -1,7% από το 2013. Η τιμή βάσης στο ΕΠ ανέρχεται στο 5%. Το 2017 εμφάνισαν περαιτέρω μείωση στις 613.827.000 επιβιβάσεις, συνεχίζοντας την πτώση το 2018 στις 606.686.000 επιβιβάσεις, δηλαδή αρνητική μεταβολή της τάξης του 3,8% από το 2015. Αναλογικά το ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται σε ημερήσια βάση αγγίζει περίπου το 45%, ενώ η τιμή στόχος του προγράμματος για το 2023 είναι 40%. Το 2018, εκδόθηκαν 41.607.594 ηλεκτρονικά εισιτήρια και 2.592.170 'έξυπνες' κάρτες, χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το 2015 που τα εισιτήρια ήταν 52.851.496 και οι 'έξυπνες' κάρτες 3.098.394. (ΟΑΣΑ 2019, Έκθεση Πεπραγμένων περιόδου 2018)

2.2.3 Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ - ΘΣ3)

Η επιχειρηματικότητα και η απασχόληση στην Περιφέρεια Αττικής

Σύμφωνα με το ΠΕΠ Αττικής 2014-2010, η Αττική, αν και ευρωπαϊκή Μητρόπολη δεν αξιοποιεί το δυναμισμό της για την προσέλκυση επενδύσεων και εγκατάσταση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Η Αθήνα κατατάσσεται στην τελευταία θέση των Ευρωπαϊκών Πόλεων ως επιχειρηματικό κέντρο: από την 32η θέση το 2006 στην 34η θέση το 2009 και στην 36η (τελευταία) το 2010 και το 2011.

Διατηρεί έναν δυναμισμό στην επιχειρηματικότητα, δεδομένου ότι συγκεντρώνει το 35% των ΜΜΕ της Χώρας, οι οποίες επιτυγχάνουν αντίστοιχα το 67% του κύκλου εργασιών σε εθνικό επίπεδο, ενώ παραμένει σημαντική εξαγωγική πύλη. Το 94% περίπου των ΜΜΕ απασχολεί έως 9 εργαζόμενους και πραγματοποιεί ετήσιους τζίρους έως 500 χιλ. €, ενώ βάσει ερευνών, διαπιστώνεται ότι περίπου το 80% των επιχειρήσεων της Περιφέρειας έχει τη μορφή οικογενειακής επιχείρησης.

Επεκτείνοντας τα στοιχεία ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας σε σημερινά δεδομένα, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Ανταγωνιστικότητας για τις Περιφέρειες (European Regional Competitiveness Index, 2019), η Αττική είτε υπολείπεται, είτε βρίσκεται λίγο πιο πάνω, στους περισσότερους επιμέρους δείκτες (Πίνακας 12) σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ των 28 και σε σύγκριση με Περιφέρειες με ανάλογο μέγεθος και αναπτυξιακό επίπεδο (peer regions).

Πίνακας 12: Δείκτες Ανταγωνιστικότητας και Αποδοτικότητας για Περιφέρεια Αττικής

Δείκτες για Αττική (ΕΕ 28=0)	2019
Ανώτατη εκπαίδευση και Δια βίου μάθηση	0,42
Αποδοτικότητα αγοράς εργασίας	-1,38
Μέγεθος αγοράς	0,13
Μακροοικονομική σταθερότητα	-2,02

Πίνακας 12: Δείκτες Ανταγωνιστικότητας και Αποδοτικότητας για Περιφέρεια Αττικής

Δείκτες για Αττική (ΕΕ 28=0)	2019
Υποδομές	0,25
Υγεία	0,08
Τεχνολογική ετοιμότητα	-1,14
Επιχειρηματική αποδοτικότητα	0,66
Καινοτομία	-0,11

Πηγή: European Regional Competitiveness Index, 2019 – Ιδία επεξεργασία

Ειδικότερα, στους δείκτες που σχετίζονται με τις συνιστώσες του οικονομικού περιβάλλοντος, ο δείκτης της αποδοτικότητας στην αγορά εργασίας είναι αρνητικός και ανέρχεται στο -1,38 (ΕΕ 28=0), ο δείκτης για το μέγεθος της αγοράς μόλις στο 0,13, η μακροοικονομική σταθερότητα χαρακτηρίζεται αρνητική στο -2,02, η τεχνολογική ετοιμότητα, δηλαδή ο βαθμός αξιοποίησης των ερευνητικών προϊόντων για την παραγωγή καινοτομίας από τις επιχειρήσεις, είναι -1,14. Στο ίδιο πνεύμα, η επιχειρηματική αποδοτικότητα κυμαίνεται σε θετικά αλλά χαμηλά επίπεδα στο 0,66 και τέλος ο δείκτης της καινοτομίας είναι αρνητικός στο -0,11.

Ο συνολικός δείκτης ανταγωνιστικότητας για την Περιφέρεια Αττικής είναι αρνητικός το 2019 στο -0,4 και καταλαμβάνει την 180^η θέση μεταξύ 268 Περιφερειών στην Ευρώπη.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η αναφορά σε δείκτες που αφορούν στην παραγωγική απόδοση του κυρίαρχου μητροπολιτικού κέντρου της Αθήνας (Πίνακας 13), σε σχέση με τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά μητροπολιτικά κέντρα. Τα στοιχεία προέρχονται από τους στατιστικούς λογαριασμούς για τα αστικά κέντρα της Eurostat.

Πίνακας 13: Οικονομικοί δείκτες για Μητροπολιτική Αθήνα – όλοι οι κλάδοι, 2012-2016

Μητροπολιτική Αθήνα	2012	2013	2014	2015	2016
ΑΕΠ, τρέχουσες τιμές, εκ.€	88.218	83.373	81.837	80.293	79.807
Κατά κεφαλή ΑΕΠ (€)	23.000	22.000	22.000	22.000	22.000
ΑΠΑ, βασικές τιμές, εκ.€	77.964	73.950	72.335	70.942	69.658

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Το ΑΕΠ για την μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας δείχνει μια σαφή πτωτική τάση από 88.218 εκ.€ το 2012 στα 79.807 εκ.€ το 2016, δηλαδή αρνητική μεταβολή της τάξης του 9,5%. Ομοίως, η εξέλιξη της Ακαθάριστης Προστιθέμενης Αξίας βαίνει μειούμενη με 69.658 εκ.€ το 2016 και μεταβολή -10,3%. Το κατά κεφαλή ΑΕΠ παραμένει σχετικά σταθερό για την Αθήνα στο ύψος των 22.000€.

Η Ελλάδα διατηρεί πολύ υψηλό ποσοστό του πληθυσμού που είναι καθιερωμένος επιχειρηματίας, δηλαδή ασκεί ήδη μια επαγγελματική δραστηριότητα για τουλάχιστον 3,5 χρόνια (IOBE 2019, *Ετήσια Έκθεση Επιχειρηματικότητα 2018-2019*). Η καθιερωμένη επιχειρηματικότητα αναφέρεται στα άτομα (ηλικίας 18-64 ετών) τα οποία δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά για τουλάχιστον 3,5 χρόνια στη χώρα και επομένως έχουν κατορθώσει να ξεπεράσουν ένα κρίσιμο πρώτο στάδιο επιβίωσης του εγχειρήματος. Ο δείκτης αυτός ουσιαστικά δίνει μια εικόνα για το επόμενο στάδιο της επιχειρηματικής ενεργοποίησης, ενώ ολοκληρώνει τελικά και το συνολικό επίπεδο επιχειρηματικότητας σε μια χώρα, μαζί βέβαια με αυτούς που διακόπτουν την επιχειρηματική του δραστηριότητα. Η Ελλάδα στον δείκτη αυτόν - όπως συμβαίνει κάθε χρόνο- έτσι και το 2018, καταλαμβάνει την 1η θέση μεταξύ των χωρών καινοτομίας, ενώ γενικότερα βρίσκεται στις πρώτες θέσεις παγκοσμίως σε όλες τις μετρήσεις εδώ και 15 χρόνια. Παρά, την εξασθένηση του στο 10,8% το 2018 από 12,4% το 2017, βρίσκεται ακόμα σε υψηλότερο επίπεδο από τις χώρες καινοτομίας (6,9% το 2018). Οι υψηλές επιδόσεις της χώρας στον δείκτη καθιερωμένης επιχειρηματικότητας ερμηνεύονται από την ισχυρή παρουσία της αυτοαπασχόλησης και της μικροεπιχειρηματικότητας, που κυριαρχούν στη δομή του ελληνικού παραγωγικού συστήματος. Αποτέλεσμα της υψηλής καθιερωμένης επιχειρηματικότητας, είναι τελικά η Ελλάδα να κατέχει την τρίτη υψηλότερη επίδοση και στη συνολική επιχειρηματικότητα μεταξύ των χωρών καινοτομίας, όπως αυτή ορίζεται από το άθροισμα των επιχειρηματιών αρχικών σταδίων και των καθιερωμένων επιχειρηματιών. Έτσι συνολικά στην Ελλάδα, το 16,8% του πληθυσμού 18-64 ετών, περίπου 1,1 εκατ. άτομα, έχει κάποια σχέση με την επιχειρηματικότητα, είτε στα αρχικά, είτε σε επόμενα στάδια ανάπτυξης. Το ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 18-64 ετών που εντάσσεται το 2018 στα αρχικά στάδια επιχειρηματικής δραστηριότητας ενισχύεται στο 6,4% (περίπου 418 χιλιάδες άτομα) από 4,8% (314 χιλιάδες άτομα) το 2017. Σε κλαδικό επίπεδο ενισχύεται το ποσοστό των εγχειρημάτων στον πρωτογενή τομέα στο 7,9% το 2018, (από 4% το 2017). Στα ίδια σχεδόν επίπεδα είναι τα νέα εγχειρήματα στον κλάδο της μεταποίησης, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στο 24,9% (από 24,1% το 2017), ενώ και πάλι κυριαρχούν τα εγχειρήματα με πελάτη τον τελικό καταναλωτή.

Ο αριθμός των επιχειρήσεων το 2016 που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται σε 338.736, ο τζίρος των οποίων ανέρχεται σε €277.128 εκ ευρώ. Από την διάρθρωση των επιχειρήσεων (Πίνακας 14) προκύπτει ότι οι περισσότερες δραστηριοποιούνται στον τριτογενή τομέα (78,7%), ακολουθεί ο δευτερογενής (20,4%) και οι επιχειρήσεις του πρωτογενή τομέα με ποσοστό μόλις 0,3%. Σε επίπεδο χώρας οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής αποτελούν το 35%. Ανά τομέα παραγωγής οι επιχειρήσεις του τριτογενή αγγίζουν το 37%, του δευτερογενή το 33%, αυτές που δεν προσδιορίζονται ανά τομέα το 29% και του πρωτογενή μόλις το 4% στο σύνολο της χώρας (ΕΛΣΤΑΤ, *Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων 2016*).

Πίνακας 14: Αριθμός επιχειρήσεων και Κύκλος εργασιών – Αττική – χώρα, 2016

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Τομέας	Αττική				Ελλάδα			
	Αρ. Επιχειρήσεων	Ποσοστό (%)	Κύκλος Εργασιών	Ποσοστό (%)	Αρ. Επιχειρήσεων	Ποσοστό (%)	Κύκλος Εργασιών	Ποσοστό (%)
Πρωτογενής	1.093	0,3	741	0,3	25.131	2,6	3.245	0,8
Δευτερογενής	69.072	20,4	67.235	24,3	214.991	22,2	99.208	24,9
Τριτογενής	266.685	78,7	209.113	75,5	721.250	74,5	295.400	74,2
Απροσδιόριστος	1.886	0,6	39	0,0	6.484	0,7	130	0,0
Σύνολο	338.736	100	277.128	100	967.856	100	397.983	100

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια Επεξεργασία

Βάσει των πιο πρόσφατων στοιχείων του Στατιστικού Μητρώου Επιχειρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ για το 2017 (Πίνακας 15), ο αριθμός των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται στις 348.919, αυξημένος σε σχέση με αυτόν του 2016, ενώ ο συνολικός κύκλος εργασιών τους φθάνει τα 191.782.291 χιλιάδες ευρώ, μειωμένος σε σχέση με το 2016. Παρατηρείται δηλαδή αύξηση των υφιστάμενων επιχειρήσεων, αλλά με μικρότερο συγκριτικά τζίρο.

Πίνακας 15: Αριθμός επιχειρήσεων και Κύκλος εργασιών ανά Κωδικό NACE.2 – Αττική – χώρα, 2017

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ		Αριθμός Νομικών Μονάδων	Κύκλος εργασιών (σε χιλ. ευρώ)	Αριθμός Απασχολούμενων
Κωδικός NACE.2	Περιγραφή			
A	ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	21.016	771.162	21.864
B	ΟΡΥΧΕΙΑ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΙΑ	81	405.202	3.021
Γ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	18.727	37.528.178	150.923
Δ	ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	2.272	21.094.080	23.051
Ε	ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ· ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ	467	823.513	6.000
ΣΤ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	18.784	6.644.461	52.958
Z	ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ· ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	78.032	67.567.379	343.390
Η	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	25.199	10.760.537	106.940
Θ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	19.501	3.569.201	161.886
Ι	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	10.456	9.089.275	66.531
Κ	ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9.146	12.774.693	71.120
Λ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.855	1.149.916	11.860

84 M	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	68.014	6.229.854	135.065
N	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	8.958	4.053.411	90.460
Ξ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ· ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	360	299.372	325.923
Ο	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	7.890	689.456	140.087
Π	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	28.096	2.388.952	129.032
P	ΤΕΧΝΕΣ, ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	10.122	5.296.975	35.037
Σ	ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	14.285	634.964	43.564
Ω	ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	1.658	11.709	3.753
ΣΥΝΟΛΟ		348.919	191.782.291	1.922.465

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια Επεξεργασία

Προχωρώντας την ανάλυση στις επιμέρους κατηγορίες οικονομικής δραστηριότητας, διαπιστώνεται ότι το μεγαλύτερο μερίδιο επιχειρηματικής λειτουργίας σε όρους νομικών οντοτήτων εντοπίζεται πρώτα στο χονδρικό και λιανικό εμπόριο (78.032 επιχειρήσεις), στις επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες (68.014), έπειτα στην υγεία και κοινωνική μέριμνα (28.096) και στις μεταφορές και αποθήκευση (25.199). Η αντιστοίχιση με τους κύκλους εργασιών δεν ακολουθεί μια απόλυτη γραμμή, αφού οι μεγαλύτεροι τζίροι σχετίζονται με το χονδρικό/ λιανικό εμπόριο (67.567.379 χιλ.€), την μεταποίηση (37.528.178 χιλ.€), την ενέργεια (21.094.080 χιλ.€) και τις χρηματοπιστωτικές/ασφαλιστικές δραστηριότητες (12.774.693 χιλ.€). Στο ίδιο πλαίσιο, οι περισσότεροι απασχολούμενοι ανήκουν στον τομέα του χονδρικού/λιανικού εμπορίου (343.390), στη δημόσια διοίκηση (325.923), στις υπηρεσίες καταλύματος και εστίασης (161.886) και στην μεταποίηση (150.923).

Η Αττική φιλοξενεί συνολικά το 2017 το 24,7% των επιχειρήσεων στη χώρα, το 66,5% του εθνικού κύκλου εργασιών και το 46% των απασχολούμενων στις επιχειρήσεις. Σε όρους οικονομικά ενεργού πληθυσμού, στον Πίνακα 16 αποτυπώνεται η εξέλιξη για την Περιφέρεια και τη χώρα για την περίοδο 2012-2018. Για τη χώρα αλλά και για την Αττική η τάση είναι σχετικά καθοδική, ενώ η ένταση φαίνεται να είναι υψηλότερη για την Περιφέρεια, μιας και το 2012 φιλοξενούσε το 38,18% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας και το 2018 το 36,3%, μειώθηκε δηλαδή η βαρύτητα κατά 1,88%.

Πίνακας 16: Εξέλιξη οικονομικά ενεργού πληθυσμού στην Αττική και χώρα (σε χιλιάδες), 2012-2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
--	------	------	------	------	------	------	------

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Σύνολο Χώρας	4882,4	4838,2	4802,8	4799,9	4799,5	4774,9	4738,6
Αττική	1864,1	1838,6	1822,9	1782,8	1764,7	1740,8	1720,3
% Αττικής/Χώρα	38,18	38,00	37,95	37,14	36,77	36,46	36,30

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Αναλυτικότερα, στον Πίνακα 17 παρουσιάζεται η κατανομή του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στην Περιφέρεια Αττικής ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για το έτος 2018. Το μεγαλύτερο μερίδιο απασχολείται στο χονδρικό, λιανικό εμπόριο, μεταφορές καταλύματα και εστίαση (32,2%), ακολουθεί ο τομέας της δημόσιας διοίκησης, άμυνας, υγείας, κοινωνικής ασφάλισης (24,4%), η μεταποίηση με 12,1% και οι επαγγελματικές, επιστημονικές, τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές, υποστηρικτικές υπηρεσίες με 11,6%. Επιβεβαιώνεται η κυριαρχία του τριτογενή κυρίως τομέα, με τον πρωτογενή τομέα να καταλαμβάνει μόλις το 1%.

Πίνακας 17: Κατανομή ενεργού οικονομικά πληθυσμού στην Αττική ανά τομέα δραστηριότητας, 2018

Τομείς οικονομικής δραστηριότητας NACE.2	Κατανομή (%)
Γεωργία, Δασοκομία, Αλιεία	1,0%
Μεταποίηση	12,1%
Κατασκευές	3,6%
Χονδρικό/λιανικό εμπόριο, μεταφορές, καταλύματα και εστίαση	32,2%
Πληροφορική και τηλεπικοινωνίες	5,2%
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	4,1%
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	0,2%
Επαγγελματικές, επιστημονικές, τεχνικές δραστηριότητες, διοικητικές, υποστηρικτικές υπηρεσίες	11,6%
Δημόσια διοίκηση, άμυνα, υγεία, κοινωνική ασφάλιση	24,4%
Τέχνες, διασκέδαση ψυχαγωγία	5,6%
Σύνολο	100,0%

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Εξαγωγική δραστηριότητα στην Περιφέρεια Αττικής

Βάσει των πιο πρόσφατων στοιχείων του Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΣΕΒΕ, 2019), το 2018 αποτέλεσε μία χρονιά-σταθμό για τις ελληνικές εξαγωγές, καθώς για πρώτη φορά ξεπεράστηκε το φράγμα των €33 δις., επιτυγχάνοντας παράλληλα και βελτίωση της εξαγωγικής επίδοσης (εξαγωγές αγαθών ως % ΑΕΠ) από 16,0% το 2017, σε 17,9% το 2018. Οι ελληνικές εξαγωγές ανήλθαν σε €33,1 δις. το 2018 έναντι €28,5 δις. το 2017, καταγράφοντας αύξηση κατά 16,1%, δηλαδή €4,6 δις., με τις εισαγωγές της χώρας να παρουσιάζουν επίσης άνοδο κατά 9,5%, δηλαδή €4,7 δις. και να διαμορφώνονται στο ποσό-ρεκόρ των €53,8 δις.

Η υψηλή εξάρτηση από την Περιφέρεια Αττικής αποτυπώθηκε για ακόμη μία χρονιά στη μελέτη του ΙΕΕΣ του ΣΕΒΕ με το 50,6% των εξαγωγών και το 68,2% των εισαγωγών να προέρχεται από την εν λόγω περιφέρεια. Πιο συγκεκριμένα, οι εξαγωγές της Περιφέρειας Αττικής διέγραψαν σημαντική άνοδο κατά 20,1%, δηλαδή €2,8 δις. στο διάστημα 2017-2018, ενώ σε συνδυασμό με τη μικρότερη αύξηση των εισαγωγών κατά €2,4 δις., δηλαδή 7,1%, η περιφέρεια κατάφερε να ελαττώσει το εμπορικό της έλλειμμα κατά €384,5 εκατ., ωστόσο αυτό παρέμεινε σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα και συγκεκριμένα σε €20,0 δις., σε αντίστοιχο επίπεδο με το συνολικό έλλειμμα της χώρας.

Σημαντικό μερίδιο στις ελληνικές εξαγωγές και συγκεκριμένα 16,0% κατέχει η Περιφέρεια Πελοποννήσου για το 2018, η οποία ξεπέρασε την περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, καταγράφοντας ενίσχυση εξαγωγών κατά 22,8%. Ωστόσο, η Πελοπόννησος χαρακτηρίζεται από την υψηλή εξάρτηση από τα πετρελαιοειδή καθώς αν εξαιρέσουμε αυτόν τον κλάδο, το μερίδιο στο σύνολο των εξαγωγών διαμορφώνεται σε 4,0%, κατακτώντας την 5^η θέση στη σχετική λίστα. Ενίσχυση εξαγωγών κατά 5,7% σημείωσε η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στο διάστημα 2017-2018 με τις εξαγωγές να διαμορφώνονται σε €4,9 δις. το 2018 και το αντίστοιχο μερίδιο να διαμορφώνεται σε 14,9%, ενώ μεγαλύτερη συμμετοχή έχει η περιφέρεια στις εισαγωγές της χώρας και συγκεκριμένα 11,9%. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι τρεις πρώτες περιφέρειες συγκεντρώνουν το 81,5% των ελληνικών εξαγωγών.

Τη σημαντικότερη ποσοστιαία ενίσχυση εξαγωγών κατά 26,5%, δηλαδή €301,8 εκατ. παρουσίασε η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας με τις εξαγωγές να διαμορφώνονται σε €1,4 δις. για πρώτη φορά στην ιστορία, ενώ παράλληλα κατάφερε να μειώσει το εμπορικό της έλλειμμα κατά €281,4 εκατ., δηλαδή 63,9% με αποτέλεσμα αυτό να διαμορφωθεί σε €158,6 εκατ., καθώς οι εισαγωγές κατέγραψαν ισχνή αύξηση κατά €20,5 εκατ.

Σε κλαδικό επίπεδο, η συνεισφορά των πετρελαιοειδών ξεπερνά το 1/3 στο σύνολο των εξαγωγών με μερίδιο 34,7%, με τις περιφέρειες Αττικής και Πελοποννήσου να εξάγουν το 88,3% του κλάδου. Με 16,0% μερίδιο ακολουθούν τα τρόφιμα με τις περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Αττικής, Θεσσαλίας και Πελοποννήσου να συγκεντρώνουν το 69,0% του κλάδου.

Clusters Επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Αττικής

Έως σήμερα δεν έχει γίνει επικαιροποίηση δεδομένων για τους συνεργατικούς μηχανισμούς (clusters) από το Παρατηρητήριο Συνεργατικών Σχηματισμών (Global Cluster Observatory). Στην εγκεκριμένη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Αττικής περιγράφονται τυπικής και άτυπης μορφής Clusters που αριθμούν τα 180. Οι οργανισμοί που συμμετέχουν σε Clusters στην Περιφέρεια Αττικής είναι 24, ποσοστό 48% επί του συνόλου (50 οργανισμοί), με τους απασχολούμενους να αγγίζουν τους 5.714.

Αναφέρεται ότι προς την κατεύθυνση ενίσχυσης της συνεργασίας επιχειρήσεων σε κοινούς τομείς δραστηριότητας, η ΕΥΔ του ΠΕΠ Αττικής εξέδωσε πρόσκληση μέσα στο 2018 για την 'Πρωώθηση της επιχειρηματικότητας μέσω της δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών

καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής' από την Επενδυτική Προτεραιότητα 3α, η οποία είναι σε εξέλιξη μετά και την 4η τροποποίηση της πρόσκλησης.

Τουριστικό Προϊόν στην Περιφέρεια Αττικής

Στον τουρισμό, η Αττική αποτελεί ήδη διεθνώς αναγνωρισμένο τουριστικό προορισμό, λόγω των ιστορικών και πολιτιστικών μνημείων που διαθέτει. Το βασικό «brandname» είναι η Αθήνα και τα μνημεία της. Η εξέλιξη του τουρισμού στην Αττική ήταν αρνητική για την περίοδο 2008-2012 με αποτέλεσμα τη διακοπή της λειτουργίας μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων, ιδιαίτερα στο κέντρο της Αθήνας, ενώ εμφανίστηκε ανάκαμψη από το 2013.

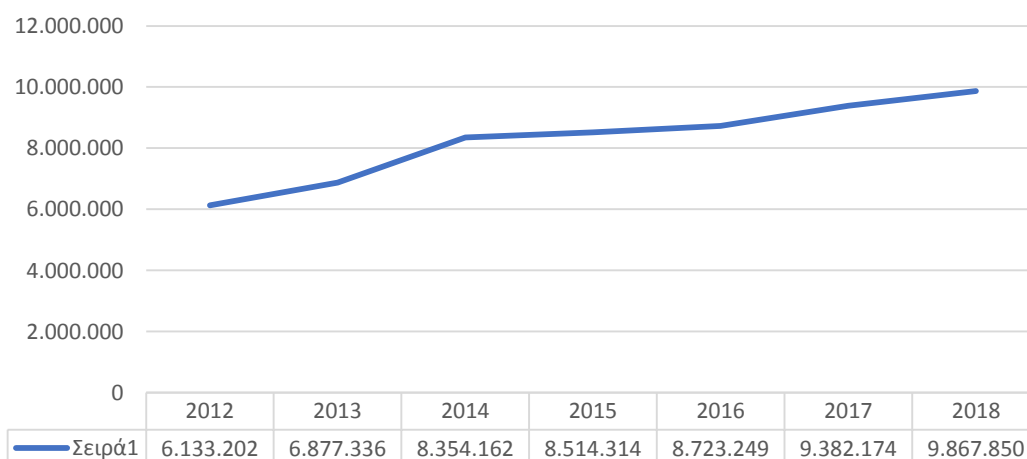
Πίνακας 18: Αφίξεις σε τουριστικά καταλύματα στην Αττική - χώρα, 2012 - 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Σύνολο Χώρας	18.212.022	20.115.254	21.829.470	23.099.844	24.996.038	26.135.918	28.718.094
Αττική	2.809.603	3.239.356	3.875.198	4.062.476	3.997.116	4.387.799	4.563.020

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

Η ανωτέρω εξέλιξη εκφράζεται από την διαχρονική εξέλιξη (2012-2018) των αφίξεων σε τουριστικά καταλύματα, συμπεριλαμβανομένων των κάμπινγκ και άλλων οργανωμένων χώρων τουριστικής στέγασης. Η ανάκαμψη από το 2012 (2.809.603 αφίξεις) συνεχίστηκε μέχρι το 2015 (4.062.476 αφίξεις), οπότε και σημειώθηκε μια μικρή πτώση το 2016, και επανήλθε με άνοδο μέχρι το 2018 φθάνοντας τις 4.563.020 αφίξεις. Η θετική μεταβολή μεταξύ 2012 και 2018 ήταν σημαντική, και αναδεικνύει την ισχυροποίηση της ελκυστικότητας της Αττικής ως τουριστικού προορισμού και κυμαίνεται στο 62,4%. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι το 2012 η Περιφέρεια υποδέχτηκε το 15,4% των αφίξεων της χώρας, ενώ το 2018 αυξήθηκε το μερίδιο στο 16%.

Σχήμα 13: Διανυκτερεύσεις σε τουριστικά καταλύματα Αττική, 2012-2018

Πηγή: Eurostat, Ιδία Επεξεργασία

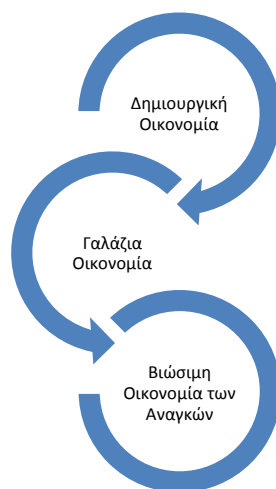
Η εικόνα για την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος συμπληρώνεται από την εξέταση και των διανυκτερεύσεων την ίδια χρονική περίοδο ανάλυσης, διότι σημασία δεν έχει μόνο το μέγεθος των αφίξεων, αλλά και το πόσες νύκτες διαμένουν οι τουρίστες στην Περιφέρεια, καθιερώνοντας περισσότερο το ρόλο της ως αποκλειστικού τουριστικού προορισμού, και όχι μόνο ως την πρώτη στάση εισόδου (για τους τουρίστες από εξωτερικό) για την μετάβαση στα νησιά ή σε άλλες περιοχές της χώρας. Και σε αυτή την περίπτωση η τάση είναι σταθερά αυξητική φθάνοντας τις 9.867.850 διανυκτερεύσεις το 2018, δηλαδή θετική μεταβολή της τάξης του 60,9%, ωστόσο λίγο μικρότερη από την ποσοστιαία αύξηση στις αφίξεις.

Σε ότι αφορά την εξέλιξη της δυναμικότητας φιλοξενίας των τουριστικών καταλυμάτων στην Αττική (Eurostat), ο δείκτης έχει σημειώσει αύξηση από 73.949 κλίνες το 2012 στις 77.012 κλίνες το 2018. Ο βαθμός πληρότητας των τουριστικών κλινών ήταν 33,6% το 2012, σημαντικά χαμηλότερος από αυτόν της χώρας (43,2%), ωστόσο παρουσίασε αξιοσημείωτη αύξηση στο 51,8% το 2018, προσεγγίζοντας το επίπεδο πληρότητας της χώρας (53,6%).

Στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3)

Από την εγκεκριμένη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Αττικής προκύπτουν ευκαιρίες σε τρία (3) πεδία - τομείς εξειδίκευσης^{iv}: δημιουργική οικονομία, γαλάζια οικονομία και βιώσιμη οικονομία των αναγκών. Στα τρία αυτά πεδία η Περιφέρεια αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις και παράλληλα διαθέτει το δυναμικό για την ενίσχυση υφιστάμενων και ανάδειξη νέων δραστηριοτήτων, ώστε να καταστεί μητροπολιτικό κέντρο με διεθνή εμβέλεια. Τα τρία (3) πεδία εξειδίκευσης δίνουν τη δυνατότητα αξιοποίησης υφιστάμενων και αναδυόμενων δραστηριοτήτων έντασης γνώσης, καθώς και συνεργειών μεταξύ τους. Παρέχουν δε όλοι, δυνατότητες διεθνούς πρωτοπορίας.

Σχήμα 14: Πεδία – τομείς εξειδίκευσης της RIS3

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Ειδικότερα:

Ως **Δημιουργική Οικονομία** χαρακτηρίζονται οι πολιτισμικές και δημιουργικές προσπάθειες, οι οποίες χαρακτηρίζονται από τις τέχνες, τον πολιτισμό, τις επιχειρήσεις και την τεχνολογία. Οι κλάδοι που εντάσσονται είναι αυτοί του πολιτισμού (*θέατρα, τέχνες, πολιτισμική κληρονομιά, αρχαιολογικοί χώροι, πολιτιστικά κέντρα κλπ*), της χειροτεχνίας, του λογισμικού και των εφαρμογών ΤΠΕ στους τομείς της διασκέδασης, της παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών και των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.

Η **Γαλάζια Οικονομία**, περιλαμβάνει τις δραστηριότητες που σχετίζονται με το υδάτινο περιβάλλον, με αιχμή τη ναυτιλία, την αλιεία, τον παράκτιο τουρισμό και άλλες συναφείς δραστηριότητες. Περιλαμβάνει επίσης την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ όπως η κυματική ενέργεια καθώς και τον ειδικό τουρισμό.

Η **Βιώσιμη Οικονομία των Αναγκών** αφορά στην οικοδόμηση ποιότητας ζωής για κάθε πτυχή της καθημερινότητας. Περιλαμβάνει ένα εξαιρετικά ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων: υγεία, παιδεία, διατροφή, ενέργεια, αναψυχή και τουρισμό, περιβαλλοντική προστασία και διαχείριση, αστική λειτουργία, μεταφορές και χωρικές παρεμβάσεις, δημόσιες υπηρεσίες και δημοκρατική λειτουργία της κοινωνίας και του κράτους.

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 3

Αναφορικά με τον δείκτη "Τ3231.Αριθμός συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σε cluster – θερμοκοιτίδες" ισχύει η ανωτέρω αναφορά ως προς τα (Clusters). Έως σήμερα δεν έχει γίνει επικαιροποίηση δεδομένων για τους συνεργατικούς μηχανισμούς από το Παρατηρητήριο Συνεργατικών Σχηματισμών (Global Cluster Observatory). Συνεπώς, διατηρείται η τιμή των 185 Clusters σύμφωνα με την RIS3. Η τιμή στόχος για το 2023 είναι 300 επιχειρήσεις. Η πρόσκληση για τη δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών δεν έχει τροφοδοτήσει ακόμα τον εν λόγω δείκτη. Στο ΟΠΣ εντοπίζονται 82 ενταγμένες πράξεις, στο πλαίσιο της Πρόσκλησης 'Ενίσχυση της Ίδρυσης και Λειτουργίας Νέων Τουριστικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων', η οποία έχει ενσωματώσει τον εν λόγω δείκτη.

Αναφορικά με το δείκτη "Τ3232. Αύξηση της απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενή και Γ' γενή τομέα)", δεν υπάρχουν ενταγμένες πράξεις οι οποίες να τον τροφοδοτούν, όπως καταγράφηκε και στην προηγούμενη αξιολόγηση του ΠΕΠ. Ωστόσο, από τον συσχετισμό των στοιχείων της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού για το 2017, σχετικά με τον αριθμό των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αττικής σε Β' γενή και Γ' γενή τομέα (1.345,8 εκ.) και το ποσοστό των απασχολούμενων που δραστηριοποιείται στον ιδιωτικό τομέα (77,7%) προκύπτει ότι οι απασχολούμενοι που δραστηριοποιούνται στην Αττική σε επιχειρήσεις του Β' γενή και Γ' γενή τομέα είναι περίπου 1.045,68 εκ. Σημειώνεται ότι η τιμή βάσης στο ΕΠ ήταν 678.710,00, ενώ η τιμή στόχος για το 2023 είναι 810.000,00, δεδομένο

που υποδηλώνει ότι έχει ήδη ξεπεραστεί ο στόχος, βάσει των παραπάνω στοιχείων της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού.

Το ύψος των εξαγωγών από προϊόντα και υπηρεσίες που τροφοδοτούν τον αντίστοιχο δείκτη "T3233 - Αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών" ανήλθαν για το έτος 2015 σε επίπεδο χώρας σε 25.824,9 εκ. ευρώ. Το μερίδιο της Περιφέρειας Αττικής αντιστοιχεί σε 12.654,18 εκ. ευρώ (ποσοστό 49% επί του συνόλου). Οι εξαγωγές της Περιφέρειας διέγραψαν σημαντική άνοδο κατά 20,1%, δηλαδή €2,8 δις. στο διάστημα 2017-2018. ενώ σε συνδυασμό με τη μικρότερη αύξηση των εισαγωγών κατά €2,4 δις., δηλαδή 7,1%, η περιφέρεια κατάφερε να ελαττώσει το εμπορικό της έλλειμμα κατά €384,5 εκατ., ωστόσο αυτό παρέμεινε σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα και συγκεκριμένα σε €20,0 δις., σε αντίστοιχο επίπεδο με το συνολικό έλλειμμα της χώρας. Ο στόχος του ΕΠ για το 2023 είναι μεταβολή της αξίας των εξαγωγών κατά 20.511,62 εκ. ευρώ.

Μέτρα στήριξης της οικονομίας και της επιχειρηματικότητας από την Ελληνική κυβέρνηση και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας του νέου κορονοϊού COVID-19

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προχώρησε στην πρωτοβουλία Coronavirus Response Investment Initiative (CRII) για την στοχευμένη και άμεση κινητοποίηση υφιστάμενων, αλλά και νέων χρηματοδοτικών εργαλείων. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας συγκροτήθηκε σε κάθε κράτος-μέλος μία CRII Task Force, με τη συμμετοχή στην Ελλάδα της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Οικονομικού Γραφείου της Γενικής Γραμματείας του Πρωθυπουργού, με σκοπό την ταχεία διερεύνηση ζητημάτων κρατικών ενισχύσεων, επιλεξιμοτήτων, κλπ., προκειμένου να δίνονται οι απαραίτητες διευκρινήσεις και να λαμβάνονται οι αναγκαίες αποφάσεις.

Δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης, με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19, σύμφωνα με το οποίο το κράτος-μέλος μετά από κοινοποίηση και άμεση έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να υλοποιήσει μέτρα Κρατικών Ενισχύσεων ειδικά σχεδιασμένα για το σκοπό αυτό.

Η επί της αρχής απαγόρευση χορήγησης κρατικών ενισχύσεων από κράτη μέλη σε επιχειρήσεις είναι μια εκ των βασικότερων και αυστηρότερων αρχών της πολιτικής ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 107 Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ε.Ε.). Ειδικότερα, στην παρ. 2 του άρθρου 107 της Συνθήκης προβλέπεται ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα, ενώ και στην παρ. 3β του ίδιου άρθρου προβλέπεται η ύπαρξη παρέκκλισης από τον κανόνα για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους. Ακόμα και η υποπερίπτωση ε) του ίδιου άρθρου προβλέπει και μια

γενικότερη πρόβλεψη εξαίρεσης σε άλλες κατηγορίες ενισχύσεων που καθορίζονται από το Συμβούλιο, κατόπιν πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μια εξ αυτών, χρησιμοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία ενέκρινε προσωρινό πλαίσιο (19.3.2020 C(2020) 1863 final), ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να κάνουν χρήση της πλήρους ευελιξίας που προβλέπουν οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις με στόχο τη στήριξη της οικονομίας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19.

Αναλυτικότερα, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 3 Απριλίου 2020, βάσει του προσωρινού πλαισίου, ένα ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων για τη στήριξη της ελληνικής οικονομίας, υπό τις σημερινές συνθήκες της πανδημίας του κορονοϊού. Η στήριξη θα λάβει τη μορφή εγγυήσεων δανείων και θα εφαρμοστεί μέσω της έκδοσης εγγυήσεων από την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΑΤ) σε ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς. Θα εγγυάται, εν μέρει, επιλέξιμα δάνεια για κεφάλαια κίνησης που χορηγούν ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, ώστε να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες τους σε κεφάλαια κίνησης. Το καθεστώς απευθύνεται σε όλες τις ελληνικές επιχειρήσεις, με εξαίρεση ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, π.χ. τράπεζες, επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην υδατοκαλλιέργεια, στη γεωργία, καθώς και σε τομείς μη επιλέξιμους από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Στη συνέχεια, η Επιτροπή ενέκρινε, στις 7 Απριλίου 2020, βάσει του προσωρινού πλαισίου, ένα ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων για τη στήριξη των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορονοϊού. Πρόκειται για ένα καθεστώς επιστρεπτέων προκαταβολών το οποίο αφορά επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς και εφαρμόζεται σε ολόκληρη την επικράτεια της Ελλάδας. Απευθύνεται σε επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν προσωρινές οικονομικές δυσχέρειες λόγω της πανδημίας του κορονοϊού, όπως αποδεικνύεται από τη σημαντική μείωση της δραστηριότητάς τους. Το καθεστώς θα συμβάλει στην εξασφάλιση διαθέσιμης ρευστότητας στην αγορά, για να αντιμετωπιστεί η ζημία που προκλήθηκε από την πανδημία και για να διατηρηθεί η συνέχεια της οικονομικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της πανδημίας και μετά από αυτή. Οι επιστρεπτέες προκαταβολές θα εκταμιεύονται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) απευθείας στις επιχειρήσεις, χωρίς τη διαμεσολάβηση των τραπεζών. Η στήριξη στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος θα χορηγείται έως τις 31 Ιουνίου 2020.

Με δεδομένη την αυστηρή ενωσιακή πολιτική απαγόρευσης των κρατικών ενισχύσεων – στο πλαίσιο της οποίας προβλέπονται κατ' εξαίρεση οι de minimis μέχρι 300.000€ κρατικές ενισχύσεις – η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκρίνει προσωρινό πλαίσιο, ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν να κάνουν χρήση της πλήρους ευελιξίας που προβλέπουν οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις με στόχο τη στήριξη της οικονομίας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19.

Με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το προσωρινό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπεί στη στήριξη της οικονομίας στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19 αναγνωρίζει ότι

ολόκληρη η οικονομία της ΕΕ αντιμετωπίζει σοβαρή διαταραχή. Για την αντιμετώπιση αυτής της διαταραχής, το προσωρινό πλαίσιο προβλέπει πέντε είδη ενισχύσεων:

1. Άμεσες επιχορηγήσεις, επιλεκτικά φορολογικά πλεονεκτήματα και προκαταβολές. Τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να θεσπίσουν μηχανισμούς για τη χορήγηση έως και 800 000 ευρώ σε μια επιχείρηση για την κάλυψη των επείγουσών αναγκών ρευστότητας
2. Κρατικές εγγυήσεις για τραπεζικά δάνεια επιχειρήσεων. Τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν κρατικές εγγυήσεις ώστε να διασφαλιστεί ότι οι τράπεζες εξακολουθούν να δίνουν δάνεια στους πελάτες που τα χρειάζονται
3. Επιδοτούμενα δημόσια δάνεια σε επιχειρήσεις: τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν στις εταιρείες δάνεια με ευνοϊκά επιτόκια. Τα δάνεια αυτά μπορούν να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να καλύψουν άμεσα κεφάλαια κίνησης και επενδυτικές ανάγκες
4. Διασφαλίσεις για τις τράπεζες που διοχετεύουν τις κρατικές ενισχύσεις στην πραγματική οικονομία: ορισμένα κράτη μέλη σχεδιάζουν να αξιοποιήσουν τις υφιστάμενες δανειοδοτικές ικανότητες των τραπεζών και να τις χρησιμοποιήσουν ως μέσο στήριξης των επιχειρήσεων, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Το πλαίσιο καθιστά σαφές ότι οι εν λόγω ενισχύσεις θεωρούνται άμεσες ενισχύσεις στους πελάτες των τραπεζών και όχι στις ίδιες τις τράπεζες, και παρέχει οδηγίες σχετικά με τον τρόπο διασφάλισης της ελάχιστης δυνατής στρέβλωσης του ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών
5. Βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων: το πλαίσιο προβλέπει πρόσθετη ευελιξία ως προς τον τρόπο με τον οποίο αποδεικνύεται ότι ορισμένες χώρες παρουσιάζουν μη εμπορεύσιμους κινδύνους, επιτρέποντας έτσι στα κράτη μέλη να παρέχουν, εφόσον απαιτείται, βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων.

Στο ίδιο πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία ενός προγράμματος αλληλεγγύης ύψους 100 δισεκατομμυρίων ευρώ για να βοηθήσει τους εργαζόμενους να διατηρήσουν τα εισοδήματά τους και να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να παραμείνουν στη ζωή. Το νέο μέσο προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) αποσκοπεί στην προστασία των θέσεων εργασίας και των εργαζομένων που πλήττονται από την πανδημία του κορονοϊού. Θα παρέχει χρηματοδοτική συνδρομή, ύψους έως 100 δις. ευρώ συνολικά, υπό μορφή δανείων χορηγούμενων με ευνοϊκούς όρους από την ΕΕ προς τα κράτη μέλη. Τα δάνεια αυτά θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να ανταπεξέλθουν σε τυχόν αιφνίδια αύξηση των δημόσιων δαπανών για τη διατήρηση της απασχόλησης. Συγκεκριμένα, τα δάνεια αυτά θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη να καλύψουν τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία ή την επέκταση εθνικών συστημάτων μειωμένου ωραρίου και άλλων παρόμοιων μέτρων που έχουν θεσπίσει για τους αυτοαπασχολούμενους ως απάντηση στην τρέχουσα πανδημία του κορονοϊού.

Για να επιταχυνθεί και να ενισχυθεί η υποστήριξη, η Επιτροπή πρότεινε επίσης να καταστούν επιλέξιμες οι δαπάνες που σχετίζονται με το Coronavirus στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων από την 1η Φεβρουαρίου 2020. Για παράδειγμα, αυτό μπορεί να σημαίνει στην πράξη εκτεταμένη υποστήριξη στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης, ιδίως μέσω της χρηματοδότησης εξοπλισμού υγείας, φάρμακα, εγκαταστάσεις δοκιμών και θεραπείας, πρόληψη ασθενειών και ευαισθητοποίηση, ηλεκτρονική υγεία, παροχή προστατευτικού εξοπλισμού, ιατρικές συσκευές (συμπεριλαμβανομένων των αναπνευστικών συσκευών, μάσκες και παρόμοια), για την προσαρμογή του εργασιακού περιβάλλοντος στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και για τη διασφάλιση της πρόσβασης στην υγεία φροντίδα για ευάλωτες ομάδες. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο μπορεί επιπλέον να υποστηρίξει βραχυχρόνιες ρυθμίσεις εργασίας και υπηρεσίες βάσει της κοινότητας για ηλικιωμένους και άτομα που πάσχουν από κατάσταση υγείας, καθώς και πρόσθετη υποστήριξη σε συστήματα υγειονομικής περίθαλψης, όπως η πρόσληψη προσωπικού.

Αναλυτική περιγραφή των πρόσφατων επικαιροποιημένων εξελίξεων στο διαχειριστικό πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 που αφορούν στις δράσεις υποστήριξης επιχειρηματικότητας παρατίθεται στην ενότητα 1.2.

2.2.4 Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους Τομείς (Θ.Σ.4)

Στην ενότητα αναφοράς παρατίθενται στοιχεία που αφορούν στην ανάκτηση των βιομηχανικών αποβλήτων για την παραγωγή ενέργειας, την εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτήρια και για την εγκατεστημένη ισχύ ΣΗΘΥΑ. Η παράγραφος ολοκληρώνεται, με τη διασύνδεση των παραπάνω στοιχείων με τους δείκτες αποτελέσματος του Α.Π.4.

Στερεά Απόβλητα

Η παραγωγή αποβλήτων στη χώρα συνδέεται με τις δραστηριότητες των νοικοκυριών και όλους τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας (εμπορική και βιομηχανική δραστηριότητα, γεωργία, κτηνοτροφία, κατασκευές και λοιποί οικονομικοί κλάδοι του τριτογενούς τομέα). Στα απόβλητα αστικού τύπου περιλαμβάνονται τα αστικά στερεά απόβλητα (ΑΣΑ) και οι ιλύες αστικού τύπου. Τα ΑΣΑ περιλαμβάνουν: (α) τα απόβλητα των νοικοκυριών, (β) τα απόβλητα του κεφαλαίου 20 του ΕΚΑ που παράγονται από τις εμπορικές επιχειρήσεις, τους κοινωφελείς οργανισμούς (π.χ. λιμάνια, αεροδρόμια, σιδηροδρομικοί σταθμοί), τις βιομηχανίες, τις υγειονομικές μονάδες και τις μονάδες των ενόπλων δυνάμεων.

Βάσει του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (2015), το έτος αναφοράς για τα στατιστικά στοιχεία είναι το 2011. Η παραγωγή αποβλήτων για την Αττική ανέρχεται σε 3.927 χιλ. τόνους μη επικίνδυνων αποβλήτων και 103 χιλ. τόνων επικίνδυνων αποβλήτων, και αντιστοιχούν στο 11% της συνολικής παραγωγής στη χώρα.

Ανακύκλωση

Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης 2015-2016 (2017), η Περιφέρεια φιλοξενεί 41 μονάδες επεξεργασίας και ανακύκλωσης αποβλήτων, βάσει στοιχείων στο τέλος του έτους 2016. Αναλυτικότερα, υπάρχουν 4 Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), 17 μονάδες για οχήματα στο τέλος κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ), 2 μονάδες για ανακύκλωση ελαστικών, 3 μονάδες για απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), 1 μονάδα για απόβλητα λιπαντικών ελαίων, 1 μονάδα για απόβλητα συσσωρευτών και 13 μονάδες για απόβλητα εκσκαφών, κατεδαφίσεων και κατασκευών.

Βιομηχανικά απόβλητα

Τα βιομηχανικά απόβλητα διαχωρίζονται και αυτά σε μη επικίνδυνα και επικίνδυνα. Οι πρακτικές που εφαρμόζονται στην Περιφέρεια Αττικής διακρίνονται σε εργασίες ανάκτησης, διάθεσης, ενδιάμεσης αποθήκευσης πριν από την ανάκτηση και εργασίες διάθεσης. Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνεται διακριτά η κατανομή των εργασιών διαχείρισης ανά βασική κατηγορία αποβλήτων (έτος αναφοράς 2011).

Πίνακας 19: Εργασίες διαχείρισης ανά κατηγορία αποβλήτων στην Αττική (2011)

ΑΑ	Κατηγορία	Ανάκτηση	Διάθεση	Αποθήκευση	Μη καταγεγραμμένη διαχείριση
1	Μη επικίνδυνα Απόβλητα	11,20%	77,06%	2,92%	8,81%
2	Επικίνδυνα Απόβλητα	35,97%	12,58%	18,85%	32,61%

Πηγή: ΣΜΠΕ, ίδια επεξεργασία

Ως προς τα μη επικίνδυνα απόβλητα, το δίκτυο ανάκτησης περιλαμβάνει τις επιχειρήσεις επεξεργασίας και ανακύκλωσης αποβλήτων για την παραγωγή εναλλακτικών πρώτων υλών και καυσίμων, καθώς και τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τα παραγόμενα δευτερογενή υλικά (τσιμεντοβιομηχανία, χαλυβουργία, μεταλλουργία, κεραμοποιία, κ.λπ.), οι οποίες πανελλαδικά ανέρχονται σε εκατόν πενήντα (150) εγκαταστάσεις. Ειδικότερα στην Αττική καταγράφονται επτά (7) μονάδες, τρεις (3) εκ των οποίων έχουν ως αντικείμενο την ανακύκλωση υλικών, δύο (2) εγκαταστάσεις ενεργειακής αξιοποίησης και ανακύκλωσης (τσιμεντοβιομηχανίες), μία μονάδα ανάκτησης οργανικών αποβλήτων και μια μονάδα επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων.

Αναφορικά με τα επικίνδυνα απόβλητα το υφιστάμενο αδειοδοτημένο δίκτυο αποθήκευσης κι επεξεργασίας στην Περιφέρεια Αττικής περιλαμβάνει δώδεκα (12) μονάδες: δύο (2) προσωρινής αποθήκευσης, μια (1) ανάκτησης μετάλλων, δυο (2) επαναδιύλισης πετρελαιοειδών αποβλήτων και ελαίων, δύο (2) ανάκτησης οργανικών ουσιών, δύο (2) αξιοποίησης και ανακύκλωσης (τσιμεντοβιομηχανίες), τρεις (3) επεξεργασίας (σταθεροποίηση- διαχείριση ελαιώδους φάσης). Οι εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν και μια μονάδα τελικής διάθεσης (ΧΥΤΕΑ) που αφορά αποκλειστικά στην εξυγίανση του Τεχνολογικού Πάρκου Λαυρίου. Η διαχείριση των αποβλήτων που παράγονται από οργανισμούς κοινής ωφέλειας κι εξυπηρέτησης κοινού, πραγματοποιείται μέσω των υφιστάμενων δικτύων διαχείρισης (Χ.Υ.Τ.Α., ΚΔΑΥ, ΕΜΑ, κ.α.)^Υ.

Εξοικονόμηση ενέργειας στον οικιστικό ιστό και στα δημόσια κτήρια

Το πλήθος των πιστοποιητικών ενεργειακής απόδοσης στη χώρα από το 2011 έως το 2014 ανήλθαν σε 509.022 χιλ. Σε ποσοστό 1,8% ανέρχονται τα δημόσια κτήρια με πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης επί του συνόλου της χώρας. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, Δόμησης, Ενέργειας και Μεταλλείων, τα εκδοθέντα πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης για δημόσια κτήρια το 2015 ανέρχονται σε 2.151 για ολόκληρη τη χώρα. Στην Περιφέρεια Αττικής οι Π.Ε. Κεντρικού Τομέα, Ανατολικής Αττικής και Πειραιώς ανήκουν στις Π.Ε. της χώρας με έκδοση περισσότερων από 8.000 πιστοποιητικών για τα έτη 2011 – 2014^{vi}. Σημειώνεται ότι το 60% των κτηρίων του κέντρου της Αθήνας είναι κατασκευασμένα πριν από το 1960 και πάνω από το 85% αυτών χρήζουν παρεμβάσεων αποκατάστασης, εκσυγχρονισμού και βελτίωσης της λειτουργικότητας και της ενεργειακής τους απόδοσης^{vii}.

Στις 12/7/2017 εγκρίθηκε ο νέος Κ.ΕΝ.Α.Κ (ΦΕΚ 2367B/12-7-2017), με τον οποίο εκπληρώθηκε η βασική αιρεσιμότητα του ΕΣΠΑ 2014-2020 για τα θέματα εξοικονόμησης ενέργειας. Σημειώνεται ότι, οι καθυστερήσεις για την χρηματοδότηση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας στη χώρα προήλθαν λόγω λάθους ενσωμάτωσης στον Κ.ΕΝ.Α.Κ οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εργασίες ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.

Ενέργεια & εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ

Ως προς τις υποδομές ενέργειας, το δίκτυο ηλεκτροδότησης της ΔΕΗ, αποτελεί το βασικό δίκτυο εξυπηρέτησης καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος των καταναλωτικών αναγκών. Στην Αττική υπάρχουν δύο σταθμοί παραγωγής ενέργειας της ΔΕΗ, ο σταθμός του Αγίου Γεωργίου στο Κερατσίνι και ο σταθμός του Λαυρίου, συνολικής παραγωγής 1.932 MW. Η συμβολή των ΑΠΕ στη συνολική δυναμικότητα των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής είναι περιορισμένη, καθώς παράγονται 113,6 MW με χρήση αιολικής ενέργειας, 33,86 MW με βιομάζα και 0,63 MW με υδροδυναμική ενέργεια, ενώ σε χαμηλή παραγωγή είναι και η χρήση ηλιακής ενέργειας. Το δίκτυο του φυσικού αερίου επεκτείνεται διαρκώς καλύπτοντας όλο και περισσότερες περιοχές της ηπειρωτικής Αττικής, χωρίς ωστόσο να έχει διεισδύσει σε μεγάλο βαθμό στην οικιακή κατανάλωση.

Σύμφωνα με το ενημερωτικό δελτίο (Ιουνίου του 2019) της ΛΑΓΗΕ, η παραγωγή ενέργειας από εγκατεστημένες μονάδες ΣΗΘΥΑ στην Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται σε 34,82 MW για τον αντίστοιχο μήνα, ποσοστό 5% επί του συνόλου της χώρας.

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 4

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3241 - Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης στη βιομηχανία και στο τριτογενή τομέα, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς, δεν διατίθενται στοιχεία στατιστικά στοιχεία και δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις οι οποίες να τροφοδοτούν το δείκτη. Αναφέρεται ότι η τιμή βάσης του προγράμματος ήταν 8.116.592,00 KWh, ενώ η τιμή στόχος για το 2023 είναι 9.252.915,00 KWh.

Για το δείκτη αποτελέσματος T3242 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό τομέα, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς φαίνεται ότι έχουν ενταχθεί δεκαοχτώ (18) πράξεις εξοικονόμησης ενέργειας στο πλαίσιο των Προσκλήσεων ΑΣΔΑ_15, ΑΤΤ088 και ΑΣΔΑ_08, η υλοποίηση των οποίων δεν έχει ξεκινήσει ακόμα να τροφοδοτεί το δείκτη. Ο στόχος από τα ενταγμένα ΤΔΠ είναι 11.118.997,96 Κιλοβατώρες, όταν ο στόχος του ΕΠ είναι η μείωση από τις 8.017.743,00 (τιμή βάσης) στις 6.935.434,00 Κιλοβατώρες.

Όσον αφορά το δείκτη αποτελέσματος T3244 - Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες, εντοπίζονται δεκαπέντε (15) ενταγμένες πράξεις στο πλαίσιο των Προσκλήσεων ΑΤΤ088 και ΑΣΔΑ_08, με συνολική τιμή στόχο των ΤΔΠ τα 47 κτίρια, όταν ο γενικός στόχος του ΕΠ για το 2023 ισοδυναμεί με αύξηση από τα 50 στα 320 κτίρια.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3243 - Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ, για την Περιφέρεια Αττικής παρουσιάζεται αύξηση της αντίστοιχης παραγωγής ενέργειας, ποσοστού 3% σε σχέση με την τιμή βάσης (31,74 MW - έτος 2014) που αναφέρεται στο Ε.Π. Σημειώνεται ότι μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς της αξιολόγησης του Ε.Π. δεν υπάρχουν ενταγμένες Πράξεις οι οποίες να τροφοδοτούν το δείκτη. Ο στόχος για το 2023 είναι αύξηση από τα 31,74 MW στα 35,74 MW.

2.2.5 Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων (Θ.Σ.5)

Στην παρούσα ενότητα, καταγράφονται στοιχεία που αφορούν στην κλιματική αλλαγή και στην αντιπλημμυρική προστασία για την Περιφέρεια Αττικής, ενώ παρατίθεται και διασύνδεση αυτών με τον δείκτη αποτελέσματος του Α.Π.5.

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Οι πολιτικές που αποσκοπούν στη μείωση ζημιών από τις «υπολειμματικές» επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής περιγράφονται με τη γενική ονομασία «κλιματική προσαρμογή» («adaptation strategy» ή «adaptation policy»). Η διεθνής κοινότητα έχει θέσει ως ανεκτό κατώφλι αύξησης της μέσης θερμοκρασίας της ατμόσφαιρας του πλανήτη τους 2°C.

Η σημαντικότερη πρόκληση για την πλειονότητα των μέτρων πολιτικής αφορά στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας διαφόρων συνιστωσών (τεχνικές, διαχειριστικές, διοικητικές, θεσμικές, κοινωνικές), οι οποίες πρέπει να διευθετηθούν με σκοπό την ομαλή υλοποίηση των συγκεκριμένων μέτρων πολιτικής. Η έλλειψη των απαραίτητων υποδομών αποτελεί σημαντική πρόκληση για την εφαρμογή δράσεων σε πολλά επίπεδα, όπως για παράδειγμα η έλλειψη των απαραίτητων υποδομών για την προώθηση του φυσικού αερίου στον τομέα των μεταφορών.

Αναφορικά με τη μείωση των εκπομπών φθοριούχων αερίων, απαιτείται εντατικοποίηση και συντονισμός των υφιστάμενων μηχανισμών ελέγχου και επιβολής κυρώσεων. Στην

περίπτωση των μέτρων πολιτικής που σχετίζονται με τον αγροτικό τομέα, η βασικότερη πρόκληση έγκειται στο γεγονός ότι απαιτείται η ενημέρωση και η ενσωμάτωση μεγάλου αριθμού παραγωγών αγροτικών προϊόντων δεδομένου ότι στην Ελλάδα δραστηριοποιείται μεγάλος αριθμός παραγωγών μικρής και μεσαίας δυναμικότητας.

Η έλλειψη διαδικασιών ελέγχου και πιστοποίησης αποτελεί εμπόδιο στην ορθή εφαρμογή των μέτρων πολιτικής, για τη μείωση των εκπομπών φθοριούχων αερίων, αλλά και των υπολοίπων μέτρων πολιτικής. Επιπρόσθετα, σε ορισμένες περιπτώσεις εντοπίζεται έλλειψη κανονιστικού και ρυθμιστικού πλαισίου, που θα διευκολύνει την υλοποίηση των μέτρων πολιτικής και προς την κατεύθυνση αυτή, στο πλαίσιο εφαρμογής του ΕΣΕΚ, θα θεσπιστούν όλα τα απαραίτητα νομοθετικά και ρυθμιστικά μέσα και εργαλεία, τα οποία θα καταστήσουν δυνατή την επίτευξη των στόχων που προκύπτουν από το παρόν.(Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, 2019)

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής της Τράπεζας της Ελλάδος έχει εκτιμήσει τις αναμενόμενες – περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές – επιπτώσεις των κλιματικών φαινομένων. Η μελέτη κατέδειξε ότι οι μεταβολές στη συχνότητα και ένταση των ακραίων φαινομένων θα είναι μια από τις κύριες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής για τον ελλαδικό χώρο, με επακόλουθες αρνητικές επιδράσεις στην ευπάθεια των κοινωνιών και οικοσυστημάτων με την έκθεσή τους σε περιβαλλοντικούς κινδύνους. Επιπλέον, η ανάλυση έδειξε ότι τα μέτρα προσαρμογής κατά την περίοδο 2025-2050 αντιστοιχούν στο 1,5% του ΑΕΠ, την περίοδο 2051-2070, σε 0,9% του ΑΕΠ και μετά το 2070 σε 0,1% του ΑΕΠ. Σωρευτικά, η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή μπορεί να στοιχίσει στην Ελληνική οικονομία (μέχρι το 2100) €123 δις ευρώ^{viii}.

Η εγκεκριμένη Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ 2016) αποτελεί το κείμενο στρατηγικής - χάραξης κατευθυντήριων γραμμών και δεν αναλύει τη σκοπιμότητα λήψης επιμέρους μέτρων και δράσεων για την προσαρμογή σε περιφερειακό επίπεδο. Στο Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Αττικής θα εξειδικευθούν οι κατευθύνσεις της ΕΣΠΚΑ προσδιορίζοντας εκείνες τις άμεσες προτεραιότητες προσαρμογής για την προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου στην Περιφέρεια^{ix}.

Σύμφωνα με τη Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Ανάπτυξης και Κλιματικής Αλλαγής της Περιφέρειας Αττικής, το Περιφερειακό σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) θα αξιολογήσει:

- τους κλιματικούς κινδύνους,
- την αλληλεπίδραση του κλίματος με τους κοινωνικο-οικονομικούς παράγοντες,
- πως τα επίπεδα κινδύνου μεταβάλλονται με τις δράσεις προσαρμογής,
- το μέγεθος των επιπτώσεων και θα ιεραρχήσει τις δράσεις που απαιτούνται για τις απειλές και τις ευκαιρίες,
- τη συνεργατική επίδραση των διαφόρων κινδύνων που δρουν από κοινού,

- τις αβεβαιότητες, τους περιορισμούς και τα επίπεδα εμπιστοσύνης που αφορούν τις αξιολογήσεις διαφόρων κινδύνων.

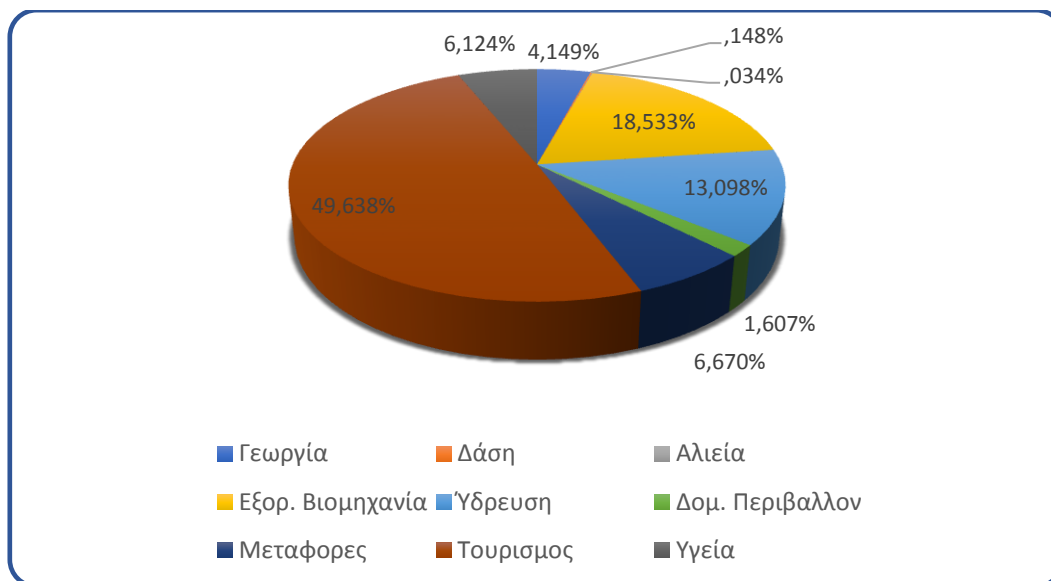
Το ΠεΣΠΚΑ καλύπτει γεωγραφικά το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής, μελετά τις ενδοπεριφερειακές διαφορές και εξετάζει τις συνέργειες με τις άλλες όμορες Περιφέρειες. Για τον εντοπισμό των πλέον κατάλληλων δράσεων προσαρμογής αξιολογούνται κατάλληλοι δείκτες για κάθε μία από τις 15 σημαντικές τομεακές πολιτικές της ΕΣΠΚΑ.

Ενδεικτικά θα περιλαμβάνονται:

- ο Εργαλεία μέτρησης και παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων πρωτογενώς και δευτερογενώς
- ο Προμήθεια, εγκατάσταση οργάνων και εξοπλισμού, όπως : αισθητήρες, σταθμούς και όργανα μέτρησης όπου τα υπάρχοντα δεν επαρκούν (πχ μετεωρολογικός σταθμός σε υψόμετρο, ή αισθητήρες μέτρησης ροής και ταχύτητα νερού ρεμάτων, κ.α.),
- ο Συστήματα για την παρακολούθηση, αξιολόγηση και δημιουργία μοντέλων για την εξέλιξη των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε επιμέρους υψηλής σημαντικότητας τομείς και περιοχές
- ο Σύστημα έγκαιρης ειδοποίησης του σημαντικότερου κινδύνου (risk), κλπ. ▪ Προγραμματιστική διεπαφή εφαρμογών, εργαλεία λογισμικού ανοιχτού κώδικα, συνδρομητικές υπηρεσίες πρόσβασης δεδομένων.

Οι συνολικές εκτιμήσεις των ζημιών από την κλιματική αλλαγή, ανά οικονομική δραστηριότητα, καταδεικνύουν τον βαθμό τρωτότητας της κάθε Περιφέρειας στην κλιματική αλλαγή με βάση τη σχετική ένταση των οικονομικών δραστηριοτήτων τους. Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τις ζημιές στην Περιφέρεια Αττικής ανά κλάδο δραστηριότητας κατατάσσουν πρώτο κλάδο αυτόν του τουρισμού, με ποσοστό 49,64%, δεύτερο την εξορυκτική βιομηχανία, με ποσοστό 18,53% και τρίτο την ύδρευση με 13,10%. Ακολουθούν οι κλάδοι των μεταφορών, της υγείας και της γεωργίας με ποσοστά 6,67%, 6,12% και 4,15%, αντίστοιχα. Η Περιφέρεια Αττικής καταλαμβάνει την μικρότερη τιμή (Τιμή 1) ως προς την τρωτότητα μεταξύ των δεκατριών περιφερειών της χώρας^x.

Σχήμα 15: Ζημιές ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Αττικής (2014)

Πηγή: ΤτΕ, ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων αντιπλημμυρικής προστασίας

Οι έως σήμερα προβλέψεις των βιομετεωρολογικών αναλύσεων και μελετών για την κλιματική αλλαγή ως προς τα πλημμυρικά φαινόμενα, καταγράφουν μεγάλες αβεβαιότητες για τη συσχέτιση παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σημαντική αύξηση των καταστροφών από πλημμύρες. Τα αίτια αυτών φαίνεται να οφείλονται περισσότερο στην αύξηση της έκθεσης των ανθρώπων και των περιουσιών στις πλημμύρες^{xi}.

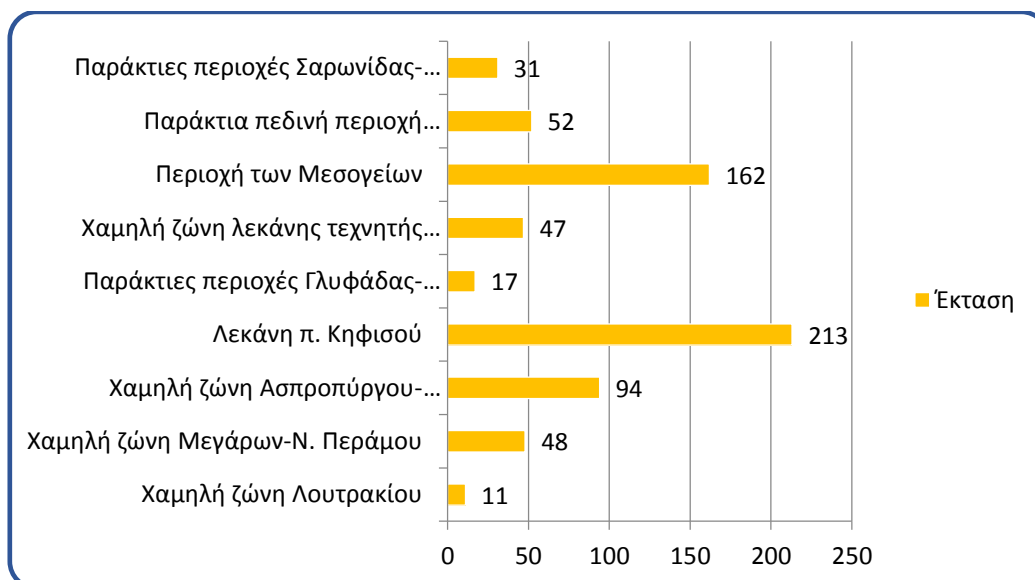
Στο πλαίσιο αυτό και εφαρμόζοντας την Οδηγία 2000/60/ΕΚ εκπονήθηκαν Σχέδια Διαχείρισης Υδατικών Διαμερισμάτων (Υ.Δ.) όπως αυτά ορίζονταν στην Απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ 1383/Β/02.09.2010 και ΦΕΚ 1572/28.09.2010), «Καθορισμός των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους».

Με το ΦΕΚ 1004Β/2013 εγκρίθηκε το «Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, Βόρειας Πελοποννήσου, Ανατολικής Πελοποννήσου και Δυτικής Πελοποννήσου»^{xii}. Το Σχέδιο Διαχείρισης αποτελεί ταυτόχρονα το βασικό εργαλείο προγραμματισμού αλλά και τον κεντρικό μηχανισμό αναφοράς της χώρας προς την ΕΕ. Στο Σχέδιο Διαχείρισης Υ.Δ. καθορίζονται τα ρεαλιστικά μέτρα που πρόκειται να εφαρμοστούν προκειμένου να επιτευχθούν οι περιβαλλοντικοί στόχοι και οι στόχοι της Οδηγίας Πλαίσιο.

Το Υ.Δ. Αττική αφορά σε έκταση 3.187 km² και περιλαμβάνει το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής σε ποσοστό 74,9%, το τμήμα της Π.Ε. Κορινθίας που υπάγεται στη Στερεά Ελλάδα σε ποσοστό 12,9%, καθώς και μικρά τμήματα των Π.Ε. Βοιωτίας, ποσοστό 1,4% και Κυκλάδων (Αίγινα, Σαλαμίνα και Μακρόνησος)^{xiii}. Οι ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας, είναι εννιά (9) με συνολική έκταση 675 km², ποσοστό 21,2% επί του συνόλου

του Υ.Δ. Αττική^{xiv}. Στο υπό έγκριση Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας περιγράφονται τα μέτρα προστασίας, τα μέτρα ετοιμότητας και τα μέτρα αποκατάστασης^{xv}.

Σχήμα 16: Ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας του Υ.Δ. Αττική

Πηγή: ΣΜΠΕ, Ίδια Επεξεργασία

Με την έγκριση της 1^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης για το Υ.Δ. Αττικής (21/12/2017) σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ, καθορίστηκε: α) το πρόγραμμα μέτρων διαχείρισης του Υ.Δ. το οποίο περιλαμβάνει επτά (7) κύρια θέματα και β) το πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών έργων^{xvi}.

Επιπρόσθετα, στο Υδάτινο Διαμέρισμα γίνεται προσδιορισμός των νερών που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης (ΚΥΑ 147070/2014 ΦΕΚ 3224/Β/02.12.2014). Οι υδάτινοι αποδέκτες που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης από τις χερσαίες περιοχές, χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες και περιλαμβάνουν το υπόγειο ΥΣ Μεγάρων-Αλεποχωρίου, ενώ με την ΚΥΑ 190126/2013 (ΦΕΚ 983/Β/23.04.2013) «Τροποποίηση του άρθρου 2 της 19652/1906/1999 κοινής υπουργικής απόφασης “Προσδιορισμός των νερών που υφίστανται νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης-Κατάλογος ευπρόσβλητων ζωνών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 αντίστοιχα του άρθρου 4 της υπ’ αριθμ. 16190/1335/1997 κοινής υπουργικής απόφασης” (Β’519), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει», προστέθηκαν στους υδάτινους αποδέκτες που υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης τα υπόγεια ΥΣ του Μαραθώνα και τα επιφανειακά - υπόγεια ΥΣ της Μεσογαίας. Σημειώνεται ότι, στην 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Αττικής δεν προτάθηκε η προσθήκη κάποιας επιπλέον περιοχής.

Για καμία από τις περιοχές δεν έχει θεσμοθετηθεί ακόμα Πρόγραμμα Δράσης, αλλά αναμένεται να ενταχθούν στην πράξη με τίτλο: «Σύνταξη Προγραμμάτων Δράσης στις

ευπρόσβλητες από νιτρορύπανση περιοχές» στο Μέτρο 20 του προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014 – 2020», η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης^{xvii}.

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 5

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3251 - Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από πλημμυρικά φαινόμενα, στο Ε.Π. Αττική 2014 – 2020, έως την ημερομηνία συγγραφής, έχουν ενταχθεί είκοσι πέντε (25) Πράξεις στην ΕΠ 5α, συνολικού προϋπολογισμού 123.220.736,7 εκ ευρώ. Ο δείκτης αποτελέσματος μετράται σε ποσοστό και είναι μη αθροιζόμενος. Από τις ανωτέρω πράξεις, οι 3 έχουν φθάσει τον στόχο υλοποίησης στο τέλος του 2017, και 4 τον έχουν φθάσει στο τέλος του 2018. Η τιμή στόχος στο ΕΠ είναι αύξηση του πληθυσμού από 79% στο 95% το 2023.

2.2.6 Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων (Θ.Σ.6)

Σύμφωνα με το ΠΕΠ 2014-2020 της Αττικής, προτεραιότητα της Περιφέρειας αποτελεί η υιοθέτηση πολιτικών, μέτρων και έργων που στόχο έχουν την αποτελεσματική και ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων, για την αειφόρο χρήση των πόρων και την πρόληψη της υποβάθμισης ή την αποκατάσταση, διατήρηση ή βελτίωση του περιβάλλοντος

Στην παρούσα ενότητα, αποτυπώνονται στοιχεία για τις υποδομές της Περιφέρειας που εμπίπτουν στο περιεχόμενο και τις απαιτήσεις υλοποίησης του ΘΣ 6, στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία για τα δίκτυα και τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, τη διαχείριση απορριμμάτων, την ανακύκλωση και την αποκατάσταση ΧΑΔΑ και για τους υδατικούς πόρους. Η ενότητα συμπληρώνεται από ανάλυση για το πολιτιστικό απόθεμα της Αττικής και τους όρους αξιοποίησης του και κλείνει με την πρώτη εξέταση στους δείκτες αποτελέσματος του Α.Π. 6.

Σημειώνεται ότι μετά τις εκλογές του Ιουλίου του 2019, η δομή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σε ότι αφορά τις Γενικές Γραμματείες και αρμοδιότητες άλλαξε και προέκυψαν οι:

- Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων
- Γενική Γραμματεία Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος
- Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών πρώτων υλών
- Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων

Σύμφωνα με την Επισκόπηση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ 2019 για την Ελλάδα, ενόψει των πρόσφατα εγκεκριμένων στόχων ανακύκλωσης για την περίοδο μετά το 2020 για τα αστικά απόβλητα (55 % έως το 2025, 60 % έως το 2030 και 65 % έως το

2035), η Ελλάδα θα χρειαστεί να καταβάλει περισσότερη προσπάθεια για μετατόπιση της διάθεσης των αποβλήτων από τους χώρους υγειονομικής ταφής στην ανακύκλωση. Στην Ελλάδα, υπάρχουν μείζονα διαρθρωτικά προβλήματα όσον αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων. Η παραγωγή αστικών αποβλήτων παραμένει στο ίδιο επίπεδο κατά τα τελευταία χρόνια, ενώ βρίσκεται λίγο πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ για το 2017 (504 kg έναντι περίπου 487 kg/έτος/κάτοικο). Από την ΕΕΠΠ του 2017, η κατάσταση έχει μεταβληθεί ελάχιστα. Η Ελλάδα απορρίπτει την πλειονότητα των αστικών αποβλήτων της σε χώρους υγειονομικής ταφής (80 %, έναντι μέσου όρου ΕΕ 24 %), ενώ μόλις 19 % ανακυκλώνεται (μέσος όρος ΕΕ: 46 %). Το ποσοστό υγειονομικής ταφής σημείωσε μέτρια μείωση και το ποσοστό ανακύκλωσης αυξήθηκε ελαφρώς.

Από τη θετική πλευρά, η Ελλάδα έχει σημειώσει πρόοδο από νομική και πρακτική άποψη όσον αφορά την αύξηση της ανακύκλωσης αποβλήτων και την επέκταση των προγραμμάτων ΔΕΠ. Για παράδειγμα, μείωσε τη διάθεση αποβλήτων σε μη συμμορφούμενους χώρους υγειονομικής ταφής. Το 2015 το σχετικό ποσοστό μειώθηκε σε λιγότερο από 4 % των συνολικών αποβλήτων που διατέθηκαν. Σύντομα, πρόκειται να εφαρμοστεί επιχειρησιακό σχέδιο για τη ΔΕΠ, βάσει του οποίου θα θεσπίζεται χρηματοδότηση για διάφορα συστήματα συσκευασίας ΔΕΠ. Τα τοπικά σχέδια διαχείρισης (αστικών) αποβλήτων, που ενσωματώθηκαν στα περιφερειακά σχέδια, θέτουν ως βασικό στόχο τη χωριστή συλλογή των βιολογικών αποβλήτων.

Δίκτυα και Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ)

Ο Α.Π.6 του Ε.Π. Αττική 2014 – 2020, λειτουργεί συμπληρωματικά οριζόντιες δράσεις και πολιτικές του τομεακού προγράμματος ΥΜΕΠΕΡΑΑ, με παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην ικανοποίηση των απαιτήσεων του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης για την Αττική, ιδιαίτερα όσον αφορά στην κάλυψη των υποχρεώσεων που αφορούν υποδομές αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων, με προτεραιότητα στην ολοκλήρωση των υποδομών Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) για την κάλυψη των λοιπών οικισμών Β' και Γ' προτεραιότητας της Περιφέρειας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καθορίσει τέσσερις (4) προϋποθέσεις/αιρεσιμότητες ώστε τα κράτη –μέλη να μπορούν να χρηματοδοτήσουν έργα για τη διαχείριση αποβλήτων, τόσο σε Εθνικό, όσο και σε Περιφερειακό επίπεδο. Αναφορικά με αυτές, μέχρι σήμερα, έχει εκπληρωθεί:

- Η υποβολή έκθεσης στην Ε.Ε. για την πρόοδο σχετικά με τους στόχους που θέτει η Οδηγία 2008/98 (Άρθρο 11) και τις προτάσεις μέτρων για την επίτευξη αυτών.
- Η ύπαρξη Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων όπως επιβάλλεται από το Άρθρο 28 της Οδηγίας. Με το Νόμο 4042/12, ορίζονται δύο είδη σχεδίων Διαχείρισης, το ΕΣΔΑ και τα ΠΕ.Σ.Δ.Α. τα οποία έχουν εγκριθεί.
- Το Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων σύμφωνα με το Άρθρο 29 της Οδηγίας.

- Τα μέτρα για την επίτευξη των στόχων επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης για το έτος 2020, σύμφωνα με το Άρθρο 11.2 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ.

Με το ΦΕΚ 4175/Β/2016 κυρώθηκε η 2^η αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α., η οποία βασίζεται στο νέο θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων, όπως διέπεται από την Οδηγία 2008/98 και το Νόμο 4042/2012, με στόχο να προωθήσει στην Αττική ιεραρχικά και συνδυασμένα: την πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, άλλου είδους ανάκτηση (π.χ. ενεργειακή) και την ασφαλή τελική διάθεση. Βρίσκεται σε πλήρη συμμόρφωση με τους στόχους και τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και το Εθνικού Σχεδίου Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων, τα οποία κυρώθηκαν με την 51373/4684/25-11-2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Ν. 4342/2012 και εγκρίθηκε με την 49/15-12-2015 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Α' 174/2015). Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η πορεία διοικητικών βημάτων έγκρισης του 2^{ου} ΠΕ.Σ.ΔΑ.

Πίνακας 20: Διοικητικές διαδικασίες για την έγκριση της 2^{ης} αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Περιφέρειας Αττικής

ΑΑ	Διοικητική Διαδικασία	Σχετικό
1	Απόφαση Εκτελεστικής Επιτροπής του ΕΔΣΝΑ περί της 2ης αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α.	Αρ. Απόφασης 281/2015
2	Έγκριση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΕΔΣΑ περί 2ης αναθεώρησης ΠΕ.Σ.Δ.Α	Αρ. Απόφασης 84/2016
3	Έγκριση Διοικητικού Συμβουλίου ΕΔΣΝΑ περί της 2ης Αναθεώρησης ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής	Αρ. Απόφασης 1/2016
4	Γνωμοδότηση του Υ.Π.ΕΝ. επί της μελέτης τροποποίησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής	Γνωμοδότηση 32848/3273/2016
5	Γνωμοδότηση του ΥΠΕΣ επί της 2ης Αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής	Γνωμοδότηση 742/2016
6	Απόφαση Α.Ε.Ε. ΕΔΣΝΑ 288/2016 σχετικά με τις παρατηρήσεις-επισημάνσεις επί της μελέτης επικαιροποίησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής, του ΥΠΕΣΔΑ και του ΥΠΕΝ	Αρ. Απόφασης 288/2016
7	Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής	2016
8	Κ.Υ.Α. έγκρισης της ΣΜΠΕ της 2ης Αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. της Περιφέρειας Αττική	Αριθμ. πρτ. 57044/2016
9	Έγκριση Περιφερειακού Συμβουλίου 2ης Αναθεώρησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής	Αρ. Απόφασης 414/2016
10	ΦΕΚ περί κύρωσης της απόφαση έγκρισης του ΠΕΣΔΑ Αττικής	ΦΕΚ 4175Β

Πηγή: ΕΔΣΑ, ίδια επεξεργασία

Η περιοχή εφαρμογής του ΠΕ.Σ.Δ.Α. συμπίπτει με τα διοικητικά όρια της Περιφέρειας και περιλαμβάνει δυο (2) διαχειριστικές ενότητες (1^η - Περιφέρεια Αττικής πλην νήσων Κυθήρων & Αντικυθήρων, 2^η – Κύθηρα & Αντικύθηρα). Τα ποσοστά συμμετοχής της 1ης και 2ης Δ.Ε. στη παραγωγή αποβλήτων της Περιφέρειας αφορούν σε ποσοστά 99,89% και 0,11% αντίστοιχα ^{xviii}.

Η υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και στους πληθυσμούς των περιοχών. Η προβλεπόμενη διαχείριση των αποβλήτων με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές καθώς επίσης και η αποκατάσταση όλων των μη ενεργών χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης των αποβλήτων, ελαχιστοποιούν τις αρνητικές επιπτώσεις. Με την ολοκλήρωση των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων από τους ΟΤΑ Α΄ Βαθμού θα παρακολουθείται η υλοποίηση των στόχων του ΠΕ.Σ.Δ.Α.

Οι κυριότεροι ποσοτικοί στόχοι του Αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ περιλαμβάνουν:

- ∞ Λειτουργία ολοκληρωμένου δικτύου ανάκτησης ΑΣΑ εξυπηρετώντας ποσοστό ανάκτησης 70% κατ' ελάχιστον.
- ∞ Ο στόχος προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης των υλικών (χαρτί, γυαλί, μέταλλα, πλαστικό) ανέρχεται σε 65% με προδιαλογή και επιμερίζεται ανά υλικό.
- ∞ Εκτροπή μέσω της οικιακής κομποστοποίησης με ελάχιστο στόχο τουλάχιστον 3% κ.β. των βιοαποβλήτων έως το 2020.
- ∞ Μεγιστοποίηση επιπέδων εκτροπής των “διαθέσιμων για συλλογή” αποβλήτων βρώσιμων λιπών και ελαίων, στοχεύοντας στο 75% έως το 2020.
- ∞ Στόχος μείωσης ΒΑΑ που προορίζονται για υγειονομική ταφή κατά 35% σε σχέση με την παραγόμενη ποσότητα ΒΑΑ του 1995.
- ∞ Ελάχιστοι στόχοι ανακύκλωσης ο 60% κ.β. χαρτί – χαρτόνι ο 60% κ.β. γυαλί - 50% κ.β. μέταλλα - 22,5% κ.β. - πλαστικά ο 15% κ.β. ξύλο
- ∞ Από το 2016 το ελάχιστο ποσοστό συλλογής ορίζεται σε 45% και υπολογίζεται βάσει του συνολικού βάρους των ΑΗΗΕ, τα οποία συλλέχθηκαν σε ένα δεδομένο έτος, εκφράζεται δε ως ποσοστό του μέσου ετήσιου βάρους του ΗΗΕ που διατέθηκε σε κυκλοφορία κατά τα τρία προηγούμενα έτη στη χώρα. Ενώ, από το 2019 το ελάχιστο ποσοστό συλλογής ορίζεται σε 65% του μέσου ετήσιου βάρους των ΗΗΕ αντίστοιχα.
- ∞ Στόχοι ανάκτησης Βιομηχανικών Αποβλήτων 2020: Μη Επικίνδυνα απόβλητα: 20% - Επικίνδυνα απόβλητα: 45%
- ∞ Οι ποσοτικοί στόχοι σχετικά με τη διαχείριση των Οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ) είναι οι ακόλουθοι: ο επαναχρησιμοποίηση και ανάκτηση σε ποσοστό 95% ο επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση σε ποσοστό 85%.

- ∞ Στόχοι ανακύκλωσης και ανάκτησης για τα ΑΕΚΚ για το 2020: (70% συνολικά, 73% για τα αδρανή και 57% για τα λοιπά.

Οι σημειακές πηγές ρύπανσης (εγκαταστάσεις ΕΕΛ, διαρροές από ΧΑΔΑ, ΧΥΤΑ κ.α.) από «Ανθρωπογενείς Πιέσεις» περιγράφονται στην 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης ΛΑΠ του Υ.Δ. Αττική^{xix}.

Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων

Σύμφωνα με τη Βάση Δεδομένων της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, για τις Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων, στην Αττική λειτουργούν συνολικά έντεκα (11) εγκαταστάσεις, οι οποίες εξυπηρετούν τους πληθυσμούς σε οικισμούς Α΄ Προτεραιότητας (Αθήνα, Ελευσίνα), Β΄ Προτεραιότητας (Μέγαρα, Μεταμόρφωση) και Γ΄ Προτεραιότητας (Κερατέα, Λαύριο, Βίλια, Ερυθρές, Μέθανα και Πόρο). Επιπλέον εικοσιένα (21) οικισμοί Γ΄ Προτεραιότητας θα εξυπηρετηθούν από την υφιστάμενη ΕΕΛ Ψυτάλειας. Δέκα (10) οικισμοί Γ΄ Προτεραιότητας πρόκειται να εξυπηρετηθούν από νέες ΕΕΛ και πέντε (5) οικισμοί θα συνδεθούν με σχεδιαζόμενες και υφιστάμενες ΕΕΛ. Επίσης, έχει κατασκευαστεί αλλά προς το παρόν δεν λειτουργεί η ΕΕΛ Μαρκοπούλου, που θα εξυπηρετούσε τους οικισμούς Μαρκοπούλου (Β΄ Προτεραιότητας), Κουβαρά, Πόρτο Ράφτη (Γ΄ Προτεραιότητας) και Καλύβια (Γ΄ Προτεραιότητας)^{xx}. Επίσης, στην Αττική εκκρεμεί η κατασκευή και ολοκλήρωση έργων υποδομής σε πέντε (5) οικισμούς Β΄ Προτεραιότητας και τριανταξί (36) οικισμούς Γ΄ Προτεραιότητας, οι οποίοι στην πλειονότητά τους βρίσκονται στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής.

Στο ίδιο πλαίσιο, στο τέλος του 2019, η Περιφέρεια Αττικής, διαμέσω της Διαχειριστικής Αρχής, έδωσε τη σύμφωνη γνώμη για τη δημοπράτηση δύο εργολαβιών συνολικού προϋπολογισμού 134 εκ. ευρώ περίπου, πλέον ΦΠΑ. Πρόκειται για την εργολαβία με τίτλο «Κατασκευή Δικτύων και Αγωγών Μεταφοράς Ακαθάρτων σε περιοχές των Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος» προϋπολογισμού δημοπράτησης 63,7 εκ. ευρώ, πλέον ΦΠΑ και την εργολαβία με τίτλο «Κατασκευή Δικτύων Ακαθάρτων και Αγωγών Μεταφοράς Ακαθάρτων σε περιοχές του Δήμου Σπάτων-Αρτέμιδος» προϋπολογισμού δημοπράτησης 70 εκ. ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Και οι δύο αυτές εργολαβίες αποτελούν μέρος (υποέργα) του συνολικού έργου με τίτλο «Συλλογή, επεξεργασία λυμάτων Δήμων Ραφήνας – Πικερμίου και Σπάτων – Αρτέμιδος και επαναχρησιμοποίηση – διάθεση επεξεργασμένων εκροών» συνολικού προϋπολογισμού 240 εκ. ευρώ περίπου, το οποίο χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Συνοχής.

Όσον αφορά στην αποχέτευση ακάθαρτων λυμάτων για τους περισσότερους νησιωτικούς Δήμους, εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού δεν υπάρχουν (Δήμος Αίγινας, Κοινότητα Αγκιστρίου), είναι υπό μελέτη (Δήμος Σπετσών, Δήμος Ύδρας), με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντικό πρόβλημα ανεξέλεγκτης διάθεσης των λυμάτων. Για την Κοινότητα Κυθήρων, ο βιολογικός καθαρισμός δεν έχει προχωρήσει, ενώ για τα Αντικύθηρα, θεωρείται μη υλοποιήσιμος για τέτοιου μεγέθους περιοχή.

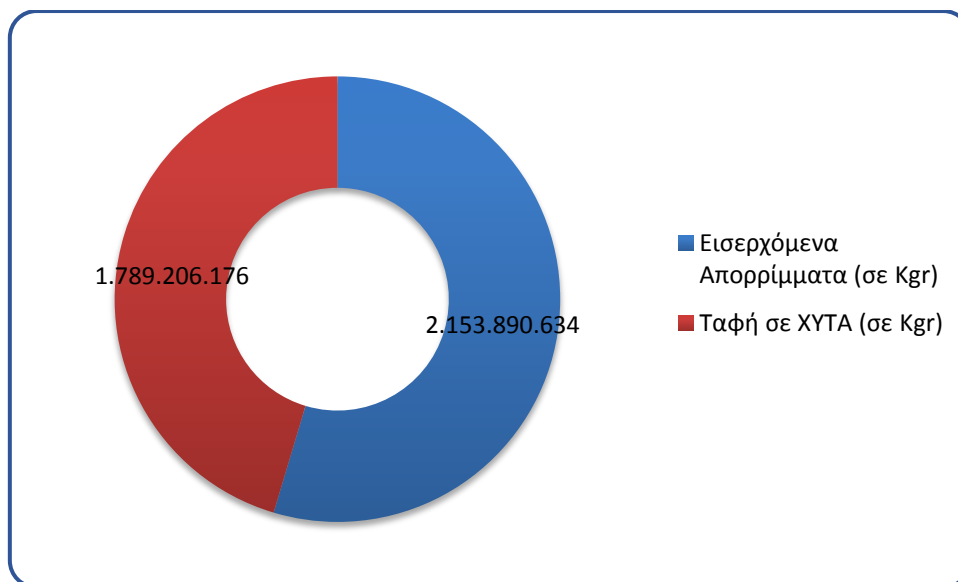

Υποδομές επεξεργασίας & διαχείρισης στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ)

Ο Ειδικός Διαβαθμικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ), φέρει την αρμοδιότητα για τη προσωρινή αποθήκευση, επεξεργασία, μεταφόρτωση, ανακύκλωση και την εν γένει αξιοποίηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων. Επίσης έχει την αρμοδιότητα για τη λειτουργία σχετικών εγκαταστάσεων, την κατασκευή μονάδων επεξεργασίας και αξιοποίησης, καθώς και την αποκατάσταση υφισταμένων χώρων εναπόθεσης (ΧΑΔΑ) εντός της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφέρειας Αττικής.

Η διαχείριση και τελική διάθεση των απορριμμάτων της μητροπολιτικής Περιφέρειας Αττικής γίνεται στον εγκεκριμένο από την Εθνική νομοθεσία, Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων Φυλής, στη θέση «Σκαλιστήρι», έκτασης 1.000 περίπου στρεμμάτων, που βρίσκεται μεταξύ των ορέων Πάρνηθα και Αιγάλεω. Επίσης λειτουργεί ο Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) Σχιστού και ο Αποτεφρωτήρας Επικίνδυνων Ιατρικών Αποβλήτων. Τα εισερχόμενα απορρίμματα στις εγκαταστάσεις του ΕΔΣΝΑ ανήλθαν σε 2.153.890.634 kgραπό τα οποία οδηγήθηκε σε ταφή το 83,07% (1.789.206.176 Kgr).

Σχήμα 17: Ποσότητες εισερχομένων απορριμμάτων και αδρανών στις εγκαταστάσεις του ΕΔΣΝΑ

Πηγή: ΕΔΣΝΑ, ίδια επεξεργασία

Ανακύκλωση

Οι στόχοι σχεδιασμού της επαναχρησιμοποίησης – ανακύκλωσης για το 2020 στην Περιφέρεια Αττικής είναι 905.149tn υλικών εκ των οποίων 680.767tn θα αποτελούν τα

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ανακυκλώσιμα υλικά, ποσοστό 75,21% επί του συνόλου. Τα επιμέρους ποσοστά / υλικό είναι χαρτί – χαρτόνι 72,05%, γυαλί 70%, μέταλλα 96,45% και πλαστικά 78,02%^{xxi}. Στον παρακάτω πίνακα αποτυπώνονται οι στόχοι σχεδιασμού της διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών.

Πίνακας 21: Ποσοτικοποίηση στόχων σχεδιασμού της διαχείρισης ανακυκλώσιμων υλικών (2020)

ΑΑ	Υλικό	Παραγωγή (α)	Ανακύκλωση (α)	Ποσοστό (%)
1	Χαρτί - Χαρτόνι	532.106	383.366	72,05%
2	Γυαλί	64.383	45.068	70,00%
3	Μέταλλα	62.489	60.273	96,45%
4	Πλαστικά	246.170	192.060	78,02%
Σύνολο		905.149	680.767	75,21%

Πηγή: ΠΕ.Σ.Δ.Α., ίδια επεξεργασία

Ειδικότερα για την ανακύκλωση, ο ΕΔΣΝΑ δραστηριοποιείται στον τομέα της ανακύκλωσης χαρτιού με το σύστημα Διαλογής στην Πηγή (ΔσΠ), εφαρμόζοντας πρόγραμμα συλλογής του έντυπου χαρτιού σε Δήμους της Περιφέρειας Αττικής. Για το σκοπό αυτό, διαθέτει κατάλληλο εξοπλισμό (ειδικού τύπου απορριματοφόρα, μεταλλικούς κάδους ανακύκλωσης, συρμούς και container) και εξειδικευμένο προσωπικό.

Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης 2015-2016 (2017), η Περιφέρεια φιλοξενεί 41 μονάδες επεξεργασίας και ανακύκλωσης αποβλήτων, βάσει στοιχείων στο τέλος του έτους 2016. Αναλυτικότερα, υπάρχουν 4 Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ), 17 μονάδες για οχήματα στο τέλος κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ), 2 μονάδες για ανακύκλωση ελαστικών, 3 μονάδες για απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), 1 μονάδα για απόβλητα λιπαντικών ελαίων, 1 μονάδα για απόβλητα συσσωρευτών και 13 μονάδες για απόβλητα εκσκαφών, κατεδαφίσεων και κατασκευών.

Αποκατάσταση ΧΑΔΑ

Ο ΕΔΣΝΑ σε συνέχεια των διαχρονικών προσπαθειών, για την εξάλειψη της ανεξέλεγκτης διάθεσης αστικών αποβλήτων σε Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) και παράλληλα με τις ενέργειες για την υλοποίηση σύγχρονων υποδομών ανάκτησης και διάθεσης, υλοποιεί έργα παύσης λειτουργίας και αποκατάστασης των εναπομεινάντων έντεκα (11) ΧΑΔΑ της Περιφέρειας^{xxii}.

Βάσει της 2^{ης} Αναθεώρησης του ΠΕΣΔΑ Αττικής (2015), στις αρχές του 2015 εκ των συνολικά 29 μη αποκατεστημένων ΧΑΔΑ, εκ των οποίων οι 25 ήταν ενεργοί και οι 4 ανενεργοί. Οι ΧΑΔΑ Κυθήρων, Αντικυθήρων, Ύδρας, Νοτιοανατολικής Αττικής Κερατέας και Μεγάρων βρίσκονται σε διαδικασίες αποκατάστασης.

Ύδατα στην Περιφέρεια Αττικής / Ποιότητα Υδάτων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Σύμφωνα με την επισκόπηση των ζητημάτων που έχουν προκύψει από τη διαβούλευση στο πλαίσιο της 2^{ης} Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών για το Υδατικό Διαμέρισμα της Αττικής (Ειδική Γραμματεία Υδάτων, 2019), τα σημαντικότερα ζητήματα διαχείρισης είναι τα ακόλουθα:

- Η επιβάρυνση της ποιοτικής (χημικής) κατάστασης όπως καταγράφηκε σε 6 ΥΥΣ και 2 υποσυστήματα, κυρίως λόγω έντονων ανθρωπογενών πιέσεων. Αφορά ΥΥΣ όπου αναπτύσσονται κύρια προσχωματικά πεδία με αυξημένη συγκέντρωση ρυπαντικών παραγόντων (βιομηχανία, γεωργία, αστικοποίηση).
- Η επιβάρυνση της ποσοτικής κατάστασης όπως καταγράφηκε σε 4 ΥΥΣ και 1 υποσύστημα, κυρίως λόγω έντονων ανθρωπογενών πιέσεων. Αφορά ΥΥΣ όπου αναπτύσσονται κυρίως εντός προσχωματικών πεδίων και οφείλονται σε μακροχρόνιες υπεραντλήσεις ποσοτήτων υπόγειων υδάτων από υδροληψίες.
- Η εντατικοποίηση της βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας Το πρόγραμμα μέτρων χρήζει άμεσης επανεκτίμησης και αναθεώρησης για περισσότερο οργανωμένη διαχείριση των πιέσεων αυτών. Θετικό μέτρο προς την κατεύθυνση αυτή είναι η δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου για την καταγραφή του είδους των δυνητικών ρυπαντών και των ποσοτήτων που αποδεσμεύουν κάθε μορφής βιομηχανίες, μικρές μεγάλες, μεταποιητικές μονάδες τροφίμων, μέσα στα ΥΥΣ καθώς και στον αποδέκτη.
- Το πρόγραμμα διαχείρισης των λυμάτων σε οικισμούς της Αττικής, μέσω των δομών ΕΕΛ παραμένει ακόμα ανολοκλήρωτο. Σε αυτό το πρόβλημα έρχεται προσθετικά η συνεχής και άναρχη ανάπτυξη παραθεριστικών οικισμών χωρίς την ανάπτυξη δομών κατάλληλης περιβαλλοντικής προστασία.
- Η προτεραιοποίηση της μεθόδου επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων λυμάτων τόσο ως μέθοδο τεχνητού εμπλουτισμού υπόγειων υδροφορέων αλλά και ως πόρος ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί με στόχο την εξοικονόμηση αρδευτικού νερού. Η ολοκλήρωση της κατασκευής των ΕΕΛ συνεπάγεται την ταχεία αύξηση του αριθμού των συνδέσεων και συνακόλουθα τον προσδιορισμό των γεωργικών περιοχών που θα αξιοποιήσουν το νερό επαναχρησιμοποίησης.
- Επικαιροποίηση μητρώου ρύπανσης με δυνητικές ρυπογόνες δραστηριότητες όπως ελαιουργία, νεκροταφεία, χώροι σταβλισμού ζώων (πχ ιππικοί όμιλοι), πτηνοτροφεία, θερμοκηπιακές μονάδες.
- Χωρίς την ολοκλήρωση του Κτηματολογίου σε όλο το ΥΔ Αττικής, το καθεστώς καταγραφής των καλλιεργειών παραμένει προβληματικό, οπότε οι ελλειπείς πληροφορίες οδηγούν σε συμπληρωματικές ενέργειες για την καταγραφή ατομικών αρδευτικών υδροληψιών.
- Η αδυναμία των Υπηρεσιών παροχής ύδατος (κυρίως όσο αφορά τους Δήμους) να παρέχουν αξιόπιστα και πλήρη στοιχεία για την οικονομική ανάλυση.

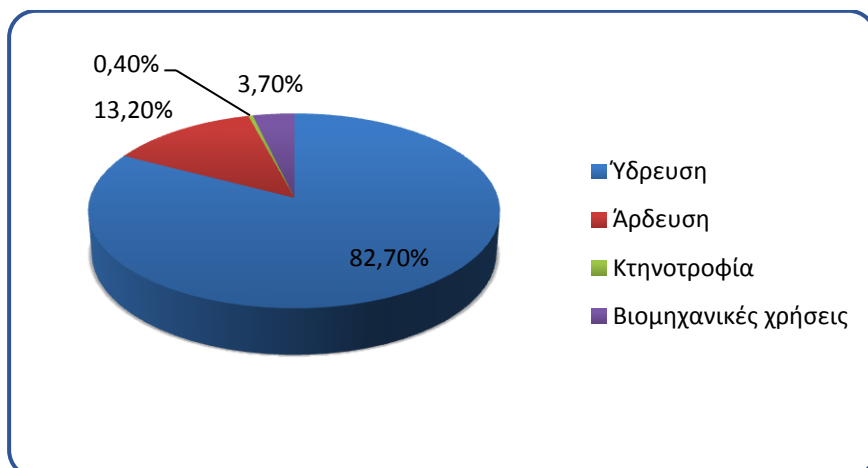
Στο ίδιο πλαίσιο, βάσει του Σχεδίου Δράσης από τη 2^η αναθεώρηση, έχουν κριθεί απαραίτητα από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τα παρακάτω βήματα:

- Υλοποίηση του μέτρου “Κατάρτιση μητρώου πηγών ρύπανσης (εκπομπές, απορρίψεις και διαρροές)” της 1ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ (Ιούνιος 2020)
- Συλλογή και καταγραφή επικαιροποιημένων/νέων πληροφοριών σχετικά με όλες τις κατηγορίες πιέσεων (αγροτικά, βιομηχανίες, απολήψεις, κλπ.). Επικαιροποίηση δεδομένων και μοντέλων διαχείρισης (Ιούνιος 2020)
- Επικαιροποίηση της εκτίμησης των επιπτώσεων από τις ανθρωπογενείς πιέσεις (Δεκέμβριος 2020)
- Αξιολόγηση της κατάστασης στα σημεία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης (ΕΔΠ) και τυχόν άλλων προγραμμάτων παρακολούθησης - Επικαιροποίηση της ταξινόμησης της κατάστασης όλων των επιφανειακών και υπογείων υδάτων (Δεκέμβριος 2020)
- Επικαιροποίηση της οικονομικής ανάλυσης και του επιπέδου ανάκτησης κόστους των υπηρεσιών ύδατος - Επικαιροποίηση προσδιορισμού περιβαλλοντικού κόστους και κόστος πόρου (Δεκέμβριος 2020)
- Διαμόρφωση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) σε επίπεδο ΥΔ (Ιούλιος 2021)
- Διαβούλευση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) (Δεκέμβριος 2021)
- Διαμόρφωση των οριστικών κειμένων, ανά ΥΔ, της 2ης Αναθεώρησης ΣΔΛΑΠ (Δεκέμβριος 2021)
- Συμπλήρωση των απαιτούμενων βάσεων δεδομένων με βάση τις προδιαγραφές του WISE (Μάρτιος 2022)

Το Υ.Δ. Αττικής εξαιτίας της υψηλής συγκέντρωσης πληθυσμού, χαρακτηρίζεται από μεγάλες υδρευτικές ανάγκες, οι οποίες καλύπτονται από την μεταφορά σημαντικών ποσοτήτων νερού από τα Υ.Δ. Δυτικής και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας.^{xxiii} Η ύδρευση της Περιφέρειας πραγματοποιείται από ακατέργαστο νερό, κυρίως από επιφανειακούς υδάτινους πόρους (Μαραθώνας, Υλίκη, Μόρνος, Εύηνος) σε ποσοστό 99,20% και απόπηγές υδροληψίας και υπόγειους υδάτινους πόρους με τη λειτουργία εκατό (100) γεωτρήσεων σε ποσοστό 0,8%.

Οι απολήψιμες ποσότητες για την κάλυψη των αναγκών ύδρευσης, άρδευσης, κτηνοτροφίας και βιομηχανίας εντός του Υ.Δ. Αττικής αποτιμώνται συνολικά σε 503.373.425 m³, από τα οποία το 82,7% (416.173.308 m³) αφορά στην κάλυψη υδρευτικών αναγκών. Ως προς τις λοιπές χρήσεις ύδατος στο Υ.Δ., η κατανάλωση σε νερό για άρδευση εκτιμάται σε 66.681.998 m³ (13,2%), για κτηνοτροφία σε 2.064.033 m³ (0,4%) και για βιομηχανικές χρήσεις σε 18.454.086 m³ (3,7%).

Σχήμα 18: Κατανομή κατανάλωσης νερού Υ.Δ. Αττική - ετήσιες απολήψεις

Πηγή: 1^η Αναθεώρηση ΣΔΛΑΠ, Ίδια Επεξεργασία

Τα Σχέδια Διαχείρισης αναθεωρούνται και ενημερώνονται ανά εξαετία. Τα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης, που έχουν εγκριθεί, αφορούν στο 1ο Κύκλο Διαχείρισης (2009 - 2015) και ισχύουν μέχρι την αναθεώρησή τους. Τα Σχέδια Διαχείρισης που θα καταρτισθούν με την 1η Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών των 14 Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, αφορούν στο 2ο Κύκλο Διαχείρισης (2016-2021).

Σε εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της ΚΥΑ αριθ. οικ. 135275/ΦΕΚ Β 1751/22-5-2017 ορίζεται ότι “Πάροχοι υπηρεσιών ύδατος” είναι οι δημόσιοι και δημοτικοί φορείς, οι Δημόσιοι Οργανισμοί, οι Δημόσιες Επιχειρήσεις, τα Ν.Π.Ι.Δ. και λοιποί φορείς, όπως οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ), η Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ ΑΕ), η Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ ΑΕ), η Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, η Εταιρεία Παγίων ΕΥΑΘ, οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ) και οι ΟΤΑ Α΄ βαθμού, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ύδατος είτε προς άλλους φορείς είτε προς τελικούς χρήστες.

Στο Υ.Δ. Αττική, ο βασικός φορέας παροχής πόσιμου νερού είναι η Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ). Οι υδρευτικές καταναλώσεις εντός περιοχής αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ, υπολογίστηκαν χρησιμοποιώντας τα ετήσια στοιχεία παραγωγής νερού από τις ΜΕΝ Γαλασίου, Μενιδίου, Κιούρκων και Ασπροπύργου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιχείρησης για το πιο πρόσφατο έτος (2016) η παραγωγή νερού στις τέσσερις ΜΕΝ ήταν συνολικά 410.789.568 m³. Το δίκτυο ύδρευσης, παρέχει υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό περίπου στο 90% των κατοίκων του λεκανοπεδίου Αττικής, ενώ το υπόλοιπο 10% αποτελούν θύλακες οι οποίοι υδροδοτούνται από ιδιωτικά ή δημοτικά δίκτυα^{xxiv}. Από τον Ιανουάριο του 2013, δημιουργήθηκε το νομικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο δύναται η ΕΥΔΑΠ να δραστηριοποιείται σε νησιωτικές περιοχές.

Σχήμα 19: Κατανομή υδάτινων πόρων προς ύδρευση - ετήσιες απολήψεις

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

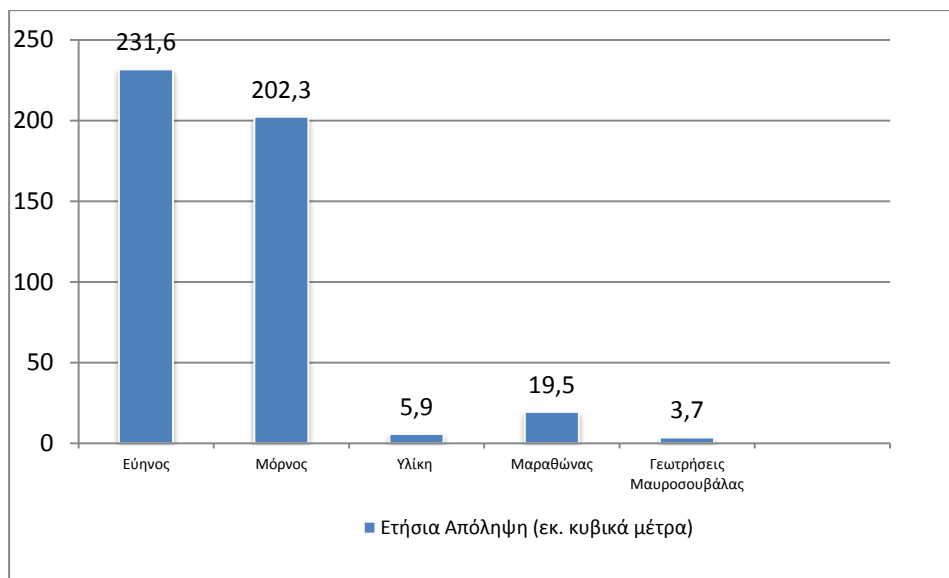
ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πηγή: ΣΜΠΕ, Ίδια Επεξεργασία

Η εφαρμογή του ΠΕ.Σ.Δ.Α. αποτελεί θετική κατεύθυνση για τη βελτίωση της ποιότητας των υδάτινων σωμάτων, αφενός με την ολοκλήρωση της διαδικασίας κλεισίματος και αποκατάστασης των τελευταίων ΧΑΔΑ, (εξαλείφοντας έτσι τη διάχυση στραγγισμάτων στους υπόγειους υδροφορείς) και αφετέρου με τις μειωμένες απαιτήσεις υγειονομικής ταφής (αύξηση ανακύκλωσης, ανάκτησης, αξιοποίησης και επεξεργασίας) με βασικότερη τη μείωση της πιθανότητας συμβάντων ρύπανσης των υδάτων.

Πολιτιστικοί χώροι στην Περιφέρεια Αττικής

Ο αριθμός των επισκεπτών σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Αττικής σημείωσε σημαντική αύξηση κατά την περίοδο 2012-2019. Από το 2013, που αποτελεί και το έτος βάσης της τιμής (αριθμός εισιτηρίων) κατά το σχεδιασμό του ΕΠ, έως το 2019, η αύξηση των επισκεπτών στους πολιτιστικούς χώρους της Περιφέρειας ανήλθε στο 82%, ποσοστό που αντιστοιχεί σε άνοδο 3.687.860 επισκεπτών. Η θεαματική αύξηση επετεύχθη περισσότερο κατά τα έτη 2014 - 2015, και 2017-2018, ενώ το 2016 και το τελευταίο έτος αναφοράς 2019, εμφανίζεται μία μικρή μείωση, με τις προβλέψεις βέβαια για τα επόμενα έτη να είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές μέσω της προώθησης δράσεων στήριξης και ανάδειξης του τουριστικού αποθέματος στην Αθήνα που βρίσκονται σε εξέλιξη από το ΠΕΠ αλλά και στο πλαίσιο των εγκεκριμένων ΟΧΕ.

Πίνακας 22: Επισκέπτες σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Αττικής, 2012-2019

Κατηγορία	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Μουσεία	1.660.555	1.743.523	2.162.221	2.295.545	2.155.754	2.518.113	2.733.790	2.483.662
Αρχαιολογικοί χώροι	2.318.243	2.772.044	3.618.412	4.145.093	3.960.512	4.910.124	5.611.977	5.719.765

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HRQN ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 22: Επισκέπτες σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Αττικής, 2012-2019

Κατηγορία	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Σύνολο	3.978.798	4.515.567	5.780.633	6.440.638	6.116.266	7.428.237	8.345.767	8.203.427

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Ίδια Επεξεργασία

Εξετάζοντας αναλυτικότερα τα στοιχεία του αριθμού των επισκεπτών σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους στη χώρα, όπως και τις εισπράξεις, για τα δύο τελευταία έτη αναφοράς 2018 και 2019, στο γενικό σύνολο των επισκεπτών έχουμε θετική μεταβολή της τάξης του 4,7%. Σε ότι αφορά την Αττική, αρνητική μεταβολή παρουσιάζουν το μουσείο Ακρόπολης (-10,8%) και το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (-3,2%). Ωστόσο, αξιοσημείωτη αύξηση έδειξαν οι επισκέπτες στον αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης (12,2%). Σε εθνικό επίπεδο, ο αριθμός επισκεπτών με εισιτήριο ανέβηκε από το 2019 στο 2019 κατά 5,9% με την μεγαλύτερη ,μεταβολή να προέρχεται από τους αρχαιολογικούς χώρους (7,1%). Η σχετική τάση καταδεικνύει ενδεχομένως την αναγκαιότητα επίσπευσης και ενίσχυσης των πολιτικών στήριξης και ανανέωσης κυρίως των μεγάλων μουσείων στη χώρα και στην Περιφέρεια. Σε ότι αφορά τις εισπράξεις, αυτές παρουσιάζουν συνολικά αύξηση κατά 13,4%, κάτι που καταδεικνύει τη δυναμική που ενέχει η αξιοποίηση του πολιτιστικού αποθέματος στην κατεύθυνση διεκδίκησης μεγαλύτερων εσόδων μέσα από την υλοποίηση δράσεων marketing και ανάδειξης.

Πίνακας 23: Στοιχεία επισκεπτών και εισπράξεων σε μουσεία-αρχαιολογικούς χώρους στη χώρα, 2018-2019

I. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ			
Μουσεία - Αρχαιολογικοί Χώροι	2018	2019	Μεταβολή 2019/2018
Γενικό σύνολο επισκεπτών (Α+Β)	1.999.134	2.092.692	4,7%
A. Μουσεία (Γ+Ε)	596.868	583.477	-2,2%
Μουσείο Ακρόπολης	187.883	167.613	-10,8%
Εθνικό Αρχαιολογικό	61.337	59.389	-3,2%
Αρχαίας Ολυμπίας	16.550	17.990	8,7%
Παλάτι Ιπποτών (Ρόδου)	29.854	30.328	1,6%
Ηρακλείου (Κρήτης)	72.290	69.225	-4,2%
Λευκού Πύργου	19.112	23.775	24,4%
Δελφών	27.027	29.625	9,6%
Λοιπών μουσείων	182.815	185.532	1,5%
B. Αρχαιολογικοί χώροι (Δ+Ζ)	1.402.266	1.509.215	7,6%
Επιδαύρου ⁽¹⁾	52.790	60.587	14,8%
Ακροπόλεως Μυκηνών και Θησαυρού Ατρέα	51.627	56.591	9,6%
Ακροπόλεως Αθηνών	311.159	349.271	12,2%
Σουνίου	29.789	36.631	23,0%
Ακροπόλεως Λίνδου	61.290	62.991	2,8%
Βασιλικοί Τάφοι Βεργίνας	17.154	20.678	20,5%
Αρχαίας Ολυμπίας	52.388	55.143	5,3%
Κνωσού (Κρήτης)	105.182	112.466	6,9%
Φαιστού (Κρήτης)	17.365	16.040	-7,6%
Αρχαίας Κορίνθου ⁽¹⁾	25.021	31.165	24,6%
Μυστρά ⁽¹⁾	14.322	15.747	9,9%
Δελφών	39.913	45.710	14,5%
Λοιπών αρχαιολογικών χώρων	624.266	646.195	3,5%
II. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΜΕ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ			
	2018	2019	Μεταβολή 2019/2018
Σύνολο Επισκεπτών Με Εισιτήριο (Γ+Δ)	1.319.034	1.396.557	5,9%
Γ. Μουσεία	347.592	356.126	2,5%
Δ. Αρχαιολογικοί χώροι	971.442	1.040.431	7,1%
III. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ			
	2018	2019	Μεταβολή 2019/2018
Σύνολο Επισκεπτών Ελεύθερης Εισόδου (Ε+Ζ)	680.100	696.135	2,4%
Ε. Μουσεία	249.276	227.351	-8,8%
Ζ. Αρχαιολογικοί χώροι	430.824	468.784	8,8%
IV. ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (σε ευρώ)			
	2018	2019	Μεταβολή 2019/2018
Σύνολο Εισπράξεων (Η+Θ)	13.677.417	15.504.511	13,4%
Η. Μουσεία	2.129.703	2.704.372	27,0%
Θ. Αρχαιολογικοί χώροι	11.547.714	12.800.139	10,8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HRON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Σημαντικές Επενδύσεις στον Τομέα του Πολιτισμού

Στην Περιφέρεια Αττικής έχουν πραγματοποιηθεί εμβληματικές επενδύσεις στον τομέα του πολιτισμού τα τελευταία έτη που συμβάλλουν στην αύξηση των επισκεπτών. Ειδικότερα, το Μουσείο της Ακρόπολης στην οκταετή λειτουργία του έχει φιλοξενήσει πάνω από 14.000.000 εκατ. επισκέπτες. Για το χρονικό διάστημα από τον Ιούνιο του 2016 έως τον Μάιο του 2017 έχει φιλοξενήσει 1.475.022 επισκέπτες από τους οποίους το 76% αφορά μεμονωμένους επισκέπτες και 24% επισκέπτες σε ομάδες^{xxv}. Επίσης ολοκληρώθηκε η ανακατασκευή του χώρου που φιλοξενεί το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης (ΕΜΣΤ) από πόρους του Ε.Π. Αττική «2007 – 2013». Μέσα στο έτος του 2018 δέχθηκε 1.774.304 επισκέπτες και το 2019 άλλα 1.579.711 άτομα.

Σημαντική επένδυση στο χώρο του Πολιτισμού, αποτελεί το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ). Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανήλθε σε €630 εκ. ευρώ και περιλαμβάνει τις νέες εγκαταστάσεις της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος, της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, καθώς και το Πάρκο Σταύρος Νιάρχος. Το ΚΠΙΣΝ αποτελεί μοχλό σημαντικής βραχυπρόθεσμης και μεσοπρόθεσμης οικονομικής ανάπτυξης με άμεση και μακροχρόνια συνεισφορά του στην ελληνική οικονομία. Το 75% των €596 εκατομμυρίων της συνολικής δωρεάς από το Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος έχει δαπανηθεί στην Ελλάδα. Επιπλέον, η άμεση αλλά και ευρύτερη συνεισφορά στην οικονομία κατά την περίοδο της κατασκευής δημιούργησε περισσότερες από 13.000 θέσεις εργασίας, προσέθεσε €1,1 δις στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας (0,2% του ΑΕΠ ετησίως) και συνεισέφερε €57 εκ. σε φορολογικά έσοδα. Με την ολοκλήρωση του έργου και την έναρξη της λειτουργίας του, το ΚΠΙΣΝ αναμένεται να προσφέρει €140 εκ. ετησίως στο ΑΕΠ, να δημιουργήσει 2.300 θέσεις πλήρους απασχόλησης και να συνεισφέρει €19 εκ. σε ετήσια φορολογικά έσοδα^{xxvi}. Στις αρχές του 2017 παραδόθηκε το ΚΠΙΣΝ και επίσημα στην ελληνική πολιτεία και μέχρι το τέλος του εν λόγω έτους δέχθηκε πάνω από 3 εκ. επισκέπτες και φιλοξένησε 3.500 δωρεάν εκδηλώσεις.

Επιπρόσθετα, σημαντικές επενδυτικές δραστηριότητες βρίσκονται σε εξέλιξη ή αναμένονται με πυρήνα προσέλκυσης το παραλιακό μέτωπο της Αττικής στα νότια προάστια, όπου κυριαρχεί το μεγάλο επενδυτικό έργο του Ελληνικού. Το έργο αποτελεί ένα πρότυπο μοντέλο αστικής ανάπτυξης, το οποίο θα συνδυάζει τη φυσική ομορφιά της περιοχής, με κτίρια τοπόσημα μοναδικής αρχιτεκτονικής σχεδίασης. Ο αειφόρος σχεδιασμός που προσεγγίζει το έργο, θα παρέχει παγκόσμιας εμβέλειας υπηρεσίες και υποδομές, ενώ θα αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής των πολιτών της Αττικής. Η επένδυση περιλαμβάνει οικιστικές αναπτύξεις, ξενοδοχειακές μονάδες, εμπορικές δραστηριότητες, χώρους οικογενειακής απασχόλησης – διασκέδασης, μουσεία, κέντρα πολιτισμού, κέντρα υγείας και ευεξίας, αθλητικές εγκαταστάσεις και χώρους αναψυχής, ένα πρότυπο επιχειρηματικό πάρκο εκπαίδευσης, έρευνας και επιχειρηματικότητας, όπως επίσης και την πλήρη διαμόρφωση της ήδη υπάρχουσας μαρίνας καθώς και την αναβάθμιση και ανάδειξη ολόκληρου του παραλιακού μετώπου, που μαζί με το πάρκο αναμένεται αποτελέσουν τον μεγαλύτερο πόλο έλξης του έργου (ΚΠΙΣΝ: Κόμβος Βιωσιμότητας, Απολογισμός 2017)

Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις

Το εργαλείο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) – Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) είναι η υλοποίηση των προβλέψεων μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την ανάπτυξη του αστικού χώρου, αξιοποιώντας τις δυνατότητες χρηματοδότησης των Διαρθρωτικών Ταμείων. Ειδικότερα, αφορά στην υλοποίηση, αναπτυξιακών στρατηγικών που εφαρμόζονται σε συγκεκριμένες χωρικές ενότητες οι οποίες παρουσιάζουν είτε προβλήματα τα οποία χρήζουν ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης, είτε συγκριτικά πλεονεκτήματα που πρέπει να αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό.

Η βελτίωση της ποιότητας ζωής στο αστικό περιβάλλον και η αστική αναζωογόνηση προωθείται σε περιοχές που παρατηρούνται μείζονος σημασίας δημογραφικές, περιβαλλοντικές, κλιματικές, κοινωνικές και, οικονομικές προκλήσεις, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, την άρση του φαινομένου αστικής εγκατάλειψης, την προσέλκυση επενδύσεων και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, καθώς και την αύξηση και διάχυση τουριστικών ροών πολλαπλών ενδιαφερόντων

Σε συνέχεια της έκδοσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την ΕΥΔΕΠ Αττικής, εγκρίθηκαν τέσσερα (4) Σχέδια ΟΧΕ – ΒΑΑ, για τον Πειραιά, την Αθήνα, τους Δήμους του Νότιου Τομέα και τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Δυτικής Αττικής (ΑΣΔΑ) συνολικού προϋπολογισμού 258.522.448 εκ. ευρώ. Τα σχέδια αφορούν σε περιοχές με οξυμένα περιβαλλοντικά, οικονομικά, δημογραφικά και κοινωνικά προβλήματα έχοντας στόχο την σταδιακή επίλυση αυτών (υποβαθμισμένες περιοχές) και περιοχές που η αναπτυξιακή τους δυναμική απορρέει από τη συγκέντρωση υπερτοπικών δραστηριοτήτων ή/και την υλοποίηση μεγάλων επενδύσεων στους τομείς του τουρισμού - πολιτισμού ή/και στους τομείς προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (περιοχές με ειδική αναπτυξιακή δυναμική)^{xxvii}.

Αναλυτικότερα, εντός του 2018 προέκυψε η έγκριση τεσσάρων Στρατηγικών ΟΧΕ - Β.Α.Α. και οι αντίστοιχες εκχωρήσεις στις αρμόδιες Αστικές Αρχές.:

- € 85 εκ - “Αστικής Αρχής: Δήμος Αθηναίων - ΕΑΤΑ Α.Ε.” με τίτλο «Αθήνα 2020: Βιώσιμη Ανάπτυξη για τον τουρισμό, τον πολιτισμό, την καινοτομία»
- € 80 εκ - Δήμος Πειραιά - ΚΟ.Δ.Ε.Π. – Ο.Π.Α.Ν.” «Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΟΧΕ/ΒΑΑ) Πειραιά»
- € 58 εκ - Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ)” «Διαδημοτική Εταιρική Σχέση για την Ανάπτυξη της Δυτικής Αθήνας με αξιοποίηση της ΟΧΕ/ΒΑΑ»
- € 35 εκ - Σύνδεσμος Δήμων Νότιας Αττικής (Συ.Δ.Ν.Α.)” «Η μουσική και η ιστορία των δρόμων»

Η Επενδυτική Προτεραιότητα 6ε «Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς

ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου» έχει δεσμευτεί για χρήση στο πλαίσιο των Ο.Χ.Ε., ωστόσο παρουσιάζει καθυστέρηση στην υλοποίηση, καθώς μόλις στις αρχές του 2018 έγιναν οι εκχωρήσεις και στους τέσσερις ΕΦΔ των αντίστοιχων Αστικών Αρχών.

Ο δείκτης αποτελέσματος T3265 - Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης, αφορά στην Ε.Π. 6ε, και συνδέεται έως την συγγραφή του παρόντος κειμένου, με την ένταξη εννέα (9) πράξεων εντός των ετών 2018 και 2019 (4 από την ΕΑΤΑ, 4 από τον ΑΣΔΑ και 1 από τον ΕΦΔ Πειραιά), οι οποίες δεν τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη.

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 6

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3261 - Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, εντοπίζονται πέντε (5) ενταγμένες Πράξεις (Προσκλήσεις ΑΤΤ020 και ΑΤΤ059) που καλύπτουν το 12,74% του πληθυσμού της Περιφέρειας Αττικής. Για δύο από αυτές τις πράξεις, η τιμή στόχος έχει επιτευχθεί μέχρι το τέλος του 2018 και ισοδυναμεί αθροιστικά με 2,26%.

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3262 - Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης έχουν ενταχθεί δώδεκα (12) Πράξεις με την τελευταία πράξη ενταγμένη το Δεκέμβριο του 2019 και συνολικό ενταγμένο προϋπολογισμό των πράξεων στα 24.031.951€. Ο στόχος του προγράμματος για το 2023 είναι ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού στο 95% (από 89,4%).

Όσο αφορά τον δείκτη αποτελέσματος T3263 - Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας, εντοπίζονται τριάντα (30) ενταγμένες πράξεις και παρατηρείται ότι ο αριθμός των επισκεπτών για το 2019 (8.203.427 επισκέπτες), έχει ξεπεράσει ήδη κατά 82% τον στόχο που είχε τεθεί για το έτος 2023 (4.876.812 επισκέπτες) κατά το σχεδιασμό του ΠΕΠ.

Για το δείκτη αποτελέσματος T3264 - Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα ΒΑΑ που εκτρέπονται από την ταφή, η τιμή στόχος (7,3%) για το έτος 2023 αφορά στην αντίστοιχη πρόβλεψη του ΠΕΣΔΑ, ενώ δεν εντοπίζεται ακόμα ενταγμένη πράξη.

Σχετικά με το δείκτη αποτελέσματος T3265, ανάλυση γίνεται στην ενότητα για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις.

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος 01702 - Κλάσμα χωριστά συλλεγόντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση ανακυκλώσιμα βιοαπόβλητα, υπάρχει μία (1) ενταγμένη πράξη με τιμή στόχο βάσει ΤΔΠ το 40%, ενώ δεν παρατηρούνται τιμές επίτευξης του στόχου στο ΟΠΣ.

Ο δείκτης 01703 - Αστικά στερεά απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση, επίσης έχει μία πράξη, όπως και ο δείκτης 01704 - Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα ΒΑΑ που εκτρέπονται από την ταφή. Οι ανωτέρω δείκτες αποτελούν ειδικούς δείκτες αποτελέσματος

που αφορούν στο έργο της 'Διαχείριση Απορριμμάτων Κυθήρων Αντικυθήρων' και δεν τροφοδοτούνται ακόμα με στοιχεία υλοποίησης των στόχων.

2.2.7 Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές (Θ.Σ.7)

Στην παρούσα ενότητα παρατίθενται στοιχεία για την κίνηση της κρουαζιέρας στη χώρα και την Περιφέρεια Αττικής στους δυο λιμένες, Πειραιώς και Λαυρίου. Επίσης αποτυπώνονται στοιχεία για την προτεραιότητα της βελτίωσης της οδικής ασφάλειας της Περιφέρειας όπως και για τις βιώσιμες- αστικές μεταφορές. Τέλος, γίνεται σύνδεση των δεικτών αποτελέσματος του Α.Π.7. με τα στοιχεία των επιμέρους ενότητων.

Κίνηση κρουαζιέρας, Ελλάδα, Περιφέρεια Αττικής, Λιμάνι του Πειραιά και του Λαυρίου

Η κρουαζιέρα αποτελεί από τους πιο δυναμικούς τομείς του θαλάσσιου τουρισμού και έχει επιδείξει σημαντική άνοδο τα τελευταία χρόνια. Την πενταετία 2012 – 2016 σημειώθηκε μείωση των επιβατών κρουαζιέρας κατά 6% με την κίνηση να ανακάμπτει από το 2015 και μετά. Τα έτη 2012 και 2013 ο αριθμός των επιβατών κρουαζιέρας στη χώρα ανήλθε σε 5.500.000, ενώ το 2014 σημειώθηκε σημαντική πτώση κατά 13% (700.000 επιβάτες). Το 2015 (Πίνακας 26) ο αριθμός κινήσεων επιβατών κρουαζιέρας εμφάνισε αυξητικές τάσεις φτάνοντας το 2016 σε 5.204.231 επιβάτες κρουαζιέρας. Οι επιβάτες μειώθηκαν προσωρινά το 2017 στους 4.625.363, εντούτοις από το 2018 σημειώθηκε ανοδική πορεία μέχρι το 2019 που φθάνουν τους 5.537.500 επιβάτες σε σύνολο 3899 κρουαζιερόπλοιων.

Η Περιφέρεια Αττικής διαθέτει δυο (2) από τους έξι (6) λιμένες αφετηρίας (home – ports) που δραστηριοποιούνται στην αγορά κρουαζιέρας. Πρόκειται για τους λιμένες Πειραιώς και Λαυρίου με 676 συνολικά προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων το έτος 2016 και 622 το 2019. Τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Ένωσης Λιμένων Ελλάδος δείχνουν ότι από το 2018 και έπειτα τα κρουαζιερόπλοια σταμάτησαν να αξιοποιούν το λιμάνι του Λαυρίου.

Πίνακας 24: Αριθμός κρουαζιερόπλοιων και επιβατών Αττική και χώρα, 2015-2019

ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ	2019		2018		2017		2016		2015	
	Κρουαζιε ρόπλοια	Αφίξεις επιβατων Κ/Ζ	Κρουαζιε ρόπλοια	Αφίξεις επιβατων Κ/Ζ	Κρουαζιε ρόπλοια	Αφίξεις επιβατων Κ/Ζ	Κρουαζιε ρόπλοια	Αφίξεις επιβατων Κ/Ζ	Κρουαζιε ρόπλοια	Αφίξεις επιβατων Κ/Ζ
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	622	1.098.091	524	961.632	576	1.055.559	625	1.094.135	621	980.149
ΛΑΥΡΙΟ	0	0	0	0	26	17.406	65	43.236	55	44.815
ΧΩΡΑ	3899	5.537.500	3410	4.788.642	3415	4.625.363	4307	5.204.231	4294	4.964.443

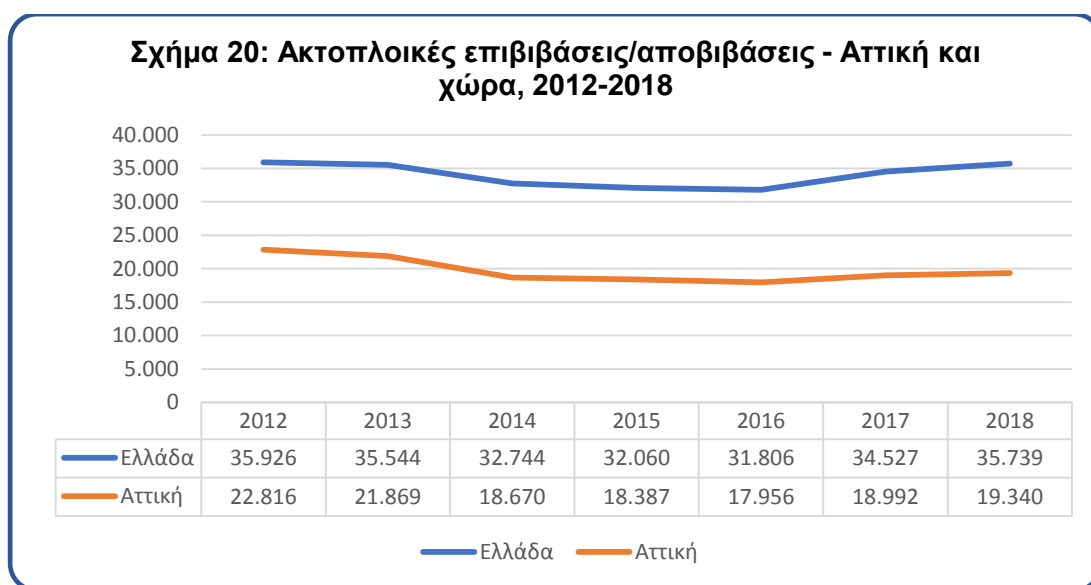
Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδας, Ιδία επεξεργασία

Το λιμάνι του Πειραιά είναι ο μεγαλύτερος κύριος λιμένας της χώρας (διακινεί >100.000 επιβάτες), ο 7ος μεγαλύτερος μεσογειακός λιμένας κρουαζιέρας, και ένας από τους πέντε μεσογειακούς λιμένες κρουαζιέρας με περισσότερες από 600 προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων. Οι προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι του Πειραιά ανήλθαν σε

622 το 2019. Υποδέχθηκε 1.094.135 επιβάτες κρουαζιέρας το 2016, αριθμό που αποτελεί το 21,1% των κινήσεων επιβατών κρουαζιέρας που επισκέφτηκαν την Ελλάδα, ο οποίος αυξήθηκε στους 1.098.091 επιβάτες το 2019, ήτοι το 19,8% των αφίξεων στη χώρα.

Επιπλέον, κατέχει την 1^η θέση στην Ευρώπη αναφορικά με τον όγκο της διακίνησης επιβατών, καθώς όταν συνυπολογίζεται στην ακτοπλοΐα, το σύνολο των κινήσεων επιβατών που πραγματοποιούνται ετησίως προσεγγίζει τα 20 εκ. επιβάτες. Ειδικότερα, βάσει και των στοιχείων στο Σχήμα 20, αν και από το 2012 ο όγκος της επιβατικής κίνησης στην ακτοπλοΐα παρουσίασε μια πτωτική τάση από 22.816 στις 17.956 επιβιβάσεις/αποβιβάσεις το 2016, έπειτα διαφαίνεται μια ανοδική πορεία φθάνοντας τις 19.340 κινήσεις επιβατών το 2018.

Πηγή: Eurostat – Ιδία επεξεργασία

Τέλος, ως προς την εποχικότητα της κρουαζιέρας, δηλαδή το σύνολο των επιβατών επιβίβασης προς το σύνολο των επιβατών αποβίβασης, κατέχει την μεγαλύτερη τάση στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου.

Επενδύσεις στον Λιμένα Πειραιώς

Η διαδικασία μεταβίβασης του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών στην COSCO SHIPPING (Hong Kong Limited), ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2016. Συνδέεται άμεσα με την ενίσχυση της αξιοπιστίας της χώρας, στην προσπάθεια που καταβάλλεται προκειμένου να εδραιωθεί η θέση του Πειραιά ως κόμβου εμπορευματικών μεταφορών και κρουαζιέρας στην περιοχή της Μεσογείου και στον παγκόσμιο ναυτιλιακό χάρτη. Σημαντική αναμένεται εξάλλου και η ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της υλοποίησης του επενδυτικού προγράμματος της ΟΛΠ Α.Ε.^{xxviii}.

Η σύμβαση παραχώρησης μεταξύ του ΟΛΠ ΑΕ και της Ελληνικής Δημοκρατίας προβλέπει συγκεκριμένες επενδύσεις, η υλοποίηση των οποίων πρέπει να ολοκληρωθεί σε δύο

χρονικές περιόδους διάρκειας πέντε ετών η κάθε μία (CAPEX Periods). Πέρα από τις υποχρεωτικές επενδύσεις όμως, η COSCO έχει τη δυνατότητα να προβεί και σε άλλες εφόσον τις κρίνει αναγκαίες και επικερδείς. Τέλος, επενδύσεις ενδέχεται να προέλθουν και από άλλες επιχειρήσεις οι οποίες θα δραστηριοποιηθούν στην ευρύτερη περιοχή, ως αποτέλεσμα συνεργασίας με τον λιμένα. Η πρώτη περίοδος CAPEX, που αφορά στα έτη 2016-2020 προβλέπει την υλοποίηση επενδύσεων €293,8 εκατ. ενώ κατά τη δεύτερη περίοδο (2021—2025), οι υποχρεωτικές ανέρχονται σε €56 εκατ.

Το μεγαλύτερο τμήμα του επενδυτικού προγράμματος της πρώτης περιόδου αφορά στην αναβάθμιση της κρουαζιέρας (περίπου €136,3 εκατ.) και εκτιμάται πως θα υλοποιηθεί χρησιμοποιώντας τόσο ίδια κεφάλαια όσο και πόρους από ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία (ΕΣΠΑ 2014-2020). Η επέκταση του σταθμού των επιβατών καθώς και η κατασκευή τρίτου τερματικού σταθμού αναμένεται να αποτελέσει τη βάση για την τόνωση του τουρισμού κρουαζιέρας. Σημειώνεται ότι η αναβάθμιση των υποδομών για την εξυπηρέτηση των κρουαζιερόπλοιων αποτελούσε ήδη σημαντικό τμήμα του επενδυτικού σχεδίου του ΟΛΠ (περίοδος 2012-2016), όπου είχαν προβλεφθεί περί των €230 εκατ. σχετικών επενδύσεων, των οποίων η υλοποίηση δεν έχει ακόμα ξεκινήσει. Σημαντικό τμήμα των επενδύσεων (€50 εκατ.) θα κατευθυνθεί στην αναβάθμιση της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης (ΝΠΖ) στοχεύοντας στην παροχή σύγχρονων υπηρεσιών συντήρησης του στόλου που θα προσεγγίζει το διαμετακομιστικό κέντρο του Πειραιά. Τέλος, η σύμβαση παραχώρησης προβλέπει την επένδυση περίπου €20 εκατ. για την αναβάθμιση του σταθμού αυτοκινήτων με στόχο την αύξηση των οχημάτων που διακινούνται από και προς την Κεντρική Ευρώπη τα επόμενα χρόνια^{xxix}.

Πίνακας 25: Κατανομή υποχρεωτικών και μη επενδύσεων, περίοδος 2016-2025

€ εκατ.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Υποχρεωτικές	23,9	84,3	111,5	33,5	26,9	19,1	11,2	11,2	11,2	11,2
Μη υποχρεωτικές, ΟΛΠ	-	-	-	-	7,9	0,9	5,7	2,2	-	-
Άλλες εταιρείες	40	160	180	100	20	-	-	-	-	-
Σύνολο	63,9	244,3	291,5	133,5	54,8	20	16,9	13,4	11,2	11,2

Πηγή: IOBE

Στο ίδιο πλαίσιο, τον Οκτώβριο του 2019 η ΟΛΠ Α.Ε. ανακοίνωσε ότι εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων (ΕΣΑΛ) επενδύσεις συνολικού ύψους 611,8 εκατ. ευρώ, που καλύπτουν όλους τους τομείς δραστηριοτήτων της εταιρείας και θα συμβάλλουν καθοριστικά στην ανάπτυξη της τοπικής και εθνικής οικονομίας.

Τον Νοέμβριο του 2019, επετεύχθη συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για να χορηγήσει 140 εκατ. ευρώ για την επέκταση και αναβάθμιση του λιμανιού του Πειραιά. Αυτό το δάνειο, το μεγαλύτερο που έχει χορηγήσει ποτέ η ΕΤΕπ για λιμενικά έργα στην Ελλάδα, θα στηρίξει μέρος από τις επενδύσεις συνολικού ύψους άνω των 600 εκατ. ευρώ στο λιμάνι του Πειραιά. Οι νέες επενδύσεις στο λιμάνι του Πειραιά περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός νέου κέντρου logistics, την κατασκευή ενός νέου κέντρου εξυπηρέτησης

επιβατών κρουαζιέρας, την επέκταση των σταθμών διακίνησης αυτοκινήτων, τη βελτίωση της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης και την αναβάθμιση του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων. Σύμφωνα με τα οικονομικά αποτελέσματα του Α εξαμήνου του 2019, ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε € 70,6 εκατ. έναντι € 63,5 εκατ. της αντίστοιχης περιόδου 2018, παρουσιάζοντας αύξηση 11,2% (€ 7,1 εκατ.). Η μεταβολή αυτή, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων από το αντάλλαγμα παραχώρησης των προβλητών II+III (+18,6%), των εσόδων από δεξαμενισμούς (+41,2%), και των εσόδων από την κρουαζιέρα (+14,6%). Τα κέρδη προ φόρων στο εξάμηνο ανέρχονται σε € 21,9 εκατ. και είναι αυξημένα κατά 17% σε σχέση με τα € 18,7 εκατ. της αντίστοιχης περιόδου του 2018 και τα κέρδη μετά από φόρους ανέρχονται σε € 15,9 εκατ. έναντι € 13,3 εκατ. το εξάμηνο του 2018 (μεταβολή + 20%).

Βελτίωση της οδικής ασφάλειας στη Περιφέρεια Αττικής

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Eurostat για τους τραυματισμούς στις οδικές μετακινήσεις για την περίοδο 2012 - 2018, διαφαίνεται μια μείωση των τραυματισμών στους δρόμους της Περιφέρειας Αττικής, από 8.074 το 2012 (51,6% στη χώρα) στους 6.607 το 2018 (50,2% στη χώρα). Σε ότι αφορά τα θανατηφόρα τροχαία, δείχνουν μια σταθερή μείωση στην Αττική από το 2012 (232, 23,5% στη χώρα) έως το 2017 (164), οπότε και αποτυπώνεται μια μικρή αύξηση στα 181, που αποτελούν το 25,8% των θανατηφόρων τροχαίων στη χώρα.

Πίνακας 26: Αριθμός τραυματισμών και θανατηφόρων τροχαίων στην Αττική - χώρα, 2012 - 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Τραυματισμοί							
Αττική	8.074	7.571	7.555	6.865	6.755	6.654	6.607
Χώρα	15.640	15.175	14.564	14.096	13.825	13.271	13.149
Θανατηφόρα							
Αττική	232	210	182	207	200	164	181
Χώρα	988	879	795	793	824	731	700

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας, τα θανατηφόρα ατυχήματα που τα αίτια αναφέρονται σε πεζούς το 2012 ήταν 72, το 2014 ήταν 38, 2016 ήταν 95, το 2018 ήταν 63 και τέλος το 2019 ανερχόταν σε 44 θανατηφόρα συμβάντα.

Επέκταση βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών

Η ΣΤΑΣΥ ΑΕ, βάσει και των απολογιστικών στοιχείων του έτους 2018, αναφέρει συνολικά 272.816.988 επιβιβάσεις, που αντιστοιχούν σε 902.173 επιβιβάσεις ανά ημέρα. Υπό αυτό το πρίσμα, εκτιμάται μείωση 158.782 αυτοκινήτων που κυκλοφορούν ανά ημέρα, η οποία

αντιστοιχεί σε 3.175.649 αυτοκινητοχιλιόμετρα εξοικονόμησης στην πόλη και 32,28 MWh/ημέρα εξοικονόμησης ενέργειας.

Το δίκτυο του ΤΡΑΜ της Αθήνας περιλαμβάνει δύο γραμμές και εκτελεί τα δρομολόγια Σύνταγμα-Βούλα, Σύνταγμα-Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας (ΣΕΦ) και Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας - Βούλα. Εκτείνεται σε μήκος 25,9 χλμ. (συμπεριλαμβανομένων και των 2,2 χλμ. Συνδετήριας γραμμής του αμαξοστασίου με την εμπορική γραμμή). Πρόκειται για επένδυση ύψους 340 εκατομμυρίων ευρώ και η χρηματοδότηση του έργου προήλθε κυρίως από επιδοτήσεις των Κοινοτικών Προγραμμάτων Στήριξης. Το Τραμ, ωστόσο, δεν συνδέεται αποτελεσματικά με την υπόλοιπη κυκλοφορία, αν και διαθέτει εκτεταμένο δίκτυο και χρειάζεται παρεμβάσεις επέκτασης και βελτίωσης. Το τραμ της Αθήνας είναι ένα αρθρωτό όχημα αμφίδρομης κατεύθυνσης και έχει τη δυνατότητα ζεύξης δύο οχημάτων σε λειτουργία συρμού. Η μεταφορική του ικανότητα είναι 56 καθήμενοι επιβάτες, συμπεριλαμβανομένων των ειδικά διαμορφωμένων θέσεων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και πάνω από 200 όρθιοι επιβάτες. Παρέχει θέρμανση, εξαερισμό, κλιματισμό, τόσο στο χώρο των επιβατών, όσο και στις καμπίνες των οδηγών, τα οποία ρυθμίζονται εποχιακά. Σήμερα διατίθενται 35 τραμ.

Σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία που αφορούν στις επιβιβάσεις στα δρομολόγια του Τραμ (ΣΤΑΣΥ ΑΕ. 2018, *Συνοπτικές οικονομικές καταστάσεις και Έκθεση*), το 2015 ανέρχονταν σε 14.482.000 επιβιβάσεις σε 2.263 παραγόμενα οχηματοχιλιόμετρα, το 2016 σε 13.722.000 επιβιβάσεις σε 2.237 οχηματοχιλιόμετρα, το 2017 προέκυψαν 13.787.000 επιβιβάσεις σε 2.260 οχηματοχιλιόμετρα και τέλος το 2018 αντιστοιχούν 13.589.000 επιβιβάσεις σε 2.188 οχηματοχιλιόμετρα. Παρατηρείται συνολικά μια μείωση των επιβιβάσεων στο Τραμ την περίοδο 2015-2018 της τάξης του 6,2%.

Σημειώνεται ότι ο τροχιόδρομος του Τραμ κατασκευάστηκε με προδιαγραφές που ελαχιστοποιούν την ηχητική ρύπανση. Το επίπεδο δονήσεων και θορύβου παρακολουθείται μέσω σταθμών μέτρησης κατά μήκος του δικτύου και εμποπτεύεται από την Πολυτεχνική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Οσον αφορά στις επεκτάσεις του δικτύου, αυτές αναδεικνύουν τον Πειραιά σε σημαντικό Συγκοινωνιακό Κέντρο, συνενώνοντας λειτουργικά δύο γραμμές Μετρό (Γραμμή 1 και Γραμμή 3), το Λιμάνι, τον Προαστιακό Σιδηρόδρομο και το Τραμ. Εκτός από την συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση οι περιοχές του Πειραιά ωφελούνται σημαντικά, καθώς το Τραμ συμβάλλει ουσιαστικά στην αναβάθμιση της περιοχής διέλευσης με τον εμπλουτισμό του πρασίνου σε υφιστάμενα πάρκα, με τη φύτευση νέων δένδρων και θάμνων, καθώς και με τη δημιουργία νέων χώρων πρασίνου.

Επέκταση δικτύων (φυσικό αέριο)

Σημαντικό ρόλο στον περιορισμό της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στη βιομηχανία και στα νοικοκυριά, διαδραματίζει η χρήση του φυσικού αερίου. Ο εφοδιασμός της Ελληνικής αγοράς φυσικού αερίου γίνεται κατά κύριο λόγο μέσω Ρωσίας, Αλγερίας και Τουρκίας από εταιρείες που κατέχουν Άδεια Προμήθειας. Το φυσικό αέριο εισάγεται σε αέρια μορφή και μεταφέρεται μέσω αγωγών υψηλής πίεσης του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή σε

υγροποιημένη μορφή μέσω δεξαμενόπλοιων. Αρμόδιος για τη μεταφορά του φυσικού αερίου είναι ο Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ) Α.Ε.

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της ΕΔΑ Αττικής, το δίκτυο διανομής τροφοδοτείται με φυσικό αέριο από το δίκτυο μεταφοράς του ΔΕΣΦΑ από πέντε (5) σημεία εισόδου στην Αττική. Η διακίνηση του φυσικού αερίου στην περιοχή της Αττικής πραγματοποιείται μέσα από τα δίκτυα μέσης και χαμηλής πίεσης. Το δίκτυο μέσης πίεσης αριθμεί 330 χιλιόμετρα αγωγών μέσης πίεσης, χαλύβδινοι σωλήνες με ονομαστική πίεση λειτουργίας 19bar ή 10bar, στους οποίους συνδέονται μεγάλοι βιομηχανικοί καταναλωτές καθώς και οι σταθμοί διανομής που τροφοδοτούν τα δίκτυα χαμηλής πίεσης. Το δίκτυο χαμηλής πίεσης αριθμεί περίπου 3.270 χιλιόμετρα αγωγών χαμηλής πίεσης μέσω του οποίου εξυπηρετούνται οικιακές, εμπορικές και βιομηχανικές χρήσεις. Το δίκτυο χαμηλής πίεσης αποτελείται από περίπου 2.770 χιλιόμετρα με ονομαστική πίεση λειτουργίας 4bar και υλικό κατασκευής πολυαιθυλένιο καθώς και από 500 χιλιόμετρα παλαιού δικτύου - με ονομαστική πίεση λειτουργίας 23 mbar και υλικό κατασκευής πολυαιθυλένιο ή χυτοσίδηρο - που συναντάται κυρίως στην περιοχή του κέντρου της Αθήνας και σταδιακά αντικαθίσταται.

Μέσω του δικτύου διανομής χαμηλής πίεσης η ΕΔΑ Αττικής τροφοδοτεί περίπου 135.000 σημεία παράδοσης (τελικά σημεία κατανάλωσης αερίου), εξυπηρετώντας συνολικά σχεδόν 385.000 τελικούς πελάτες - οικιακούς καταναλωτές (κεντρική θέρμανση ή αυτόνομη θέρμανση), εμπορικούς καταναλωτές (επαγγελματίες και μεγάλοι εμπορικοί πχ. νοσοκομεία, ξενοδοχεία), βιομηχανικούς πελάτες και πελάτες με κλιματισμό φυσικού αερίου.

Η συνολική διανεμηθείσα ποσότητα φυσικού αερίου στο δίκτυο διανομής της ΕΔΑ Αττικής για το 2019 ανήλθε στις 3.981.246 MWH.

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 7

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3271 - Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά, αναφέρεται ότι εντοπίζεται η ένταξη μίας (1) πράξης για την επέκταση του λιμανιού του Πειραιά για την εξυπηρέτηση της κρουαζιέρας συνολικής επιλέξιμης δαπάνης 97.720.853€, με τιμή στόχο 1.335.335 επιβάτες, ωστόσο η πράξη δεν έχει ξεκινήσει να τροφοδοτεί ακόμα το δείκτη. Αναφέρεται ότι ο στόχος του ΕΠ είναι αύξηση του σχετικού αριθμού από 1.302.581 στους 2.282.728 επιβάτες το 2023, συνεπώς με την επίτευξη του στόχου του ανωτέρω ενταγμένου έργου, υπερκαλύπτεται ο στόχος του προγράμματος.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3277 - Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών), υπάρχει ενταγμένη Πράξη που αφορά στην κατασκευή πεζογέφυρων σε βασικούς οδικούς άξονες της λεκανοπεδίου η οποία έως τη χρονική στιγμή συγγραφής του παρόντος, δεν παράγει στοιχεία για το δείκτη. Ο στόχος του δείκτη είναι η μείωση από τα 58 στα 48 θανατηφόρα συμβάντα και σύμφωνα με τα στοιχεία της Αστυνομίας αυτά ανέρχονταν στα 44 για το 2019. Επίσης, ο δείκτης 03404 – Θύματα νεκροί τραυματίες σε

τροχαία ατυχήματα, αντιστοιχεί σε μία (1) πράξη για τον εξοπλισμό των υπηρεσιών τροχαίας, και δεν τροφοδοτεί ακόμα το δείκτη.

Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3272 - Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς, υπάρχει η ενταγμένη Πράξη της δυτικής επέκτασης του ΤΡΑΜ προς Πειραιά η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα. Η τιμή στόχος για την πράξη είναι 31.200 πρόσθετου πληθυσμού, όταν η τιμή στόχος για το 2023 είναι 25.000 πρόσθετου πληθυσμού.

Για το δείκτη T3273 - Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές, ο δείκτης μετρά τον πληθυσμό των περιοχών που θα καλυφθούν από την επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική. Η τιμή-βάσης ανέρχεται σε 2.616.000 άτομα, ενώ η τιμή-στόχος για το 2023 προσδιορίζεται σε 2.623.650 άτομα, βάσει σχετικών στοιχείων της Εταιρείας Διανομής Αερίου Αττικής (ΕΔΑ Αττικής) ΑΕ. Ο δείκτης έχει ενσωματωθεί στην πρόσκληση ΑΤΤ091 η οποία δεν έχει ακόμα ενταχθεί. Η τιμή στόχος της δράσης είναι 2.730.000,00 άτομα.

2.2.8 Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων (Θ.Σ.8)

Στην παρούσα ενότητα, καταγράφονται στοιχεία για τον ενεργό και μη ενεργό πληθυσμό, την εξέλιξη της ανεργίας και της απασχόλησης, και αποτυπώνεται ένας αρχικός σχολιασμός για την σύνδεση τους με τους δείκτες αποτελέσματος του Α.Π.8.

Η απασχόληση και η ανεργία στην Περιφέρεια Αττικής

Η Αττική παρά τη βελτίωση σε μια σειρά από αναπτυξιακούς δείκτες, βιώνει ακόμα τις επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης σε κοινωνικό επίπεδο, αναδεικνύοντας σημαντικές προκλήσεις για την προώθηση δράσεων για την υποστήριξη της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης, τη διατήρηση και βελτίωση των συνθηκών για τις υφιστάμενες και την ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων. Στο ίδιο πλαίσιο, σημαντική αναμένεται η επίδραση της πρόσφατης πανδημίας του κορωνοϊού στα επίπεδα και τη σύνθεση της απασχόλησης, λόγω της απότομης αναστολής ή επιβράδυνσης της πλειονότητας των παραγωγικών δραστηριοτήτων, έπειτα από την εφαρμογή μέτρων περιορισμού της νόσου. Υπό αυτό το πρίσμα, άγνωστες παραμένουν ακόμα οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις λόγω της πρόσφατης, είτε ως προς την έκταση τους, είτε ως προς την σύνθεση τους σε τοπικό επίπεδο εντός της Περιφέρειας. Οποσδήποτε, αναμένονται να έχουν ιδιαίτερα αρνητική υφή, λαμβάνοντας υπόψη την πίεση που θα δεχθούν τα εισοδήματα των νοικοκυριών, σε σύνδεση με την κρίση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην αυτοαπασχόληση και την γενικότερη πρόβλεψη για υψηλά συγκριτικά ποσοστά οικονομικής ύφεσης στη χώρα.

Το εργατικό δυναμικό στη χώρα το 2016 ανερχόταν σε 4.804,5 χιλιάδες (Πίνακας 26), που αντιστοιχεί στο 52,2% ως δείκτη οικονομικά ενεργών στη χώρα, το 2017 μειώθηκε στους 4.779,7 χιλιάδες, ενώ η μείωση συνεχίστηκε και το 2018 στους 4.743,0 χιλ. με το δείκτη

οικονομικά ενεργών στο 51,9%. Παρόμοια τάση ακολούθησε και η Περιφέρεια Αττικής με 1.776,0 χιλ. εργατικό δυναμικό το 2016 (αντιστοιχεί σε 53,6% οικονομικά ενεργών στην Περιφέρεια) να φθάνει στις 1.720,7 χιλ. το 2018 (53% οικονομικά ενεργών). Παρατηρείται αυτή την περίοδο ότι ο δείκτης των οικονομικά ενεργών είναι υψηλότερος στην Αττική από αυτόν στη χώρα, ενώ το εργατικό δυναμικό της Περιφέρειας αποτελεί το 2018 το 36,3% της χώρας.

Πίνακας 26: Στοιχεία απασχόλησης και ανεργίας στην Αττική και χώρα, 2016-2018 (σε χιλ.)

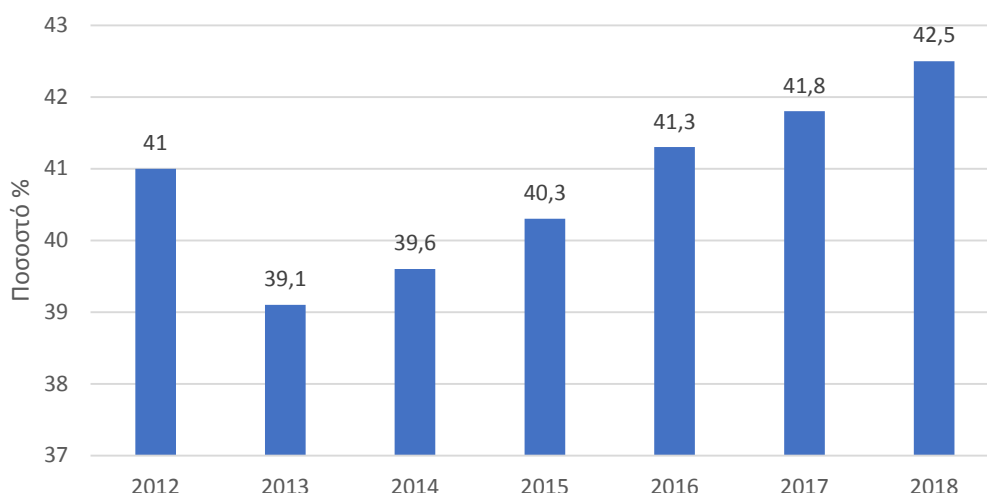
Ενότητα	2016			2017			2018		
	Εργατικό δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Εργατικό δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Εργατικό δυναμικό	Απασχολούμενοι	Άνεργοι
Αττική	1.766,0	1.360,3	405,8	1.742,1	1.366,0	376,1	1.720,7	1.378,5	342,2
Χώρα	4.804,5	3.673,6	1.130,9	4.779,7	3.752,7	1.027,0	4.743,0	3.828,0	915,0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

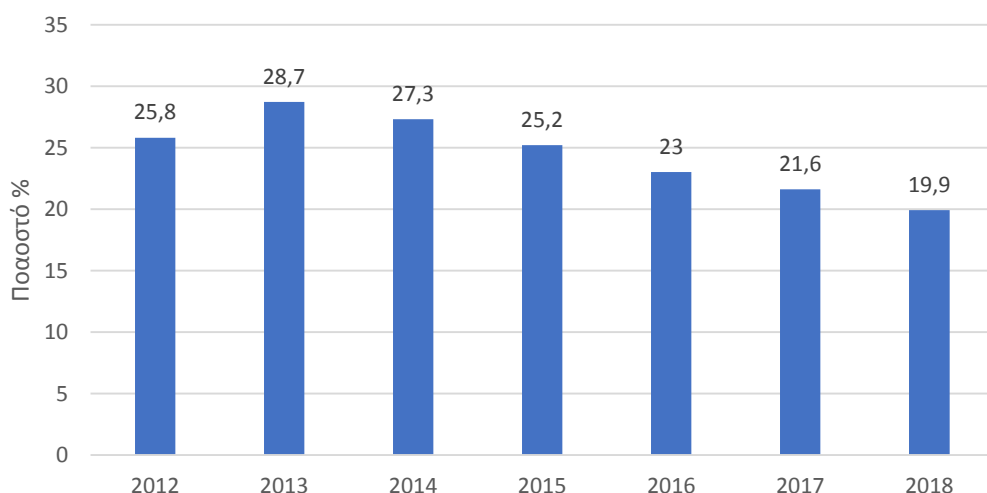
Σε ότι αφορά τους απασχολούμενους, η τάση είναι αντίστροφη και δείχνει διαχρονικά έστω και σε μικρή κλίμακα αυξητική, και συνδέεται αυτονόητα με την μείωση του αριθμού των ανέργων. Για την Περιφέρεια η απασχόληση αυξήθηκε από 1.360,3 χιλ. το 2016 στους 1.378,5 χιλ το 2018, προστέθηκαν δηλαδή 18.200 άτομα. Για τη χώρα η άνοδος στον αριθμό των απασχολούμενων ανήλθε στους 154,4 χιλιάδες από το 2016 στο 2018. Ανάλογα, οι άνεργοι στην Αττική μειώθηκαν από το 405,8 χιλ. το 2016 στους 342,2 χιλ. το 2018, μείωση δηλαδή κατά 15,7%, όταν για τα ίδια έτη η μεταβολή στη χώρα ήταν μεγαλύτερη και έφθασε το 19,1%.

Το πλαίσιο απασχολησιμότητας στην Περιφέρεια Αττικής συμπληρώνεται διαχρονικά από τα δεδομένα στα Σχήματα 21 και 22, όπου παρουσιάζεται η εξέλιξη των δεικτών απασχόλησης και ανεργίας για την περίοδο 2012-2018. Ο δείκτης απασχόλησης δείχνει μια προσωρινή μείωση από 41% το 2012 στο 39,1% το 2013, τα έτη δηλαδή που βρίσκονται πιο κοντά στην απαρχή της οικονομικής κρίσης, ενώ το επίπεδο του 2012 επιτυγχάνεται εκ νέου το 2016 με το δείκτη στο 41,3%. Η τάση παρέμεινε ανοδική μέχρι τα πιο πρόσφατα στοιχεία του 2018 και το δείκτη στο 42,5%. Η θετική μεταβολή στο δείκτη απασχόλησης την περίοδο 2013 – 2018 αντιστοιχεί σε 3,4 μονάδες.

Σχήμα 21: Εξέλιξη Δείκτη απασχόλησης στην Αττική, 2012-2018

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Σχήμα 22: Εξέλιξη Δείκτη Ανεργίας στην Αττική, 2012-2018

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Όσον αφορά στο δείκτη ανεργίας για την Αττική, η εξέλιξη είναι αντιστρόφως ανάλογη και συμπληρώνει την ανωτέρω εικόνα που προκύπτει για την απασχόληση. Η ανεργία στην Περιφέρεια το 2012 πιάνει υψηλά επίπεδα στο 25,8% τα οποία ενισχύονται στο 28,7% το 2013, όταν για την χώρα το ίδιο έτος ισοδυναμεί με 27,5%. Το στοιχείο αυτό έρχεται να ενισχύσει το συμπέρασμα που έχει ήδη διατυπωθεί νωρίτερα στο παρόν κείμενο αξιολόγησης, ότι οι επιδράσεις της κρίσης παρουσιάστηκαν σαφώς δυσμενέστερες για την Αττική σε σχέση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες. Εντούτοις, από το 2013 η πορεία του δείκτη δείχνει καθοδική μέχρι το 2018 που ανέρχεται στο 19,9%.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

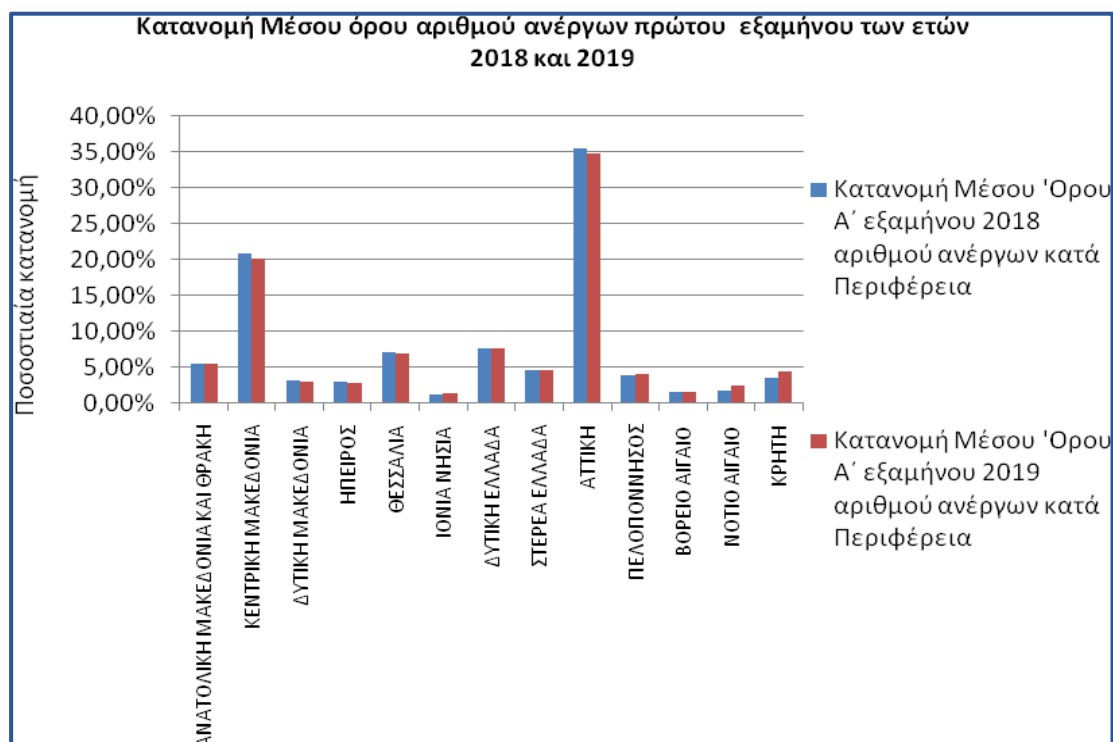
ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Στον Πίνακα 27 και στο Σχήμα 23, παρουσιάζονται τα στατιστικά στοιχεία για τους ανέργους που είναι εγγεγραμμένοι στον ΟΑΕΔ ανά Περιφέρεια, όπως και η ποσοστιαία κατανομή κάθε Περιφέρειας στη χώρα, σε μέσους όρους για τα Α' εξάμηνα των ετών 2018 και 2019. Λόγω και του πληθυσμιακού μεγέθους της Αττικής, συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μερίδιο στη χώρα το 2008 με 35,49%, το οποίο ωστόσο μειώνεται το 2019 στο 34,88%. Οι Περιφέρειες που ακολουθούν στην κατανομή το 2019 είναι η Κεντρική Μακεδονία (20,24%), η Δυτική Ελλάδα (7,66%) και η Θεσσαλία (6,99%). Την μικρότερη συμμετοχή εγγεγραμμένων ανέργων κατέχουν οι νησιωτικές κατά βάση περιοχές, δηλαδή τα Ιόνια νησιά (1,44%) και το Βόρειο Αιγαίο (1,60%). (ΟΑΕΔ, Έκθεση Α' Εξαμήνου 2019: Οι Εξελίξεις στο Σύνολο και τα Χαρακτηριστικά των Εγγεγραμμένων ανέργων)

Πίνακας 27: Άνεργοι ΟΑΕΔ ανά Περιφέρεια – Μέσος Όρος (Μ.Ο) Α εξαμήνου για τα έτη 2018 - 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Άνεργοι (Μ.Ο) Α εξαμήνου 2018	Κατανομή ανά Περιφέρεια 2018	Άνεργοι (Μ.Ο) Α εξαμήνου 2019	Κατανομή ανά Περιφέρεια 2019
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	47.731	5,58%	50.232	5,58%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	178.684	20,88%	182.291	20,24%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	27.141	3,17%	27.096	3,01%
ΗΠΕΙΡΟΣ	25.870	3,02%	25.611	2,84%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	61.756	7,22%	63.007	6,99%
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	10.979	1,28%	12.953	1,44%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	65.287	7,63%	69.035	7,66%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	40.233	4,70%	41.857	4,65%
ΑΤΤΙΚΗ	303.735	35,49%	314.198	34,88%
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	34.075	3,98%	37.440	4,16%
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	13.140	1,54%	14.435	1,60%
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	16.029	1,87%	22.114	2,45%
ΚΡΗΤΗ	31.151	3,64%	40.522	4,50%
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	855.809	100,00%	900.789	100,00%

Πηγή: ΟΑΕΔ – Ιδία επεξεργασία

Σχήμα 23: Κατανομή Μέσου όρου άργων για το Α' εξάμηνο των 2018 και 2019 ανά Περιφέρεια

Πηγή: ΟΑΕΔ

Επιπλέον, οι εγγεγραμμένοι μακροχρόνια άνεργοι (άνω των 12 μηνών) στην Περιφέρεια Αττικής, ανέρχονται το Α' εξάμηνο του 2019 στους 175.839, μειωμένοι κατά 3.141 σε σχέση με το αντίστοιχο του 2018., δηλαδή κατά 1,75%. Πρέπει να σημειωθεί ότι αν και αυτή παρατηρείται μείωση στον αριθμό των μακροχρόνια ανέργων, η ίδια η μεταβολή είναι από τις μικρότερες σε σχέση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες, μιας και περιοχές όπως η Κρήτη και τα Ιόνια νησιά εμφάνισαν μεταβολή άνω του 10%, η Ήπειρος -8,57% και το Βόρειο και Νότιο Αιγαίο μείωση άνω του 5%. Τονίζεται ότι οι καταγεγραμμένοι άνεργοι μέσω του ΟΑΕΔ αποτελούν τους ωφελούμενους των παρεμβάσεων του ΕΚΤ.

Πίνακας 28: Μακροχρόνια άνεργοι (> 12 μήνες) ΟΑΕΔ ανά Περιφέρεια – Μέσος Όρος (Μ.Ο) Α εξαμήνου για τα έτη 2018 - 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	Μέσος όρος Α εξαμήνου 2018	Μέσος όρος Α εξαμήνου 2019	Μεταβολή % 2018-2019
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ	26.738	25.847	-3,33%
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	104.812	104.663	-0,14%
ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	16.285	15.605	-4,18%
ΗΠΕΙΡΟΣ	15.375	14.058	-8,57%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	36.871	35.510	-3,69%
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	3.831	3.383	-11,69%
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	41.152	40.417	-1,79%
ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	23.010	22.017	-4,31%
ΑΤΤΙΚΗ	178.980	175.839	-1,75%

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	19.149	18.422	-3,80%
ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	6.371	6.031	-5,33%
ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	5.134	4.852	-5,49%
ΚΡΗΤΗ	15.063	13.344	-11,41%
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ	492.768	479.987	-2,59%

Πηγή: ΟΑΕΔ – Ιδία επεξεργασία

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 8

Όσον αφορά στο δείκτη αποτελέσματος 11305 - Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης, έχει τιμή στόχο για το 2023 τις 310 επιχειρήσεις. Μέχρι τις 30.09.2020 δεν εντοπίζονται στο ΟΠΣ ενταγμένα έργα που να τροφοδοτούν το δείκτη. Εντούτοις, ο δείκτης έχει αξιοποιηθεί στις προσκλήσεις ΣυΔΝΑ4 και ΕΑΤΑ13 με συνολικό Π/Υ 4.473.000€ και τιμή στόχο των δράσεων τις 34 επιχειρήσεις

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος T3282 - Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή λειτουργία τους μετά την ενίσχυση, υπάρχει μία ενταγμένη πράξη στο πλαίσιο της ΟΧΕ Δυτικής Αθήνας, η οποία δεν τροφοδοτεί ακόμα την υλοποίηση των στόχων του δείκτη.

2.2.9 Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων (Θ.Σ.9)

Στην παρούσα ενότητα αναφοράς καταγράφονται στοιχεία για τον πληθυσμό σε κίνδυνο φτώχειας, το κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα, τις δράσεις κοινωνικής ένταξης του Ε.Π., τις Δομές Αντιμετώπισης της Φτώχειας και τις υποδομές υγείας στην Περιφέρεια Αττικής. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στους δείκτες αποτελέσματος των Α.Π.9 και Α.Π.10.

Εισόδημα και συνθήκες διαβίωσης

Στο πλαίσιο της στρατηγικής 'Ευρώπης 2020', αναφορικά με την καταπολέμηση της φτώχειας, έχει τεθεί ως στόχος «να μειωθούν κατά 20 εκατομμύρια τα άτομα που βρίσκονται ή που κινδυνεύουν να βρεθούν σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό» έως το 2020.

Η κοινωνική συνοχή και το επίπεδο των ανισοτήτων στην Περιφέρεια Αττικής έχει επηρεαστεί σημαντικά από τις διαμορφούμενες κοινωνικές συνθήκες και την εφαρμογή αυστηρών δημοσιονομικών μέτρων εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Η ταχύτητα αύξησης της μακροχρόνιας ανεργίας και των επιπέδων της φτώχειας, αναδεικνύει την Περιφέρεια ως υποκείμενη σε υψηλό κίνδυνο φτώχειας και αύξησης των φαινομένων κοινωνικού διαχωρισμού. Επιπρόσθετα, ο μεγάλος αριθμός μεταναστών και προσφύγων δημιουργεί νέες προκλήσεις για τη διαχείριση και υποστήριξη των εν λόγω ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων. Επιπλέον, άγνωστες παραμένουν ακόμα οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις λόγω της πρόσφατης πανδημίας του κορωνοϊού, είτε ως προς την έκτασή τους, είτε ως προς την σύνθεσή τους σε τοπικό επίπεδο εντός της Περιφέρειας. Οπωσδήποτε, αναμένονται να

έχουν ιδιαίτερα αρνητική υφή, λαμβάνοντας υπόψη την πίεση που θα δεχθούν τα εισοδήματα των νοικοκυριών, σε σύνδεση με την κρίση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην αυτοαπασχόληση και την γενικότερη πρόβλεψη για υψηλά συγκριτικά ποσοστά οικονομικής ύφεσης στη χώρα.

Με βάση τα στοιχεία της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών έτους 2018 της ΕΛΣΤΑΤ, ο πληθυσμός που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό ανέρχεται στο 31,8% (3.348.500 άτομα) του πληθυσμού της χώρας, παρουσιάζοντας μείωση σε σχέση με το 2017 κατά 3,0 ποσοστιαίες μονάδες (3.701.800 άτομα που αντιστοιχούσαν στο 34,8% του πληθυσμού). Ειδικότερα:

- Ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικός αποκλεισμός είναι υψηλότερος στην περίπτωση των ατόμων ηλικίας 18-64 ετών (35,0%).
- Ο πληθυσμός ηλικίας 18-64 ετών που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό εκτιμάται ότι το 33,0% είναι Έλληνες και το 56,5% είναι αλλοδαποί που διαμένουν στην Ελλάδα.
- Από τους αλλοδαπούς που διαμένουν στην Ελλάδα, ηλικίας 18-64 ετών και βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό το 55,1% γεννήθηκαν σε άλλη χώρα, ενώ το 32,1% είναι αλλοδαποί που γεννήθηκαν και διαμένουν στην Ελλάδα.
- Το ποσοστό του πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας αλλά διαβιεί σε νοικοκυριά χωρίς υλική στέρηση και χωρίς χαμηλή ένταση εργασίας ανέρχεται σε 8,5%.
- Το ποσοστό του πληθυσμού που ενώ δε βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας διαβιεί σε νοικοκυριά με υλική στέρηση αλλά χωρίς χαμηλή ένταση εργασίας ανέρχεται σε 8,3%.
- Το ποσοστό του πληθυσμού που δε βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας και διαβιεί σε νοικοκυριά χωρίς υλική στέρηση αλλά με χαμηλή ένταση εργασίας ανέρχεται σε 4,0%.
- Το κατώφλι της φτώχειας ανέρχεται στο ποσό των 4.718 ευρώ ετησίως ανά άτομο και σε 9.908 ευρώ για νοικοκυριά με δύο ενήλικες και δύο εξαρτώμενα παιδιά ηλικίας κάτω των 14 ετών και ορίζεται στο 60% του διάμεσου συνολικού ισοδύναμου διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, το οποίο εκτιμήθηκε σε 7.863 ευρώ, ενώ το μέσο ετήσιο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών της χώρας εκτιμήθηκε σε 15.556 ευρώ.
- Το έτος 2018, το 18,5% του συνολικού πληθυσμού της χώρας ήταν σε κίνδυνο φτώχειας. Ο δείκτης αυτός που κατά το 2005 (με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το 2004) ανερχόταν στο 19,6%, σημείωσε αυξητική πορεία έως το 2012 όπου εκτιμήθηκε στο 23,1% ενώ άρχισε να μειώνεται από το 2014.
- Τα νοικοκυριά που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας εκτιμώνται σε 763.174 σε σύνολο 4.125.263 νοικοκυριών και τα μέλη τους σε 1.954.400 στο σύνολο των 10.542.856 ατόμων του πληθυσμού της Χώρας.
- Ο κίνδυνος φτώχειας για παιδιά ηλικίας 0-17 ετών (παιδική φτώχεια) ανέρχεται σε 22,7% σημειώνοντας μείωση κατά 1,8 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2017,

ενώ για τις ομάδες ηλικιών 18-64 ετών και 65 ετών και άνω ανέρχεται σε 19,8% και 11,6%, αντίστοιχα.

- Το ποσοστό κινδύνου φτώχειας κατά τα προηγούμενα έτη ήταν ελαφρώς υψηλότερο για τις γυναίκες σε σχέση με τους άνδρες. Το 2014 και 2015 διαμορφώθηκε σε πολύ κοντινά επίπεδα, υψηλότερο κατά 0,2 και 0,3 ποσοστιαίες μονάδες αντίστοιχα για τους άνδρες, ενώ με βάση τα στοιχεία του 2018, όπως συνέβη και το 2016 και το 2017, εμφανίζεται ίδιο μεταξύ ανδρών και γυναικών και ίδιο με το ποσοστό του συνολικού πληθυσμού (και για τα δύο φύλα), δηλαδή 18,5%.
- Επίσης, το ποσοστό κινδύνου φτώχειας για το συνολικό πληθυσμό (και κατά συνέπεια και για τα δύο φύλα) σημείωσε μείωση κατά 1,7 ποσοστιαίες μονάδες το 2018 σε σχέση με το 2017.
- Ο κίνδυνος φτώχειας για άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών εκτιμάται σε 12,6% για τις γυναίκες και σε 10,4% για τους άνδρες.
- Ο κίνδυνος φτώχειας για άτομα ηλικίας άνω των 75 ετών εκτιμάται σε 11,0% ενώ για άτομα ηλικίας κάτω των 75 ετών σε 19,4%.
- Ο κίνδυνος φτώχειας για τις γυναίκες άνω των 75 ετών εκτιμάται σε 12,4% ενώ για τους άνδρες της αντίστοιχης ηλικιακής ομάδας εκτιμάται σε 9,1%.
- Ο κίνδυνος φτώχειας για τους διάφορους τύπους νοικοκυριών σημείωσε πτώση το 2018 σε σχέση με το 2017 με μόνη εξαίρεση την περίπτωση μονογονεϊκού νοικοκυριού με τουλάχιστον ένα εξαρτώμενο παιδί, όπου σημείωσε αύξηση κατά 2,3 ποσοστιαίες μονάδες (32,8%).

Στην πρότερη ανάλυση για τα Διαρθρωτικά στοιχεία της Περιφέρειας Αττικής παρουσιάστηκε η εξέλιξη του εισοδήματος ανά κάτοικο σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης. Στα στατιστικά στοιχεία των Λογαριασμών των Νοικοκυριών της ΕΛΣΤΑΤ αποτυπώνεται η κατανομή του πρωτογενούς και δευτερογενούς εισοδήματος των νοικοκυριών συνολικά ανά Περιφέρεια σε εκατομμύρια ευρώ, χωρίς να γίνεται αναγωγή ανά νοικοκυριό. Στον παρακάτω Πίνακα 29 παρουσιάζεται η διαχρονική πορεία του εισοδήματος ανά κάτοικο (σε ευρώ) για την Αττική και τη χώρα για την περίοδο 2012 – 2017 με τα τελευταία διαθέσιμα δεδομένα της Eurostat.

Πίνακας 29: Εξέλιξη Εισοδήματος ανά Κάτοικο 2012-2017 (σε ευρώ)

Εισόδημα/κάτοικο	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Σύνολο Χώρας	11.000	10.200	10.100	9.900	9.800	10.100
Ανατολική Μακεδονία	8.700	7.900	7.900	7.800	7.800	8.000
Κεντρική Μακεδονία	9.900	9.200	9.000	8.900	9.000	9.100
Δυτική Μακεδονία	10.700	10.000	9.800	9.600	9.200	9.400
Ήπειρος	9.800	9.000	8.600	8.400	8.300	8.700
Θεσσαλία	9.400	8.700	8.500	8.200	8.200	8.200
Ιονίων Νήσων	10.900	10.100	11.100	10.800	10.800	11.800
Δυτική Ελλάδα	8.600	8.000	7.800	7.600	7.600	7.800

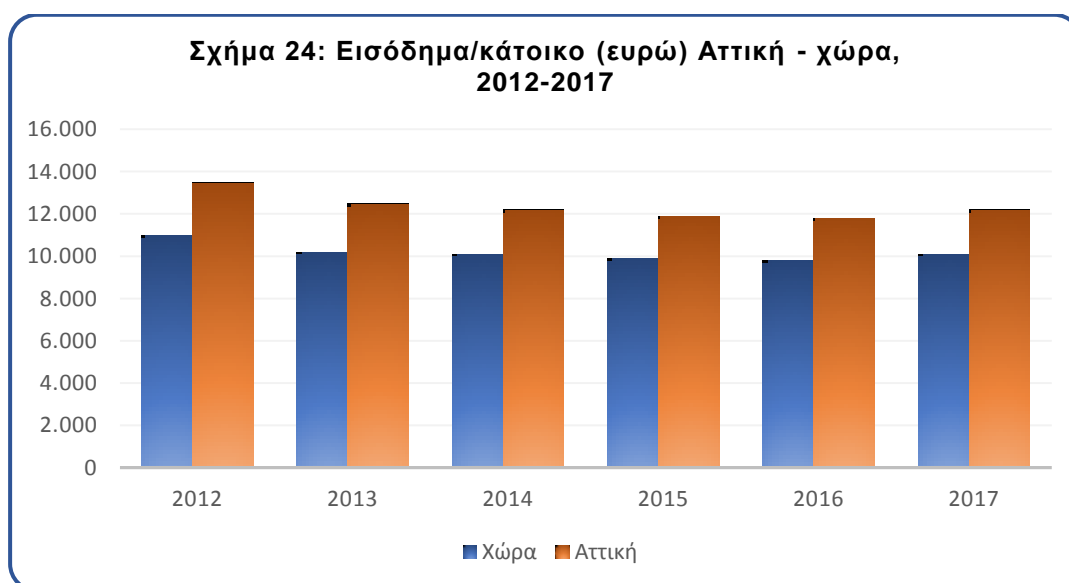

Πίνακας 29: Εξέλιξη Εισοδήματος ανά Κάτοικο 2012-2017 (σε ευρώ)

Εισόδημα/κάτοικο	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Στερεά Ελλάδα	8.500	7.800	8.600	8.200	7.100	8.300
Πελοπόννησος	9.600	8.900	8.700	8.400	8.500	8.700
Αττική	13.500	12.500	12.200	11.900	11.800	12.200
Βόρειο Αιγαίο	10.400	9.700	9.200	9.100	9.100	9.100
Νότιο Αιγαίο	12.000	10.900	13.200	13.300	13.400	12.500
Κρήτη	9.200	8.600	9.200	9.000	9.100	9.300

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

Παρατηρείται ότι το εισόδημα ανά κάτοικο στην Περιφέρεια παραμένει τα έτη αναφοράς πάνω από τον μέσο όρο της χώρας (Σχήμα 24), έχοντας 12.200 ευρώ ανά κάτοικο το 2014, δείχνοντας κάμψη τα έτη 2015 και 2016 και φθάνοντας εκ νέου τα 12.200 ευρώ το 2017. Συνολικά όμως διαπιστώνεται μείωση του εισοδήματος με 1.300 ευρώ για την περίοδο 2012 – 2017, που αντιστοιχεί σε αρνητική μεταβολή 9,6%. Για τη χώρα ο εν λόγω δείκτης ανέρχεται στα 10.100 ευρώ ανά κάτοικο το 2017, ενώ η Αττική έρχεται δεύτερη σε επίδοση πίσω από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με 12.500 ευρώ. Ακολουθούν τα Ιόνια νησιά με 11.800 ευρώ ανά κάτοικο και η Δυτική Μακεδονία με 9.400 ευρώ ανά κάτοικο το 2017.

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

Σημειώνεται ότι το κατώφλι της φτώχειας ανέρχεται στο ποσό των 4.500 ευρώ ετησίως ανά άτομο και σε 9.450 ευρώ για νοικοκυριά με δύο ενήλικες και δύο εξαρτώμενα παιδιά ηλικίας κάτω των 14 ετών και ορίζεται στο 60% της διάμεσου του συνολικού ισοδύναμου διαθέσιμου

εισοδήματος των νοικοκυριών, το οποίο εκτιμήθηκε σε 7.500 ευρώ, με το μέσο ετήσιο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών της χώρας να ανέρχεται σε 14.932 ευρώ.

Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ)

Ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι πλέον ο βασικός μοχλός υλοποίησης των πολιτικών που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Σκοπός του νέου Οργανισμού είναι η χορήγηση χρηματοδοτούμενων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό προνοιακών παροχών, επιδομάτων, οικονομικών ενισχύσεων, κοινωνικών υπηρεσιών, για την οικονομική στήριξη και κοινωνική ένταξη οικογενειών και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού καθώς και η υλοποίηση, εκτέλεση και διαχείριση προγραμμάτων, δράσεων και ενεργειών που αφορούν προνοιακές πολιτικές του υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ειδικότερα, ο ΟΠΕΚΑ χορηγεί και διαχειρίζεται μεταξύ άλλων τα εξής:

1. το Επίδομα Παιδιού του άρθρου 214 του νόμου 4512/2018.
2. το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερηλίκων του άρθρου 93 του νόμου 4387/2016.
3. Τα προνοιακά επιδόματα αναπηρίας και ειδικότερα τα εξής: Την παροχή σύνταξης, ασφαλιστικής ικανότητας και εξόδων κηδεύσεως που χορηγούσε ο ΟΓΑ στους ανασφάλιστους υπερήλικες προ του νόμου 4387/2016, σύμφωνα με τους νόμους 1296/1982 και 4093/2012.
4. Τις παροχές και τις υπηρεσίες του Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας.
5. Προνοιακές παροχές, εισοδηματικές ενισχύσεις και κοινωνικές υπηρεσίες για την στήριξη ειδικών και ευπαθών ομάδων:
 - α) το Επίδομα Στεγαστικής Συνδρομής σε ανασφάλιστους υπερήλικες
 - β) η εισοδηματική ενίσχυση Οικογενειών Ορεινών Μειονεκτικών Περιοχών
 - γ) η Κάρτα μετακίνησης Πολυτέκνων
 - δ) το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης
 - ε) προγράμματα και δράσεις προνοιακής πολιτικής του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που του ανατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 116 του ν.4488/2017 (Α' 137).

Σε ότι αφορά το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης που θεσπίστηκε το 2017, αυτό μετονομάστηκε στις αρχές του 2020 σε "Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα" και έχουν εισαχθεί αλλαγές στα κριτήρια καταβολής του. Τα νοικοκυριά εντάσσονται στο πρόγραμμα, εφόσον πληρούν αθροιστικά εισοδηματικά, περιουσιακά και κριτήρια διαμονής. Εισοδηματικά κριτήρια: Το δηλούμενο εισόδημα του νοικοκυριού, όπως υπολογίζεται για τους σκοπούς

της ένταξης στο πρόγραμμα, τους 6 τελευταίους μήνες πριν την υποβολή της αίτησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξαπλάσιο του εγγυημένου ποσού για κάθε τύπο νοικοκυριού.

Παρατίθενται, ενδεικτικά, οι ακόλουθες περιπτώσεις: σύνθεση Νοικοκυριού Εξαμηνιαίο Εισόδημα, μονοπρόσωπο νοικοκυριό 1.200€, νοικοκυριό αποτελούμενο από δύο ενήλικα μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με ένα ανήλικο μέλος 1.800€, νοικοκυριό αποτελούμενο από δύο ενήλικα και ένα ανήλικο μέλος ή μονογονεϊκή οικογένεια με δύο ανήλικα μέλη 2.100€, νοικοκυριό αποτελούμενο από τρία ενήλικα μέλη ή δύο ενήλικα και δύο ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με τρία ανήλικα μέλη 2.400€, νοικοκυριό αποτελούμενο από τρία ενήλικα και ένα ανήλικο μέλος ή δύο ενήλικα και τρία ανήλικα μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με τέσσερα ανήλικα μέλη 2.700€.

Δράσεις για την κοινωνική ένταξη των ΑΠ 9 και 10 του Ε.Π.

Με την υπ. αριθ. 227/2015, απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, εγκρίθηκε η Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση της Φτώχειας (ΠεΣΚΕ) εκπληρώνοντας την αιρεσιμότητα Τ09.1 περί ύπαρξης και εφαρμογής Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας. Η Περιφέρεια Αττικής στη συνέχεια προχώρησε σε ενεργοποίηση οριζόντιων δράσεων που αφορούσαν τον εν λόγω Θεματικό στόχο. Παρακάτω αναφέρονται οι δράσεις οι οποίες έχουν ενταχθεί και προχωρήσει σε πρόκληση από την ΕΥΔ τα πρόσφατα έτη 2018, 2019 και 2020, μέσα από το ΕΚΤ και το ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο των ΑΠ 9 και 10, μέχρι την συγγραφή της παρούσας αξιολόγησης:

- > Δομές Αστέγων
- > Λειτουργία δομών και υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των γυναικών και για την καταπολέμηση της βίας - Λειτουργία Συμβουλευτικού Σταθμού Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας στην Ελευσίνα
- > Επέκταση αναβάθμιση υποδομών στις οποίες παρέχονται κοινωνικές υπηρεσίες
- > Συνδυασμένες υπηρεσίες υγείας και συμβουλευτικής για ευάλωτες ομάδες κατοίκων της Αθήνας, Onestop shops, Πολυδύναμα
- > Υποδομές φροντίδας παιδιών, νέες πράξεις
- > Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής για το σχολικό έτος 2018-2019, 2019-2020
- > Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής για το σχολικό έτος 2018-2019 και 2019-2020, Αμεα, κλπ
- > Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία η και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τα σχολικά έτη 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021

- > Προμήθεια εξοπλισμού μονάδων Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Περιφέρεια Αττικής
- > Ανάπτυξη δράσεων δομών παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην Περιφέρειας Αττικής
- > Αναβάθμιση Συμπλήρωση Κοινωνικών Υποδομών στη Δυτική Αθήνα
- > Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών στο Δήμο Σαλαμίνας
- > Ίδρυση και Λειτουργία Κέντρου Κοινότητας Δήμου Ραφήνας Πικερμίου
- > Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας TOMY
- > Ανάπτυξη δικτύου υπηρεσιών δομών για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων στην Περιφέρεια Αττικής
- > Βελτίωση και αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών που θα συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης
- > Ευρωπαϊκή Χάρτα για την ισότητα των φύλων και την αντιμετώπιση των έμφυλων και πολλαπλών διακρίσεων
- > Βελτίωση Δεξιοτήτων Ανέργων που ανήκουν σε Ευπαθείς Ομάδες μέσω Κατάρτισης που οδηγεί σε Πιστοποίηση και Συνοδευτικές Δράσεις Προώθησης στην Απασχόληση και στην Επιχειρηματικότητα
- > Πιλοτικές Δράσεις Έρευνών της Κινητικότητας της Δυναμικής και της Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς της Τοπικής Εργασίας ΔΑΑΕ στη Δυτική Αθήνα στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος ΔΑΑΕ
- > Πιλοτικό Σχέδιο για την κοινωνική ένταξη των Ρομά του Δήμου Χαλανδρίου
- > Διεύρυνση της Πρόσβασης των Ευπαθών Ομάδων σε Υπηρεσίες και Δράσεις Κοινωνικής Φροντίδας και Προώθησης της Κοινωνικής Ένταξης Ανάπτυξη Δικτύου Παροχής Κοινωνικών Υπηρεσιών με Πολυκαναλική Πρόσβαση των Ωφελούμενων στο Δήμο Πειραιά
- > Προώθηση των υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε κέντρα κοινότητας κέντρα ένταξης μεταναστών της Περιφέρειας Αττικής
- > Αναβάθμιση Συμπλήρωση Κοινωνικών Υποδομών στη Δυτική Αθήνα

Εναρμόνιση Οικογενειακής & Επαγγελματικής Ζωής

Στην Περιφέρεια Αττικής για τις σχολικές περιόδους 2014 – 2015, 2015 – 2016, 2016 – 2017 και 2017 – 2018 ο αριθμός των ωφελουμένων ανήλθε σε 68.660 (γυναίκες ωφελούμενες). Ο αντίστοιχος αριθμός τέκνων που τοποθετήθηκε στις Δομές ανήλθε σε 80.043^{xxx}. Για την σχολική περίοδο 2019-2020 ο αριθμός των ωφελουμένων τέκνων που τοποθετούνται σε δομές της Περιφέρειας ανέρχεται σε 30.198.

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας εκδόθηκε εγκύκλιος με διευκρινήσεις από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων επί της με αριθμ. 12998/232/23-3-2020 ΚΥΑ (Β΄1078) για μέτρα στήριξης εργαζομένων και επιχειρήσεων – εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19 και λοιπά μέτρα.

Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ εξέδωσε εγκύκλιο με διευκρινίσεις στην ΥΑ με ΑΠ 37445/9.04.2020 (ΦΕΚ 1270/Β) υπογραμμίζοντας ότι εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των δομών – εργοδοτών να διατηρήσουν ή μη τη χρηματοδότησή τους από το πρόγραμμα στο οποίο εμπίπτουν («Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» έτους 2019-2020 ή άλλο πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από το ΕΚΤ στο πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΕΣΠΑ 2014 – 2020), σύμφωνα με την προαναφερόμενη ΥΑ και το περιεχόμενο του παρόντος διευκρινιστικού εγγράφου.

Δομές Κοινωνικής Ένταξης

Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία της ΠεΣΚΕ για τη χαρτογράφηση των κοινωνικών δομών στην Περιφέρεια Αττικής που λειτουργούσαν την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013 και τις ανάγκες που καταγράφηκαν σε επίπεδο χωρικής ενότητας, η Ε.Υ.Δ.Ε.Π. μέσω των Επιτροπών Παρακολούθησης και των γραπτών διαδικασιών δρομολόγησε την εξειδίκευση δράσεων κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης των ανισοτήτων.

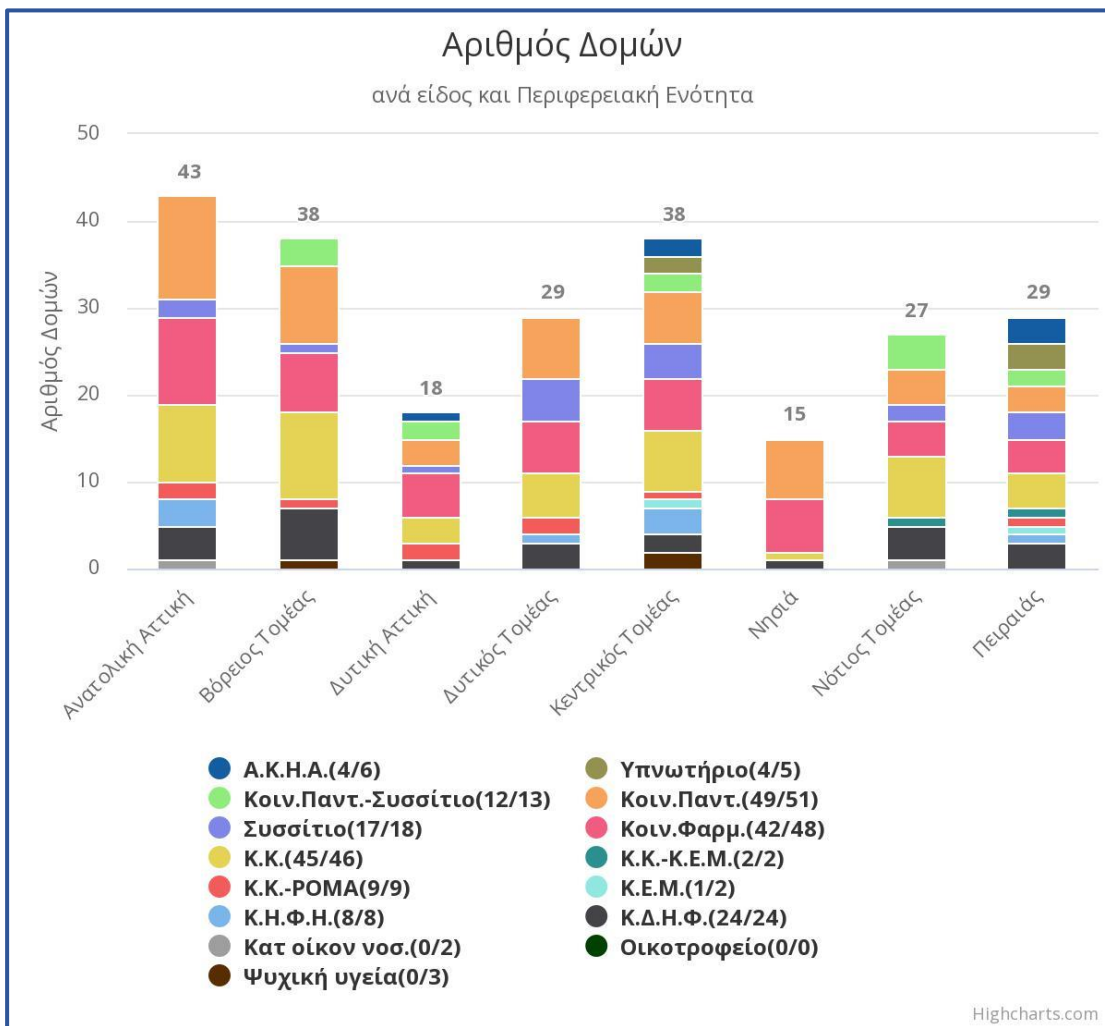
Οι κατηγορίες και υποκατηγορίες αυτών, καλύπτουν όλο το φάσμα των βασικών αναγκών (κοινωνικά παντοπωλεία και φαρμακεία, παροχή συσσιτίου, κέντρα κοινότητας με παράρτημα ένταξης μεταναστών ή/και παράρτημα Ρομά, κέντρα ημερησίας φροντίδας ηλικιωμένων και κέντρα διημέρευσης – ημερησίας φροντίδας). Επιπρόσθετα, λειτουργούν συμβουλευτικά κέντρα κακοποιημένων γυναικών και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών. Τέλος, υλοποιούνται δράσεις εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για την ένταξη μαθητών με αναπηρία (σχολικά έτη 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020).

Η Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Αττικής λειτουργεί την ηλεκτρονική πλατφόρμα «Δομές Κοινωνικής Ένταξης» (<http://www.socialattica.gr/>) με στόχο αφενός την ενημέρωση του κοινού για τις παρεχόμενες υπηρεσίες και αφετέρου την υποστήριξη των Τελικών Δικαιούχων.

Στα επόμενα σχήματα παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία για τις δομές κοινωνικής ένταξης στην Περιφέρεια Αττικής^{xxxι}. Συνολικά εντοπίζονται 237 Δομές, που τις διαχειρίζονται 54 φορείς σε 6⁴ ΟΤΑ. Βάσει του Σχήματος 25, ο μεγαλύτερος αριθμός Δομών βρίσκεται στην Π.Ε. Ανατολικής Αττικής με 43, έπειτα στον Κεντρικό Τομέα και στο Βόρειο Τομέα με 38 σε κάθε έναν. Ο Νότιος Τομέας έχει 27 Δομές και ο Δυτικός 29.

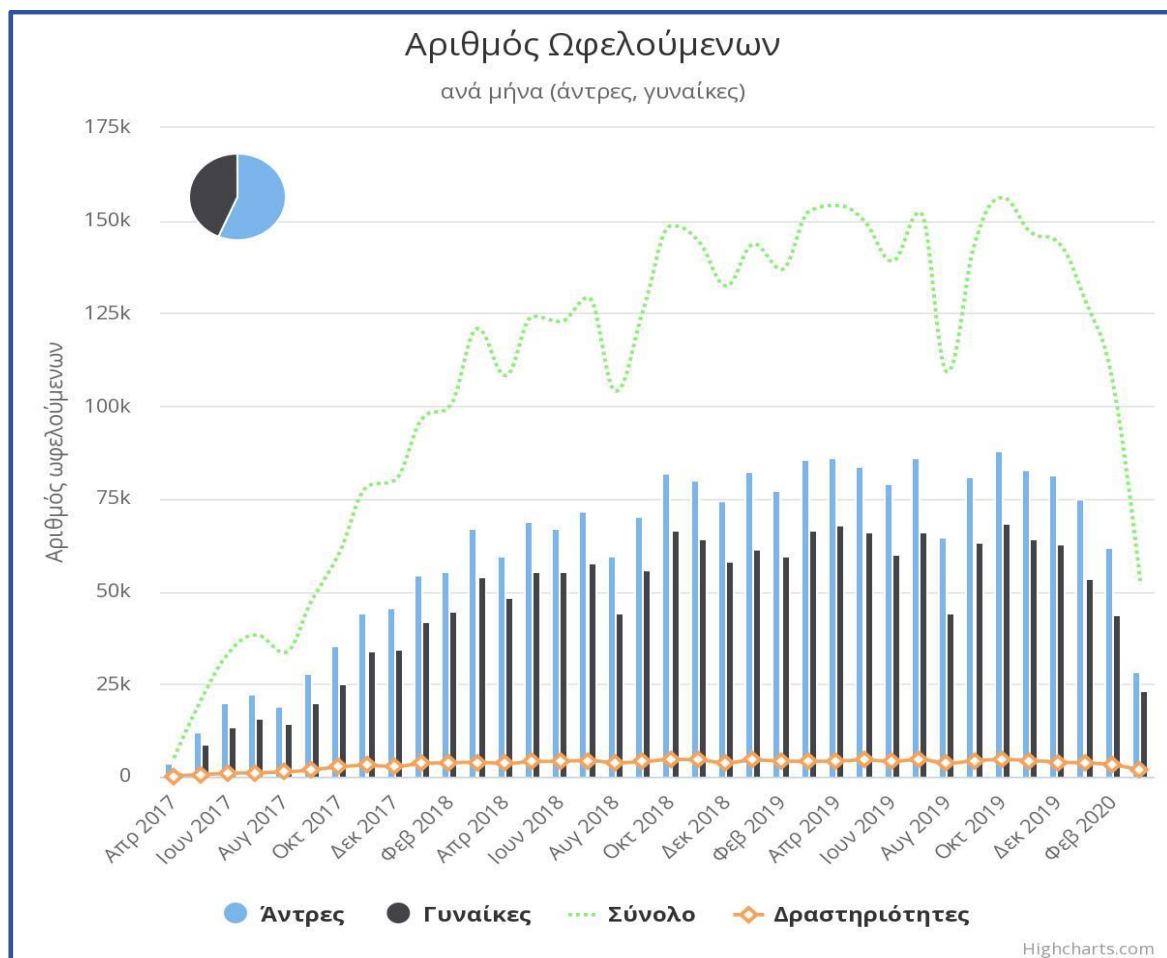
Σχήμα 25: Δομές Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: socialattica.gr, ίδια επεξεργασία

Ο αριθμός των συνολικών ωφελούμενων από τις δραστηριότητες των Δομών (Σχήμα 26) έφθασε τον Οκτώβριο του 2019 σημείο κορυφής στις 157.000 συμμετεχόντων περίπου με 4.652 δραστηριότητες, όταν τον Οκτώβριο του 2018 οι ωφελούμενοι ήταν 148.000 με 4.600 δραστηριότητες.

Σχήμα 26: Αριθμός Ωφελούμενων από τις Δομές Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Αττικής

Πηγή: socialattica.gr, ίδια επεξεργασία

Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία

Σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο η Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (Κ.Α.Ο.) αποτελεί ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης της οικονομίας που δίνει έμφαση στον κοινωνικό αντίκτυπο, την καλλιέργεια της κοινωνικής αλληλεγγύης και την προώθηση των δημοκρατικών αρχών διαχείρισης. Η ανάπτυξη της Κ.Α.Ο. αποτελεί πολιτική προτεραιότητα, καθώς η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι αποτελεί προνομιακό φορέα παραγωγικής ανασυγκρότησης, συγκροτεί οικονομικά περιβάλλοντα που επιφέρουν πολλαπλά οφέλη σε όλους τους εμπλεκόμενους και επιτρέπει – ενσωματώνει τον δημοκρατικό και συμμετοχικό σχεδιασμό της συνολικής οικονομίας, ως οικονομίας των κοινωνικών αναγκών.

Με το Ν.4430/2016 (ΦΕΚ 205/Α/2016) θεσμοθετήθηκε το κανονιστικό πλαίσιο για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία – Κ.Α.Ο (σε συνέχεια του ν.4019/2011 που αφορούσε μόνο τη σύσταση και λειτουργία των Κοιν.Σ.Επ. και σταμάτησε να ισχύει με τον ν. 4430/2016), ως ενός εναλλακτικού μοντέλου οικονομικής δραστηριότητας. Το νέο θεσμικό

πλαίσιο για την Κ.Α.Λ.Ο. και η εφαρμοστική Υπουργική Απόφαση (61621/Δ5.2643/30-12-2016 ΦΕΚ), ρυθμίζουν το πεδίο της κοινωνικής οικονομίας και την παρέμβαση-εποπτεία του Κράτους σε αυτό. Σκοπός του Νόμου είναι η δημιουργία ενός ευνοϊκού και σταθερού περιβάλλοντος που θα διευκολύνει την ανάπτυξη του τομέα της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.

Στην Ελλάδα από το 2011 που θεσμοθετήθηκε η κοινωνική οικονομία έως και σήμερα έχουν συσταθεί και είναι εν λειτουργία 847 φορείς. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση ενεργών φορέων Κ.Α.Λ.Ο. παρατηρείται στην Περιφέρεια Αττικής, ποσοστό 45% επί του συνόλου των ενεργών φορέων. Στην Αττική παρουσιάζεται ενισχυμένη κατά 10 μονάδες πέρα του ποσοστού 35% που αντιστοιχεί στον πληθυσμό της περιφέρειας λόγω του μητροπολιτικού χαρακτήρα της (δυνατοτήτων και ευκαιριών). Ως προς την κλαδική διάρθρωση τα ποσοστά που διαμορφώνονται στην Περιφέρεια Αττικής ανά κλάδο ακολουθούν ίδια τάση, ποσοστά μεταξύ 40% - 55%.

Η λειτουργία του Μητρώου έχει ξεκινήσει με 296 φορείς να έχουν αιτηθεί την ένταξή τους. Η διαδικασία ένταξης περιλαμβάνει δυο (2) διακριτές περιπτώσεις φορέων: α) των υφιστάμενων Κοιν.Σ.Ε.Π. που βρίσκονται σε διαδικασία μετάπτωσης (91 Κοιν.Σ.Ε.Π.), β) τους νεοσύστατους φορείς που έχουν αιτηθεί την ένταξή τους (206 φορείς)^{xxxii}.

Υποδομές Υγείας στην Περιφέρεια Αττικής

Η Περιφέρεια Αττικής αποτελεί τον τόπο συγκέντρωσης του κύριου όγκου των υπηρεσιών υγείας – πρόνοιας, καθώς και του ιατρικού προσωπικού. Όπως φαίνεται στον Πίνακα που ακολουθεί, η Αττική (μετά από τις ενοποιήσεις των νοσοκομείων στις οποίες προέβη το Υπουργείο Υγείας το 2013) συγκεντρώνει το 31% των νοσοκομειακών μονάδων της χώρας και το 40% του συνόλου των οργανικών κλινών, που διαθέτουν αυτές οι μονάδες. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, τα δύο Ψυχιατρικά Νοσοκομεία της Περιφέρειας Αττικής (Δρομοκαΐτειο και Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής) διαθέτουν 900 κλίνες Μονάδων Ψυχοκοινωνικής Αποκατάστασης (ΜΨΑ), που αντιστοιχούν στο 39% του συνολικού αριθμού της χώρας.

Πίνακας 30: Νοσοκομειακές Μονάδες & Οργανικές Κλίνες (Περιφέρεια Αττικής / Χώρα)

Κατηγορία		Αττική	Χώρα
Νοσοκομειακές Μονάδες	1η ΥΠΕ	18	90
	2η ΥΠΕ	10	
	Σύνολο	28	
Οργανικές Κλίνες	1η ΥΠΕ	9.828	35.404
	2η ΥΠΕ	4.298	
	Σύνολο	14.126	
Περιφέρεια / Χώρα (%)	Μονάδες	31,1%	
	Κλίνες	39,9%	

Πηγή: Υπ. Υγείας, ίδια επεξεργασία

Επιπλέον, στην Περιφέρεια Αττικής λειτουργούν ογδόντα δύο (82) Δομές Υγείας, (1^η ΥΠΕ με 43 και 2^η ΥΠΕ με 39) οι οποίες καλύπτουν τις ανάγκες της Περιφέρειας, ενώ η σημασία τους εκτείνεται σε εθνικό επίπεδο, καθώς καλύπτουν και ανάγκες κατοίκων των όμορων Περιφερειών, αλλά και άλλων περιοχών της επικράτειας. Ως προς τη χωρική κατανομή των μεγάλων μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας επισημαίνονται ουσιαστικές ανισότητες. Οι περισσότερες μονάδες βρίσκονται στο λεκανοπέδιο, με μεγάλη συγκέντρωση στις κεντρικές και βορειοανατολικές περιοχές, με εξαίρεση το Θριάσιο Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας. Ειδικά για τη νησιωτική Αττική, η πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας χαρακτηρίζεται από σοβαρά προβλήματα^{xxxiii}.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τα Κέντρα Υγείας στην Περιφέρεια και στη χώρα (Πίνακας 31), παρατηρείται ότι ο αριθμός τους στην Αττική παραμένει σταθερός στα 17 την περίοδο 2013-2018 με αύξηση μίας θέσης σε κλίνες. Το ίδιο διάστημα τα Κέντρα υγείας στη χώρα μειώνονται κατά ένα και οι κλίνες κατά 63. Το 2018, στην Περιφέρεια χωροθετείται το 8,3% των Κέντρων υγείας και το 6,4% των αντίστοιχων κλινών στη χώρα, κατανομή που δείχνει μεν μικρή, ωστόσο πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι το κυρίαρχο μέρος των υγειονομικών υπηρεσιών στην Περιφέρεια παρέχονται από τις μεγαλύτερες νοσοκομειακές μονάδες.

Πίνακας 31: Αριθμός Κέντρων Υγείας και Κλινών στην Αττική και χώρα, 2013-2018

	2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Κέντρα Υγείας	Κλίνες	Κέντρα Υγείας	Κλίνες	Κέντρα Υγείας	Κλίνες	Κέντρα Υγείας	Κλίνες	Κέντρα Υγείας	Κλίνες	Κέντρα Υγείας	Κλίνες
Χώρα	205	964	205	967	205	955	204	928	204	903	204	901
Αττική	17	57	17	57	17	57	17	57	17	59	17	58

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Στο πλαίσιο αυτό, σημειώνεται ότι στο πλαίσιο περιορισμού της πανδημίας του κορωνοϊού ανελήφθησαν μια σειρά από σημαντικά μέτρα ενίσχυσης του εξοπλισμού και των υποδομών του δημοσίου συστήματος υγείας στην κατεύθυνση της αύξησης των διαθέσιμων κλινών και συμπλήρωσης των κενών στον απαραίτητο υγειονομικό εξοπλισμό.

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 9 και 10

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος 05302-Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας πρωτοβάθμια δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια, εντοπίζονται 17 πράξεις από την ΕΠ 9α στο πλαίσιο των Προσκλήσεων ΑΤΤ47, ΑΤΤ049 και ΑΤΤ078, οι οποίες δεν τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη.

Στο δείκτη 05504- Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες διευρυμένες υπηρεσίες, εντοπίζονται 156 πράξεις στο πλαίσιο των ΕΠ 9ii, 9iii και 9iv. Δύο (2) από τις εν λόγω πράξεις έφθασαν τον στόχο υλοποίησης το 2015, άλλες δύο (2) το 2016, δεκαέξι (16) υλοποίησαν τον στόχο το 2017, ενώ οι υπόλοιπες δεν τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη.

Για το δείκτη αποτελέσματος 10502 - Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας που συμμετέχουν σε εκπαίδευση κατάρτιση που κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους, έχουν ενταχθεί έξι (6) πράξεις στο πλαίσιο των ΕΠ 9i, 9iii. Για μία (1) πράξη η επίδοση το 2018 έφθασε τους 3.609 συμμετέχοντες ξεπερνώντας την τιμή στόχο (1.745) κατά 107%. Για μία ακόμα πράξη ο δείκτης λαμβάνει το 2018 την τιμή 21, ξεπερνώντας την τιμή στόχου των 15 συμμετεχόντων. Ομοίως, μία (1) επόμενη πράξη ξεπέρασε την τιμή στόχο κατά 132% φθάνοντας τον 2019 στους 3.701 συμμετέχοντες. Για τις υπόλοιπες πράξεις οι επίκαιρες τιμές του δείκτη υπολείπονται σημαντικά από τις αρχικές τιμές στόχου.

Σχετικά με το δείκτη 10903 - Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι μηνών από τη λήξη συμμετοχής τους, εντοπίζονται δύο (2) πράξεις από την ΕΠ 9i, οι οποίες δεν τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη.

Για το δείκτη 11104 - Μετανάστες συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης μειονότητες συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων όπως οι Ρομά που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας που συμμετέχουν σε εκπαίδευση κατάρτιση που αποκτούν εξειδίκευση που κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους, αντιστοιχεί μία (1) πράξη που δεν τροφοδοτεί ακόμα το δείκτη.

Αναφορικά με το δείκτη αποτελέσματος 11206 - Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας TOMY στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας TOMY, υπάρχουν δύο (2) πράξεις στην ΕΠ 9iv που δεν τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη.

Στο δείκτη 11207 - Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια, αντιστοιχούν έντεκα (11) πράξεις στην ΕΠ 9iv, οι οποίες δεν τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη.

Για το δείκτη 11208 - Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις, εντοπίζονται έξι (6) πράξεις στην ΕΠ 9iv που δεν τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη.

Για το δείκτη 11209 - Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ, υπάρχουν οκτώ (8) ενταγμένες πράξεις στην ΕΠ 9iii και 9iv στο πλαίσιο των Προσκλήσεων PIR015, PIR018, ΑΣΔΑ_25 και ΑΣΔΑ_26, οι οποίες δεν τροφοδοτούν ακόμα τις τιμές στόχου του δείκτη.

Ο δείκτης 11509 - Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εκπαιδευτικής στήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ, στο πλαίσιο της ΕΠ 9iii, συνδέεται με μία (1) ενταγμένη πράξη για την Πρόσκληση ΑΤΤ085, η οποία δεν τροφοδοτεί ακόμα το δείκτη.

Σχετικά με το δείκτη αποτελέσματος T3294 - Μειονεκτούντα άτομα που συμμετέχουν σε εκπαίδευση κατάρτιση που αποκτούν εξειδίκευση που κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης εντός έξι μηνών από την λήξη της συμμετοχής τους, από την ΕΠ 9i, έχει ενταχθεί μία (1) πράξη η οποία δεν τροφοδοτεί ακόμα το δείκτη. Ομοίως για το δείκτη T3296 - Άτομα των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού με πρόσβαση σε υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και ένταξης.

Όσον αφορά στο δείκτη T3301 - Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές, στο πλαίσιο της ΕΠ 9a, προκύπτουν μέχρι τώρα δεκαεννιά (19) πράξεις από τις Προσκλήσεις ΑΤΤ032, ΑΤΤ47, ΑΤΤ049, ΑΤΤ058, ΑΤΤ052, ΑΣΔΑ_03, ΑΣΔΑ_18 και ΡΙΡ016, οι οποίες δεν τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη.

Για το δείκτη T3300 - Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας πρωτοβάθμια δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια, αντιστοιχούν δεκαέξι (16) πράξεις στην ΕΠ 9a, για τις Προσκλήσεις ΑΤΤ47, ΑΤΤ049 και ΑΤΤ078, που με την σειρά τους δεν αποδίδουν ακόμα τροφοδότηση για τις τιμές στόχου του δείκτη.

2.2.10 Επένδυση στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική Κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη Διά Βίου Μάθηση (Θ.Σ.10)

Οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση στη χώρα συγκαταλέγονται μεταξύ των χαμηλότερων στην ΕΕ. Βάσει της Έκθεσης Παρακολούθησης της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης της Ε.Ε. για το έτος 2019, οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση ως μερίδιο του ΑΕΠ ανήλθαν σε 3,9 % το 2017 (μέσος όρος της ΕΕ: 4,6 %). Οι δαπάνες αυτές επί του συνόλου των δημόσιων δαπανών ανήλθαν για την Ελλάδα στο 8,2 % – ποσοστό μικρότερο από αυτό των περισσότερων άλλων χωρών της ΕΕ (μέσος όρος της ΕΕ: 10,2 %). Σε πραγματικούς (προσαρμοσμένους με βάση τον πληθωρισμό) όρους, οι δαπάνες για την εκπαίδευση έχουν μειωθεί κατά 2,1 % από το 2016 και σωρευτικά κατά 14,3 % από το 2010. Η μεγαλύτερη μείωση (25,8 %) αφορούσε την «ενδιάμεση ανάλωση», δηλαδή τα υλικά διδασκαλίας, τη θέρμανση και την ηλεκτρική ενέργεια. Ακολούθησαν οι «ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου» (-20,4 %), π.χ. επενδύσεις σε υπολογιστές, κτίρια κ.λπ. Οι δαπάνες για τους μισθούς των εκπαιδευτικών μειώθηκαν κατά 12,5 %.

Η παροχή οικονομικά προσιτής και ποιοτικής προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας για τα παιδιά ηλικίας έως 4 ετών είναι ανεπαρκής. Η συμμετοχή στην προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα των παιδιών ηλικίας μεταξύ 4 ετών και ηλικίας έναρξης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης αυξήθηκε από 79,8 % το 2016 σε 81,5 % το 2017, αλλά εξακολουθεί να υπολείπεται πολύ του μέσου όρου της ΕΕ (95,4 %).

Επίσης, η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου έχει μειωθεί σε μεγάλο βαθμό στις αγροτικές περιοχές αλλά παραμένει σε υψηλά επίπεδα μεταξύ των ατόμων που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό. Το ποσοστό των νέων ηλικίας 18-24 ετών που εγκατέλειψαν πρόωρα το σχολείο,

το οποίο ανήλθε σε 4,7 % το 2017, συγκαταλέγεται μεταξύ των χαμηλότερων στην ΕΕ (μέσος όρος: 10,6 %)

Επιπλέον, οι προοπτικές απασχόλησης έχουν βελτιωθεί για τους πρόσφατους αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αυξήθηκε περαιτέρω το 2018, καθώς ανήλθε σε 44,3 % (έναντι 43,7 % το 2017). Υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ (40,7 %) και τον εθνικό στόχο για το 2020 (40 %). Η κατεύθυνση της κινητικότητας των αποφοίτων είναι κυρίως προς το εξωτερικό. Το 2017 η κινητικότητα πτυχιούχων προς το εξωτερικό — το ποσοστό των αποφοίτων που λαμβάνουν τον τίτλο σπουδών τους στο εξωτερικό — ανερχόταν σε 12,1%, ποσοστό που υπερβαίνει κατά περισσότερο από τρεις φορές τον μέσο όρο της ΕΕ (3,6 %). Για τους αποφοίτους μεταπτυχιακού επιπέδου, το ποσοστό αυτό ήταν πέντε φορές υψηλότερο (25,8 % έναντι 5 % στην ΕΕ).

Σημειώνεται ότι το 2019 το Συμβούλιο της ΕΕ απηύθυνε ειδική σύσταση στην Ελλάδα στην οποία την καλούσε να προβεί σε επενδύσεις στην εκπαίδευση και στις δεξιότητες (Συμβούλιο της ΕΕ, 2019). Ο αριθμός των μαθητών σχολείου στην Ελλάδα ενδέχεται να μειωθεί σχεδόν κατά ένα πέμπτο εντός των επόμενων 20 ετών. Εκτιμάται ότι το ποσοστό των παιδιών ηλικίας 3-18 ετών θα συρρικνωθεί κατά 12 % έως το 2030 και σχεδόν κατά 20 % έως το 2040.

Πίνακας 32: Ποσοστό (%) αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ετών 25 έως 64), 2014 – 2019

Περιφέρειες	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Σύνολο Χώρας	28,1	29,1	30,2	31,0	31,7	31,9
Ανατολική Μακεδονία	20,5	22,6	24,6	25,0	25,1	23,8
Κεντρική Μακεδονία	27,3	29,1	31,3	31,1	31,7	31,4
Δυτική Μακεδονία	22,3	21,9	21,8	24,5	26,0	27,1
Ήπειρος	24,6	25,8	28,2	30,0	33,8	31,8
Θεσσαλία	26,3	26,1	25,6	28,6	32,1	31,8
Ιόνια Νησιά	17,7	19,5	20,8	20,1	22,8	24,6
Δυτική Ελλάδα	22,6	22,9	22,7	23,8	21,9	20,6
Στερεά Ελλάδα	17,9	19,0	21,1	23,3	23,6	23,2
Πελοπόννησος	19,3	20,8	21,4	23,0	23,8	23,8
Αττική	36,3	37,0	38,0	38,4	39,3	40,2
Βόρειο Αιγαίο	25,3	22,9	25,6	24,2	24,5	26,9
Νότιο Αιγαίο	17,8	19,1	17,4	20,4	20,8	22,2
Κρήτη	22,0	24,1	26,8	27,9	26,6	26,3

Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat και της Έκθεσης Παρακολούθησης της Εκπαίδευσης και Κατάρτισης της Ε.Ε. για το έτος 2019, προκύπτουν οι παρακάτω στατιστικές επισημάνσεις για την Περιφέρεια Αττικής:

- ∞ Το ποσοστό του πληθυσμού της Περιφέρειας ηλικίας 25 έως 64 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση αυξήθηκε από το 2012 (33,4%) στο 40,2% το 2019, επιδόσεις μεγαλύτερες από την Ελλάδα (Πίνακας 32), όπου ο αντίστοιχος δείκτης είναι 31,9% και από την ΕΕ-27 που ανέρχεται στο 31,6%. Η Αττική παρουσιάζει μεγαλύτερο σαφώς μεγαλύτερο μερίδιο ατόμων με τριτοβάθμια εκπαίδευση και μεταξύ των Περιφερειών, μιας και οι επόμενες σε επίδοση είναι η Θεσσαλία και η Ήπειρος με 31,8%, και η Κεντρική Μακεδονία με 31,4%. Το αντίστοιχο ποσοστό για την Περιφέρεια Αττικής το 2014 ήταν 36,3% και το 2016 στο 38%.

Πίνακας 33: Ποσοστό (%) νέων εκτός απασχόλησης/εκπαίδευσης/κατάρτισης NEET (ετών 18 έως 24), 2014 – 2019

Περιφέρειες	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Σύνολο Χώρας	28,1	16,6	16,1	15,4	14,5	13,8
Ανατολική Μακεδονία	20,5	26,5	23,7	21,9	21,4	20,0
Κεντρική Μακεδονία	27,3	30,3	27,7	28,4	26,0	24,0
Δυτική Μακεδονία	22,3	24,5	21,4	18,1	18,5	17,0
Ήπειρος	24,6	24,7	24,1	27,5	32,1	30,0
Θεσσαλία	26,3	29,1	21,8	13,4	20,9	28,1
Ιόνια Νησιά	17,7	31,7	33,0	27,4	25,9	27,1
Δυτική Ελλάδα	22,6	31,4	38,0	32,0	34,1	31,3
Στερεά Ελλάδα	17,9	25,0	22,2	25,2	22,5	15,7
Πελοπόννησος	19,3	43,4	42,8	39,6	33,4	34,9
Αττική	36,3	39,8	35,4	36,5	36,3	30,7
Βόρειο Αιγαίο	25,3	23,0	18,4	17,3	17,0	16,5
Νότιο Αιγαίο	17,8	28,2	30,0	28,6	38,1	39,4
Κρήτη	22,0	25,2	37,4	33,1	29,5	21,6

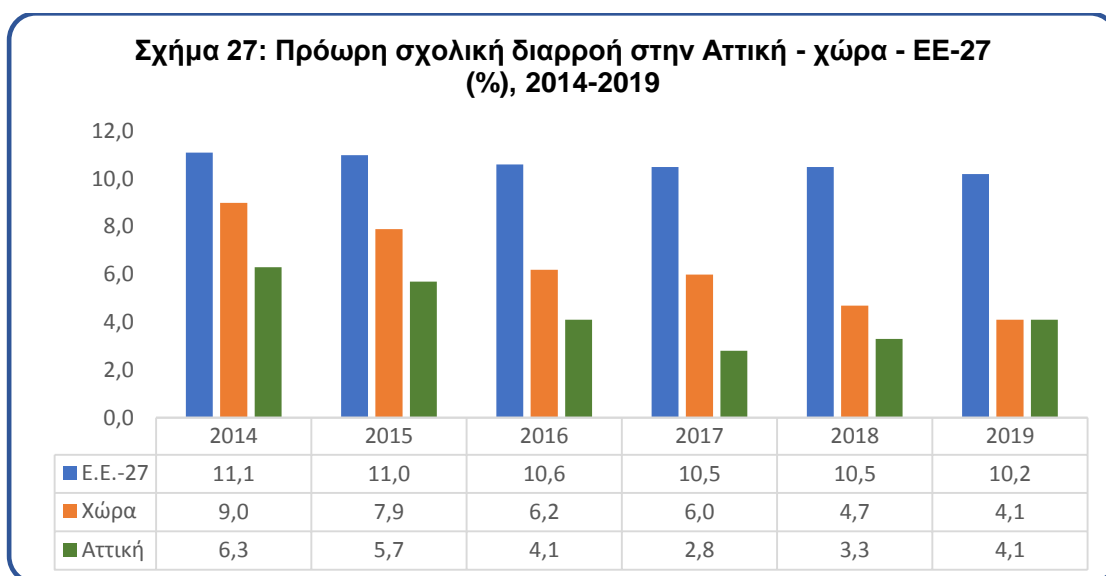
Πηγή: Eurostat, Ιδία επεξεργασία

- ∞ Το μερίδιο των νέων ανθρώπων (18 έως 24 ετών, NEET) που δεν εντάσσεται στην απασχόληση, εκπαίδευση και στην κατάρτιση (Πίνακας 33), για την Αττική μειώθηκε δραστικά από το 24,7% το 2012 στο 13,8% το 2019. Παραμένει χαμηλότερο από το μέσο όρο της χώρας που είναι 17,9% το 2019, ωστόσο βρίσκεται ακόμα υψηλότερα

από τον μέσο όρο της ΕΕ-27 που είναι 13,2%. Μεταξύ των υπόλοιπων ελληνικών Περιφερειών διατηρεί την καλύτερη επίδοση, ακολουθούν για το 2019 η Δυτική Ελλάδα με ποσοστό 14,6% και η Κεντρική Μακεδονία με 14,8%. Για τον συγκεκριμένο δείκτη η Αττική εμφάνιζε το 2014 τιμή 23% και το 2016 τιμή 17,3%.

- ∞ Σε ότι αφορά το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, η Περιφέρεια Αττικής επιδεικνύει σχετικά χαμηλά επίπεδα με 4,1% το 2019, μειωμένη σε σχέση με το 2014 (6,3%), χαμηλότερα σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (ΕΕ-27, 10,2%) το 2019, στα ίδια επίπεδα ωστόσο με τη χώρα το ίδιο έτος αναφοράς (Σχήμα 27).

Πηγή: Eurostat, ίδια επεξεργασία

Σχολικές Μονάδες στην Περιφέρεια Αττικής

Με βάση στοιχεία του data.gov.gr, στην Περιφέρεια Αττικής, για το έτος 2018, λειτουργούν συνολικά 3.737 σχολικές μονάδες. Από αυτές, τα 1.132 είναι Νηπιαγωγεία (τα 1.100 ενιαίου τύπου και τα 32 ολοήμερα), τα 966 είναι Δημοτικά σχολεία (79 ολοήμερα), τα 445 είναι Γυμνάσια και τα 322 είναι γενικά Λύκεια. Τα επαγγελματικά Λύκεια και ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης ανέρχονται σε 109, τα Σχολικά εργαστηριακά κέντρα ισούνται με 36, ενώ τα ιδιωτικά σχολεία συνολικά φθάνουν τα 720.

Δείκτες αποτελέσματος Α.Π. 11

Αναφορικά με τον δείκτη αποτελέσματος "Τ3311. Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από Εκπαιδευτικές Υποδομές", έχουν ενταχθεί είκοσι (20) πράξεις στο πλαίσιο της ΕΠ 10α. Δύο από τις πράξεις έχουν επιτύχει την τιμή στόχο στο τέλος του 2018, ενώ οι υπόλοιπες δεν τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη.

2.3 επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για το Ε.Π. Αττικής 2014-2020

Η ανάλυση SWOT είναι ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο χρησιμοποιείται για την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος μίας περιοχής. Κατά την ανάλυση SWOT μελετώνται τα δυνατά (Strengths) και αδύνατα (Weaknesses) σημεία μίας περιοχής, καθώς και οι ευκαιρίες (Opportunities) και οι απειλές (Threats) που υπάρχουν.

Τα δυνατά και αδύνατα σημεία αφορούν στο εσωτερικό περιβάλλον της υπό εξέταση περιοχής, καθώς προκύπτουν από τους εσωτερικούς πόρους που αυτή κατέχει. Αντιθέτως, οι ευκαιρίες και οι απειλές αντανakλούν μεταβλητές του εξωτερικού περιβάλλοντος, τις οποίες η περιοχή θα πρέπει να εντοπίσει, να προσαρμοστεί σε αυτές ή ακόμα και να τις προσαρμόσει, όπου κάτι τέτοιο είναι εφικτό.

Στην παρούσα ενότητα αποτυπώνεται η νέα επικαιροποιημένη ανάλυση SWOT, προκειμένου να αναδειχθούν: α) τα στοιχεία, στα οποία στηρίχθηκε ο αρχικός σχεδιασμός του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020 και το κατά πόσον αυτά παραμένουν επίκαιρα και β) να αποτυπωθούν οι νέες ανάγκες που έχουν προκύψει και πρέπει να συμπεριληφθούν στο Ε.Π.

2.3.1 Παρουσίαση SWOT Ανάλυσης ανά Θεματικό Στόχο

Στον επόμενο Πίνακα ανάλυσης, καταγράφονται τα δυνατά, αδύνατα σημεία, οι ευκαιρίες και οι απειλές σε σχέση με τις παραμέτρους πολιτικής που στοιχειοθετούν κάθε Θεματικό Στόχο του Ε.Π. 2014-2020 της Περιφέρειας Αττικής.

Πίνακας 34: Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Μακροοικονομικό Περιβάλλον	<ol style="list-style-type: none"> 1. Βελτίωση οικονομικού κλίματος την τελευταία περίοδο 2. Ισορροπημένη διαχείριση δημοσίων εσόδων 3. Στρατηγική γεωγραφική θέση – Κόμβος μεταφορών 4. Η Αθήνα μητρόπολη διεθνούς βεληνεκούς και πόλος έλξης επισκεπτών και οικονομικών δραστηριοτήτων 5. Το υψηλότερο Περιφερειακό ΑΕΠ και κατά κεφαλή ΑΕΠ 6. Η υψηλότερη ΑΠΑ ανά απασχολούμενο 7. Το υψηλότερο εισόδημα ανά κάτοικο σε ΜΑΔ και 2η θέση σε εισόδημα/κάτοικο σε ευρώ 8. Υψηλή συγκέντρωση απασχολούμενων και εξειδικευμένων ειδικοτήτων 9. Αύξηση της απασχόλησης και μείωσης της ανεργίας την τελευταία περίοδο 10. Ενίσχυση του τομέα έρευνας και καινοτομίας 11. Ανοδική πορεία αξιοποίησης των ΤΠΕ 12. Θετικός δείκτης επιχειρηματικής αποδοτικότητας 13. Έντονη εξαγωγική δραστηριότητα 14. Ιδιαίτερα σημαντικό πολιτιστικό και τουριστικό απόθεμα 15. Η πρόσφατη αναδιοργάνωση κοινωνικών υπηρεσιών και επιδομάτων του κράτους 16. Η αναβάθμιση του δημόσιου συστήματος υγείας στην Αττική για την αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Χαμηλότερα επίπεδα ΑΕΠ σε σχέση με αυτά πριν την οικονομική κρίση 2. Χαμηλότερα επίπεδα εισοδήματος σε σχέση με αυτά πριν την οικονομική κρίση 3. Παρά την ανοδική πορεία, ακόμα χαμηλός βαθμός ενσωμάτωσης ΤΠΕ και καινοτομίας από δημόσιες υπηρεσίες 4. Αρνητικός δείκτης μακροοικονομικής σταθερότητας μέχρι το 2019 5. Αρνητικοί δείκτες στην καινοτομία και τεχνολογική ετοιμότητα, στο πλαίσιο του επιπέδου ανταγωνιστικότητας μέχρι το 2019 6. Αρνητικός δείκτης αποδοτικότητας της αγοράς εργασίας μέχρι το 2019 7. Επιβαρυνόμενο αστικό περιβάλλον από ρύπανση και έλλειψη ανοικτών/πράσινων χώρων 8. Υψηλά ακόμα επίπεδα ανεργίας και μακροχρόνια ανέργων 9. Σημαντικά ποσοστά πληθυσμού κάτω ή/στο όριο της φτώχειας (35,6%) 10. Υψηλό μερίδιο νέων που δεν εντάσσονται στην απασχόληση/εκπαίδευση 11. Μείωση αξίας των εξαγωγών 12. Μειωμένη χρηματοδότηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων τα τελευταία έτη 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Το νέο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής 2. Πρωτοβουλίες στήριξης επιχειρηματικότητας από τις τράπεζες 3. Η αναδιάρθρωση του ΕΣΠΑ στο πλαίσιο άμβλυνσης των επιπτώσεων της πανδημίας 4. Η Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία Coronavirus Response Investment Initiative (CRII) 5. Το νέο ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων της ελληνικής οικονομίας που εγκρίθηκε από την ΕΕ. 6. Το πρόγραμμα SURE για την στήριξη της απασχόλησης 7. Η ενισχυμένη ερευνητική και καινοτομική δραστηριότητα στην Περιφέρεια 8. Η διεύρυνση των πολιτικών/εργαλείων στήριξης της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης 9. Περαιτέρω αύξηση των εξαγωγών 10. Μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας και προϊόντων 11. Η επιτυχής απορρόφηση του συνόλου των πόρων του ΠΕΠ 12. Ισχυρή πολιτική βούληση για την μετατροπή της Περιφέρειας σε αναπτυξιακό πόλο 13. Η ενισχυμένη φήμη της Αττικής και της χώρας διεθνώς από την πιο 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα της παγκόσμιας ύφεσης 2. Γεωπολιτική Αστάθεια (μεταναστευτικές ροές, πιθανές διεθνείς εντάσεις) 3. Δραστική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στη χώρα εξαιτίας των επιδράσεων της πανδημίας 4. Κάμψη της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας εξαιτίας των επιδράσεων της πανδημίας 5. Οι περιορισμοί στις διεθνείς ροές αλλά και στην τουριστική κίνηση λόγω της πανδημίας 4. Η αποθάρρυνση του τραπεζικού συστήματος για στήριξη της επιχειρηματικότητας και της ρευστότητας 5. Απώλεια της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και πολιτικών για επένδυση στην καινοτομία 6. Επιβράδυνση των εισοδημάτων - εισοδηματικές - ανισότητες 7. Μειωμένη ζήτηση προϊόντων και υπηρεσιών 8. Γήρανση του πληθυσμού

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HRON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 34: Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
			αποτελεσματική αντιμετώπιση και διαχείριση της πανδημίας Οι εν εξελίξει και μελλοντικές μεγάλες επενδύσεις στην Αττική	
Θ.Σ.1.Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης & της καινοτομίας	<ol style="list-style-type: none"> Υπαρξη εγκεκριμένης RIS, κατάλληλα στελεχωμένου ΠΣΕΚ και του ΚΕΚΠΑ Υψηλό ποσοστό σε δαπάνες E&A Διαχρονική αύξηση των δαπανών για E&A Εξειδικευμένο και υψηλής ποιότητας επιστημονικό ανθρώπινο δυναμικό Υψηλός αριθμός ερευνητών για E&A Υπαρξη σημαντικού αριθμού ερευνητικών και ακαδημαϊκών ιδρυμάτων Ενισχυμένη κουλτούρα συνεργασίας των ερευνητικών οργανισμών με τις επιχειρήσεις 	<ol style="list-style-type: none"> Υστέρηση στους δείκτες E&A σε σχέση με την ΕΕ. Αρνητικοί δείκτες στην καινοτομία και τεχνολογική ετοιμότητα, στο πλαίσιο του επιπέδου ανταγωνιστικότητας μέχρι το 2019. Ισχυρή ακόμα ανάγκη σύνδεσης της ερευνητικής δραστηριότητας με τις ανάγκες της αγοράς και την παραγωγή αξιοποιήσιμης καινοτομίας Ανάγκη στήριξης του επιχειρηματικού πνεύματος στην ερευνητική και ακαδημαϊκή κοινότητα. Ανάγκη αύξησης και ολοκλήρωσης των μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας 	<ol style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση της έρευνας από το παραγωγικό σύστημα και την κοινωνία Αξιοποίηση νέου επιστημονικού δυναμικού, ιδίως σε δραστηριότητες E&A στον ιδιωτικό τομέα. Ενίσχυση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην έρευνα Αξιοποίηση των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων σε τομείς έρευνας και μεταφοράς τεχνολογίας Η δημιουργία συνεργατικών επιχειρηματικών σχηματισμών Περαιτέρω ενίσχυση χρηματοδότησης υποδομών έρευνας και τεχνολογίας Αξιοποίηση των καινοτομικών αποτελεσμάτων στην προώθηση των αναπτυξιακών τομέων Έμφαση στους τομείς αιχμής της 4^{ης} Βιομηχανικής επανάστασης 	<ol style="list-style-type: none"> Διαρροή ανθρώπινου δυναμικού Κλαδική συγκέντρωση σε ολιγοπώλια που οδηγεί σε τεχνολογική εξάρτηση Ελλιπής σύνδεση E&A με την επιχειρηματικότητα και την αγορά εργασίας Ελλιπής κάθετη σύνδεση της έρευνας με τους αναπτυξιακούς τομείς πλεονεκτήματος της Αττικής Αναπροσανατολισμός πόρων από την E&A, λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 34: επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.2.Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους	<p>1.Υψηλά ποσοστά χρήσης Η/Υ και Διαδικτύου.</p> <p>2.Σταθερά αυξανόμενη χρήση διαδικτύου.</p> <p>3.Ανταγωνιστικές και συνεχώς βελτιωμένες τηλεπικοινωνιακές υποδομές και υπηρεσίες</p> <p>4.Λειτουργία ερευνητικών ινστιτούτων και ακαδημαϊκών τμημάτων σε ζητήματα ΤΠΕ.</p> <p>5.Αναπτυσσόμενο δίκτυο τηλεπικοινωνιών – αυξανόμενες δυνατότητες εξυπηρέτησης από τα ευρυζωνικά δίκτυα</p> <p>6. Η πρόσφατη έμφαση στην ενίσχυση της ψηφιοποίησης των υπηρεσιών του δημόσιου τομέα</p>	<p>1.Υστέρηση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, υστέρηση των επιχειρήσεων να αξιοποιήσουν και να ενσωματώσουν την έρευνα και τεχνολογία στην παραγωγική διαδικασία</p> <p>2.Έλλειμμα αξιοποίησης των δυνατοτήτων από την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών από τις ΜΜΕ</p> <p>3.Χαμηλό επίπεδο χρήσης των ΤΠΕ σε δημόσιες υπηρεσίες σε σχέση με την ΕΕ28</p> <p>4. Ανάγκη ενίσχυσης των ψηφιακών ικανοτήτων των απασχολουμένων</p>	<p>1.Σημαντική αύξηση της χρηματοδότησης που διατίθεται για ΤΠΕ</p> <p>2. Προώθηση έξυπνων εφαρμογών για την ανάπτυξη και βελτίωση της ποιότητας της ζωής στην μητρόπολη της Αθήνας</p> <p>3.Ανάπτυξη ψηφιακών εφαρμογών για την ανάδειξη του πολιτιστικού/τουριστικού αποθέματος της Αττικής</p> <p>4.Ανάπτυξη δυνατότητας χρήσης ηλεκτρονικά διαθέσιμων δημόσιων υπηρεσιών</p> <p>5. Περαιτέρω στήριξης της νεανικής επιχειρηματικότητας στον κλάδο των ΤΠΕ</p> <p>6.Μείωση του κόστους πρόσβασης σε ΤΠΕ</p> <p>7. Η ανάδειξη του σημαντικού ρόλου και αναγκαιότητας διείσδυσης των ΤΠΕ στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας</p>	<p>1.Διεύρυνση του ψηφιακού χάσματος με χώρες που αναπτύσσονται ραγδαία στον τομέα.</p> <p>2.Αδυναμία προσέλκυσης επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας</p> <p>3.Η αργή ενσωμάτωση των ΤΠΕ στο τοπικό κοινωνικό - οικονομικό σύστημα</p>

Πίνακας 34: Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.3.Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)	<p>1. Ύπαρξη εγκεκριμένης RIS με πεδία εξειδίκευσης, την Γαλάζια, την Δημιουργική και Βιώσιμη Οικονομία των Αναγκών</p> <p>2. Ύπαρξη Εργαλείου Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας και του ΚΕΚΠΑ</p> <p>3. Υψηλή συγκέντρωση επιχειρήσεων - κυριαρχία τριτογενή τομέα</p> <p>4. Εξαγωγική πύλη</p> <p>5. Υψηλός αριθμός - συγκέντρωση απασχολούμενων με υψηλά επίπεδα εξειδίκευσης και κατάρτισης</p> <p>6. Διεθνώς αναγνωρισμένος τουριστικός προορισμός</p> <p>7. Πολιτιστικό απόθεμα - συγκέντρωση μουσειακών και πολιτιστικών χώρων</p> <p>8. Ύπαρξη οικονομιών κλίμακας σε ομοειδείς παραγωγικές δραστηριότητες</p> <p>9. Θετικός δείκτης επιχειρηματικής αποδοτικότητας ως προς τον μέσο όρο της ΕΕ.</p> <p>10. Ενεργοποίηση Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων</p>	<p>1. Ανάγκη ενίσχυσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων.</p> <p>2. Μείωση της έντασης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας ως απόρροια της οικονομικής κρίσης</p> <p>3. Ανάγκη αναπροσανατολισμού των επιχειρήσεων στους τομείς αναπτυξιακής εξειδίκευσης της Αττικής</p> <p>4. Μεγάλος αριθμός μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων σε φθίνοντες κλάδους επιχειρηματικότητας.</p> <p>5. Ανάγκη ενίσχυσης της αλυσίδας αξίας της παραγωγής σε όλα τα στάδια της.</p> <p>6. Χαμηλός βαθμός συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων σε ομοειδείς κλάδους</p> <p>7. Ανάγκη εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας στις επιχειρήσεις</p> <p>8. Ανάγκη περαιτέρω σύνδεσης της ερευνητικής δραστηριότητας με τις ανάγκες της αγοράς και την παραγωγή καινοτομίας</p>	<p>1. Δυνατότητες ανάπτυξης νεοφυών επιχειρήσεων και νέου τύπου επιχειρηματικότητας</p> <p>2. Η εφαρμογή της στρατηγικής RIS3 και ενίσχυση της σύνδεσης της έρευνας με τις ανάγκες της αγοράς</p> <p>3. Η περαιτέρω ενσωμάτωση όλων των ειδών καινοτομίας στην παραγωγική δραστηριότητα</p> <p>4. Η αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων και της καινοτομίας με βάση το τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο</p> <p>5. Προώθηση των συνεργατικών σχηματισμών μεταξύ επιχειρήσεων</p> <p>6. Περαιτέρω στήριξη των επιχειρήσεων - επαναπροσδιορισμός των στόχων ενίσχυσης ΜΜΕ στην Περιφέρεια</p> <p>7. Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί σημαντική προτεραιότητα στο ΠΕΠ και στις επιμέρους ΟΧΕ</p> <p>8. Αξιοποίηση των νέων χρηματοοικονομικών εργαλείων</p> <p>9. Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τουρισμό/πολιτισμό και στις δημιουργικές βιομηχανίες</p> <p>10. Πρωτοβουλίες στήριξης επιχειρηματικότητας από τις τράπεζες</p> <p>11. Η αναδιάρθρωση του ΕΣΠΑ στο πλαίσιο άμβλυνσης των επιπτώσεων της πανδημίας</p> <p>12. Η Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία Coronavirus Response Investment</p>	<p>1. Η διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα της παγκόσμιας ύφεσης</p> <p>2. Δραστική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στη χώρα εξαιτίας των επιδράσεων της πανδημίας</p> <p>3. Κάμψη της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας εξαιτίας των επιδράσεων της πανδημίας</p> <p>4. Οι περιορισμοί στις διεθνείς ροές αλλά και στην τουριστική κίνηση λόγω της πανδημίας</p> <p>5. Η αποθάρρυνση του τραπεζικού συστήματος για στήριξη της επιχειρηματικότητας και της ρευστότητας</p> <p>6. Απώλεια της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και πολιτικών για επένδυση στην καινοτομία</p> <p>7. Χαμηλός βαθμός διασύνδεσης τουριστικής δραστηριότητας με κλάδους της τοπικής οικονομίας</p> <p>8. Περιορισμένα εργαλεία χρηματοδότησης νεοφυούς επιχειρηματικότητας</p>

Πίνακας 34: Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
			Initiative (CRII) 13. Το νέο ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων της ελληνικής οικονομίας που εγκρίθηκε από την ΕΕ.	
Θ.Σ.4.Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους Τομείς	<ol style="list-style-type: none"> 1.Νέο θεσμικό πλαίσιο (Κ.ΕΝ.Α.Κ) 2.Συγκέντρωση μεγάλου αριθμού επιχειρήσεων που εξειδικεύονται στη διαχείριση των αποβλήτων αλλά και στην ενέργεια 3.Υπαρξη σημαντικού αριθμού υποδομών διαχείρισης αποβλήτων και ανακύκλωσης και εν εξελίξει κατασκευή νέων και επεκτάσεις 4.Έμφαση στην προώθηση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας 5.Παραγώμενη ΣΗΘΥΑ (5%) 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Υψηλή κατανάλωση ενέργειας σε δημόσια κτήρια 2.Υψηλή συγκέντρωση μεγάλων κτιριακών υποδομών στην Αττική (Νοσοκομεία, σχολικά συγκροτήματα κτλ) 3.Χαμηλή ενσωμάτωση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, ανακύκλωσης και αξιοποίησης εναλλακτικών μορφών ενέργειας από τον ιδιωτικό τομέα 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Συμπαγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής αποδοτικότητας 2. Δημιουργία νέων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων 3.Ενεργειακή αναβάθμιση και εξοικονόμηση δαπάνης σε δημόσια κτήρια 4.Περαιτέρω αξιοποίηση εναλλακτικών ΑΠΕ & εφαρμογή μεθόδων εξοικονόμησης ενέργειας 5.Διείσδυση του φυσικού αερίου σε βιομηχανικές μονάδες & νοικοκυριά 6. Η πρόσφατη αναδιοργάνωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η έμφαση στο αστικό περιβάλλον και στη διαχείριση αποβλήτων 7. Η εφαρμογή της στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Αβέβαιη η εξέλιξη αναφορικά με τη διαχείριση ενέργειας από τις φωτοβολταϊκές εγκαταστάσεις 2.Επιβάρυνση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα 3.Τοπικές αντιδράσεις στη χωροθέτηση παραγωγικών δραστηριοτήτων (ΑΠΕ) 4.Περιορισμός στην αξιοποίηση Εναλλακτικών ΑΠΕ, λόγω μειωμένης δυνατότητας αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας 5. Αναπροσανατολισμός πόρων από τον ΘΣ 4, λόγω μεταβολής των προτεραιοτήτων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 34: Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.5.Πρώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	<p>1.Υπαρξη Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή</p> <p>2. Η ολοκλήρωση του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή και τα επιμέρους μέτρα που περιλαμβάνει</p> <p>3.Υπαρξη Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτινου Διαμερίσματος Αττικής (έγκριση 1ης Αναθεώρησης)</p> <p>4. Προτεραιότητες και Σχέδιο Δράσης από τη Διαβούλευση στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών για το Υδατικό Διαμέρισμα της Αττικής</p> <p>5.Οριοθέτηση υψηλών ζωνών επικινδυνότητας από πλημμυρικά φαινόμενα.</p> <p>6.Υπαρξη μελέτης προτεραιοποίησης αντιπλημμυρικής προστασίας</p>	<p>1.Αυξημένος κίνδυνος από πλημμύρες στις εννιά ζώνες υψηλού κινδύνου</p> <p>2.Κίνδυνοι από τεχνολογικά - βιομηχανικά ατυχήματα</p> <p>3.Κίνδυνος από πυρκαγιές</p> <p>4.Αυξανόμενες πιέσεις στις χρήσεις γης και στο φυσικό περιβάλλον λόγω της διείσδυσης των αστικών λειτουργιών στην ύπαιθρο, της άναρχης δόμησης και της ελλιπούς χωροθέτησης παραγωγικών εγκαταστάσεων</p> <p>5.Έλλειψη μηχανισμού έγκαιρης διάγνωσης και εκτίμησης κινδύνου ενός φαινομένου με την χρήση ΤΠΕ</p>	<p>1.Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτινου Διαμερίσματος</p> <p>2. Διευθέτηση λεκανών απορροής της Περιφέρειας</p> <p>3.Περαιτέρω ανάπτυξη σχεδίων πολιτικής προστασίας</p> <p>4.Ευαισθητοποίηση των πολιτών και των φορέων για τη λήψη πρωτοβουλιών και μέτρων προστασίας του αστικού χώρου και του περιβάλλοντος</p> <p>5. Η πρόσφατη ανάδειξη και ενίσχυση της Πολιτικής Προστασίας, της σημασίας των συστημάτων πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων και η έμφαση που δίνεται από την πολιτική ηγεσία</p>	<p>1.Υστέρηση προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή</p> <p>2.Αύξηση των ακραίων φαινομένων (συχνότητα και ένταση) - φυσικές απειλές πληθυσμού</p> <p>3.Υψηλές απώλειες - ζημιές στον κλάδο του τουρισμού από φυσικές καταστροφές</p> <p>4.Η μη διευθέτηση των ρεμάτων απορροής όμβριων υδάτων (πλημμυρικά φαινόμενα)</p> <p>5.Καθυστερήσεις σε ενίσχυση των υποδομών και εξοπλισμού της Πολιτικής Προστασίας.</p>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 34: Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
<p>Θ.Σ.6. Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p>	<ol style="list-style-type: none"> Υπαρξη εγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου - 2η Αναθεώρηση ΠΕ.Σ.Δ.Α Έγκριση Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων Ανάπτυξη μηχανισμού παρακολούθησης των δράσεων του ΠΕ.Σ.Δ.Α Υλοποίηση έργων ΚΕΛ Υπαρξη σημαντικών υποδομών διαχείρισης αποβλήτων Υπαρξη σημαντικών υποδομών για την ανακύκλωση Υπαρξη έργων για αποκαταστάσεις ΧΑΔΑ Υπαρξη σημαντικών υποδομών για την ύδρευση της Αττικής /ικανοποιητική κάλυψη αναγκών ύδρευσης/ Επέκταση λειτουργίας ΕΥΔΑΠ στα νησιά. Συμμόρφωση της Ελληνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1787 (ΦΕΚ/Β/3282/19-9-2017) Σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα (αρχαιολογικοί και πολιτιστικοί χώροι) Υψηλός βαθμός προτεραιότητας σχεδιασμός των έργων προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος Η στρατηγική έμφαση των εγκεκριμένων και υπό υλοποίηση ΟΧΕ στην κάλυψη των αναγκών του ΘΣ 6 και στην αστική αναβάθμιση της Αθήνας Αύξηση στην τουριστική κίνηση και των επενδύσεων στον τομέα του πολιτισμού 	<ol style="list-style-type: none"> Ελλείψεις στη συγκέντρωση και επεξεργασία λυμάτων για την κάλυψη του περιβαλλοντικού κεκτημένου Ελλείψεις σε υποδομές διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων Ανάγκες ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό Επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης στον αστικό χώρο Περιβαλλοντική υποβάθμιση Έλλειψη σχεδίου διάχυσης δραστηριοτήτων, οι οποίες δημιουργούν όχληση Αντιδράσεις τοπικών κοινωνιών στην υλοποίηση των έργων διαχείρισης απορριμμάτων. Ανάγκη ενίσχυσης και οργάνωσης των τουριστικών υποδομών και αποθέματος στην Αττική 	<ol style="list-style-type: none"> Η εφαρμογή της στρατηγικής για την Κυκλική Οικονομία Παραγωγή ενέργειας από μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και απορριμμάτων Η περαιτέρω προώθηση πολιτικών ανακύκλωσης Βάση δεδομένων – αποτύπωσης και παρακολούθησης σημειακών πηγών ρύπανσης / Δείκτες παρακολούθησης του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Η αποκατάσταση των ΧΑΔΑ Η προτεραιότητα στη διατήρηση και ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος και με τη χρήση νέων τεχνολογιών, ιδίως μέσα από τις ΟΧΕ Η ενίσχυση των δημιουργικών βιομηχανιών στον τομέα του πολιτισμού και σε σύνδεση με τον τουρισμό Η πρόσφατη αναδιοργάνωση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η έμφαση στο αστικό περιβάλλον και στη διαχείριση αποβλήτων Το νέο ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων της ελληνικής οικονομίας που εγκρίθηκε από την ΕΕ Η ενισχυμένη φήμη της Αττικής και της χώρας διεθνώς από την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση και διαχείριση της πανδημίας 	<ol style="list-style-type: none"> Κατακερματισμός αρμοδιοτήτων στα θέματα χωροταξίας και περιβάλλοντος με συχνές επικαλύψεις. Χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης, χρηματοδότησης, ωρίμανσης έργων Υποβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης στον αστικό χώρο Η μη υλοποίηση των νέων χωρικών εργαλείων Ελλιπής σχεδιασμός για την αξιοποίηση των περιστατικών οικοσυστημάτων Αναπροσανατολισμός πόρων από τον ΘΣ 6, λόγω μεταβολής των προτεραιοτήτων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HRON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 34: Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.7.Πρώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές	<ol style="list-style-type: none"> 1.Υπαρξη σύγχρονου δικτύου Μέσων Μαζικής Μεταφοράς σταθερής τροχιάς 2.Σημαντική δυναμική ζήτησης από το επιβατικό κοινό 3.Αύξηση επιβατικής κίνησης στην ακτοπλοΐα 4.Υψηλή δυναμική στον κλάδο της κρουαζιέρας 5.Υπαρξη σημείων Home-Porting (Πειραιάς, Λαύριο) 6. Το λιμάνι του Πειραιά ως σημαντικός μεταφορικός κόμβος στην νότια Ευρώπη με δυναμικό πρόγραμμα επενδύσεων 7. Τάση μείωσης των τραυματισμών και θανατηφόρων τροχαίων 8. Επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Ελλείψεις σε υποδομές εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων 2. Εποχικότητα στην επιβατική κίνηση της κρουαζιέρας 3.Ελλείψεις στα επίπεδα ασφάλειας στο οδικό δίκτυο 4.Υπαρξη περιοχών που δεν καλύπτονται από Μέσα Μαζικής Μεταφοράς σταθερής τροχιάς 5.Η αυξημένη κίνηση οχημάτων (βαρέων και ΙΧ./ υπερτοπικοί οδικοί άξονες) 6. Ανάγκη περαιτέρω μείωσης των τροχαίων ατυχημάτων και συμβάντων με παρασύρσεις πεζών 7. Ανάγκη προώθησης άλλων μορφών ενέργειας στην Περιφέρεια, πιο οικονομικών, με μικρότερη επιβάρυνση στο περιβάλλον, ανάγκη μείωσης της εξάρτησης στο πετρέλαιο 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Δημιουργία ενός συνεκτικού και σύγχρονου συστήματος Μέσων Μαζικής Μεταφοράς 2.Αξιοποίηση των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης του εγχώριου και διεθνούς τουρισμού που διακινείται μέσω ακτοπλοΐας και κρουαζιερόπλοιων 3. Η δημιουργία ενός ασφαλέστερου οδικού δικτύου για την Περιφέρεια με τον μεγαλύτερο πληθυσμό στη χώρα 4.Περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου φυσικού αερίου στην Περιφέρεια 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα της παγκόσμιας ύφεσης 2. Πολιτική αστάθεια στην νοτιοανατολική Μεσόγειο 3. Τα περιοριστικά μέτρα στις διεθνείς μεταφορές λόγω της πανδημίας. 4.Αύξηση του ανταγωνισμού από άλλα Μεσογειακά λιμάνια τουριστικού ενδιαφέροντος ή με ρόλο μεταφορικού κόμβου 5.Απουσία ολοκληρωμένου σχεδίου αξιοποίησης και σύνδεσης των επιβατικών ροών με τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας της Αττικής

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 34: Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
Θ.Σ.8.Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η υψηλότερη ΑΠΑ ανά απασχολούμενο 2. Το υψηλότερο εισόδημα ανά κάτοικο σε ΜΑΔ και 2η θέση σε εισόδημα/κάτοικο σε ευρώ 3. Υψηλή συγκέντρωση απασχολούμενων και εξειδικευμένων ειδικοτήτων 4. Αύξηση της απασχόλησης και μείωσης της ανεργίας την τελευταία περίοδο 5. Μείωση των μακροχρόνια ανέργων 6. Ύπαρξη Εργαλείου Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας 7. Ύπαρξη εγκεκριμένης RIS με πεδία εξειδίκευσης, την Γαλάζια, την Δημιουργική και την Βιώσιμη Οικονομία των Αναγκών 8. Η έμφαση που δίνεται στις προτεραιότητες του ΘΣ 8 στο πλαίσιο των ΟΧΕ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Έλλειψη προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των εργοδωτών στις αλλαγές του οικονομικού περιβάλλοντος 2. Αργή ενσωμάτωση σύγχρονων τρόπων λειτουργίας των επιχειρήσεων και μοντέλων διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού 3. Μείωση της έντασης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας ως απόρροια της οικονομικής κρίσης 4. Ανάγκη αναπροσανατολισμού των επιχειρήσεων στους τομείς αναπτυξιακής εξειδίκευσης της Αττικής 5. Χαμηλή έμφαση στην δυναμική κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων 6. Ελλιπής σύνδεση των επιστημονικών κατευθύνσεων του ανθρώπινου δυναμικού με τους τομείς που έχουν ζήτηση στην αγορά 7. Διαρροή ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό 8. Σημαντικά ακόμα επίπεδα ανεργίας 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Στήριξη των τομέων απασχόλησης στα πεδία εξειδίκευσης της RIS3 της Αττικής 2. Έμφαση στους τομείς αιχμής της 4ης Βιομηχανικής επανάστασης 3. Αναθεώρηση και διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης και δια βίου μάθησης με την αγορά εργασίας 4. Στήριξη της ανάπτυξης θερμοκοιτίδων - συστάδων επιχειρήσεων 5. Σύνδεση επιχειρήσεων με το σύστημα Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας 6. Αναβάθμιση του περιβάλλοντος εργασίας, του τρόπου λειτουργίας των επιχειρήσεων και διευκόλυνση της κινητικότητας των εργαζομένων 7. Προώθηση εξειδικευμένων πολιτικών για την ένταξη των νέων από νωρίς στην απασχόληση και την απόκτηση εμπειρίας 8. Αξιοποίηση των νέων ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα της παγκόσμιας ύφεσης 2. Δραστική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στη χώρα εξαιτίας των επιδράσεων της πανδημίας 3. Κάμψη της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας εξαιτίας των επιδράσεων της πανδημίας 4. Οι περιορισμοί στις διεθνείς ροές αλλά και στην τουριστική κίνηση λόγω της πανδημίας 5. Η διατήρηση ενός μη εύχρηστου και σαφούς φορολογικού και ασφαλιστικού συστήματος 6. Περιορισμένα εργαλεία χρηματοδότησης αυτοαπασχόλησης και νεοφυούς επιχειρηματικότητας 7. Η μη αναστροφή της τάσης διαρροής επιστημονικού δυναμικού στο εξωτερικό 8. Έντονη εποχικότητα της αγοράς εργασίας, 9. Μείωση της ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες εξαιτίας του νέου κύκλου ύφεσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 34: Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
<p>Θ.Σ.9.Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων</p>	<p>1.Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης 2.Θέσπιση Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης 3. Η δημιουργία του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) 4. Το υψηλότερο εισόδημα ανά κάτοικο σε ΜΑΔ και 2η θέση σε εισόδημα/κάτοικο σε ευρώ 5.Έντονη δραστηριότητα των ΟΤΑ & ΜΚΟ στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής 6. Το θεσμικό πλαίσιο Κοινωνικής και Αλληλεγγύας Οικονομίας (ΚΑΛΟ)/ Σχέδιο Δράσης/ Ύπαρξη Σχεδίου Δράσης 7. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα «Δομές Κοινωνικής Ένταξης» με οργανωμένη πληροφόρηση (http://www.socialattica.gr/) 8. Η Δομή Social Network του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης 9. Η διεύθυνση του Μητρώου με Δομές για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (Κ.Α.Λ.Ο.) 10. Ολοκληρωμένα Σχέδια για την στήριξη και ενσωμάτωση των Ρομά 11.Ύπαρξη στοχευμένων εργαλείων και ψηφιακών δεδομένων για την on-going στατιστική ανάλυση - προφίλ της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού 12.Στελέχωση των κοινωνικών δομών και κατάλληλα εξειδικευμένα προσωπικό 13. Η έκτακτη και γρήγορη ενίσχυση του δημοσίου συστήματος υγείας για την</p>	<p>1.Σημαντικά επίπεδα ανεργίας και μακροχρόνιας ανεργίας 2. Μείωση του εισοδήματος υπό την επίδραση της οικονομικής κρίσης 3.Ύπαρξη αυξημένων επιπέδων οριζόντιου και κάθετου κοινωνικού διαχωρισμού στην μητρόπολη της Αθήνας 4.Ύπαρξη κοινωνικών αλλά και χωρικών θυλάκων με ενισχυμένα τα επίπεδα φτώχειας και ασθενή κοινωνική ένταξη 5.Ανάγκη για περαιτέρω ενεργοποίηση των πολιτικών στήριξης και ενσωμάτωσης για τους Ρομά. 6.Περιορισμένη πρόσβαση στην απασχόληση και κοινωνικές υπηρεσίες για μειονεκτούντα άτομα και ευάλωτες ομάδες 7.Καθυστέρηση στην ενεργοποίηση πολιτικών για υπηρεσίες υγείας 8.Ανάγκη για περαιτέρω ενεργοποίηση πολιτικών για υπηρεσίες ψυχικής υγείας και αντιμετώπιση εξαρτήσεων. 9. Ανάγκη αντιμετώπισης της αύξησης του κύματος μεταναστών αιτούντων ασύλου</p>	<p>1.Διαρκή στήριξη και εκσυγχρονισμό του μοντέλου κοινωνικής προστασίας και ένταξης όλων των ευάλωτων ομάδων 2.Αναγνώριση, καταγραφή των θελοντικών σχημάτων και πρωτοβουλιών των τοπικών κοινωνιών και συνεργασία με τις δράσεις της αυτοδιοίκησης 3.Η έμφαση στην προώθηση πολιτικών άμβλυνσης του κοινωνικού διαχωρισμού και των ανισοτήτων 4.Αξιοποίηση της επιτάχυνσης της ενίσχυσης του συστήματος υγείας μέσα και από την προώθηση της τηλεφροντίδας και άλλων ψηφιακών εφαρμογών στην υγεία και πρόνοια 5. Περαιτέρω στήριξη της Δευτεροβάθμιας και Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας 6. Αξιοποίηση των νέων ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας 7. Ανάπτυξη - διεύθυνση πολυλειτουργικών δομών 8. Διεύρυνση φορέων της ΚΑΛΟ</p>	<p>1. Πιθανότητα αύξησης του πληθυσμού που διαβιεί κάτω ή/στο όριο της φτώχειας και ενίσχυσης των ανισοτήτων λόγω των επιπτώσεων της οικονομικής επιβράδυνσης από την πανδημία 2.Η δυσκολία στη διαχείριση απότομα αυξημένων μεταναστευτικών ροών 3. Η δυσκολία στη διαχείριση της απότομης ανάπτυξης χωρικών θυλάκων ασθενούς κοινωνικής ένταξης 4.Μερική αξιοποίηση ευρωπαϊκών και εθνικών πλαισίων στήριξης στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας 5.Περιορισμένη συμμετοχή των φορέων της αγοράς και της κοινωνίας των πολιτών σε διαδικασίες διαβούλευσης και συνεργασίας για τον εντοπισμό των αναγκών 6. Αναπροσανατολισμός πόρων από τον ΘΣ 9, λόγω μεταβολής των προτεραιοτήτων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας</p>

Πίνακας 34: Επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης για τους Θ.Σ. του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής 2014-2020

Θεματικοί Στόχοι	Strengths (Δυνάμεις)	Weaknesses (Αδυναμίες)	Opportunities (Ευκαιρίες)	Threats (Απειλές)
	αντιμετώπιση της πανδημίας 14. Η έμφαση που δίνεται στις προτεραιότητες του ΘΣ 8 στο πλαίσιο των ΟΧΕ			
Θ.Σ.10.Επένδυση στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη Διά Βίου Μάθηση	<ol style="list-style-type: none"> 1.Αύξηση του ποσοστού αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης 2. Χαμηλό ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης σχολείου 3. Το μερίδιο των νέων ανθρώπων (18 έως 24 ετών, NEET) που δεν εντάσσεται στην απασχόληση, εκπαίδευση και στην κατάρτιση για την Αττική μειώθηκε 4.Υψηλή συγκέντρωση οργανισμών Ανώτατης εκπαίδευσης 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Ανάγκη επιτάχυνσης του ψηφιακού εκσυγχρονισμού των σχολείων και των εκπαιδευτικών δομών γενικά 2. Ανάγκη στοχευμένης στήριξης των εκπαιδευτικών δομών σε υποβαθμισμένες περιοχές 3. Ανάγκη αναθεώρησης και διασφάλισης ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης και δια βίου μάθησης 4. Σημαντικό ακόμα το ποσοστό νέων ανθρώπων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης 5.Δυσκολίες ενσωμάτωσης του αλλοδαπού μαθητικού πληθυσμού στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Στήριξη των νέων ανθρώπων για τη διασφάλιση της ένταξης τους στην εκπαιδευτική διαδικασία 2. Περαιτέρω μείωση της σχολικής διαρροής 3.Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός εκπαιδευτικών υποδομών 4. Περαιτέρω ανάπτυξη υφιστάμενου δικτύου δημοσίων παιδικών & βρεφονηπιακού σταθμών. 5. Αύξηση συνολικά του πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Οι επιδράσεις και αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα εξαιτίας των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας 2. Στο ίδιο πλαίσιο, πιθανή ανάκυψη νέων εκπαιδευτικών αναγκών που δεν καλύπτονται από τα παρόντα χρηματοδοτικά πλαίσια 3. Οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση στη χώρα συγκαταλέγονται μεταξύ των χαμηλότερων στην ΕΕ 4. Η παροχή οικονομικά προσιτής και ποιοτικής προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας για τα παιδιά ηλικίας έως 4 ετών χαρακτηρίζεται από την ΕΕ ακόμα ανεπαρκής 5. Αναπροσανατολισμός πόρων από τον ΘΣ 10, λόγω μεταβολής των προτεραιοτήτων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Τα βασικά στοιχεία της ανάλυσης SWOT για την Περιφέρειας Αττικής (Πίνακας 34) συνδέονται με ένα σύνθετο μωσαϊκό σημαντικά θετικών αναπτυξιακών χαρακτηριστικών με ανοδική πορεία την τελευταία περίοδο, που αναδεικνύουν την αναπτυξιακή δυναμική της Αττικής και το ρόλο της ως ένα μητροπολιτικό κέντρο με διεθνή εμβέλεια, χαρακτηριστικά, ωστόσο, που συναντούν ως τροχοπέδη μια σειρά από αρνητικά σημεία ή αδυναμίες. Αυτά εν πολλοίς σχετίζονται με χρόνιες διαρθρωτικές συνιστώσες του κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος της Αττικής, αλλά και της χώρας γενικά, όπως και με τα 'απόνερα' της πρόσφατης οικονομικής κρίσης. Στο πλαίσιο αυτό, κυριαρχεί μια πλειάδα ευκαιριών που απορρέει, τόσο από το εθνικό όσο και από το διεθνές γίνεσθαι, παράλληλα όμως με απειλές που προκύπτουν κυρίως από το εξωτερικό μακροοικονομικό περιβάλλον, από τα ελλιπή αποτελέσματα της διαχρονικής εφαρμογής πολιτικών, αλλά και από την περίπτωση μη ολοκλήρωσης των σχεδιαζόμενων δράσεων και απορρόφησης των διαθέσιμων πόρων. Ως οριζόντιος παράγοντας στην σχετική ανάλυση, επιβλήθηκε πρόσφατα και πρέπει να ληφθεί υπόψη στην περαιτέρω υλοποίηση ή και αναπροσαρμογή του ΠΕΠ, και συνδέεται με την ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών που επιφέρει η διακοπή της οικονομικής δραστηριότητας και του lockdown, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, είτε όσον αφορά στην απασχόληση, στην επιχειρηματικότητα, είτε στις κοινωνικές συνθήκες γενικά. Υπό αυτό το πρίσμα, θα πρέπει να ληφθεί επιπλέον να συνυπολογιστεί ο πιθανός αναπροσανατολισμός ή μεταφορά πόρων μεταξύ των ΑΠ του προγράμματος.

Σχετικά με το Θ.Σ.1 «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης & της καινοτομίας», λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση της προηγούμενης αξιολόγησης του Ε.Π. της Περιφέρειας, η κατάσταση σε γενικές γραμμές παραμένει θετική μιας και οι δαπάνες για E&A είναι συγκριτικά υψηλές και αυξάνονται και η Αττική αποτελεί ουσιαστικά το επίκεντρο της ερευνητικής δραστηριότητας στη χώρα, συγκεντρώνοντάς την πλειονότητα των ακαδημαϊκών και ερευνητικών οργανισμών και εξειδικευμένου επιστημονικού ανθρώπινου δυναμικού. Η κουλτούρα συνεργασίας της έρευνας με τις παραγωγικές δραστηριότητες φαίνεται να έχει ενισχυθεί, ωστόσο χρήζει οπωσδήποτε εκτεταμένης ενίσχυσης. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες ανταγωνιστικότητας για την Περιφέρεια, στην καινοτομία και την τεχνολογική ετοιμότητα βρίσκονται σε αρνητικά πεδία, οπότε η στήριξη του ερευνητικού και επιχειρηματικού οικοσυστήματος με φορείς αναφοράς για την μεταφορά τεχνογνωσίας και την ενίσχυση της σύνδεσης των καινοτομικών αποτελεσμάτων με τις ανάγκες της αγοράς, κρίνεται αναγκαία. Η διαρροή πολύτιμου ανθρώπινου δυναμικού παραμένει σημαντική, οπότε η συνέχιση της χρηματοδότησης των υποδομών έρευνας και τεχνολογίας, όπως και η ενθάρρυνση της κάθετης σύνδεσης της έρευνας με τους τομείς εξειδίκευσης της περιοχής, θα συνέβαλλαν σε μεγάλο βαθμό.

Για το Θ.Σ.2 «Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους», ενθαρρυντική φαίνεται η συνέχιση της αύξησης της διείσδυσης των ΤΠΕ στον πληθυσμό της Περιφέρειας. Πλεονέκτημα αποτελεί και η ύπαρξη σειράς ερευνητικών ινστιτούτων και ακαδημαϊκών τμημάτων σε ζητήματα ΤΠΕ στην Αττική, όπως και οι αυξανόμενες δυνατότητες εξυπηρέτησης από ευρυζωνικά δίκτυα. Το επίπεδο αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών και

ψηφιακών υπηρεσιών, τόσο στην εσωτερική λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, όσο και στην αλληλεπίδραση με τους πολίτες, χαρακτηρίζεται διαχρονικά χαμηλό, αν και αξιοσημείωτη είναι η πρόσφατη έμφαση που δόθηκε εξαιτίας των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας, στην ενίσχυση ανάπτυξης και χρήσης ψηφιακών εφαρμογών στο δημόσιο τομέα. Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ από επιχειρήσεις έχει ακόμα μεγάλες δυνατότητες επέκτασης, ενώ παράλληλα αναδεικνύεται η ανάγκη ενίσχυσης των ψηφιακών ικανοτήτων των απασχολούμενων. Η οριζόντια σημασία της αξιοποίησης των ψηφιακών τεχνολογιών καθίσταται κρίσιμη και για την ανάδειξη του πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος της Περιφέρειας, όπως και για την βελτίωση των αστικών λειτουργιών, μέσα από την προώθηση της έννοιας 'έξυπνη πόλη' για την μητρόπολη της Αθήνας.

Αναφορικά με το Θ.Σ.3 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)», η κατάσταση των επιχειρήσεων ακολουθεί τις θετικές και αρνητικές τάσεις της Περιφέρειας σε σχέση με την εξέλιξη των μεγεθών του μακροοικονομικού περιβάλλοντος. Σημαντικά στοιχεία αποτελούν τα ισχυρά αναπτυξιακά πλεονεκτήματα της Αττικής, όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός, το υψηλό επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού κτλ, ενώ ο ευρωπαϊκός δείκτης ανταγωνιστικότητας για την επιχειρηματική αποδοτικότητα έχει θετικό πρόσημο. Το μερίδιο επιχειρηματικότητας έντασης γνώσης είναι υψηλό, ωστόσο διατηρούνται ζητήματα που αντιστοιχούν στην έλλειψη ρευστότητας, στη χαμηλή ανταγωνιστικότητα και ο χαμηλός βαθμός συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων σε ομοειδείς κλάδους. Στην κατεύθυνση αυτή, κρίσιμη αξιολογείται η εκμετάλλευση της δυνατότητας ανάπτυξης οικονομιών κλίμακας και συνεργατικών σχηματισμών, όπως και η περαιτέρω σύνδεση της ερευνητικής δραστηριότητας με τις ανάγκες της αγοράς και την παραγωγή καινοτομίας. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του παραγωγικού κόσμου είναι εφικτή μέσα από ποικίλες ευκαιρίες που διαμορφώνονται. Τέτοιες είναι η στήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων, η αξιοποίηση του κοινωνικού κεφαλαίου, η ολοκλήρωση των δράσεων των ΟΧΕ, όπως και η έμφαση στις δημιουργικές βιομηχανίες. Η εμφάνιση της πανδημίας προκάλεσε τον σχεδιασμό πιο ευέλικτων και βελτιωμένων οικονομικών καθεστώτων, όπως η Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία Coronavirus Response Investment Initiative (CRII) και το νέο ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων της ελληνικής οικονομίας που εγκρίθηκε από την ΕΕ. Εντούτοις, δεν θα πρέπει να αγνοηθούν οι αρνητικές επιδράσεις από παράγοντες που σχετίζονται με τη πιθανή διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα της παγκόσμιας ύφεσης, τη δραστική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στη χώρα εξαιτίας των επιδράσεων της πανδημίας και των περιορισμών στις διεθνείς ροές και την τουριστική κίνηση.

Σχετικά με το Θ.Σ.4 «Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους Τομείς», σε σχέση με την προηγούμενη αξιολόγηση, είναι δυνατόν να σημειωθεί η αυξανόμενη έμφαση στην προώθηση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας, πολιτική που καθίσταται αναγκαία, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Αττική φιλοξενεί μεγάλο αριθμό παλαιάς τεχνολογίας και ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων. Η θεσμοθέτηση του νέου Κ.ΕΝ.Α.Κ. συμβάλλει προς την κατεύθυνση αυτή. Η ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση της ανακύκλωσης και των εναλλακτικών μορφών ενέργειας αναδεικνύεται ως προτεραιότητα,

παράλληλα η περαιτέρω υιοθέτησή και εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας. Ο σχεδιασμός και η εγκατάσταση νέων παραγωγικών δραστηριοτήτων ΑΠΕ καλείται να συνοδεύεται με τις πρότερες απαραίτητες διαδικασίες διαβούλευσης με την τοπική κοινωνία και τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε να επιτυγχάνεται ο μεγαλύτερος δυνατός βαθμός συναίνεσης.

Ο Θ.Σ.5 «Πρώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων», αφορά στην πρόληψη από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής με σημαντικό βήμα την ύπαρξη Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Το Περιφερειακό Σχέδιο για την Κλιματική Αλλαγή που καθορίζει της αναγκαίες παρεμβάσεις σε επίπεδο Περιφέρειας βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, ωστόσο ακόμα εκκρεμεί η ολοκλήρωση του, σε σχέση με την προηγούμενη αξιολόγηση, και καθίσταται επείγον ο σχεδιασμός και η προώθηση των σχετικών μέτρων. Επίσης, έχουν καταγραφεί οι προτεραιότητες και το Σχέδιο Δράσης από τη Διαβούλευση στο πλαίσιο της 2ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών για το Υδατικό Διαμέρισμα της Αττικής. Οι κίνδυνοι και οι φυσικές καταστροφές, όπως έχουν δείξει και τα πρόσφατα γεγονότα πλημμυρών και πυρκαγιών στην Αττική, εμφανίζονται απρόσμενα και με μεγάλες αρνητικές συνέπειες σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, οπότε η ευαισθητοποίηση των πολιτών και των φορέων για τη λήψη πρωτοβουλιών και μέτρων προστασίας του αστικού χώρου και του περιβάλλοντος, όπως και η ανάδειξη και ενίσχυση της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων, φέρουν υψηλή βαρύτητα.

Σε ότι αφορά τον Θ.Σ.6 «Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων», χρήσιμα στοιχεία παραμένουν η 2^η Αναθεώρηση ΠΕ.Σ.Δ.Α, τα Τοπικά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων και η συνέχιση των έργων αποκατάστασης των ΧΑΔΑ. Η Περιφέρεια φιλοξενεί ξεχωριστό απόθεμα πολιτιστικού ενδιαφέροντος, αλλά και εκτάσεις σημαντικής οικολογικής σημασίας, με αυξημένη επισκεψιμότητα και τουριστική κίνηση γενικά. Η έμφαση που δίνεται στην προώθηση δράσεων διατήρησης και ανάδειξης του οικολογικού και πολιτιστικού αποθέματος καθίσταται επιτακτική, ενώ πολύτιμη κρίνεται η αντίστοιχη στρατηγική έμφαση των εγκεκριμένων και υπό υλοποίηση ΟΧΕ στην κάλυψη των αναγκών του ΘΣ 6 και στην αστική αναβάθμιση της Αθήνας. Ωστόσο, αξιοσημείωτες παραμένουν ακόμα οι ελλείψεις στις υποδομές για τη συγκέντρωση και επεξεργασία λυμάτων για την κάλυψη του περιβαλλοντικού κεκτημένου. Και σε αυτή την περίπτωση, η ενθάρρυνση πολιτικών για την κυκλική οικονομία αποτελεί σημαντική ευκαιρία, όπως και οι εναλλακτικές μέθοδοι παραγωγής ενέργειας, αξιοποιώντας τα αστικά απόβλητα. Η ενίσχυση των δημιουργικών βιομηχανιών στον τομέα του πολιτισμού και σε σύνδεση με τον τουρισμό, αλλά και η ανάδειξη του πολιτιστικού πλούτου με τη χρήση νέων τεχνολογιών, ιδίως μέσα από τις ΟΧΕ, χαρακτηρίζονται ως στρατηγικές ευκαιρίες. Στο πλαίσιο αυτό, δύναται να συμβάλει το νέο ελληνικό καθεστώς ενισχύσεων της ελληνικής οικονομίας, όπως και η ενισχυμένη φήμη της Αττικής και της χώρας διεθνώς από την πιο αποτελεσματική αντιμετώπιση και διαχείριση της πανδημίας. Δεδομένου ότι οι δράσεις για τους τομείς του

περιβάλλοντος και του πολιτισμού περιλαμβάνουν πολλές φορές πολύπλοκα τεχνικά και κατασκευαστικά έργα, με αναφορά σε ποικίλους και με επικάλυψη τομείς αρμοδιοτήτων, έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην προσπάθεια μείωσης του χρόνου των διαδικασιών έγκρισης και ωρίμανσης των έργων.

Ως προς τον Θ.Σ.7 «Πρώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές» και ειδικότερα για τα μέσα σταθερής τροχιάς, τα στοιχεία καταδεικνύουν αύξηση του επιβατικού κοινού (TRAM κ.α.). Σημαντική πρόοδο, με συνεχή αυξητική τάση, καταγράφει ο τομέας της κρουαζιέρας (κίνηση επιβατών κρουαζιέρας) μέσω των λιμένων Πειραιώς και Λαυρίου. Δεσπόζουσα θέση καταλαμβάνει το λιμάνι του Πειραιά στην εποχικότητα των υπηρεσιών κρουαζιέρας ενώ αποτελεί ευκαιρία με πολλαπλασιαστικά οφέλη η αναβάθμιση των υπηρεσιών home – porting. Το λιμάνι του Πειραιά είναι ένας σημαντικός μεταφορικός κόμβος στην νότια Ευρώπη με δυναμικό πρόγραμμα επενδύσεων. Ως προς το πεδίο της οδικής ασφάλειας η εικόνα φαίνεται βελτιωμένη, αν και τα νούμερα θανατηφόρων τροχαίων και συμβάντων με πεζούς, δεν είναι αμελητέα. Το δίκτυο φυσικού αερίου συνεχίζει να επεκτείνεται και αποτελεί ευκαιρία, ωστόσο πρέπει να τονισθεί η γενική απειλή στον τομέα των μεταφορών, που σχετίζεται με μια μακρά διατήρηση της διεθνούς ύφεσης, που ενδέχεται να φέρει σημάδια πολιτικής αστάθειας στην νοτιοανατολική Μεσόγειο, ενώ εμφανείς είναι ήδη οι αρνητικές μεταβολές στην επιβατική κίνηση, εξαιτίας των περιορισμών στις διεθνείς μεταφορές λόγω της πανδημίας.

Για τον Θ.Σ.8 «Πρώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων» θετικό στοιχείο αποτελεί η λειτουργία του Περιφερειακού μηχανισμού διάγνωσης αναγκών της εργασίας. Επιπρόσθετα, το γεγονός ότι η Αττική καταγράφει τις καλύτερες επιδόσεις στη χώρα στα επίπεδα εισοδήματος και αύξηση της απασχόλησης με παράλληλη μείωση της ανεργίας την τελευταία περίοδο. Το απόθεμα εργατικού δυναμικού με επιστημονική και τεχνική εξειδίκευση είναι υψηλό, εντούτοις η ανεργία παραμένει ακόμα σε σημαντικά επίπεδα με εμφανή τα σημάδια χαμηλής έντασης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας, ως απόρροια της οικονομικής κρίσης. Εντοπίζονται μια σειρά αναγκών που έχουν να κάνουν με την προσαρμοστικότητα των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των εργοδοτών στις σύγχρονες συνθήκες, την ενίσχυση του προσανατολισμού της απασχόλησης στους τομείς αναπτυξιακής εξειδίκευσης της Αττικής και την έμφαση στην δυναμική κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων. Η σύνδεση των επιστημονικών κατευθύνσεων του ανθρώπινου δυναμικού με τους τομείς που έχουν ζήτηση στην αγορά χαρακτηρίζεται ακόμα ελλιπής, με τον μηχανισμό διάγνωσης αναγκών να καλείται να αναλάβει έναν πιο ενεργό ρόλο, δεδομένης και της υφιστάμενης διαχρονικής τάσης διαρροής ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό. Πέρα από τους τομείς της έξυπνης εξειδίκευσης στην Περιφέρεια, χρήσιμη κρίνεται η ανάπτυξη της απασχόλησης στους τομείς αιχμής της 4ης Βιομηχανικής επανάστασης, όπως και η διασφάλιση της ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης και δια βίου μάθησης. Η στήριξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας και της καινοτόμου αυτοαπασχόλησης αποτελούν σημαντική ευκαιρία, σε σύνδεση και με τις δράσεις των ΘΣ 1 και 3. Ως απειλές στην απασχόληση, εμφανίζεται η

δραστική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στη χώρα που συνδέεται και με μια πιθανή μείωση της κατανάλωσης και ζήτησης για υπηρεσίες και αγαθών, εξαιτίας των επιδράσεων της πανδημίας. Συνεπώς, η αξιοποίηση των νέων ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, αλλά και η διεύρυνση των εργαλείων για την ενίσχυση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, αξιολογούνται ως προτεραιότητα πολιτικής.

Αναφορικά με το Θ.Σ.9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και οποιωνδήποτε διακρίσεων», η Περιφέρεια Αττικής έχει να επιδείξει μια σειρά από θετικές δράσεις και εργαλεία, όπως το Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης και την σχετική ηλεκτρονική πλατφόρμα «Δομές Κοινωνικής Ένταξης» με οργανωμένη πληροφόρηση και παρακολούθηση, τη Δομή Social Network του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης και σε γενικό πλαίσιο φορείς με έντονη δραστηριότητα σε ζητήματα κοινωνικής πολιτικής. Επίσης, υπάρχει ποικιλία στοχευμένων δράσεων που έχει σχεδιαστεί και προωθείται για την στήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, ενώ σημαντική είναι η σχετική έμφαση που αποδίδεται μέσα από στρατηγικό μίγμα των ΟΧΕ. Η πλήρης αξιοποίηση των ανωτέρω πρωτοβουλιών κρίνεται απαραίτητη, διότι όπως έχει ήδη αναφερθεί, τα επίπεδα ανεργίας και μακροχρόνιας ανεργίας, είναι ακόμα σημαντικά, με φαινόμενα οριζόντιου και κοινωνικού διαχωρισμού, τα οποία εκκολάπτουν κλαδικούς αλλά και χωρικούς θύλακες φτώχειας στην μητρόπολη της Αθήνας. Η διασφάλιση της ευρείας πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες από μειονεκτούντα άτομα και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες αποτελεί προτεραιότητα, με την περαιτέρω ενεργοποίηση πολιτικών για υπηρεσίες ψυχικής υγείας και αντιμετώπιση εξαρτήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, χρήσιμη είναι η αναγνώριση, καταγραφή των εθελοντικών σχημάτων και πρωτοβουλιών των τοπικών κοινωνιών και καλλιέργεια συνεργασίας με τις δράσεις της αυτοδιοίκησης, ενώ ευκαιρία αποτελεί η πρόσφατη επιτάχυνση της ενίσχυσης του συστήματος υγείας, μέσα και από την προώθηση της τηλεφροντίδας και άλλων ψηφιακών εφαρμογών στην υγεία και πρόνοια, στο πλαίσιο των μέτρων για την πανδημία από τα αρμόδια Υπουργεία. Πολύτιμη χαρακτηρίζεται η συμμετοχή των φορέων της αγοράς και της κοινωνίας των πολιτών σε διαδικασίες διαβούλευσης και συνεργασίας για τον εντοπισμό των αναγκών, ιδιαίτερα υπό το πρίσμα της αξιοποίησης των νέων ευρωπαϊκών και εθνικών πλαισίων στήριξης στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας.

Για το Θ.Σ.10 «Επένδυση στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη Διά Βίου Μάθηση» διαπιστώνονται ως θετικά χαρακτηριστικά η αύξηση του ποσοστού αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια, η συγκριτικά χαμηλή πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου και η μείωση του μεριδίου των νέων ανθρώπων (18 έως 24 ετών, NEET) που δεν εντάσσεται στην απασχόληση, εκπαίδευση και στην κατάρτιση. Ωστόσο, για τους δύο τελευταίους δείκτες προκύπτει η ανάγκη περαιτέρω μείωσης τους. Παράλληλα, έντονες είναι οι ανάγκες για επιτάχυνση του ψηφιακού εκσυγχρονισμού των σχολείων και των εκπαιδευτικών δομών γενικά, όπως και για στοχευμένη στήριξη των εκπαιδευτικών δομών σε υποβαθμισμένες περιοχές της Αττικής. Η κρισιμότητα του γενικότερου στόχου για την αύξηση συνολικά του πληθυσμού που

εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές, παραμένει επίκαιρη. Στο επίπεδο των πιθανών απειλών, πρέπει να αναφερθούν οι διαφαινόμενες επιδράσεις και αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα, εξαιτίας των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας, με την αντίστοιχη πιθανή ανάκυψη νέων εκπαιδευτικών αναγκών που δεν καλύπτονται από τα παρόντα χρηματοδοτικά πλαίσια.

2.3.2 Νέες ανάγκες που προέκυψαν από την επικαιροποιημένη SWOT Ανάλυση

Κατά τη διερεύνηση και επικαιροποίηση, τόσο του μακροοικονομικού περιβάλλοντος που επιδρά στην αναπτυξιακή πορεία της Περιφέρειας Αττικής, όσο και ειδικότερα του περιεχομένου των επιμέρους Θεματικών Στόχων του ΕΠ, προέκυψαν μια σειρά από νέες ανάγκες, οι οποίες παρουσιάζονται στον παρακάτω Πίνακα 35, ανά Επενδυτικό Ταμείο, Άξονα Προτεραιότητας και Θεματικό Στόχο. Στην τελευταία στήλη αξιολογείται με ΝΑΙ ή ΟΧΙ εάν είναι απαραίτητη η προσθήκη νέας Επενδυτικής Προτεραιότητας για την αντιμετώπιση των νέων αναγκών μέσω δράσεων του προγράμματος.

Πίνακας 35: Νέες ανάγκες που προέκυψαν από την επικαιροποίηση της SWOT Ανάλυσης του ΕΠ

Νέες Ανάγκες του Ε.Π. Αττικής 2014-2020					
α/α	Περιγραφή	Ταμείο	Θ.Σ.	Α.Π.	Ανάγκη νέας ΕΠ
1	Ενίσχυση της εξ' αποστάσεως παροχής ιατρικών υπηρεσιών αξιοποιώντας ΤΠΕ	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.2	Α.Π. 2	ΟΧΙ
2	Ενίσχυση των συστημάτων πολιτικής προστασίας και πρόληψης κινδύνων με την αξιοποίηση ΤΠΕ	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.2	Α.Π. 2	ΟΧΙ
3	Διεύρυνση της αξιοποίησης ψηφιακών/ έξυπνων εργαλείων για τον τουρισμό και πολιτισμό	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.2	Α.Π. 2	ΟΧΙ
4	Πρώθηση της τηλε-εκπαίδευσης στις εκπαιδευτικές υποδομές της Αττικής	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.2	Α.Π. 2	ΟΧΙ
5	Στήριξη της επιχειρηματικότητας για την αντιμετώπιση των συνεπειών της επιδημίας COVID-19	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.3	Α.Π.3	ΟΧΙ
6	Πρώθηση δράσεων στοχευμένης υποστήριξης των εν δυνάμει επιχειρηματιών και της δημιουργίας νέων ΜΜΕ	ΕΚΤ	Θ.Σ.8	Α.Π.8	ΟΧΙ
7	Στήριξη της απασχόλησης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της επιδημίας COVID-19	ΕΚΤ	Θ.Σ.8, 9	Α.Π.8, 9	ΟΧΙ
8	Ενίσχυση του προσωπικού του δημόσιου συστήματος υγείας στην Αττική για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID19	ΕΚΤ	Θ.Σ.9	Α.Π.9	ΟΧΙ
9	Στήριξη των κοινωνικά ευπαθών ομάδων που βάλλονται περισσότερο από τις επιπτώσεις της επιδημίας COVID19	ΕΚΤ	Θ.Σ.9	Α.Π.9	ΟΧΙ
10	Ενίσχυση του εξοπλισμού των υποδομών υγείας στην Αττική για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID19	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.9	Α.Π.10	ΟΧΙ
11	Ενίσχυση των εκπαιδευτικών υποδομών στην Αττική για την προσαρμογή στα νέα δεδομένα ασφάλειας υγιεινής που	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.10	Α.Π.11	ΟΧΙ

	προκύπτουν από την επιδημία COVID19				
--	-------------------------------------	--	--	--	--

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

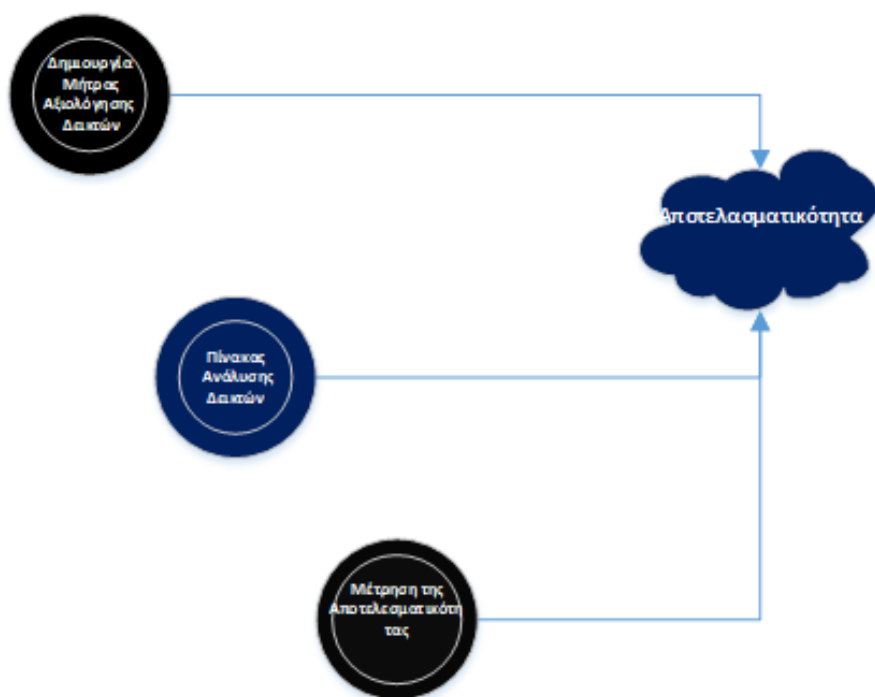
Σύμφωνα με την παράθεση και την ταξινόμηση των νέων αναγκών, διαπιστώνεται ότι προκύπτουν έντεκα (11) νέες ανάγκες που εντάσσονται στους ΑΠ 2,3,8,9, 10 και 11 του ΠΕΠ Αττικής. Είναι αξιοσημείωτο ότι οι επτά (7) από αυτές οφείλονται στις νέες συνθήκες που επέβαλε στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της Περιφέρειας η εμφάνιση και εξέλιξη της επιδημίας COVID19, καθιστώντας απαραίτητη και επιτακτική την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών που επιφέρει στους επιμέρους αναπτυξιακούς τομείς. Σε επόμενο Κεφάλαιο επιτελείται η εξέταση της συνάφειας και της συνέργειας των νέων αυτών αναγκών με τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους, καθώς και με τις αλλαγές που επιφέρουν στη Λογική της Παρέμβασης.

3. Αποτελεσματικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η συγκεκριμένη ανάλυση εμπεριέχει και αποδίδει αποτελέσματα υψηλής σημασίας, δεδομένου ότι ο βαθμός της ορθολογικής και έγκυρης διαδικασίας του ποσοτικού προσδιορισμού των στόχων επηρεάζει σημαντικά το βαθμό επίτευξης της στρατηγικής καθώς και το βαθμό επιτυχίας / επίδοσης του Ε.Π.. Στο πλαίσιο αυτό, η εξέταση της βάσης αξιολόγησης περιλαμβάνει την αποτύπωση τιμών βάσης και στόχου των δεικτών του Ε.Π., επικαιροποίηση τιμών βάσης και στόχου των δεικτών του Ε.Π., συστηματοποίηση ευρημάτων (αξιολόγηση συστήματος δεικτών στη βάση των κριτηρίων καταλληλότητας, αξιοπιστίας, ευαισθησίας / ακρίβειας, μετρησιμότητας) και τέλος εμπλουτισμό- συμπλήρωση κενών, όπου κρίνεται απαραίτητο. Επιπρόσθετα, όπου κριθεί απαραίτητο, ενσωματώνει περαιτέρω εξειδίκευση, προσαρμογές και τροποποιήσεις όσον αφορά την ποσοτικοποίηση των δεικτών και εκτίμηση δεικτών αποτελέσματος.

Σχήμα 28: Ροή εργασιών για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Ανάπτυξη ολοκληρωμένης βάσης αξιολόγησης δεικτών

Το Ε.Π. αποτελεί τη βάση για την εξέταση του συστήματος δεικτών και στόχων (εκρών και αποτελέσματος) σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας και Επενδυτικής Προτεραιότητας, τον εντοπισμό τυχόν υφιστάμενων κενών, την περαιτέρω εξειδίκευση στόχων και δεικτών όπου κρίνεται απαραίτητο, την προσαρμογή

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

του αριθμού των δεικτών του είδους τους και της τιμής τους και τέλος την επικαιροποίηση του συστήματος δεικτών παρακολούθησης. Το Ε.Π. περιλαμβάνει τους γενικούς/ειδικούς ποσοτικούς στόχους οι οποίοι θα πρέπει να επιτευχθούν με την υλοποίησή του. Θα καταγραφούν οι δείκτες του Ε.Π., όπως αυτοί διατυπώνονται στο επίπεδο των Αξόνων Προτεραιότητας και θα συγκριθούν-συνδεθούν με τους αντίστοιχους δείκτες στο επίπεδο των πράξεων του Ε.Π.. Η ενέργεια αυτή συνίσταται για τη δημιουργία ενός “συσχετισμού” εσωτερικά στο Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη την πληροφόρηση από τα καταχωρημένα στοιχεία στο ΟΠΣ (30/09/2020).

Ο «συσχετισμός» θα προκύψει από την εκ των άνω προς τα κάτω (α) διασύνδεση των ποσοτικοποιημένων δεικτών (εκρών, αποτελέσματος) των Αξόνων Προτεραιότητας και των ενταγμένων πράξεων/ υποέργων. Η μεθοδολογική αυτή προσέγγιση της δημιουργίας “συσχετισμού των δεικτών” διασφαλίζει την άθροιση των δεικτών σε επίπεδο πράξεων /υποέργων και καθιστά σαφή τη συμβολή των συγκεκριμένων δεικτών στην επίτευξη τιμών –στόχου των δεικτών των Αξόνων Προτεραιότητας.

Πίνακας 36: Πίνακας Βάσης Αξιολόγησης Δεικτών

Στήλη βάσης Αξιολόγησης δεικτών	Στοιχεία
0	Τα στοιχεία των δεικτών θα παρατίθενται στους παρακάτω Πίνακες ανά Άξονα προτεραιότητας και Επενδυτική Προτεραιότητα
1	Ο τίτλος του δείκτη
2	Το είδος του δείκτη δηλαδή αν είναι εκρών ή αποτελέσματος
3	Ο κωδικός του δείκτη όπως αυτός αναφέρεται στα κωδικοποιημένα στοιχεία του ΟΠΣ
4	Η μονάδα μέτρησης του δείκτη, δηλαδή αν είναι αριθμός, ποσοστό κλπ
5	Η τιμή βάση του δείκτη
6	Η τιμή στόχος του δείκτη
7	Το πλήθος των έργων που τροφοδοτούν το δείκτη
8	Ο συνολικός προϋπολογισμός ένταξης των
9	Ο συνολικός προϋπολογισμός νομικών δεσμεύσεων των πράξεων
10	Ο συνολικός προϋπολογισμός δαπανών των πράξεων
11	Το άθροισμα των τιμών στόχου του δείκτη όπως προκύπτει από τα ΤΔΠ
12	Το άθροισμα των τιμών υλοποίησης του δείκτη όπως προκύπτει από τα Δελτία Επίτευξης Δεικτών μέχρι και την περίοδο αναφοράς
13	Το ποσοστό επίτευξης του υπό εξέταση δείκτη σε σχέση με την τιμή στόχο του ΕΠ: στήλη 12 / στήλη 6
14	Το ποσοστό επίτευξης του υπό εξέταση δείκτη σε σχέση με τα ενταγμένα ΕΠ: στήλη 12 / στήλη 11

Πίνακας 36: Πίνακας Βάσης Αξιολόγησης Δεικτών

Στήλη βάσης Αξιολόγησης Δεικτών	Στοιχεία
15	Το ποσοστό επίτευξης του υπό εξέταση δείκτη σε σχέση με την τιμή στόχο που αναφέρεται στα τεχνικά δελτία πράξης, δηλαδή υπολογίζεται το κλάσμα: στήλη 11 / στήλη 6
16	Τιμή υλοποίησης δείκτη μέχρι και την περίοδο αναφοράς (αποτελέσματος)

3.1 Αποτίμηση της Πορείας Υλοποίησης Ε.Π.

3.1.1 Στοιχεία Υλοποίησης ανά Άξονα Προτεραιότητας

Το ΠΕΠ Αττικής κατά τον προγραμματικό του σχεδιασμό περιελάμβανε εξήντα έξι (66) δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων οι τριάντα επτά (37) ήταν δείκτες εκροής και οι είκοσι εννέα (29) δείκτες αποτελέσματος. Έπειτα από την αναθεώρηση του ΠΕΠ τον Οκτώβριο του 2017, το σύστημα δεικτών πλέον περιελάμβανε εβδομήντα εννέα (79) δείκτες παρακολούθησης, εκ των οποίων οι σαράντα τέσσερις (44) ήταν δείκτες εκροής και οι τριάντα πέντε (35) δείκτες αποτελέσματος. Με την πρόσφατη αναθεώρηση του προγράμματος (Οκτώβριος 2019), το σύστημα δεικτών περιλαμβάνει πλέον εκατό τρία πεδία (103) δεικτών παρακολούθησης, εκ των οποίων τα πενήντα τέσσερα (54) είναι δείκτες εκροής, οι τριάντα πέντε (38) είναι δείκτες αποτελέσματος, οι δέκα (10) αποτελούν δείκτες ΒΣΥ (Βασικό Στάδιο Υλοποίησης) και ένας (1) είναι οικονομικός δείκτης. Επισημαίνεται ότι δύο νέοι δείκτες, οι CV5: Κόστος επιχορήγησης για Ε&ΤΑ σε θεραπείες και εμβόλια για τον COVID-19 και CV11: Ασθενοφόρα και οχήματα άμεσης δράσης για την απόκριση στον COVID-19, έχουν προστεθεί στο πλαίσιο προώθησης δράσεων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας του COVID-19. Επίσης, εντοπίζονται και οι δείκτες CV30: Κόστος των δράσεων ΕΚΤ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19, όπως και ο CV33: Αριθμός δομών φορέων που υποστηρίζονται για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19.

Μέχρι το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), ο αριθμός των Πράξεων που έχουν ενταχθεί ανέρχεται στις 1.092 Πράξεις. Η συνολική Δημόσια Δαπάνη (ΔΔ) των ενταγμένων Πράξεων ανέρχεται σε 1.407.678.330,00 €, ενώ το ποσό των Νομικών Δεσμεύσεων (ΔΔ) αντιστοιχεί σε 1.075.067.277,25 €. Από τον συνολικό αριθμό Πράξεων, οι 855 χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και αντιστοιχούν σε 943.862.602,5 € προϋπολογισμού συνολικής ΔΔ, ενώ οι υπόλοιπες 237 χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ με προϋπολογισμό 463.815.727,5 € ΔΔ. Επίσης, από τις 1.092 Πράξεις, οι 84 ανήκουν στους Άξονες 12 και 13, που αφορούν στην Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Αναφορικά με την πορεία επίτευξης των δεικτών εκροών και αποτελέσματος σημειώνεται ότι, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της παρούσας Αξιολόγησης, αν και το στάδιο υλοποίησης του ΕΠ έχει εμφανίσει σημαντική πρόοδο σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018, εντούτοις τα Δελτία Επίτευξης των Δεικτών που υποβάλλονται δεν καθίστανται ικανά για

ασφαλή αξιολόγηση της πορείας επίτευξης των δεικτών και εξαγωγή συμπερασμάτων, κυρίως λόγω του δεδομένου ότι η πλειονότητα της υλοποίησης πράξεων στο ΕΤΠΑ προσμετρούνται ως πραγματοποιημένες, άρα και εμφανείς ως τιμές επίτευξης στόχων στο ΟΠΣ, μόνο με την τελική ολοκλήρωση τους. Συνεπώς, για την αξιολόγηση αυτών των δεικτών και την εκτίμηση της πορείας τους θα ληφθούν υπόψη οι τιμές στόχοι των δεικτών από τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία Πράξεων (ΤΔΠ) οι οποίες αποτυπώνουν το ποσοστό επίτευξης του φυσικού στόχου. Επίσης, λαμβάνονται υπόψη τα εξαγόμενα στατιστικά στοιχεία και αναφορές που προκύπτουν από δευτερογενείς πηγές δεδομένων, όπως αυτές ορίζονται στην τεκμηρίωση του Πίνακα Πλαισίου Δεικτών που υποβλήθηκε με την πρόσφατη αναθεώρηση του 2019. Στη συνέχεια, παρατίθενται οι Πίνακες της Βάσης Αξιολόγησης Δεικτών από την ανάγνωση της οποίας θα προκύψουν στοιχεία για τον υπολογισμό των δεικτών αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας ανά Άξονα Προτεραιότητας.

3.1.2 Άξονας Προτεραιότητας 1 - Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία

Α.Π. 1: Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία

Πίνακας 37: Δείκτες Εκρών ΑΠ.1

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ1 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
1a	Δομές στήριξης επιχειρήσεων για παραγωγή καινοτομίας	E	SO027	Αριθμός		1,00	1,00	3.000.000	2.310.200	312.344,10	1	0	0%	0%	100%
1a	Ερευνητικές υποδομές που ενισχύονται	E	SO033	Αριθμός		4,00	2,00	14.200.000	5.682.045,56	4.027.147,49	2	0	25%	0%	50%
1b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις		300,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
1b	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	E	CO26	Επιχειρήσεις		250,00	1	3.000.000	3.000.000	2.254.647	5	27	10,8%	540%	2%

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 37: Δείκτες Εκροών ΑΠ.1

Δείκτες ΕΠ						Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)									
1b	Έρευνα, καινοτομία: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή σε έργα έρευνας και ανάπτυξης	Ε	CO27	ευρώ	30.000.00 0,00	0	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

Πηγή:

Ιδία

Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ**

HRON SYMBOYLOI

Πίνακας 38: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.1

ΑΠ1 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
1.a.1	Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	A	T3293	Αριθμός	2.136,00	2.500,00	-
1.b.1	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	A	T3211	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	0,34	0,56	0,88

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 39: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.1

ΑΠ 1 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
1a	Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	E	06002	Αριθμός	2	1	50%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκρωών

SO027: Δομές στήριξης επιχειρήσεων για παραγωγή καινοτομίας

Αποτελεί ομογενοποιημένο δείκτη που αντικαθιστά τον αρχικά εγκεκριμένο ειδικό δείκτη T3302, βάσει και της τελευταίας αναθεώρησης του Ε.Π. Αττικής 2014-2020 (Οκτώβριος 2019). Μέχρι το χρονικό σημείο άντλησης των στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), εντοπίζεται μία (1) πράξη που αντιστοιχεί στο δείκτη, ωστόσο δεν έχει αρχίσει να τον τροφοδοτεί, ως προς την επίτευξη της τιμής στόχου. Το ενταγμένο αυτό έργο φθάνει το επίπεδο επίτευξης του φυσικού στόχου του δείκτη στο 100%.

SO033: Ερευνητικές υποδομές που ενισχύονται

Αποτελεί ομογενοποιημένο δείκτη. Η ενίσχυση αφορά κυρίως στην αναβάθμιση κτιριακών υποδομών έρευνας και καινοτομίας περιφερειακής εμβέλειας για την διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας και την εφαρμογή δράσεων επιχειρηματικής ανακάλυψης. Στο συγκεκριμένο δείκτη προσμετράται και η δομή διακυβέρνησης της RIS. Μέχρι το χρονικό σημείο άντλησης των στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), εντοπίζονται δύο (2) πράξεις που αντιστοιχούν στο δείκτη, ωστόσο δεν τροφοδοτούν ακόμα την επίτευξη της τιμής στόχου. Το επίπεδο επίτευξης του φυσικού στόχου του δείκτη φθάνει στο 50%.

CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη

Αποτελεί κοινό δείκτη, το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό. Δεν έχουν ενεργοποιηθεί πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

CO26: Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα

Αποτελεί κοινό δείκτη στο πρόγραμμα και ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη αφορά τον αριθμό των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα. Ο δείκτης στην συγκεκριμένη επενδυτική προτεραιότητα αντιστοιχεί σε μία (1) πράξη, η οποία παρουσιάζει τιμή υλοποίησης είκοσι επτά (27) στο τέλος του 2018. Αν και το επίπεδο επίτευξης του φυσικού στόχου είναι ιδιαίτερα χαμηλό στο 2%, με την ανωτέρω τιμή υλοποίησης, το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα έργα ανέρχεται στο υψηλό επίπεδο του 540%. Σημειώνεται ότι η πράξη που τροφοδοτεί τον δείκτη έχει ενταχθεί στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α, στην οποία όμως δεν περιλαμβάνεται ο δείκτης CO26, βάσει και του Πίνακα Δεικτών της τελευταίας αναθεώρησης του προγράμματος.

CO27: Έρευνα, καινοτομία: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή σε έργα έρευνας και ανάπτυξης

Αποτελεί κοινό δείκτη και ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη αφορά στις ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή της έρευνας και ανάπτυξης, και προκύπτει με δεδομένη την κατανομή πίστωσης και την εκτίμηση ότι πέρα από ιδιωτικές επενδύσεις, θα υποβληθούν και δράσεις που σχετίζονται με συμβουλευτικές υπηρεσίες καθώς και άλλες μη επιχορηγούμενες δράσεις. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό, μιας και δεν έχουν ενεργοποιηθεί πράξεις που να τροφοδοτούν τον συγκεκριμένο δείκτη.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

T3293: Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη – Η τιμή βάσης του δείκτη προέρχεται από την RIS3 της Περιφέρειας Αττικής, την ΕΛΣΤΑΤ και το ΕΒΕΑ. Δεν υπάρχουν ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη.

T3211: Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ

Ο δείκτης παρακολουθείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ ΓΓΕΤ, με διετή συχνότητα αλλά τα σχετικά στοιχεία είναι διαθέσιμα και από την EUROSTAT (TABLE “rd_e_gerdreg”). Η μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη προέρχεται από την Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας και εφαρμόζεται οριζόντια σε όλα τα Προγράμματα (ΕΠΑΝΕΚ - ΠΕΠ). Κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο δείκτης ανέρχεται σε 0,88%, ποσοστό ιδιαίτερα αυξημένο σε σχέση με την τιμή βάσης του Ε.Π. που ήταν 0,34% το 2011.

Πρόσθετοι Δείκτες

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

06002: Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται

Αποτελεί δείκτη εκροών και έχει χρησιμοποιηθεί στις Προσκλήσεις ΑΤΤ034 και ΑΤΤ045, στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1α με αθροιστική τιμή στόχου υλοποίησης δύο (2). Μέχρι το χρονικό σημείο άντλησης των στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), εντοπίζονται δύο (2) πράξεις, ενώ σε μία από αυτές επετεύχθη η τιμή υλοποίησης ένα (1) στο τέλος του 2018, οπότε και το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα έργα ανέρχεται στο 50%.

Ευρήματα αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ 1 έχει προχωρήσει σημαντικά σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018, ωστόσο συνολικά κρίνεται ως σχετικά ικανοποιητική. Η κατάσταση είναι διττή όσον αφορά την υλοποίηση των στόχων των δεικτών εκροών που συνδέονται με τις δύο Επενδυτικές Προτεραιότητες που συναποτελούν τον ΑΠ 1. Ειδικότερα, για την ΕΠ 1α η πορεία υλοποίησης είναι καλύτερη, μιας και οι επιχειρησιακοί δείκτες SO027 και SO033 αντιστοιχούν σε τρία (3) ενταγμένα έργα, καλύπτοντας το φυσικό στόχο κατά 100% και 50% αντίστοιχα. Η ΕΠ 1α συμπληρώνεται με τον πρόσθετο δείκτη 06002 που παρουσιάζει ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα στο 50%. Στην ΕΠ 1b, εντοπίζεται ένα μόνο ενταγμένο έργο που συνδέεται με το δείκτη CO26, με ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα στο 540%, αλλά μόλις στο 2% το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου. Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος, ικανά δεδομένα για αξιολόγηση προκύπτουν μόνο για το δείκτη T3211, όπου η παρούσα επίδοση του 0,88% δαπάνης Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ, ξεπερνάει ήδη σημαντικά τον στόχο του 0,56% του ΕΠ για το 2023.

Οι σχετικές καθυστερήσεις που παρατηρούνται, είναι δυνατόν να αποδοθούν σε παραμέτρους που έχουν να κάνουν με τον μεταχρονολογημένο ορισμό ΕΦΔ για δράσεις κρατικών ενισχύσεων, με την βραδεία προσαρμογή του ΠΣΚΕ στην προετοιμασία πλατφορμών για μικρότερες δράσεις ΚΕ από τις Περιφέρειες και τέλος, λόγω του δεδομένου ότι η πλειονότητα της υλοποίησης πράξεων στο ΕΤΠΑ προσμετρούνται ως πραγματοποιημένες, άρα και εμφανείς ως τιμές επίτευξης στόχων στο ΟΠΣ, μόνο με την τελική ολοκλήρωσή τους.

Ειδικότερα, η έλλειψη ικανού Περιφερειακού ΕΦΔ κρατικών ενισχύσεων οδήγησε σε μια περίπου διετή προσπάθεια συντονισμού όλων των ΠΕΠ, από την ΕΑΣ, για εξασφάλιση ικανού / κατάλληλου Περιφερειακού ΕΦΔ κρατικών ενισχύσεων η οποία αρχικά δεν καρποφόρησε, με αποτέλεσμα να «απωλέσουν» περίπου δύο (2) έτη ως προς την έναρξη εφαρμογής κρατικών ενισχύσεων στο ΕΠ Πελοποννήσου, όπως και σε όλα τα ΠΕΠ. Η προσπάθεια αυτή οδήγησε στην συμφωνία της ΕΥΔ με τον ΕΦΕΠΑΕ και τον ορισμό του ως ΕΦΔ για δράσεις κρατικών ενισχύσεων.

Στο ίδιο πλαίσιο, η χρήση του ΠΣΚΕ από όλους τους φορείς χορήγησης κρατικών ενισχύσεων, από το 2016 και μετά –οπότε και ωρίμασαν με βάση τις προβλεπόμενες διαδικασίες οι πρώτες προκηρύξεις - παρουσίασε σημαντικές δυσκολίες κατά την εφαρμογή.

Βασικό λόγο καθυστέρησης, αποτέλεσε το γεγονός ότι με βάση τις τεχνικές απαιτήσεις του ΠΣΚΕ, το εγχείρημα ήταν δυσχερές και αντικειμενικά χρονοβόρο, ενώ και το αναγκαίο προσωπικό δεν ήταν διαθέσιμο αρχικά. Το σύστημα άρχισε με περιορισμένες δυνατότητες σταδιακά να εντάσσει δράσεις το 2016 εξυπηρετώντας προτεραιότητες που ωστόσο δεν σχετίζονταν με τις δράσεις των ΠΕΠ, αλλά κυρίως με δράσεις οριζόντιου εθνικά χαρακτήρα. Τα τελευταία τρία χρόνια έλαβε χώρα μία προσπάθεια ανασχεδιασμού του ΠΣΚΕ και δημιουργίας μιας απλοποιημένης φόρμας. Οι πρώτες δράσεις Περιφερειακών Προγραμμάτων εισήχθησαν στο ΠΚΣΕ τον Απρίλιο του 2018. Συνεπώς, τα ζητήματα που αφορούν στον ΕΦΔ και στο ΠΣΚΕ έχουν αντιμετωπιστεί από την ΕΥΔ και το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων και αναμένεται επιτάχυνση της υλοποίησης των εν λόγω δράσεων.

3.1.3 Άξονας Προτεραιότητας 2 - Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ

Α.Π. 2: Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ

Πίνακας 40: Δείκτες Εκροών Α.Π.2

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ2 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις		480,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	E	CO02	Επιχειρήσεις		300,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	E	CO04	Επιχειρήσεις		150,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO05	Επιχειρήσεις		30,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

175

2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	E	CO06	ευρώ		21.600.000,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	E	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης		60,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
2c	Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται /αναβαθμίζονται	E	SO007	Αριθμός		4,00	5	7.943.820,82	2.472.337,93	1.781.367,8	7	0	0%	0%	175%
2c	Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	E	T3225	Αριθμός		1,00	2	26.280.000	30.511.876	28.757.378	2	0	0%	0%	200%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 41: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.2

ΑΠ2 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
2.b.1	Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	A	T3221	Ποσοστό (%)	5,80	15,00	
2.c.1	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	A	T3222	Ποσοστό (%)	5,00	40,00	45,00

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 42: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.2

ΑΠ 2 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
2.c	Ψηφιακές εφαρμογές που αναπτύσσονται	E	09412	Αριθμός	2	0	0%
2.c	Ποσοστό του πληθυσμού που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο	A	07802	Ποσοστό (%)	68,86	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκροών

CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη

Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό. Δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν την επίτευξη της τιμής στόχου του συγκεκριμένου δείκτη.

CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις

Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό. Δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν την επίτευξη της τιμής στόχου του συγκεκριμένου δείκτη.

CO04: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη

Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό. Δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν την επίτευξη της τιμής στόχου του συγκεκριμένου δείκτη.

CO05: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη

Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό. Δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν την επίτευξη της τιμής στόχου του συγκεκριμένου δείκτη.

CO06: Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)

Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό. Δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν την επίτευξη της τιμής στόχου του συγκεκριμένου δείκτη.

CO08: Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση

Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό. Δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν την επίτευξη της τιμής στόχου του συγκεκριμένου δείκτη.

SO007: Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται / αναβαθμίζονται

Αποτελεί νέο ομογενοποιημένο δείκτη και αφορά στον αριθμό των δημιουργούμενων και αναβαθμιζόμενων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών, που απευθύνονται στους πολίτες. Εντοπίζονται τέσσερα (4) έργα, ενώ σημειώνεται ότι το ποσοστό επίτευξης του φυσικού στόχου ανέρχεται στο 175%, μιας και το σύνολο της τιμής στόχου των ανωτέρω ενταγμένων πράξεων είναι επτά (7) αναβαθμίσεις ψηφιακών υπηρεσιών, ενώ ο σχεδιασμός στο αναθεωρημένο πρόγραμμα αφορούσε σε τέσσερις (4).

T3225: Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές

Αποτελεί ειδικό δείκτη παρακολούθησης των εκροών και αφορά στο έργο του εκσυγχρονισμού του συστήματος έκδοσης και διαχείρισης εισιτηρίων στις αστικές συγκοινωνίες της ευρύτερης μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας ("Ενιαίο Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου" / e-ticket). Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) ανέρχεται σε 200%, διότι ενώ στον αρχικό σχεδιασμό του προγράμματος ο στόχος ήταν να υπάρξει μία εφαρμογή ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές, τελικά υλοποιούνται δύο πράξεις που τροφοδοτούν το δείκτη.

Δείκτες Αποτελεσμάτων**T3221: Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου**

Ο δείκτης υπολογίζεται με βάση την ετήσια κυλιόμενη έρευνα (από το 2005 και μετά) της ΚτΠ - Infographics. Η τιμή βάσης του δείκτη προήλθε από την διαδικτυακή Βάση Δεδομένων της ΚτΠ και συγκεκριμένα από τους δείκτες που σχετίζονται με το ηλεκτρονικό επιχειρείν. Αφορά στο δείκτη «% επιχειρήσεων που έγιναν αποδέκτες ηλεκτρονικών παραγγελιών για προϊόντα

ή/και υπηρεσίες μέσω ενός ιστοτόπου (ιστότοπος που χρησιμοποιεί η εταιρία γι' αυτό τον σκοπό - websales)». Τα τελευταία ενημερωμένα στοιχεία συμπίπτουν με τα στοιχεία που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό της τιμής βάσης του (ποσοστό 5,8%) στον εν λόγω δείκτη του Ε.Π.

T3222: Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών

Στο πλαίσιο του δείκτη και της ΕΠ 2c, εντοπίζονται τρεις (3) ενταγμένες πράξεις που αντιστοιχούν στις προσκλήσεις ΑΤΤ033, ΑΣΔΑ_14 και ΡΙΡ003, εντούτοις τα έργα δεν τροφοδοτούν ακόμα τις τιμές υλοποίησης του δείκτη. Ο δείκτης παρακολουθείται από τον ΟΑΣΑ, σε ετήσια βάση. Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών καλύπτεται από τον εκσυγχρονισμό του συστήματος έκδοσης εισιτηρίων στις αστικές συγκοινωνίες της ευρύτερης μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας, το οποίο είναι δυνατόν να καλύπτει όλα τα ΜΜΕ της Αττικής (μετρό, αστικός και προαστιακός σιδηρόδρομος λεωφορεία και τραμ). Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στο τομέα των μεταφορών, αφορά σε 630.951.490 επιβιβάσεις το 2015 και παρουσιάζει μεταβολή της τάξεως -1,7% από το 2013. Το 2017 εμφάνισαν περαιτέρω μείωση στις 613.827.000 επιβιβάσεις, συνεχίζοντας την πτώση το 2018 στις 606.686.000 επιβιβάσεις, δηλαδή αρνητική μεταβολή της τάξης του 3,8% από το 2015. Αναλογικά, το ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται σε ημερήσια βάση αγγίζει περίπου το 45%. Το 2018, εκδόθηκαν 41.607.594 ηλεκτρονικά εισιτήρια και 2.592.170 'έξυπνες' κάρτες, χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το 2015 που τα εισιτήρια ήταν 52.851.496 και οι 'έξυπνες' κάρτες 3.098.394.

Πρόσθετοι Δείκτες

09412: Ψηφιακές εφαρμογές που αναπτύσσονται

Αποτελεί πρόσθετο δείκτη εκρών που αξιοποιήθηκε στις προσκλήσεις ΑΤΤ063 και ΕΑΤΑ7 του ΑΠ 2 στο πλαίσιο της Επενδυτικής προτεραιότητας 2c με αθροιστική τιμή στόχου 2. Μέχρι το χρονικό σημείο άντλησης των στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), εντοπίζονται δύο (2) πράξεις οι οποίες δεν τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη, με συνέπεια να παρουσιάζει μηδενικό ποσοστό επίτευξης στόχου σε σχέση με τα ενταγμένα έργα.

07802: Ποσοστό του πληθυσμού που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο

Αποτελεί πρόσθετο δείκτη αποτελέσματος που ενσωματώθηκε στην πρόσκληση ΑΤΤ108 του ΑΠ 2 στο πλαίσιο της Επενδυτικής προτεραιότητας 2c με τιμή στόχο το 68,86%. Μέχρι το χρονικό σημείο άντλησης των στοιχείων από το ΟΠΣ, εντοπίζεται μία (1) ενταγμένη πράξη, η οποία δεν τροφοδοτεί ακόμα το δείκτη, με συνέπεια να παρουσιάζει μηδενικό ποσοστό επίτευξης στόχου σε σχέση με τα ενταγμένα έργα

Ευρήματα αξιολόγησης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ 2 αξιολογείται ως ικανοποιητική, κυρίως όμως με την αποτελεσματικότητα που αποτυπώνεται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 2c: «Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ», όπου οι αντίστοιχοι επιχειρησιακοί δείκτες SO007 και T3225 επιδεικνύουν βαθμό επίτευξης φυσικού στόχου 175% και 200% αντίστοιχα. Ο πρόσθετος δείκτης 09412 έχει τιμή στόχο στα ΤΔΠ δύο (2) ψηφιακές εφαρμογές, δεν παρουσιάζει όμως ακόμα υλοποίηση. Σε σχέση με την ΕΠ 2b, οι δείκτες που συνδέονται με αυτή, παρουσιάζουν μηδενική ενεργοποίηση, λόγω της έλλειψης σχετικών προσκλήσεων για την στήριξη της επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο του ΑΠ 2.

3.1.4 Άξονας Προτεραιότητας 3 - Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας

Α.Π. 3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας

Πίνακας 43: Δείκτες Εκρών Α.Π.3

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ3 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Ε	CO01	Επιχειρήσεις		332,00	128	21.600.000	18.048.699	3.335.783	127	0	0%	0%	37,8%
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Ε	CO02	Επιχειρήσεις		50,00	127	15.000.000	18.048.699	3.335.783	127	0	0%	0%	254%
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Ε	CO04	Επιχειρήσεις		270,00	1	4.000.000	0	0	100	0	0%	0%	37,04%
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Ε	CO05	Επιχειρήσεις		12,00	128	19.000.000	18.048.699	3.335.783	128	0	0%	0%	1.066,6%

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020

181	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	E	CO06	ευρώ	10.000.000,00	127	15.000.000	18.048.699	3.335.783	18.158.957,58	0	0%	0%	181,6%
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	E	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	100,00	127	15.000.000	18.048.699	3.335.783	24,2	0	0%	0%	24,2%
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις	1.185,00	1	50.000.000	50.000.000	37.500.000	1.000	147	12,4%	14,7%	84,39%
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	E	CO02	Επιχειρήσεις	185,00	376	5.000.000	5.945.044	2.359.061	376	0	0%	0%	203,2%
3c	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	E	CO03	Αριθμός επιχειρήσεων	1.000	1	50.000.000	50.000.000	37.500.000	1.000	147	14,7%	14,7%	84,39%
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	E	CO04	Επιχειρήσεις	250,00	1	6.100.000	0	0	250	0	0%	0%	100%

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

182	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	E	CO06	ευρώ	37.000.000,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις	580,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
3d	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	E	CO04	Επιχειρήσεις	580,00	2	12.105.000	4.115.078	1.106.160	290	0	0%	0%	50%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HPON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 44: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.3

ΑΠ3 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
3.a.1	Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	A	T3231	Αριθμός	185,00	300,00	-
3.c.1	Απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενή και Γ' γενή τομέα	A	T3232	Αριθμός	678.710,00	810.000,00	1.005.000
3.d.1	Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	A	T3233	εκατ. €, τρέχουσες τιμές	14.309,29	20.511,62	15.454,18

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Πίνακας 45: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.3

ΑΠ 3 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
3.d	Δράσεις προώθησης και τουριστικής προβολής	E	09408	Αριθμός	60,00	0	0%
3.d	Μηχανισμός Στρατηγικής Πληροφόρησης και Ενημέρωσης Επιχειρήσεων	E	05507	Αριθμός	1,00	0	0%
3.d	Συνολικός αριθμός επιχειρήσεων που δύναται να ωφεληθούν από δράσεις προώθησης και τουριστικής προβολής	E	T2257	Αριθμός	11.760,00	0	0%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Δείκτες Εκροών**CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη**

Αποτελεί κοινό δείκτη και είναι ουσιαστικά το υπερσύνολο των δεικτών CO02, CO03, CO04, CO05, CO28 και CO29. Κατά συνέπεια, η τιμή του δείκτη στην προκειμένη περίπτωση ταυτίζεται με το άθροισμα των επιμέρους κοινών δεικτών: CO02, CO04 και CO05. Για το δείκτη στην ΕΠ 3α, μέχρι το σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) εντοπίζονται 128 ενταγμένες πράξεις, ενώ το ποσοστό επίτευξης του φυσικού στόχου φθάνει το 37,8%. Εντούτοις, οι πράξεις δεν φαίνεται να τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη, οπότε και τα ποσοστά επίτευξης, είτε ως προς το πρόγραμμα, είτε ως προς τα ενταγμένα, ανέρχονται σε 0%. Για την ΕΠ 3c, ο δείκτης παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 84,39% με ενταγμένο ένα έργο που αντιστοιχεί στην πρόσκληση 092 (εκχώρηση προς

ΤΕΠΙΧ II). Τα επίπεδα επίτευξης ως προς το πρόγραμμα και ως προς τα ενταγμένα εμφανίζουν υλοποίηση, αλλά σε χαμηλά ποσοστά, 12,4% και 14,7% αντίστοιχα. Σε ότι αφορά την ΕΠ 3d, δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις με το δείκτη επίτευξης φυσικού στόχου να είναι μηδενικός.

CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις

Αποτελεί κοινό δείκτη και υποσύνολο του CO01, αφορά στον αριθμό επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη σε μορφή μη επιστρεπτέας άμεσης χρηματοδοτικής στήριξης με την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των έργων (επιχορηγήσεις). Έως το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), στο πλαίσιο της ΕΠ 3a, εντοπίζονται 127 ενταγμένες πράξεις και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο 254%. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι η τιμή στόχου στο ΕΠ καταγράφεται ίση με 50 επιχειρήσεις, ενώ στο ΟΠΣ η τιμή στόχου της ενταγμένης δράσης με κωδικό πρόσκλησης 012ΚΕ, αντιστοιχεί σε 127 επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι πράξεις δεν φαίνεται να τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη, οπότε και τα ποσοστά επίτευξης, είτε ως προς το πρόγραμμα, είτε ως προς τα ενταγμένα, ανέρχονται σε 0%. Για την ΕΠ 3c, ο δείκτης αποτυπώνει υψηλότερο ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 203,2%, σε σχέση με τον στόχο του προγράμματος, ο οποίος αντιστοιχεί σε 376 ενταγμένες πράξεις, ενώ ο στόχος ήταν 185 επιχειρήσεις, προκύπτει συνεπώς σημαντική πρόοδος σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018. Ωστόσο, οι πράξεις δεν φαίνεται να τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη, οπότε και τα ποσοστά επίτευξης, είτε ως προς το πρόγραμμα, είτε ως προς τα ενταγμένα, ανέρχονται σε 0%.

CO03: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων

Η τιμή στόχος του δείκτη προσδιορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη την εκχώρηση των 50,0 εκ. του ΕΠ προς το ΤΕΠΙΧ II, μέσω του οποίου πρόκειται να ενισχυθούν ΜΜΕ της Περιφέρειας, και μέσο ύψος δανείου 50.000,00/επιχείρηση. Αποτελεί υποσύνολο του Δείκτη CO01. Για την ΕΠ 3c, ο δείκτης παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 84,39% με ενταγμένο ένα έργο που αντιστοιχεί στην πρόσκληση 092. Τα επίπεδα επίτευξης ως προς το πρόγραμμα και ως προς τα ενταγμένα εμφανίζουν υλοποίηση, αλλά σε χαμηλά ποσοστά, 14,7% και 14,7% αντίστοιχα.

CO04: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη

Αποτελεί κοινό δείκτη και υποσύνολο του CO01, αφορά στον αριθμό των επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη και δεν συνεπάγεται την άμεση οικονομική ενίσχυση των επιχειρήσεων (αφορά υπηρεσίες καθοδήγησης, συμβουλευτικές, κλπ). Σε ότι αφορά την ΕΠ 3a, έως το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις, με συνέπεια το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη να είναι

μηδενικό. Στην ΕΠ 3c, προκύπτει μία (1) ενταγμένη πράξη που συνδέεται με την πρόσκληση PIR009, καλύπτει το φυσικό στόχο κατά 100%, δεν τροφοδοτεί όμως ακόμα την τιμή στόχου του δείκτη, με αποτέλεσμα τα ποσοστά επίτευξης, είτε ως προς το πρόγραμμα, είτε ως προς τα ενταγμένα, να είναι μηδενικά. Για την ΕΠ 3d, εντοπίζονται δύο (2) ενταγμένα έργα που καλύπτουν τον φυσικό στόχο κατά 50%, χωρίς να τροφοδοτούν ακόμα την υλοποίηση του δείκτη.

CO05: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη

Αποτελεί κοινό δείκτη και υποσύνολο του CO01, αφορά στον αριθμό επιχειρήσεων που δημιουργούνται και λαμβάνουν οικονομική στήριξη (παροχή συμβουλών, καθοδήγηση, στήριξη συνεργατικών σχηματισμών (clusters), κ.λπ.) από το ΕΤΠΑ. Έως το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) εντοπίζονται 128 ενταγμένες πράξεις και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο 1.066,6%. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι η τιμή στόχου στο ΕΠ καταγράφεται ίση με 12 επιχειρήσεις, ενώ στο ΟΠΣ η τιμή στόχου της ενταγμένης δράσης με κωδικό πρόσκλησης 012ΚΕ, αντιστοιχεί σε 128 επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, οι πράξεις δεν φαίνεται να τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη, οπότε και τα ποσοστά επίτευξης, είτε ως προς το πρόγραμμα, είτε ως προς τα ενταγμένα, ανέρχονται σε 0%.

CO06: Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)

Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη, που συνδέεται με τον CO06, έγινε με μέσο ποσοστό έντασης της ενίσχυσης ανά επενδυτικό σχέδιο θα ανέρχεται στο 50%. Στην ΕΠ 3a, εντοπίζονται 127 ενταγμένες πράξεις, ενώ το ποσοστό επίτευξης του φυσικού στόχου φθάνει το 181,6%, διότι η τιμή στόχου στο ΕΠ καταγράφεται ίση με 10.000.000 ευρώ, ενώ στο ΟΠΣ η τιμή στόχου της ενταγμένης δράσης με κωδικό πρόσκλησης 012ΚΕ, αντιστοιχεί σε 18.158.957,58 ευρώ. Στο πλαίσιο αυτό, οι πράξεις δεν φαίνεται να τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη, οπότε και τα ποσοστά επίτευξης, είτε ως προς το πρόγραμμα, είτε ως προς τα ενταγμένα, ανέρχονται σε 0%. Για την ΕΠ 3c, δεν αντιστοιχούν ενταγμένα έργα με το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου να είναι μηδενικό.

CO08: Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση

Αποτελεί κοινό δείκτη που μετρά τις μεικτές νέες θέσεις εργασίας που δημιουργούνται στις ενισχυόμενες επιχειρήσεις. Οι νέες θέσεις εργασίας υπολογίζεται ότι θα προέλθουν από τις νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις αλλά και ως αποτέλεσμα των συνοδευτικών δράσεων παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών- δικτύωσης προς τις επιχειρήσεις. Εντοπίζονται 127 ενταγμένες πράξεις και το ποσοστό επίτευξης του φυσικού στόχου φθάνει το 24,2%, ωστόσο οι πράξεις δεν φαίνεται να τροφοδοτούν ακόμα το δείκτη, οπότε και τα ποσοστά επίτευξης, είτε ως προς το πρόγραμμα, είτε ως προς τα ενταγμένα, ανέρχονται σε 0%.

Σημειώνεται ότι ο κοινός δείκτης CO05, στον Πίνακα Δεικτών του ΕΠ (από την αναθεώρηση του 2019) ορίζεται ως 'Αριθμός νέων επιχειρήσεων που ενισχύονται', ενώ στο ΟΠΣ περιγράφεται ως 'Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη'.

Επίσης, συμπληρωματικά σχετικά με τη δράση 'Συμμετοχή Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Περιφερειών στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας II' της πρόσκλησης 092, με την εκχώρηση του ΕΠ στο Ταμείο του ποσού των 50 εκ. € και τον ορισμό της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» ως Ε.Φ.Δ. του Ε.Π. «Αττικής» 2014 – 2020, εντοπίζεται και ο κοινός δείκτης CO07: Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη επιχειρήσεων μη επιχορηγήσιμες, ο οποίος ανήκει στο τομεακό πρόγραμμα ΕΠΑΝΕΚ. Η συνολική τιμή στόχος για το δείκτη στη δράση αυτή είναι 845.000.000 εκ.€ με τιμή υλοποίησης στο τέλος του 2019 το ποσό των 9.352.067 εκ.€, μια αρκετά χαμηλή επίδοση που αντιστοιχεί σε βαθμό επίτευξης 1,1%.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

T3231: Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες

Η πηγή άντλησης των στοιχείων προέρχεται από τα επιμέρους Cluster από το δικτυακό τόπο Clusterobservatory.org όπου δίνονται τα αντίστοιχα στοιχεία που αφορούν στην Περιφέρεια. Έως την ημερομηνία αναφοράς δεν έχει γίνει επικαιροποίηση δεδομένων για τους συνεργατικούς μηχανισμούς από το Παρατηρητήριο Συνεργατικών Σχηματισμών. Η τιμή στόχος του ΕΠ για το 2023 είναι οι 300 συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ενώ στο ΟΠΣ εμφανίζονται 82 ενταγμένες πράξεις στο πλαίσιο της πρόσκλησης 012ΚΕ.

T3232: Απασχόληση στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β'γενή και Γ' γενή τομέα)

Ο δείκτης παρακολουθείται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού που διενεργείται σε Τριμηνιαία βάση και καταγράφει την απασχόληση σε επίπεδο Περιφέρειας και επιχειρήσεων. Η τιμή βάσης του δείκτη προκύπτει από το Α' Τρίμηνο του 2014, όσον αφορά το Β' γενή και Γ' γενή τομέα. Η τιμή στόχος υπολογίζεται με την παραδοχή ότι η ανεργία το 2023 θα διαμορφωθεί στο 20%. Το 20% προκύπτει ως μέσος όρος των σεναρίων εξέλιξης για την Ελληνική οικονομία που παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις τα αισιόδοξα σενάρια (ΔΝΤ – ΕΕ) εκτιμούν το ποσοστό ανεργίας στο 15% αλλά τα απαισιόδοξα σενάρια (ΟΟΣΑ – Ernst – Young) στο 25%.

Από τον συσχετισμό των στοιχείων της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού για το Α τρίμηνο του 2019, σχετικά με τον αριθμό των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Αττικής σε Β'γενή και Γ'γενή τομέα, εκτιμάται ότι ανέρχεται περίπου σε 1.239.920 άτομα. Η εκτίμηση αυτή προκύπτει αφαιρώντας από τον συνολικό αριθμό απασχολούμενων στην Αττική το 2018 (1.409.000) το ποσοστό της απασχόλησης στον Α' γενή τομέα (12,2%). Έπειτα, με δεδομένο ότι το ποσοστό των απασχολούμενων που δραστηριοποιείται στον ιδιωτικό τομέα είναι περίπου 81% προκύπτει ότι οι απασχολούμενοι που δραστηριοποιούνται στην Αττική σε επιχειρήσεις του Β'γενή και Γ'γενή τομέα είναι περίπου 1.005.000 άτομα.

T3233: Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών

Κατόπιν αιτήματος στην ΕΛΣΤΑΤ παρέχονται αναλυτικά στοιχεία σε ετήσια βάση και σε επίπεδο Περιφέρειας, που αφορούν τις ποσότητες και την αξία των εξαγωγών ανά κωδικό εξαγωγίμου προϊόντος καθώς και τη χώρα προορισμού. Η εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη, έγινε με βάση την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και πραγματοποιήθηκε με τις προβλέψεις για τις εξαγωγές αγαθών της χώρας για τα επόμενα έτη (2013: 2,7% - 2014: 3,2% - 2015: 4,9% - 2016: 4,3% - 2017: 5,4 - 2018: 3,9%) και τη παραδοχή ότι η ετήσια αύξηση θα είναι της τάξης του 3% μέχρι το 2023.

Το ύψος των εξαγωγών από προϊόντα και υπηρεσίες που τροφοδοτούν τον σχετικό δείκτη, ανήλθαν για το έτος 2015 σε επίπεδο χώρας σε 25.824,9 εκ. ευρώ. Το μερίδιο της Περιφέρειας Αττικής αντιστοιχεί σε 12.654,18 εκ. ευρώ (ποσοστό 49% επί του συνόλου). Οι εξαγωγές της Περιφέρειας διέγραψαν σημαντική άνοδο κατά 20,1%, δηλαδή €2,8 δις στο διάστημα 2017-2018, οπότε συνολικά προκύπτει το ποσό εξαγωγών των 15.454,18 εκ. ευρώ. Σε συνδυασμό με τη μικρότερη αύξηση των εισαγωγών κατά €2,4 δις., δηλαδή 7,1%, η Περιφέρεια κατάφερε να ελαττώσει το εμπορικό της έλλειμμα κατά €384,5 εκατ., ωστόσο αυτό παρέμεινε σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα και συγκεκριμένα σε €20,0 δις., σε αντίστοιχο επίπεδο με το συνολικό έλλειμμα της χώρας.

Πρόσθετοι Δείκτες**09408: Δράσεις προώθησης και τουριστικής προβολής**

Ο δείκτης χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΕΑΤΑ6 στην ΕΠ 3d, με τιμή στόχο 60 δράσεις προώθησης και τουριστικής προβολής. Δεν εντοπίζονται δεδομένα στην υλοποίηση του δείκτη, με αποτέλεσμα το επίπεδο επίτευξης φυσικού στόχου να είναι μηδενικό.

05507: Μηχανισμός Στρατηγικής Πληροφόρησης και Ενημέρωσης Επιχειρήσεων

Ο δείκτης υιοθετήθηκε στο πλαίσιο της πρόσκλησης PIR009 στην ΕΠ 3d με τιμή στόχο ένα (1). Έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.04.2020) δεν εντοπίζονται στοιχεία υλοποίησης που να τροφοδοτούν το δείκτη, με αποτέλεσμα το επίπεδο επίτευξης φυσικού στόχου να είναι μηδενικό.

T2257: Συνολικός αριθμός επιχειρήσεων που δύναται να ωφεληθούν από δράσεις προώθησης και τουριστικής προβολής

Ο δείκτης χρησιμοποιήθηκε στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΕΑΤΑ6: Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα αξιοποίησης B2B και B2C καναλιών για τη προώθηση της οικονομίας επισκεπτών στη Αθήνα, στην ΕΠ 3d, με τιμή στόχο τις 11.760 επιχειρήσεις. Δεν εντοπίζονται δεδομένα στην υλοποίηση του δείκτη, με αποτέλεσμα το επίπεδο επίτευξης φυσικού στόχου να είναι μηδενικό.

Ευρήματα Αξιολόγησης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ 3 θεωρείται ικανοποιητική, καθώς όλες οι Επενδυτικές Προτεραιότητες εμφανίζουν ενεργοποίηση, όπως και όλοι οι συνδεδεμένοι δείκτες, παρουσιάζοντας σημαντική εξέλιξη σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018. Οι πρότερες καθυστερήσεις στην έκδοση προσκλήσεων, που είχαν σχέση κυρίως με τον ορισμό ικανού ΦΔ για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων και την προετοιμασία του ΠΣΚΕ, φαίνεται να έχουν αντιμετωπισθεί, με αποτέλεσμα στην ΕΠ 3α, για τους τρεις από τους έξι δείκτες, το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου να ξεπερνά τον στόχο του ΕΠ για το 2023. Στην ΕΠ 3c, οι τέσσερις από τους πέντε δείκτες είτε προσεγγίσουν, είτε ξεπερνούν τον στόχο του προγράμματος, ενώ η στην ΕΠ 3d ο ένας από τους δύο δείκτες παρουσιάζει ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 50%. Οι πρόσθετοι δείκτες του ΑΠ 3 εντάσσονται στην ΕΠ 3d και δεν παρουσιάζουν ακόμα υλοποίηση στις τιμές στόχου των ΤΔΠ, κυρίως λόγω της ιδιαιτερότητας αποτύπωσης των τιμών στο ΟΠΣ για τους δείκτες του ΕΤΠΑ, όπως έχει ήδη αναφερθεί.

3.1.5 Άξονας Προτεραιότητας 4 - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαραγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές

Α.Π.4: Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαραγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές

Πίνακας 46: Δείκτες Εκρών Α.Π.4

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ4 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
4b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Ε	CO01	Επιχειρήσεις		110,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Ε	CO02	Επιχειρήσεις		110,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4b	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	Ε	CO06	ευρώ		17.330.546,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

190	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	E	CO30	MW	0,73	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4b	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	E	CO34	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	1.323,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
4c	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	E	CO31	Νοικοκυριά	1.180,00	1	14.737.840	13.382.779	11.949.105	1.700	0	0%	0%	144%
4c	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	E	CO32	kWh/έτος	20.000.000,00	17	29.250.000	0	0	8.600.305,03	0	0%	0%	43,0%
4c	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	E	CO34	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	4.955,00	20	48.637.840	13.382.779	11.949.105	35.086,46	0	0%	0%	708,1%
4g	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	E	CO30	MW	3,50	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

191	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	E	CO34	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	20.247,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
-----	--	---	------	----------------------	-----------	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

HRON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 47: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.4

ΑΠ4 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
4.b.1	Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	A	T3241	Σε χιλιάδες KWh	8.116.592,00	9.252.915,00	7.732.769,8 (2012)
4.c.1	Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα	A	T3242	Σε χιλιάδες KWh	8.017.743,00	6.935.434,00	8.195.327,3 (2012)
4.c.1	Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	A	T3244	Πλήθος κτιρίων	50,00	320,00	
4.g.1	Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ	A	T3243	MW	31,74	35,74	34,82

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 48: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.4

ΑΠ 4 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
4.c	Εξοικονόμηση ενέργειας σε κοινόχρηστους χώρους	E	01302	Κιλοβατώρες κατ'έτος	391.332,00	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σύμφωνα με την τελευταία (3^η) αναθεώρηση, για το ΕΠ Αττικής «2014-2020», αναφέρεται για τον Άξονα Προτεραιότητας 4:

Στο πλαίσιο της Επ. προτεραιότητας 4b:

- Μειώνεται η τιμή στόχος του δείκτη εκρών CO06 «Παραγωγική επένδυση: Ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη επιχειρήσεων» (επιχορηγήσεις) από €23.580.545 σε €17.330.546. Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη που αφορά τις ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις), προκύπτει με δεδομένη την κατανομή πίστωσης στην Κατηγορία Παρέμβασης 003 που ο προϋπολογισμός διαμορφώνεται στα €8.665.273 ΔΔ.
- Από την παραπάνω μεταβολή του δείκτη εκρών CO06 επηρεάζεται και η τιμή του δείκτη CO02 «Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις» και από 150 επιχειρήσεις μειώνεται στις 110.
- Συνακόλουθα, λόγω της μεταβολής του δείκτη εκρών CO02 μεταβάλλεται και η τιμή στόχος του δείκτη εκρών CO01 «Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων

που λαμβάνουν επιχορηγήσεις» και από 150 επιχειρήσεις μειώνεται στις 110, καθώς ο δείκτης αποτελεί υπερσύνολο του δείκτη CO₂.

- Η τιμή στόχος του δείκτη εκροών CO₀₈ «Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση» μειώνεται από 30 Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης σε 21, καθώς επηρεάζεται από τη μείωση του αριθμού των επιχειρήσεων.
- Σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη εκροών CO₃₀ «Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας» και λόγω της μεταβολής του προϋπολογισμού της αντίστοιχης κατηγορίας παρέμβασης (ΚΠ. 003) προκύπτει μείωση της τιμής στόχου από 1 MW σε 0,73 MW.
- Από την παραπάνω μεταβολή του δείκτη εκροών CO₃₀, επηρεάζεται και η τιμή στόχος του δείκτη CO₃₄ «Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου», με αποτέλεσμα να μεταβάλλεται από 1.800 τόνους ισοδύναμου CO₂ σε 1.323 τόνους.

Στο πλαίσιο της Επ. προτεραιότητας 4g:

- Σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού δείκτη εκροών CO₃₀ «Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας» και λόγω της μεταβολής του προϋπολογισμού της αντίστοιχης κατηγορίας παρέμβασης (ΚΠ. 016), προκύπτει μείωση της τιμής στόχου του δείκτη, από 4,5 Εκατομμύρια Watt σε 3,5.
- Συνακόλουθα, η τιμή στόχος του δείκτη εκροών CO₃₄ «Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου» μεταβάλλεται από 33.328 τόνους ισοδύναμου CO₂ σε 20.247 τόνους, καθώς επηρεάζεται από τη μεταβολή του δείκτη CO₃₀.

Δείκτες Εκροών

CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη

Ο δείκτης CO01 αποτελεί υπερσύνολο των δεικτών CO02, CO03, CO04, CO05, CO28 και CO29. Η τιμή του δείκτη στην προκειμένη περίπτωση ταυτίζεται με την τιμή του δείκτη CO02. Εφόσον ο εν λόγω δείκτης αποτελεί υπερσύνολο του δείκτη CO02, υφίσταται την ίδια μεταβολή με τον εν λόγω δείκτη. Η νέα τιμή στόχος για το 2023 είναι 110 επιχειρήσεις. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό, μιας και δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη.

CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις

Ο δείκτης περιλαμβάνει τις επιχειρήσεις που εγκαθιστούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που αναμένεται να είναι κυρίως φωτοβολταϊκά, αλλά και επιχειρήσεις που στοχεύουν αποκλειστικά στην εξοικονόμηση ενέργειας, χωρίς αναγκαστικά η επένδυσή τους να σχετίζεται με την εγκατάσταση ΑΠΕ. Ο αριθμός των επιχειρήσεων μεταβάλλεται αναλογικά με

τη μεταβολή του δείκτη CO06, που οφείλεται στη μείωση προϋπολογισμού του τομέα παρέμβασης, βάσει της τελευταίας αναθεώρησης του ΕΠ το 2019. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) ανέρχεται σε 0%, μιας και δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη.

CO06: Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)

Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη που αφορά τις ιδιωτικές επενδύσεις που αντιστοιχούν σε δημόσια στήριξη επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις), προκύπτει με δεδομένη την κατανομή πίστωσης στην κατηγορία παρέμβασης 003. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό, μιας και δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη.

CO30: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας

Αποτελεί κοινό δείκτη και αφορά στην αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ενέργειας από εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που δημιουργήθηκαν / εξοπλίστηκαν, σε επιχειρήσεις. Περιλαμβάνει ηλεκτρική και θερμική ενέργεια. Οι τιμές των δεικτών CO34 και CO30 (οι οποίοι συνδέονται μεταξύ τους) συνδέονται άμεσα με τον διατιθέμενο προϋπολογισμό της αντίστοιχης κατηγορίας παρέμβασης (ΚΠ. 003). Επομένως, από τη μείωση του προϋπολογισμού στον Τομέα Παρέμβασης προκύπτει μείωση της τιμής στόχου. Με βάση αυτό, η τιμή στόχος για το 2023 διαμορφώνεται στις 0,73 MW, σε ότι αφορά την ΕΠ 4b. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) ανέρχεται σε 0%, μιας και δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη. Ο δείκτης περιλαμβάνεται και στο πλαίσιο της ΕΠ 4g, με στόχο προγράμματος τις 3,50 MW, ωστόσο δεν αντιστοιχούν ενταγμένες πράξεις με απόρροια το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου να είναι μηδενικό.

CO34: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου

Ο δείκτης υπολογίζεται για παρεμβάσεις που στοχεύουν άμεσα στην αύξηση της παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας (βλ. δείκτη CO30) ή στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας μέσω μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας (βλ. δείκτες CO31 και CO32). Η χρήση του είναι υποχρεωτική, μόνο όπου αυτοί οι δείκτες είναι σχετικοί. Η χρήση (του δείκτη) για άλλες παρεμβάσεις με πιθανή επίπτωση στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι προαιρετική και η Διαχειριστική Αρχή είναι υπεύθυνη για την ανάπτυξη της σχετικής μεθοδολογίας. Ο δείκτης δείχνει τη συνολική εκτιμώμενη ετήσια μείωση και όχι τη συνολική μείωση με την ολοκλήρωση του έργου και συνδέεται άμεσα με τον διατιθέμενο προϋπολογισμό της αντίστοιχης κατηγορίας παρέμβασης (ΚΠ. 003). Η νέα τιμή στόχος που προκύπτει στην ΕΠ 4b είναι 1.323 ισοδύναμοι τόνοι CO₂. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) είναι μηδενικό, μιας και δεν εντοπίζονται ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν το δείκτη. Ο δείκτης περιλαμβάνεται

και στην ΕΠ 4c, όπου εντοπίζονται είκοσι (20) ενταγμένα έργα με επίπεδο επίτευξης φυσικού στόχου ιδιαίτερα υψηλό, στο 708,1% (35.086,46 τόνοι ισοδυνάμου CO₂) και πάνω από τον στόχο του προγράμματος που ήταν οι 4.955 τόνοι ισοδυνάμου CO₂. Εντούτοις, έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ, οι πράξεις δεν τροφοδοτούν ακόμα την υλοποίηση του δείκτη, συνεπώς τα επίπεδα επίτευξης στο ΕΠ και σε σχέση με τα ενταγμένα, να είναι μηδενικά. Στο πλαίσιο της ΕΠ 4g όπου επανεμφανίζεται ο δείκτης, η τιμή στόχος του ΕΠ είναι 20.247 τόνοι ισοδυνάμου CO₂, όμως δεν υπάρχουν ενταγμένες πράξεις, οπότε δεν προκύπτει ουσιαστικά ενεργοποίηση υλοποίησης των τιμών στόχου σε αυτή την επενδυτική προτεραιότητα.

CO31: Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης

Ο υπολογισμός του δείκτη CO31 στηρίχθηκε στις μεθοδολογικές κατευθύνσεις της αρμόδιας Επιτελικής Δομής του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Τομέας Ενέργειας. Βάσει αυτών, για τον προσδιορισμό της τιμής στόχου χρησιμοποιήθηκε ο μέσος όρος του ποσού δέσμευσης ανά αίτηση στο Πληροφοριακό Σύστημα του Προγράμματος «Εξοικονομώ κατ' οίκον II». Από την ανάλυση των σχετικών στοιχείων προκύπτει ότι σε επίπεδο χώρας, ο μέσος όρος του ποσού δέσμευσης ανά αίτηση (δηλ. η αναλογούσα δημόσια δαπάνη ανά αίτηση) ανέρχεται σε € 9.434,09, ενώ δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις μεταξύ των Περιφερειών. Η τιμή στόχος προσδιορίστηκε με διαθέσιμο προϋπολογισμό 14.000.000 €, στα 1.180 νοικοκυριά. Στο πλαίσιο της ΕΠ 4c, εντοπίζεται μία (1) ενταγμένη πράξη με Π/Υ έργου 14.737.840 € και στόχο τα 1.700 νοικοκυριά, με αποτέλεσμα το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου να διαμορφώνεται στο 144%. Ωστόσο, η πράξη δεν τροφοδοτεί ακόμα την υλοποίηση του δείκτη, συνεπώς τα επίπεδα επίτευξης στο ΕΠ και σε σχέση με το ενταγμένο να είναι μηδενικά.

CO32: Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων

Οι υπολογισμοί βασίζονται στα ενεργειακά πιστοποιητικά των κτηρίων (Δ6/Β/οικ. 5825/2010 Έγκριση Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων – ΚΕΝΑΚ). Η τιμή του δείκτη υπολογίζεται με βάση τα ενεργειακά πιστοποιητικά που εκδίδονται πριν και μετά την ανακατασκευή. Επισημαίνεται ότι ο δείκτης δείχνει τη συνολική μείωση της ετήσιας κατανάλωσης και όχι τη συνολική κατανάλωση που εξοικονομείται. Η ενεργειακή απόδοση ενός κτηρίου εκφράζεται βάσει των συντελεστών μετατροπής της τελικής κατανάλωσης σε πρωτογενή ενέργεια. Οι συντελεστές βασίζονται στους εθνικούς και περιφερειακούς ετήσιους σταθμισμένους μέσους όρους. Στο δείκτη στην ΕΠ 4c αντιστοιχούν δεκαεπτά (17) ενταγμένες πράξεις με αυξημένο ποσοστό επίτευξης στόχου, σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018, στο 43,0%.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

T3241: Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα

Αφορά στον περιορισμό της αυξητικής τάσης στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από βιομηχανίες και επιχειρήσεις του τριτογενή τομέα. Ο στόχος του προγράμματος της Αττικής είναι 9.252.915 χιλιάδες KWh με τιμή βάσης τις 8.116.592 χιλιάδες KWh για το έτος 2010. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), δεν υπάρχουν ενταγμένες πράξεις οι οποίες να τροφοδοτούν το δείκτη. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ που αφορούν στο έτος 2012, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από εμπορική και βιομηχανική χρήση ισούται με 7.732.769,8, επίδοση που υπολείπεται κατά 4,73% από την τιμή βάσης του ΕΠ. Η μείωση αυτή την περίοδο 2010-2012 είναι δυνατόν να αποδοθεί στην κάμψη της παραγωγικής δραστηριότητας στα πρώτα χρόνια της οικονομικής κρίσης.

T3242: Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα

Αφορά στη μείωση της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας από νοικοκυριά και δημόσια κτίρια. Τα στοιχεία προέρχονται από ενημερωμένες χρονολογικές σειρές της ΕΛΣΤΑΤ, όπου σημειώνεται ωστόσο σημαντική χρονική υστέρηση. Ο στόχος του προγράμματος της Αττικής είναι 6.935.434 χιλιάδες KWh με τιμή βάσης τις 8.017.743 χιλιάδες KWh (έτος 2010). Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ που αφορούν στο έτος 2012, η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από οικιακή χρήση και δημόσιες/ δημοτικές υπηρεσίες ανέρχεται σε 8.195.327,3 χιλιάδες KWh, προκύπτει δηλαδή, αντί για μείωση, μια ελάχιστη αύξηση της κατανάλωσης κατά 0,97% μέσα σε δύο έτη. Στο πλαίσιο των στοιχείων του ΟΠΣ δεν υπάρχουν ενταγμένες πράξεις οι οποίες να τροφοδοτούν το δείκτη και παραμένει το ζήτημα ότι το τελευταίο διαθέσιμο έτος στατιστικά σε αυτή την κατηγορία είναι το 2012, μόλις δύο έτη μετά το έτος 2010 της τιμής βάσης του ΕΠ.

T3244: Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες

Αφορά στον αριθμό των δημόσιων κτιρίων τα οποία αναβαθμίζονται ενεργειακά κατά δύο βαθμίδες, δηλαδή το σύνολο των επεμβάσεων που γίνονται σε αυτό με σκοπό την μείωση των ενεργειακών αναγκών του κτιρίου για θέρμανση και ψύξη. Τα στοιχεία για τη παρακολούθηση του δείκτη προέρχονται από τις Ενεργειακές Επιθεωρήσεις. Η τιμή βάσης στο ΕΠ είναι 50 κτίρια (2014) με τιμή στόχου τα 320 κτίρια στο τέλος του προγράμματος. Για το δείκτη εντοπίζονται δεκαπέντε (15) ενταγμένες πράξεις που αντιστοιχούν στην πρόσκληση ΑΤΤ088 και στην πρόσκληση ΑΣΔΑ_08 με τιμή στόχο τα 366 κτίρια συνολικά, η οποία δεν τροφοδοτεί ακόμα τις τιμές υλοποίησης.

T3243: Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ

Ο δείκτης αφορά στην συμμετοχή της εγκατεστημένης ισχύος μονάδων ΣΗΘΥΑ της Περιφέρειας Αττικής στο σύνολο της χώρας. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα δεδομένα που διατηρεί ο ΛΑΓΗΕ ΑΕ. Η τιμή βάσης του δείκτη προήλθε από τα Μηνιαία Στατιστικά Δελτία ΑΠΕ & ΣΗΘΥΑ που εκδίδει ο ΛΑΓΗΕ ΑΕ και αφορά στο τεύχος του Μαΐου 2014. Η τιμή στόχος του δείκτη προσδιορίστηκε με βάση τους διαθέσιμους πόρους της επενδυτικής προτεραιότητας και προσδιορίστηκε σε επιπλέον παραγωγή 4,5 MW. Για την Περιφέρεια Αττικής παρουσιάζεται αύξηση της αντίστοιχης παραγωγής ενέργειας, σε σχέση

με την τιμή βάσης (31,74 MW - έτος 2014) που αναφέρεται στο Ε.Π. Σύμφωνα με το ενημερωτικό δελτίο (Ιουνίου του 2019) του ΛΑΓΗΕ ΑΕ, η παραγωγή ενέργειας από εγκατεστημένες μονάδες ΣΗΘΥΑ στην Περιφέρεια Αττικής ανέρχεται σε 34,82 MW, δηλαδή αύξηση κατά 3,35 MW από τα επιπλέον 4,5 MW που είναι ο στόχος (74,4% του στόχου του ΕΠ), και αντιστοιχεί σε ποσοστό 5% επί του συνόλου της χώρας. Σημειώνεται ότι μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς της αξιολόγησης του Ε.Π. δεν υπάρχουν ενταγμένες πράξεις οι οποίες να τροφοδοτούν το δείκτη.

Πρόσθετοι Δείκτες

01302: Εξοικονόμηση ενέργειας σε κοινόχρηστους χώρους

Ο δείκτης επελέγη στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΑΣΔΑ_15 και μετρά την εξοικονόμηση ενέργειας σε κοινόχρηστους χώρους. Έως το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) εντοπίζονται τρεις (3) ενταγμένες πράξεις στην ΕΠ 4c με τιμή στόχο 391.332 κιλοβατώρες κατ'έτος, οι οποίες δεν τροφοδοτούν ακόμα τις τιμές υλοποίησης του δείκτη, με συνέπεια το μηδενικό ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ 4 αξιολογείται ως μη ικανοποιητική. Ειδικότερα, βάσει των καταγραμμένων στοιχείων στο ΟΠΣ (30.09.2020), δεν εντοπίζεται έκδοση προσκλήσεων στον πλαίσιο της ΕΠ 4b, με αποτέλεσμα οι συνδεδεμένοι επιχειρησιακοί δείκτες CO01, CO02, CO06, CO30 και CO34 να παρουσιάζουν μηδενικά ποσοστά επίτευξης φυσικών στόχων του ΕΠ για το 2023. Στην ΕΠ 4c, η κατάσταση αποτυπώνεται ως καλύτερη, μιας και οι σχετικοί δείκτες CO31, CO32 και CO34 παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά επίτευξης. Ανάλογη με την αποτελεσματικότητα της ΕΠ 4b, παρουσιάζεται η πορεία υλοποίησης για την ΕΠ 4g, όπου ομοίως δεν εντοπίζεται έκδοση προσκλήσεων στον πλαίσιο της ΕΠ 4b, με αποτέλεσμα οι συνδεδεμένοι δείκτες CO30 και CO34 να παρουσιάζουν μηδενικά ποσοστά επίτευξης φυσικών στόχων. Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος, ικανά δεδομένα ώστε να γίνει αξιολόγηση αφορούν στο δείκτη T3243 με βάση τα δεδομένα που διατηρεί ο ΛΑΓΗΕ ΑΕ, οπότε και παρατηρείται σημαντική προσέγγιση του στόχου του ΕΠ (35,74 MW) με επίκαιρη επίδοση στις 34,82 MW).

3.1.6 Άξονας Προτεραιότητας 5 - Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων

Α.Π.5: Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων

Πίνακας 49: Δείκτες Εκρών Α.Π.5

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ 5 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
5a	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	E	CO20	Φυσικά πρόσωπα		385.000,00	28	92.320.000	104.734.201	68.749.701,89	3.207.000	243.200	63,12%	6,09%	833,0%
5a	Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	E	CO23	Εκτάρια		16.000,00	0	1.300.000	0	0	0	0	0%	0%	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 50: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.5

ΑΠ5 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
5.a.1	Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	A	T3251	Ποσοστό	79,00	95,00	-

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 51: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.5

ΑΠ 5 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
5a	Αριθμός πυροσβεστικών οχημάτων	E	08702	Αριθμός	35,00	14	40%
5a	Αριθμός Σχεδίων Δράσης που εκπονούνται εφαρμόζονται	E	08710	Αριθμός	1,00	0	0%
5a	Αριθμός Δράσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής πυρκαγιές πλημμύρες σεισμοί κλπ	E	08714	Αριθμός	6,00	0	0%
5a	Δράσεις για την παρακολούθηση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής και την ενημέρωση των πολιτών	E	08715	Αριθμός	1,00	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκροών**CO20: Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα**

Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη που αφορά το πληθυσμό που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα, πραγματοποιείται με βάση το μέσο μοναδιαίο κόστος που προκύπτει από τα σχετικά ενταγμένα έργα στο ΠΕΠ που υλοποιήθηκαν στη προηγούμενη προγραμματική περίοδο και την κατανομή πίστωσης της συγκεκριμένης κατηγορίας παρέμβασης του προγράμματος. Στα υπό κατάρτιση Διαχειριστικά Σχέδια για τον προσδιορισμό των ευπρόσβλητων ζωνών προβλέπεται η πλήρης καταγραφή των πληθυσμιακών δεδομένων αλλά και της οικονομικής δραστηριότητας στις ευπρόσβλητες ζώνες. Η κάλυψη του πληθυσμού αποτελεί βασικό στοιχείο των τεχνικών δελτίων των έργων και είναι άμεση η παρακολούθησή τους. Στο πλαίσιο της ΕΠ 5a, εντοπίζονται 28 ενταγμένες πράξεις με στόχο τα 3.207.000 άτομα και καλύπτουν το φυσικό στόχο του δείκτη κατά

1036,5%. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό, που ελέγχεται για πιθανή διαστρέβλωση της πραγματικής πορείας κάλυψης του δείκτη, με δεδομένο ότι ο στόχος του ΕΠ είναι 385.000. Οφείλεται κυρίως στην πρόσκληση ΑΤΤ075 με δικαιούχο το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, η οποία πρόσκληση έχει συμπεριλάβει το δείκτη CO20. Πρόκειται ουσιαστικά για την υποστήριξη του Σχεδίου Ξενοκράτης, το οποίο αποτελεί μια οριζόντια δράση με συνολική τιμή στόχο τα 2.800.000 φυσικά πρόσωπα. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, ο δείκτης παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης 63,12% σε σχέση με το ΕΠ, και σχετικά χαμηλό ποσοστό επίτευξης 6,09% σε σχέση με τα ενταγμένα.

CO23: Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης

Ο δείκτης αφορά στην έκταση αποκατεστημένων ή νέων περιοχών με στόχο τη βελτίωση του καθεστώτος διατήρησης για τα απειλούμενα είδη. Ο στόχος του προγράμματος είναι τα 16.000 εκτάρια, ωστόσο, έως το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης των στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), δεν εντοπίζονται ενταγμένα έργα, καθιστώντας το ποσοστό επίτευξης του φυσικού στόχου στο 0%. Ο δείκτης έχει επιλεγεί στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΑΤΤ093 με Π/Υ 1.300.000€, η οποία δεν έχει ακόμα ενταχθεί.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

T3251: Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων

Ο δείκτης αφορά στον συνολικό πληθυσμό ο οποίος προστατεύεται από αντιπλημμυρικά έργα και μέτρα διαχείρισης κινδύνων. Τα στοιχεία για την παρακολούθηση του δείκτη θα προέρχονται από την Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής και στηρίζονται σε στοιχεία αντίστοιχων δράσεων που εφαρμόστηκαν κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007 – 2013. Στο πλαίσιο της ΕΠ 5a, εντοπίζονται 25 ενταγμένες πράξεις, εντούτοις τα ελλιπή δεδομένα στο ΟΠΣ δεν δίνουν τη δυνατότητα να εξαχθούν συμπεράσματα για την πορεία υλοποίησης των τιμών στόχου, μιας και εμφανίζονται τιμές υλοποίησης στόχου μόνο για 7 από τις 25 πράξεις μέχρι το τέλος του 2018, σημειώνοντας ότι ο δείκτης δεν δύναται να επιμεριστεί. Τα στοιχεία θα επικαιροποιηθούν με βάση το περιεχόμενο των Διαχειριστικών σχεδίων για τις ευπρόσβλητες ζώνες τα οποία περιλαμβάνουν την πλήρη καταγραφή κατοίκων αλλά και δεδομένων οικονομικής δραστηριότητας για τις ευπρόσβλητες ζώνες όπως προβλέπεται από την σχετική οδηγία της Ε.Ε. Μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της παρούσας αξιολόγησης (30.09.2020) ο εν λόγω δείκτης τροφοδοτείται από τις προσκλήσεις ΑΤΤ009, ΑΤΤ075, ΑΤΤ008, ΑΤΤ093, ΡΙΡ014, ΑΣΔΑ_10, ΑΣΔΑ_06 και ΕΑΤΑ18, από τις οποίες έχουν ενταχθεί οι ΑΤΤ009, ΑΤΤ008, ΡΙΡ014, ΑΣΔΑ_10 και ΑΣΔΑ_06.

Πρόσθετοι Δείκτες

08702: Αριθμός πυροσβεστικών οχημάτων

Ο δείκτης έχει χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της ΕΠ 5a, στην πρόσκληση ΑΤΤ008 που αφορά «Δράσεις υποστήριξης Πυροσβεστικής Υπηρεσίας» με αθροιστική τιμή στόχο τα 35 πυροσβεστικά οχήματα. Έως το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης των στοιχείων από το

ΟΠΣ (30.09.2020), η υλοποίηση του δείκτη ανέρχεται στα 14 οχήματα, φθάνοντας το ποσοστό επίτευξης στόχου σε σχέση με τα ενταγμένα στο 40%.

08710: Αριθμός Σχεδίων Δράσης που εκπονούνται εφαρμόζονται

Ο συγκεκριμένος δείκτης υιοθετήθηκε στο πλαίσιο της ΕΠ 5a για την πρόσκληση ΑΤΤ066 και αφορά στο Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ Αττικής). Αντιστοιχεί σε μία (1) ενταγμένη πράξη, η οποία δεν εμφανίζει ακόμα στοιχεία τροφοδότησης του δείκτη στο ΟΠΣ.

08714: Αριθμός Δράσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής πυρκαγιές πλημμύρες σεισμοί κλπ

Ο συγκεκριμένος δείκτης υιοθετήθηκε στο πλαίσιο της ΕΠ 5a για την πρόσκληση ΑΣΔΑ_06 και τη χρηματοδότηση της δημιουργίας Διαδημοτικού Δικτύου Πολιτικής Προστασίας στη Δυτική Αθήνα. Η συγκεκριμένη πράξη έχει συνολική τιμή στόχο έξι (6) δράσεις, δεν εμφανίζει όμως ακόμα τροφοδότηση του δείκτη, με συνέπεια το ποσοστό επίτευξης στόχου σε σχέση με τα ενταγμένα να είναι μηδενικό.

08715: Δράσεις για την παρακολούθηση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής και την ενημέρωση των πολιτών

Ο σχετικός δείκτης δημιουργήθηκε και ενσωματώθηκε στην πρόσκληση ΡΙΡ014 για το έργο 'Πιλοτικός Μηχανισμός Ενημέρωσης Πρόληψης Διαχείρισης και Ευαισθητοποίησης για τους κινδύνους που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή στο Αστικό περιβάλλον του Πειραιά'. Εντάσσεται στην ΕΠ 5a, ωστόσο μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) δεν προκύπτουν δεδομένα τροφοδότησης του δείκτη.

Σημειώνεται ότι στον ΑΠ 5 και στην ΕΠ 5a, έχουν αξιοποιηθεί και οι πρόσθετοι δείκτες SO007: Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται/ αναβαθμίζονται, και ο 08717: Δράσεις που συνδράμουν στην μείωση της έντασης των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων στον αστικό χώρο, στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΕΑΤΑ18, η οποία δεν έχει ακόμα ενταχθεί.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ 5 αξιολογείται ως σχετικά ικανοποιητική. Ειδικότερα, βάσει των καταγραμμένων στοιχείων στο ΟΠΣ (30.09.2020), για την μοναδική ΕΠ 5a του Άξονα που έχει επιλεγεί κατά τον σχεδιασμό του ΠΕΠ, η πορεία υλοποίησης του δείκτη CO20 δείχνει υψηλό ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 833%, ενώ σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018, εντοπίζεται προκηρυγμένη πρόσκληση ΑΤΤ093 με Π/Υ 1.300.000€ και για τον δείκτη CO23, η οποία δεν έχει ακόμα ενταχθεί. Από τους πρόσθετους δείκτες υλοποίηση παρατηρείται μόνο για τον δείκτη 08702 με ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα στο 40%. Για τα αποτελέσματα, δεν εντοπίζονται ικανά δεδομένα για την εξαγωγή συμπερασμάτων, σημειώνεται ωστόσο ότι ο δείκτης αποτελέσματος T3251 τροφοδοτείται από τις προσκλήσεις ΑΤΤ009, ΑΤΤ075, ΑΤΤ008, ΑΤΤ093, ΡΙΡ014, ΑΣΔΑ_10, ΑΣΔΑ_06 και

202

ΕΑΤΑ18, από τις οποίες έχουν ενταχθεί οι ΑΤΤ009, ΑΤΤ008, ΡΙΡ014, ΑΣΔΑ_10 και ΑΣΔΑ_06.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ**

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

3.1.7 Άξονας Προτεραιότητας 6 - Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον

Α.Π.6: Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον

Πίνακας 52: Δείκτες Εκρών Α.Π.6

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ6 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
6a	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	E	CO19	Ισοδύναμο πληθυσμού		68.000	6	30.000.000,00	22.973.475,00	11.833.892,00	84.264	25.358	37,3%	30,1%%	123,9%
6a	Ποσότητα Βιοαποδομήσιμων Αστικών Αποβλήτων (ΒΑΑ) που εκτρέπεται από χώρους ταφής	E	SO017	Τόνοι ανά έτος		60.000	1	4.000.000,00	2.940.469,00	2.304.130,00	400	0	0%	0%	0,67%
6b	Υδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	E	CO18	Άτομα		85.000	12	43.500.000,00	38.537.114,52	24.533.700,16	272.339	40.000	47,06%	14,7%	320,4%

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

204	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	E	CO09	Επισκέψεις/έτος	136.000	28	40.500.000,00	35.006.078,04	10.158.617,03	415.128	0	0%	0%	305,25%
6e	Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης	E	CO37	Άτομα	500.000	8	18.370.000,00	929.407,04	473.766,44	751.303	0	0%	0%	150,3%
6e	Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	E	CO38	Τετραγωνικά μέτρα	2.000.000	5	16.120.367,41	7.756.857,89	2.147.257,89	490.000	21.100	1,05%	4,31%	24,5%
6e	Μήκος δικτύου ποδηλατοδρόμων / μονοπατιών	E	SO025	χιλιόμετρα	7	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HPON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 53: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.6

ΑΠ6 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
6.a.1	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	A	T3261	%	93,0	97,0	-
6.a.1	Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή	A	T3264	%	3,6	7,3	-
6.b.1	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	A	T3262	%	89,4	95,0	90
6.c.1	Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	A	T3263	Αριθμός	4.515.567,00	4.876.812,00	8.203.427
6.e.1	Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 μg/m ³ που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης	A	T3265	Ημέρες/έτος	50,0	35,0	-

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Πίνακας 54: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.6

ΑΠ 6 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (έως 30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
6a	Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής	E	1701	Τόνοι /Έτος	400	0	0%
6a	Αστικά Στερεά Απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση	A	1703	%	20	0	0%
6a	Κλάσμα χωριστά συλλεγμένων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα και βιοαπόβλητα)	A	1702	%	40	0	0%
6a	Βιοαποδομήσιμα αστικά απόβλητα ΒΑΑ που εκτρέπονται από την ταφή	A	1704	%	40	0	0%
6b	Ενημερωμένες Ταυτότητες Παραλιών	E	2101	Αριθμός	212	0	0%
6c	Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (Φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ.)	E	09403	Άτομα	930.345	84.966	9,13%

ΑΠ 6 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (έως 30/09/2020)
6c	Δράσεις αξιοποίησης και ανάδειξης φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	E	09405	Αριθμός	2	1	50%
6c	Αριθμός αστικών τοποσημών	E	09406	Αριθμός	1	1	100%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Σύμφωνα με την τελευταία (3^η) αναθεώρηση, για το ΕΠ Αττικής «2014-2020», αναφέρεται για τον Άξονα Προτεραιότητας 6:

Στο πλαίσιο της Επενδυτικής προτεραιότητας 6c:

- Λόγω της αύξησης πόρων μεταβάλλεται η τιμή στόχος του δείκτη εκροών CO09 «Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών» από 120.000 επισκέψεις κατ' έτος σε 136.000 επισκέψεις. Ο υπολογισμός της νέας τιμής στόχου προκύπτει από την τιμή στόχο των ενταγμένων έργων, που έχει προταθεί από τους δικαιούχους. Συγκεκριμένα, η νέα τιμή στόχος προκύπτει καθώς οι τιμές στόχων που έχουν προταθεί από τους δικαιούχους στο πλαίσιο των προσκλήσεων είναι υψηλότερες από αυτές που είχαν τεθεί στον αρχικό προγραμματισμό.

Δείκτες Εκροών

CO19: Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων

Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη που αφορά το πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία υγρών λυμάτων, πραγματοποιείται με βάση το μέσο μοναδιαίο κόστος που προκύπτει από τα σχετικά ενταγμένα έργα στο ΠΕΠ που υλοποιήθηκαν την προγραμματική περίοδο 2007- 2013 και την κατανομή πίστωσης της συγκεκριμένης κατηγορίας παρέμβασης του προγράμματος. Τα σχετικά έργα αφορούν κυρίως έργα κατασκευής/ ανακατασκευής αποχετευτικών δικτύων ακαθάρτων, από τα διαθέσιμα στοιχεία εκτιμάται ότι μέσο μοναδιαίο κόστος είναι 388.767€/ 1000 ωφελούμενους από αποχετευτικά έργα. Κοινός δείκτης (κωδ. 19, Παρ.Ι, Καν.1301/2013). Ο δείκτης παρακολουθείται από το Σύστημα Παρακολούθησης και αφορά αποκλειστικά και μόνο τα χρηματοδοτούμενα από το ΠΕΠ έργα και όχι τα έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής και υλοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής . Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός εκφραζόμενος σε ισοδύναμα πληθυσμού ώστε να συνυπολογίζονται και οι περίοδοι αιχμής όπως η θερινή περίοδος που ο πληθυσμός των παράκτιων περιοχών σχεδόν τριπλασιάζεται αποτελεί κρίσιμη παράμετρο στην διαστασιολόγηση του έργου κατά συνέπεια είναι απόλυτα ασφαλής η παρακολούθηση του εξυπηρετούμενου πληθυσμού. Ο αριθμός των ενταγμένων έργων που αντιστοιχούν στο δείκτη στην ΕΠ 6a είναι έξι (6) με ποσοστό

επίτευξης φυσικού στόχου στο υψηλό 123,9% και ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα στο 30,1%, έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020).

SO017: Ποσότητα Βιοαποδομήσιμων Αστικών Αποβλήτων (BAA) που εκτρέπεται από χώρους ταφής

Αποτελεί ειδικό, ομογενοποιημένο δείκτη. Η τιμή στόχος προσδιορίζεται ως η ποσότητα βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που θα εκτρέπεται το έτος 2023 από ταφής σε ΧΥΤ μέσω των δράσεων διαχείρισης κλαδεμάτων και συλλογής οργανικών. Με βάση και τα στοιχεία του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ Αττικής (ΦΕΚ 4175/Β/23.12.2016) εκτιμάται σε 60.000 τόνοι. Η παρακολούθηση και επαλήθευση των εκροών γίνεται στο επίπεδο των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2014-2020, του ΟΠΣ ΕΣΠΑ, των Μελετών Εφαρμογής και του πλαισίου παραλαβής των Πράξεων, συνδυαστικά με τη διαδικασία που περιγράφεται για τον αντίστοιχο δείκτη αποτελέσματος. Για το δείκτη αντοπίζεται ένα (1) ενταγμένο έργο με μηδενική υλοποίηση και ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο πολύ χαμηλό 0,67%.

CO18 Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης

Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη που αφορά το πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού, πραγματοποιείται με βάση το μέσο μοναδιαίο κόστος που προκύπτει από τα σχετικά ενταγμένα έργα στο ΠΕΠ που υλοποιήθηκαν στη προηγούμενη προγραμματική περίοδο και την κατανομή πίστωσης της συγκεκριμένης κατηγορίας παρέμβασης του προγράμματος. Τα σχετικά έργα αφορούν κυρίως έργα κατασκευής/ αναβάθμισης δικτύων ύδρευσης, από τα διαθέσιμα στοιχεία εκτιμάται ότι μέσο μοναδιαίο κόστος είναι 365.992€/ 1000 ωφελούμενους από δίκτυα ύδρευσης. Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός εκφραζόμενος σε ισοδύναμα πληθυσμού ώστε να συνυπολογίζονται και οι περίοδοι αιχμής όπως η θερινή περίοδος που ο πληθυσμός των νησιωτικών και παράκτιων περιοχών σχεδόν τριπλασιάζεται αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για την διαστασιολόγηση του έργου κατά συνέπεια είναι απόλυτα ασφαλής η παρακολούθηση του εξυπηρετούμενου πληθυσμού Κοινός δείκτης (κωδ. 20, Παρ.Ι, Καν.1301/2013). Ο δείκτης παρακολουθείται από το Σύστημα Παρακολούθησης. Ο δείκτης συνδέεται με δώδεκα (12) ενταγμένα έργα με ποσοστό επίτευξης ως προς τα ενταγμένα στο 14,7% και ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο υψηλό 123,9%.

CO09: Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών

Η τιμή στόχος του δείκτη αφορά πιο συγκεκριμένα την εκτίμηση των επισκέψεων/ έτος που θα δημιουργηθούν από τις παρεμβάσεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα δεδομένα της Έρευνας Κίνησης Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ σε μηνιαία βάση. Η έρευνα της κίνησης Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων παράγει αποτελέσματα από το έτος 1970, με συγκέντρωση από το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (ΤΑΠΑ) του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού των στοιχείων που αναφέρονται στον αριθμό των επισκεπτών και στις εισπράξεις

από τα διατεθέντα εισιτήρια στα Μουσεία και τους Αρχαιολογικούς χώρους. Κοινός δείκτης (κωδ. 20, Παρ.Ι, Καν.1301/2013). Η αύξηση του αριθμού των επισκεπτών ως αποτέλεσμα των παρεμβάσεων αποτυπώνεται στην έκθεση ολοκλήρωσης του έργου (επιβεβαίωση) όσο και από την μελέτη σκοπιμότητας κατά την φάση της υποβολής. Ο δείκτης παρακολουθείται από το Σύστημα Παρακολούθησης.

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού της τιμής στόχου του δείκτη, λόγω της αύξησης πόρων μεταβάλλεται η τιμή στόχος του δείκτη από 120.000 επισκέψεις κατ' έτος σε 135.623 επισκέψεις. Ο υπολογισμός της νέας τιμής στόχου προκύπτει από την τιμή στόχο των ενταγμένων έργων, που έχει προταθεί από τους δικαιούχους. Συγκεκριμένα, η νέα τιμή στόχος προκύπτει καθώς οι τιμές στόχων που έχουν προταθεί από τους δικαιούχους στο πλαίσιο των προσκλήσεων είναι υψηλότερες από αυτές που είχαν τεθεί στον αρχικό προγραμματισμό.

Ο δείκτης στην ΕΠ 6c., έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), αντιστοιχεί σε είκοσι οκτώ (28) ενταγμένα έργα, παρουσιάζοντας σημαντική εξέλιξη σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018, με ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 305,25%.

CO37: Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης

Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη που αφορά το πληθυσμό που ζει σε περιοχές με στρατηγικές ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης, πραγματοποιείται με βάση το μέσο μοναδιαίο κόστος που προκύπτει από τα σχετικά ενταγμένα έργα στο ΠΕΠ που υλοποιήθηκαν στη προηγούμενη προγραμματική περίοδο και την κατανομή πίστωσης της συγκεκριμένης κατηγορίας παρέμβασης του προγράμματος. Τα σχετικά έργα αφορούν κυρίως έργα αστικής ανάπτυξης, από τα διαθέσιμα στοιχεία εκτιμάται ότι μέσο μοναδιαίο κόστος είναι 93.328€/ 1000 ωφελούμενους από έργα αστικής ανάπτυξης. Κοινός δείκτης (κωδ. 37, Παρ.Ι, Καν.1301/2013). Στα Επιχειρησιακά Σχέδια που υποβάλλονται στο πλαίσιο της υλοποίησης των ΟΧΕ αναφέρεται ρητά ο άμεσα ωφελούμενος πληθυσμός από τις παρεμβάσεις. Υπάρχει πολύ μεγάλη δυσκολία στην ακριβή στοχοθέτηση, ενώ αποτελεί συνήθη πρακτική ο τελικός δικαιούχος (Δήμος) να δηλώνει το συνολικό πληθυσμό του Δήμου. Ο στόχος του ΠΕΠ για το 2023 ανέρχεται στα 500.000 άτομα, ο δείκτης δεν παρουσιάζει ακόμα τιμές υλοποίησης, ωστόσο το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο υψηλό 150,3% με οκτώ (8) ενταγμένα έργα.

CO38: Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπτυξη υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές

Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη που αφορά το πληθυσμό που ζει σε περιοχές με στρατηγικές ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης, πραγματοποιείται με βάση το μέσο μοναδιαίο κόστος που προκύπτει από τα σχετικά ενταγμένα έργα στο ΠΕΠ που υλοποιήθηκαν στη προηγούμενη προγραμματική περίοδο και την κατανομή πίστωσης της συγκεκριμένης κατηγορίας παρέμβασης του προγράμματος. Τα σχετικά έργα αφορούν κυρίως έργα αστικής ανάπτυξης, από τα διαθέσιμα στοιχεία εκτιμάται ότι μέσο μοναδιαίο

κόστος είναι 23.322€/ στρεμ. από έργα αστικής ανάπλασης. Είναι κοινός δείκτης (κωδ. 38, Παρ.Ι, Καν.1301/2013) και παρακολουθείται από το Σύστημα Παρακολούθησης. Στους ανοιχτούς δημόσιους χώρους περιλαμβάνονται κάθε είδους χώροι πρασίνου αλλά και οι πεζόδρομοι, ποδηλατοδρόμοι, πράσινες διαδρομές. Ο δείκτης στην ΕΠ 6ε δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα και παρουσιάζει μηδενική υλοποίηση με αντίστοιχο μηδενικό ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου.

SO025: Μήκος δικτύου ποδηλατοδρόμων / μονοπατιών

Ορίζεται ως το συνολικό μήκος των ποδηλατοδρόμων και αστικών μονοπατιών που αναμένεται να κατασκευασθούν στο πλαίσιο αστικών παρεμβάσεων. Ο Δείκτης χρησιμοποιείται για τις σχετικές δράσεις που υλοποιούνται μέσω των εγκεκριμένων Στρατηγικών ΟΧΕ - ΒΑΑ του ΕΠ Αττική, χωρίς ωστόσο να συνδέεται μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης δεδομένων από το ΟΠΣ (30.09.2020) με ενταγμένα έργα, οπότε και εμφανίζει μηδενικό ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

T3261: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων

Ο δείκτης αφορά στον ισοδύναμο πληθυσμό που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων από το συνολικό πληθυσμό της Περιφέρειας Αττικής. Ο δείκτης παρακολουθείται από τη Βάση Δεδομένων της Eurostat και αποτελεί στοιχεία του πίνακα "env_wwcon_r2". Η τιμή βάσης προσδιορίζεται στο 93% του ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων. Αντίστοιχα στοιχεία διατηρεί και η ΕΔΑ της Περιφέρειας Αττικής με βάση την απογραφή του 2011, πιο συγκεκριμένα όπως προκύπτει από τα στοιχεία για τον ισοδύναμο πληθυσμό (302.521 κάτοικοι) 14 Δήμων της Περιφέρειας, σε συνολικό πληθυσμό 3.827.624, δεν καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης δεδομένων από το ΟΠΣ (30.09.2020), ο δείκτης τροφοδοτείται από πέντε (5) ενταγμένες πράξεις στο πλαίσιο των προσκλήσεων ΑΤΤ020 και ΑΤΤ059, χωρίς να εντοπίζονται καταγεγραμμένες τιμές υλοποίησης του στόχου.

T3264: Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή

Ο δείκτης αφορά στο ποσοστό βιοαποδομήσιμων αστικών στερεών αποβλήτων που εκτρέπονται από την ταφή και υπολογίζεται ως η ποσότητα βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που ανακτώνται και δεν οδηγούνται σε χώρους υγειονομικής ταφής προς τη συνολικά ετησίως παραγόμενη ποσότητα βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων. Η εθνική στρατηγική για τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα καθορίζεται από το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) που προβλέπεται στο άρθρο 35 του Νόμου 4042/2012 (Α'24) και σε επίπεδο Περιφέρειας από τον αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ Αττικής (ΦΕΚ 4175/Β/23.12.2016) που εφαρμόζουν τις αρχές και τις κατευθύνσεις της Οδηγίας Πλαίσιο για τα απόβλητα 2008/98/ΕΚ, όπως αυτές ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο. Η τιμή βάσης (3,6%) αφορά το έτος 2017 και αναφέρεται τόσο σε σχετική μελέτη όσο και στα στοιχεία του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ Αττικής (ΦΕΚ 4175/Β/23.12.2016). Η τιμή στόχος (7,3%) για το έτος 2023 αφορά

στην αντίστοιχη πρόβλεψη του ΠΕΣΔΑ. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης δεδομένων από το ΟΠΣ (30.09.2020), ο δείκτης τροφοδοτείται από μία (1) ενταγμένη πράξη στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΑΤΤ043, χωρίς να εντοπίζονται καταγεγραμμένες τιμές υλοποίησης του στόχου.

T3262: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης

Αφορά στον ισοδύναμο πληθυσμό που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερού ύδρευσης από το συνολικό πληθυσμό της Περιφέρειας Αττικής. Ο προσδιορισμός της τιμής βάσης έγινε βάσει εκτίμησης στο 89,4% με τιμή στόχο για το 2023 το 95%. Τροφοδοτείται από δώδεκα (12) ενταγμένα έργα από τις προσκλήσεις ΑΤΤ010, ΑΤΤ019 και ΑΤΤ105, με επίκαιρη τιμή υλοποίησης του δείκτη το 90%.

T3263: Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας

Αφορά στον αριθμό των εισιτηρίων από διάφορους πολιτιστικούς χώρους της Περιφέρειας (αρχαιολογικοί χώροι, βιβλιοθήκες, αρχαία θέατρα, μουσεία κ.λπ.). Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα δεδομένα της Έρευνας Κίνησης Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ. Ο δείκτης συνδέεται στο ΟΠΣ με τριάντα (30) ενταγμένες πράξεις με τιμή υλοποίησης τα 20.699 εισιτήρια μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης δεδομένων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Ωστόσο, σύμφωνα με την ανωτέρω έρευνα που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ ο επίκαιρος αριθμός εισιτηρίων των πολιτιστικών χώρων ανέρχεται στις 8.203.427, επίδοση που ξεπερνά κατά 68,2% τον στόχο του ΠΕΠ για το 2023.

T3265: Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m³ που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης

Η τιμή βάσης προσδιορίζεται από στοιχεία της Ετήσιας Έκθεσης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης που συντάσσεται ετησίως, από το Τμήμα Ποιότητας Ατμόσφαιρας, της Δ/νσης Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης & Θορύβου (ΕΑΡΘ) του ΥΠΕΚΑ και αποτελεί το μέσο όρο της 3τίας 2011-2013 του αριθμού των ημερών με μέση ημερήσια τιμή ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m³. Η τιμή στόχος έχει οριστεί στις 35 ημέρες/έτος με βάση τη σχετική νομοθεσία (Οδηγία 50/2008, ΚΥΑ 3277/209, 17/02/2000). Ο δείκτης συνδέεται στο ΟΠΣ με δέκα (10) ενταγμένες πράξεις στο πλαίσιο των προσκλήσεων ΕΑΤΑ4, ΑΣΔΑ_05, ΕΑΤΑ5 και ΡΙΡ012, χωρίς να εντοπίζονται καταγεγραμμένες τιμές υλοποίησης του στόχου.

Πρόσθετοι Δείκτες

1701: Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής

Αποτελεί δείκτη εκρών και έχει χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της ΕΠ 6α, στην πρόσκληση ΑΤΤ043. Τροφοδοτείται από μία (1) ενταγμένη πράξη με τιμή στόχο των ΤΔΠ τους 400 τόνους/ έτος, ενώ επιδεικνύει μηδενικό ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα.

1703: Αστικά Στερεά Απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση

Αποτελεί δείκτη αποτελέσματος και έχει χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της ΕΠ 6a, στην πρόσκληση ΑΤΤ043. Τροφοδοτείται από μία (1) ενταγμένη πράξη με τιμή στόχο των ΤΔΠ το 20%, ενώ επιδεικνύει μηδενικό ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα.

1702: Κλάσμα χωριστά συλλεγόντων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα και βιοαπόβλητα)

Αποτελεί δείκτη αποτελέσματος και έχει χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της ΕΠ 6a, στην πρόσκληση ΑΤΤ043. Τροφοδοτείται από μία (1) ενταγμένη πράξη με τιμή στόχο των ΤΔΠ το 40%, ενώ επιδεικνύει μηδενικό ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα.

1704: Βιοαποδομήσια αστικά απόβλητα ΒΑΑ που εκτρέπονται από την ταφή

Αποτελεί δείκτη αποτελέσματος και έχει χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της ΕΠ 6a, στην πρόσκληση ΑΤΤ043. Τροφοδοτείται από μία (1) ενταγμένη πράξη με τιμή στόχο των ΤΔΠ το 40%, ενώ επιδεικνύει μηδενικό ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα.

2101: Ενημερωμένες Ταυτότητες Παραλιών

Είναι δείκτης εκρών και έχει χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της ΕΠ 6b, στην πρόσκληση ΑΤΤ012. Τροφοδοτείται από μία (1) ενταγμένη πράξη με τιμή στόχο των ΤΔΠ τις 212 ταυτότητες παραλιών, ενώ επιδεικνύει μηδενικό ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα.

09403: Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (Φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ.)

Είναι δείκτης εκρών και έχει χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της ΕΠ 6c, στο πλαίσιο των προσκλήσεων ΑΤΤ038, ΕΑΤΑ9 και ΣυΔΝΑ6. Τροφοδοτείται από δεκαπέντε (15) ενταγμένα έργα με τιμή στόχο των ΤΔΠ τους 930.345 συμμετέχοντες, ενώ το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα ανέρχεται στο 9,13%.

09405: Δράσεις αξιοποίησης και ανάδειξης φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Είναι δείκτης εκρών και έχει χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της ΕΠ 6c, στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΡΙΡ008. Τροφοδοτείται από δύο (2) ενταγμένα έργα με τιμή στόχο των ΤΔΠ τις δύο (2) δράσεις, ενώ το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα ανέρχεται στο 50%.

09406: Αριθμός αστικών τοποσήμων

Είναι δείκτης εκρών και έχει χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της ΕΠ 6c, στο πλαίσιο της πρόσκλησης ΑΤΤ046. Τροφοδοτείται από μία (1) ενταγμένη πράξη με τιμή στόχο των ΤΔΠ το ένα (1) αστικό τοπόσημο, ενώ το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα ανέρχεται στο 100%.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ 6 θεωρείται αρκετά ικανοποιητική, καθώς εμφανίζει υψηλή απόδοση στις Επενδυτικές Προτεραιότητες 6a, 6b, 6c και 6e. Αναλυτικότερα, οι τέσσερις (4) από τους επιχειρησιακούς δείκτες εκρών (CO19, CO18, CO09 και CO37) εμφανίζουν

ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου ιδιαίτερα μεγαλύτερα από τους επιμέρους στόχους του προγράμματος, επιδεικνύοντας σημαντική εξέλιξη σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018. Οι δείκτες SO025 και SO017 δείχνουν, ωστόσο, υστέρηση στα επίπεδα επίτευξης φυσικού στόχου και κυρίως ο SO025, ο οποίος δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα. Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος, ικανά δεδομένα για άντληση συμπερασμάτων προκύπτουν μόνο για τους δείκτες T3262 και T3263, των οποίων οι τιμές αξιολογούνται ως θετικές ως προς την επίτευξη των στόχων του 2023. Για τους πρόσθετους δείκτες, εντοπίζεται η αξιοποίηση οκτώ (8) δεικτών, από τους οποίους οι πέντε είναι εκκρών και οι τρεις αποτελέσματος. Υλοποίηση των δεικτών παρατηρείται μόνο για τους 09403, 09405 και 09406 με ικανοποιητικά ποσοστά επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα (9,13%, 50% και 100% αντίστοιχα).

3.1.8 Άξονας Προτεραιότητας 7-Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής

Α.Π.7: Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής

Πίνακας 55: Δείκτες Εκρών Α.Π.7

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ7 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάση	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
7a	Θέσεις ελιμενισμού που δημιουργούνται	E	T3275	Αριθμός		2,00	1	113.900.000,00	97.720.853,00	5.147.718,00	2	0	0%	0%	100%
7b	Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών	E	SO022	Αριθμός		10,00	2	38.000.000,00	25.999.317,4	19.635.556,8	11	0	0%	0%	110%
7c	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	E	CO15	χλμ.		5,50	1	82.000.000,00	65.819.595,05	47.449.215,00	5,35	0	0%	0%	97,28%
7c	Πλήθος οχημάτων/Εξοπλισμού	E	SO003	Αριθμός		92,00	0	30.000.000,00	0	0	92	0	0%	0%	100%
7e	Δίκτυο φυσικού αερίου	E	SO010	χλμ		102,00	0	5.382.185,00	0	0	102,00	0	0%	0%	100%

Πηγή:

Ιδία

Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 56: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.7

ΑΠ7 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
7.a.1	Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	A	T3271	Διακινηθέντες επιβάτες κρουαζιέρας	1.302.581	2.282.728	1.098.091
7.b.1	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	A	T3277	Αριθμός ατόμων	58,00	48,00	44
7.c.1	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	A	T3272	Πληθυσμός	60.000,00	85.000,00	-
7.e.1	Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές	A	T3273	Αριθμός ατόμων	2.616.000	2.623.650	-

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 57: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.7

ΑΠ 7 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (έως 30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
7b	Ενέργειες οδικής ασφάλειας	E	03402	Αριθμός	1	0	0%
7b	Θύματα (νεκροί & τραυματίες σε τροχαία ατυχήματα)	A	03404	Άτομα	0	0	0%
7c	Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	A	04302	Άτομα	31.200	0	0%
7c	Υποστηρικτικές υποδομές αναγκαίες για τη λειτουργία μέσων σταθερής τροχιάς	E	04305	Αριθμός	1	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκροών

T3275: Θέσεις ελλιμενισμού που δημιουργούνται

Αποτελεί ειδικό δείκτη παρακολούθησης των εκροών που σχετίζεται άμεσα με τις δύο δημιουργούμενες θέσεις ελλιμενισμού στο λιμάνι του Πειραιά. Ο δείκτης συνδέεται μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) με ένα (1) ενταγμένο έργο, τα οποία καλύπτουν το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 100%, αλλά παρουσιάζουν μηδενική υλοποίηση στις τιμές του δείκτη, κυρίως λόγω της ιδιαιτερότητας της μέτρησης των τιμών των δεικτών ΕΤΠΑ.

S0022 Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Είναι ειδικός ομογενοποιημένος δείκτης και αφορά στον αριθμό των ενεργειών οδικής ασφάλειας - παρεμβάσεις βελτίωσης της οδικής ασφάλειας στο υφιστάμενο οδικό δίκτυο καθώς και στις ενέργειες βελτίωσης της οδικής ασφάλειας των πεζών (π.χ. πεζογέφυρες). Ο δείκτης τροφοδοτείται από δύο (2) ενταγμένα έργα με ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 110%.

CO15: Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό

Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη που αφορά την ολοκλήρωση της γραμμής επέκτασης του TRAM προς Πειραιά (μεταφερόμενο έργο από ΠΕΠ Αττικής 2007 – 2013). Σημειώνεται ότι η αναντιστοιχία μεταξύ μήκους γραμμών και προϋπολογισμού οφείλεται στην Προμήθεια Τροχαίου υλικού (συρμών) για την εξυπηρέτηση της πρόσθετης επιβατικής κίνησης. Ο ακριβής προσδιορισμός του φυσικού αντικείμενου του έργου της επέκτασης του Τραμ στον Πειραιά θα προσδιορισθεί με την ολοκλήρωση της διαδικασίας «διαχωρισμού» του Φυσικού Αντικείμενου μεταξύ των δύο Προγραμματικών Περιόδων. Τα στοιχεία παρέχονται από το Τμήμα Σχεδιασμού Μεταφορών της Αττικό Μετρό ΑΕ. Κοινός δείκτης (κωδ. 15, Παρ.Ι, Καν.1301/2013). Ο δείκτης συνδέεται με ένα (1) ενταγμένο έργο με ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 110%.

SO003: Πλήθος οχημάτων/Εξοπλισμού

Ο δείκτης μετρά τον αριθμό οχημάτων, φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, που επανδρώνουν το στόλο των ΜΜΜ, με στόχο την βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών της δημόσιας συγκοινωνιακής εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού στην Αττική, την αύξηση της ελκυστικότητας των καθαρών ΜΜΜ, καθώς και την ενίσχυση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας στο πλαίσιο της Επ. Προτεραιότητας 7c. Είναι ειδικός ομογενοποιημένος δείκτης και η τιμή στόχος (92) προσδιορίζεται με βάση το μέσο μοναδιαίο κόστος ανά όχημα (~325.000,00), λαμβάνοντας υπόψη σχετικές εκτιμήσεις του αρμόδιου υπουργείου (Υπ. Μεταφορών), και τον διαθέσιμο προϋπολογισμό στην Επ. Προτεραιότητα 7c. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς από το ΟΠΣ (30.09.2020), ο δείκτης συνδέεται με μία πρόσκληση, την ΑΤΤ053 η οποία δεν έχει ακόμα ενταχθεί. Εντούτοις, η τιμή στόχος της δράσης καλύπτει το φυσικό στόχο του ΠΕΠ κατά 100%.

SO010: Δίκτυο φυσικού αερίου

Είναι ειδικός δείκτης, που αφορά στο μήκος σε χλμ από την επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου στην Περιφέρεια Αττικής. Η τιμή στόχος εκτιμάται σε 102 χλμ, με βάση στοιχεία της Εταιρείας Διανομής Αερίου Αττικής ΑΕ και προσδιορίστηκε με βάση τις ακόλουθες παραδοχές: κόστος δικτύου ~75 €/μ κόστος παροχής ~1.200 €/παροχή. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς από το ΟΠΣ (30.09.2020), ο δείκτης συνδέεται με μία πρόσκληση, την ΑΤΤ091 η οποία δεν έχει ακόμα ενταχθεί. Εντούτοις, η τιμή στόχος της δράσης καλύπτει το φυσικό στόχο του ΠΕΠ κατά 100%.

Δείκτες Αποτελεσμάτων**T3271: Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά**

Αφορά στο σύνολο των διακινηθέντων επιβατών κρουαζιέρας στο λιμάνι του Πειραιά. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα στοιχεία της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού του ΟΛΠ. Η τιμή βάσης αφορά πραγματικά στοιχεία διακινηθέντων επιβατών κρουαζιέρας για το 2013, ενώ η τιμή στόχος προσδιορίζεται βάση μελετών για μελλοντικές ανάγκες για διακίνηση επιβατών κρουαζιέρας στο λιμάνι του Πειραιά, που διενεργούνται από την Ομάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού του ΟΛΠ. Ο δείκτης μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) παρουσιάζει την ένταξη μίας (1) πράξης για την επέκταση του λιμανιού του Πειραιά για την εξυπηρέτηση της κρουαζιέρας συνολικής επιλέξιμης δαπάνης 97.720.853€, με τιμή στόχο 1.335.335 επιβάτες, ωστόσο η πράξη δεν έχει ξεκινήσει να τροφοδοτεί ακόμα το δείκτη. Αναφέρεται ότι ο στόχος του ΕΠ είναι αύξηση του σχετικού αριθμού από 1.302.581 στους 2.282.728 επιβάτες το 2023, συνεπώς με την επίτευξη του στόχου του ανωτέρω ενταγμένου έργου, υπερκαλύπτεται ο στόχος του προγράμματος.

T3277: Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)

Αφορά στον αριθμό των θανάτων, από θανατηφόρα τροχαία ατυχήματα και κυρίως από τις παρασύρσεις πεζών. Η παρακολούθηση του δείκτη θα πραγματοποιείται από τα ετήσια στατιστικά στοιχεία, Ημερήσια ανάλυση θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων της Ελληνική Αστυνομία. Για το δείκτη, εντοπίζεται ενταγμένη πράξη που αφορά στην κατασκευή πεζογέφυρων σε βασικούς οδικούς άξονες της λεκανοπεδίου η οποία έως τη χρονική στιγμή συγγραφής του παρόντος, δεν παράγει στοιχεία για το δείκτη. Ο στόχος του δείκτη είναι η μείωση από τα 58 στα 48 θανατηφόρα συμβάντα και σύμφωνα με τα στοιχεία της Αστυνομίας αυτά ανέρχονταν στα 44 για το 2019.

T3272: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς

Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα στοιχεία που παρέχονται από το Τμήμα Σχεδιασμού Μεταφορών της Αττικό Μετρό ΑΕ. Η τιμή βάσης του δείκτη προσδιορίζεται στις 60.000 εξυπηρετούμενο πληθυσμό από το ΤΡΑΜ που αποτελεί τη τιμή βάσης από τη προηγούμενη προγραμματική περίοδο (αναφορά στο ΠΕΠ Αττικής 2007-13). Ενώ η τιμή στόχος προσδιορίζεται από τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό από το έργο της Δυτικής επέκτασης του ΤΡΑΜ στο Πειραιά (25.000). Ως προς το δείκτη αποτελέσματος T3272, υπάρχει η ενταγμένη πράξη της δυτικής επέκτασης του ΤΡΑΜ προς Πειραιά η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα.

T3273: Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές

Ο δείκτης μετρά τον πληθυσμό των περιοχών που θα καλυφθούν από την επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική. Η τιμή-βάσης ανέρχεται σε 2.616.000 άτομα, ενώ η τιμή-στόχος για το 2023 προσδιορίζεται σε 2.623.650 άτομα, βάσει σχετικών στοιχείων της Εταιρείας Διανομής Αερίου Αττικής (ΕΔΑ Αττικής) ΑΕ. Ο δείκτης έχει ενσωματωθεί στην

πρόσκληση ΑΤΤ091 η οποία δεν έχει ακόμα ενταχθεί. Η τιμή στόχος της δράσης είναι 2.730.000,00 άτομα.

Πρόσθετοι Δείκτες

03402: Ενέργειες οδικής ασφάλειας

Αποτελεί πρόσθετο δείκτη εκροών στο πλαίσιο της ΕΠ 7b και της πρόσκλησης ΑΤΤ055 για τον εξοπλισμό των υπηρεσιών τροχαίας για την παροχή ενεργητικής ασφάλειας στους χρήστες οδικού δικτύου στην Περιφέρεια Αττικής. Τροφοδοτείται από μία ενταγμένη πράξη με ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα στο 0%.

03404: Θύματα (νεκροί & τραυματίες σε τροχαία ατυχήματα)

Είναι πρόσθετος δείκτης αποτελέσματος στο πλαίσιο της ΕΠ 7b και της πρόσκλησης ΑΤΤ055. Στο ΟΠΣ δεν καταγράφεται τιμή στόχος της μίας (1) ενταγμένης πράξης, και το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα είναι μηδενικό.

04302: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς

Είναι πρόσθετος δείκτης αποτελέσματος στο πλαίσιο της ΕΠ 7c και της πρόσκλησης ΑΤΤ042. Τροφοδοτείται από μία (1) ενταγμένη πράξη με στόχο ΤΔΠ τα 31.200 άτομα, ενώ το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα είναι μηδενικό.

04305: Υποστηρικτικές υποδομές αναγκαίες για τη λειτουργία μέσων σταθερής τροχιάς

Αποτελεί πρόσθετο δείκτη εκροών στο πλαίσιο της ΕΠ 7c και της πρόσκλησης ΑΤΤ110, συνδέεται με μία (1) ενταγμένη πράξη και στόχο μία (1) υποστηρικτική υποδομή, ενώ το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα είναι μηδενικό.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ 7 αξιολογείται ως αρκετά ικανοποιητική. Εντοπίζεται ενεργοποίηση δράσεων και στις τρεις Επενδυτικές Προτεραιότητες 7a, 7b και 7c. Τα τεχνικά ζητήματα που είχαν προκύψει και αναφερθεί στην Αξιολόγηση του 2018, έχουν αντιμετωπισθεί, οπότε και η αποτελεσματικότητα για τους επιχειρησιακούς δείκτες T3275, SO022 και CO15 είναι ιδιαίτερα υψηλή με ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου γύρω στο 100% και σημαντική καταγραφή δαπανών στο ΟΠΣ. Για τους δείκτες SO003 και SO010, εντοπίζεται η ενεργοποίηση από μίας πρόσκλησης, οι οποίες δεν έχουν ακόμα ενταχθεί, ωστόσο οι τιμές στόχου των ΤΔΠ καλύπτουν το φυσικό στόχο του προγράμματος κατά 100%. Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος, ικανά δεδομένα για την άντληση συμπερασμάτων προκύπτουν για τους δείκτες T3271 και T3277, οπότε και διαφαίνεται ότι καλύπτουν τους στόχους του ΕΠ Αττικής. Σχετικά με τους πρόσθετους δείκτες που έχουν

ενσωματωθεί στις προσκλήσεις ΑΤΤ055, ΑΤΤ042 και ΑΤΤ110 δεν παρατηρούνται τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ διότι δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμα οι πράξεις.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ**

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

3.1.9 Άξονας Προτεραιότητας 8-Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Α.Π.8: Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Πίνακας 58: Δείκτες Εκρών Α.Π.8

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)									
ΑΠ8 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6	
8iii	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	E	11304	Αριθμός		425,00	0	4.473.000	0	0	0	0	0%	0%	0%	
8v	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	E	C023	Αριθμός		290,00	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%	
8v	Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται/αναβαθμίζονται	E	SO007	Αριθμός		4	1	1.978.000	1.914.693	0	1	0	0%	0%	25%	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 59: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.8

ΑΠ8 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
8.iii.1	Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	A	11305	Αριθμός	312	310	-
8.v.1	Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την ενίσχυσή τους	A	T3282	Αριθμός	160	189	-

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 60: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.8

ΑΠ 8 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (έως 30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
8v	Μηχανισμός Στρατηγικής Πληροφόρησης και Ενημέρωσης Επιχειρήσεων	E	05507	Αριθμός	1	1	100%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σύμφωνα με την τελευταία (3^η) αναθεώρηση, για το ΕΠ Αττικής «2014-2020», αναφέρεται για τον Άξονα Προτεραιότητας 8:

Στο πλαίσιο της Επενδυτικής προτεραιότητας 8iii:

- Λόγω της μεταβολής του προϋπολογισμού της Κατηγορίας Παρέμβασης (104), η τιμή στόχος για το δείκτη εκρών 11304 «Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων» σύμφωνα με το μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη, μειώνεται από 480 σχέδια σε 425.
- Μεταβάλλεται η τιμή στόχος του δείκτη αποτελέσματος 11305: «Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης», ο οποίος επηρεάζεται από τη μεταβολή του παραπάνω δείκτη εκρών, και σύμφωνα με την μεθοδολογία υπολογισμού του, γίνεται εκτίμηση ότι τα 3/4 (73%) των επιχειρήσεων που θα ιδρυθούν θα συνεχίζουν τη λειτουργία τους ένα χρόνο μετά την ενίσχυση. Επομένως, κάνοντας τους ανάλογους υπολογισμούς, η νέα τιμή στόχος που προκύπτει ισούται με 310 επιχειρήσεις, έναντι 350 επιχειρήσεων που ήταν η αρχική τιμή.

Δείκτες Εκρών

11304: Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων

Αποτελεί ειδικό δείκτη παρακολούθησης των εκροών. Ο υπολογισμός / εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη προσδιορίστηκε με μέσο μοναδιαίο κόστος: € 25.000,00 (λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία εφαρμογής των Προγραμμάτων του ΟΑΕΔ *Νέοι Ελεύθεροι Επαγγελματίες & Νέοι Επιστήμονες* που υλοποιήθηκαν κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013). Ο δείκτης παρακολουθείται από το Σύστημα Παρακολούθησης των ΚΕ (ΠΣΚΕ). Σύμφωνα με την παραπάνω μεθοδολογία, και δεδομένης της μεταβολής του προϋπολογισμού της αντίστοιχης Κατηγορίας Παρέμβασης (104) η νέα τιμή στόχος για το 2023 διαμορφώνεται στα 425 υποστηριζόμενα σχέδια. Στο ΟΠΣ, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων (30.09.2020) δεν εντοπίζεται ενταγμένα έργα, με αποτέλεσμα το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου να είναι μηδενικό. Ο δείκτης έχει, ωστόσο, ενσωματωθεί στις προσκλήσεις ΣυΔΝΑ4 και ΕΑΤΑ13 με συνολικό Π/Υ 4.473.000€ και στόχο τα 225 επιχειρηματικά σχέδια, οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί ακόμα.

C023: Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)

Ο δείκτης μετρά μικρομεσαίες επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως «μικρή επιχείρηση» ορίζεται αυτή που απασχολεί έως 50 άτομα και τους οποίους ο ετήσιος κύκλος εργασιών/ισολογισμός δεν υπερβαίνει τα 10 εκ. ευρώ. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως «πολύ μικρή επιχείρηση» (ΠΜΕ) ορίζεται αυτή που απασχολεί έως 10 άτομα και τους οποίους ο ετήσιος κύκλος εργασιών/ισολογισμός δεν υπερβαίνει τα 2 εκ. ευρώ. Αποτελεί κοινό δείκτη και ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη εκτιμάται με το μέσο μοναδιαίο κόστος ενίσχυσης 34 .000€ ΔΔ με βάση τον μέσο όρο της Δράσης « Διαρθρωτική Προσαρμογή» ανά επιχείρηση ή ομάδα επιχειρήσεων και περιλαμβάνει συμβουλευτική επιχειρήσεων, κατάρτιση εργαζομένων των επιχειρήσεων που ενισχύονται του ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013. Οι ΜΜΕ που ωφελούνται άμεσα από το ΕΚΤ και όχι όσες ΜΜΕ είναι δικαιούχοι σύμφωνα με το άρθρο 2 του Καν. 303/2013. Με βάση τα στοιχεία του ΟΠΣ, δεν εντοπίζονται ενταγμένα έργα που να συνδέονται με το δείκτη.

S0007: Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται / αναβαθμίζονται

Αποτελεί νέο ομογενοποιημένο δείκτη και αφορά στον αριθμό των δημιουργούμενων και αναβαθμιζόμενων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών, που απευθύνονται στους πολίτες. Εντοπίζονται τέσσερα (4) έργα, ενώ σημειώνεται ότι το ποσοστό επίτευξης του φυσικού στόχου ανέρχεται στο 175%, μιας και το σύνολο της τιμής στόχου των ανωτέρω ενταγμένων πράξεων είναι επτά (7) αναβαθμίσεις ψηφιακών υπηρεσιών, ενώ ο σχεδιασμός στο αναθεωρημένο πρόγραμμα αφορούσε σε τέσσερις (4). Ο δείκτης προέρχεται από τους δείκτες που εντάσσονται στον ΑΠ 2 και έχει αξιοποιηθεί στην πρόσκληση ΑΣΔΑ_07 που αφορά στο Παρατηρητήριο Αναδιάρθρωσης και Προσαρμοστικότητας των Επιχειρήσεων και των Εργαζομένων της Δυτικής Αθήνας. Αντιστοιχεί σε ένα (1) ενταγμένο έργο και συμβάλει στην επίτευξη του φυσικού στόχου του δείκτη κατά 25%.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

11305: Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης

Για την τιμή στόχο του δείκτη, γίνεται εκτίμηση ότι τα 3/4 (73%) των επιχειρήσεων που θα ιδρυθούν θα συνεχίζουν τη λειτουργία τους ένα χρόνο μετά την ενίσχυση. Η εκτίμηση αυτή βασίζεται στους μέσους όρους του δείκτη επιβίωσης των ατομικών επιχειρήσεων τριών κρατών (Ιταλίας, Ισπανίας, Πορτογαλίας) η οικονομία των οποίων έχει ομοειδή χαρακτηριστικά με την Ελληνική λόγω του ότι δε υπάρχει διαθέσιμη τιμή για την Ελλάδα. Ο δείκτης δύναται να παρακολουθείται από έρευνα πεδίου ή / και με σύστημα παρακολούθησης της ΔΑ μέσω της υποχρέωσης υποβολής οικονομικών καταστάσεων από τους αποδέκτες της ενίσχυσης η εναλλακτικά από τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου είτε μέσω TAXISNET. Σύμφωνα με την παραπάνω μεθοδολογία, και λόγω της μεταβολής του δείκτη εκρών 11304, από την μεταβολή του οποίου επηρεάζεται ο εν λόγω δείκτης, η νέα τιμή στόχος που προκύπτει είναι 310 επιχειρήσεις. Μέχρι τις 30.09.2020 δεν εντοπίζονται στο ΟΠΣ ενταγμένα έργα που να τροφοδοτούν το δείκτη. Εντούτοις, ο δείκτης έχει αξιοποιηθεί στις προσκλήσεις ΣυDNA4 και ΕΑΤΑ13 με συνολικό Π/Υ 4.473.000€ και τιμή στόχο των δράσεων τις 34 επιχειρήσεις.

T3282: Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή λειτουργία τους μετά την ενίσχυση

Για την τιμή βάσης του δείκτη, γίνεται η παραδοχή ότι το 55% των επιχειρήσεων που ενισχύθηκαν την τρέχουσα προγραμματική περίοδο στο πλαίσιο της δράσης «Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζόμενων και επιχειρήσεων» βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία. Το ποσοστό αυτό προκύπτει από τον βαθμό ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων χωρίς αποκλίσεις από το αρχικά εγκεκριμένα που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο τού Άξονα 3 του ΠΕΠ Αττικής 2007-2013 με χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ. Δεν υπάρχουν αντίστοιχα απολογιστικά στοιχεία για την δράση «Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζόμενων και επιχειρήσεων». ου δόθηκαν μέσω Για την τιμή στόχο γίνεται εκτίμηση ότι το 65% των επιχειρήσεων που θα υποστηριχθούν θα βελτιώσουν τη λειτουργία τους ένα χρόνο μετά την ενίσχυση λόγω της βελτίωσης του οικονομικού κλίματος και τερματισμού της ύφεσης όπως δείχνουν τα πρόσφατα στοιχεία της μεταβολής του ΑΕΠ για το Α και το Β τρίμηνο του 2014 που καταγράφουν για πρώτη φορά μετά το 2008 θετικό ρυθμό μεταβολής. Σημειώνεται ότι για να είναι αξιόπιστη η μέτρηση θα πρέπει να ορισθεί συγκεκριμένο ποσοτικό διαρθρωτικό οικονομικό μέγεθος που θα μετράται πριν και μετά από την ενίσχυση όπως για παράδειγμα η μεταβολή στην παραγωγικότητα της εργασίας των ενισχυόμενων επιχειρήσεων Ο δείκτης δύναται να παρακολουθείται από έρευνες πεδίου (2016, 2018, 2020, 2022) ή / και από το σύστημα παρακολούθησης της Δ.Α μέσω της υποχρέωσης υποβολής οικονομικών καταστάσεων από τους αποδέκτες της ενίσχυσης η εναλλακτικά από τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου είτε μέσω TAXIS-NET. Ο στόχος για το 2023 είναι οι 189 επιχειρήσεις, ενώ συνδέεται με μία (1) ενταγμένη πράξη της πρόσκλησης ΑΣΔΑ_07 και τιμή στόχο ΤΔΠ τις 49 επιχειρήσεις, χωρίς να εμφανίζει ακόμα τιμές υλοποίησης.

Πρόσθετοι Δείκτες**05507: Μηχανισμός Στρατηγικής Πληροφόρησης και Ενημέρωσης Επιχειρήσεων**

Αποτελεί πρόσθετο δείκτη εκρών, που έχει αξιοποιηθεί στην πρόσκληση EATA8 στο πλαίσιο της ΕΠ 8ν. Το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα ανέρχεται στο 100%, μιας και η πράξη περαιώθηκε στο τέλος του 2019.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Ο ΑΠ 8 αξιολογείται ότι παρουσιάζει μη ικανοποιητική απόδοση. Οι βασικοί επιχειρησιακοί δείκτες του Άξονα, 11304 και C023 δεν αντιστοιχούν με ενταγμένα έργα, με αποτέλεσμα να επιδεικνύουν μηδενικά ποσοστά επίτευξης φυσικών στόχων. Ο δείκτης 11304 έχει, ωστόσο, ενσωματωθεί στις προσκλήσεις ΣΥΔΝΑ4 και EATA13 με συνολικό Π/Υ 4.473.000€ και στόχο τα 225 επιχειρηματικά σχέδια, οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί ακόμα. Ο δείκτης C023 δεν έχει αξιοποιηθεί μέχρι την συγγραφή της παρούσας αξιολόγησης σε πρόσκληση. Ο δείκτης SO007 αποτελεί 'δανεικό' επιχειρησιακό δείκτη από τον ΑΠ 2 και έχει ενσωματωθεί στην πρόσκληση ΑΣΔΑ_07, συμβάλλοντας κατά 25% στο φυσικό στόχο του ΠΕΠ. Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος, δεν προκύπτουν αρκετά στοιχεία για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Ο μοναδικός πρόσθετος δείκτης 05507, παρουσιάζει ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα στο 100% μιας και αναφέρεται στην περαιωμένη πράξη του Κέντρου Στήριξης Επιχειρηματικότητας της πρόσκλησης EATA8.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο των προσκλήσεων ΑΤΤ098 και ΣΥΔΝΑ9 με συνολικό Π/Υ 9.187.000€, οι οποίες δεν έχουν ακόμα ενταχθεί, αξιοποιήθηκε ο κοινός δείκτης CR03 άμεσων αποτελεσμάτων του ΕΚΤ με τιμή στόχο στις δύο δράσεις τους 6.250 συμμετέχοντες. Αφορά στους συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους. Αναλυτικότερα, άτομα που έχουν συμμετάσχει σε πράξη ΕΚΤ/ΠΑΝ και που απέκτησαν εξειδίκευση μετά τη λήξη της συμμετοχής τους στην πράξη. Εξειδίκευση» (ο αγγλικός όρος είναι «qualification») σημαίνει "ένα τυπικό αποτέλεσμα (formal outcome) που προέρχεται από μια διαδικασία πιστοποίησης (assessment and validation process) στο πλαίσιο της οποίας προσδιορίζεται από αρμόδιο φορέα (competent body) ότι το άτομο έχει αποκτήσει μαθησιακές δεξιότητες με συγκεκριμένα κριτήρια (learning outcomes to given standards). Ο δείκτης αναφέρεται μόνο στην εξειδίκευση που αποκτήθηκε ως αποτέλεσμα της πράξης ΕΚΤ «αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους» θεωρείται το διάστημα αμέσως μετά την ημερομηνία εξόδου του συμμετέχοντα από την πράξη έως max. 4 εβδομάδες μετά. Ο δείκτης μετρά μόνο τους συμμετέχοντες που οι εξετάσεις πιστοποίησής τους για την απόκτηση εξειδίκευσης διεξήχθησαν εντός του χρονικού διαστήματος των 4 εβδομάδων.

Στο ίδιο πλαίσιο προσκλήσεων έχει αξιοποιηθεί και ο δείκτης CO05: Απασχολούμενοι συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων, με τιμή στόχο των δράσεων τους 6.250 συμμετέχοντες. Στο δείκτη CO05 μετρούνται οι συμμετέχοντες που όταν εισέρχονται στις πράξεις ΕΚΤ είναι εργαζόμενοι/αυτοαπασχολούμενοι (συμπεριλαμβανομένων των απασχολούμενων/αυτοαπασχολούμενων σε επιδοτούμενες θέσεις από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα απασχόλησης).

3.1.10 Άξονας Προτεραιότητας 9-Πρώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής

Α.Π.9: Πρώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής

Πίνακας 61: Δείκτες Εκρών Α.Π.9

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ 8 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάση	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
9i	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Ε	10501	Αριθμός		40.000	6	97.141.942,00	82.200.043,69	74.043.633,89	53.529	79.488	199,6%	146,9%	135,8%
9i	Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	Ε	10902	Αριθμός		1.500	5	9.400.000,00	2.876.350,00	0	2.330	0	0%	0%	155,3%
9ii	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομα)	Ε	CO15	Αριθμός		300	44	19.250.000,00	28.693.051,44	11.866.723,61	24.122	0	0%	0%	8.040,7%
9ii	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Ε	05502	Αριθμός		65	174	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

226

9ii	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	E	05503	Αριθμός		270.000	177	66.118.960,0 0	99.723.466,9 1	44.395.094,2 2	226.425	352.742	130,6%	150,4%	83,9%
9.iii	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	E	10501	Αριθμός		110	6	1.731.054,00	802.644,00	691.524,00	800	352	320,0%	44,0%	727,3%
9.iii	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	E	05502	Αριθμός		35	174	76.085.060,0 0	107.651.893, 8	47.909.056,2 2	244	185	528,6%	75,8%	697,1%
9.iii	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	E	05503	Αριθμός		7.000	35	9.966.100,00	7.928.427,00	3.513.962,00	10.210	3.102	44,3%	30,4%	145,9%
9iii	Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	E	11501	Αριθμός		600	3	14.267.046,0 0	14.267.034,0 0	9.575.467,00	1.355	723	120,5%	53,4%	225,8%
9iv	Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)	E	11202	Αριθμός		192.780	2	22.312.500,0 0	22.123.068,0 0	1.569.007,00	192.780	0	0%	0%	100%
9iv	Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) που λειτουργούν	E	11203	Αριθμός		54	2	22.312.500,0 0	22.123.068,0 0	1.569.007,00	54	0	0%	0%	100%
9iv	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας	E	11204	Αριθμός		745	11	11.266.000,0 0	330.785,00	34.329,00	2.823	0	0%	0%	37,9%
9iv	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για Εξαρτήσεις	E	11205	Αριθμός		900	6	6.450.800,00	0	0	12.750	0	0%	0%	1.416,7%

227	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	E	05502	Αριθμός	137	75	26.152.000	34.793.615	14.820.971	139	111	81,0%	79,1%	101,5%
9iv	Αριθμός επωφελομένων των υποστηριζόμενων δομών	E	05503	Αριθμός	60.000	77	26.152.000	34.793.615	14.820.971	69.931	100.288	167,1%	143,4%	116,6%
9iv	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	E	CO22	Αριθμός	1	53	137.003.800,00	35.504.320,00	15.311.298,00	55	41	4.100%	74,5%	5.500%
9v	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	E	11301	Αριθμός	536	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
9v	Αριθμός Κέντρων Στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	E	11302	Αριθμός	1	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%
9iv	Κόστος των δράσεων ΕΚΤ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19	E	CV30	Ευρώ	109.400.000,00	1	109.400.000,00	0	0	90.201.800,00	0	0%	0%	82,45%
9iv	Αριθμός δομών φορέων που υποστηρίζονται για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19	E	CV33	Αριθμός	73	1	109.400.000,00	0	0	73	0	0%	0%	100%
9iv	Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται/αναβ αθμίζονται	E	SO007	Αριθμός	4	1	2.993.000,00	2.993.000,00	0	1	0	0%	0%	25%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 62: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.9

ΑΠ8 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
9i	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	A	10502	Αριθμός	6.616	32.000	14.740
9i	Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	A	10903	Αριθμός	472	225	0
9ii	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	A	05504	Αριθμός	0	65	6
9ii	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομα) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέσεις	A	11104	Αριθμός	472	30	-
9iii	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	A	10502	Αριθμός	5	40	68
9iii	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	A	05504	Αριθμός	0	35	7
9iii	Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	A	11509	Ποσοστό	5,84%	6,21%	-
9iv	Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο	A	11206	Ποσοστό	0%	35%	-

	σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)						
9iv	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια	A	11207	Ποσοστό	8,86%	0,32%	-
9iv	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις	A	11208	Ποσοστό	0%	7,94%	-
9iv	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	A	05504	Αριθμός	0	137	7
9v	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	A	11303	Αριθμός	317	375	-

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 63: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.9

ΑΠ 8 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (έως 30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
9iii	Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ	A	11209	Άτομα	2.285	0	0%
9iv	Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ	A	11209	Άτομα	7.147	0	0%
9iv	Αριθμός ωφελούμενων από κοινωνικές δράσεις ΟΧΕ	E	11211	Άτομα	7.055	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σύμφωνα με την τελευταία (3^η) αναθεώρηση, για το ΕΠ Αττικής «2014-2020», αναφέρεται για τον Άξονα Προτεραιότητας 9:

Στο πλαίσιο της Επενδυτικής προτεραιότητας 9ii:

- Παρά την μεταβολή του προϋπολογισμού της Κατηγορίας Παρέμβασης (110), καμία τιμή στόχος των δεικτών εκροών και αποτελέσματος δεν μεταβάλλεται καθώς όπως αναφέρθηκε και παραπάνω οι επιπλέον πόροι θα υποστηρίξουν ήδη υφιστάμενες δομές Κέντρων Κοινότητας στα οποία λειτουργούν και Κέντρα Μεταναστών.

Δείκτες Εκροών

10501: Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων

Αποτελεί ειδικό δείκτη παρακολούθησης εκροών. Όλοι οι συμμετέχοντες όπως ορίζονται και μετρούνται στο άθροισμα τιμών των κοινών δεικτών συμμετεχόντων CO01+CO03+CO05. Ο κάθε συμμετέχων (το κάθε άτομο που αποδεσμεύεται από τη φροντίδα) μετράται μία φορά στο δείκτη και στη πράξη. Ο δείκτης μετράται μέσω της επεξεργασίας των μικροδεδομένων (microdata) που καταχωρούνται στα απογραφικά δελτία εισόδου των πράξεων.

Στην ΕΠ 9i, ο δείκτης έχει ως στόχο για το 2023 τα 40.000 άτομα. Εντοπίζονται έξι (6) ενταγμένα έργα με υψηλή απόδοση. Το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα ανέρχεται στο 146,9% και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 135,8%.

Στην ΕΠ 9iii, ο δείκτης έχει ως στόχο για το 2023 τα 110 άτομα. Συνδέεται με έξι (6) ενταγμένα έργα με υψηλές τιμές υλοποίησης, με αποτέλεσμα το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα να ανέρχεται στο 44% και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 727,3%.

10902: Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης

Είναι κοινός δείκτης, η τιμή στόχος έχει προσδιοριστεί λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα δεδομένα - από συναφείς πράξεις (ΤΟΠΕΚΟ / ΤΟΠΣΑ) - για το μέσο μοναδιαίο κόστος κατάρτισης ανά ωφελούμενο της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Σύμφωνα με τον ορισμό της Eurostat άνεργοι είναι τα άτομα ηλικίας 15-74 ετών που δεν εργάζονται, αναζητούν εργασία και είναι διαθέσιμοι για εργασία. Τα άτομα που είναι εγγεγραμμένοι άνεργοι σύμφωνα με το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο κάθε Κ-Μ μετρώνται σε αυτόν τον δείκτη ακόμα και αν δεν πληρούν και τα τρία παραπάνω κριτήρια. Στην ΕΠ 9i, ο δείκτης έχει ως στόχο τους 1.500 άνεργους. Εντοπίζονται πέντε (5) ενταγμένα έργα, τα οποία όμως δεν παρουσιάζουν καταγραφή υλοποίησης στο ΟΠΣ. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο υψηλό 155,3%.

CO15: Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)

Είναι κοινός δείκτης. Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Επιτροπής, οι μετανάστες είναι οι μόνιμα διαμένοντες πολίτες τρίτης χώρας, ενώ τα άτομα αλλοδαπής προέλευσης και οι μειονότητες προσδιορίζονται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία κάθε Κ-Μ. Η τιμή στόχος υπολογίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τον σχεδιασμό της αρμόδιας Ειδικής Γραμματείας για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά. Στο πλαίσιο της ΕΠ 9iii, ο δείκτης έχει στόχο στο ΠΕΠ τους 300 συμμετέχοντες. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), προκύπτουν 44 ενταγμένα έργα, χωρίς καταγεγραμμένες τιμές υλοποίησης και με ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου το υψηλό 8.040,7%. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι σχετικές προσκλήσεις ΑΤΤ025, ΑΤΤ028 και ΑΤΤ092 που αξιοποιούν το δείκτη έχουν τιμή στόχο 24.122 συμμετέχοντες έναντι 300 που είναι ο στόχος στο πρόγραμμα.

05502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών

Αποτελεί ειδικό δείκτη παρακολούθησης των εκροών. Ως «υποστηριζόμενες δομές» εννοούνται οι κάτωθι δομές που ενισχύονται/ συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και ωφελούνται άμεσα από την εν λόγω χρηματοδότηση:

1. Κέντρα Κοινότητας (ΚΚ),
2. ΣΥΔ,
3. ΚΔΗΦ,
4. Δομές παροχής βασικών αγαθών (Κοινωνικά παντοπωλεία, φαρμακεία, συσσίτια),
5. Δομές αστέγων (υπνωτήρια και κέντρα ημέρας),
6. Δομές κακοποιημένων γυναικών (ξενώνες και συμβουλευτικά κέντρα),
7. ΚΗΦΗ.
8. Δομές για Ρομά

Ο δείκτης 05502 είναι ειδικός προγραμματικός δείκτης εκροών για φορείς (programme specific output indicator for entities). Μετράται σε επίπεδο πράξης. Η κάθε δομή μετράται μία φορά στο επίπεδο της πράξης. Άρα αν η ίδια δομή ενισχυθεί από 2 πράξεις, θα μετρηθεί 2 φορές στο δείκτη (μία φορά σε κάθε πράξη). Οι δράσεις που παρακολουθεί ο συγκεκριμένος δείκτης εκροών (Κέντρα Κοινότητας, Δομές Αστέγων) διαχωρίζεται / διαφοροποιείται από τις δράσεις υποστήριξης των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά. Οι δράσεις υποστήριξης των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, είναι δράσεις που απευθύνονται σε «συμμετέχοντες» κατά τον ορισμό των κοινών δεικτών του Παραρτήματος Ι του Καν. ΕΚΤ, και συνδέονται με το δείκτη συμμετεχόντων CO15. Οι δράσεις ενίσχυσης δομών αντίθετα (ΚΚ, ή/και Δομές Αστέγων), είναι δράσεις συστημικού χαρακτήρα (capacity building operations), έχουν ομάδα στόχου φορείς (entities) και τα άτομα που λαμβάνουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους θεωρούνται έμμεσα ωφελούμενοι.

Ο δείκτης στην ΕΠ 9ii δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα, οπότε και τα ποσοστά επίτευξης είναι μηδενικά. Στην ΕΠ 9.iii, ο δείκτης έχει στόχο για το 2023 τις 35 δομές. Αντιστοιχεί σε 174 ενταγμένα έργα τα οποία δείχνουν υψηλή απόδοση με υλοποίηση τις 185 δομές, το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα είναι 75,8% και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο 697,1%. Ο δείκτης περιλαμβάνεται και στην ΕΠ 9iv με τιμή στόχο τις 137 δομές. Συνδέεται με 77 ενταγμένα έργα με τιμή υλοποίησης τις 11 δομές, ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα στο 79,1% και ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 101,5%.

05503: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών

Είναι ειδικός δείκτης παρακολούθησης των εκροών. Ο δείκτης μετρά τα άτομα που λαμβάνουν/επωφελούνται από μία τουλάχιστον υπηρεσία από τις υποστηριζόμενες δομές, όπως αυτές ορίζονται στο δείκτη 05502. Η τιμή στόχου έχει υπολογιστεί με βάση τον αναμενόμενο αριθμό ωφελούμενων από τις ενταγμένες δομές των Κέντρων Κοινότητας και των Δομών για Αστέγους. Οι δράσεις που παρακολουθεί ο συγκεκριμένος δείκτης εκροών (Κέντρα Κοινότητας, Δομές Αστέγων) διαχωρίζεται / διαφοροποιείται από τις δράσεις υποστήριξης των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά. Οι δράσεις υποστήριξης των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, είναι δράσεις που απευθύνονται σε «συμμετέχοντες» κατά τον ορισμό των κοινών δεικτών του Παραρτήματος Ι του Καν.ΕΚΤ, και συνδέονται με το δείκτη συμμετεχόντων CO15. Οι δράσεις

ενίσχυσης δομών αντίθετα (ΚΚ,ή/και Δομές Αστέγων), είναι δράσεις συστημικού χαρακτήρα (capacity building operations), έχουν ομάδα στόχου φορείς (entities) και τα άτομα που λαμβάνουν τις προσφερόμενες υπηρεσίες τους θεωρούνται έμμεσα ωφελούμενοι.

Στην ΕΠ 9ii ο δείκτης έχει στόχο προγράμματος τους 270.000 επωφελούμενους και αντιστοιχεί μέχρι την 30.09.2020 σε 177 ενταγμένα έργα με υψηλά επίπεδα υλοποίησης, δηλαδή τους 352.742 επωφελούμενους, οπότε και το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα ανέρχεται στο 150,4%, ενώ το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 83,9%. Για την ΕΠ 9.iii, ο δείκτης έχει στόχο για το 2023 τους 7.000 επωφελούμενους και συνδέεται με 35 ενταγμένα έργα. Η υλοποίηση είναι αρκετά ικανοποιητική με ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα το 30,4% και ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 145,9%. Ο δείκτης περιλαμβάνεται και στην ΕΠ 9iv με τιμή στόχο τους 60.000 επωφελούμενους. Σε αυτή την περίπτωση προκύπτουν 77 ενταγμένα έργα με επίσης υψηλή απόδοση. Η τιμές υλοποίησης φθάνουν τις 100.288 επωφελούμενους με ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα το 143,4% και ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 116,6%.

11501: Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις

Αποτελεί ειδικό δείκτη παρακολούθησης των εκροών. Ο δείκτης μετρά τον αριθμό των σχολείων που υποστηρίζονται/επωφελούνται. Το κάθε σχολείο μετράται μία φορά σε κάθε σχολική χρονιά σε όλες τις περιπτώσεις πράξεων (είτε η πράξη καλύπτει μία σχολική χρονιά είτε περισσότερες). Ο δείκτης λαμβάνει τιμή όταν το σχολείο ξεκινά να ωφελείται/υποστηρίζεται. (ό,τι ισχύει και στους κοινούς δείκτες εκροών). Ο δείκτης μετράται σε επίπεδο πράξης (λαμβάνει τιμές επίτευξης στα Δελτία Δήλωσης Επίτευξης Δεικτών Πράξης). Η συγκεκριμένη δράση είναι δράση συστημικού χαρακτήρα. Σκοπός της είναι η υποστήριξη των σχολικών μονάδων με στελέχωση ειδικού εκπαιδευτικού / βοηθητικού προσωπικού (το ΕΚΤ συγχρηματοδοτεί τους μισθούς τους) ώστε να υποστηριχθούν οι μαθητές ΑμεΑ που φοιτούν στα εν λόγω σχολεία στις ίδιες τάξεις μαζί με τους άλλους μαθητές. Για το λόγο αυτό ούτε το βοηθητικό προσωπικό ούτε οι μαθητές ΑμεΑ θεωρούνται συμμετέχοντες κατά την έννοια των κοινών δεικτών και για αυτό σε όσα ΕΠ είχε συνδεθεί η Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Στήριξη με τον κοινό δείκτη CO16, η σύνδεση αυτή δεν είναι ορθή και ο δείκτης CO16 αφαιρέθηκε ως ακατάλληλος από την 9iii.

Στο πλαίσιο της ΕΠ 9iii, ο δείκτης έχει στόχο στο ΠΕΠ τις 600 σχολικές μονάδες και συνδέεται με τρία (3) ενταγμένα έργα, μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). οι καταγεγραμμένες τιμές υλοποίησης στο ΟΠΣ είναι 723 σχολικές μονάδες (στόχος ΤΔΠ 1.355 μονάδες), με συνέπεια το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα να είναι 53,4% και ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 225,8%.

11202: Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)

Είναι ειδικός δείκτης παρακολούθησης των εκροών. Μετρά τον αριθμό των ατόμων που βρίσκονται κάτω από το εισοδηματικό όριο της φτώχειας και ωφελούνται / λαμβάνουν υπηρεσίες που παρέχονται από τις TOMY. Ο συγκεκριμένος δείκτης αντικαθιστά τον T3293:

Ανασφάλιστοι πολίτες (περιλαμβάνονται και τα προστατευόμενα μέλη αυτών) και συμμετέχουν σε δράσεις του Health Safety Net, καθώς η στρατηγική των δράσεων για την υγεία είναι διαφορετική από αυτήν στην οποία στηρίχθηκαν οι παραδοχές του υφιστάμενου δείκτη όταν εγκρίθηκαν τα προγράμματα. Οι παρεμβάσεις για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, την Ψυχική Υγεία και τις Εξαρτήσεις είναι όλες παρεμβάσεις συστημικού χαρακτήρα, καθώς το ΕΚΤ συγχρηματοδοτεί δομές/φορείς για την παροχή υπηρεσιών σε ωφελούμενους. Συνεπώς, είναι ακατάλληλοι οι κοινοί δείκτες συμμετεχόντων, αλλά και ειδικοί δείκτες συμμετεχόντων που είχαν στην ονομασία τους αναφορά σε «μειονεκτούντα άτομα» ή στο ««Health Safety Net». Ο δείκτης εκρών 11202, μετρά ωφελούμενους ως λήπτες υπηρεσιών των αντίστοιχων παρεμβάσεων και όχι ως άμεσα συμμετέχοντες.

Ο δείκτης περιλαμβάνεται στην ΕΠ 9^{ιν} με τιμή στόχο για το 2023 τα 192.780 άτομα. Εντοπίζονται δύο (2) ενταγμένα έργα, που δεν εμφανίζουν όμως ακόμα τιμές υλοποίησης, ενώ το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο 100%.

11203: Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) που λειτουργούν

Είναι ειδικός δείκτης παρακολούθησης των εκρών και μετρά τον αριθμό των TOMY. Ο συγκεκριμένος δείκτης αντικαθιστά τον T3293: Ανασφάλιστοι πολίτες (περιλαμβάνονται και τα προστατευόμενα μέλη αυτών) και συμμετέχουν σε δράσεις του Health Safety Net, καθώς η στρατηγική των δράσεων για την υγεία είναι διαφορετική από αυτήν στην οποία στηρίχθηκαν οι παραδοχές του υφιστάμενου δείκτη όταν εγκρίθηκαν τα προγράμματα.

Ο δείκτης περιλαμβάνεται στην ΕΠ 9^{ιν} με τιμή στόχο του ΠΕΠ τις 54 TOMY. Συνδέται με δύο (2) ενταγμένα έργα που δεν εμφανίζουν όμως ακόμα τιμές υλοποίησης, ενώ το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο 100%.

11204: Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας

Αποτελεί ειδικό δείκτη παρακολούθησης των εκρών. Μετρά τα άτομα (ως διακριτά ΑΜΚΑ) που λαμβάνουν υπηρεσία ψυχικής υγείας από τις συγχρηματοδοτούμενες δομές (νέες ή υφιστάμενες). Ο συγκεκριμένος δείκτης αντικαθιστά τον T3293. Ειδικότερα, μετρά τα άτομα που ωφελούνται από μια ή περισσότερες από τις εξής κατηγορίες υπηρεσιών:

- αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας για την άνοια
- αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας παιδών και εφήβων
- αριθμός ατόμων που ωφελούνται από εξω- νοσοκομειακές μονάδες ψυχικής υγείας
- αριθμός νέων ωφελούμενων σε Μ.Ψ.Α. (στεγαστικές δομές)

Ο δείκτης περιλαμβάνεται στην ΕΠ 9^{ιν} με τιμή στόχο τα 745 άτομα. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) αντιστοιχεί σε έντεκα (11) ενταγμένα έργα με στόχο ΤΔΠ τα 2.823 άτομα. Δεν παρουσιάζει τιμές υλοποίησης, ενώ το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου είναι 37,9%.

11205: Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για Εξαρτήσεις

Είναι ειδικός δείκτης παρακολούθησης των εκρών. Ο δείκτης μετρά τον αριθμό ατόμων που λαμβάνουν/ωφελούνται από μία ή περισσότερες από τις παρακάτω 4 κατηγορίες

παρεχόμενων υπηρεσιών (Υπηρεσίες μείωσης της βλάβης και υποστήριξης αστέγων, Υπηρεσίες θεραπείας, Παρεμβάσεις πρόληψης των εξαρτήσεων σε γενικό πληθυσμό και ειδικές ομάδες, Παρεμβάσεις εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και κοινωνικής επανένταξης εξαρτημένων). Ο δείκτης δεν μετρά συμμετέχοντες κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι του Καν. ΕΚΤ, αλλά έμμεσα ωφελούμενους, καθώς οι δράσεις για εξαρτήσεις έχουν συστημικό χαρακτήρα (capacity building operations). Οι υπηρεσίες συμβουλευτικής και θεραπείας για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων κατά το έτος 2016 σύμφωνα με στοιχεία του ΕΚΤΕΠΝ εξυπηρέτησαν 20780 περιστατικά στην Περιφέρεια Αττικής. Ο συγκεκριμένος δείκτης αντικαθιστά τον T3293.

Ο δείκτης στην ΕΠ 9iv έχει ως στόχο στο ΠΕΠ τα 900 άτομα, αντιστοιχεί σε έξι (6) ενταγμένα έργα με στόχο ΤΔΠ τα 12.750 άτομα, δεν παρουσιάζει υλοποίηση, οπότε και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο 1.426,7%.

CO22: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο

Είναι ειδικός δείκτης παρακολούθησης των εκροών. Αφορά στα έργα στα οποία το ΕΚΤ υποστηρίζει την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικότητας της Δημόσιας Διοίκησης σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Στον όρο «δημόσια διοίκηση» περιλαμβάνονται: η εκτελεστική και νομοθετική διοίκηση κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών οργάνων, κ.ο.κ. Στον όρο «δημόσιες υπηρεσίες» περιλαμβάνεται κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός που επιτελεί δημόσιο έργο / ασκεί δημόσια λειτουργία. Ο δείκτης δεν μετρά τους οργανισμούς / φορείς που υποστηρίζονται από τα έργα αλλά τα ίδια τα έργα.

Σύμφωνα με τον Πίνακα Δεικτών του ΠΕΠ Αττικής, ο δείκτης εντάσσεται στην ΕΠ 9iv. Ωστόσο, στο ΟΠΣ εντοπίζεται η αξιοποίηση του δείκτη στην ΕΠ 9ii και τον Ειδικό στόχο 9ii1 στο πλαίσιο των προσκλήσεων ΑΤΤ025, ΑΤΤ028, ΑΤΤ086, ΑΤΤ101 και ΑΤΤ107. Ο δείκτης έχει ως τιμή στόχο στο ΠΕΠ ένα (1) έργο, εντούτοις ο δείκτης συνδέεται με 53 ενταγμένα έργα με τιμή στόχο ΤΔΠ τα 55 έργα, και τιμή υλοποίησης τα 41 έργα. Ως αποτέλεσμα, τα ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου (5.500%) και ως προς το Επιχειρησιακό πρόγραμμα (4.100%) αποτυπώνονται ιδιαίτερα υψηλά, καθιστώντας ελέγξιμη, είτε την καταλληλότητα της χρήσης του δείκτη στις ανωτέρω προσκλήσεις, είτε την ρεαλιστικότητα του στόχου του ΠΕΠ για το 2023.

11301: Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας

Αποτελεί ειδικό δείκτη παρακολούθησης των εκροών. Ο δείκτης μετράει το σύνολο των νέων και υφιστάμενων φορέων στο επίπεδο της πράξης. Ο συγκεκριμένος δείκτης αντικαθιστά τον CO23: αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας) προτείνεται για λόγους ομοιογενούς παρακολούθησης και καταλληλότερης φραστικής διατύπωσης, που αντιστοιχεί στη λογική παρέμβασης των δράσεων μετά την πρόσφατη εξειδίκευσή τους (ενίσχυση κυρίως για την ίδρυση νέων και όχι ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων).

Ο δείκτης περιλαμβάνεται στην ΕΠ 9ν με τιμή στόχο τους 536 νέους φορείς για το 2023. Δεν εντοπίζεται ενταγμένο έργο με αποτέλεσμα τα ποσοστά επίτευξης να είναι μηδενικά.

11302: Αριθμός Κέντρων Στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας

Αποτελεί ειδικό δείκτη παρακολούθησης των εκροών. Τα Κέντρα Στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας υποστηρίζουν τη δημιουργία/ανάπτυξη υφιστάμενων/νέων φορέων Κ.Α.Λ.Ο. και παρέχουν υπηρεσίες ενημέρωσης και συμβουλευτικής σε δυνητικούς και υφιστάμενους κοινωνικούς επιχειρηματίες και φορείς Κ.Α.Λ.Ο.

Ο δείκτης περιλαμβάνεται στην ΕΠ 9ν με τιμή στόχο το ένα (1) Κέντρο Στήριξης, ωστόσο δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), με αποτέλεσμα τα ποσοστά επίτευξης να είναι μηδενικά.

CV30: Κόστος των δράσεων ΕΚΤ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19

Αποτελεί ειδικό δείκτη εκροών COVID-19. Τον Μάιο του 2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, διαμόρφωσε λίστα με προτεινόμενους (κοινούς) ειδικούς δείκτες προγράμματος για τη μέτρηση από τα Κράτη-Μέλη των δράσεων που υλοποιούσαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19. Οι προτεινόμενοι δείκτες COVID-19 αφορούν το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ.

Ο δείκτης εντάσσεται στην ΕΠ 9ιν και συνδέεται με ένα ενταγμένο έργο με Π/Υ 109.400.000€ της πρόσκλησης ΑΤΤ120. Ο στόχος του ΤΔΠ ανέρχεται σε κόστος 90.201.800€, δεν προκύπτει ακόμα τιμή υλοποίησης του δείκτη, οπότε και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο 82,45%.

CV33: Αριθμός δομών φορέων που υποστηρίζονται για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19

Αποτελεί κι αυτός ειδικό δείκτη εκροών COVID-19. Ο δείκτης εντάσσεται στην ΕΠ 9ιν και συνδέεται με το ενταγμένο έργο με Π/Υ 109.400.000€ της πρόσκλησης ΑΤΤ120. Ο στόχος του ΤΔΠ είναι 73 δομές, καθιστώντας και στόχο του δείκτη στην ΕΠ, οπότε και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου είναι 100%.

SO007: Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται / αναβαθμίζονται

Αποτελεί νέο ομογενοποιημένο δείκτη και αφορά στον αριθμό των δημιουργούμενων και αναβαθμιζόμενων ψηφιακών υπηρεσιών και εφαρμογών, που απευθύνονται στους πολίτες. Ο στόχος του δείκτη για το ΠΕΠ είναι 4 ψηφιακές υπηρεσίες. Ο δείκτης προέρχεται από τους δείκτες που εντάσσονται στον ΑΠ 2 και έχει αξιοποιηθεί στην πρόσκληση PIR018 στο πλαίσιο της ΕΠ 9ιν που αφορά στο Δίκτυο Πρόληψης και Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης στο Δήμο Πειραιά - Social Innovation Piraeus. Αντιστοιχεί σε ένα (1) ενταγμένο έργο και συμβάλει στην επίτευξη του φυσικού στόχου του δείκτη κατά 25%.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

10502: Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας που συμμετέχουν σε

εκπαίδευση κατάρτιση που κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους

Όλοι οι συμμετέχοντες της πράξης οι οποίοι αμέσως μετά τη λήξη συμμετοχής τους: “δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας”, όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων ΕΚΤ CR01 «που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση», όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων ΕΚΤ CR02 «που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης», όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων ΕΚΤ CR04 «που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους», οι συμμετέχοντες που στο απογραφικό δελτίο εισόδου είναι εργαζόμενοι/αυτοαπασχολούμενοι (δείκτης CO05) και οι οποίοι έχουν δώσει θετική απάντηση στο απογραφικό δελτίο εξόδου. Ο κάθε συμμετέχων μετράται μία φορά στο δείκτη και στη πράξη. Ο δείκτης μετράται μέσω της επεξεργασίας των μικροδομημένων (microdata) που καταχωρούνται στα απογραφικά δελτία εξόδου των πράξεων.

Ο δείκτης στο πλαίσιο της ΕΠ 9i έχει στόχο στο ΠΕΠ την αύξηση του αριθμού των συμμετεχόντων από τις 6.616 στους 32.000 συμμετέχοντες. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), ο δείκτης τροφοδοτείται από τέσσερις (4) πράξεις από τις προσκλήσεις ΑΤΤ056, ΑΤΤ083, ΑΤΤ094 και ΑΤΤ115 με τιμή υλοποίησης τους 14.740 συμμετέχοντες. Ο δείκτης εντάσσεται και στην ΕΠ 9iii, όπου ο στόχος για το 2023 είναι οι 40 συμμετέχοντες, τροφοδοτείται από 4 πράξεις από τις προσκλήσεις ΑΤΤ057, ΑΤΤ084, ΑΤΤ095 και ΑΤΤ116, με επίκαιρη τιμή υλοποίησης από το ΟΠΣ τους 68 συμμετέχοντες.

10903: Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους

Ο δείκτης μετρά άτομα είτε άνεργα είτε οικονομικά μη – ενεργά (κατά τον ορισμό των κοινών δεικτών εκρών ΕΚΤ CO01, CO03 αντίστοιχα) που έχουν συμμετάσχει σε πράξη ΕΚΤ/ΠΑΝ και τα οποία εργάζονται (συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης) έξι μήνες μετά την λήξη της συμμετοχής τους στην πράξη, «που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης» όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη εκρών ΕΚΤ CO05. Ο δείκτης 10903 αποτυπώνει την αλλαγή στο εργασιακό καθεστώς των συμμετεχόντων έξι (6) μήνες μετά την έξοδό τους από την πράξη σε σχέση με το εργασιακό καθεστώς που είχαν όταν εισήλθαν στην πράξη, δηλ. συμμετέχοντες που όταν εισήλθαν στην πράξη ήταν είτε οικονομικά μη-ενεργά άτομα είτε άνεργοι.

Στο πλαίσιο της ΕΠ 9i, ο δείκτης έχει στόχο την μετάβαση από τους 472 στους 225 άνεργους για το 2023. Συνδέεται με πέντε (5) πράξεις από τις προσκλήσεις ΑΣΔΑ_13, ΑΣΔΑ_12, ΑΣΔΑ_19, ΑΣΔΑ_19 και ΑΣΔΑ_19, ωστόσο δεν εντοπίζονται στοιχεία στο ΟΠΣ ως προς την πορεία της επίτευξης του στόχου.

05504: Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες

Ο δείκτης αποτελεί δείκτη αποτελεσμάτων στις πράξεις του ΠΕΠ για: τα Κέντρα Κοινότητας, τις Δομές Αστέρων, τις Δομές παροχής βασικών αγαθών, τα ΚΔΗΦ, τις δράσεις για τις

κακοποιημένες γυναίκες, τα ΚΗΦΗ. Στην ΕΠ 9ii, ο δείκτης έχει ως στόχο προγράμματος τις 65 δομές, με τιμή υλοποίησης τις 6 δομές, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΠΣ της 30.09.2020. Στην ΕΠ 9iii έχει στόχο στο ΠΕΠ τις 35 δομές με επίκαιρη τιμή υλοποίησης τις επτά (7) δομές. Ο δείκτης εντάσσεται και στην ΕΠ 9iv με τιμή στόχο προγράμματος τις 137 δομές, χωρίς να προκύπτουν δεδομένα υλοποίησης του στόχου του δείκτη στο ΟΠΣ.

11104: Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους

Όλοι οι συμμετέχοντες όπως ορίζονται και μετρώνται στο δείκτη εκρών CO15 “που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας”, όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων ΕΚΤ CR01 «που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση», όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων ΕΚΤ CR02 "που αποκτούν εξειδίκευση", όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων ΕΚΤ CR03 «που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης» , όπως ορίζεται στον κοινό δείκτη άμεσων αποτελεσμάτων ΕΚΤ CR04. Πληθυσμός αναφοράς του δείκτη 11104 σε επίπεδο πράξης είναι οι συμμετέχοντες του δείκτη εκρών CO15 : Η μέτρηση των αποτελεσμάτων σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στους δείκτες CR01,CR02, CR03, CR04 αφορά τους συμμετέχοντες του CO15.

Ο δείκτης 11104, στο πλαίσιο της ΕΠ 9ii, έχει ως στόχο τους 30 συμμετέχοντες. Εκτιμήθηκε ότι το ποσοστό εύρεσης απασχόλησης των ωφελούμενων Ρομά, δεν δύναται να ταυτίζεται με αυτό σε επίπεδο περιφέρειας (το οποίο ανέρχεται σε ~15%), λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας, και ως εκ τούτου υποεκτιμήθηκε στο 10%. Η τιμή του δείκτη συνδέεται με την τιμή στόχο του κοινού δείκτη εκρών CO15. Ο δείκτης συνδέεται με μια πράξη της πρόσκλησης ΑΤΤ092, ενώ δεν προκύπτουν δεδομένα στο ΟΠΣ για την πορεία επίτευξης του στόχου.

11509: Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ

Ο δείκτης αποτελεί πρόσθετο δείκτη αποτελεσμάτων στις προσκλήσεις των ΠΕΠ για τις πράξεις της Εξειδικευμένης Εκπαιδευτικής Στήριξης. Ο αριθμητής του δείκτη 11509 είναι ο δείκτης εκρών 11501 «Αρ. σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις» και ειδικότερα ο μοναδικός αριθμός των σχολικών μονάδων που εκτιμάται ότι θα ωφεληθούν σωρευτικά από τη δράση έως το τέλος της προγραμματικής περιόδου (δηλ. που στηρίζονται από Ειδικό Εκπαιδευτικό και Βοηθητικό προσωπικό). Παρονομαστής είναι το σύνολο των σχολείων των αντιστοιχων βαθμίδων (πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης).

Ο δείκτης στην ΕΠ 9iii έχει ως στόχο στο ΠΕΠ την αύξηση του ποσοστού των σχολείων από το 5,84% στο 6,21%. Τροφοδοτείται από μία (1) πράξη και την πρόσκληση ΑΤΤ085, χωρίς

να προκύπτουν στο ΟΠΣ ικανά στοιχεία για την εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς την υλοποίηση του.

11206: Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY).

Ο δείκτης μετρά στον αριθμητή τον αριθμό των ατόμων που βρίσκονται κάτω από το εισοδηματικό όριο της φτώχειας και ωφελούνται/λαμβάνουν υπηρεσίες που παρέχονται από τις TOMY (ο αριθμητής ταυτίζεται με τον ορισμό του δείκτη εκρών 11202) και στον παρονομαστή μετρά το συνολικό αριθμό ατόμων που ωφελούνται/λαμβάνουν υπηρεσίες που παρέχονται από τις TOMY. Τα στοιχεία αριθμητή και παρονομαστή αφορούν την ίδια χρονική περίοδο και την ίδια χωρική ενότητα / χωρική ενότητα είναι η Περιφέρεια.

Η τιμή βάσης του δείκτη είναι 0% γιατί στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο δεν λειτουργούσαν σχετικές δομές και η τιμή στόχος το 35%. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), ο δείκτης στην ΕΠ 9ιν αντιστοιχεί σε δύο (2) πράξεις από την πρόσκληση ΑΤΤ089 χωρίς να προκύπτουν στο ΟΠΣ ικανά στοιχεία για την εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς την υλοποίηση του.

11207: Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια

Ο δείκτης μετρά στον αριθμητή τον αριθμό των ατόμων που λαμβάνουν υπηρεσίες ψυχικής υγείας από τις συγχρηματοδοτούμενες δομές (νέες ή υφιστάμενες δομές), όπως ορίζονται στο δείκτη εκρών 11204, και στον παρονομαστή μετρά το συνολικό αριθμό ατόμων που ωφελούνται/λαμβάνουν υπηρεσίες ψυχικής υγείας από όλες τις δομές που λειτουργούν στην περιφέρεια (συγχρηματοδοτούμενες και μη). Τα στοιχεία αριθμητή και παρονομαστή αφορούν την ίδια χρονική περίοδο και την ίδια χωρική ενότητα / χωρική ενότητα είναι η Περιφέρεια.

Στο πλαίσιο της ΕΠ 9ιν, ο δείκτης έχει ως στόχο το επιπρόσθετο 0,32% των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας. Εντοπίζονται έντεκα (11) σχετικές πράξεις που τροφοδοτούν το δείκτη από την πρόσκληση ΑΤΤ082 χωρίς να προκύπτουν στο ΟΠΣ ικανά στοιχεία για την εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς την υλοποίηση του.

11208: Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις

Ο δείκτης μετρά στον αριθμητή τον αριθμό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις από τις συγχρηματοδοτούμενες δομές (νέες ή υφιστάμενες δομές), όπως ορίζονται στο δείκτη εκρών 11205, και στον παρονομαστή μετρά το συνολικό αριθμό ατόμων που ζήτησαν (και έλαβαν) υπηρεσίες (συγχρηματοδοτούμενες ή μη) στο επίπεδο της περιφέρειας. Περίοδος αναφοράς το έτος / χωρική ενότητα η Περιφέρεια.

Στο πλαίσιο της ΕΠ 9ιν, ο δείκτης έχει ως στόχο το 7,94% των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις για το 2023. Συνδέεται με έξι (6) ενταγμένες πράξεις της

πρόσκλησης ΑΤΤ081 χωρίς να προκύπτουν στο ΟΠΣ ικανά στοιχεία για την εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς την υλοποίηση του.

11303: Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης

Η τιμή βάσης του δείκτη προσδιορίζεται με βάση το ποσοστό βιωσιμότητας των κοινωνικών επιχειρήσεων που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο φορέων ΚΑΛΟ για το διάστημα της 3τίας από την ημερομηνία ίδρυσής τους. "Υποστηριζόμενοι υφιστάμενοι και νέοι φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας" όπως ορίζονται στο δείκτη εκρών 11301 "που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης".

Ο δείκτης στην ΕΠ 9ν έχει ως στόχο την αύξηση από τους 317 φορείς στους 375 φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), ο δείκτης δεν συνδέεται με ενταγμένες πράξεις που να τροφοδοτούν την τιμή στόχου.

Πρόσθετοι Δείκτες

11209: Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ

Αποτελεί πρόσθετο δείκτη αποτελέσματος, ο οποίος έχει αξιοποιηθεί στην πρόσκληση ΑΣΔΑ_25 στην ΕΠ 9iii και στην πρόσκληση ΡΙΡ018 στο πλαίσιο της ΕΠ 9iv. Στην πρώτη περίπτωση ο στόχος ΤΔΠ είναι οι 2.285 ωφελούμενοι και στη δεύτερη περίπτωση οι 7.147 ωφελούμενοι, από οκτώ (8) συνολικά ενταγμένα έργα, ενώ και για τις δύο προκλήσεις δεν προκύπτουν ακόμα στοιχεία υλοποίησης των στόχων.

11211: Αριθμός ωφελούμενων από κοινωνικές δράσεις ΟΧΕ

Αποτελεί πρόσθετο δείκτη εκρών, που ενσωματώθηκε στις προσκλήσεις ΡΙΡ015, ΑΣΔΑ_25 και ΑΣΔΑ_26, στο πλαίσιο της ΕΠ 9iv. Εντοπίζονται επτά ενταγμένες πράξεις με συνολική τιμή στόχο ΤΔΠ τα 7.055 άτομα, χωρίς να προκύπτουν ακόμα δεδομένα υλοποίησης των επιμέρους τιμών στόχου.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία εξέλιξης του ΑΠ 9 αξιολογείται ως αρκετά ικανοποιητική. Αναλυτικότερα, στο πλαίσιο ομαδοποίησης των επιδόσεων των δεικτών εκρών, στις 16 από τις 21 κατηγορίες των δεικτών ανά Επενδυτική Προτεραιότητα διαπιστώνεται ότι το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου προσεγγίζει ή υπερβαίνει το 100%. Επίσης, σε εννέα (9) κατηγορίες αποτυπώνονται αρκετά ικανοποιητικά ποσοστά επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα. Οι περιπτώσεις που αφορούν την μη ύπαρξη ενταγμένων έργων ή ακόμα και προκηρυγμένων προσκλήσεων είναι τρεις (3): ο δείκτης 05502 στην ΕΠ 9ii, ο δείκτης 11301 στην ΕΠ 9ν και ο δείκτης 11302 στην ΕΠ 9ν. Οι τελευταίοι δύο δείκτες προδίδουν την έλλειψη μέχρι τώρα προωθούμενων δράσεων για την στήριξη νέων και υφιστάμενων φορέων κοινωνικής και

αλληλέγγυας οικονομίας. Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος, ικανά δεδομένα για την αποτύπωση τιμών υλοποίησης εντοπίζονται μόνο για τους δείκτες 10502 και 05504, όπου η απόδοση είναι μερικώς ικανοποιητική. Ωστόσο, ο αξιολογητής εκτιμά ότι αυτό οφείλεται και σε πιθανή υστέρηση καταγραφής των τιμών υλοποίησης των περαιωμένων πράξεων στο ΟΠΣ σε επίπεδο αποτελέσματος, μιας και σε περιπτώσεις δεικτών εκρών η καταγεγραμμένη πορεία υλοποίησης είναι ήδη προχωρημένη, όπως οι δείκτες 10501, 05503 και 05502. Τέλος, σχετικά με τους πρόσθετους δείκτες, αφορούν σε νέους δείκτες που έχουν ενσωματωθεί σε προσκλήσεις στον πλαίσιο των ΟΧΕ, χωρίς να εντοπίζονται μέχρι τις 30.09.2020 τιμές υλοποίησης στόχων στο ΟΠΣ.

3.1.11 Άξονας Προτεραιότητας 10 - Ανάπτυξη - Αναβάθμιση Στοιχειμένων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας

Α.Π.10: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοιχειμένων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας

Πίνακας 64: Δείκτες Εκρών Α.Π.10

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ10 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
9a	Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται	E	CO35	φυσικά πρόσωπα		450	44	26.210.000,00	6.700.666,00	3.857.106,00	13.474	416	92,4%	3,09%	2.994,2%
9a	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	E	CO36	Άτομα		3.828.434	32	28.099.880,00	6.180.207,00	2.509.259,00	11.084.073	0	0%	0%	289,5%
9a	Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών που ενισχύονται	E	SO031	φυσικά πρόσωπα		1.200	13	21.490.000,00	9.150.927,00	5.829.600,00	5.694	416	34,7%	7,3%	474,5%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

HRON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 65: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.10

ΑΠ8 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
9.a	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	A	T3301	Αριθμός	6.623	8.273	8
9.a	Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)	A	T3300	Αριθμός επισκέψεων	5.092.158	5.591.972	-

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 66: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.10

ΑΠ 8 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (έως 30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
9a	Αριθμός ασθενοφόρων οχημάτων	E	05301	Αριθμός	60,00	0	0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Δείκτες Εκροών

CO35: Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται

Ο δείκτης αφορά στον αριθμό χρηστών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν νεόδμητα κτίρια ή βελτιωμένες εγκαταστάσεις φροντίδας παιδιών. Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη που αφορά τη δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται, πραγματοποιείται με βάση το μέσο μοναδιαίο κόστος που προκύπτει από τα σχετικά ενταγμένα έργα στο ΠΕΠ που υλοποιήθηκαν στη προηγούμενη προγραμματική περίοδο και την κατανομή πίστωσης της συγκεκριμένης κατηγορίας παρέμβασης του προγράμματος.

Ο δείκτης εντάσσεται στην ΕΠ 9a με στόχο στο ΠΕΠ τα 450 φυσικά πρόσωπα. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), ο δείκτης τροφοδοτείται από 44 ενταγμένα έργα με ιδιαίτερα αυξημένο στόχο ΤΔΠ (13.474) και τιμή υλοποίησης τα 416 άτομα. Συνεπώς, το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα ανέρχεται στο 3,09% και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου φθάνει το υψηλό 2.994,2%.

CO36: Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας

Αφορά στον πληθυσμό μιας συγκεκριμένης περιοχής που αναμένεται να ωφεληθεί από τις υπηρεσίες υγείας που χρηματοδοτούνται από το έργο. Περιλαμβάνει νέα ή βελτιωμένα κτίρια ή νέα μηχανήματα για διάφορα είδη υπηρεσιών υγείας (Πρόληψη, εξωνοσοκομειακή ή νοσοκομειακή περίθαλψη, φροντίδα μετά από νοσηλεία). Ο δείκτης δεν περιλαμβάνει πολλαπλούς υπολογισμούς ακόμη και αν η παρέμβαση αφορά σε περισσότερες υπηρεσίες που ωφελούν τα ίδια άτομα: Κάθε άτομο υπολογίζεται ως ένα άτομο ακόμη και αν χρησιμοποιήσει αρκετές υπηρεσίες, που υποστηρίχθηκαν από τα διαρθρωτικά ταμεία. Η αθροιστική τιμή του δείκτη σε επίπεδο προγράμματος δεν μπορεί να ξεπερνά τον συνολικό πληθυσμό της συγκεκριμένης περιοχής. Η τιμή στόχος προσδιορίστηκε λαμβάνοντας υπ όψη τον ορισμό του δείκτη καθώς και τις προγραμματιζόμενες δράσεις του ΕΠ στον τομέα της υγείας (π.χ. εξοπλισμός νοσοκομείων, υποδομές στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας).

Ο δείκτης στην ΕΠ 9α έχει στόχο στο πρόγραμμα τα 3.828.434 άτομα και αντιστοιχεί μέχρι τις 30.09.2020 σε 32 ενταγμένα έργα. Η τιμή υλοποίησης του δείκτη είναι μηδενική, ενώ το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο 289,5%.

SO031: Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών που ενισχύονται

Ομογενοποιημένος δείκτης εκρών που αντικαθιστά τον αρχικά εγκεκριμένο ειδικό δείκτη T3305. Στις «άλλες» κοινωνικές υποδομές εντάσσονται τα ορφανοτροφεία, ΚΗΦΗ, κ.λπ. Ο αριθμός χρηστών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν άλλες κοινωνικές υποδομές (Ορφανοτροφεία, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, κλπ).

Ο δείκτης εντάσσεται και αυτός στην ΕΠ 9α με τιμή στόχο στο ΠΕΠ τα 1.200 φυσικά πρόσωπα. Στο ΟΠΣ εντοπίζονται 13 ενταγμένα έργα με τιμή στόχο ΤΔΠ τα 5.694 άτομα και υλοποίηση τα 416 άτομα, με αποτέλεσμα το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα να ανέρχεται στο 7,3% και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου να φθάνει στο υψηλό 474,5%.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

T3301: Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές

Είναι δείκτης αποτελέσματος και αφορά στον πληθυσμό ο οποίος καλύπτεται από νέες ή βελτιωμένες κοινωνικές υποδομές (παιδικοί / βρεφικοί / βρεφονηπιακοί σταθμοί, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, ορφανοτροφεία, κ.λπ.). Η τιμή βάσης του δείκτη (6.623 άτομα) αφορά στον πληθυσμό που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές στη Περιφέρεια Αττικής, αποτελεί εκτίμηση της ΕΥΔ με βάση τα σχετικά έργα της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. Η τιμή στόχος (8.723 άτομα) προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τους αναμενόμενους στόχους των δεικτών εκρών, που συμβάλλουν στο σχετικό αποτέλεσμα. Ο δείκτης εντάσσεται στην ΕΠ 9α με τιμή υλοποίησης τα 8 άτομα, μιας και η μόνη καταγεγραμμένη περαιωμένη πράξη αφορά στην πρόσκληση ΑΤΤ032.

T3300: Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)

Ο δείκτης αφορά αθροιστικά στον αριθμό των επισκέψεων στις μονάδες υγείας όλων των βαθμίδων της Περιφέρειας. Ειδικότερα, αφορά αθροιστικά στον αριθμό των επισκέψεων (από επείγοντα και τακτικά περιστατικά) στα Κέντρα Υγείας της περιφέρειας, στον αριθμό των

νοσηλευόμενων στα υφιστάμενα Νοσοκομεία της περιφέρειας και στον αριθμό των εξετασθέντων ασθενών στα Εξωτερικά Ιατρεία (ΤΕΙ, ΤΕΠ, απογευματινά). Επισημαίνεται ότι ο δείκτης μετρά/αποτυπώνει τον αριθμό των επισκέψεων και όχι τα άτομα που τις πραγματοποιούν. Κατά συνέπεια αν ένας πολίτης επισκεφτεί ένα κέντρο υγείας, έπειτα νοσηλευτεί σε νοσοκομείο και υποβληθεί σε εξετάσεις στα εξωτερικά ιατρεία του νοσοκομείου σε χρόνο ανεξάρτητο της νοσηλείας του (δηλ. μετά το πέρας της νοσηλείας του) τότε η τιμή του δείκτη θα είναι 3 επισκέψεις και όχι 1. Ο στόχος στο ΠΕΠ για το 2023 είναι η μετάβαση από τις 5.092.158 στις 5.591.972, χωρίς να εντοπίζονται στο ΟΠΣ ικανά δεδομένα για την εξαγωγή διαπιστώσεων ως προς την υλοποίηση.

Πρόσθετοι Δείκτες

05301: Αριθμός ασθενοφόρων οχημάτων

Ο δείκτης αποτελεί πρόσθετο δείκτη εκρών και έχει ενσωματωθεί συγκεκριμένα στην πρόσκληση ΑΤΤ058 που αφορά στην προμήθεια 52 ασθενοφόρων 4x2 και 8 κινητών μονάδων για τις ανάγκες του ΕΚΑΒ στην Περιφέρεια αττικής. Ο στόχος του έργου είναι τα 60 οχήματα, χωρίς να εντοπίζονται τιμές υλοποίησης του δείκτη.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία εξέλιξης του ΑΠ 10 αξιολογείται ως ικανοποιητική και διαφαίνεται να έχουν ξεπεραστεί τα εμπόδια που είχαν καταγραφεί στην Αξιολόγηση του 2018 και προκάλεσαν καθυστερήσεις. Για τους τρεις επιχειρησιακούς δείκτες εκρών CO35, CO36 και SO031 τα ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου υπερβαίνουν σημαντικά τον στόχο του προγράμματος, ενώ για τους δείκτες CO35 και SO031 σημειώνονται ποσοστά υλοποίησης των ενταγμένων, τα οποία ωστόσο είναι χαμηλά. Για τους δείκτες αποτελέσματος, εντοπίζονται στοιχεία μόνο για το δείκτη T3301 με χαμηλά όμως επίπεδα αποτελεσματικότητας, μέχρι το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Ο μοναδικός πρόσθετος δείκτης δεν εμφανίζει τιμές υλοποίησης, μιας και δεν έχει καταγραφεί ως περαιωμένη η πράξη.

3.1.12 Άξονας Προτεραιότητας 11 – Ανάπτυξη Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης

Α.Π.11: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης

Πίνακας 67: Δείκτες Εκρών Α.Π.11

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ11 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
10a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Ε	φυσικά πρόσωπα	CO35		3.000	24	65.650.000	36.967.822	17.029.688	356.699	475	15,8%	0,1%	11.899,0 %
10a	Αριθμός Εκπαιδευτικών Μονάδων που εξοπλίζονται για τη παροχή υπηρεσιών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης	Ε	Αριθμός	05002		73	5	10.440.000	0	0	93	0	0%	0%	127,4%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 68: Δείκτες Αποτελεσμάτων Α.Π.11

ΑΠ11 ΕΣ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30/09/2020
0	1	2	3	4	5	6	16
10a	Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές	A	T3311	%	93,9	98,0	-

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Πίνακας 69: Πρόσθετοι Δείκτες Α.Π.11

ΑΠ 11 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα (έως 30/09/2020)
0	1	2	3	4	11	12	14= 12/11
10a	Αριθμός Σχολικών Μονάδων που εξοπλίζονται	E	05102	Αριθμός	2.094	0	0%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Δείκτες Εκροών**CO35: Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης**

Αριθμός χρηστών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν νέες ή βελτιωμένες εγκαταστάσεις παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης. «Χρήστες» σε αυτό το πλαίσιο νοούνται τα παιδιά, οι μαθητές ή οι φοιτητές και όχι οι δάσκαλοι, οι γονείς ή άλλα άτομα που μπορεί επίσης να χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις. Περιλαμβάνει νέα ή βελτιωμένα κτήρια ή νέα μηχανήματα που παρέχονται από το έργο. Μετράει την ονομαστική δυναμικότητα (δηλ. τον αριθμό των εν δυνάμει χρηστών που συνήθως είναι μεγαλύτερος ή ίσος με τον αριθμό των πραγματικών χρηστών). Ο υπολογισμός/ εκτίμηση της τιμής στόχου του δείκτη που αφορά τη δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας που ενισχύονται, πραγματοποιείται με βάση το μέσο μοναδιαίο κόστος που προκύπτει από τα σχετικά ενταγμένα έργα στο ΠΕΠ που υλοποιήθηκαν στη προηγούμενη προγραμματική περίοδο και την κατανομή πίστωσης της συγκεκριμένης κατηγορίας παρέμβασης του προγράμματος. Τα σχετικά έργα αφορούν κυρίως έργα υποδομών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Ο δείκτης στην ΕΠ 10a έχει ως στόχο στο ΠΕΠ τα 3.000 φυσικά πρόσωπα. Συνδέεται με 24 ενταγμένα έργα τα οποία έχουν στόχο ΤΔΠ τα 356.699 άτομα και επίκαιρη τιμή υλοποίησης τα 475 άτομα, με συνέπεια το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα να είναι μόλις 0,1% και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο πολύ υψηλό 11.899,0%. Η σχετική διαστρέβλωση στην καταγραφή υλοποίησης του στόχου οφείλεται στις προσκλήσεις ΑΤΤ079: Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού ΤΠΕ σε σχολικές μονάδες προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της Περιφέρειας Αττικής, και ΑΤΤ080: Προμήθεια και

εγκατάσταση εξοπλισμού ΤΠΕ σε Σχολικές Μονάδες Γενικής και Επαγγελματικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Αττικής, με δικαιούχο την Επιτελική Δομή του Υπουργείου Παιδείας. Οι τιμές στόχου ΤΔΠ ανεβάζουν δυσανάλογα την τιμή στόχου του δείκτη, μιας και αποτελούν δράσεις με οριζόντιο χαρακτήρα για τις σχολικές μονάδες της Περιφέρειας Αττικής.

05002: Αριθμός Εκπαιδευτικών Μονάδων που εξοπλίζονται για τη παροχή υπηρεσιών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης

Είναι ειδικός δείκτης και μετρά τον Αριθμό Εκπαιδευτικών Μονάδων που εξοπλίζονται για τη παροχή υπηρεσιών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης. Στο πλαίσιο της ΕΠ 10α, έχει στόχο στο πρόγραμμα τις 73 εκπαιδευτικές μονάδες. Εντοπίζονται πέντε (5) ενταγμένα έργα με τιμή στόχο ΤΔΠ τις 93 εκπαιδευτικές μονάδες και μηδενική καταγραφή περαιωμένων πράξεων, ως εκ τούτου το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου φθάνει το 127,4%.

Δείκτες Αποτελεσμάτων

T3311: Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές

Ο δείκτης αφορά στο μαθητικό δυναμικό της Περιφέρειας (πρωτοβάθμια & δευτεροβάθμια εκπαίδευση) το οποίο στεγάζεται σε κτίρια τα οποία δύναται να χαρακτηριστούν, αναφορικά με την ποιότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων, από μέτρια ως πολύ καλή κατάσταση. Έχει στόχο στο ΠΕΠ την αύξηση του ποσοστού από 93,9% στο 98%. Έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) διαπιστώνεται ότι δύο (2) από τις είκοσι (20) ενταγμένες πράξεις έχουν επιτύχει τον στόχο τους.

Πρόσθετοι Δείκτες

05102: Αριθμός Σχολικών Μονάδων που εξοπλίζονται

Αποτελεί πρόσθετο δείκτη εκρών στην ΕΠ 10α που αξιοποιήθηκε στις προσκλήσεις ΑΤΤ079 και ΑΤΤ080 με τιμή στόχο τις 2.94 σχολικές μονάδες, ενώ δεν καταγράφονται ακόμα τιμές υλοποίησης των τιμών στόχου των πράξεων.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ 11 αξιολογείται ως ικανοποιητική, τουλάχιστον όσον αφορά στα επίπεδα επίτευξης φυσικών στόχων των επιχειρησιακών δεικτών εκρών CO35 και 05002. Τα επίπεδα υλοποίησης εντούτοις παραμένουν ιδιαίτερα χαμηλά ή μηδενικά. Για τους δείκτες Αποτελέσματος και πρόσθετους δείκτες, δεν προκύπτουν στοιχεία υλοποίησης των τιμών στόχων. Σημειώνεται εκ νέου η διαστρέβλωση της τιμής στόχου του δείκτη CO35, όπως αναλύθηκε νωρίτερα σχετικά.

3.1.13 Άξονας Προτεραιότητας 12–Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ)

Α.Π.12: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ)

Πίνακας 70: Δείκτες Εκρών Α.Π.12

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ12 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
12	Αριθμός Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης		12301	Αριθμός		4,00	2	352.000,00	123.008,00	123.008,00	2	0	0%	0%	50%
12	Μελέτες, εμπειρογνομosύνες, έρευνες, αξιολογήσεις		12201	Αριθμός		40,00	75	2.124.400,00	2.197.748,00	1.919.835,00	153	3	0,75%	2,0%	382,5%
12	Υποστηρικτικά εργαλεία για την οργάνωση της διαχείρισης που δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται		12103	Αριθμός		20,00	4	1.210.000,00	1.151.048,00	754.649,00	12	0	0%	0%	60,0%
12	Υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης		12104	Αριθμός		10,00	3	432.000,00	123.008,00	123.008,00	5	1	10%	20%	50%
12	Δικαιούχοι, Φορείς πράξεων που υποστηρίζονται		12105	Αριθμός		1,0	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

12301 Αριθμός Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης

Αποτελεί δείκτη εκρών ΕΤΠΑ με τιμή στόχο στο ΠΕΠ τα τέσσερα (4) επικοινωνιακά σχέδια δράσης. Έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), αντιστοιχεί με δύο (2) ενταγμένα έργα με τιμή στόχο ΤΔΠ τα δύο (2) σχέδια. Δεν προκύπτουν τιμές υλοποίησης του στόχου του δείκτη, ενώ το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο 50%.

12201: Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις

Αποτελεί δείκτη εκρών ΕΤΠΑ με τιμή στόχο στο ΠΕΠ τις 40 μελέτες. Εντοπίζονται 75 ενταγμένα έργα με τιμή στόχο ΤΔΠ τις 153 μελέτες, ωστόσο η τιμή υλοποίησης είναι μόλις 3. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου φθάνει το 382,5%.

12103: Υποστηρικτικά εργαλεία για την οργάνωση της διαχείρισης που δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται

Αποτελεί δείκτη εκρών ΕΤΠΑ με τιμή στόχο στο ΠΕΠ τα 20 εργαλεία. Έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), προκύπτουν τέσσερα (4) ενταγμένα έργα με τιμή στόχο ΤΔΠ τα 12 εργαλεία, χωρίς όμως δεδομένα υλοποίησης. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου είναι 60%.

12104: Υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης

Αποτελεί δείκτη εκρών ΕΤΠΑ με τιμή στόχο στο ΠΕΠ τις δέκα (10) υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης. Ο δείκτης συνδέεται με τρία (3) ενταγμένα έργα που έχουν τιμή στόχο ΤΔΠ τις 5 υπηρεσίες συμβούλων. Η καταγεγραμμένη τιμή υλοποίησης είναι μία (1) υπηρεσία, με αποτέλεσμα το ποσοστό επίτευξης ως προς τα ενταγμένα να είναι στο 20% και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου να φθάνει το 50%.

12105: Δικαιούχοι, Φορείς πράξεων που υποστηρίζονται

Αποτελεί δείκτη εκρών ΕΤΠΑ με τιμή στόχο στο ΠΕΠ έναν (1) δικαιούχο φορέα, χωρίς να εντοπίζονται ενταγμένα έργα που να τροφοδοτούν το δείκτη.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ 12 αξιολογείται ως σχετικά ικανοποιητική. Ένας μόνο δείκτης 12201 παρουσιάζει ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου που να ξεπερνάει το 100%, ενώ τρεις ακόμα έχουν απόδοση περίπου στο 50% του φυσικού στόχου. Σχετικός βαθμός υλοποίησης διαπιστώνεται μόνο στο δείκτη 12104, με ποσοστό 20%. Σημειώνεται ότι για το δείκτη 12201 και για την πράξη 5056306: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΗΜΟΥ ΣΠΕΤΣΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ, παρατηρείται δυσανάλογη τιμή στόχος ΤΔΠ οι 4.027 μελέτες, η οποία θεωρήθηκε από τον αξιολογητή ως λάθος καταγραφής δεδομένων στο ΟΠΣ και εκτιμήθηκε ως παραδοχή η τιμή στόχος ΤΔΠ η μία (1) μελέτη, ώστε να αποφευχθεί η διαστρέβλωση της ανάλυσης της απόδοσης του δείκτη.

3.1.14 Άξονας Προτεραιότητας 13 – Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΚΤ)

Α.Π.13: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (με χρηματοδότηση του ΕΚΤ)

Πίνακας 71: Δείκτες Εκρών Α.Π.13

Δείκτες ΕΠ							Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη (ΟΠΣ 30.09.2020)								
ΑΠ13 ΕΠ	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης	Στόχος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Έργου	Νομική Δέσμευση Έργου	Δαπάνες Έργου	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6
12	Αριθμός Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης		12301	Αριθμός		2,0	2	115.045,00	112.400,00	68.200,00	2	0	0%	0%	100%
12	Μελέτες, εμπειρογνομosύνες, έρευνες, αξιολογήσεις		12201	Αριθμός		20,0	3	249.767,00	167.476,00	42.300,00	5	1	5%	20%	25%
12	Υποστηρικτικά εργαλεία για την οργάνωση της διαχείρισης που δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται		12103	Αριθμός		10,0	3	405.567,00	153.276,00	42.300,00	3	0	0%	0%	33,3%
12	Υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης		12104	Αριθμός		7,0	2	115.045,00	112.400,00	68.200,00	2	0	0%	0%	28,6%
12	Δικαιούχοι, Φορείς πράξεων που υποστηρίζονται		12105	Αριθμός		1,0	0	0	0	0	0	0	0%	0%	0%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HRON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

12301 Αριθμός Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης

Αποτελεί δείκτη εκροών με χρηματοδότηση από το ΕΚΤ με τιμή στόχο στο ΠΕΠ τα δύο (2) επικοινωνιακά σχέδια δράσης. Έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), αντιστοιχεί με δύο (2) ενταγμένα έργα με τιμή στόχο ΤΔΠ τα δύο (2) σχέδια. Δεν προκύπτουν τιμές υλοποίησης του στόχου του δείκτη, ενώ το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου ανέρχεται στο 100%.

12201: Μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις

Αποτελεί δείκτη εκροών με χρηματοδότηση από το ΕΚΤ με τιμή στόχο στο ΠΕΠ τις 20 μελέτες. Εντοπίζονται τρία (3) ενταγμένα έργα με τιμή στόχο ΤΔΠ τις πέντε (5) μελέτες, ωστόσο η τιμή υλοποίησης είναι μόλις μία (1). Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου φθάνει το 25%.

12103: Υποστηρικτικά εργαλεία για την οργάνωση της διαχείρισης που δημιουργούνται ή αναβαθμίζονται

Αποτελεί δείκτη εκροών με χρηματοδότηση από το ΕΚΤ με τιμή στόχο στο ΠΕΠ τα 10 εργαλεία. Έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), προκύπτουν τρία (3) ενταγμένα έργα με τιμή στόχο ΤΔΠ τα τρία (3) εργαλεία, χωρίς όμως δεδομένα υλοποίησης. Το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου είναι 33,3%.

12104: Υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης

Αποτελεί δείκτη εκροών με χρηματοδότηση από το ΕΚΤ με τιμή στόχο στο ΠΕΠ τις επτά (7) υπηρεσίες συμβούλων τεχνικής υποστήριξης. Ο δείκτης συνδέεται με δύο (2) ενταγμένα έργα που έχουν τιμή στόχο ΤΔΠ τις δύο (2) υπηρεσίες συμβούλων. Η καταγεγραμμένη τιμή υλοποίησης είναι μηδενική, με αποτέλεσμα το ποσοστό επίτευξης ως προς τα ενταγμένα να είναι στο 0% και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου να φθάνει το 28,6%.

12105: Δικαιούχοι, Φορείς πράξεων που υποστηρίζονται

Αποτελεί δείκτη εκροών με χρηματοδότηση από το ΕΚΤ με τιμή στόχο στο ΠΕΠ έναν (1) δικαιούχο φορέα, χωρίς να εντοπίζονται ενταγμένα έργα που να τροφοδοτούν το δείκτη.

Ευρήματα Αξιολόγησης

Η πορεία υλοποίησης του ΑΠ 13 αξιολογείται ως σχετικά ικανοποιητική. Ένας μόνο δείκτης 12301 παρουσιάζει ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου που να φθάνει το 100%, ενώ τρεις ακόμα έχουν απόδοση μεταξύ 25% και 35% του φυσικού στόχου. Σχετικός βαθμός υλοποίησης διαπιστώνεται μόνο στο δείκτη 12201, με ποσοστό 20%.

3.2 Εκτίμηση των Στόχων Δεικτών Εκροών και Αποτελεσμάτων (2023)

3.2.1 Εκτίμηση για την επίτευξη στόχων των Δεικτών εκροών (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ για το έτος 2023)

Στον ακόλουθο Πίνακα 72 γίνεται εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών εκροής (επιχειρησιακών), οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Δεικτών της τελευταίας αναθεώρησης του ΠΕΠ Αττικής, όπως και για τους πρόσθετους δείκτες που έχουν χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της έκδοσης Προσκλήσεων, έως το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Για τους επιχειρησιακούς δείκτες που αφορούν Πράξεις ΕΤΠΑ, λόγω του ότι δεν μπορούν να μετρηθούν πριν περαιωθούν, η εκτίμηση γίνεται βάσει του ποσοστού επίτευξης φυσικού στόχου σε συνδυασμός με το ποσοστό προς τα ενταγμένα που προκύπτει από τις ενταγμένες Πράξεις στο ΠΕΠ Αττικής, ενώ για τους πρόσθετους δείκτες η εκτίμηση γίνεται βάσει του ποσοστού επίτευξης ως προς τα ενταγμένα. Για τους δείκτες που αφορούν Πράξεις ΕΚΤ, η εκτίμηση των δεικτών εκροών γίνεται βάσει: α) του ποσοστού υλοποίησης από τα Δελτία Επίτευξης Δεικτών και β) του ποσοστού επίτευξης φυσικού στόχου. Η στήλη 17 συμπληρώνεται με ΝΑΙ ή ΌΧΙ ή Υπό Προϋποθέσεις, ανά δείκτη εκροής.

Πίνακας 72: Πίνακας εκτίμησης επίτευξης στόχων των Δεικτών εκροών για το 2023

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση η Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
1	2	2	3	4	6	16	12	13=12/6	14=12/11	15=11/6	17
1a	Δομές στήριξης επιχειρήσεων για παραγωγή καινοτομίας	Ε	SO027	Αριθμός	1,00	1	0	0%	0%	100%	ΝΑΙ
1a	Ερευνητικές υποδομές που ενισχύονται	Ε	SO033	Αριθμός	4,00	2	0	25%	0%	50%	Υπό Προϋποθέσεις
1a	Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	Ε Πρόσθετος	06002	Αριθμός		2	1		50%		Υπό Προϋποθέσεις
1b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Ε	CO01	Επιχειρήσεις	300,00	0	0	0%	0%	0%	ΌΧΙ

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
1b	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	E	CO26	Επιχειρήσεις	250,00	5	27	10,8%	540%	2%	ΟΧΙ
1b	Έρευνα, καινοτομία: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή σε έργα έρευνας και ανάπτυξης	E	CO27	ευρώ	30.000.000,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις	480,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	E	CO02	Επιχειρήσεις	300,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	E	CO04	Επιχειρήσεις	150,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO05	Επιχειρήσεις	30,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	E	CO06	ευρώ	21.600.000,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
2b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	E	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	60,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
2c	Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται /αναβαθμίζονται	E	SO007	Αριθμός	4,00	7	0	0%	0%	175%	ΝΑΙ
2c	Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	E	T3225	Αριθμός	1,00	2	0	0%	0%	200%	ΝΑΙ
2.c	Ψηφιακές εφαρμογές που αναπτύσσονται	E Πρόσθετος	09412	Αριθμός		2	0		0%		ΝΑΙ
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO01	Επιχειρήσεις	332,00	127	0	0%	0%	37,8%	Υπό Προϋποθέσεις
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	E	CO02	Επιχειρήσεις	50,00	127	0	0%	0%	254%	ΝΑΙ
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	E	CO04	Επιχειρήσεις	270,00	100	0	0%	0%	37,04%	Υπό Προϋποθέσεις
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	E	CO05	Επιχειρήσεις	12,00	128	0	0%	0%	1.066,6%	ΝΑΙ
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	E	CO06	ευρώ	10.000.00 0,00	18.158.9 57,58	0	0%	0%	181,6%	ΝΑΙ
3a	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	E	CO08	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	100,00	24,2	0	0%	0%	24,2%	Υπό Προϋποθέσεις

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Ε	CO01	Επιχειρήσεις	1.185,00	1.000	147	12,4%	14,7%	84,39%	ΝΑΙ
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Ε	CO02	Επιχειρήσεις	185,00	376	0	0%	0%	203,2%	ΝΑΙ
3c	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων	Ε	CO03	Αριθμός επιχειρήσεων	1.000	1.000	147	14,7%	14,7%	84,39%	ΝΑΙ
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Ε	CO04	Επιχειρήσεις	250,00	250	0	0%	0%	100%	ΝΑΙ
3c	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	Ε	CO06	ευρώ	37.000.000,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
3d	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Ε	CO01	Επιχειρήσεις	580,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
3d	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Ε	CO04	Επιχειρήσεις	580,00	290	0	0%	0%	50%	Υπό Προϋποθέσεις
3.d	Δράσεις προώθησης και τουριστικής προβολής	Ε Πρώτος	09408	Αριθμός		60,00	0		0%		ΝΑΙ
3.d	Μηχανισμός Στρατηγικής Πληροφόρησης και Ενημέρωσης	Ε Πρώτος	05507	Αριθμός		1,00	0		0%		ΝΑΙ

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
	Επιχειρήσεων										
3.d	Συνολικός αριθμός επιχειρήσεων που δύναται να ωφεληθούν από δράσεις προώθησης και τουριστικής προβολής	Ε Πρόσθετος	T2257	Αριθμός		11.760,00	0		0%		ΝΑΙ
4b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Ε	CO01	Επιχειρήσεις	110,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
4b	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Ε	CO02	Επιχειρήσεις	110,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
4b	Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	Ε	CO06	ευρώ	17.330.546,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
4b	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	Ε	CO30	MW	0,73	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
4b	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Ε	CO34	Τόννοι ισοδυνάμου CO2	1.323,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
4c	Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης	Ε	CO31	Νοικοκυριά	1.180,00	1.700	0	0%	0%	144%	ΝΑΙ

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
4c	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	E	CO32	kWh/έτος	20.000,00	8.600.305,03	0	0%	0%	43,0%	Υπό Προϋποθέσεις
4c	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	E	CO34	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	4.955,00	35.086,46	0	0%	0%	708,1%	ΝΑΙ
4.c	Εξοικονόμηση ενέργειας σε κοινόχρηστους χώρους	E Πρόσθετος	01302	Κιλοβατώρες κατ'έτος		391.332,00	0		0%		ΝΑΙ
4g	Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας	E	CO30	MW	3,50	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
4g	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	E	CO34	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	20.247,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
5a	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	E	CO20	Φυσικά πρόσωπα	385.000,00	3.207.000	243.200	63,12%	6,09%	833,0%	ΝΑΙ
5a	Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	E	CO23	Εκτάρια	16.000,00	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
5a	Αριθμός πυροσβεστικών οχημάτων	E Πρόσθετος	08702	Αριθμός		35,00	14		40%		ΝΑΙ

Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
5a	Αριθμός Σχεδίων Δράσης που εκπονούνται εφαρμόζονται	Ε Πρόσθετος	08710	Αριθμός		1,00	0		0%		NAI
5a	Αριθμός Δράσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής πυρκαγιές πλημμύρες σεισμοί κλπ	Ε Πρόσθετος	08714	Αριθμός		6,00	0		0%		NAI
5a	Δράσεις για την παρακολούθηση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής και την ενημέρωση των πολιτών	Ε Πρόσθετος	08715	Αριθμός		1,00	0		0%		NAI
6a	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ε	CO19	Ισοδύναμο πληθυσμού	68.000	84.264	25.358	37,3%	30,1%%	123,9%	NAI
6a	Ποσότητα Βιοαποδομήσιμων Αστικών Αποβλήτων (ΒΑΑ) που εκτρέπεται από χώρους ταφής	Ε	SO017	Τόνοι ανά έτος	60.000	400	0	0%	0%	0,67%	OXI
6a	Ποσότητα ΒΑΑ που εκτρέπεται από χώρους ταφής	Ε Πρόσθετος	1701	Τόνοι /Έτος		400	0		0%		NAI
6b	Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Ε	CO18	Άτομα	85.000	272.339	40.000	47,06%	14,7%	320,4%	NAI
6b	Ενημερωμένες Ταυτότητες Παραλιών	Ε Πρόσθετος	2101	Αριθμός		212	0		0%		NAI
6c	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε	Ε	CO09	Επισκέψεις/έτος	136.000	415.128	0	0%	0%	305,25%	NAI

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
	ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών										
6c	Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (Φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ.)	Ε Πρόσθετος	09403	Άτομα		930.345	84.966		9,13%		ΝΑΙ
6c	Δράσεις αξιοποίησης και ανάδειξης φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	Ε Πρόσθετος	09405	Αριθμός		2	1		50%		ΝΑΙ
6e	Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης	Ε	CO37	Άτομα	500.000	751.303	0	0%	0%	150,3%%	ΝΑΙ
6e	Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	Ε	CO38	Τετραγωνικά μέτρα	2.000.000	490.000	21.100	1,05%	4,31%	24,5%	Υπό Προϋποθέσεις
6e	Μήκος δικτύου ποδηλατοδρόμων / μονοπατιών	Ε	SO025	χιλιόμετρα	7	0	0	0%	0%	0%	ΟΧΙ
7a	Θέσεις ελιμενισμού που δημιουργούνται	Ε	T3275	Αριθμός	2,00	2	0	0%	0%	100%	ΝΑΙ
7b	Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών	Ε	SO022	Αριθμός	10,00	11	0	0%	0%	110%	ΝΑΙ

Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
7c	Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	E	CO15	χλμ.	5,50	5,35	0	0%	0%	97,28%	NAI
7c	Πλήθος οχημάτων/Εξοπλισμού	E	SO003	Αριθμός	92,00	92	0	0%	0%	100%	NAI
7e	Δίκτυο φυσικού αερίου	E	SO010	χλμ	102,00	102,00	0	0%	0%	100%	NAI
7b	Ενέργειες οδικής ασφάλειας	E Πρόσθετος	03402	Αριθμός		1	0		0%		NAI
7c	Υποστηρικτικές υποδομές αναγκαίες για τη λειτουργία μέσων σταθερής τροχιάς	E Πρόσθετος	04305	Αριθμός		1	0		0%		NAI
8iii	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	E	11304	Αριθμός	425,00	0	0	0%	0%	0%	OXI
8v	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	E	C023	Αριθμός	290,00	0	0	0%	0%	0%	OXI
8v	Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται/ναβαθμίζονται	E	SO007	Αριθμός	4	1	0	0%	0%	25%	NAI
8v	Μηχανισμός Στρατηγικής Πληροφόρησης και Ενημέρωσης Επιχειρήσεων	E Πρόσθετος	05507	Αριθμός		1	1		100%		NAI
9i	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	E	10501	Αριθμός	40.000	53.529	79.488	199,6%	146,9%	135,8%	NAI
9i	Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές	E	10902.	Αριθμός	1.500	2.330	0	0%	0%	155,3%	NAI

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση η Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
	πολιτικές απασχόλησης										
9ii	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανόμενων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομα)	E	CO15	Αριθμός	300	24.122	0	0%	0%	8.040,7%	NAI
9ii	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	E	05502	Αριθμός	65	0	0	0%	0%	0%	OXI
9ii	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	E	05503	Αριθμός	270.000	226.425	352.742	130,6%	150,4%	83,9%	NAI
9.iii	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	E	10501	Αριθμός	110	800	352	320,0%	44,0%	727,3%	NAI
9.iii	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	E	05502	Αριθμός	35	244	185	528,6%	75,8%	697,1%	NAI
9.iii	Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	E	05503	Αριθμός	7.000	10.210	3.102	44,3%	30,4%	145,9%	NAI
9iii	Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	E	11501	Αριθμός	600	1.355	723	120,5%	53,4%	225,8%	NAI
9iv	Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)	E	11202	Αριθμός	192.780	192.780	0	0%	0%	100%	NAI
9iv	Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) που λειτουργούν	E	11203	Αριθμός	54	54	0	0%	0%	100%	NAI

Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση η Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
9iv	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας	E	11204	Αριθμός	745	2.823	0	0%	0%	37,9%	NAI
9iv	Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για Εξαρτήσεις	E	11205	Αριθμός	900	12.750	0	0%	0%	1.416,7%	NAI
9iv	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	E	05502	Αριθμός	137	139	111	81,0%	79,1%	101,5%	NAI
9iv	Αριθμός επωφελομένων των υποστηριζόμενων δομών	E	05503	Αριθμός	60.000	69.931	100.288	167,1%	143,4%	116,6%	NAI
9iv	Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	E	CO22	Αριθμός	1	55	41	4.100%	74,5%	5.500%	NAI
9iv	Αριθμός ωφελομένων από κοινωνικές δράσεις ΟΧΕ	E Πρόσθετος	11211	Άτομα		7.055	0		0%		NAI
9v	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	E	11301	Αριθμός	536	0	0	0%	0%	0%	OXI
9v	Αριθμός Κέντρων Στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	E	11302	Αριθμός	1	0	0	0%	0%	0%	OXI
9iv	Κόστος των δράσεων ΕΚΤ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19	E	CV30	Ευρώ	109.400.000,00	90.201.800,00	0	0%	0%	82,45%	NAI
9iv	Αριθμός δομών φορέων που υποστηρίζονται για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19	E	CV33	Αριθμός	73	73	0	0%	0%	100%	NAI

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HRON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Επ. Πρ.	Τίτλος	Είδος Δείκτη	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Υλοποίηση η Δείκτη	Ποσοστό Επίτευξης στο Επιχ. Πρόγραμμα	Ποσοστό Επίτευξης σε σχέση με ενταγμένα	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
9iv	Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται/ αναβαθμίζονται	Ε	SO007	Αριθμός	4	1	0	0%	0%	25%	NAI
9a	Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται	Ε	CO35	φυσικά πρόσωπα	450	13.474	416	92,4%	3,09%	2.994,2%	NAI
9a	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Ε	CO36	Άτομα	3.828.434	11.084.073	0	0%	0%	289,5%	NAI
9a	Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών που ενισχύονται	Ε	SO031	φυσικά πρόσωπα	1.200	5.694	416	34,7%	7,3%	474,5%	NAI
9a	Αριθμός ασθενοφόρων οχημάτων	Ε Πρόσθετος	05301	Αριθμός		60,00	0		0%		NAI
10a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Ε	φυσικά πρόσωπα	CO35	3.000	356.699	475	15,8%	0,1%	11.899,0%	NAI
10a	Αριθμός Εκπαιδευτικών Μονάδων που εξοπλίζονται για τη παροχή υπηρεσιών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης	Ε	Αριθμός	05002	73	93	0	0%	0%	127,4%	NAI
10a	Αριθμός Σχολικών Μονάδων που εξοπλίζονται	Ε Πρόσθετος	Αριθμός	05102		2.094	0		0%		NAI

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Βάσει του ανωτέρω Πίνακα και σε σχέση με τη δυνατότητα επίτευξης των στόχων των Δεικτών εκροών του Πίνακα Δεικτών του ΕΠ Αττικής 2014-2020, αλλά και των πρόσθετων δεικτών που έχουν αξιοποιηθεί σε ενεργές προσκλήσεις, μέχρι το χρ-ονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ, η κατάσταση για τους ΑΠ του προγράμματος έχει ως εξής:

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Για τον ΑΠ 1, αξιολογείται ότι ο δείκτης SO027 θα επιτύχει τον στόχο, ενώ οι δείκτες SO033 06002 θα τον πετύχουν υπό προϋποθέσεις. Το πλαίσιο προϋποθέσεων αφορά στην επιλογή από το πρόγραμμα του σχεδιασμού και προώθησης επιπρόσθετων δράσεων στην ΕΠ 1a, ώστε να καλυφθεί ο φυσικός στόχος των δεικτών στο 100% και με ταχείς ρυθμούς να προχωρήσει η υλοποίηση των πράξεων. Σχετικά με τους δείκτες CO01 και CO27 που αφορούν στην στήριξη των επιχειρήσεων, δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα και με δεδομένη την προχωρημένη χρονική φάση υλοποίησης του ΕΠ, δεν προβλέπεται η επίτευξη των στόχων. Για το δείκτη CO26, παρότι υπάρχουν ενταγμένα έργα, ο στόχος των ΤΔΠ δεν φθάνει να καλύψει το φυσικό στόχο του δείκτη, συνεπώς εκτιμάται στην επόμενη αναθεώρηση του προγράμματος, η τιμή στόχος θα πρέπει να προσαρμοστεί προς τα κάτω.

Σε ότι αφορά τον ΑΠ 2, για τους δείκτες CO01, CO02, CO04, CO05, CO06 και CO08 που αφορούν στην στήριξη των παραγωγικών επενδύσεων στην ΕΠ 2b, δεν προβλέπεται επίτευξη στόχων, καθώς δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα. Εάν δεν προκύψει άμεσα η έκδοση σχετικών προσκλήσεων, το δεδομένο αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στην επόμενη αναθεώρηση. Στην ΕΠ 2c, η αποτελεσματικότητα βρίσκεται σε καλύτερα επίπεδα, καθώς οι δείκτες SO007, T3225 και 09412 αξιολογείται ότι θα υπάρξει επίτευξη στόχων.

Επισημαίνεται ότι για τους πρόσθετους δείκτες σε ενεργές προσκλήσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, έστω και εάν δεν εμφανίζουν τιμές υλοποίησης, η προσέγγιση του Αξιολογητή είναι γενικά θετική μιας και οι πράξεις θεωρούνται περαιωμένες και καταγεγραμμένες στο ΟΠΣ, μόνο με την ολοκλήρωσή τους. Οπότε, και για προσκλήσεις που εκδόθηκαν πρόσφατα, εκτιμάται ότι υπάρχει ικανός χρόνος στο ΠΕΠ μέχρι το 2023 για την περαίωσή τους, σε συνδυασμό με την εμπειρία της ΕΥΔ στην υλοποίηση ανάλογων έργων.

Στο πλαίσιο του ΑΠ 3, η κατάσταση αποτυπώνεται σαφώς βελτιωμένη ως προς την ενεργοποίηση και την αποτελεσματικότητα, σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018. Για τους δείκτες CO02, CO05, CO06 (ΕΠ 3a), CO04, 09408, 05507 και T2257 η εκτίμηση ως προς την επίτευξη των στόχων είναι θετική, μιας και δείχνουν ικανοποιητικά ποσοστά ενεργοποίησης των φυσικών στόχων. Η αξιολόγηση για τους δείκτες CO01, CO04 και CO08 ως προς την επίτευξη, είναι υπό προϋποθέσεις, διότι μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της μελέτης αντιστοιχούν σε ποσοστά κάλυψης φυσικού στόχου μικρότερα από το 100%, ως εκ τούτου, η συνολική επίτευξη εξαρτάται από την πρόβλεψη σχεδιασμού και προώθησης επιπρόσθετων δράσεων στο άμεσο επόμενο χρονικό διάστημα. Σε άλλη περίπτωση, εκτιμάται ότι στην επόμενη αναθεώρηση θα χρειαστεί προσαρμογή των τιμών στόχου τους προς τα κάτω. Για τους δείκτες CO06 (ΕΠ 3c) και CO01 (ΕΠ 3d) η εκτίμηση επίτευξης είναι αρνητική, μιας και δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα. Η επόμενη αναθεώρηση καλείται να λάβει υπόψη της την ανάγκη ενίσχυσης των δεικτών CO02, CO05, CO06 στην ΕΠ 3a με προσαρμογή των τιμών στόχων προς τα πάνω, μιας και τα ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου ξεπερνούν το 100%, το οποίο δύναται να απαιτεί και την μεταφορά πόρων στην ΕΠ 3a από τις άλλες ΕΠ του ΑΠ 3.

Για τον ΑΠ 4, ενεργοποίηση των δεικτών προκύπτει μόνο στην ΕΠ 4c, όπου για τους δείκτες CO31, CO34 και 01302 η πρόβλεψη επίτευξης είναι θετική και για το δείκτη CO32 υπό προϋποθέσεις, για τους λόγους που έχουν ήδη αναλυθεί πρωτύτερα. Στο πλαίσιο των ΕΠ 4b και 4g και συγκεκριμένα για τους δείκτες CO01, CO02, CO06, CO30, CO34 και CO30 δεν καταγράφονται ενταγμένα έργα οπότε και η εκτίμηση επίτευξης είναι αρνητική. Με δεδομένη την προχωρημένη χρονικά φάση υλοποίησης του ΠΕΠ, οι συνθήκες που διαμορφώνονται για τους δείκτες αυτούς, πρέπει να ληφθούν στην επόμενη αναθεώρηση. Η αναθεώρηση οφείλει επίσης να προσαρμόσει τους στόχους των δεικτών CO31 και CO34 στην ΕΠ 4c προς τα πάνω, αφού επιδεικνύουν ιδιαίτερα αυξημένα επίπεδα κάλυψης φυσικών στόχων (άνω του 100%). Λαμβάνοντας υπόψη την μη ενεργοποίηση των ΕΠ 4b και 4g, τα παραπάνω στοιχεία δύναται να σημαίνουν μεταφορά πόρων από τις ΕΠ 4b και 4g στην ΕΠ 4c του ΑΠ 4.

Η κατάσταση στον ΑΠ 5 παρουσιάζεται σαφώς βελτιωμένη ως προς την ενεργοποίηση των δεικτών και την αποτελεσματικότητα σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018. Για τους επιχειρησιακούς δείκτες CO20, CO23 και τους πρόσθετους δείκτες 08702, 08710, 08714 και 08715 εκτιμάται ως θετική η επίτευξη των επιμέρους στόχων. Ειδικότερα, ο δείκτης CO20 απαιτεί την προσαρμογή των τιμών στόχου προς τα πάνω. Ο δείκτης CO23 δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα, άρα και η πρόβλεψη επίτευξης είναι αρνητική.

Ως προς τον ΑΠ 6, η γενική εικόνα εκτίμησης επίτευξης στόχων των δεικτών είναι θετική. Εξάριση αποτελεί ο δείκτης SO017, ο οποίος παρουσιάζει ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο κάλυψης φυσικού στόχου, οπότε εάν δεν καλυφθεί στο άμεσα επόμενο χρονικό διάστημα με επιπρόσθετες δράσεις, θα χρειαστεί προσαρμογή της τιμής στόχου προς τα κάτω. Στο πλαίσιο αυτό, οι δείκτες CO18, CO19, CO09 και CO37 επιδεικνύουν ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά επίτευξης φυσικών στόχων, συνεπώς η αναθεώρηση καλείται να λάβει υπόψη της προσαρμογή των τιμών στόχου προς τα πάνω.

Σχετικά με τον ΑΠ 7, η αποτελεσματικότητα διαφαίνεται γενικά θετική, με το σύνολο των δεικτών να έχει αξιοποιηθεί και να δείχνουν επίπεδα επίτευξης φυσικών στόχων γύρω στο 100%.

Για τον ΑΠ 8, ενεργοποίηση προκύπτει μόνο για τον επιχειρησιακό δείκτη SO007 στην ΕΠ 8ν, ο οποίος μάλιστα είναι δανεικός από τον ΑΠ 2 και εντοπίζεται και σε πρόσκληση του ΑΠ 9, οπότε και η εκτίμηση επίτευξης είναι θετική, όπως και για τον πρόσθετο δείκτη 05507, ο οποίος καλύπτεται με την περαίωση της μίας πράξης. Ωστόσο, οι επιχειρησιακοί δείκτες 11304 και C023 που αφορούν στήριξη επιχειρήσεων, δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα, η εκτίμηση επίτευξης στόχων είναι αρνητική, με απόρροια την ανάγκη αναθεώρησης των τιμών στόχου.

Σε ότι αφορά τον ΑΠ 9, η συνολική εικόνα αξιοποίησης των δεικτών του ΕΠ είναι θετική, όπως και για την εκτίμηση επίτευξης των επιμέρους στόχων. Εξάριση αποτελεί αρχικά ο δείκτης 05502 που στην ΕΠ 9ii, δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα. Εντούτοις, η ιδιαιτερότητα εδώ σχετίζεται με το γεγονός ότι ο δείκτης εντάσσεται και στις ΕΠ 9iii και 9iv, όπου τα επίπεδα επίτευξης φυσικών στόχων ξεπερνούν το 100%, οπότε και στην επόμενη

αναθεώρηση χρειάζεται η κατάλληλη προσαρμογή των τιμών στόχου μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Έπειτα, αναγκαιότητα προσαρμογής των τιμών στόχου και ενδεχόμενη χρηματοδοτική ενίσχυση των σχετικών δράσεων, προκύπτει για τους δείκτες 10501 CO15, 05503, 11501, 11205 και CO22 που επιδεικνύουν ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά κάλυψης φυσικού στόχου σε σχέση με τις επιδιώξεις του ΠΕΠ. Αρνητική εκτίμηση επίτευξης προκύπτει για τους δείκτες 11301 και 11302 που αφορούν στην κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, οι οποίοι δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης.

Για τον ΑΠ 10, η εκτίμηση επίτευξης φυσικών στόχων είναι συνολικά θετική, ενώ διαφαίνεται η ανάγκη ενίσχυσης των τιμών των δεικτών CO35, CO36 και SO031, όπως και στη χρηματοδοτική διάσταση. Σχετικά με τον ΑΠ 11, η κατάσταση είναι ανάλογα θετική, ενώ η ενίσχυση αφορά τους δείκτες CO35 και 05002.

3.2.2 Εκτίμηση για την επίτευξη στόχων των Δεικτών αποτελέσματος (ΕΤΠΑ & ΕΚΤ για το έτος 2023)

Στον παρακάτω Πίνακα 73 γίνεται εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών αποτελέσματος (επιχειρησιακών), οι οποίοι περιλαμβάνονται στον Πίνακα Δεικτών της τελευταίας αναθεώρησης του ΠΕΠ Αττικής, όπως και για τους πρόσθετους δείκτες που έχουν χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο της έκδοσης Προσκλήσεων, έως το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Για την αξιολόγηση των δεικτών αξιοποιούνται τα καταγεγραμμένα στοιχεία στο ΟΠΣ, όπως και δευτερογενείς πηγές που αποτυπώνουν την υφιστάμενη επίδοση των δεικτών, όταν ο υπολογισμός γίνεται από άλλους φορείς, όπως η ΕΛΣΤΑΤ, η Eurostat κτλ, ενώ η ανάλυση τους έχει παρουσιαστεί στο Κεφάλαιο για την επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης ανά Θεματικό Στόχο. Επίσης, λαμβάνεται υπόψη η πορεία υλοποίησης και η απόδοση των δεικτών εκροής που συνδέονται με τους δείκτες αποτελέσματος και τους τροφοδοτούν σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας και Ειδικό στόχο του ΠΕΠ. Η στήλη 17 συμπληρώνεται με ΝΑΙ ή ΌΧΙ, αλλά και από την επιλογή 'Ανεπαρκή δεδομένα', όταν δεν προκύπτουν ικανά στοιχεία που να συμβάλλουν στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για την επίτευξη των στόχων του 2023. Διευκρινίζεται ότι στην στήλη 11 η τιμή στόχος αφορά το ΠΕΠ όταν πρόκειται για επιχειρησιακούς δείκτες και στόχο ΤΔΠ όταν πρόκειται για πρόσθετους δείκτες αποτελέσματος.

Πίνακας 73: Πίνακας εκτίμησης επίτευξης στόχων των Δεικτών αποτελέσματος για το 2023 (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ έως 30.09.2020)

Ειδ. Στόχος ή ΕΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π. ή ΤΔΠ	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
0	1	3	4	5	11	16	17

Ειδ. Στόχος ή ΕΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π. ή ΤΔΠ	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
1.a.1	Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	T3293	Αριθμός	2.136,00	2.500,00	-	ΝΑΙ
1.b.1	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	T3211	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	0,34	0,56	0,88	ΝΑΙ
2.b.1	Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	T3221	Ποσοστό (%)	5,80	15,00	-	Ανεπαρκή δεδομένα
2.c.1	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	T3222	Ποσοστό (%)	5,00	40,00	45,00	ΝΑΙ
2.c	Ποσοστό του πληθυσμού που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο	07802 (πρόσθετος)	Ποσοστό (%)		68,86	-	ΝΑΙ
3.a.1	Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	T3231	Αριθμός	185,00	300,00	-	ΝΑΙ
3.c.1	Απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενή και Γ' γενή τομέα	T3232	Αριθμός	678.710,00	810.000,00	1.005.000	ΝΑΙ
3.d.1	Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	T3233	εκατ. €, τρέχουσες τιμές	14.309,29	20.511,62	15.454,18	ΝΑΙ
4.b.1	Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	T3241	Σε χιλιάδες KWh	8.116.592,00	9.252.915,00	-	Ανεπαρκή δεδομένα
4.c.1	Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα	T3242	Σε χιλιάδες KWh	8.017.743,00	6.935.434,00	-	Ανεπαρκή δεδομένα
4.c.1	Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	T3244	Πλήθος κτιρίων	50,00	320,00	-	ΝΑΙ
4.g.1	Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ	T3243	MW	31,74	35,74	34,82	ΝΑΙ
5.a.1	Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	T3251	Ποσοστό	79,00	95,00	-	ΝΑΙ
6.a.1	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	T3261	%	93,0	97,0	-	ΝΑΙ
6.a.1	Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (BAA) που εκτρέπονται από την ταφή	T3264	%	3,6	7,3	-	Ανεπαρκή δεδομένα
6a	Αστικά Στερεά Απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση	1703 (πρόσθετος)	%	20	0	-	ΝΑΙ
6a	Κλάσμα χωριστά συλλεγμένων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα και βιοαπόβλητα)	1702 (πρόσθετος)	%	40	0	-	ΝΑΙ
6a	Βιοαποδομήσιμα αστικά απόβλητα BAA που εκτρέπονται από την ταφή	1704 (πρόσθετος)	%	40	0	-	ΝΑΙ
6.b.1	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	T3262	%	89,4	95,0	90	ΝΑΙ
6.c.1	Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	T3263	Αριθμός	4.515.567,00	4.876.812,00	8.203.427	ΝΑΙ

Ειδ. Στόχος ή ΕΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π. ή ΤΔΠ	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
6.e.1	Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m ³ που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης	T3265	Ημέρες/έτος	50,0	35,0	-	ΝΑΙ
7.a.1	Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	T3271	Διακινηθέντες επιβάτες κρουαζιέρας	1.302.581	2.282.728	1.098.091	ΝΑΙ
7.b.1	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	T3277	Αριθμός ατόμων	58,00	48,00	44	ΝΑΙ
7.c.1	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	T3272	Πληθυσμός	60.000,00	85.000,00	-	ΝΑΙ
7c	Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	04302 (πρόσθετος)	Άτομα		31.200	-	ΝΑΙ
7.e.1	Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές	T3273	Αριθμός ατόμων	2.616.000	2.623.650	-	ΝΑΙ
8.iii.1	Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	11305	Αριθμός	312	310	-	ΝΑΙ
8.v.1	Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την ενίσχυσή τους	T3282	Αριθμός	160	189	-	ΝΑΙ
9i	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	10502	Αριθμός	6.616	32.000	14.740	ΝΑΙ
9i	Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	10903	Αριθμός	472	225	0	ΝΑΙ
9ii	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	05504	Αριθμός	0	65	6	ΝΑΙ
9ii	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομα) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέσεις	11104	Αριθμός	472	30	-	ΝΑΙ
9iii	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	10502	Αριθμός	5	40	68	ΝΑΙ
9iii	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	05504	Αριθμός	0	35	7	ΝΑΙ
9iii	Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	11509	Ποσοστό	5,84%	6,21%	-	Ανεπαρκή δεδομένα

Ειδ. Στόχος ή ΕΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π. ή ΤΔΠ	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη	Εκτίμηση Επίτευξης Στόχου 2023
9iii	Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ	11209 (πρόσθετος)	Άτομα		2.285	0	ΝΑΙ
9iv	Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)	11206	Ποσοστό	0%	35%	-	ΝΑΙ
9iv	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια	11207	Ποσοστό	8,86%	0,32%	-	ΝΑΙ
9iv	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις	11208	Ποσοστό	0%	7,94%	-	ΝΑΙ
9iv	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	05504	Αριθμός	0	137	7	ΝΑΙ
9iv	Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ	11209 (πρόσθετος)	Άτομα		7.147	-	ΝΑΙ
9v	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	11303	Αριθμός	317	375	-	Ανεπαρκή δεδομένα
9a	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	T3301	Αριθμός	6.623	8.273	8	ΝΑΙ
9a	Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)	T3300	Αριθμός επισκέψεων	5.092.158	5.591.972	-	ΝΑΙ
10a	Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές	T3311	%	93,9	98,0	-	ΝΑΙ

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Η ανάλυση του ανωτέρω Πίνακα για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών αποτελέσματος του ΠΕΠ, λαμβάνει υπόψη τα καταγεγραμμένα στοιχεία στο ΟΠΣ, τις δευτερογενείς πηγές που αποτυπώνουν την υφιστάμενη επίδοση των δεικτών, την πορεία υλοποίησης και την απόδοση των δεικτών εκροής που συνδέονται με τους δείκτες αποτελέσματος και τους τροφοδοτούν σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας, όπως και περιπτώσεις δεικτών που έχουν ήδη ενταχθεί σε προκλήσεις οι οποίες επίκειται σύντομα να ενταχθούν.

Ως αποτέλεσμα, για την συντριπτική πλειονότητα των δεικτών αποτελέσματος (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) προκύπτει θετική εκτίμηση επίτευξης των στόχων. Οι εξαιρέσεις αφορούν αρχικά στους δείκτες T3241, T3242, T3264 και 11509, όπου κρίνεται ότι δεν υπάρχουν ικανά δεδομένα διαθέσιμα για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Στην συνέχεια, αξιολογείται ως αμφίβολη η εκτίμηση επίτευξης για τους δείκτες T3221 και 11303, οι οποίοι δεν συνδέονται μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης με ενταγμένα έργα, εντούτοις

συνδέονται με πρόσφατες προσκλήσεις που δεν έχουν ακόμα ενταχθεί. Για τους πρόσθετους δείκτες αποτελέσματος, γίνεται η παραδοχή (όπως και στους πρόσθετους δείκτες εκροών), ότι θα ικανοποιήσουν μέχρι το 2023 τους στόχους ΤΔΠ των ενταγμένων πράξεων.

3.3 Συμπεράσματα - Κατευθύνσεις

Το επίπεδο υλοποίησης και αποτελεσματικότητας του ΕΠ Αττικής 2014-2020 έχει βελτιωθεί σημαντικά σε σχέση με τα πορίσματα της Αξιολόγησης του 2018. Μέχρι το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020), σε σχέση με την κατάσταση της αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής για τους επιχειρησιακούς και πρόσθετους δείκτες εκροών, εντοπίζονται 24 πεδία δεικτών (από τα 99) που εντάσσονται στους Άξονες Προτεραιότητας και τις Επενδυτικές Προτεραιότητες, τα οποία δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα, οπότε και δεν παρουσιάζουν ποσοστό υλοποίησης. Αυτά συνδέονται κατά βάση με τους ΑΠ 1, 2 και 4. Στο πλαίσιο αυτό, για 26 πεδία δεικτών αξιολογείται ότι δεν θα επιτύχουν τον στόχο του 2023. Οι δείκτες αυτοί εντοπίζονται κυρίως στις ΕΠ 1b, 2b, 4b που σχετίζονται με την υποστήριξη των επιχειρήσεων και των παραγωγικών επενδύσεων, αντικατοπτρίζοντας το ζήτημα της διαχρονικής καθυστέρησης των ΠΕΠ στον σχεδιασμό και προώθηση δράσεων Κρατικών ενισχύσεων, κυρίως λόγω της καθυστέρησης ορισμού κατάλληλου ΕΦΔ και των τεχνικών δυσκολιών προσαρμογής του ΠΣΚΕ. Το πρόβλημα αυτό υποκαταστάθηκε εν μέρει με την έκδοση προσκλήσεων από τον ΑΠ 3, οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως στήριξη με τη μορφή 'μη επιχορηγήσεων'. Αρνητική εκτίμηση επίτευξης παρουσιάζουν και οι δείκτες που σχετίζονται με την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία. Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος, για μόλις δύο (2) δείκτες δεν εκτιμάται επίτευξη των στόχων, ενώ για άλλους τέσσερις κρίνεται ότι δεν υπάρχουν αρκετά δεδομένα για την αξιολόγηση.

Αναλυτικότερα, Για τον ΑΠ 1, αξιολογείται ότι ο δείκτης SO027 θα επιτύχει τον στόχο, ενώ οι δείκτες SO033 06002 θα τον πετύχουν υπό προϋποθέσεις. Το πλαίσιο προϋποθέσεων αφορά στην επιλογή από το πρόγραμμα του σχεδιασμού και προώθησης επιπρόσθετων δράσεων στην ΕΠ 1a, ώστε να καλυφθεί ο φυσικός στόχος των δεικτών στο 100% και με ταχείς ρυθμούς να προχωρήσει η υλοποίηση των πράξεων. Σχετικά με τους δείκτες CO01 και CO27 που αφορούν στην στήριξη των επιχειρήσεων, δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα και με δεδομένη την προχωρημένη χρονική φάση υλοποίησης του ΕΠ, δεν προβλέπεται η επίτευξη των στόχων. Για το δείκτη CO26, παρότι υπάρχουν ενταγμένα έργα, ο στόχος των ΤΔΠ δεν φθάνει να καλύψει το φυσικό στόχο του δείκτη, συνεπώς εκτιμάται στην επόμενη αναθεώρηση του προγράμματος, η τιμή στόχος θα πρέπει να προσαρμοστεί προς τα κάτω.

Σε ότι αφορά τον ΑΠ 2, για τους δείκτες CO01, CO02, CO04, CO05, CO06 και CO08 που αφορούν στην στήριξη των παραγωγικών επενδύσεων στην ΕΠ 2b, δεν προβλέπεται επίτευξη στόχων, καθώς δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα. Εάν δεν προκύψει άμεσα η έκδοση σχετικών προσκλήσεων, το δεδομένο αυτό θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στην επόμενη αναθεώρηση. Στην ΕΠ 2c, η αποτελεσματικότητα βρίσκεται σε καλύτερα επίπεδα, καθώς οι δείκτες SO007, T3225 και 09412 αξιολογείται ότι θα υπάρξει επίτευξη στόχων.

Στο πλαίσιο του ΑΠ 3, η κατάσταση αποτυπώνεται σαφώς βελτιωμένη ως προς την ενεργοποίηση και την αποτελεσματικότητα, σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018. Για τους δείκτες CO02, CO05, CO06 (ΕΠ 3a), CO04, 09408, 05507 και T2257 η εκτίμηση ως προς την επίτευξη των στόχων είναι θετική, μιας και δείχνουν ικανοποιητικά ποσοστά ενεργοποίησης των φυσικών στόχων. Η αξιολόγηση για τους δείκτες CO01, CO04 και CO08 ως προς την επίτευξη, είναι υπό προϋποθέσεις, διότι μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της μελέτης αντιστοιχούν σε ποσοστά κάλυψης φυσικού στόχου μικρότερα από το 100%, ως εκ τούτου, η συνολική επίτευξη εξαρτάται από την πρόβλεψη σχεδιασμού και προώθησης επιπρόσθετων δράσεων στο άμεσα επόμενο χρονικό διάστημα. Σε άλλη περίπτωση, εκτιμάται ότι στην επόμενη αναθεώρηση θα χρειαστεί προσαρμογή των τιμών στόχου τους προς τα κάτω. Για τους δείκτες CO06 (ΕΠ 3c) και CO01 (ΕΠ 3d) η εκτίμηση επίτευξης είναι αρνητική, μιας και δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα. Η επόμενη αναθεώρηση καλείται να λάβει υπόψη της την ανάγκη ενίσχυσης των δεικτών CO02, CO05, CO06 στην ΕΠ 3a με προσαρμογή των τιμών στόχων προς τα πάνω, μιας και τα ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου ξεπερνούν το 100%, το οποίο δύναται να απαιτεί και την μεταφορά πόρων στην ΕΠ 3a από τις άλλες ΕΠ του ΑΠ 3.

Για τον ΑΠ 4, ενεργοποίηση των δεικτών προκύπτει μόνο στην ΕΠ 4c, όπου για τους δείκτες CO31, CO34 και 01302 η πρόβλεψη επίτευξης είναι θετική και για το δείκτη CO32 υπό προϋποθέσεις, για τους λόγους που έχουν ήδη αναλυθεί πρωτύτερα. Στο πλαίσιο των ΕΠ 4b και 4g και συγκεκριμένα για τους δείκτες CO01, CO02, CO06, CO30, CO34 και CO30 δεν καταγράφονται ενταγμένα έργα οπότε και η εκτίμηση επίτευξης είναι αρνητική. Με δεδομένη την προχωρημένη χρονικά φάση υλοποίησης του ΠΕΠ, οι συνθήκες που διαμορφώνονται για τους δείκτες αυτούς, πρέπει να ληφθούν στην επόμενη αναθεώρηση. Η αναθεώρηση οφείλει επίσης να προσαρμόσει τους στόχους των δεικτών CO31 και CO34 στην ΕΠ 4c προς τα πάνω, αφού επιδεικνύουν ιδιαίτερα αυξημένα επίπεδα κάλυψης φυσικών στόχων (άνω του 100%). Λαμβάνοντας υπόψη την μη ενεργοποίηση των ΕΠ 4b και 4g, τα παραπάνω στοιχεία δύναται να σημαίνουν μεταφορά πόρων από τις ΕΠ 4b και 4g στην ΕΠ 4c του ΑΠ 4.

Η κατάσταση στον ΑΠ 5 παρουσιάζεται σαφώς βελτιωμένη ως προς την ενεργοποίηση των δεικτών και την αποτελεσματικότητα σε σχέση με την Αξιολόγηση του 2018. Για τους επιχειρησιακούς δείκτες CO20, CO23 και τους πρόσθετους δείκτες 08702, 08710, 08714 και 08715 εκτιμάται ως θετική η επίτευξη των επιμέρους στόχων. Ειδικότερα, ο δείκτης CO20 απαιτεί την προσαρμογή των τιμών στόχου προς τα πάνω. Ο δείκτης CO23 δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα, άρα και η πρόβλεψη επίτευξης είναι αρνητική.

Ως προς τον ΑΠ 6, η γενική εικόνα εκτίμησης επίτευξης στόχων των δεικτών είναι θετική. Εξάιρεση αποτελεί ο δείκτης SO017, ο οποίος παρουσιάζει ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο κάλυψης φυσικού στόχου, οπότε εάν δεν καλυφθεί στο άμεσα επόμενο χρονικό διάστημα με επιπρόσθετες δράσεις, θα χρειαστεί προσαρμογή της τιμής στόχου προς τα κάτω. Στο πλαίσιο αυτό, οι δείκτες CO18, CO19, CO09 και CO37 επιδεικνύουν ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά επίτευξης φυσικών στόχων, συνεπώς η αναθεώρηση καλείται να λάβει υπόψη της προσαρμογή των τιμών στόχου προς τα πάνω.

Σχετικά με τον ΑΠ 7, η αποτελεσματικότητα διαφαίνεται γενικά θετική, με το σύνολο των δεικτών να έχει αξιοποιηθεί και να δείχνουν επίπεδα επίτευξης φυσικών στόχων γύρω στο 100%.

Για τον ΑΠ 8, ενεργοποίηση προκύπτει μόνο για τον επιχειρησιακό δείκτη SO007 στην ΕΠ 8ν, ο οποίος μάλιστα είναι δανεικός από τον ΑΠ 2 και εντοπίζεται και σε πρόσκληση του ΑΠ 9, οπότε και η εκτίμηση επίτευξης είναι θετική, όπως και για τον πρόσθετο δείκτη 05507, ο οποίος καλύπτεται με την περαίωση της μίας πράξης. Ωστόσο, οι επιχειρησιακοί δείκτες 11304 και C023 που αφορούν στήριξη επιχειρήσεων, δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα, η εκτίμηση επίτευξης στόχων είναι αρνητική, με απόρροια την ανάγκη αναθεώρησης των τιμών στόχου.

Σε ότι αφορά τον ΑΠ 9, η συνολική εικόνα αξιοποίησης των δεικτών του ΕΠ είναι θετική, όπως και για την εκτίμηση επίτευξης των επιμέρους στόχων. Εξαιρεση αποτελεί αρχικά ο δείκτης 05502 που στην ΕΠ 9ii, δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα. Εντούτοις, η ιδιαιτερότητα εδώ σχετίζεται με το γεγονός ότι ο δείκτης εντάσσεται και στις ΕΠ 9iii και 9iv, όπου τα επίπεδα επίτευξης φυσικών στόχων ξεπερνούν το 100%, οπότε και στην επόμενη αναθεώρηση χρειάζεται η κατάλληλη προσαρμογή των τιμών στόχου μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Έπειτα, αναγκαιότητα προσαρμογής των τιμών στόχου και ενδεχόμενη χρηματοδοτική ενίσχυση των σχετικών δράσεων, προκύπτει για τους δείκτες 10501 C015, 05503, 11501, 11205 και C022 που επιδεικνύουν ιδιαίτερα αυξημένα ποσοστά κάλυψης φυσικού στόχου σε σχέση με τις επιδιώξεις του ΠΕΠ. Αρνητική εκτίμηση επίτευξης προκύπτει για τους δείκτες 11301 και 11302 που αφορούν στην κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, οι οποίοι δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης.

Για τον ΑΠ 10, η εκτίμηση επίτευξης φυσικών στόχων είναι συνολικά θετική, ενώ διαφαίνεται η ανάγκη ενίσχυσης των τιμών των δεικτών C035, C036 και SO031, όπως και στη χρηματοδοτική διάσταση. Σχετικά με τον ΑΠ 11, η κατάσταση είναι ανάλογα θετική, ενώ η ενίσχυση αφορά τους δείκτες C035 και 05002.

Επισημαίνεται ότι για τους πρόσθετους δείκτες σε ενεργές προσκλήσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, έστω και εάν δεν εμφανίζουν τιμές υλοποίησης, η προσέγγιση του Αξιολογητή είναι γενικά θετική μιας και οι πράξεις θεωρούνται περαιωμένες και καταγεγραμμένες στο ΟΠΣ, μόνο με την ολοκλήρωσή τους. Οπότε, και για προσκλήσεις που εκδόθηκαν πρόσφατα, εκτιμάται ότι υπάρχει ικανός χρόνος στο ΠΕΠ μέχρι το 2023 για την περαίωσή τους, σε συνδυασμό με την εμπειρία της ΕΥΔ στην υλοποίηση ανάλογων έργων.

Ως προς τους δείκτες εκρών γενικά, η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας για την επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί, βασίστηκε στον βαθμό επίτευξης του φυσικού στόχου των δεικτών, στη σχέση δηλαδή των τιμών στόχων των ενταγμένων Πράξεων προς τους προγραμματικούς στόχους. Αυτό συνέβη διότι για τους περισσότερους δείκτες που αφορούν Πράξεις του ΕΤΠΑ δεν είναι αντιπροσωπευτική η μέτρηση της υλοποίησης μέσω των

Δελτίων Επίτευξης Δεικτών πριν την ολοκλήρωσή τους. Η καθιέρωση συχνότερων σημείων αναφοράς καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου θα διευκόλυνε την καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής και των επιδόσεων σε σχέση με την αναμενόμενη πορεία. Αυτό θα συνέβαλε στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση και θα επέτρεπε τον έγκαιρο εντοπισμό και τον μετριασμό ενδεχόμενων κινδύνων όσον αφορά την υλοποίηση.

Η ανάλυση για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών αποτελέσματος του ΠΕΠ, λαμβάνει υπόψη τα καταγεγραμμένα στοιχεία στο ΟΠΣ, τις δευτερογενείς πηγές που αποτυπώνουν την υφιστάμενη επίδοση των δεικτών, την πορεία υλοποίησης και την απόδοση των δεικτών εκροής που συνδέονται με τους δείκτες αποτελέσματος και τους τροφοδοτούν σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας, όπως και περιπτώσεις δεικτών που έχουν ήδη ενταχθεί σε προκλήσεις οι οποίες επίκειται σύντομα να ενταχθούν.

Ως αποτέλεσμα, για την συντριπτική πλειονότητα των δεικτών αποτελέσματος (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) προκύπτει θετική εκτίμηση επίτευξης των στόχων. Οι εξαιρέσεις αφορούν αρχικά στους δείκτες T3241, T3242, T3264 και 11509, όπου κρίνεται ότι δεν υπάρχουν ικανά δεδομένα διαθέσιμα για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Στην συνέχεια, αξιολογείται ως αρνητική η εκτίμηση επίτευξης για τους δείκτες T3221 και 11303, οι οποίοι δεν συνδέονται μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης με ενταγμένα έργα ή ενεργές προσκλήσεις. Για τους πρόσθετους δείκτες αποτελέσματος, γίνεται η παραδοχή (όπως και στους πρόσθετους δείκτες εκροών), ότι θα ικανοποιήσουν μέχρι το 2023 τους στόχους ΤΔΠ των ενταγμένων πράξεων.

4. Πλαίσιο Επίδοσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Στο Κεφάλαιο αυτό αποτυπώνονται οι Δείκτες που συναποτελούν το Πλαίσιο Επίδοσης του ΠΕΠ Πελοποννήσου και εξετάζεται η πορεία υλοποίησης ως προς την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για το 2023, βάσει και της τελευταίας αναθεώρησης του προγράμματος.

Στην κατεύθυνση καλύτερης κατανόησης της λειτουργίας του Πλαισίου Επίδοσης, παρακάτω αναφέρονται μια σειρά από βασικές αρχές που το διέπουν:

- Το πλαίσιο επίδοσης λειτουργεί σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας.
- Για να θεωρηθεί ότι επιτυγχάνονται οι στόχοι του πλαισίου επίδοσης, εφ' όσον είναι δύο δείκτες ανά Άξονα Προτεραιότητας, θα πρέπει να επιτυγχάνουν επίτευξη της τιμής στόχου κάθε δείκτη ίση ή μεγαλύτερη του 85%. Αν είναι περισσότεροι από δύο δείκτες ένας μόνο μπορεί να έχει τιμή επίτευξης μέχρι 75% της τιμής στόχου.
- «Επιτρέπεται» η «μεταφορά» του Αποθεματικού Επίδοσης από Άξονα Προτεραιότητας που «αποτυγχάνει» σε άλλον Άξονα Προτεραιότητας του ίδιου Ταμείου που επιτυγχάνει τους στόχους του Πλαισίου Επίδοσης.
- «Επιτρέπεται» η «μεταφορά» του Αποθεματικού Επίδοσης ανά Ταμείο ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος που αποτυγχάνει στους στόχους του πλαισίου επίδοσης σε άλλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα που επιτυγχάνει τους αντίστοιχους στόχους του.
- Ένα Περιφερειακό Πρόγραμμα διατρέχει κίνδυνο να απωλέσει το αποθεματικό επίδοσης που του αναλογεί, όταν δεν επιτυγχάνει τους στόχους του Πλαισίου Επίδοσης, έστω κι αν αυτή η αποτυχία οφείλεται, εν μέρει ή συνολικά, σε άλλες αρχές (εθνικές κυρίως) οι οποίες θεσμικά ή/και διοικητικά επηρεάζουν, αν δεν προσδιορίζουν ή/και καθορίζουν, τους όρους εφαρμογής του ΠΕΠ.

Το Πλαίσιο Επιδόσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 δεν είναι περισσότερο προσανατολισμένο στα αποτελέσματα από ό,τι παρόμοια πλαίσια που εφαρμόστηκαν την προηγούμενη περίοδο. Η Επιτροπή συνέστησε να μην χρησιμοποιούνται δείκτες αποτελέσματος για τα ΕΤΠΑ/ΤΣ, καθώς στις συγκεκριμένες περιπτώσεις η επίτευξη πραγματοποιείται σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα και μπορεί να επηρεαστεί σε μεγάλο βαθμό από εξωτερικούς παράγοντες. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα δεν χρησιμοποιούσαν σχεδόν ποτέ δείκτες αποτελέσματος στο Πλαίσιο Επιδόσεων ούτε όσον αφορά το ΕΚΤ, παρόλο που οι δείκτες αποτελέσματος που αφορούν το συγκεκριμένο ταμείο αντικατοπτρίζουν τα άμεσα επακόλουθα ενός έργου.

Η επικαιροποίηση των δεδομένων σε ορισμένους από τους δείκτες του πλαισίου επίδοσης προέκυψε στο πλαίσιο της πρόσφατης Αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2014-2020 και κατ' εφαρμογή των οδηγιών της υπ' αρ. πρωτ: 33612/ΕΥΣΣΑ/587/23-03-2018 «Προετοιμασία της αναθεώρησης των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-

20» και υπ' αρ. πρωτ: 55523/ΕΥΣΣΑ/963/23-05-2018 «Οδηγίες για την αναθεώρηση των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-20 για το έτος 2018».

Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττικής 2014 - 2020» προσδιορίζει αποθεματικό επίδοσης στο επίπεδο των Αξόνων Προτεραιότητας, με εξαίρεση τους άξονες που αφορούν αποκλειστικά σε Τεχνική Συνδρομή (Άρθρο 22 παράγρ. 1 του Καν. 1303/2013).

Η επιλογή των δεικτών για το Πλαίσιο Επιδόσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος, γίνεται με τρόπο ώστε:

- Να εκφράζει τη στρατηγική στόχευση και την εστίαση του Προγράμματος καθώς οι δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης είναι αντιπροσωπευτικοί του οράματος και της στόχευσης κάθε Αξονα Προτεραιότητας.
- Να ενσωματώνει την εμπειρία από τις επιδόσεις κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 τόσο όσον αφορά τις μοναδιαίες τιμές όσο και τον απαιτούμενο χρόνο υλοποίησης - ολοκλήρωσης των παρεμβάσεων.
- Να είναι δυνατή η παρακολούθηση των επιδόσεων με βάση τις δομές του συστήματος παρακολούθησης για συλλογή αξιόπιστων και συγκρίσιμων δεδομένων, όπως αυτές θα αναπροσαρμοσθούν στις ανάγκες της νέας προγραμματικής περιόδου, ώστε να καλυφθούν οι ειδικότερες απαιτήσεις του προγραμματισμού (ενσωμάτωση συστήματος Κοινών Δεικτών, προσανατολισμός προς τα αποτελέσματα, ανάγκη διακριτής παρακολούθησης ορισμένων κατηγοριών παρεμβάσεων, κλπ).

Για την επιλογή των δεικτών με τους οποίους γίνεται η παρακολούθηση του αποθεματικού επίδοσης ελήφθησαν υπόψη καταρχήν οι κοινοί δείκτες εκρών που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του Προγραμματισμού και επελέγησαν κατάλληλοι δείκτες οι οποίοι ποσοτικοποιούν ικανό τμήμα των χρηματοδοτικών πόρων κάθε άξονα προτεραιότητας. Παράλληλα, ελήφθη μέριμνα ώστε το Πλαίσιο Επίδοσης:

- Να περιλαμβάνει κατάλληλα Κύρια Στάδια Υλοποίησης (Key Implementation Steps) ως συμπληρωματικό στοιχείο των δεικτών εκρών, σε όσες περιπτώσεις αυτό κρίνεται αναγκαίο για την καλύτερη παρακολούθηση του Πλαισίου Επίδοσης, αλλά και τη διευκόλυνση της εφαρμογής.
- Να περιλαμβάνει τη χρήση κατάλληλων χρηματοοικονομικών δεικτών, σε όσες περιπτώσεις αυτό επιβάλλεται από τα δεδομένα του προγραμματισμού και της υλοποίησης (όπως στην περίπτωση του Αξονα Προτεραιότητας 6 «Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη»).

Επιπλέον, το Πλαίσιο Επίδοσης διαμορφώνεται στη βάση των σχετικών Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενώ τόσο τα ορόσημα όσο και οι στόχοι του Πλαισίου Επίδοσης προσδιορίζονται σύμφωνα με το Παράρτημα II του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων

(Καν. (ΕΕ) 1303/2014), ώστε να είναι ρεαλιστικοί, εφικτοί, σχετικοί, συνεπείς με τη φύση και χαρακτήρα των ειδικών στόχων και προτεραιοτήτων, διαφανείς και επαληθεύσιμοι.

Επίσης λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη ώστε στο Πλαίσιο Επίδοσης να περιλαμβάνεται όσο το δυνατόν μικρότερος αριθμός δεικτών ανά Άξονα Προτεραιότητας, οι οποίοι όμως καλύπτουν επαρκώς τις προτεραιότητες του Προγραμματισμού.

Η παρακολούθηση του συστήματος των δεικτών που περιλαμβάνονται στο Πλαίσιο Επίδοσης συνδέεται άρρηκτα με την λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και ευρύτερα με τη λειτουργία του Συστήματος Διαχείρισης των παρεμβάσεων που θα συγχρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Το Αποθεματικό Επίδοσης ορίζεται σε 6,14% της συνολικής Κοινοτικής Συνδρομής στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και κατανέμεται σε όλους του Άξονες Προτεραιότητας συνυπολογιζόμενης εκείνων που αφορούν σε Τεχνική Συνδρομή, όπως ορίζεται από το Άρθρο 22, παρ. 1 του Κανονισμού Γενικών Διατάξεων.

Ο Π/Υ των Παρεμβάσεων που συνεισφέρουν στην υλοποίηση των δεικτών είναι μεγαλύτερος του 50%.

Είναι χρήσιμο να αναφερθεί ότι η 3^η Αναθεώρηση του ΕΠ (2019), συνδέεται με την ανακατανομή του Αποθεματικού Επίδοσης των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων 1303/2013, το 2019 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με το Κράτος Μέλος επανεξετάζει τις επιδόσεις των προγραμμάτων, με αναφορά στο πλαίσιο επιδόσεων που ορίζεται στα αντίστοιχα προγράμματα και λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα που έχουν δηλωθεί στις Ετήσιες Εκθέσεις Υλοποίησης των Προγραμμάτων που υποβάλλονται κατά το έτος 2019.

Σχετικά με το ΕΠ Αττικής, με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου των οροσήμεων (2018) του Πλαισίου Επίδοσης, όπως αυτά έχουν δηλωθεί στην Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του Ε.Π. διαπιστώθηκε αποτυχία επίτευξης των τιμών των ενδιάμεσων στόχων σε δύο Άξονες Προτεραιότητας, τον Α.Π.04 και τον Α.Π.08. Ως εκ τούτου έγινε ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης από τους παραπάνω Άξονες Προτεραιότητας σε άλλους (ΑΠ), με επιτυχημένα Πλαίσια Επίδοσης (ενδιάμεσοι στόχοι). Ειδικότερα, έλαβε χώρα η ακόλουθη ανακατανομή πόρων:

- Ανακατανέμονται οι πόροι του Αποθεματικού Επίδοσης από τον ΑΠ 4 (Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς) ύψους € 3.930.091ΚΣ.
- Ανακατανέμονται οι πόροι του Αποθεματικού Επίδοσης από τον ΑΠ 8 (Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού) ύψους €1.091.048 ΚΣ.

Το συνολικό ποσό των πόρων του Αποθεματικού Επίδοσης που μετακινήθηκε ανέρχεται σε € 5.021.139 ΚΣ. Ειδικότερα, σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας η ανακατανομή του αποθεματικού προκαλεί τις παρακάτω μεταβολές:

ΑΠ	Θ.Σ.	Ταμείο	Υφιστάμενη Κ.Σ. (€)	Μεταβολή Κ.Σ. (€)	Νέα (προτεινόμενη) Κ.Σ. (€)
1	1	ΕΤΠΑ	23.866.040	0	23.866.040
2	2	ΕΤΠΑ	32.000.000	0	32.000.000
3	3	ΕΤΠΑ	105.639.332	0	105.639.332
4	4	ΕΤΠΑ	62.881.452	-3.930.091	58.951.361
5	5	ΕΤΠΑ	76.461.698	1.500.000	77.961.698
6	6	ΕΤΠΑ	125.804.091	2.430.091	128.234.182
7	7	ΕΤΠΑ	134.073.210	0	134.073.210
8	8	ΕΚΤ	17.437.643	-1.091.048	16.346.595
9	9	ΕΚΤ	238.106.791	1.091.048	239.197.839
10	9	ΕΤΠΑ	53.235.286	0	53.235.286
11	10	ΕΤΠΑ	53.235.286	0	53.235.286
12	11	ΕΤΠΑ	12.484.309	0	12.484.309
13	11	ΕΚΤ	4.300.480	0	4.300.480
		ΣΥΝΟΛΟ	939.525.618		939.525.618

Πηγή: Αποτίμηση αναθεώρησης ΠΕΠ Αττικής (2019)

4.1 Εξέταση προόδου υλοποίησης στόχων (2023) των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης

Για την εξέταση της επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης χρησιμοποιείται Συνδυαστικός Πίνακας Εξέτασης (75) στον οποίο αποτυπώνονται οι δείκτες του Πλαισίου Επίδοσης ανά Α.Π. και Ειδικό στόχο που αντιστοιχεί στην Επενδυτική Προτεραιότητα, καθώς και τα ποσοστά της υλοποίησης ή της επίτευξης του φυσικού στόχου των δεικτών για το 2023. Πέραν των Δεικτών Εκροής, το Πλαίσιο Επίδοσης εξετάζεται και ως προς τους Οικονομικούς Δείκτες (F) για κάθε Α.Π. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα πεδία του Συνδυαστικού Πίνακα Εξέτασης.

Πίνακας 74: Πεδία για τον Πίνακα Δεικτών Πλαισίου Επίδοσης

Στήλη βάσης Αξιολόγησης δεικτών	Στοιχεία
1	Α.Π.
2	Ειδικός Στόχος
3	Κοινός ή Ειδικός Δείκτες Εκροών
4	Ορισμός δείκτη
5	Μονάδα μέτρησης
6	Τιμή-στόχος (2023)

278

7	Αριθμός ενταγμένων έργων
8	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ
9	Υλοποίηση Δείκτη
10	Ποσοστό Επίτευξης στο ΠΕΠ
11	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 2023

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 75: Εξέταση προόδου επίτευξης στόχων Δεικτών Πλαισίου Επίδοσης

Α. Π. (1)	Ειδικός Στόχος (2)	Κοινοί ή Ειδικοί Δείκτες Εκρών (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Τιμή- στόχος (2023) (6)	Αριθμός ενταγμένων έργων (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Υλοποίηση Δείκτη (9)	Ποσοστό Επίτευξης στο ΠΕΠ (10)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 2023 (11)
ΑΠ.1	1.β.1. Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία	CO26. Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ινστιτούτα.	Ο αριθμός των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα σε έργα Ε & Α. Τουλάχιστον μία επιχείρηση και ένα ίδρυμα έρευνας συμμετέχει στο έργο. Ένας ή περισσότεροι των συνεργαζόμενων μερών (ερευνητικό ίδρυμα ή επιχείρηση) θα μπορεί να λάβει την υποστήριξη. Το πλαίσιο των συνεργασιών μπορεί να αφορά νέες ή υφιστάμενες δομές. Η συνεργασία θα πρέπει να διαρκέσει τουλάχιστον για όλη τη διάρκεια του έργου.	Επιχειρήσεις	250,00	1	5	27	10,8%	2%
ΑΠ.2	2.γ.1 Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς των μεταφορών, του πολιτισμού και της κοινωνικής ενσωμάτωσης	T3225. Εφαρμογές ΤΠΕ στις αστικές μεταφορές	Το έργο του εκσυγχρονισμού του συστήματος έκδοσης και διαχείρισης εισιτηρίων στις αστικές συγκοινωνίες της ευρύτερης μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας ("Ενιαίο Αυτόματο Σύστημα Συλλογής Κομίστρου" / e-ticket)	Αριθμός	1	2	2	0	0%	200%
ΑΠ.3	3.α.1. Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)	CO04. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Ο αριθμός των επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη και δεν συνεπάγεται την άμεση οικονομική ενίσχυση των επιχειρήσεων (αφορά υπηρεσίες καθοδήγησης, συμβουλευτικές, κλπ). Τα επιχειρηματικά κεφάλαια (venture capital) θεωρούνται ως οικονομική ενίσχυση.	Επιχειρήσεις	270,00	1	100	0	0%	37,04%
	3.α.1. Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)	CO02. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη σε μορφή μη επιστρεπτέας άμεσης χρηματοδοτικής στήριξης με την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των έργων (επιχορηγήσεις)	Επιχειρήσεις	50,00	127	127	0	0%	254%

Α. Π. (1)	Ειδικός Στόχος (2)	Κοινοί ή Ειδικοί Δείκτες Εκρών (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Τιμή- στόχος (2023) (6)	Αριθμός ενταγμένων έργων (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Υλοποίηση Δείκτη (9)	Ποσοστό Επίτευξης στο ΠΕΠ (10)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 2023 (11)
	3.γ.1. Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	CO02. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη σε μορφή μη επιστρεπτέας άμεσης χρηματοδοτικής στήριξης με την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των έργων (επιχορηγήσεις)	Επιχειρήσεις	185,00	376	376	0	0%	203,2%
	3.δ.1. Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας	CO4. Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Ο αριθμός των επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη και δεν συνεπάγεται την άμεση οικονομική ενίσχυση των επιχειρήσεων (αφορά υπηρεσίες καθοδήγησης, συμβουλευτικές, κλπ). Τα επιχειρηματικά κεφάλαια (venture capital) θεωρούνται ως οικονομική ενίσχυση.	Επιχειρήσεις	580,00	2	290	0	0%	50%
ΑΠ.4	4.γ.1 Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια	CO32. Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων	Οι υπολογισμοί βασίζονται στο ενεργειακό πιστοποιητικό των κτιρίων (βλέπε Αρθ.12.1.b της οδηγίας 2010/31/ΕΕ). Σύμφωνα με τις προθεσμίες που καθορίζονται στην οδηγία, ο δείκτης πρέπει να εφαρμόζεται σε όλα τα δημόσια κτίρια πάνω από 500 m2 συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας τα οποία ανακατασκευάστηκαν με τη στήριξη των διαρθρωτικών ταμείων. Εάν η κατασκευή αρχίζει μετά τις 9 Ιουλίου 2015, το κατώτατο όριο για τα δημόσια κτίρια μειώνεται στα 250 m2 συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας. Η Διαχειριστική Αρχή μπορεί να περιλαμβάνει κτίρια στον υπολογισμό με λιγότερο από 250 m2 (ή 500m2 πριν από την 09/07/2015).	kWh/έτος	20.000.00 0,00	17	8.600.305,03	0	0%	43,0%

A. Π. (1)	Ειδικός Στόχος (2)	Κοινοί ή Ειδικοί Δείκτες Εκρώων (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Τιμή-στόχος (2023) (6)	Αριθμός ενταγμένων έργων (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Υλοποίηση Δείκτη (9)	Ποσοστό Επίτευξης στο ΠΕΠ (10)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 2023 (11)
ΑΠ.5	5.α.1. Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον	CO20. Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	Ο αριθμός ατόμων που εκτίθενται σε κίνδυνο από πλημμύρες και λόγω του υποστηριζόμενου έργου μειώνονται οι άμεσες συνέπειες από τα πλημμυρικά φαινόμενα	Φυσικά πρόσωπα	385.000,00	28	3.207.000	243.200	63,12%	833,0%
ΑΠ.6	6.α.1. Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα	CO19. Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Αριθμός ατόμων των οποίων τα λύματα μεταφέρονται σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων μέσω του δικτύου μεταφοράς λυμάτων, ως αποτέλεσμα της αυξημένης ικανότητας επεξεργασίας λυμάτων / μεταφοράς που δημιουργήθηκε από το υλοποιηθέν έργο. Ο δείκτης καλύπτει άτομα σε νοικοκυριά με πραγματικές συνδέσεις με το σύστημα επεξεργασίας λυμάτων.	Ισοδύναμο πληθυσμού	68.000,00	6	84.264	25.358	37,3%	123,9%
	6.β.1. Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό	CO18. Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη παροχή νερού	Αριθμός ατόμων που προμηθεύονται πόσιμο νερό μέσω του δικτύου παροχής νερού ύδρευσης ως συνέπεια της αύξησης δυναμικότητας παραγωγής ποσίου νερού / μεταφοράς που δημιουργήθηκε από το υλοποιηθέν έργο. Περιλαμβάνει τη βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού. Ο δείκτης καλύπτει άτομα σε νοικοκυριά με πραγματικές συνδέσεις με το σύστημα ύδρευσης.	φυσικά πρόσωπα	85.000,00	12	272.339	40.000	47,06%	320,4%

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HPON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

A. Π. (1)	Ειδικός Στόχος (2)	Κοινοί ή Ειδικοί Δείκτες Εκρών (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Τιμή-στόχος (2023) (6)	Αριθμός ενταγμένων έργων (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Υλοποίηση Δείκτη (9)	Ποσοστό Επίτευξης στο ΠΕΠ (10)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 2023 (11)
	6.γ.1. Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας	CO9. Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Η εκ των προτέρων εκτιμώμενη αύξηση αριθμού των επισκέψεων σε μια τοποθεσία (πολιτιστικής ή φυσικής κληρονομιάς) για το έτος μετά την ολοκλήρωση του έργου. Ισχύει για βελτιώσεις τοποθεσιών που στοχεύουν να προσελκύσουν και να δέχονται επισκέπτες για αιεφόρο τουρισμό. Περιλαμβάνει περιοχές με ή χωρίς προηγούμενη τουριστική δραστηριότητα (π.χ. φυσιολατρικά πάρκα ή κτίρια που μετατρέπονται σε μουσεία). Ένας επισκέπτης μπορεί να κάνει πολλαπλές επισκέψεις ενώ μια ομάδα επισκεπτών μετράει πολλές επισκέψεις δηλ. όσα και μέλη της ομάδας που έχει.	επισκέψεις / έτος	136.000	28	415.128	0	0%	305,25%
ΑΠ.7	7.α.1 Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιανατολικής Μεσογείου	T3275. Θέσεις ελλιμενισμού που δημιουργούνται	Αφορά στις θέσεις ελλιμενισμού που θα δημιουργηθούν από την αναβάθμιση του λιμένα του Πειραιά σχετικά με τις υποδομές κρουαζιέρας	Αριθμός	2,00	1	2	0	0%	100%
	7.γ.1 Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (TRAM) στην Αττική	CO15. Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό	Μήκος γραμμών μετρό, τραμ ή προαστιακού σιδηροδρόμου που κατασκευάζονται ή βελτιώνονται. Η προσφερόμενες υπηρεσίες κατά μήκος των αναβαθμισμένων γραμμών θα πρέπει να βελτιώνονται σημαντικά και αυτό να αποτελεί συνέπεια της ολοκλήρωσης του έργου. Αφορά την επέκταση κυρίως των γραμμών του TRAM.	χιλιόμετρα	5,50	1	5,35	0	0%	97,28%

Α. Π. (1)	Ειδικός Στόχος (2)	Κοινοί ή Ειδικοί Δείκτες Εκρών (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Τιμή-στόχος (2023) (6)	Αριθμός ενταγμένων έργων (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Υλοποίηση Δείκτη (9)	Ποσοστό Επίτευξης στο ΠΕΠ (10)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 2023 (11)
ΑΠ.8	8.iii.1 Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης	11304. Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Αφορά στον αριθμό των σχεδίων που θα υποβληθούν για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Αριθμός	425,00	0	0	0	0%	0%
ΑΠ.9	9.i.1 Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για μειονεκτούντα άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό	10501. Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Όλοι οι συμμετέχοντες όπως ορίζονται και μετρώνται στο άθροισμα τιμών των κοινών δεικτών συμμετεχόντων CO01+CO03+CO05. Ο κάθε συμμετέχων (το κάθε άτομο που αποδεσμεύεται από τη φροντίδα) μετράται μία φορά στο δείκτη και στη πράξη. Ο δείκτης μετράται μέσω της επεξεργασίας των μικροδεδομένων (microdata) που καταχωρούνται στα απογραφικά δελτία εισόδου των πράξεων	Αριθμός	40.000	6	53.529	79.488	199,6%	135,8%
	9.ii.1 Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες 9.iii.2 Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής	05502. Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Ως «υποστηριζόμενες δομές» εννοούνται οι κάτωθι δομές που ενισχύονται/ συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και ωφελούνται άμεσα από την εν λόγω χρηματοδότηση: 1. Κέντρα Κοινότητας (ΚΚ), 2. ΣΥΔ, 3. ΚΔΗΦ,	Αριθμός	237	174	244	194	81,9%	103,0%

A. Π. (1)	Ειδικός Στόχος (2)	Κοινοί ή Ειδικοί Δείκτες Εκροών (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Τιμή-στόχος (2023) (6)	Αριθμός ενταγμένων έργων (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Υλοποίηση Δείκτη (9)	Ποσοστό Επίτευξης στο ΠΕΠ (10)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 2023 (11)
	υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑμεΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)		4. Δομές παροχής βασικών αγαθών (Κοινωνικά παντοπωλεία, φαρμακεία, συσσίτια), 5. Δομές αστέγων (υπνωτήρια και κέντρα ημέρας), 6. Δομές κακοποιημένων γυναικών (ξενώνες και συμβουλευτικά κέντρα), 7. ΚΗΦΗ. 8. Δομές για Ρομά Ο δείκτης 05502 είναι ειδικός προγραμματικός δείκτης εκροών για φορείς (programme specific output indicator for entities). Μετράται σε επίπεδο πράξης. Η κάθε δομή μετράται μία φορά στο επίπεδο της πράξης. Άρα αν η ίδια δομή ενισχυθεί από 2 πράξεις, θα μετρηθεί 2 φορές στο δείκτη (μία φορά σε κάθε πράξη).							
	9.iv.2 Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες									
ΑΠ.10	9.α.1 Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των Ευπαθών Ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες,	CO35. Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται.	Ο αριθμός χρηστών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν νεόδμητα κτίρια ή βελτιωμένες εγκαταστάσεις φροντίδας παιδιών.	φυσικά πρόσωπα	450	44	13.474	416	92,4%	2.994,2%

Α. Π. (1)	Ειδικός Στόχος (2)	Κοινοί ή Ειδικοί Δείκτες Εκρώων (3)	Ορισμός δείκτη (4)	Μονάδα μέτρησης (5)	Τιμή-στόχος (2023) (6)	Αριθμός ενταγμένων έργων (7)	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ (8)	Υλοποίηση Δείκτη (9)	Ποσοστό Επίτευξης στο ΠΕΠ (10)	Ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου 2023 (11)
	μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων Υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές	CO36. Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Πληθυσμός μιας συγκεκριμένης περιοχής που αναμένεται να ωφεληθεί από τις υπηρεσίες υγείας που χρηματοδοτούνται από το έργο. Περιλαμβάνει νέα ή βελτιωμένα κτίρια ή νέα μηχανήματα για διάφορα είδη υπηρεσιών υγείας (Πρόληψη, εξω-νοσοκομειακή ή νοσοκομειακή περίθαλψη, φροντίδα μετά από νοσηλεία).	Αριθμός ατόμων	3.828.434	32	11.084.073	0	0%	289,5%
ΑΠ.11	10.α.1. Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική	CO35. Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται.	Ο αριθμός χρηστών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν νεόδμητα κτίρια ή βελτιωμένες εγκαταστάσεις φροντίδας παιδιών.	φυσικά πρόσωπα	3.000	24	356.699	475	15,8%	11.899,0%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HRON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Ο Οικονομικός Δείκτης (F) εκφράζει το ποσό των πιστοποιημένων δαπανών ανά Άξονα Προτεραιότητας. Στον επόμενο Πίνακα αποτυπώνονται τα ποσοστά επίτευξης που παρουσιάζουν οι Νομικές Δεσμεύσεις και οι πιστοποιημένες Δαπάνες σε σχέση με τον στόχο του 2023 του ΠΕΠ.

Πίνακας 76: Ποσοστό επίτευξης των Οικονομικών Δεικτών (F) ανά Άξονα Προτεραιότητας σε σχέση με το 2023

Α.Π.	I.D.	Τιμή-στόχος (2023) (€)	Νομικές Δεσμεύσεις Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	Πιστοποιημένες Δαπάνες (€)	Ποσοστό % ΝΟ.ΔΕ επί του στόχου 2023	Ποσοστό % Δαπανών επί του στόχου του 2023
Α.Π.1	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	22.230.879,00	7.992.246,00	4.027.147,00	36,0%	18,1%
Α.Π.2	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	36.000.000,00	32.984.213,00	30.538.746,00	91,6%	84,8%
Α.Π.3	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	100.000.000,00	78.108.822,00	44.301.003,00	78,1%	44,3%
Α.Π.4	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	44.939.201,00	13.382.779,00	11.949.105,00	29,8%	26,6%
Α.Π.5	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	97.452.123,00	110.336.153,00	72.715.953,00	113,2%	74,6%
Α.Π.6	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	150.292.728,00	127.370.107,00	64.271.145,00	84,7%	42,8%
Α.Π.7	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	145.841.513,00	192.941.812,00	73.423.040,00	132,3%	50,3%
Α.Π.8	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	20.433.244,00	3.216.693,00	1.302.000,00	15,7%	6,4%
Α.Π.9	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	298.997.299,00	236.970.250,00	133.860.612,00	79,3%	44,8%
Α.Π.10	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	56.544.108,00	21.054.693,00	11.611.603,00	37,2%	20,5%
Α.Π.11	T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	56.544.108,00	36.967.822,00	17.029.688,00	65,4%	30,1%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Από την ανάλυση των παραπάνω Πινάκων, προκύπτουν οι παρακάτω διαπιστώσεις για την πρόοδο υλοποίησης των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης ως προς τους στόχους του ΕΠ Αττικής, ανά Άξονα Προτεραιότητας.:

Α.Π.1: Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία

Ο ΑΠ 1 παρουσιάζει μη ικανοποιητική πορεία υλοποίησης ως προς τους στόχους του 2023 του Πλαισίου Επίδοσης, με ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 2%, ενώ το ποσοστό επίτευξης στο ΕΠ είναι 10,8%, έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο δείκτης CO26 συνδέεται με ένα (1) ενταγμένο έργο που έχει τιμή υλοποίησης τις 27 επιχειρήσεις. Οι καθυστερήσεις στη πρόοδο επίτευξης

των στόχων του οροσήμου οφείλονται στις καθυστερήσεις ορισμού κατάλληλου Ε.Φ.Δ. και στην προσαρμογή του ΠΣΚΕ στις προσκλήσεις κρατικών ενισχύσεων των ΠΕΠ. Ως αποτέλεσμα παρατηρείται μέχρι την συγγραφή της αξιολόγησης (Οκτώβριος 2020) μόλις ένα (1) ενταγμένο έργο, δείχνοντας υστέρηση στην ένταξη επιπρόσθετων προσκλήσεων που θα κάλυπταν τον φυσικό στόχο του προγράμματος. Σε ότι αφορά τον οικονομικό δείκτη T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, το ποσοστό των ΝΟ.ΔΕ ως προς τον στόχο του 2023 είναι 36,0% και το ποσοστό των πιστοποιημένων δαπανών ανέρχεται μόλις στο 18,1%. Στην επερχόμενη αναθεώρηση πρέπει να εξεταστεί η προσαρμογή της τιμής στόχου του δείκτη του Πλαισίου Επίδοσης (Π.Ε) στον ΑΠ 1 προς τα κάτω.

Ενέργειες ΕΥΔ ΕΠ για την Ενεργοποίηση του ΑΠ 01

Στο πλαίσιο ενεργοποίησης του Άξονα 01, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Αττικής προέβη στις ακόλουθες, στοχευμένες ενέργειες και παρεμβάσεις:

- Ορισμός του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας & Καινοτομίας / ΠΣΕΚ (Απόφαση 428/2016 του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής)
- Ημερίδες Επιχειρηματικής Ανακάλυψης και προ-δημοσίευση πρόσκλησης (04/2016)
- Δρομολόγηση της διαδικασίας ορισμού της Γεν. Γραμματείας Έρευνας & Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) ως ΕΦΔ του ΕΠ για την υλοποίηση των δράσεων Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (ανταλλαγή επιστολών συμφωνίας μεταξύ της ΕΥΔΕΠ – ΓΓΕΤ, σύμφωνη γνώμη από ΕΥΘΥ και Γεν. Γραμματέα ΕΣΠΑ – ΠΔΕ για τον ορισμό ΕΦΔ, αποστολή του σχεδίου ορισμού για ανάρτηση σε ΦΕΚ). Το ύψος της σχετικής εκχώρησης, που ολοκληρώθηκε στις 29.06.2018, ανέρχεται σε 12,0 εκ. και σε πρώτη φάση πρόκειται να ενεργοποιηθεί πρόσκληση για κουπόνια καινοτομίας και στη συνέχεια οι προσκλήσεις επιχειρηματικής ανακάλυψης που η ΕΥΔΕΠ έχει ήδη προετοιμάσει
- Προετοιμασία σχεδίων προσκλήσεων (voucher καινοτομίας και επιχειρηματική ανακάλυψη) και διαβούλευση επ' αυτών
- Καταγραφή των αναγκών σε υποδομές των Ακαδημαϊκών & Ερευνητικών Ιδρυμάτων της Περιφέρειας Αττικής και μια καταρχήν αξιολόγησή τους από το ΠΣΕΚ
- Επιστολή προς την DG Regio σχετικά με την ανάγκη αύξησης των πόρων της επενδυτικής προτεραιότητας 1a και εν γένει ενίσχυσης των υποδομών RIS περιφερειακής εμβέλειας, με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας ερευνητικών ιδρυμάτων και ΜΜΕ.

Α.Π.2: Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ

Ο Α.Π. 2 παρουσιάζει ικανοποιητική πρόοδο επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Ειδικότερα, ο δείκτης T3225, με τιμή στόχο τη μία εφαρμογή για το 2023, αντιστοιχεί με δύο (2) ενταγμένα έργα, με τιμή στόχο ΤΔΠ και ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 200%. Το ποσοστό επίτευξης στο ΠΕΠ είναι ακόμα στο 0%, αυτό όμως οφείλεται στην ιδιαιτερότητα της καταγραφής των πράξεων ΕΤΠΑ στο ΟΠΣ, οι οποίες θα πρέπει να έχουν πρώτα

ολοκληρωθεί, κάτι που αποδεικνύεται και από τα προχωρημένα επίπεδα δαπανών των έργων. Σε ότι αφορά τον οικονομικό δείκτη T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, το ποσοστό των ΝΟ.ΔΕ ως προς τον στόχο του 2023 είναι 91,6% και το ποσοστό των πιστοποιημένων δαπανών ανέρχεται στο 84,8%.

Α.Π.3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας

Ο Α.Π. 3 εμφανίζει σημαντική πρόοδο ως προς τους στόχους του οροσήμου του 2023, σε σχέση με τις διαπιστώσεις της Αξιολόγησης του 2018, εντούτοις η συνολική πορεία επίτευξης χαρακτηρίζεται ως μερικώς ικανοποιητική. Παρά τις καθυστερήσεις που έχουν ήδη αναφερθεί σχετικά με τον ορισμό ΕΦΔ και τη λειτουργία του ΠΣΚΕ, ο δείκτης CO02 εμφανίζει υψηλά ποσοστά επίτευξης φυσικού στόχου πάνω από 100% στις ΕΠ 3α και 3γ, έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Η επίδοση είναι χαμηλότερη για το δείκτη CO04, ο οποίος παρουσιάζει ποσοστά 37,04% και 50% στις ΕΠ 3α και 3δ αντίστοιχα. Εάν δεν προκύψουν άμεσα νέες σχετικές προσκλήσεις και ένταξη επιπρόσθετων έργων, καθίσταται αναγκαία η αναθεώρηση των τιμών στόχου προς τα κάτω και ενδεχόμενη ενίσχυση με πόρους των ΕΠ 3α και 3γ. Σε ότι αφορά τον οικονομικό δείκτη T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, το ποσοστό των ΝΟ.ΔΕ ως προς τον στόχο του 2023 είναι 78,1% και το ποσοστό των πιστοποιημένων δαπανών ανέρχεται στο 44,3%.

Ενέργειες ΕΥΔ ΕΠ για την Ενεργοποίηση του ΑΠ 03

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Αττικής στο πλαίσιο ενεργοποίησης του Άξονα 03 και παρά τις καθυστερήσεις στη διαδικασία ορισμού ΕΦΔ Κρατικών Ενισχύσεων προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:

- Εκχώρηση πόρων 50,0 εκ. στην ΕΥΔ ΕΠΑΝΕκ για τη συμμετοχή στο ΤΕΠΙΧ II
- Εκχώρηση πόρων 55,0 εκ. στις Αστικές Αρχές που υλοποιούν δράσεις ΟΧΕ-ΒΑΑ για την υλοποίηση δράσεων επιχειρηματικότητας
- Προετοιμασία των ενεργειών ορισμού ΕΦΔ Κρατικών Ενισχύσεων μετά τη σχετική νομοθετική ρύθμιση
- Προετοιμασία σχεδίων προκήρυξης εν αναμονή του ορισμού του ΕΦΔ Κρατικών Ενισχύσεων στους παρακάτω τομείς:
 - Ενίσχυση δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών
 - Στοχευμένη ενίσχυση περιοχών που επλήγησαν από απρόσμενα καιρικά φαινόμενα
 - Ενίσχυση ΜΜΕ που ενεργοποιούνται σε στοχευμένους κλάδους της RIS.

Α.Π.4: Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπααραγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές

Ο Α.Π. 4 παρουσιάζει μερικώς ικανοποιητική πορεία επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Ο δείκτης CO32 έχει πια ενεργοποιηθεί, σε σύγκριση με τη μηδενική

ενεργοποίηση που είχε στην Αξιολόγηση του 2018. Συνδέεται με 17 ενταγμένα έργα και ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 43%. Εάν δεν προκύψουν άμεσα νέες σχετικές προσκλήσεις και ένταξη επιπρόσθετων έργων, καθίσταται αναγκαία η αναθεώρηση των τιμών στόχου προς τα κάτω. Η μέτρια εικόνα της πορείας του ΑΠ 4 αντικατοπτρίζεται και στον οικονομικό δείκτη T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, όπου το ποσοστό των ΝΟ.ΔΕ ως προς τον στόχο του 2023 είναι 29,8% και το ποσοστό των πιστοποιημένων δαπανών ανέρχεται στο χαμηλό 26,6%. Σημειώνεται ότι για τον Άξονα αυτόν, στην Αξιολόγηση του 2018 είχαν αναφερθεί τα προβλήματα που οφείλονταν στην καθυστέρηση άρσης της αιρεσιμότητας που αφορούσε στην έγκριση του ΚΕΝΑΚ, αλλά και στο λογισμικό υποστήριξης των ενεργειακών επιθεωρητών.

Ενέργειες ΕΥΔ ΕΠ για την Ενεργοποίηση του ΑΠ 04

Εν αναμονή της έκδοσης του ΚΕΝΑΚ και των σχετικών υποστηρικτικών εργαλείων, η ΕΥΔ ΕΠ της Περιφέρειας Αττικής προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:

- Εκχώρηση σε 4 Αστικές Αρχές που υλοποιούν ΟΧΕ-ΒΑΑ ποσού ύψους 24,0 εκ. για παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και έξυπνης διαχείρισης ενέργειας
- Ένταξη ποσού ύψους 14,7 εκ. με δικαιούχο το ΕΤΕΑΝ Α.Ε. για την ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών (Εξοικονομώ II)
- Προετοιμασία σχεδίου πρόσκλησης προς όλους τους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής, προϋπολογισμού 25,0 εκ για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτηρίων
- Προετοιμασία σχεδίου πρόσκλησης προς την ΚτΥΠ Α.Ε., προϋπολογισμού 10,0 εκ. για δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης σε υφιστάμενα σχολεία αρμοδιότητας της ΚτΥΠ Α.Ε.

Α.Π.5: Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων

Ο Α.Π. 5 παρουσιάζει ικανοποιητική πρόοδο επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Για την επίτευξη του στόχου του οροσήμου του 2023, χρησιμοποιείται ο δείκτης εκρών CO₂ «Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα» ο οποίος παρότι εμφανίζει μηδενική υλοποίηση, το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) ανέρχεται σε 833,0%. Αυτό συμβαίνει καθώς έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται 28 Πράξεις οι οποίες και τροφοδοτούν το δείκτη. Ο οικονομικός δείκτης T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, για τον ΑΠ 5 παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης των ΝΟ.ΔΕ στο 113,2% και το ποσοστό των πιστοποιημένων δαπανών ανέρχεται στο 74,6%.

Α.Π.6: Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον

Στον Α.Π.6 η πορεία υλοποίησης των στόχων του Π.Ε έχει ενισχυθεί σημαντικά σε σχέση με τα πορίσματα της Αξιολόγησης του 2018 και αξιολογείται ως ικανοποιητική. Ο δείκτης CO₁₉ συνδέεται με έξι (6) ενταγμένα έργα και ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 123,9%, ο δείκτης CO₁₈ αντιστοιχεί σε δώδεκα (12) ενταγμένα έργα και ποσοστό επίτευξης φυσικού

στόχου στο 320,4% και ο δείκτης CO09 σχετίζεται με 28 ενταγμένα έργα και ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 305,25%. Οι δείκτες CO19 και CO18 επιδεικνύουν ποσοστά επίτευξης στο πρόγραμμα, 37,3% και 47,06% αντίστοιχα, έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Ωστόσο, χαμηλή εμφανίζεται η επίδοση στον οικονομικό δείκτη T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, με ποσοστό δαπανών επί του στόχου 2023 στο 42,8%. Η αυξημένη κάλυψη των φυσικών στόχων του ΑΠ 6 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ένταξη πρόσφατων δράσεων στο πλαίσιο των ΟΧΕ που έχουν πλέον ενεργοποιηθεί, για αυτό το λόγο δεν συνοδεύεται ακόμα από καταγραφή επιπρόσθετων δαπανών.

Α.Π.7: Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής

Ο Α.Π. 7 παρουσιάζει ικανοποιητική πρόοδο επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Ο δείκτης T3275 εμφανίζει σύνδεση με δύο (2) ενταγμένα έργα τα οποία αποδίδουν ποσοστό κάλυψης φυσικού στόχου στο 100%, ενώ ο δείκτης CO15 αντιστοιχεί σε ένα (1) ενταγμένο έργο που καλύπτει το φυσικό στόχο του ΠΕΠ για το 2023 στο 97,28%, έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Ο οικονομικός δείκτης T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, για τον ΑΠ 7 παρουσιάζει υψηλό ποσοστό επίτευξης των ΝΟ.ΔΕ στο 132,3%, εντούτοις το ποσοστό των πιστοποιημένων δαπανών ανέρχεται στο χαμηλότερο 50,3%. Ο Άξονας περιλαμβάνει μεγάλα έργα που σχετίζονται με τη δημιουργία θέσεων ελλιμενισμού στον Πειραιά και την επέκταση του Τραμ προς Πειραιά, τα οποία καταγράφονται ως περαιωμένα στο ΟΠΣ με την ολοκλήρωσή τους.

Α.Π.8: Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης

Σε ότι αφορά τον ΑΠ 8, η πορεία επίτευξης του στόχου του δείκτη 11304 του Πλαισίου Επίδοσης χαρακτηρίζεται ως μη ικανοποιητική, με δεδομένο ότι δεν εντοπίζονται ενταγμένα έργα, οπότε και το ποσοστό κάλυψης φυσικού στόχου είναι μηδενικό. Αν και οι παλιότερες δυσκολίες και καθυστερήσεις λόγω της προσαρμογής του ΠΣΚΕ για τις περιφερειακές προσκλήσεις κρατικών ενισχύσεων έχουν αντιμετωπιστεί, δεν προκύπτουν έως το χρονικό σημείο συγγραφής της Αξιολόγησης (Οκτώβριος 2020) ενταγμένες δράσεις. Ωστόσο, στο πλαίσιο του ΕΠ υπάρχουν οι πρόσφατα ενεργές προσκλήσεις ΣυΔΝΑ4 και ΕΑΤΑ13, που δεν έχουν ακόμα ενταχθεί, με συνολικό στόχο τα 255 υποστηριζόμενα σχέδια, τα οποία όμως δεν καλύπτουν συνολικά τον στόχο των 425 επιχειρηματικών σχεδίων του προγράμματος. Στην επόμενη αναθεώρηση, εκτιμάται ότι είναι αναγκαία η προσαρμογή της τιμής στόχου του δείκτη 11304 προς τα κάτω και η υιοθέτηση επιπρόσθετων ενεργειών από την ΕΥΔ για την ενεργοποίηση του ΑΠ. Ανάλογα, ως προς τον οικονομικό δείκτη T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, το ποσοστό των ΝΟ.ΔΕ ως προς τον στόχο του 2023 είναι στο χαμηλό 15,7% και το ποσοστό των πιστοποιημένων δαπανών ανέρχεται στην χαμηλότερη επίδοση μεταξύ των Άξονων Προτεραιότητας στο 6,4%.

Α.Π.9: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής

Ο ΑΠ 9 επιδεικνύει ικανοποιητική πορεία επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Ο δείκτης εκρών 10501 εμφανίζει ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 135,8% και υψηλά επίπεδα υλοποίησης στο ΕΠ στο 199,6%, όπως και ο δείκτης 05502 που δείχνει ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο 103% και υψηλά επίπεδα υλοποίησης στο ΕΠ στο 81,9%. Ο οικονομικός δείκτης T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, για τον ΑΠ 9 παρουσιάζει ποσοστό επίτευξης των ΝΟ.ΔΕ στο 79,3%, εντούτοις το ποσοστό των πιστοποιημένων δαπανών ανέρχεται στο χαμηλότερο 44,8%

Α.Π.10: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας

Ο Α.Π. 10 παρουσιάζει ικανοποιητική πορεία επίτευξης των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης. Οι δείκτες CO35 και T3305 εμφανίζουν ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα κάλυψης φυσικού στόχου (2.994,2% και 289,5% αντίστοιχα), ενώ ο δείκτης CO35 αντιστοιχεί σε υψηλό ποσοστό υλοποίησης στο πρόγραμμα στο 92,4%. Σε ότι αφορά τον οικονομικό δείκτη T3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, το ποσοστό των ΝΟ.ΔΕ ως προς τον στόχο του 2023 είναι στο χαμηλό 37,2% και το ποσοστό των πιστοποιημένων δαπανών ανέρχεται στο χαμηλότερο 20,5%, αν και οι δείκτες συνδέονται με ενεργές προσκλήσεις (όχι όλες ενταγμένες) με Π/Υ 86.940.545€, έναντι του ποσού των 56.544.108€ που είναι καταμεμημένο στο ΠΕΠ. Συνεπώς, η επόμενη αναθεώρηση καλείται να εξετάσει την αύξηση του Π/Υ του Άξονα, όπως και την ενίσχυση των τιμών στόχων των δεικτών προς τα πάνω.

Ενέργειες ΕΥΔ ΕΠ για την Ενεργοποίηση του ΑΠ 10

Στο πλαίσιο ενεργοποίησης του Άξονα 10, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Αττικής προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:

- Πλήρης ενεργοποίηση των δράσεων υγείας μέσω χρηματοδότησης: των ασθενοφόρων του ΕΚΑΒ (υπό δημοπράτηση), του Κέντρου Υγείας Κερασινίου (σύμβαση), του εξοπλισμού πρωτοβάθμιας υγείας (υπό δημοπράτηση) και του εξοπλισμού νοσοκομείων (πρόσκληση)
- Μετά την έκδοση του σχετικού Προεδρικού Διατάγματος για τις προδιαγραφές των Δημοτικών Παιδικών Σταθμών (09/2017), η ΕΥΔ ΕΠ προχώρησε σε έκδοση σχετικής πρόσκλησης (12/2017)
- Εκχώρηση πόρων ύψους 22,0 3κ. σε 4 Αστικές Αρχές που υλοποιούν Στρατηγικές ΟΧΕ-ΒΑΑ, με αντικείμενο τη χρηματοδότηση κοινωνικών υποδομών που συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη.

Α.Π.11: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης

Ο Α.Π. 11 παρουσιάζει ικανοποιητική πορεία επίτευξης του στόχου του δείκτη του Πλαισίου Επίδοσης, ως προς το επίπεδο επίτευξης φυσικού στόχου (11.899,0%). Ωστόσο, αναφέρεται εκ νέου ότι ο δείκτης στην ΕΠ 10α έχει ως στόχο στο ΠΕΠ τα 3.000 φυσικά πρόσωπα, συνδέεται με 24 ενταγμένα έργα τα οποία έχουν στόχο ΤΔΠ τα 356.699 άτομα και επίκαιρη τιμή υλοποίησης τα 475 άτομα, με συνέπεια το ποσοστό επίτευξης σε σχέση με τα ενταγμένα να είναι μόλις 0,1% και το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου στο πολύ υψηλό 11.899,0%.

Η σχετική διαστρέβλωση στην καταγραφή υλοποίησης του στόχου οφείλεται στις προσκλήσεις ΑΤΤ079: Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού ΤΠΕ σε σχολικές μονάδες προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης της Περιφέρειας Αττικής, και ΑΤΤ080: Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού ΤΠΕ σε Σχολικές Μονάδες Γενικής και Επαγγελματικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Αττικής, με δικαιούχο την Επιτελική Δομή του Υπουργείου Παιδείας. Οι τιμές στόχου ΤΔΠ ανεβάζουν δυσανάλογα την τιμή στόχου του δείκτη, μιας και αποτελούν δράσεις με οριζόντιο χαρακτήρα για τις σχολικές μονάδες της Περιφέρειας Αττικής. Σε κάθε περίπτωση, η τιμή στόχος ΤΔΠ των υπόλοιπων προσκλήσεων είναι τα 5.160 άτομα, άρα καλύπτεται ούτως ή άλλως ο στόχος του δείκτη στο Πλαίσιο Επίδοσης κατά 172%. Ο οικονομικός δείκτης Τ3371 - Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, για τον ΑΠ 11 παρουσιάζει μέτριο ποσοστό επίτευξης των ΝΟ.ΔΕ στο 65,4%, και το ποσοστό των πιστοποιημένων δαπανών ανέρχεται στο χαμηλό 30,1%. Με δεδομένο ότι ο Π/Υ των ενεργών προσκλήσεων φθάνει τα 80.465.000€ στον Άξονα, η επόμενη αναθεώρηση οφείλει να εξετάσει την προσαρμογή προς τα πάνω, τόσο της τιμής στόχου του δείκτη, όσο και του Π/Υ του ΑΠ 11.

Ενέργειες ΕΥΔ ΕΠ για την Ενεργοποίηση του ΑΠ 11

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Αττικής στο πλαίσιο ενεργοποίησης του Άξονα 11, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:

- Έκδοση πρόσκλησης προς την ΚτΥπ Α.Ε. (12/2015) ύψους 50,0 εκ. για τη δημιουργία ή επέκταση νέων σχολείων.
- Εκδόθηκε πρόσκληση (03/2018) για τη χρηματοδότηση εξοπλισμού σε εκπαιδευτικές μονάδες επαγγελματικής εκπαίδευσης, ύψους 8,8 εκ.
- Είναι σε διαδικασία εξειδίκευσης οι προτάσεις της Επιτελικής Δομής του Υπ. Παιδείας για χρηματοδότηση εξοπλισμού σε υφιστάμενα σχολεία της Περιφέρειας Αττικής
- Ολοκληρώθηκε η εκχώρηση πόρων ύψους 6,6 εκ. προς τις 4 Αστικές Αρχές που υλοποιούν Στρατηγικές ΟΧΕ-ΒΑΑ για δράσεις επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

4.2 Εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης

Για την εξέταση της επίτευξης των στόχων των Δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης για το 2023 του ΠΕΠ Αττικής, επιλέγεται η δημιουργία συνδυαστικού Πίνακα, όπου αποτυπώνονται οι δείκτες του Π.Ε, συμπεριλαμβανομένου και του οικονομικού δείκτη Τ3371, οι τιμές στόχοι για το 2023, και η επίκαιρη τιμή επίτευξης στόχου έως το χρονικό σημείο άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Έπειτα, βάσει των επιμέρους επιδόσεων που έχουν καταγραφεί στην προηγούμενη ενότητα, καταγράφεται η αξιολόγηση για τα επίπεδα επίτευξης, βάσει του κανονιστικού πλαισίου για το Πλαίσιο Επίδοσης ($\geq 100\%$, $\geq 85\%$, $\geq 75\%$ και $< 65\%$), το οποίο παρατίθεται συνοπτικά παρακάτω. Η επίδοση με ποσοστό μικρότερο του 65% για έναν δείκτη, σημαίνει μη επίτευξη του στόχου του Π.Ε για τον εν λόγω δείκτη. Διευκρινίζεται

ότι για τον οικονομικό δείκτη T3371 λαμβάνεται υπόψη το ποσοστό των ΝΟ.ΔΕ ως προς τον στόχο του 2023, με την παραδοχή ότι θα μετατραπούν τα ποσά ανά ΑΠ σε επιλέξιμες δαπάνες, ενώ για τους δείκτες εκροών επιλέγεται η τιμή στόχου ΤΔΠ του κάθε δείκτη, δηλαδή το ποσοστό επίτευξης φυσικού στόχου, με την παραδοχή ότι οι αντίστοιχες πράξεις θα περαιωθούν επιτυχώς μέχρι το 2023. Στον επομενο Πίνακα παρουσιάζονται τα πεδία του συνδυαστικού Πίνακα Εκτίμησης Επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης.

Πίνακας 77: Πεδία του Πίνακα εκτίμησης επίτευξης στόχων Πλαισίου Επίδοσης

Στήλη βάσης Αξιολόγησης δεικτών	Στοιχεία
1	Α.Π.
2	Κωδικός Δείκτη
3	Στόχος 2023
4	Τιμή Επίτευξης του Στόχου
6	Επίτευξη ($\geq 100\%$)
7	Επίτευξη ($\geq 85\%$)
8	Επίτευξη ($\geq 75\%$)
9	Δεν επιτυγχάνεται ($< 65\%$)

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Ειδικότερα, κατά την ανάλυση της επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης, λαμβάνονται υπόψη οι κάτωθι συνθήκες:

- ✓ Αν σε έναν Άξονα Προτεραιότητας / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας περιλαμβάνονται έως δυο (2) δείκτες, θεωρείται ότι έχουν επιτευχθεί τα ορόσημα ή οι στόχοι, αν οι δείκτες αυτοί έχουν επιτύχει τουλάχιστον το 85% της τιμής των οροσήμων που έχουν τεθεί για το 2018 ή τουλάχιστον το 85% της τιμής των στόχων για τον κάθε δείκτη για το 2023.
- ✓ Αν σε έναν Άξονα Προτεραιότητας / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας περιλαμβάνονται περισσότεροι από δύο (2) δείκτες, θεωρείται ότι έχουν επιτευχθεί τα ορόσημα ή οι στόχοι, εφόσον όλοι οι δείκτες που περιλαμβάνονται στο Π.Ε, εκτός από έναν, έχουν επιτύχει τουλάχιστον το 85% της τιμής των οροσήμων το 2018 ή τουλάχιστον το 85% της τιμής των στόχων το 2023. Ο επιπλέον δείκτης εκτός των ανωτέρω, πρέπει να επιτύχει τουλάχιστον το 75% της τιμής του οροσήμου ή του στόχου.
- ✓ Ένας Άξονας Προτεραιότητας / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας του οποίου το Π.Ε. περιλαμβάνει μέχρι δύο (2) δείκτες, θεωρείται ότι έχει αποτύχει σοβαρά στην επίτευξη των οροσήμων, αν οποιοσδήποτε από αυτούς τους δείκτες, έχει αποτύχει να καλύψει τουλάχιστον 65% της τιμής των οροσήμων για το 2018 ή οποιοσδήποτε από αυτούς τους δείκτες έχει αποτύχει να καλύψει τουλάχιστον 65% της τιμής του στόχου για το 2023.
- ✓ Ένας Άξονας Προτεραιότητας / Ταμείο / Κατηγορία Περιφέρειας του οποίου το Π.Ε. περιλαμβάνει περισσότερους από δυο (2) δείκτες θεωρείται ότι έχει αποτύχει σοβαρά

στην επίτευξη των οροσήμων, αν τουλάχιστον δυο (2) από αυτούς τους δείκτες έχουν αποτύχει να καλύψουν τουλάχιστον 65% της τιμής των οροσήμων για το 2018 ή τουλάχιστον δυο (2) από αυτούς τους δείκτες, έχουν αποτύχει να καλύψουν τουλάχιστον 65% της τιμής του στόχου για το 2023.

Ακολουθεί ο Πίνακας 78, Εκτίμησης Επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης για το έτος 2023.

Πίνακας 78: Πίνακας Εκτίμησης Επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης για το έτος 2023

Α.Π. (1)	Κωδικός Δείκτη (2)	Στόχος 2023 (3)	Τιμή Επίτευξης του Στόχου (4)	Επίτευξη (> =100%) (5)	Επίτευξη (> = 85%) (6)	Επίτευξη (>75%) (7)	Δεν επιτυγχάνεται (<65%) (8)
1	T3371	22.230.879,00	7.992.246,00				✓
	CO26	250	5				✓
2	T3371	36.000.000,00	32.984.213,00		✓		
	T3225	1	2	✓			
	T3373	0					
3	T3371	100.000.000,00	78.108.822,00		✓		
	CO02	235	503	✓			
	CO04	850	640			✓	
4	T3371	44.939.201,00	13.382.779,00				✓
	CO32	20.000.000,00	8.600.305,03				✓
5	T3371	97.452.123,00	110.336.153,00	✓			
	CO20	385.000	3.207.000	✓			
6	T3371	150.292.728,00	127.370.107,00		✓		
	CO18	85.000	272.339	✓			
	CO19	68.000	84.264	✓			

Α.Π. (1)	Κωδικός Δείκτη (2)	Στόχος 2023 (3)	Τιμή Επίτευξης του Στόχου (4)	Επίτευξη (> =100%) (5)	Επίτευξη (> = 85%) (6)	Επίτευξη (>75%) (7)	Δεν επιτυγχάνεται (<65%) (8)
	CO09	136.000	415.128	√			
7	T3371	145.841.513,00	192.941.812,00	√			
	T3374	2	2	√			
	T3275						
	T3374	5,50	5,35	√			
	CO15						
8	T3371	20.433.244,00	3.216.693,00				√
	11304	425	0				√
9	T3371	298.997.299,00	236.970.250,00		√		
	05502	237	244	√			
	10501	40.000	53.529	√			
10	T3371	56.544.108,00	21.054.693,00				√
	CO35	450	13.474	√			
	CO36	3.828.434	11.084.073	√			
11	T3371	56.544.108,00	36.967.822,00			√	
	CO35	3.000	356.699	√			

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

4.3 Συμπεράσματα - Κατευθύνσεις

Με βάση την ανάλυση των ανωτέρω Πινάκων, προκύπτουν οι εξής διαπιστώσεις και κατευθύνσεις, σε ότι αφορά τους στόχους των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης ανά Άξονα Προτεραιότητας:

- Για τον ΑΠ 1, με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) εγείρεται ζήτημα μη επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Σημειώνεται ωστόσο, ότι ο δείκτης CO26 εντάσσεται και στην πρόσκληση ΑΤΤ045 με τιμή στόχο ΤΔΠ τις 200 επιχειρήσεις στο πλαίσιο δύο ενταγμένων έργων (η ένταξη

του δείκτη στην πρόσκληση ΑΤΤ045 δεν φαίνεται στο ΟΠΣ στην αναφορά 'Δείκτες έργων ανά MIS'), με την περαίωση των οποίων η τιμή επίτευξης θα προσεγγιστεί άνω του 85%. Απαιτείται η επιτάχυνση της ολοκλήρωσης της ένταξης και των Νομικών δεσμεύσεων των ενεργών προσκλήσεων (σύνολο Π/Υ 19.890.000€ των ενεργών προσκλήσεων) και η επιτάχυνση της υλοποίησης για τις προσκλήσεις που έχουν ήδη Νο.ΔΕ. Ακόμα και σε αυτή την περίπτωση, με την υπόθεση ότι δεν θα εκδοθούν νέες προσκλήσεις, προκύπτει ανάγκη προσαρμογής του οικονομικού στόχου Π/Υ του ΑΠ 1 προς τα κάτω, όπως και των τιμών στόχου του δείκτη CO26.

- ο Για τον ΑΠ 2, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Απαιτείται επιτάχυνση της ένταξης και των ΝΟ.ΔΕ των ενεργών προσκλήσεων Π/Υ 35.123.821€.
- ο Για τον ΑΠ 3, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Με βάση το ποσό που έχει εξειδικευθεί στον ΑΠ 3, 336.127.000€, εκτιμάται στην επόμενη αναθεώρηση ως ενδεχόμενη η αύξηση του Π/Υ του Άξονα και η ενίσχυση του οικονομικού στόχου προς τα πάνω, στην περίπτωση έκδοσης νέων προσκλήσεων. Σε κάθε περίπτωση, είναι αναγκαία επιτάχυνση της ένταξης και των ΝΟ.ΔΕ των ενεργών προσκλήσεων Π/Υ 100.927.000€.
- ο Για τον ΑΠ 4, με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) εγείρεται ζήτημα μη επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Θετικό διαφαίνεται εντούτοις το γεγονός ότι ο δείκτης έχει περιληφθεί σε νέες ενεργές προσκλήσεις ΟΧΕ (ΣΥΔΝΑ10, ΕΑΤΑ14, ΕΑΤΑ16), οι οποίες δεν έχουν ακόμα ενταχθεί, οι οποίες προσθέτουν στην τιμή στόχο άλλα 10.758.560 kWh/έτος και αυξάνουν τους πόρους κατά 12.479.448€ στον Άξονα. Η ένταξη και υλοποίηση των δράσεων αυτών αναμένεται να φέρουν αποδεκτά επίπεδα επίτευξης στόχων, ως προς το δείκτη CO32, όχι όμως και για το δείκτη T3371, ο οποίος θα χρειαστεί αναθεώρηση προς τα κάτω.
- ο Για τον ΑΠ 5, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική.
- ο Για τον ΑΠ 6, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Προκύπτει η ανάγκη για επιτάχυνση της πραγματοποίησης δαπανών, ενώ με την ολοκλήρωση της ένταξης και νομικών δεσμεύσεων του συνόλου των ενεργών προσκλήσεων Π/Υ 184.604.367, είναι πιθανή η ανάγκη ενίσχυσης του Π/Υ στον Άξονα και η προσαρμογή ανάλογα της τιμής στόχου 150.292.728€ του δείκτη T3371 προς τα πάνω.
- ο Για τον ΑΠ 7, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Λαμβάνοντας υπόψη τον Π/Υ 291.982.185€ των ενεργών προσκλήσεων, όπως και τον Π/Υ των εντάξεων 216.644.294€, κρίνεται ως αναγκαία στην επόμενη αναθεώρηση η αύξηση των πόρων στον Άξονα και η αντίστοιχη αύξηση της τιμής στόχου του οικονομικού δείκτη T3371.

- Για τον ΑΠ 8, με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020) εγείρεται ζήτημα μη επίτευξης των στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. Πρέπει να σημειωθεί ότι δείκτης 11304 έχει ενσωματωθεί στις προσκλήσεις ΣυΔΝΑ4 και ΕΑΤΑ13 με συνολικό Π/Υ 4.473.000€ και στόχο τα 225 επιχειρηματικά σχέδια, οι οποίες δεν έχουν ενταχθεί ακόμα, ωστόσο και με την επιτυχή υλοποίηση της δράσης αυτής, δεν φθάνει σε αποδεκτά πλαίσια το επίπεδο επίτευξης στόχου για το δείκτη στο Πλαίσιο Επίδοσης, συνεπώς θα χρειαστεί προσαρμογή της τιμής στόχου προς τα κάτω στην επόμενη αναθεώρηση. Επίσης, επιβάλλεται η επιτάχυνση της ένταξης και υλοποίησης των προαναφερθεισών δράσεων, όπως και των πρόσφατα ενεργών προσκλήσεων ΑΤΤ098 και ΑΣΔΑ_27, ώστε να προσεγγιστεί η επίτευξη της τιμής στόχου του οικονομικού δείκτη Τ3371.
- Για τον ΑΠ 9, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Μάλιστα, με βάση την πορεία τον συνολικό Π/Υ των ενεργών προσκλήσεων 394.627.759€ και το ρυθμό εντάξεων και νομικών δεσμεύσεων, εκτιμάται ως αναγκαία στην επόμενη αναθεώρηση η αύξηση των πόρων στον Άξονα και η αντίστοιχη αύξηση της τιμής στόχου του οικονομικού δείκτη Τ3371. Το ίδιο ισχύει και για τους δείκτες 05502 και 10501.
- Για τον ΑΠ 10, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Οι δείκτες CO35 και CO36 ήδη υπερκαλύπτουν τις τιμές στόχου του Π.Ε και θα χρειαστεί προσαρμογή των τιμών προς τα πάνω. Σε ότι αφορά το δείκτη Τ3371-Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, αν και το ποσοστό ΝΟ.ΔΕ είναι χαμηλό, το ύψος του Π/Υ των ενεργών προσκλήσεων ανέρχεται στα 82.269.880€ και το ύψος των εντάξεων 59.026.497€ ήδη υπερκαλύπτει την τιμή στόχο για το 2023. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η επιτάχυνση του ρυθμού των ΝΟ.ΔΕ, όπως και η αύξηση των πόρων του Άξονα στην επόμενη αναθεώρηση.
- Για τον ΑΠ 11, η εκτίμηση επίτευξης των στόχων των δεικτών του Πλαισίου Επίδοσης είναι θετική. Η τιμή επίτευξης φυσικού στόχου του δείκτη CO35 ήδη υπερκαλύπτει την τιμή στόχου του Π.Ε και θα χρειαστεί προσαρμογή προς τα πάνω. Σε ότι αφορά το δείκτη Τ3371-Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών, ομοίως με τον ΑΠ 10, αν και το ποσοστό ΝΟ.ΔΕ είναι χαμηλό, το ύψος του Π/Υ των ενεργών προσκλήσεων ανέρχεται στα 80.465.000€ και το ύψος των εντάξεων 86.704.728€ ήδη υπερκαλύπτει την τιμή στόχο για το 2023. Συνεπώς, κρίνεται αναγκαία η επιτάχυνση του ρυθμού των ΝΟ.ΔΕ, όπως και η αύξηση των πόρων του Άξονα στην επόμενη αναθεώρηση.

5. Αποδοτικότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος

5.1 Χρηματοοικονομική Πορεία Υλοποίησης του Ε.Π.

5.1.1 Διαμόρφωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η αποτίμηση της χρηματοοικονομικής πορείας του Ε.Π. «Αττική 2014-2020» βασίζεται σε στοιχεία που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ κατά τις διαδικασίες Προγραμματισμού, Αξιολόγησης και Υλοποίησης Πράξεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Σε ότι όμως αφορά στα στοιχεία της εξειδίκευσης του Ε.Π. επειδή αυτά δεν καταχωρούνται στο Ο.Π.Σ. συλλέχτηκαν από τα αρχεία που κρατά η αρμόδια, για την εξειδίκευση του Προγράμματος, Μονάδα Α' της Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής. Τόσο τα στοιχεία της εξειδίκευσης όσο και αυτά τα οποία συλλέχτηκαν από το Ο.Π.Σ. στο πλαίσιο των τυποποιημένων αναφορών που δημιουργούνται μέσα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής Τεχνικών Δελτίων Πράξης, παρέχουν την στατική εικόνα του προγράμματος κατά την 30η Σεπτεμβρίου 2020. Τα συγκεκριμένα στοιχεία, μετά από επεξεργασία, χρησιμοποιήθηκαν προκειμένου να αποτιμηθεί η εκ των κάτω προς τα άνω οικονομική πρόοδος και αποδοτικότητα του Ε.Π.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται Συνολική Δημόσια Δαπάνη ανά Άξονα Προτεραιότητας του Ε.Π. «Αττική 2014-2020».

Πίνακας 78: Συνολική Δημόσια Δαπάνη Ε.Π. ανά Άξονα Προτεραιότητας

Άξονας Προτεραιότητας	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	Συνολικό ποσό εξειδικευμένων δράσεων
Α.Π.1	22.230.879	42.305.000
Α.Π.2	36.000.000	35.774.821
Α.Π.3	100.000.000	336.127.000
Α.Π.4	44.939.202	133.117.288
Α.Π.5	97.452.123	104.247.000
Α.Π.6	150.292.728	213.257.367
Α.Π.7	145.841.513	302.157.518
Α.Π.8	20.433.244	23.000.000
Α.Π.9	298.997.299	497.019.876
Α.Π.10	56.544.108	115.797.724
Α.Π.11	56.544.108	80.615.000
Α.Π.12	15.605.387	19.724.254
Α.Π.13	5.375.600	5.696.212
Σύνολο	1.050.256.191	1.908.839.061

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

5.1.2 Ενεργοποίηση Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020

Ο προϋπολογισμός της Δημόσιας Δαπάνης (ΔΔ) των Αξόνων Προτεραιότητας ανέρχεται στο ποσό των 1.050.256.191€ και των διακοσίων τριάντα δύο (232) εξειδικευμένων δράσεων

ανέρχεται στο ποσό των 1.908.839.061€, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 181,75% του συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. του αναθεωρημένου προγράμματος.

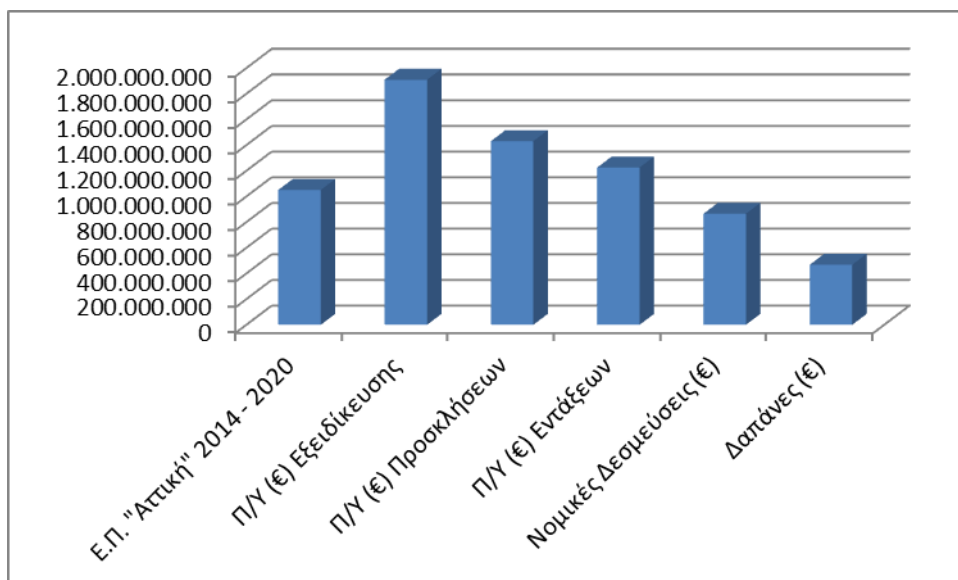
Το ποσοστό ενεργοποίησης του Ε.Π. με βάση τις εκδοθείσες προσκλήσεις ανέρχεται σε 74,92% του συνολικού ποσού εξειδικεύσεων των Δράσεων. Αυτό το ποσοστό ενεργοποίησης έχει επιτευχθεί μέσα από την έκδοση εκατόν ενενήντα ένα (191) Προσκλήσεων που εκδόθηκαν για την υποβολή προτάσεων, συνολικού Προϋπολογισμού (Δ.Δ) 1.430.189.766€. Στο πλαίσιο των παραπάνω προσκλήσεων, μέχρι σήμερα έχουν ενταχθεί εκατόν τριάντα επτά (137) Πράξεις συνολικής Δ.Δ. 1.224.935.107€ ή ποσοστού 85,65% του συνολικού ποσού των Προσκλήσεων. Στο πλαίσιο των παραπάνω Ενταγμένων Πράξεων μέχρι την ημερομηνία αναφοράς (30/09/2020) έχουν εγκριθεί και καταχωρηθεί στο ΟΠΣ Νομικές Δεσμεύσεις συνολικής επιλέξιμης Δ.Δ. 864.734.782€, ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό 70,59% του συνολικού ποσού των Εντάξεων. Τέλος, έχουν υλοποιηθεί και καταχωρηθεί στο Ο.Π.Σ, επιλέξιμες δαπάνες ποσού 467.651.966€, ή ποσοστού 54,08% του συνολικού ποσού των Νομικών Δεσμεύσεων.

Πίνακας 79: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020

Ε.Π. "Αττική" 2014 - 2020	Π/Υ (€) Εξειδίκευσης	Π/Υ (€) Προσκήσεων	Π/Υ (€) Εντάξεων	Νομικές Δεσμεύσεις (€)	Δαπάνες (€)
1.050.256.191	1.908.839.061	1.430.189.766	1.224.935.107	864.734.782	467.651.966

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σχήμα 29: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σε ότι αφορά στην ενεργοποίηση και υλοποίηση του Ε.Π. ανά Διαρθρωτικό κι Επενδυτικό Ευρωπαϊκό Ταμείο παρατηρούνται οι ακόλουθες επιδόσεις ανά Ταμείο.

Η συνολική συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) στο Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανέρχεται στο ποσό των 324.806.143€. Στο πλαίσιο της στήριξης αυτής έχουν εξειδικευθεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. 525.716.088€ (161,86% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.) κι έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. 420.193.971€ (129,37% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.), δηλαδή σχεδόν το σύνολο της εξειδίκευσης.

Στο πλαίσιο των παραπάνω προσκλήσεων, έχουν ήδη ενταχθεί Πράξεις με συνολικό π/υ επιλέξιμης Δ.Δ. τα 406.414.721€, ή ποσοστού 125,13% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π. Έχουν εκκινήσει Πράξεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. 240.748.849€ (74,12%) κι έχουν εκτελεστεί και καταχωρηθεί στο ΟΠΣ δαπάνες 135.515.407€ εκατομμυρίων περίπου ποσού που αντιστοιχεί στο 41,72% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.

Η συνολική συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο Ε.Π. ανέρχεται στο ποσό των 725.450.046€. Στο πλαίσιο της στήριξης αυτής έχουν εξειδικευθεί δράσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. 1.383.122.972€ (190,66% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.) κι έχουν εκδοθεί προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. 1.009.995.795€, δηλαδή ποσοστού 139,22% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π..

Στο πλαίσιο των παραπάνω προσκλήσεων, έχουν ήδη ενταχθεί Πράξεις με συνολικό π/υ επιλέξιμης Δ.Δ. τα 818.520.386€, ή ποσοστού 112,83% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π. Έχουν εκκινήσει Πράξεις συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. 623.985.933€ (86,01%) κι έχουν υλοποιηθεί και καταχωρηθεί στο ΟΠΣ δαπάνες 332.136.559€ εκατομμυρίων περίπου ποσού που αντιστοιχεί στο 45,78% της συνεισφοράς του ταμείου στο Ε.Π.

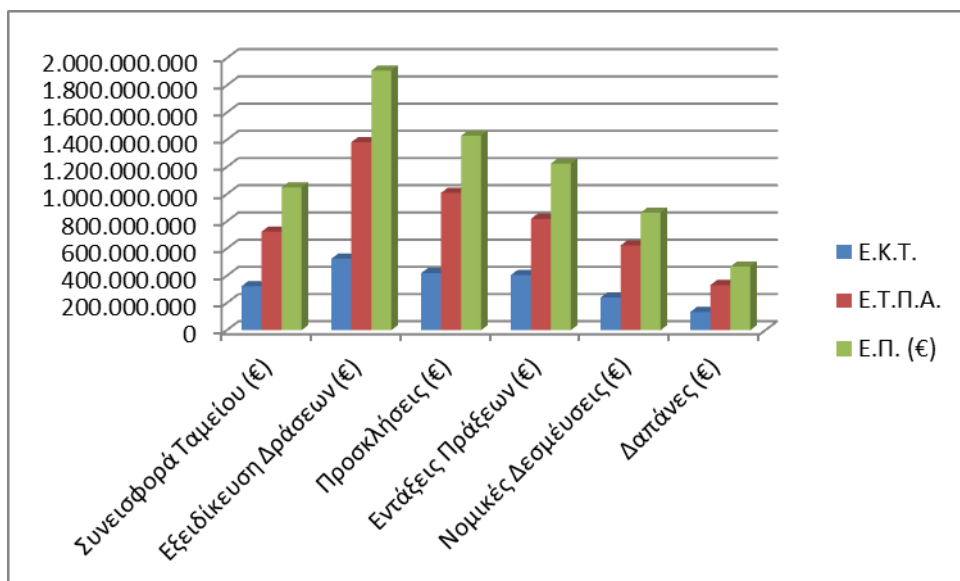
Από τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι σε επίπεδο Ταμείου, το Ε.Τ.Π.Α. παρουσιάζει καλύτερες επιδόσεις στην εξειδίκευση, στην έκδοση προσκλήσεων και στις υλοποιηθείσες δαπάνες, ενώ το Ε.Κ.Τ. προηγείται στις επιδόσεις υλοποίησης δηλαδή στις εντάξεις κι εκκινήσεις πράξεων.

Πίνακας 80: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Ε.Δ.Ε.Τ.

Ε.Δ.Ε.Τ.	Συνεισφορά Ταμείου (€)	Εξειδίκευση Δράσεων (€)	Προσκλήσεις (€)	Εντάξεις Πράξεων (€)	Νομικές Δεσμέυσεις (€)	Δαπάνες (€)
Ε.Κ.Τ.	324.806.143	525.716.088	420.193.971	406.414.721	240.748.849	135.515.407
(%)	30,93%	161,86%	129,37%	125,13%	74,12%	41,72%
Ε.Τ.Π.Α.	725.450.046	1.383.122.972	1.009.995.795	818.520.386	623.985.933	332.136.559
(%)	69,07%	190,66%	139,22%	112,83%	86,01%	45,78%
Ε.Π. (€)	1.050.256.191	1.908.839.061	1.430.189.766	1.224.935.107	864.734.782	467.651.966

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Σχήμα 30: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Ε.Δ.Ε.Τ.

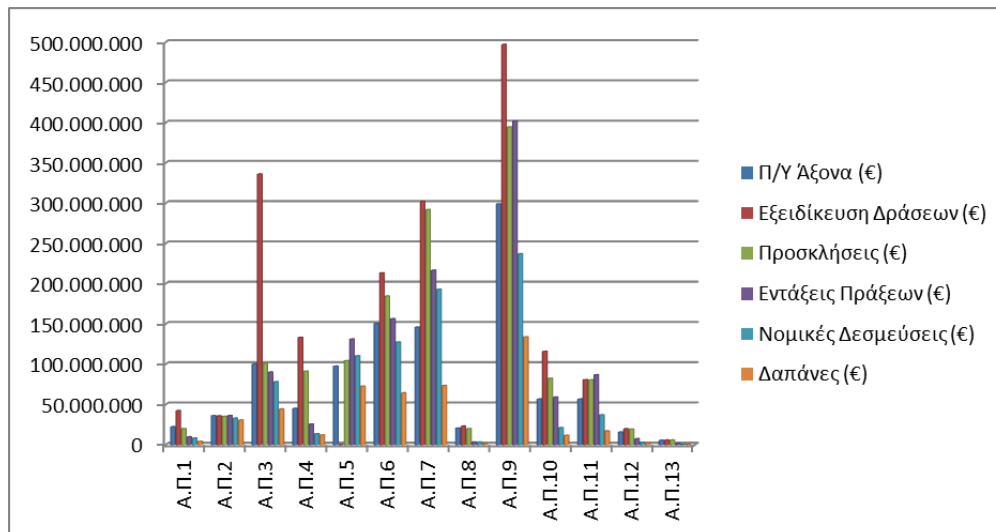
Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

302 Πίνακας 81: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Άξονα Προτεραιότητας

€	Α.Π.1	Α.Π.2	Α.Π.3	Α.Π.4	Α.Π.5	Α.Π.6	Α.Π.7	Α.Π.8	Α.Π.9	Α.Π.10	Α.Π.11	Α.Π.12	Α.Π.13
Π/Υ Άξονα (€)	22.230.879	36.000.000	100.000.000	44.939.201	97.452.123	150.292.728	145.841.513	20.433.244	298.997.299	56.544.108	56.544.108	15.605.386	5.375.600
Εξειδίκευση Δράσεων (€)	42.305.000	35.774.821	336.127.000	133.117.288	104.247.000	213.257.367	302.157.518	23.000.000	497.019.876	115.797.724	80.615.000	19.724.254	5.696.212
Προσκλήσεις (€)	19.890.000	35.123.821	100.927.000	91.267.288	104.247.000	184.604.367	291.982.185	19.870.000	394.627.759	82.269.880	80.465.000	19.219.254	5.696.212
Εντάξεις Πράξεων (€)	9.725.200	36.165.556	90.098.438	25.459.751	131.037.632	156.348.080	216.644.294	3.252.000	401.731.865	59.026.497	86.704.728	7.310.210	1.430.855
Νομικές Δεσμεύσεις (€)	7.992.246	32.984.213	78.108.822	13.382.779	110.336.153	127.370.107	192.941.812	3.216.693	236.970.250	21.054.693	36.967.822	2.847.288	561.906
Δαπάνες (€)	4.027.147	30.538.746	44.301.003	11.949.105	72.715.953	64.271.145	73.423.040	1.302.000	133.860.612	11.611.603	17.029.688	2.269.128	352.796

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Σχήμα 31: Ενεργοποίηση του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 ανά Άξονα Προτεραιότητας

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Ειδικότερα:

Στον Α.Π.1 με συνολική δημόσια δαπάνη 22.230.879€ έχουν εξειδικευτεί δέκα δράσεις συνολικού Π/Υ 42.305.000€ ποσό που αντιστοιχεί στο 190,30% του π/υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί έξι (6) Προσκλήσεις συνολικού Π/Υ 19.890.000€, ποσό που αντιστοιχεί στο 89,47% του Π/Υ του Άξονα και έχουν ενταχθεί τρεις (3) Πράξεις συνολικής Δ.Δ. 9.725.200€, ποσού που αντιστοιχεί στο 43,75% της Δ.Δ. του άξονα. Τέλος οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 7.992.246€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 4.027.147€.

Στον Α.Π.2 με συνολική δημόσια δαπάνη 36.000.000€, έχουν εξειδικευτεί δεκατρείς δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 35.774.821€, ποσό που αντιστοιχεί στο 99,37% της Δ.Δ. του Α.Π. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί έντεκα (11) Προσκλήσεις συνολικού Π/Υ 35.774.821€ ποσό που αντιστοιχεί στο 97,57% του Π/Υ του Άξονα και έχουν ενταχθεί επτά (7) Πράξεις συνολικής Δ.Δ. 36.165.556€, ποσού που αντιστοιχεί στο 100,46% της Δ.Δ. του Α.Π.. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 32.984.213€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 30.538.746€.

Στον Α.Π.3 με συνολική δημόσια δαπάνη τα 100.000.000€, έχουν εξειδικευτεί δεκαεπτά (17) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 336.127.000€, ποσό που αντιστοιχεί στο 336,13% της Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί δώδεκα (12) Προσκλήσεις συνολικού Π/Υ 100.927.000€, ποσό που αντιστοιχεί στο 100,93% της Δ.Δ. του Άξονα και έχουν ενταχθεί έξι (6) Πράξεις συνολικής Δ.Δ. 90.098.438€, ποσού που αντιστοιχεί στο 90,10% της Δ.Δ. του Α.Π.. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 78.108.822€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 44.301.003€.

Στον Α.Π.4 με συνολική δημόσια δαπάνη 44.939.201€, έχουν εξειδικευτεί δεκατρείς (13) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 133.117.288€ ποσού που αντιστοιχεί στο 296,22% του π/υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί οκτώ (8) Προσκλήσεις συνολικού ποσού 91.267.288€ ποσό που αντιστοιχεί στο 203,09% της Δ.Δ. του Άξονα και έχουν ενταχθεί τέσσερις (4) Πράξεις συνολικής Δ.Δ. 25.459.751€, ποσού που αντιστοιχεί στο 56,65% της Δ.Δ. του Α.Π.. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 13.382.779€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 11.949.105€.

Στον Α.Π.5 με συνολική δημόσια δαπάνη 97.452.123€, έχουν εξειδικευτεί εννέα (9) δράσεις συνολικού Π/Υ 104.247.000€, ποσό που αντιστοιχεί στο 106,97% του Π/Υ του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί εννέα (9) Προσκλήσεις Π/Υ Δ.Δ 104.247.000€, ποσό που αντιστοιχεί στο 106,97% του Π/Υ του Άξονα και έχουν ενταχθεί επτά (7) Πράξεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 131.037.632€ ποσού που αντιστοιχεί στο 134,46% της Δ.Δ. του Α.Π.. Τέλος οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 110.336.153€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 72.715.953€.

Στον Α.Π.6 με συνολική δημόσια δαπάνη 150.292.728€, έχουν εξειδικευτεί τριάντα τέσσερις (34) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 213.257.367€, ποσό που αντιστοιχεί στο 141,89% του Π/Υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί τριάντα δύο (32) Προσκλήσεις π/υ 184.604.367 και έχουν ενταχθεί είκοσι τέσσερις (24) Πράξεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 156.348.080€. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε συνολική επιλέξιμη Δ.Δ. 127.370.107€ ενώ οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του Άξονα, ανέρχονται σε 64.271.145€.

Στον Α.Π.7 με συνολική δημόσια δαπάνη περίπου 145.841.513€, έχουν εξειδικευτεί οκτώ (8) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 302.157.518€, ποσό που αντιστοιχεί στο 207,18% του Π/Υ του άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί οκτώ (8) Προσκλήσεις π/υ 291.982.185€ και έχουν ενταχθεί έξι (6) δράσεις συνολικού π/υ 216.644.294€. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 192.941.812€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 73.423.040€.

Στον Α.Π. 08 με συνολική δημόσια δαπάνη 20.433.244€, έχουν εξειδικευτεί εννέα (9) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 23.000.000€, ποσό που αντιστοιχεί στο 112,56% του Π/Υ του άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί επτά (7) Προσκλήσεις π/υ 19.870.000€ και έχουν ενταχθεί δύο (2) δράσεις συνολικού π/υ 3.252.000€. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 3.216.693€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 1.302.000€.

Στον Α.Π.9 (Ε.Κ.Τ. στο Θεματικό Στόχο 9) με συνολική δημόσια δαπάνη 298.997.299€, έχουν εξειδικευτεί εβδομήντα (70) δράσεις (Συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 497.019.876€, ποσό που αντιστοιχεί στο 166,23% του Π/Υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν πενήντα τρεις (53) Προσκλήσεις Π/Υ 394.627.759€ και έχουν ενταχθεί σαράντα δύο (42) πράξεις, συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 401.731.865€. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 236.970.250€, καθώς και οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του άξονα, ανέρχονται σε 133.860.612€.

Στον Α.Π.10 (Ε.Τ.Π.Α.. στο Θεματικό Στόχο 9) με συνολική δημόσια δαπάνη 56.544.108€, έχουν εξειδικευτεί δεκαεννέα (19) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 115.797.724€, ποσό που αντιστοιχεί στο 204,79% του Π/Υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν δεκαέξι (16) Προσκλήσεις Π/Υ 82.269.880€ και έχουν ενταχθεί δεκατρείς (13) Πράξεις, συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 59.026.497€. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 21.054.693€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 11.611.603€.

Στον Α.Π.11 (Θεματικός Στόχος 10) με συνολική δημόσια δαπάνη 56.544.108€, έχουν εξειδικευτεί επτά (7) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 80.615.000€, ποσό που αντιστοιχεί στο 142,57% του Π/Υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί επτά (7) Προσκλήσεις Π/Υ 80.465.000€ ποσό που αντιστοιχεί στο 142,30% του π/υ Δ.Δ. του άξονα και έχουν ενταχθεί πέντε (5) Πράξεις, συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 86.704.728€. Τέλος οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 36.967.822€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 17.029.688€.

Στον Α.Π.12 με συνολική δημόσια δαπάνη 15.605.386€, έχουν εξειδικευτεί δεκαέξι (16) δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 19.724.254€, ποσό που αντιστοιχεί στο 126,39% του π/υ Δ.Δ. του Άξονα. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί δεκαπέντε (15) Προσκλήσεις Π/Υ 19.219.254€ και έχουν ενταχθεί Πράξεις, συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 7.310.210€. Τέλος, οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 2.847.288€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 2.269.128€.

Στον Α.Π.13 με συνολική δημόσια δαπάνη 5.375.600€, έχουν εξειδικευτεί δράσεις συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 5.696.212€. Στο πλαίσιο αυτής της εξειδίκευσης έχουν εκδοθεί επτά (7) προσκλήσεις Π/Υ 5.696.212€ και έχουν ενταχθεί πράξεις, συνολικού Π/Υ Δ.Δ. 1.430.855€. Τέλος οι Νομικές Δεσμεύσεις ανέρχονται σε 561.906€ και οι εκτελεσμένες επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των παραπάνω νομικών δεσμεύσεων, ανέρχονται σε 352.796€.

5.2 Εκτέλεση του Προϋπολογισμού του Ε.Π.

Ακολουθεί η εξέταση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του προγράμματος έτσι όπως έχει διαμορφωθεί μετά την έγκριση της 3^{ης} αναθεώρησης του και σύμφωνα με τις νέες ανάγκες που προέκυψαν από την επικαιροποιημένη κοινωνικοοικονομική κατάσταση στη Περιφέρεια Αττικής. Αναλύεται το κατά πόσο ο διαθέσιμος προϋπολογισμός επαρκεί για την υλοποίηση των παρεμβάσεων, σε σχέση με τη θεματική συγκέντρωση ανά Κατηγορία Παρέμβασης του Ε.Π.. Παράλληλα εντοπίζονται τα προβλήματα των υπερβάσεων του προϋπολογισμού στους Άξονες Προτεραιότητας, τις επιμέρους Επενδυτικές Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους σε σχέση με τα προβλεπόμενα κόστη.

5.2.1 Εξέταση Θεματικής Συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του Ε.Π

Για την εξέταση της θεματικής συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του προγράμματος χρησιμοποιούνται δυο (2) Πίνακες Εξέτασης Π/Υ, οι οποίοι τροφοδοτούνται από τα προγραμματικά στοιχεία κόστους του Ε.Π σε επίπεδο Θ.Σ, Α.Π. και Κατηγορίας Παρέμβασης, σύμφωνα με την 3^η αναθεώρηση του Ε.Π., σε σύνδεση με τα αντίστοιχα στοιχεία κόστους από τις εκδοθείσες Προσκλήσεις και Ενταγμένες Πράξεις του προγράμματος, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ο.Π.Σ. έως το χρονικό σημείο συγγραφής. Στον πρώτο Πίνακα εξετάζονται με βάση τις εξειδικεύσεις (Προσκλήσεις) και τις Ενταγμένες Πράξεις (Επιλέξιμη ΔΔ), οι κωδικοί παρέμβασης και τα ποσά που συνδέονται με αυτούς σε σχέση με τα αντίστοιχα αρχικά προϋπολογισθέντα. Στο δεύτερο Πίνακα εξετάζεται η συγκέντρωση των ποσών ανά Επενδυτική Προτεραιότητα και Ειδικό Στόχο. Εντοπίζονται οι υπερβάσεις και παρατίθεται η ανάλυση των αιτιών που προκάλεσαν τις υπερβάσεις αυτές.

Πίνακας 82: Πίνακας Εξέτασης Θεματικής Συγκέντρωσης του προϋπολογισμού του Ε.Π.

Στήλη βάσης Αξιολόγησης	Στοιχεία
1	Θ.Σ.

Στήλη βάσης Αξιολόγησης	Στοιχεία
2	Ε.Δ.Ε.Τ.
3	Α.Π.
4	Ποσοστό (%) Κατανομής Πόρων Ε.Π
5	Π/Υ (€) Α.Π.
6	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΤΠΑ
7	Ποσοστό (%) Α.Π. επί του Π/Υ (€) του ΕΚΤ
8	Επ.Πρ. (Επενδυτική Προτεραιότητα)
9	Κατηγορία Παρέμβασης
10	Π/Υ (€) Κατηγορίας Παρέμβασης
11	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Α.Π.
12	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Ε.Π.
13	Π/Υ Προσλήσεων
14	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.
15	Π/Υ Εντάξεων (Επιλέξιμη ΔΔ)
16	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.
17	Έλεγχος Υπέρβασης (ΝΑΙ)
18	Επ.Πρ. (Επενδυτική Προτεραιότητα)
19	Ε.Σ. (Ειδικός Στόχος)

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Πίνακας 83: Πίνακας Εξέτασης Προϋπολογισμού (Θεματική Συγκέντρωση – Κατηγορία Παρέμβασης)

ΕΔΕΤ	Α.Π.	Ποσοστό (%) Κατανομής Πόρων Ε.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	(%) Α.Π. επί Π/Υ (€) ΕΤΠΑ	(%) Α.Π Π/Υ (€) ΕΚΤ	Επ.Πρ.	Κατηγορία Παρέμβασης	Π/Υ (€) Κατηγορίας Παρέμβασης	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Α.Π.	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Ε.Π.	Π/Υ Προσκλησεων	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Π/Υ Εντάξεων (Επιλέξιμη ΔΔ)	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Έλεγχος Υπέρβασης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	8	18	
ΕΤΠΑ	Α.Π.1	2,54%	22.230.879 €	3,06%		1.a,1.b	058	12.000.000 €	53,98%	1,03%	19.890.000 €	89,47%	9.515.200 €	40,48%				
						1.a	061	1.238.354 €	5,57%	0,11%			210.000 €	0,90%				
						1.a	062	9.967.474 €	44,84%	0,86%								
						1.a	064	5.433.420 €	24,44%	0,47%								
ΕΤΠΑ	Α.Π.2	3,41%	36.000.000 €	4,96%		2.c	048	22.425.600 €	62,29%	1,93%	35.123.821 €	97,57%	29.572.309,69 €	82,15%	ΝΑΙ	2.c	2.c.1	
						2.c	079	2.803.200 €	7,79%	0,24%			5.641.246,25 €	15,67%	ΝΑΙ	2.c	2.c.1	
						2.c	080	2.803.200 €	7,79%	0,24%			500.000 €	1,39%				
						2.b	082	10.368.000 €	28,80%	0,89%			500.000 €	1,39%				
ΕΤΠΑ	Α.Π.3	11,24%	100.000.000 €	13,78%		3.a,3.c,3.d	001	83.655.278 €	83,66%	7,21%	100.927.000 €	100,93%	60.619.619,70 €	60,62%				
						3.a	063	12.000.000 €	12,00%	1,03%								
						3.a,3.c	066	8.070.720 €	8,07%	0,70%			5.652.490 €	5,65%				

Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020

ΕΔΕΤ	Α.Π.	Ποσοστό (%) Κατανομής Πόρων Ε.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	(%) Α.Π. επί Π/Υ (€) ΕΤΠΑ	(%) Α.Π. Π/Υ (€) ΕΚΤ	Επ.Πρ.	Κατηγορία Παρέμβασης	Π/Υ (€) Κατηγορίας Παρέμβασης	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Α.Π.	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Ε.Π.	Π/Υ Προσκλησεων	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Π/Υ Εντάξεων (Επιλέξιμη ΔΔ)	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Έλεγχος Υπέρβασης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος
						3.a, 3.c	067	11.136.000 €	11,14%	0,96%			9.554.784,28 €	9,55%			
						3.a,3.c,3.d	075	10.566.000 €	10,57%	0,91%			13.806.113,96 €	13,81%	ΝΑΙ	3.a,3.c,3.d	3.a.1 3.c.1 3.d.1
						3.c,3.d	076	1.339.200 €	1,34%	0,12%			465.430 €	0,47%			
ΕΤΠΑ	Α.Π.4	6,69%	44.939.201 €	6,19%		4.b	003	8.318.662 €	18,51%	0,72%	104.247.000 €	18,75%					
						4.c	013	42.444.980 €	56,25%	3,83%			17.534.313,85 €	39,02%			
						4.c	014	14.148.326 €	31,48%	1,22%			14.737.840 €	32,80%	ΝΑΙ	4.c	4.c.1
						4.g	016	58.296.065 €	129,72%	5,03%							
ΕΤΠΑ	Α.Π.5	8,14%	97.452.123 €	13,43%		5.a	085	3.600.000 €	3,64%	0,31%	104.247.000 €	106,97%					
						5.a	086	1.200.000 €	1,23%	0,10%							
						5.a	087	88.754.038 €	91,07%	7,65%			139.674.103,50 €	143,33%	ΝΑΙ	5.a	5.a.1
ΕΤΠΑ	Α.Π.6	13,39%	150.292.728 €	20,72%		6.a	017	12.692.696 €	8,45%	1,09%	184.604.367 €	122,83%	4.577.695,93 €	3,05%		6.a	6.a.1

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020

ΕΔΕΤ	Α.Π.	Ποσοστό (%) Κατανομής Πόρων Ε.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	(%) Α.Π. επί Π/Υ (€) ΕΤΠΑ	(%) Α.Π Π/Υ (€) ΕΚΤ	Επ.Πρ.	Κατηγορία Παρέμβασης	Π/Υ (€) Κατηγορίας Παρέμβασης	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Α.Π.	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Ε.Π.	Π/Υ Προσκλησεων	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Π/Υ Εντάξεων (Επιλέξιμη ΔΔ)	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Έλεγχος Υπέρβασης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος
						6.b	020	29.865.000 €	19,87%	2,58%			50.427.392,26 €	33,55%	ΝΑΙ	6.b	6.b.1
						6.a	022	26.278.535 €	17,48%	2,27%			28.531.480,72 €	18,98%	ΝΑΙ	6.a	6.a.1
						6.e	089	13.439.250 €	8,94%	1,16%							
						6.e	090	8.959.500 €	5,96%	0,77%							
						6.c	092	14.952.500 €	9,94%	1,29%			14.903.497,75 €	9,91%		6.c	6.c.1
						6.c, 6.e	094	47.713.608 €	31,75%	4,11%			74.488.009,77 €	49,56%		6.c,6.e	6.c.1,6.e.1
ΕΤΠΑ	Α.Π.7	14,27%	145.841.513 €	20,10%		7.e	007	5.166.898 €	3,54%	0,45%	291.982.185 €	200,21%			Ναι		
						7.b	034	10.921.888 €	7,27%	0,94%			38.438.783,22 €	26,36%		7.b	7.b.1
						7.a	039	56.310.748 €	38,61%	4,86%			97.720.853,49€	67%	ΝΑΙ	7.a	7.a.1
						7.c	043	88.488.319 €	60,67%	7,63%			143.756.133,99 €	98,57%	ΝΑΙ	7.c	7.c.1
ΕΚΤ	Α.Π.8	1,86%	20.433.244 €		6,29%	8.iii	104	10.199.587 €	49,92%	0,88%	19.870.000 €	97,24%					
						8.v	106	9.416.327 €	46,08%	0,81%			3.252.000 €	15,91%			
ΕΚΤ	Α.Π.9	25,34%	298.997.299 €		92,05%	9.i,9.iii	109	93.116.752 €	31,14%	8,03%	394.627.759 €	131,98%	105.415.568,28 €	35,26%		9i,9iii	9.i.1 9iii1

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020

ΕΔΕΤ	Α.Π.	Ποσοστό (%) Κατανομής Πόρων Ε.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	(%) Α.Π. επί Π/Υ (€) ΕΤΠΑ	(%) Α.Π Π/Υ (€) ΕΚΤ	Επ.Πρ.	Κατηγορία Παρέμβασης	Π/Υ (€) Κατηγορίας Παρέμβασης	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Α.Π.	Ποσοστό (%) επί του Π/Υ (€) του Ε.Π.	Π/Υ Προσκλησεων	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Π/Υ Εντάξεων (Επιλέξιμη ΔΔ)	Ποσοστό επί του Π/Υ του Α.Π.	Έλεγχος Υπέρβασης	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος
						9.ii	110	35.951.786 €	12,02%	3,10%			47.485.154,26 €	15,88%	ΝΑΙ	9ii	9ii1
						9.iii	111	54.682.705 €	18,29%	4,72%			73.286.609,68 €	24,51%	ΝΑΙ	9iii	9iii1
						9.iv	112	77.855.603 €	26,04%	6,71%			180.551.275,02 €	60,39%	ΝΑΙ	9iv	9.iv1
						9.v	113	25.430.561 €	8,51%	2,19%							
ΕΤΠΑ	Α.Π.10	5,67%	56.544.108 €	7,79%		9.a	052	14.054.116 €	24,86%	1,21%	82.269.880 €	145,50%	12.994.477,99 €	22,98%			
						9.a	053	26.400.000 €	46,69%	2,28%			25.771.488,08 €	45,58%			
						9.a	055	23.428.228 €	41,43%	2,02%			20.260.531,25 €	35,83%	ΝΑΙ	9.a	9.a.1
ΕΤΠΑ	Α.Π.11	5,67%	56.544.108 €	7,79%		10.a	050	6.388.234 €	11,30%	0,55%	80.465.000 €	142,30%	9.425.375,86 €	16,67%	ΝΑΙ	10.a	10.a.1
						10.a	051	57.494.110 €	101,68%	4,96%			77.379.351,94 €	136,84%	ΝΑΙ	10.a	10.a.1

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Ευρήματα:

Κατά τη διάρκεια της γενικής εξέτασης της θεματικής συγκέντρωσης των πόρων του προϋπολογισμού του Επιχειρησιακού Προγράμματος προκύπτουν υπερβάσεις εκτός στα εξής:

Οι Α.Π.1, Α.Π.8 και Α.Π.10 παρουσιάζουν πλήρη κάλυψη της ποσόστωσης των Κατηγοριών Παρέμβασης.

Στον Α.Π. 2 παρουσιάζεται υπέρβαση προϋπολογισμού των Κατηγοριών Παρέμβασης 048 «ΤΠΕ: Άλλα είδη υποδομής ΤΠΕ/υπολογιστές μεγάλης κλίμακας/εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένης ηλεκτρονικής υποδομής, κέντρων δεδομένων και αισθητήρων, επίσης, και ενσωματωμένη σε άλλη υποδομή, όπως ερευνητικές εγκαταστάσεις, περιβαλλοντική και κοινωνική υποδομή)» με ποσοστό 82,15% και 079 «Πρόσβαση σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα (συμπεριλαμβανομένων ανοικτών δεδομένων ηλεκτρονικού πολιτισμού, ψηφιακών βιβλιοθηκών, ηλεκτρονικού περιεχομένου και ηλεκτρονικού τουρισμού)». Αφορούν δε στον Ειδικό Στόχο 2.σ.1 «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης», της Επενδυτικής Προτεραιότητας 2.σ «Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας».

Επίσης, στον Α.Π.3 εμφανίζεται υπέρβαση προϋπολογισμού στην Κατηγορία Παρέμβασης 075 «Ανάπτυξη και προβολή των εμπορικών τουριστικών υπηρεσιών στις ή για τις ΜΜΕ» με ποσοστό 13,81% , επενδυτικών προτεραιοτήτων 3.α Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων, 3.σ Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών και 3.δ Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας. Αφορά δε στους ειδικούς στόχους: 3.α.1 - Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS), 3.σ.1 - Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας και 3.δ.1 - Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας.

Επίσης, στον Α.Π.4 εμφανίζεται υπέρβαση προϋπολογισμού στην Κατηγορία Παρέμβασης 014 «Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα» διότι αντί του ποσοστού 31,48%(επί του Π/Υ του Α.Π.), έχει δεσμευτεί ποσοστό 32,80%. Η υπέρβαση αυτή αφορά το Ειδικό Στόχο 4.σ.1 «Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια», της Επενδυτικής Προτεραιότητας 4σ - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης.

Επιπλέον, στον Α.Π.5 εμφανίζεται υπέρβαση προϋπολογισμού στην Κατηγορία Παρέμβασης 087 Προσαρμογή σε μέτρα για την κλιματική αλλαγή και πρόληψη και διαχείριση κινδύνων

σχετικών με το κλίμα, π.χ. διάβρωση, πυρκαγιές, πλημμύρες, καταιγίδες και ξηρασία, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και συστημάτων και υποδομών διαχείρισης καταστροφών, με ποσοστό 143,33%. Η υπέρβαση αυτή αφορά το Ειδικό Στόχο 5.a.1 - Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον και της Επενδυτικής Προτεραιότητας 5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα.

Επίσης στον Α.Π.6 εμφανίζεται υπέρβαση προϋπολογισμού στις Κατηγορίες Παρέμβασης 020 «Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (υποδομή εξαγωγής, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διανομής)» διότι αντί του ποσοστού 19,87%(επί του Π/Υ του Α.Π.), έχει δεσμευτεί ποσοστό 33,55%. Η υπέρβαση αυτή αφορά το Ειδικό Στόχο 6.b.1 - Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό, της Επενδυτικής Προτεραιότητας 6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις και την Κατηγορία Παρέμβασης 022 «Επεξεργασία υγρών λυμάτων» Ειδικού Στόχου 6.a.1 - Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα απόβλητα και Επενδυτικής Προτεραιότητας 6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις.

Στον Α.Π. 7 παρουσιάζεται υπέρβαση προϋπολογισμού στις Κατηγορίες Παρέμβασης 039 «Θαλάσσιοι λιμένες (ΔΕΔ-Μ)» και 043 «Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές και προώθησή τους (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού και του τροχαίου υλικού)». Στην Κατηγορία Παρέμβασης 039 διότι αντί ποσοστού 38,61%(επί του Π/Υ του Α.Π.) έχει δεσμευτεί το 67% και στην 043 αντί ποσοστού 60,67% έχει δεσμευτεί το 98,57%. Η Κατηγορία Παρέμβασης 039 αφορά στον Ειδικό Στόχο 7.a.1 - Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιανατολικής Μεσογείου και η 043 αφορά στον 7.c.1 «Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (Τραμ) στην Αττική» των Επενδυτικών προτεραιοτήτων 7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ και 7.c «Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας», αντίστοιχα.

Στον Α.Π. 9 παρουσιάζεται υπέρβαση προϋπολογισμού στις Κατηγορίες Παρέμβασης 110 Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, με ποσοστό υπέρβασης 15,88% που αφορά τον Ειδικό Στόχο 9ii1 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες και Επενδυτική Προτεραιότητα 9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά. Επίσης, η 111 Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών, με ποσοστό 24,51% ,η οποία αφορά τον Ειδικό στόχο 9iii1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ και την Επενδυτική Προτεραιότητα 9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών και η 112 Ενίσχυση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, η οποία αφορά τον Ειδικό Στόχο 9.iv1 - Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και Επενδυτική Προτεραιότητα: 9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

Τέλος, στον Α.Π.11 εμφανίζεται υπέρβαση προϋπολογισμού στην Κατηγορία Παρέμβασης 050 «Εκπαιδευτική υποδομή για επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και εκπαίδευση ενηλίκων» με ποσοστό 16,67%, Ειδικού Στόχου 10.1 - Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική και Επενδυτικής Προτεραιότητας 10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης.

Πίνακας 84: Πίνακας Εξέτασης Προϋπολογισμού II (Διαθέσιμος Π/Υ)

Θ.Σ.	Α.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Θεματική Συγκέντρωσης (Επ.Πρ. & Ειδικό Στόχο)	Ποσοστό (%) Θεματικής Συγκέντρωσης / Επ.Πρ.	Ποσοστό (%) της Θεματικής Συγκέντρωσης / Ειδικό Στόχο	Διαθέσιμος Π/Υ (€)-Υπερβάσεις
1	3	5	8	16	19	20	21	22
Θ.Σ.1	Α.Π.1	22.230.879€	1a	1.a.1	6.725.200 €	43,75%	30,25%	12.505.679 €
			1b	1.b.1	3.000.000€		13,49%	
Θ.Σ.2	Α.Π.2	36.000.000€	2b	2.b.1	500.000€	100,46%	1,39%	165.555,94 €
			2c	2.c.1	35.665.555,94€		99,07%	
Θ.Σ.3	Α.Π.3	100.000.000€	3a	3.a.1	22.048.699,25€	90,10%	22,05%	9.901.562,06 €
			3c	3.c.1	55.945.044,43€		55,95%	
			3c,3d	3.c.1, 3.d.1	6.100.000€		6,10%	

Θ.Σ.	Α.Π.	Π/Υ (€) Α.Π.	Επ.Πρ.	Ειδικός Στόχος	Θεματική Συγκέντρωσης (Επ.Πρ. & Ειδικό Στόχο)	Ποσοστό (%) Θεματικής Συγκέντρωσης / Επ.Πρ.	Ποσοστό (%) της Θεματικής Συγκέντρωσης / Ειδικό Στόχο	Διαθέσιμος Π/Υ (€)-Υπερβάσεις
			3d	3.d.1	6.004.694,26€		6,00%	
Θ.Σ.4	Α.Π.4	44.939.201€	4b	4.b.1		55,65%	55,65%	19.479.450,36 €
			4c	4.c.1	25.459.750,64			
			4g	4.g.1				
Θ.Σ.5	Α.Π.5	97.452.123€	5a	5.a.1	131.037.637,87€	134,46%	134,46%	33.585.514,87 €
Θ.Σ.6	Α.Π.6	150.292.728€	6a	6.a.1	28.027.708,67 €	104,03%	18,65%	6.055.351,93 €
			6b	6.b.1	41.713.118,09€		27,75%	
			6c	6.c.1	72.899.910,17€		48,51%	
			6e	6.e.1	13.707.343€		9,12%	
Θ.Σ.7	Α.Π.7	145.841.513€	7a	7.a.1	97.720.853,49€	148,55%	67,00%	70.802.781,19 €
			7b	7.b.1	34.668.783,09€		23,77%	
			7c	7.c.1	84.254.657,61€		57,77%	
Θ.Σ.8	Α.Π.8	20.433.244€	8iii	8iii1		15,92%		17.181.244 €
			8v	8.v.1	3.252.000€		15,92%	
Θ.Σ.9	Α.Π.9	298.997.299€	9i	9.i.1	105.303.039,95 €	134,36%	35,22%	102.734.566,12 €
			9ii	9ii1	46.450.956,26 €		15,54%	
				9ii2				
			9iii	9iii1	71.059.240,84 €		23,77%	
				9iii2				
			9iv	9.iv1.	178.918.628,07 €		59,84%	
				9iv2				
9v	9.v.1							
Θ.Σ.9	Α.Π.10	56.544.108€	9a	9.a.1	59.026.497,32 €	104,39%	104,39%	2.482.389,32 €
Θ.Σ.10	Α.Π.11	56.544.108€	10a	10.a.1	86.704.727,80 €	153,34%	153,34%	30.160.619,80 €

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Ευρήματα:

Ως προς τη χρηματοδοτική ενίσχυση – βαρύτητα μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Ειδικών Στόχων του προγράμματος παρουσιάζεται ομαλή πορεία στους Άξονες Προτεραιότητας 1, 3, 4 και 8.

Στον Α.Π. 1 προγραμματικά είχε ορισθεί ότι το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων θα διατεθούν δια της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1.a, με στόχο να κατευθυνθούν πόροι προς δράσεις για τη δημιουργία και ενίσχυση υποδομών καινοτομίας στους τομείς προτεραιότητας της RIS3 και της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1.b, για την ενίσχυση της διασύνδεσης μεταξύ επιχειρήσεων - ερευνητικών ιδρυμάτων και την προώθηση επενδύσεων για ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών. Από την εξέταση, προκύπτει ότι έως σήμερα έχουν δεσμευτεί πόροι μόνο για τις δύο Επενδυτικές Προτεραιότητες 1.a και 1.b, σε ποσοστό 43,75%.

Στον Α.Π.2 έχει δεσμευτεί έως το σημείο αναφοράς το 100,46% των πόρων του Άξονα, γεγονός που επισύρει ανάγκη για υπερδέσμευσή του, ώστε να καλυφθούν οι χρηματοδοτικές ανάγκες της Επενδυτικής Προτεραιότητας 2.c- Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας.

Στους Α.Π.3 και Α.Π.4 έχουν δεσμευτεί έως το σημείο αναφοράς 90,10% και 55,46% των πόρων των Αξόνων αντίστοιχα, γεγονός που καταδεικνύει την ομαλή πορεία υλοποίησής τους.

Στον Α.Π. 5, είχε δεσμευτεί ως το σημείο αναφοράς ποσοστό 134,46% των πόρων, γεγονός που επισύρει ανάγκη υπερδέσμευσης του Άξονα, προκειμένου να καλυφθεί η μεγάλη ανάγκη ενίσχυσης έργων αντιπλημμυρικής προστασίας έτσι όπως αυτά έχουν αναδειχθεί μέσα από μελέτη προτεραιοποίησης έργων αντιπλημμυρικής προστασίας στις λεκάνες απορροής υψηλής επικινδυνότητας στην περιφέρεια Αττικής. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο του άξονα έχει εκδοθεί μια από τις πρώτες Προσκλήσεις (Πρόσκληση ΑΤΤ009) στο πλαίσιο της εξειδικευμένης Δράσης 5.1.1.2. Μάλιστα εξαιτίας του μεγάλου αριθμού εντάξεων έργων στο πλαίσιο της πρόσκλησης αλλά και του ικανοποιητικού ρυθμού υλοποίησης των έργων, στον ΑΠ.05 δόθηκε έγκριση για σημαντικό ποσοστό υπερδέσμευσης της τάξης του 140% της Δ.Δ. (ΦΕΚ2033Β/2018). Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ενταγμένων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας αφορά σε συμβασιοποιημένα έργα.

Επιπλέον στον Α.Π.6 έχει δεσμευτεί έως το σημείο αναφοράς το 104,03% των πόρων, γεγονός που επισύρει ανάγκη για υπερδέσμευση του, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες χρηματοδότησης ήδη ενταγμένων έργων υποδομών πολιτισμού που εντάσσονται στις δράσεις 6.3.1.1 - Ενίσχυση Πολιτιστικών Υποδομών (Μουσεία) Περιφέρειας Αττικής – Τμηματοποιημένες Πράξεις και 6.3.1.5. - Ενίσχυση και Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού μητροπολιτικής εμβέλειας Περιφέρειας Αττικής, με αποτέλεσμα να υπάρχει μεταβολή στη στην τιμή στόχο του δείκτη εκρών CO09.

Στον Α.Π.7 η υπερδέσμευση πόρων είναι αναγκαία, καθώς έχει δεσμευθεί το 148,55% των πόρων του Άξονα και θα χρειαστούν επιπλέον πόροι για τα έργα των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 7.a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ και 7c - Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.

Στον Α.Π.8 έχει δεσμευτεί έως το σημείο αναφοράς 15,92% των πόρων των Αξόνων της Επενδυτικής Προτεραιότητας 8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές.

Στον Α.Π.9 η υπερδέσμευση πόρων είναι αναγκαία, καθώς έχει δεσμευθεί το 134,36% των πόρων του Άξονα και θα χρειαστούν επιπλέον πόροι για τα έργα των Επενδυτικών

Προτεραιοτήτων 9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης και 9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

Τέλος, στους Άξονες Προτεραιότητας 10 και 11 έχουν δεσμευτεί έως το σημείο αναφοράς 104,39% και 153,34% αντίστοιχα των πόρων, γεγονός που επισύρει ανάγκη για υπερδέσμευση τους, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες χρηματοδότησης των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων 9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας και 10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης αντιστοίχως.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω δεδομένα του Πίνακα με τις συνολικές δεσμεύσεις, δηλαδή τις εξειδικεύσεις και τις επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες των Πράξεων, οι άξονες Α.Π.2, Α.Π. 5 και Α.Π.6, Α.Π.7, Α.Π.9, Α.Π.10 και Α.Π.11 εμφανίζουν ήδη από το χρονικό σημείο συγγραφής, ανάγκες υπερδέσμευσης πόρων.

5.2.2 Εξέταση Μοναδιαίου Κόστους

Για τον έλεγχο τήρησης του Μοναδιαίου Κόστους χρησιμοποιείται Πίνακας Εξέτασης στον οποίο αποτυπώνονται οι δείκτες εκροών που υπολογίζονται βάσει του Μοναδιαίου Κόστους ανά Επενδυτική Προτεραιότητα. Ο έλεγχος γίνεται στις Επενδυτικές Προτεραιότητες όπου υπάρχουν αντίστοιχες Ενταγμένες Πράξεις που περιλαμβάνουν του αντίστοιχους δείκτες εκροών. Στο πρώτο μέρος του Πίνακα παρουσιάζονται οι δείκτες εκροών με το αντίστοιχο Μοναδιαίο Κόστος, όπως αυτό έχει καθοριστεί ενώ στο δεύτερο μέρος αποτυπώνονται οι τιμές στόχοι των δεικτών καθώς και ο προϋπολογισμός από τις Ενταγμένες Πράξεις ανά Επενδυτική Προτεραιότητα. Τέλος, στο τρίτο μέρος παρουσιάζονται τα αποτελέσματα για την τήρηση ή μη του Μοναδιαίου Κόστους ανά περίπτωση, το οποίο προκύπτει από τα πηλίκο του προϋπολογισμού των Ενταγμένων Πράξεων προς τις τιμές στόχων των δεικτών από τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία Πράξης.

- Εάν η τιμή της στήλης 10 είναι μικρότερη ή ίση ή σχεδόν ίση (\leq) από την τιμή της στήλης 6 προκύπτει ότι τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος ή ότι η τιμή – εκροή στόχος θα υλοποιηθεί με μικρότερο κόστος [✓].
- Εάν η τιμή της στήλης 10 είναι μεγαλύτερη ($>$) από την τιμή της στήλης 6 που αποτυπώνεται το Μοναδιαίο Κόστος προκύπτει υπέρβαση και μη τήρηση του προκαθορισμένου κόστους [✗].

Πίνακας 85: Πίνακας Εξέτασης Μοναδιαίου Κόστους

Δείκτες - Εκροές ΕΠ & Μέσο Μοναδιαίο Κόστος						Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη			Εξέταση Μοναδιαίου Κόστους	
ΕΠ	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Στόχος	Μέσο Μοναδιαίο Κόστος	Πλήθος Έργων	Π/Υ Ενταγμένων Έργων	Τιμή Στόχος Δείκτη / ΤΔΠ	Μέσο Μοναδιαίο Κόστος (ΤΔΠ)	Αποτέλεσμα
0	1	2	3	4	6	7	8	9	10=8/9	11
5a	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	CO20	Άτομα	385.000,00	340.357,50€/1000 ωφελούμενους	32	131.037.637,87	3.968.463	33.019,75	✓
6a	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	CO19	Ισοδύναμο πληθυσμού	65.000	431.195,52€/1000 ωφελούμενους	7	28.027.708,67	84.264	332.617,83	✓
6b	Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	CO18	Άτομα	85.000	490.742,57€/1000 ωφελούμενους	13	41.713.118,09	272.339	153.166,16	✓
6e	Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης	CO37	Άτομα	500.000	27.414,69€/1000 ωφελούμενους	10	13.707.343	478.720	28.633,32	✗
9a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	CO35	Άτομα	296	199.413.842,30€/1000 ωφελούμενους	92	59.026.497,32	10.234	576.768,59	✓

Δείκτες - Εκροές ΕΠ & Μέσο Μοναδιαίο Κόστος						Έργα που τροφοδοτούν το δείκτη			Εξέταση Μοναδιαίου Κόστους	
9a	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	CO36	Άτομα	3.828.434	15.417,92€/ 1000 ωφελούμενους	92	59.026.497,32	11.084.073	5.325,34	✓
9a	Δυναμικότητα κοινωνικών υποδομών που ενισχύονται	SO031	Άτομα	954	61.872.638,70€/ 1000 ωφελούμενους	92	59.026.497,32	4.296	13.739.873,68	✓
10a	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	CO35	Άτομα	2.083	41.624.929,33€/ 1000 ωφελούμενους μαθητές	28	86.704.727,80	355.999	243.553,29	✓

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HPQN ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Ευρήματα:

Από τα αποτελέσματα του ελέγχου τήρησης ή μη του Μοναδιαίου Κόστους για τους αντίστοιχους δείκτες των Ενταγμένων Πράξεων, προκύπτει ότι τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος για τους δείκτες CO20 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 5.a, CO19 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6.a, CO18 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6.b, CO35 τόσο για την Επενδυτική Προτεραιότητα 9.a όσο και για την Επενδυτική Προτεραιότητα 10.a, CO36 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9.a και SO031 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 9.a.

Η περίπτωση που δεν τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος είναι:

Ο δείκτης CO37 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6.e που αφορά στον πληθυσμό που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης, παρουσιάζει μεγαλύτερη τιμή από το μέσο Μοναδιαίο Κόστος (ήτοι 28.633,32€ έναντι 27.414,69€ ανά 1.000 ωφελούμενους).

5.2.3 Συσχετισμός με τους Στόχους των Δεικτών του Πλαισίου Επιδόσεων

Μια σημαντική διαφορά σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο είναι η καταμέτρηση των δεικτών εκρμών, καθώς στη τρέχουσα προγραμματική περίοδο η μέτρηση των δεικτών των Πράξεων του ΕΤΠΑ γίνεται μόνο με την ολοκλήρωση της Πράξης. Δηλαδή, δεν δίνεται η δυνατότητα μέτρησης του ισοδύναμου υλοποίησης σε αναλογία με την πορεία υλοποίησης της εκάστοτε Πράξης. Αποτέλεσμα αυτού, είναι πλέον το γεγονός της μηδενικής ενεργοποίησης των δεικτών ακόμα και όταν έχει υλοποιηθεί σημαντικό τμήμα της Πράξης και έχουν εκτελεστεί σημαντικές δαπάνες στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας του Α.Π.

Επιπρόσθετα, ένα ακόμη σημαντικό πρόβλημα αναμένεται να ανακύψει κατά την εκχώρηση πόρων σε χρηματοδοτικά ταμεία (π.χ. Ταμείο Επιχειρηματικότητας κ.α.) για τα οποία η Ε.Υ.Δ.Ε.Π. έχει ή θα εκδώσει Πρόσκληση. Εάν μεταξύ του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής και του Ταμείου (πρόγραμμα «υποδοχέας») δεν υπάρχουν κοινοί δείκτες τότε κάποιος δείκτης πλαισίου του Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής πιθανόν να μην καταγράφεται από το πρόγραμμα-υποδοχέας και έτσι ενώ αποδίδονται χρηματοδοτικοί πόροι οι δείκτες να μην παρουσιάζουν μεταβολές στις τιμές τους.

Πίνακας 86: Συγκεντρωτικός Πίνακας απορρόφησης δαπανών

Ε.Π. : ΑΤΤΙΚΗ 2014- 2020	ΠΡΟΥΠ/ΜΟΣ	ΠΟΣΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ		(ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΩΣ 30/09/2020)							
				ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ (ΣΥΓΧΡ ΔΔ)	
		Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εξειδίκευσης	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	% Προσκήσεων	Συνολική Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Εντάξεων	Νομικές Δεσμεύσεις Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% ΝοΔε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ΑΠ 1	22.230.879	42.305.000	190,30%	19.890.000	89,47%	9.725.200	43,75%	7.992.246	35,95%	4.027.147	18,12%
ΑΠ 2	36.000.000	35.774.821	99,37%	35.123.821	97,57%	36.165.556	100,46%	32.984.213	91,62%	30.538.746	84,83%
ΑΠ 3	100.000.000	336.127.000	336,31%	100.927.000	100,93%	90.098.438	90,10%	78.108.822	78,11%	44.301.003	44,30%
ΑΠ 4	44.939.201	133.117.288	296,22%	91.267.288	203,09%	25.459.751	56,65%	13.382.779	29,78%	11.949.105	8,98%
ΑΠ 5	97.452.123	104.247.000	106,97%	104.247.000	106,97%	131.037.632	134,46%	110.336.153	113,22%	72.715.953	74,62%
ΑΠ 6	150.292.728	213.257.367	141,89%	184.604.367	122,83%	156.348.080	104,03%	127.370.107	84,75%	64.271.145	42,76%
ΑΠ 7	145.841.513	302.157.518	207,81%	291.982.185	200,21%	216.644.294	148,55%	192.941.812	132,30%	73.423.040	50,34%
ΑΠ 8	20.433.244	23.000.000	112,56%	19.870.000	97%	3.252.000	15,92%	3.216.693	16%	1.302.000	6,37%
ΑΠ 9	298.997.299	497.019.876	166,23%	394.627.759	131,98%	401.731.865	134,36%	236.970.250	79,25%	133.860.612	44,77%
ΑΠ 10	56.544.108	115.797.724	204,79%	82.269.880	145,50%	59.026.497	104,39%	21.054.693	37,24%	11.611.603	20,54%

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Ε.Π. : ΑΤΤΙΚΗ 2014- 2020	ΠΡΟΥΠ/ΜΟΣ	ΠΟΣΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ		(ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΩΣ 30/09/2020)							
				ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΠΛΗΡΩΜΕΣ (ΣΥΓΧΡ ΔΔ)	
		Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	Ποσοστό Εξειδίκευσης	Συνολική Δημόσια Δαπάνη (€)	% Προσκλήσεων	Συνολική Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% Εντάξεων	Νομικές Δεσμεύσεις Επιλέξιμη Δαπάνη (€)	% ΝοΔε	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	% Απορρόφησης
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ΑΠ 11	56.544.108	80.615.000	142,57%	80.465.000	142,30%	86.704.728	153,34%	36.967.822	65,38%	17.029.688	30,12%
ΑΠ 12	15.605.386	19.724.254	126,39%	19.219.254	123,16%	7.310.210	46,84%	2.847.288	18,25%	2.269.128	14,54%
ΑΠ 13	5.375.600	5.696.212	105,96%	5.696.212	105,96%	1.430.855	26,62%	561.906	10,45%	352.796	6,56%
ΣΥΝΟΛΑ	1.050.256.191	1.908.839.061	181,75 %	1.430.189.766	74,92%	1.224.935.107	85,65%	864.734.782	70,59%	467.651.966	54,08%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

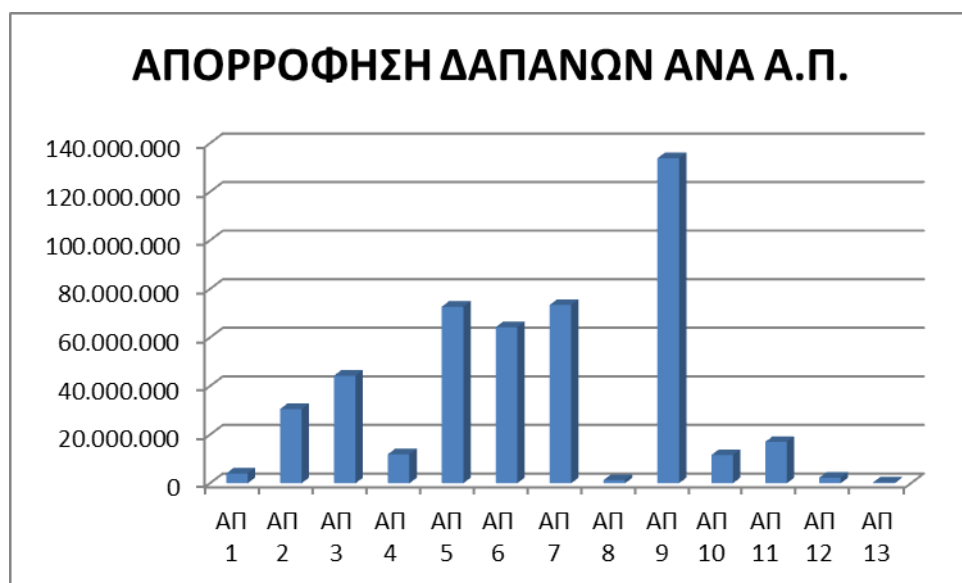

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

HPON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Σχήμα 32: Σχήμα πληρωμών ανά Α.Π.

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Μέχρι 30/09/2020, οι πληρωμές της Περιφέρειας Αττικής παρουσίαζαν ποσοστό απορρόφησης 54,08% της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης, τιμή που θεωρείται ικανοποιητική. Το ποσοστό πληρωμών οφείλεται στις γενικότερες καθυστερήσεις στην πορεία υλοποίησης των Δράσεων. Για το ποσοστό απορρόφησης είναι σημαντικό να λάβουμε υπόψη την σημαντική υστέρηση που εμπειρικά παρατηρείται σε ότι αφορά την καταγραφή των δαπανών σε σχέση με την υλοποίηση του φυσικού τους αντικείμενου.

Στον ΑΠ.1 οι πληρωμές ανέρχονται σε 4.027.147€ (ποσοστό 18,12%). Το ποσοστό αυτό, είναι χαμηλό και διαπιστώνονται καθυστερήσεις ως προς την έγκαιρη υποβολή των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών των Πράξεων.

Στον ΑΠ.2 οι πληρωμές ανέρχονται σε 30.538.746€ (ποσοστό 84,83%). Το ποσοστό αυτό, είναι υψηλό και αποτελεί ένδειξη ότι οι Πράξεις του συγκεκριμένου Άξονα υλοποιούνται ομαλά και τα Δελτία Δήλωσης Δαπανών υποβάλλονται εγκαίρως.

Στον ΑΠ.3 οι πληρωμές ανέρχονται σε 44.301.003€ (ποσοστό 44,30%). Το ποσοστό αυτό, είναι ικανοποιητικό και δείχνει ότι ο συγκεκριμένος Άξονας χρειάζεται μεγαλύτερη ενεργοποίηση ως προς την υποβολή δαπανών.

Στον ΑΠ.4 οι πληρωμές ανέρχονται σε 11.949.105€ (ποσοστό 8,98%). Το ποσοστό αυτό, είναι ιδιαίτερα χαμηλό και διαπιστώνονται καθυστερήσεις ως προς την υλοποίηση των Πράξεων και την έγκαιρη υποβολή των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών των Πράξεων.

Στον ΑΠ.5 οι πληρωμές ανέρχονται σε 72.715.953€ (ποσοστό 74,62%). Το ποσοστό αυτό, είναι υψηλό και αποτελεί ένδειξη ότι οι Πράξεις του συγκεκριμένου Άξονα υλοποιούνται ομαλά και τα Δελτία Δήλωσης Δαπανών υποβάλλονται εγκαίρως.

Στον ΑΠ.6 και Α.Π.7 οι πληρωμές ανέρχονται σε 64.271.145€ (ποσοστό 42,76%) και 73.423.040€ (ποσοστό 50,73%). Τα ποσοστά των συγκεκριμένων Αξόνων είναι ικανοποιητικά, αλλά απαιτείται μεγαλύτερη ενεργοποίηση ως προς την υποβολή δαπανών.

Οι Α.Π. 9,10 και 11 παρουσιάζουν ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών με πληρωμές που ανέρχονται σε 133.860.612€ (ποσοστό 44,77%), 11.611.603€ (ποσοστό 20,54%), 17.029.688€ (ποσοστό 30,12%), αντιστοίχως.

Τέλος, οι Α.Π.8, 12 και 13 παρουσιάζουν χαμηλό ποσοστό απορρόφησης δαπανών, γεγονός που καταδεικνύει ότι η υλοποίηση των Πράξεων δεν πραγματοποιείται ομαλά, καθώς και ότι υπάρχουν καθυστερήσεις στην έγκαιρη υποβολή Δελτίων Δήλωσης Δαπανών. Στον Α.Π.8, οι δαπάνες ανέρχονται σε 1.302.000€ (ποσοστό 6,37%), στον Α.Π.12 ανέρχονται σε 2.269.128€ (ποσοστό 14,54%) και στον Α.Π.13 ανέρχονται σε 352.796€ (ποσοστό 6,56%)

5.3 Συμπεράσματα - Κατευθύνσεις

Από την ανάλυση που διενεργήθηκε στο εν λόγω Κεφάλαιο προέκυψαν διαπιστώσεις αναφορικά με την ενεργοποίηση των Αξόνων, τη μέτρηση της αποδοτικότητας, την εξέταση του ύψους της θεματικής συγκέντρωσης και του μοναδιαίου κόστους.

Ως προς την ενεργοποίηση του Ε.Π. προέκυψε ότι ο Άξονας με τις καλύτερες επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων είναι ο Α.Π.11 που αφορά στην Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 142,57%, προσκλήσεις στο 142,30% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 153,34% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων που αφορούν τις επενδύσεις στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης. Επίσης, ο εν λόγω Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών με πληρωμές που ανέρχονται σε 17.029.688€ (ποσοστό 30,12%),

Επίσης πολύ καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π. 7 που αφορά στην ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας και των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 207,81%, προσκλήσεις στο 200,21% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 148,55% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων που αφορούν στη στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (50,34%), αλλά απαιτείται μεγαλύτερη ενεργοποίηση ως προς την υποβολή δαπανών.

Καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.9 που αφορά στην Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση της Φτώχειας και Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 166,23%, προσκλήσεις στο 131,98% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 134,36% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (44,77%), αλλά απαιτείται μεγαλύτερη ενεργοποίηση ως προς την υποβολή δαπανών.

Επιπλέον, πολύ καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.5 που αφορά στην Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης και Διαχείρισης Κινδύνων, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 106,97%, προσκλήσεις στο 106,97% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 134,46% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων που αφορούν Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (74,62%).

Πολύ καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.10 που αφορά στην Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών και Υποδομών Υγείας, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 204,79%, προσκλήσεις στο 145,50% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 104,39% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Οι επιδόσεις αυτές οφείλονται στις εντάξεις έργων που αφορούν σε Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας. Ωστόσο, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει χαμηλό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (20,54%).

Καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.6 που αφορά στη Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 141,89%, προσκλήσεις στο 122,83% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 104,03% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (42,76%).

Επιπρόσθετα, καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.2 που αφορά στη Διάδοση και Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων και Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 99,37%, προσκλήσεις στο 97,57% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 100,46% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (84,83%).

Τέλος, καλές επιδόσεις στην ενεργοποίηση δράσεων παρουσιάζει και ο Α.Π.3 που αφορά στην Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων και προαγωγή της Καινοτομίας Επιχειρηματικότητας, με εξειδίκευση που ανέρχεται στο 336,31%, προσκλήσεις στο 100,93% και με εντάξεις που ξεπερνούν το 90,10% του Π/Υ ΔΔ του Άξονα. Επίσης, ο συγκεκριμένος Άξονας παρουσιάζει ικανοποιητικό ποσοστό υλοποίησης και υποβολής Δαπανών (44,30%).

Αντιθέτως, φτωχές είναι οι επιδόσεις στους Α.Π.1 που αφορά στην ενίσχυση των Μηχανισμών και των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα και την Καινοτομία, Α.Π. 4 που αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων, στον Α.Π. 8 που αφορά Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων και της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης, στον Α.Π.12

που αφορά στην Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής (ΕΤΠΑ) και στον Α.Π.13 που αφορά στην Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής (ΕΚΤ), τόσο ως προς την ενεργοποίησή τους, όσο και ως προς την υλοποίηση και την απορρόφηση των δαπανών τους.

Συμπερασματικά, σε απόλυτους αριθμούς οι καλύτερες επιδόσεις στην ενεργοποίηση του προγράμματος εμφανίζονται στους Α.Π. 2, Α.Π.3, ΑΠ.5, ΑΠ.6, ΑΠ.7, ΑΠ.9., Α.Π.10 και Α.Π.11.

Επιπρόσθετα, από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης προκύπτει ότι οι Επενδυτικές προτεραιότητες και οι αντίστοιχοι δείκτες του Ε.Π. που έχουν ενεργοποιηθεί, παρουσιάζουν σημαντική φυσική υλοποίηση χωρίς ωστόσο να επιβεβαιώνεται και αντίστοιχη απορρόφηση πόρων. Φαίνεται δηλαδή ότι οι στόχοι που είχαν τεθεί προγραμματικά επιτυγχάνονται ή και ξεπερνιούνται με μικρότερο κόστος από αυτό που αρχικά είχε υπολογισθεί.

Επίσης αναφορικά με τη θεματική συγκέντρωση και σύμφωνα με τις συνολικές δεσμεύσεις, δηλαδή τις δημόσιες δαπάνες των Πράξεων και τους πόρους που θα εκχωρηθούν για διαχείριση στις Αστικές Αρχές στο πλαίσιο του χρηματοδοτικού εργαλείου των Ο.Χ.Ε. έχουν δημιουργηθεί ανάγκες υπερδέσμευσης πόρων για του Άξονες Α.Π.2, Α.Π. 3, Α.Π.4, Α.Π.5, Α.Π.6, Α.Π.7., Α.Π.9 ΚΑΙ Α.Π.11.

Τέλος, από τα αποτελέσματα του ελέγχου τήρησης ή μη του Μοναδιαίου Κόστους για τους αντίστοιχους δείκτες των Ενταγμένων Πράξεων προκύπτει ότι τηρείται το Μοναδιαίο Κόστος πλην όμως του δείκτη CO37 στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6.e που αφορά στον πληθυσμό που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης.

6. Αξιολόγηση της Καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π.

Στο Κεφάλαιο αυτό, παρατίθεται η αξιολόγηση της καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 και κατά πόσο συνεχίζει να είναι επίκαιρη και η κατάλληλη στρατηγική για την αντιμετώπιση των αναγκών που έχουν αποτυπωθεί αρχικά στη φάση του σχεδιασμού και των αναγκών που έχουν διαμορφωθεί κατά τη διάρκεια των πρόσφατων ετών υλοποίησης. Η αξιολόγηση λαμβάνει χώρα μέσα από την εξέταση της επικαιρότητας της Λογικής της Παρέμβασης. Το Κεφάλαιο διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) επιμέρους ενότητες για την πληρέστερη αποτίμηση της καταλληλότητας της Στρατηγικής. Η 1^η ενότητα πραγματεύεται την εξέταση της Εσωτερικής Συνοχής του Ε.Π. ως προς τις επικαιροποιημένες ανάγκες – συνθήκες της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, στη 2^η ενότητα εξετάζεται η σύνδεση των αναγκών με το εξωτερικό περιβάλλον του προγράμματος, στην 3^η ενότητα αναλύεται η εφαρμογή των Οριζόντιων Πολιτικών στις Πράξεις που υλοποιούνται και, τέλος, στην 4^η Ενότητα στην εξετάζεται η Λογική της Παρέμβασης του Ε.Π..

Σκοπός των ενοτήτων είναι ο έλεγχος της καταλληλότητας της Στρατηγικής του Ε.Π. βάσει: α) της νέας (επικαιροποιημένης) κοινωνικοοικονομικής κατάστασης σε σχέση με τις Δυνατότητες, τις Αδυναμίες, τις Ευκαιρίες και τις Απειλές της SWOT Analysis, β) της επικαιρότητας των αναγκών που είχαν ληφθεί υπόψη κατά το σχεδιασμό του Ε.Π. και γ) των νέων αναγκών που αναδεικνύονται. Η μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθείται, περιλαμβάνει τη δημιουργία «Πινάκων Συνάφειας και Συνέργειας» στους οποίους βαθμολογούνται οι σχέσεις μεταξύ διαφόρων πεδίων (αναγκών, στόχων, στρατηγικών, πολιτικών κ.τ.λ.) διαφοροποιημένες ανά κατηγορία ανάλυσης. Αναλυτικότερα:

Στην 1^η Ενότητα παρουσιάζεται η αξιολόγηση της Εσωτερικής Συνοχής του προγράμματος και ειδικότερα η συνάφεια των επικαιροποιημένων αναγκών με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π., τις ανάγκες του Ε.Π., την τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών που είχαν ληφθεί υπόψη κατά τον σχεδιασμό του Ε.Π. και την τεκμηρίωση των νέων αναγκών που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τα επόμενα έτη υλοποίησης. Επίσης, τη συνάφεια μεταξύ των αναγκών και των Ειδικών Στόχων και των υλοποιημένων Πράξεων. Τέλος, τη συνέργεια μεταξύ των Ειδικών Στόχων, των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Ο.Χ.Ε που έχουν ξεκινήσει να υλοποιούνται.

Εν συνεχεία, στη 2^η Ενότητα, παρατίθεται η αξιολόγηση της Εξωτερικής Συνοχής, δηλαδή της ευθυγράμμισης της Στρατηγικής του Ε.Π. με την Στρατηγική «Ευρώπη 2020», το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020, το πρόγραμμα Horizon Europe, το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2020) και τις Εθνικές Στρατηγικές που επηρεάζουν του Θεματικούς Στόχους του Ε.Π. Ακολουθεί η 3^η Ενότητα, στην οποία αποτυπώνεται η αξιολόγηση της συμβολής των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και Πράξεων στις Οριζόντιες Πολιτικές / Αρχές του Ε.Π.

Στην 4^η Ενότητα εξετάζεται η επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης, δηλαδή η εκτίμηση για το κατά πόσο οι Ειδικό Στόχοι παραμένουν επίκαιροι. Εξετάζεται δηλαδή σε ποιο βαθμό παραμένουν επίκαιροι οι ειδικοί στόχοι του Ε.Π. και η σύνδεση τους με τους δείκτες εκροής και αποτελέσματος.

6.1 Αξιολόγηση της Εσωτερικής Συνοχής

Στη παρούσα ενότητα γίνεται η αξιολόγηση της εσωτερικής συνοχής του Ε.Π. «Αττική» 2014 - 2020, σύμφωνα με την επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης και τα αποτελέσματα της νέας SWOT Analysis. Μέσω της αξιολόγησης επιδιώκεται ο έλεγχος του βαθμού καταλληλότητας της στρατηγικής και της επικαιρότητας των αναγκών του Ε.Π. σε σχέση με το κοινωνικό – οικονομικό περιβάλλον της χώρας και της Περιφέρειας Αττικής. Ειδικότερα εξετάζεται:

- Η συνάφεια των αναγκών σε σχέση με τη Στρατηγική του προγράμματος, όπως αυτές διαμορφώθηκαν από την επικαιροποιημένη SWOT Analysis.
- Η συνάφεια των αναγκών σε σχέση με την Στρατηγική του προγράμματος, ως προς τη Στρατηγική Ευρώπη «2020», όπως αυτές διαμορφώθηκαν από την επικαιροποιημένη SWOT Analysis
- Η συνάφεια των ειδικών στόχων του προγράμματος σε σχέση με τις ανάγκες και την επικαιρότητα τους, έτσι όπως τεκμηριώνεται από την επικαιροποιημένη SWOT Analysis.
- Η συνάφεια των ειδικών στόχων σε σχέση με τις νέες ανάγκες που προέκυψαν από την επικαιροποίηση της υφιστάμενης κατάστασης.
- Η συνάφεια των αναγκών με τους Ειδικούς Στόχους και τις υλοποιούμενες Πράξεις του Ε.Π.
- Η συνέργεια μεταξύ των ειδικών στόχων του Ε.Π.
- Η συνέργεια μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων.
- Η συνέργεια των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Ο.Χ.Ε. του Ε.Π.

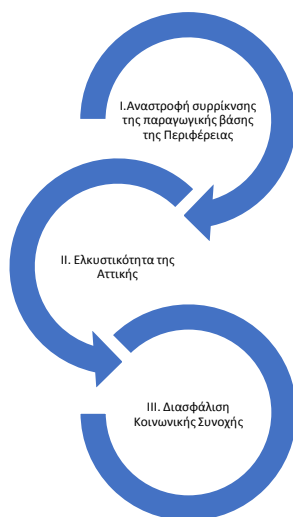
6.1.1 Διάρθρωση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττικής» 2014 -2020

Η στρατηγική του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 διαρθρώνεται σε τρεις (3) αναπτυξιακές προτεραιότητες (στόχους) ως εξής:

- I. Την αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας και τη βαθμιαία αναδιάρθρωση της με τη μετατόπιση σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας και χαμηλής περιβαλλοντικής όχλησης με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ενίσχυση της εξωστρέφειας, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα και τη φιλική και έξυπνη αξιοποίηση των ΤΠΕ.
- II. Η βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής σαν τόπου κατοικίας και προσέλκυσης επενδύσεων, μέσω της προστασίας και αειφορικής διαχείρισης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.
- III. Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής

Σχήμα 33: Αναπτυξιακές προτεραιότητες της Στρατηγικής Ε.Π. «Αττικής» 2014 – 2020

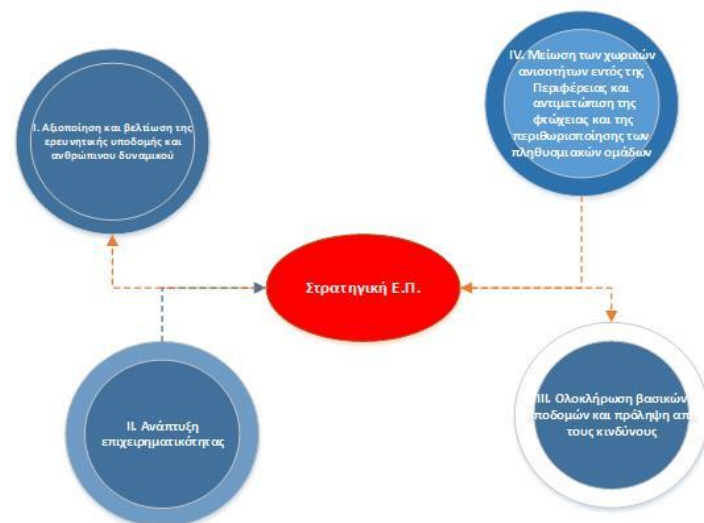

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Η Στρατηγική του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014 – 2020», ως προς την Στρατηγική «Ευρώπη 2020» έχει δομηθεί σε τέσσερεις (4) βασικούς Πυλώνες ως εξής:

- i. Αξιοποίηση και βελτίωση της ερευνητικής υποδομής και ανθρώπινου δυναμικού.
- ii. Ανάπτυξη επιχειρηματικότητας.
- iii. Ολοκλήρωση βασικών υποδομών και πρόληψη από τους κινδύνους.
- iv. Μείωση των χωρικών ανισοτήτων εντός της Περιφέρειας και αντιμετώπιση της φτώχειας και της περιθωριοποίησης των πληθυσμιακών ομάδων.

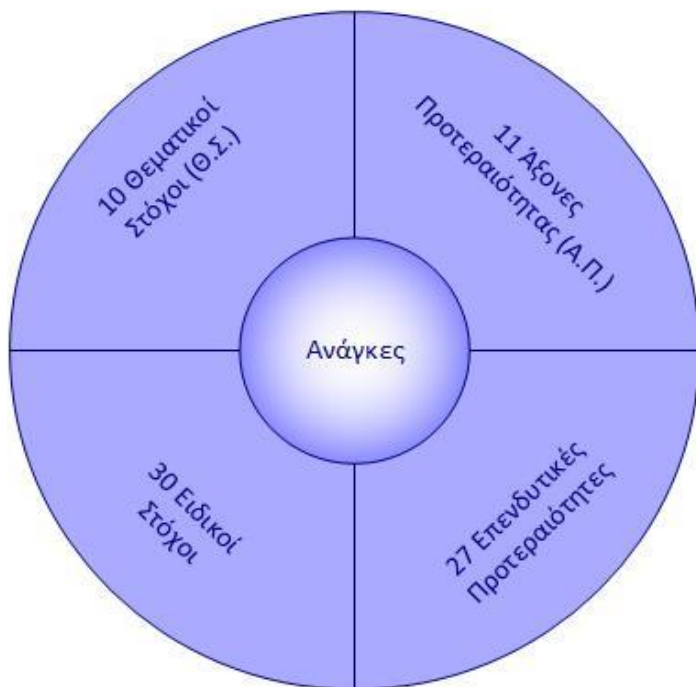
Σχήμα 34: Πυλώνες Στρατηγικής Ε.Π. «Αττικής» 2014 - 2020

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Οι τέσσερις (4) Πυλώνες Στρατηγικής έρχονται να καλύψουν τις ανάγκες οι οποίες τεκμηριώθηκαν και αποτυπώθηκαν κατά το σχεδιασμό του Ε.Π. Οι προγραμματικές αναπτυξιακές ανάγκες του Ε.Π. ανέρχονται σε είκοσι επτά (27) και εξυπηρετούνται μέσω των δέκα (10) Θεματικών Στόχων του προγράμματος που αντιστοιχούν σε (11) Άξονες Προτεραιότητας. Οι Α.Π. του προγράμματος περιλαμβάνουν είκοσι οκτώ (28) Επενδυτικές Προτεραιότητες που με τη σειρά τους καλύπτουν ισάριθμους Ειδικούς Στόχους.

Σχήμα 35: Διάρθρωση εσωτερικού περιβάλλοντος Ε.Π. «Αττικής» 2014 - 2020

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η διάρθρωση των αναγκών του Ε.Π. με τις αντίστοιχες Επενδυτικές Προτεραιότητες και τους Ειδικούς Στόχους. Στον εν λόγω Πίνακα έχουν ενσωματωθεί και οι ανάγκες οι οποίες είχαν προκύψει και χαρακτηριστεί ως νέες, κατά την Αξιολόγηση του ΠΕΠ Αττικής του 2018.

Πίνακας 87: Ανάγκες του Ε.Π ενταγμένες στις Επενδυτικές Προτεραιότητες και Ειδικούς Στόχους

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 1 (Α.Π.1)	Ενίσχυση των υφιστάμενων δικτύων έρευνας και καινοτομίας με τις επιχειρήσεις και τα εκπαιδευτικά ερευνητικά κέντρα.	1α - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	1.α.1 - Δημιουργία δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) σε περιφερειακό επίπεδο
Ανάγκη 2 (Α.Π.1)	Χρηματοδότηση Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας		

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 3 (Α.Π.1)	Αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε&Κ και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους που ενσωματώνουν υψηλή τεχνολογία και καινοτομία	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής	1.b.1 - Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία
Ανάγκη 4 (Α.Π.2)	Ενίσχυση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας και αύξηση αριθμού ΜΜΕ που αναπτύσσουν δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπόριου	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ	2.b.1 - Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ
Ανάγκη 5 (Α.Π.2)	Στήριξη των αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο χώρο της ψηφιακής οικονομίας και στήριξη των τεχνολογιών που συμβάλλουν στην αστική αναζωογόνηση, στην ποιότητα ζωής και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	2.c.1 - Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης
Ανάγκη 6 (Α.Π.3)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων. Ενθάρρυνση της καινοτόμου νεανικής επιχειρηματικότητας, δημιουργία clusters	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	3.a.1 - Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)
Ανάγκη 7 (Α.Π.3)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων. Ενίσχυση των ΜΜΕ του Β' γενιά & Γ' γενιά τομέα σε τομείς και κλάδους της ΠΣΕΕ.	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	3.c.1 - Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας
Ανάγκη 8 (Α.Π.3)	Περαιτέρω στόχευση - στήριξη - ενίσχυση των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια		
Ανάγκη 9 (Α.Π.3)	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την είσοδό τους σε νέες αγορές, διερεύνηση της εξαγωγικής βάσης της περιφερειακής οικονομίας	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας	3.d.1 - Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας
Ανάγκη 10 (Α.Π.4)	Μείωση της εκπομπής αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των ΜΜΕ	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις	4.b.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στις επιχειρήσεις
Ανάγκη 11 (Α.Π.4)	Εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτίρια	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	4.c.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια
Ανάγκη 12 (Α.Π.4)	Αξιοποίηση της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης σε μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και κτηριακά συγκροτήματα	4g - Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	4.g.1 - Αύξηση της χρήσης μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον για την παραγωγή Ενέργειας

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 13 (Α.Π.5)	Μείωση του κινδύνου των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών στο περιβάλλον. Άρση των αυξημένων κινδύνων από πλημμύρες.	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	5.a.1 - Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον
Ανάγκη 14 (Α.Π.6)	Αποτελεσματική, ορθολογική διαχείριση αποβλήτων	6a - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	6.a.1 - Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα
Ανάγκη 15 (Α.Π.6)	Παρακολούθηση υλοποίησης του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Στερεά vs Υγρά Απόβλητα)		
Ανάγκη 16 (Α.Π.6)	Αναγκαιότητα υλοποίησης στοχευόμενων υποδομών ύδρευσης κυρίως στα νησιά	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	6.b.1 - Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό
Ανάγκη 17 (Α.Π.6)	Ανάγκη ανάδειξης πολιτιστικών πόλων και αναβάθμιση τουριστικών υποδομών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής. Ανάγκη αναβάθμιση της Αθήνας ως αναγνωρισμένο διεθνώς τουριστικού προορισμού πολλαπλών ενδιαφερόντων.	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	6.c.1 - Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας
Ανάγκη 18 (Α.Π.6)	Ανάγκη αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής που παρατηρούνται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα.	6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	6.e.1 - Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ
Ανάγκη 19 (Α.Π.7)	Αναγκαιότητα συμπλήρωσης των υποδομών εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων, αλλά και η αντιμετώπιση της διαχείρισης των αυξημένων ροών των επισκεπτών στον Πειραιά και στην Αθήνα.	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔΜ	7.a.1 - Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιοανατολικής Μεσογείου
Ανάγκη 20 (Α.Π.7)	Αναβάθμιση στοχευόμενων περιφερειακών οδικών αξόνων και βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην Αττική	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔΜ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	7.b.1 - Βελτίωση της οδικής ασφάλειας
Ανάγκη 21 (Α.Π.7)	Αύξηση του μεριδίου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς στις μετακινήσεις του πληθυσμού.	7c - Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας	7.c.1 - Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και περιβαλλοντικά φιλικών αστικών μεταφορών (Τράμ και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων) στην Αττική
Ανάγκη 22 (Α.Π.7)	Ανάπτυξη του δικτύου Φυσικού Αερίου στην Αττική	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	7.e.1 – Διεύθυνση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές
Ανάγκη 23 (Α.Π.8)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης στη Περιφέρεια.	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	8iii1 - Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης
Ανάγκη 24 (Α.Π.8)	Στήριξη των ανέργων / Προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωνικής Εργασίας		

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 25 (Α.Π.8)	Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων σε νέους τομείς και οικονομικούς κλάδους για την μεταστροφή του αναπτυξιακού προτύπου της Περιφέρειας.	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	8.ν.1 - Εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης σε επιχειρησιακό και συλλογικό επίπεδο και προσαρμογή επιχειρήσεων και εργαζομένων στις αλλαγές
Ανάγκη 26 (Α.Π.9)	Μείωση των επιπτώσεων του ποσοστού του πληθυσμού που αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση και την προώθηση στην απασχόληση. Βελτίωσης της επιχειρησιακής, λειτουργικής και οργανωτικής διάρθρωσης των Δομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών παροχής κοινωνικής φροντίδας, και αντιμετώπισης φαινόμενων φτώχειας και κοινωνικού διαχωρισμού,	9ι - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηρίας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	9.ι.1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.
Ανάγκη 27 (Α.Π.9)	Στοχευόμενες παρεμβάσεις για την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων. Ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών που αιτούνται άσυλο στη χώρα.	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	9ii1 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες 9ii2 - Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, για την εργασιακή και κοινωνική ένταξή τους
Ανάγκη 28 (Α.Π.9)	Καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της ισότητας	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών	9iii1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ 9iii2 - Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)
Ανάγκη 29 (Α.Π.9)	Ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής προστασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Πρόσβαση στην υγεία ανασφάλιστων πολιτών	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περιθάλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	9.iv.1 - Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες. 9.iv.2 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες
Ανάγκη 30 (Α.Π.9)	Αύξηση απασχόλησης στο πεδίο της κοινωνικής οικονομίας με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών στήριξης σε τοπικό επίπεδο.	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	9.ν.1 - Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων
Ανάγκη 31 (Α.Π.10)	Ανάγκη παροχής προηγμένων υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας. Αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής φροντίδας σε υποβαθμισμένες περιοχές	9α - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας	9.α.1 - Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των ευπαθών & ευάλωτων ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος
Ανάγκη 32 (Α.Π.10)	Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Υποδομών/και ανανέωση του εξοπλισμού		
Ανάγκη 33 (Α.Π.10)	Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤοΜΥ)		
Ανάγκη 34 (Α.Π.11)	Βελτίωση των δομών και των συνθηκών της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης και διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης των μαθητών σε ποιοτικές υποδομές εκπαίδευσης και κατάρτισης	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης	10.1 - Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

6.1.2 Επικαιρότητα της συνάφειας των αναγκών με τις Στρατηγικές προτεραιότητες του Ε.Π.

Στην ενότητα αυτή εξετάζεται η συνάφεια και η επιρροή των αναγκών, σε σχέση με τις τρεις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π. Στην πρώτη στήλη απαριθμούνται οι ανάγκες του προγράμματος, οι οποίες οριζόντια βαθμολογούνται σε σχέση με την συνάφεια που εμφανίζουν με τις τρεις (3) αναπτυξιακές προτεραιότητες αντίστοιχα. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 η υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο Πυλώνα Στρατηγικής. Ο Πίνακας περιλαμβάνει τις 34 ανάγκες που παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα, ενώ στα τελευταία πεδία προστίθενται οι 'νέες ανάγκες' που προέκυψαν και αποτυπώθηκαν στο Κεφάλαιο της SWOT ανάλυσης.

Πίνακας 88: Επικαιρότητα των Αναγκών του Ε.Π. με την Στρατηγική του Προγράμματος

Ανάγκες	I. Αναστροφή συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	II. Ελκυστικότητα της Αττικής	III. Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 2	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 3	3	3	2	8	0,89

Ανάγκες	I. Αναστροφή συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	II. Ελκυστικότητα της Αττικής	III. Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 4	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 5	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 6	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 7	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 8	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 9	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 10	2	3	1	5	0,67
Ανάγκη 11	2	3	1	5	0,67
Ανάγκη 12	2	3	1	5	0,67
Ανάγκη 13	2	3	2	3	0,78
Ανάγκη 14	2	3	2	4	0,78
Ανάγκη 15	2	3	2	4	0,78
Ανάγκη 16	2	3	3	6	0,89
Ανάγκη 17	3	3	2	9	0,89
Ανάγκη 18	3	3	2	7	0,89
Ανάγκη 19	3	3	2	4	0,89
Ανάγκη 20	3	3	2	6	0,89
Ανάγκη 21	3	3	3	8	1,00
Ανάγκη 22	3	2	3	9	0,89
Ανάγκη 23	3	2	3	6	0,89
Ανάγκη 24	3	2	3	5	0,89
Ανάγκη 25	3	2	3	8	0,89
Ανάγκη 26	3	2	3	8	0,89
Ανάγκη 27	2	2	3	8	0,78
Ανάγκη 28	2	2	3	8	0,78

Ανάγκες	I. Αναστροφή συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	II. Ελκυστικότητα της Αττικής	III. Διασφάλιση Κοινωνικής Συνοχής	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 29	2	3	2	8	0,78
Ανάγκη 30	3	2	3	8	0,89
Ανάγκη 31	2	3	3	8	0,89
Ανάγκη 32	2	3	3	8	0,89
Ανάγκη 33	2	3	3	8	0,89
Ανάγκη 34	2	3	3	6	0,89
Νέα Ανάγκη 1	2	3	3	6	0,89
Νέα Ανάγκη 2	2	3	3	6	0,89
Νέα Ανάγκη 3	3	3	2	7	0,89
Νέα Ανάγκη 4	2	2	3	7	0,78
Νέα Ανάγκη 5	3	3	3	7	1,00
Νέα Ανάγκη 6	3	3	3	8	1,00
Νέα Ανάγκη 7	3	2	3	8	0,89
Νέα Ανάγκη 8	2	2	3	8	0,78
Νέα Ανάγκη 9	2	2	3	8	0,78
Νέα Ανάγκη 10	2	3	3	8	0,89
Νέα Ανάγκη 11	3	2	3	9	0,89
Σύνολο (S)	115	122	111	348	
Τιμή Συνάφειας	0,85	0,90	0,82		86%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Από τον παραπάνω Πίνακα ανάλυσης, προκύπτει ότι η συνολική συνάφεια του προγράμματος σε σχέση με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο 86%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριών (3) αναπτυξιακών προτεραιοτήτων και αξιολογείται ως ιδιαίτερα υψηλό. Την υψηλότερη τιμή συνάφειας εμφανίζει η 2^η αναπτυξιακή προτεραιότητα «Η βελτίωση της ελκυστικότητας της

Αττικής σαν τόπου κατοικίας και προσέλκυσης επενδύσεων, μέσω της προστασίας και αειφορικής διαχείρισης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή» με ποσοστό 90%. Επόμενη επίδοση συνάφειας είναι αυτή της 2^{ης} αναπτυξιακής προτεραιότητας «Την αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας και τη βαθμιαία αναδιάρθρωση της με τη μετατόπιση σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας και χαμηλής περιβαλλοντικής όχλησης με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ενίσχυση της εξωστρέφειας, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα και τη φιλική και έξυπνη αξιοποίηση των ΤΠΕ» με ποσοστό 85%, και έπεται η 3^η αναπτυξιακή προτεραιότητα «Διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής» με ποσοστό 82%.

Πρέπει να επισημανθεί ότι ανάλυση της συνάφειας και τα αποτελέσματα που προέκυψαν, δεν αποτελούν κριτήριο κατάταξης σημαντικότητας των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του ΠΕΠ Αττικής, με δεδομένο ότι οι διαφορές στις επιδόσεις είναι ελάχιστες, ενώ το βασικό συμπέρασμα με την κρίσιμη βαρύτητα, είναι το ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό συνάφειας των υφιστάμενων, αλλά και νέων αναγκών, με τους βασικούς πυλώνες του προγράμματος, διαπίστωση που καθιστά το ΕΠ πολύ συνεκτικό.

6.1.3 Τεκμηρίωση της επικαιρότητας των αναγκών

Η ενότητα αυτή, σε συνέχεια της διερεύνησης της επικαιρότητας της συνάφειας των συνολικών αναγκών με τις στρατηγικές προτεραιότητες του Ε.Π, προχωρά στην αποτύπωση των ίδιων αναγκών σε σύνδεση με την απαιτούμενη τεκμηρίωση, όπως εξάγεται από την ανανεωμένη SWOT ανάλυση, η οποία επικυρώνει την κρισιμότητα και επικαιρότητα τους. Εκ προοιμίου αναφέρεται ότι το σύνολο των αναγκών (34 υφιστάμενες και 11 νέες), αξιολογείται ως υψηλής επικαιρότητας, βάσει και της τεκμηρίωσης που παρατίθεται.

Πίνακας 89: Επικαιρότητα των Αναγκών του Επιχειρησιακού Προγράμματος

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π	Επικαιρότητα Ανάγκης	Τεκμηρίωση επικαιρότητας
Ανάγκη 1 (Α.Π.1)	Ενίσχυση των υφιστάμενων δικτύων έρευνας και καινοτομίας με τις επιχειρήσεις και τα εκπαιδευτικά ερευνητικά κέντρα.	ΝΑΙ	Παρόλη την αύξηση των δαπανών για Ε&Α, το ποσοστό των δαπανών παραμένει χαμηλό σε σχέση με το μέσο όρο της ΕΕ28. Ισχυρή ακόμα ανάγκη σύνδεσης της ερευνητικής δραστηριότητας με τις ανάγκες της αγοράς και την παραγωγή αξιοποιήσιμης καινοτομίας
Ανάγκη 2 (Α.Π.1)	Χρηματοδότηση Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας	ΝΑΙ	Διαρροή ανθρώπινου δυναμικού. Υστέρηση στους δείκτες Ε&Α σε σχέση με την ΕΕ
Ανάγκη 3 (Α.Π.1)	Αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ε&Κ και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους που ενσωματώνουν υψηλή τεχνολογία και καινοτομία	ΝΑΙ	Αρνητικοί δείκτες στην καινοτομία και τεχνολογική ετοιμότητα, στο πλαίσιο του επιπέδου ανταγωνιστικότητας μέχρι το 2019, σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ε.Ε.
Ανάγκη 4 (Α.Π.2)	Ενίσχυση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας και αύξηση αριθμού ΜΜΕ που αναπτύσσουν δραστηριότητας ηλεκτρονικού εμπορίου	ΝΑΙ	Υστέρηση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις, υστέρηση των επιχειρήσεων να αξιοποιήσουν και να ενσωματώσουν την έρευνα και τεχνολογία στην παραγωγική διαδικασία

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και επικαιροποίηση του Ε.Π	Επικαιρότητα Ανάγκης	Τεκμηρίωση επικαιρότητας
Ανάγκη 5 (Α.Π.2)	Στήριξη των αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο χώρο της ψηφιακής οικονομίας και στήριξη των τεχνολογιών που συμβάλλουν στην αστικής αναζωογόνηση, στην ποιότητα ζωής και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής	ΝΑΙ	Παρά τα υψηλά ποσοστά χρήσης Η/Υ και διαδικτύου, Χαμηλό επίπεδο χρήσης των ΤΠΕ σε δημόσιες υπηρεσίες σε σχέση με την ΕΕ28
Ανάγκη 6 (Α.Π.3)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων. Ενθάρρυνση της καινοτόμου νεανικής επιχειρηματικότητας, δημιουργία clusters	ΝΑΙ	Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας ειδικά στους νέους και η γενικότερη συρρίκνωση της οικονομίας λόγω της παρατεταμένης ύφεσης καθιστούν την ανάγκη επιτακτική. Χαμηλός βαθμός συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων σε ομοειδείς κλάδους.
Ανάγκη 7 (Α.Π.3)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων. Ενίσχυση των ΜΜΕ του Β' γενιά & Γ' γενιά τομέα σε τομείς και κλάδους της ΠΣΕΕ.	ΝΑΙ	Ανάγκη αναπροσανατολισμού των επιχειρήσεων στους τομείς αναπτυξιακής εξειδίκευσης της Αττικής. Μεγάλος αριθμός μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων σε φθίνοντες κλάδους επιχειρηματικότητας.
Ανάγκη 8 (Α.Π.3)	Περαιτέρω στόχευση - στήριξη - ενίσχυση των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια	ΝΑΙ	Μείωση της έντασης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας ως απόρροια της οικονομικής κρίσης. Ανάγκη ενίσχυσης της αλυσίδας αξίας της παραγωγής σε όλα τα στάδια της. Ανάγκη ενίσχυσης της ρευστότητας των επιχειρήσεων.
Ανάγκη 9 (Α.Π.3)	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την είσοδό τους σε νέες αγορές, διερεύνηση της εξαγωγικής βάσης της περιφερειακής οικονομίας	ΝΑΙ	Ανάγκη εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας στις επιχειρήσεις. Ανάγκη περαιτέρω σύνδεσης της ερευνητικής δραστηριότητας με τις ανάγκες της αγοράς και την παραγωγή καινοτομίας. Ανάγκη ενίσχυσης της αλυσίδας αξίας της παραγωγής σε όλα τα στάδια της.
Ανάγκη 10 (Α.Π.4)	Μείωση της εκπομπής αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των ΜΜΕ	ΝΑΙ	Χαμηλή ενσωμάτωση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, ανακύκλωσης και αξιοποίησης εναλλακτικών μορφών ενέργειας από τον ιδιωτικό τομέα
Ανάγκη 11 (Α.Π.4)	Εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτίρια	ΝΑΙ	Υψηλή κατανάλωση ενέργειας σε δημόσια κτίρια. Υψηλή συγκέντρωση μεγάλων κτιριακών υποδομών στην Αττική (Νοσοκομεία, σχολικά συγκροτήματα κτλ)
Ανάγκη 12 (Α.Π.4)	Αξιοποίηση της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης σε μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και κτηριακά συγκροτήματα	ΝΑΙ	Χαμηλή ενσωμάτωση τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, ανακύκλωσης και αξιοποίησης εναλλακτικών μορφών ενέργειας από τον ιδιωτικό τομέα. Ανάγκη έμφασης στις βιομηχανικές μονάδες με υψηλή κατανάλωση ενέργειας.
Ανάγκη 13 (Α.Π.5)	Μείωση του κινδύνου των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών στο περιβάλλον. Άρση των αυξημένων κινδύνων από πλημμύρες.	ΝΑΙ	Αυξανόμενες πιέσεις στις χρήσεις γης και στο φυσικό περιβάλλον λόγω της διείσδυσης των αστικών λειτουργιών στην ύπαιθρο, της άναρχης δόμησης και της ελλιπούς χωροθέτησης παραγωγικών εγκαταστάσεων. Αυξημένος κίνδυνος από πλημμύρες στις εννιά ζώνες υψηλού κινδύνου. Κίνδυνος από πυρκαγιές. Έλλειψη μηχανισμού έγκαιρης διάγνωσης και εκτίμησης κινδύνου ενός φαινομένου με την χρήση ΓΠΕ.
Ανάγκη 14 (Α.Π.6)	Αποτελεσματική, ορθολογική διαχείριση αποβλήτων	ΝΑΙ	Ελλείψεις στη συγκέντρωση και επεξεργασία λυμάτων για την κάλυψη του περιβαλλοντικού κεκτημένου. Ελλείψεις σε υποδομές διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων
Ανάγκη 15 (Α.Π.6)	Παρακολούθηση υλοποίησης του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Στερεά vs Υγρά Απόβλητα)	ΝΑΙ	Περιβαλλοντική υποβάθμιση. Ελλείψεις στη συγκέντρωση και επεξεργασία λυμάτων για την κάλυψη του περιβαλλοντικού κεκτημένου. Ελλείψεις σε υποδομές διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και επικαιροποίηση του Ε.Π	Επικαιρότητα Ανάγκης	Τεκμηρίωση επικαιρότητας
Ανάγκη 16 (Α.Π.6)	Αναγκαιότητα υλοποίησης στοχευόμενων υποδομών ύδρευσης κυρίως στα νησιά	ΝΑΙ	Ανάγκες ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό. Έμφαση στις περιοχές υψηλής περιφερειακότητας.
Ανάγκη 17 (Α.Π.6)	Ανάγκη ανάδειξης πολιτιστικών πόλων και αναβάθμιση τουριστικών υποδομών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής. Ανάγκη αναβάθμιση της Αθήνας ως αναγνωρισμένο διεθνώς τουριστικού προορισμού πολλαπλών ενδιαφερόντων.	ΝΑΙ	Ανάγκη ενίσχυσης και οργάνωσης των τουριστικών υποδομών και αποθέματος στην Αττική. Έμφαση στην οργάνωση τουριστικής ταυτότητας της πόλης.
Ανάγκη 18 (Α.Π.6)	Ανάγκη αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής που παρατηρούνται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα.	ΝΑΙ	Επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης στον αστικό χώρο. Περιβαλλοντική υποβάθμιση. Έλλειψη σχεδίου διάχυσης δραστηριοτήτων, οι οποίες δημιουργούν όχληση.
Ανάγκη 19 (Α.Π.7)	Αναγκαιότητα συμπλήρωσης των υποδομών εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων, αλλά και η αντιμετώπιση της διαχείρισης των αυξημένων ροών των επισκεπτών στον Πειραιά και στην Αθήνα.	ΝΑΙ	Ελλείψεις σε υποδομές εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων. Εποχικότητα στην επιβατική κίνηση της κρουαζιέρας. Το λιμάνι του Πειραιά αποτελεί σημαντικό αναπτυξιακό πόλο για την μητροπολιτική περιοχή της Αττικής
Ανάγκη 20 (Α.Π.7)	Αναβάθμιση στοχευόμενων περιφερειακών οδικών αξόνων και βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην Αττική	ΝΑΙ	Ανάγκη περαιτέρω μείωσης των τροχαίων ατυχημάτων και συμβάντων με παρασύρσεις πεζών. Ελλείψεις στα επίπεδα ασφάλειας στο οδικό δίκτυο. Η αυξημένη κίνηση οχημάτων (βαρέων και ΙΧ./ υπερτοπικοί οδικοί άξονες)
Ανάγκη 21 (Α.Π.7)	Αύξηση του μεριδίου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς στις μετακινήσεις του πληθυσμού.	ΝΑΙ	Υπαρξη περιοχών που δεν καλύπτονται από Μέσα Μαζικής Μεταφοράς σταθερής τροχιάς. Ανάγκη περαιτέρω μείωσης των τροχαίων ατυχημάτων και συμβάντων με παρασύρσεις πεζών. Ανάγκη μείωσης της κυκλοφοριακής συμφόρησης βασικών οδικών αξόνων.
Ανάγκη 22 (Α.Π.7)	Ανάπτυξη του δικτύου Φυσικού Αερίου στην Αττική	ΝΑΙ	Ανάγκη προώθησης άλλων μορφών ενέργειας στην Περιφέρεια, πιο οικονομικών, με μικρότερη επιβάρυνση στο περιβάλλον, ανάγκη μείωσης της εξάρτησης στο πετρέλαιο
Ανάγκη 23 (Α.Π.8)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης στη Περιφέρεια	ΝΑΙ	Μείωση της έντασης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας ως απόρροια της οικονομικής κρίσης. Διαρροή ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό. Σημαντικά ακόμα επίπεδα ανεργίας, ιδιαίτερα στους νέους.
Ανάγκη 24 (Α.Π.8)	Στήριξη των νέων / Προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωνικής Εργασία	ΝΑΙ	Ανάγκη αναπροσανατολισμού των επιχειρήσεων στους τομείς αναπτυξιακής εξειδίκευσης της Αττικής. Μείωση της έντασης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας ως απόρροια της οικονομικής κρίσης. Διαρροή ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό. Σημαντικά ακόμα επίπεδα ανεργίας, ιδιαίτερα στους νέους.
Ανάγκη 25 (Α.Π.8)	Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων σε νέους τομείς και οικονομικούς κλάδους για την μεταστροφή του αναπτυξιακού προτύπου της Περιφέρειας.	ΝΑΙ	Έλλειψη προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων, των εργαζομένων και των εργοδοτών στις αλλαγές του οικονομικού περιβάλλοντος. Ανάγκη αναπροσανατολισμού των επιχειρήσεων στους τομείς αναπτυξιακής εξειδίκευσης της Αττικής. Χαμηλή έμφαση στην δυναμική κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων.

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π	Επικαιρότητα Ανάγκης	Τεκμηρίωση επικαιρότητας
Ανάγκη 26 (Α.Π.9)	Μείωση των επιπτώσεων του ποσοστού του πληθυσμού που αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση και την προώθηση στην απασχόληση. Βελτίωσης της επιχειρησιακής, λειτουργικής και οργανωτικής διάρθρωσης των Δομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών παροχής κοινωνικής φροντίδας, και αντιμετώπισης φαινομένων φτώχειας και κοινωνικού διαχωρισμού.	ΝΑΙ	Σημαντικά επίπεδα ανεργίας και μακροχρόνιας ανεργίας. Μείωση του εισοδήματος υπό την επίδραση της οικονομικής κρίσης. Ύπαρξη αυξημένων επιπέδων οριζόντιου και κάθετου κοινωνικού διαχωρισμού στην μητρόπολη της Αθήνας. Ύπαρξη κοινωνικών αλλά και χωρικών θυλάκων με ενισχυμένα τα επίπεδα φτώχειας και ασθενή κοινωνική ένταξη.
Ανάγκη 27 (Α.Π.9)	Στοχευόμενες παρεμβάσεις για την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων. Ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών που αιτούνται άσυλο στη χώρα.	ΝΑΙ	Ανάγκη για περαιτέρω ενεργοποίηση των πολιτικών στήριξης και ενσωμάτωσης για τους Ρομά. Περιορισμένη πρόσβαση στην απασχόληση και κοινωνικές υπηρεσίες για μειονεκτούντα άτομα και ευάλωτες ομάδες. Ανάγκη για περαιτέρω ενεργοποίηση πολιτικών για υπηρεσίες ψυχικής υγείας και αντιμετώπιση εξαρτήσεων. Αντιμετώπιση της αύξησης του κύματος μεταναστών αιτούντων ασύλου.
Ανάγκη 28 (Α.Π.9)	Καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της ισότητας	ΝΑΙ	Η ύπαρξη θυλάκων φτώχειας και κοινωνικών ανισοτήτων καθιστούν αναγκαίες τις δράσεις για τη συνεχή καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της ισότητας. Ύπαρξη αυξημένων επιπέδων οριζόντιου και κάθετου κοινωνικού διαχωρισμού στην μητρόπολη της Αθήνας. Ύπαρξη κοινωνικών αλλά και χωρικών θυλάκων με ενισχυμένα τα επίπεδα φτώχειας και ασθενή κοινωνική ένταξη.
Ανάγκη 29 (Α.Π.9)	Ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής προστασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Πρόσβαση στην υγεία ανασφάλιστων πολιτών	ΝΑΙ	Καθυστερήση στην ενεργοποίηση πολιτικών για ενίσχυση στις υπηρεσίες υγείας. Σημαντικό το ποσοστό των ανασφάλιστων πολιτών. Ανάγκη για περαιτέρω ενεργοποίηση πολιτικών για υπηρεσίες ψυχικής υγείας και αντιμετώπιση εξαρτήσεων.
Ανάγκη 30 (Α.Π.9)	Αύξηση απασχόλησης στο πεδίο της κοινωνικής οικονομίας με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών στήριξης σε τοπικό επίπεδο.	ΝΑΙ	Σημαντικά επίπεδα ανεργίας και μακροχρόνιας ανεργίας. Μείωση του εισοδήματος υπό την επίδραση της οικονομικής κρίσης. Κρίνεται αναγκαία η αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων της Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας με στόχο την αύξηση της απασχόλησης. Η ανάπτυξη της Κ.Α.Λ.Ο. αποτελεί πολιτική προτεραιότητα, καθώς η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι αποτελεί προνομιακό φορέα παραγωγικής ανασυγκρότησης που επιφέρει πολλαπλά οφέλη σε όλους τους εμπλεκόμενους.
Ανάγκη 31 (Α.Π.10)	Ανάγκη παροχής προηγμένων υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας. Αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής φροντίδας σε υποβαθμισμένες περιοχές	ΝΑΙ	Ύπαρξη αυξημένων επιπέδων οριζόντιου και κάθετου κοινωνικού διαχωρισμού στην μητρόπολη της Αθήνας. Ύπαρξη κοινωνικών αλλά και χωρικών θυλάκων με ενισχυμένα τα επίπεδα φτώχειας και ασθενή κοινωνική ένταξη. Εντοπισμός υποβαθμισμένων περιοχών στην μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας με βασικές ελλείψεις σε υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής φροντίδας. Ανάγκη μέριμνας για διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές τις υπηρεσίες.
Ανάγκη 32 (Α.Π.10)	Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Υποδομών/και ανανέωση του εξοπλισμού	ΝΑΙ	Ανάγκη ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού των υποδομών υγείας, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις παρουσιάζουν ελλείψεις ή παλαιό εξοπλισμό που δεν ανταποκρίνεται στις διευρυμένες ανάγκες των ασθενών.
Ανάγκη 33 (Α.Π.10)	Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤοΜΥ)	ΝΑΙ	Ανάγκη ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού των υποδομών της Α' βάθμιας υγείας, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις παρουσιάζουν ελλείψεις ή παλαιό εξοπλισμό που δεν ανταποκρίνεται στις διευρυμένες ανάγκες των ασθενών. Η στήριξη της Α' βάθμιας υγείας αναμένεται να

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π	Επικαιρότητα Ανάγκης	Τεκμηρίωση επικαιρότητας
			αποσυμφορήσει τα νοσοκομεία.
Ανάγκη 34 (Α.Π.11)	Βελτίωση των δομών και των συνθηκών της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης και διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης των μαθητών σε ποιοτικές υποδομές εκπαίδευσης και κατάρτισης	ΝΑΙ	Τα προβλήματα πρόσβασης στην εκπαίδευση πληθυσμού που ανήκει σε περιθωριοποιημένες κοινότητες (π.χ. αλλοδαπού μαθητικού πληθυσμού) και το ποσοστό ανεργίας στους Neets χρήζουν αναγκαίες τις παρεμβάσεις για τη βελτίωση των συνθηκών της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Ανάγκη επιτάχυνσης του ψηφιακού εκσυγχρονισμού των σχολείων και των εκπαιδευτικών δομών γενικά. Ανάγκη στοχευμένης στήριξης των εκπαιδευτικών δομών σε υποβαθμισμένες περιοχές. Ανάγκη αναθεώρησης και διασφάλισης ποιότητας των προγραμμάτων κατάρτισης και δια βίου μάθησης
Νέα Ανάγκη 1	Ενίσχυση της εξ' αποστάσεως παροχής ιατρικών υπηρεσιών αξιοποιώντας ΤΠΕ	ΝΑΙ	Ανάγκη συμπλήρωσης των μεθόδων παροχής ιατρικών υπηρεσιών, για περιοχές και κοινωνικές ομάδες που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση, με την αξιοποίηση των λύσεων που δίνουν οι νέες τεχνολογίες. Ανάγκη αποσυμφόρησης των νοσοκομείων. Ανάγκη αντιμετώπισης των αυξημένων απαιτήσεων στη λειτουργία των νοσοκομείων η εξέλιξη της επιδημίας COVID-19.
Νέα Ανάγκη 2	Ενίσχυση των συστημάτων πολιτικής προστασίας και πρόληψης κινδύνων με την αξιοποίηση ΤΠΕ	ΝΑΙ	Η κλιματική αλλαγή έχει ενταθεί τα τελευταία χρόνια, κυρίως λόγω των ανθρωπογενών παρεμβάσεων στο φυσικό περιβάλλον, οπότε όλο και πιο συχνά είναι ξαφνικά φαινόμενα (πυρκαγιές, πλημμύρες κτλ) που προκαλούν καταστροφές στην Περιφέρεια και βάζουν σε κίνδυνο και ανθρώπινες ζωές.
Νέα Ανάγκη 3	Διεύρυνση της αξιοποίησης ψηφιακών/έξυπνων εργαλείων για τον τουρισμό και πολιτισμό	ΝΑΙ	Η Περιφέρεια Αττικής και η πόλη της Αθήνας έχουν ανάγκη ανανέωσης και εκσυγχρονισμού του αναπτυξιακού προτύπου. Ο τουρισμός και ο πολιτισμός που αποτελούν βασικούς πυλώνες προσέλκυσης επισκεπτών, οφείλει να υιοθετήσει νέα έξυπνα εργαλεία, για τη βελτίωση της ενημέρωσης και εξυπηρέτησης των επισκεπτών, την καλύτερη οργάνωση του τουριστικού/πολιτιστικού αποθέματος με απώτερο στόχο τη διεύρυνση της φήμης της Περιφέρειας ως ποιοτικό πόλο έλξης.
Νέα Ανάγκη 4	Πρωώθηση της τηλε-εκπαίδευσης στις εκπαιδευτικές υποδομές της Αττικής	ΝΑΙ	Ανάγκη επιτάχυνσης του ψηφιακού εκσυγχρονισμού των σχολείων και των εκπαιδευτικών δομών γενικά. Ανάγκη ανάπτυξης εναλλακτικών μεθόδων εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση κρίσιμων καταστάσεων, όπως η επιδημία COVID-19, ώστε να μην διακόπτεται η πολύτιμη για την κοινωνία εκπαιδευτική διαδικασία μαθητών και φοιτητών.
Νέα Ανάγκη 5	Στήριξη της επιχειρηματικότητας για την αντιμετώπιση των συνεπειών της επιδημίας COVID-19	ΝΑΙ	Δραστική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στη χώρα, κάμψη της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, απώλεια εισοδήματος και θέσεων απασχόλησης για πολλούς επαγγελματικούς κλάδους, οι περιορισμοί στις διεθνείς ροές αλλά και στην τουριστική κίνηση λόγω των επιπτώσεων των μέτρων για την επιδημία COVID-19.
Νέα Ανάγκη 6	Πρωώθηση δράσεων στοχευμένης υποστήριξης των εν δυνάμει επιχειρηματιών και της δημιουργίας νέων ΜΜΕ	ΝΑΙ	Δραστική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στη χώρα, κάμψη της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, απώλεια εισοδήματος και θέσεων απασχόλησης για πολλούς επαγγελματικούς κλάδους, οι περιορισμοί στις διεθνείς ροές αλλά και στην τουριστική κίνηση λόγω των επιπτώσεων των μέτρων για την επιδημία COVID-19.

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π	Επικαιρότητα Ανάγκης	Τεκμηρίωση επικαιρότητας
Νέα Ανάγκη 7	Στήριξη της απασχόλησης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της επιδημίας COVID-19	ΝΑΙ	Δραστική μείωση του ρυθμού ανάπτυξης στη χώρα, κάμψη της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, απώλεια εισοδήματος και θέσεων απασχόλησης για πολλούς επαγγελματικούς κλάδους, οι περιορισμοί στις διεθνείς ροές αλλά και στην τουριστική κίνηση λόγω των επιπτώσεων των μέτρων για την επιδημία COVID-19.
Νέα Ανάγκη 8	Ενίσχυση του προσωπικού του δημόσιου συστήματος υγείας στην Αττική για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID19	ΝΑΙ	Ανάγκη στήριξης του προσωπικού του δημόσιου συστήματος υγείας στην Αττική, λόγω των αυξημένων αναγκών και απαιτήσεων που δημιουργούνται για τη διαχείριση των ροών ασθενών στις μονάδες υγείας, λόγω της επιδημίας COVID19.
Νέα Ανάγκη 9	Στήριξη των κοινωνικά ευπαθών ομάδων που βάλλονται περισσότερο από τις επιπτώσεις της επιδημίας COVID19	ΝΑΙ	Οι επιπτώσεις των μέτρων για την αντιμετώπιση της επιδημίας COVID19 αφορούν για πολλές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες αύξηση της περιθωριοποίησης, απώλεια εισοδήματος, διατήρηση της ανεργίας, έλλειψη πρόσβασης σε κοινωνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες υγείας.
Νέα Ανάγκη 10	Ενίσχυση του εξοπλισμού των υποδομών υγείας στην Αττική για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID19	ΝΑΙ	Ανάγκη ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού των υποδομών υγείας, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις παρουσιάζουν ελλείψεις ή παλαιό εξοπλισμό που δεν ανταποκρίνεται στις διευρυμένες ανάγκες των ασθενών. Ανάγκη του εξοπλισμού των υποδομών υγείας στην Αττική, λόγω των αυξημένων αναγκών και απαιτήσεων που δημιουργούνται για τη διαχείριση των ροών ασθενών στις μονάδες υγείας, λόγω της επιδημίας COVID19.
Νέα Ανάγκη 11	Ενίσχυση των εκπαιδευτικών υποδομών στην Αττική για την προσαρμογή στα νέα δεδομένα ασφάλειας υγιεινής που προκύπτουν από την επιδημία COVID19	ΝΑΙ	Ανάγκη ενίσχυσης των εκπαιδευτικών μονάδων, βελτίωση των τεχνικών υποδομών, διασφάλιση νέων κτιρίων και αιθουσών για τον περιορισμό του συγχρωτισμού των μαθητών, για την προσαρμογή στα νέα δεδομένα ασφάλειας υγιεινής που προκύπτουν από την επιδημία COVID19

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

6.1.4 Επικαιρότητα της συνάφειας μεταξύ των αναγκών και των Ειδικών Στόχων του Ε.Π.

Στον Πίνακα που ακολουθεί εξετάζεται η συνάφεια των αναγκών σε σχέση με τους τριάντα (30) Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος. Στη κάθετη στήλη απαριθμούνται οι ανάγκες του προγράμματος, οι οποίες οριζόντια βαθμολογούνται σε σχέση με την συνάφεια που εμφανίζουν με τους Ειδικούς Στόχους. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο Ειδικού Στόχου. Συμπερασματικά, αναφέρεται ότι η συνάφεια του συνόλου των αναγκών (επικαιροποιημένων και νέων) με τους Ειδικούς Στόχους του ΕΠ Αττικής κυμαίνεται σε πολύ υψηλά επίπεδα, στο 79,8%, επιβεβαιώνοντας την συνεκτικότητα και τον στοχευμένο σχεδιασμό του προγράμματος για την ανταπόκριση στα ζητήματα της Περιφέρειας.

Πίνακας 90: Συνάφεια αναγκών με του Ειδικούς Στόχους το Ε.Π.

Ανάγκες	1.a. 1	1.b. 1	2.b. 1	2.c. 1	3.a. 1	3.c. 1	3.d. 1	4.b. 1	4.c. 1	4.g. 1	5.a. 1	6.a. 1	6.b. 1	6.c. 1	6.e. 1	7.a. 1	7.b. 1	7.c. 1	8iii 1	8.v. 1	9.i. 1	9ii 1	9ii 2	9iii 1	9iii 2	9.iv 1	9.iv 2	9.v. 1	9.a. 1	10. 1	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	70	0,78
Ανάγκη 2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	70	0,78
Ανάγκη 3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	70	0,78
Ανάγκη 4	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	70	0,78
Ανάγκη 5	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	81	0,90
Ανάγκη 6	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	2	75	0,83
Ανάγκη 7	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	2	75	0,83
Ανάγκη 8	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	70	0,78
Ανάγκη 9	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	70	0,78
Ανάγκη 10	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	72	0,80
Ανάγκη 11	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	72	0,80
Ανάγκη 12	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	72	0,80
Ανάγκη 13	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	68	0,76
Ανάγκη 14	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	68	0,76
Ανάγκη 15	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	68	0,76
Ανάγκη 16	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	71	0,79
Ανάγκη 17	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	76	0,84

Πίνακας 90: Συνάφεια αναγκών με του Ειδικούς Στόχους το Ε.Π.

Ανάγκες	1.a. 1	1.b. 1	2.b. 1	2.c. 1	3.a. 1	3.c. 1	3.d. 1	4.b. 1	4.c. 1	4.g. 1	5.a. 1	6.a. 1	6.b. 1	6.c. 1	6.e. 1	7.a. 1	7.b. 1	7.c. 1	8.iii 1	8.v. 1	9.i. 1	9.ii 1	9.ii 2	9.iii 1	9.iii 2	9.iv 1	9.iv 2	9.v. 1	9.a. 1	10. 1	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 18	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	76	0,84
Ανάγκη 19	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	76	0,84
Ανάγκη 20	2	2	3	3	2	2	2	3	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	74	0,82
Ανάγκη 21	2	2	3	3	2	2	2	3	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	74	0,82
Ανάγκη 22	2	2	3	3	2	2	2	3	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	74	0,82
Ανάγκη 23	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	77	0,86
Ανάγκη 24	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	77	0,86
Ανάγκη 25	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	77	0,86
Ανάγκη 26	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	77	0,86
Ανάγκη 27	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	72	0,80
Ανάγκη 28	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	72	0,80
Ανάγκη 29	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	72	0,80
Ανάγκη 30	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	77	0,86
Ανάγκη 31	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	72	0,80
Ανάγκη 32	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	72	0,80

Πίνακας 90: Συνάφεια αναγκών με του Ειδικούς Στόχους το Ε.Π.

Ανάγκες	1.a.1	1.b.1	2.b.1	2.c.1	3.a.1	3.c.1	3.d.1	4.b.1	4.c.1	4.g.1	5.a.1	6.a.1	6.b.1	6.c.1	6.e.1	7.a.1	7.b.1	7.c.1	8.iii.1	8.v.1	9.i.1	9.ii.1	9.ii.2	9.iii.1	9.iii.2	9.iv.1	9.iv.2	9.v.1	9.a.1	10.1	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 33	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	72	0,80
Ανάγκη 34	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	79	0,88
Νέα Ανάγκη 1	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	74	0,82	
Νέα Ανάγκη 2	2	2	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	70	0,78	
Νέα Ανάγκη 3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	72	0,80	
Νέα Ανάγκη 4	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	74	0,82	
Νέα Ανάγκη 6	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	80	0,89
Νέα Ανάγκη 7	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	80	0,89
Νέα Ανάγκη 8	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	71	0,79
Νέα Ανάγκη 9	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	80	0,89
Νέα Ανάγκη 10	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	71	0,79

Πίνακας 90: Συνάφεια αναγκών με του Ειδικούς Στόχους το Ε.Π.

Ανάγκες	1.a.1	1.b.1	2.b.1	2.c.1	3.a.1	3.c.1	3.d.1	4.b.1	4.c.1	4.g.1	5.a.1	6.a.1	6.b.1	6.c.1	6.e.1	7.a.1	7.b.1	7.c.1	8.iii.1	8.v.1	9.i.1	9.ii.1	9.ii.2	9.iii.1	9.iii.2	9.iv.1	9.iv.2	9.v.1	9.a.1	10.1	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας	
Νέα Ανάγκη 11	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	70	0,78
Σύνολο	107	107	121	121	113	113	113	99	99	96	96	96	99	110	104	94	94	98	117	117	114	114	114	116	113	113	114	114	104	100			
Τιμή Συνάφειας	0,79	0,79	0,90	0,90	0,84	0,84	0,84	0,73	0,73	0,71	0,71	0,71	0,73	0,81	0,77	0,70	0,70	0,73	0,87	0,87	0,84	0,84	0,84	0,86	0,84	0,84	0,84	0,77	0,74			79,8%	

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HRON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

6.1.5 Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων του Ε.Π.

Στον εν λόγω Πίνακα γίνεται εκτίμηση της εσωτερικής συνέργειας μεταξύ των τριάντα (30) Ειδικών Στόχων του Προγράμματος. Το άθροισμα κάθε στήλης δηλώνει τη συνέργεια κάθε Ειδικού Στόχου σε σχέση με τους υπόλοιπους Ειδικούς Στόχους του Προγράμματος. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνέργεια, 2 μέση συνέργεια και 3 υψηλή συνέργεια. Η τελευταία σειρά του πίνακα δηλώνει το ποσοστό συνέργειας του Ειδικού Στόχου με το μέγιστο βαθμό συνέργειας που δύναται να λάβει. Προκύπτει ότι ο συνολικός βαθμός εσωτερικής συνοχής και συνέργειας μεταξύ των Ειδικών Στόχων του προγράμματος κυμαίνεται στο 67%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των Ειδικών Στόχων και αξιολογείται ως ιδιαίτερα υψηλό.

Πίνακας 91: Εκτίμηση συνέργειας των Ειδικών Στόχων του Ε.Π.

Ειδικός Στόχος	1.a.1	1.b.1	2.b.1	2.c.1	3.a.1	3.c.1	3.d.1	4.b.1	4.c.1	4.g.1	5.a.1	6.a.1	6.b.1	6.c.1	6.e.1	7.a.1	7.b.1	7.c.1	8iii1	8.v.1	9.i.1	9ii1	9ii2	9iii1	9iii2	9.iv.1	9iv2	9.v.1	9.a.1	10.1
1.a.1		3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	3	2	3	3	2	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	1	3	1	3
1.b.1	3		3	3	3	3	3	2	2	2	1	3	1	3	3	2	1	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
2.b.1	3	3		3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1	3	3	1	1	1	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	1
2.c.1	3	3	3		3	3	3	2	2	2	2	3	1	3	3	3	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3.a.1	3	3	3	2		3	3	3	3	3	3	3	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3.c.1	3	3	3	2	3		3	3	3	3	2	3	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3.d.1	3	3	3	3	3	3		3	3	3	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4.b.1	2	2	2	3	2	2	3		2	3	2	3	2	1	2	1	1	1	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3
4.c.1	2	2	2	2	2	2	3	3		3	3	3	3	1	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4.g.1	3	3	3	2	2	2	1	3	3		3	2	3	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5.a.1	2	2	2	2	1	1	2	3	3	3		2	3	1	2	1	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6.a.1	2	2	2	2	1	1	1	3	3	3	3		3	1	2	1	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
6.b.1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2		1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6.c.1	2	1	2	3	2	3	1	1	1	1	1	1	1		3	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1
6.e.1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	3	3		3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	3	1
7.a.1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	3	3	3	2		3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3	3	1
7.b.1	1	1	1	1	1	1	3	1	3	1	2	1	1	2	3	1		3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3
7.c.1	3	3	3	2	1	1	3	3	3	1	2	2	2	3	3	3	3		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
8iii1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	2	3	1	3	3	3	2	2		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
8.v.1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	2	3	1	3	3	3	2	2	3		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
9.i.1	3	3	3	1	2	2	3	1	1	1	1	3	2	3	3	2	2	2	3	3		3	3	3	3	3	3	3	3	3
9ii1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	2	3	1	1	1	1	1	3		3	3	3	3	3	3	3	3
9ii2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	2	3	1	1	1	3	3	3		3	3	3	3	3	3	3	3
9iii1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	3	1	1	1	3	3	3	3		3	3	3	3	3	3	3

Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του ΠΕΠ Αττικής ενόψει της αναθεώρησης του έτους 2020

Ειδικός Στόχος	1.a.1	1.b.1	2.b.1	2.c.1	3.a.1	3.c.1	3.d.1	4.b.1	4.c.1	4.g.1	5.a.1	6.a.1	6.b.1	6.c.1	6.e.1	7.a.1	7.b.1	7.c.1	8iii1	8.v.1	9.i.1	9ii1	9ii2	9iii1	9iii2	9.iv.1	9iv2	9.v.1	9.a.1	10.1
9ii2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	3	1	1	1	1	2	3	3	3	3		3	3	3	3	3
9.iv.1.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	3	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3		3	3	3	3
9.iv2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	3	1	1	1	1	1	3	3	3	3	3	3		3	3	3
9.v.1	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1	3	3	3	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3		3	3	
9.a.1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3		3	3
10.1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	3	3	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	
Σύνολο	59	56	57	54	51	52	56	51	50	49	47	71	54	58	74	51	47	48	60	60	66	64	64	64	64	64	64	68	66	64
Τιμή Συνέργειας	0,66	0,62	0,63	0,60	0,57	0,58	0,62	0,57	0,56	0,54	0,52	0,79	0,60	0,64	0,82	0,57	0,52	0,53	0,67	0,67	0,73	0,71	0,71	0,71	0,71	0,71	0,71	0,76	0,73	0,71

Πηγή:

Ιδία

Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HRON ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

6.1.6 Επικαιρότητα της συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Ε.Π.

Σε αυτή την ενότητα, σειρά έχει η εκτίμηση της συνέργειας μεταξύ των είκοσι επτά (27) Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Προγράμματος. Το άθροισμα κάθε στήλης δηλώνει τη συνέργεια κάθε Επενδυτικής Προτεραιότητας σε σχέση με τις υπόλοιπες Επενδυτικές Προτεραιότητες του Προγράμματος. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνέργεια, 2 μέση συνέργεια και 3 υψηλή συνέργεια. Η τελευταία σειρά του Πίνακα δηλώνει το ποσοστό συνέργειας της Επενδυτικής Προτεραιότητας με το μέγιστο βαθμό συνέργειας που δύναται να λάβει.

Από τον Πίνακα ανάλυσης προκύπτει ότι ο συνολικός βαθμός εσωτερικής συνοχής και συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του προγράμματος ανέρχεται στο 64%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των είκοσι επτά (27) Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και θεωρείται υψηλό. Γενικότερα παρατηρούνται ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Ειδικότερα, η υψηλότερη συνέργεια παρουσιάζεται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 6.e «Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου», με ποσοστό 88%. Χαμηλότερη τιμή παρουσιάζει η Επενδυτική Προτεραιότητα 6.b «Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις», με ποσοστό 48%. Παρατηρείται ότι στον ίδιο Α.Π. (6) εμφανίζονται οι Επενδυτικές Προτεραιότητες με την υψηλότερη και χαμηλότερη συνέργεια. Το γεγονός αυτό οφείλεται στη βαρύτητα των Ειδικών Στόχων που εξυπηρετούν τις Ο.Χ.Ε.

Πίνακας 92: Εκτίμηση συνέργειας των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Ε.Π.

Επενδυτική Προτεραιότητα	1a	1b	2b	2c	3a	3c	3d	4b	4c	4g	5a	6a	6b	6c	6e	7a	7b	7c	8iii	8v	9i	9ii	9iii	9iv	9v	9a	10a
1a		3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1	3	3	2	1	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2
1b	3		3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2	2
2b	3	3		3	3	3	2	2	2	2	2	2	1	2	3	1	2	1	1	1	2	2	2	2	3	2	2
2c	3	3	3		3	2	2	2	2	2	2	2	1	2	3	2	2	2	1	1	2	2	2	2	3	2	2
3a	3	3	3	3		3	3	2	2	2	2	2	1	3	3	2	1	2	3	3	2	2	2	2	3	2	2
3c	3	3	2	3	3		3	2	2	2	2	2	1	3	3	2	1	2	3	3	2	2	2	2	3	2	2
3d	3	3	2	2	3	3		2	2	2	2	2	1	3	3	3	2	2	3	3	1	1	1	1	1	1	1
4b	2	2	2	2	1	1	1		3	3	3	3	2	2	3	3	2	2	3	3	1	1	1	1	1	1	1
4c	2	2	2	2	1	1	1	3		3	3	3	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4g	2	2	1	1	1	1	1	3	3		3	3	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5a	3	2	2	1	1	1	1	2	3	3		3	2	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6a	2	2	1	1	2	1	1	3	3	3	3		3	3	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6b	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	3		1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6c	2	2	2	3	3	2	3	1	1	1	1	1	1		3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	2	1	2
6e	2	3	1	2	3	3	3	2	2	2	3	2	3	3		3	2	2	1	1	3	3	3	3	3	3	3
7a	2	2	3	1	3	2	3	2	2	2	2	1	2	2	3		3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2
7b	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3	3		3	3	3	1	1	1	1	1	1	1
7c	1	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	3	3		2	2	2	2	2	2	2	2	2
8iii	2	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	3	2		3	3	3	3	3	3	3	3
8v	2	3	2	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	2	2	3		3	3	3	3	3	3	3
9i	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	2	2	2	2		3	3	3	3	3	3
9ii	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	2	2	2	3		3	3	3	3	3
9iii	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	2	2	2	3	3		3	3	3	3
9iv	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	1	2	2	2	3	3	3		3	3	3
9v	2	3	2	3	3	2	3	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	3	3	3	3		3	2	2

Επενδυτική Προτεραιότητα	1a	1b	2b	2c	3a	3c	3d	4b	4c	4g	5a	6a	6b	6c	6e	7a	7b	7c	8iii	8v	9i	9ii	9iii	9iv	9v	9a	10a
9a	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	3	2	2	1	2	1	2	2	3	2	3		2
10a	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	3	3	3	1	2	2	2	1	2	1	2	3	
Σύνολο	56	61	47	49	54	52	55	46	47	47	48	45	39	59	71	51	44	49	52	51	50	49	51	49	57	52	51
Τιμή Συνέργειας	0,69	0,75	0,58	0,60	0,67	0,64	0,68	0,57	0,58	0,58	0,59	0,56	0,48	0,73	0,88	0,63	0,54	0,60	0,64	0,63	0,62	0,60	0,63	0,60	0,70	0,64	0,63

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

6.1.7 Συνέργεια μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και των Ο.Χ.Ε του Ε.Π. Αττικής 2014 - 2020

Στον Πίνακα που ακολουθεί, εξετάζεται η εκτίμηση της συνέργειας μεταξύ των είκοσι (20) Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Προγράμματος με τα εγκεκριμένα τέσσερα (4) Σχέδια Δράσης των Ο.Χ.Ε. Σύμφωνα με τον «Οδηγό Εφαρμογής των Ο.Χ.Ε.», οι Επενδυτικές Προτεραιότητες που ενεργοποιούνται στα σχέδια Ο.Χ.Ε. στο Ε.Π. «Αττική 2014 - 2020» είναι οι είκοσι (20) από τις είκοσι επτά (27) του προγράμματος. Το άθροισμα κάθε στήλης δηλώνει τη συνέργεια κάθε Επενδυτικής Προτεραιότητας σε σχέση με τα εγκεκριμένα σχέδια Ο.Χ.Ε. του προγράμματος. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 2, όπου 1 μηδενική συνέργεια, 2 υψηλή συνέργεια. Η τελευταία σειρά του Πίνακα δηλώνει το ποσοστό συνέργειας της Επενδυτικής Προτεραιότητας με το μέγιστο βαθμό συνέργειας που δύναται να λάβει. Διαπιστώνεται ότι ο συνολικός βαθμός εσωτερικής συνοχής και συνέργειας μεταξύ των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων που περιλαμβάνονται στα εγκεκριμένα σχέδια των Ο.Χ.Ε. ανέρχεται στο 96%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των είκοσι (20) Επενδυτικών Προτεραιοτήτων και αξιολογείται ως ιδιαίτερα υψηλό, πιστοποιώντας τον υψηλό βαθμό συνοχής των στόχων των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων με την στρατηγική του Ε.Π.

Πίνακας 93: Συνάφεια των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων του Ε.Π. με τις Επενδυτικές Προτεραιότητες των Ο.Χ.Ε.

Σχέδιο Δράσης ΟΧΕ																					Σύνολο (S)	Τιμή Συνέργειας
	1b	2b	2c	3a	3c	3d	4c	5a	6a	6c	6e	8iii	8v	9i	9ii	9iii	9iv	9v	9a	10a		
Πειραιάς	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	2	38	0,95
Αθήνα	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	40	1
ΑΣΔΑ	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	40	1
Νοτιος Τομέας	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	2	38	0,95
Σύνολο (S)	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	6	8	7	7	8	8	156	
Τιμή Συνέργειας	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,07	0,10	0,09	0,09	0,10	0,10		96%

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

6.2 Αξιολόγηση της Εξωτερικής Συνοχής του Ε.Π.

Στην παρούσα ενότητα επιτελείται η αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020. Στις παρακάτω υποενότητες παρατίθενται η αξιολόγηση της εξωτερικής συνοχής του Ε.Π. σε σχέση με:

- > Την Στρατηγική «Ευρώπη 2020».
- > Το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020.
- > Το πρόγραμμα Horizon Europe
- > Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2020)
- > Τις Εθνικές Στρατηγικές

6.2.1 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020»

Η Στρατηγική «Ευρώπη 2020» χρησιμεύει ως πλαίσιο αναφοράς για δραστηριότητες που αναλαμβάνονται σε ευρωπαϊκό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν θεσπιστεί οι κάτωθι στόχοι με χρονικό ορίζοντα το 2020:

- ✓ Απασχόληση: Να απασχολείται το 75% των ατόμων ηλικίας 20–64 ετών
- ✓ Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A): Να επενδύεται το 3% του ΑΕΠ της ΕΕ στην E&A
- ✓ Κλιματική αλλαγή και ενέργεια: να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 20% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990. Το 20% της ενέργειας να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές. Να αυξηθεί η ενεργειακή απόδοση κατά 20%.
- ✓ Εκπαίδευση: Να μειωθεί κάτω από 10% το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο. Τουλάχιστον το 40% των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών να έχουν ολοκληρώσει την ανώτατη εκπαίδευση.
- ✓ Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός: Να μειωθεί κατά τουλάχιστον 20 εκατομμύρια ο αριθμός των ατόμων που βρίσκονται ή κινδυνεύουν να βρεθούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Για την αξιολόγηση της συνάφειας των αναγκών του προγράμματος με τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», υιοθετείται ο επόμενος Πίνακας όπου βαθμολογούνται οι ανάγκες σε σχέση με τους πέντε (5) βασικούς στόχους της Στρατηγικής. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Πίνακας 94: Πίνακας Συνάφειας αναγκών με τους στόχους της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Ανάγκες	Απασχόληση	Έρευνα & Ανάπτυξη	Κλιματική Αλλαγή & Ενέργεια	Εκπαίδευση	Φτώχεια & Κοινωνικός Αποκλεισμός	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	3	2	3	2	13	0,87
Ανάγκη 2	3	3	2	3	2	13	0,87
Ανάγκη 3	3	3	2	3	2	13	0,87
Ανάγκη 4	3	3	2	2	3	13	0,87
Ανάγκη 5	3	3	2	2	3	13	0,87
Ανάγκη 6	3	3	2	2	3	13	0,87
Ανάγκη 7	3	3	2	2	3	13	0,87
Ανάγκη 8	3	3	2	2	3	13	0,87
Ανάγκη 9	3	3	2	2	3	13	0,87
Ανάγκη 10	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 11	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 12	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 13	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 14	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 15	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 16	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 17	3	3	3	2	2	13	0,87
Ανάγκη 18	3	2	3	2	3	13	0,87
Ανάγκη 19	3	2	2	2	3	12	0,80
Ανάγκη 20	2	1	3	2	3	11	0,73
Ανάγκη 21	2	1	3	2	3	11	0,73
Ανάγκη 22	2	1	3	1	3	10	0,67
Ανάγκη 23	3	3	1	2	3	12	0,80
Ανάγκη 24	3	3	1	2	3	12	0,80
Ανάγκη 25	3	3	1	3	3	13	0,87

Ανάγκες	Απασχόληση	Έρευνα & Ανάπτυξη	Κλιματική Αλλαγή & Ενέργεια	Εκπαίδευση	Φτώχεια & Κοινωνικός Αποκλεισμός	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 26	3	3	1	2	3	12	0,80
Ανάγκη 27	3	1	1	3	3	11	0,73
Ανάγκη 28	3	1	1	3	3	11	0,73
Ανάγκη 29	2	1	1	3	3	10	0,67
Ανάγκη 30	3	1	1	3	3	11	0,73
Ανάγκη 31	2	3	1	2	3	11	0,73
Ανάγκη 32	2	3	1	2	3	11	0,73
Ανάγκη 33	2	3	1	2	3	11	0,73
Ανάγκη 34	2	3	1	3	3	12	0,80
Νέα Ανάγκη 1	2	3	1	3	3	12	0,80
Νέα Ανάγκη 2	1	3	3	2	2	11	0,73
Νέα Ανάγκη 3	3	3	2	2	3	13	0,87
Νέα Ανάγκη 4	2	2	1	3	3	11	0,73
Νέα Ανάγκη 5	3	3	2	2	3	13	0,87
Νέα Ανάγκη 6	3	3	2	2	3	13	0,87
Νέα Ανάγκη 7	3	3	2	2	3	13	0,87
Νέα Ανάγκη 8	2	2	2	3	3	12	0,80
Νέα Ανάγκη 9	3	2	1	3	3	12	0,80
Νέα Ανάγκη 10	2	2	2	3	3	12	0,80
Νέα Ανάγκη 11	2	3	1	3	3	12	0,80
Σύνολο (S)	113	115	87	104	123		
Τιμή Συνάφειας	0,84	0,85	0,64	0,77	0,91		80,3%

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Η ανάλυση του παραπάνω Πίνακα εξάγει τη διαπίστωση ότι ο βαθμός συνάφειας των αναγκών του Ε.Π. με τους στόχους της Στρατηγικής 'Ευρώπη 2020' είναι ιδιαίτερα υψηλός, στο επίπεδο του 80,3%. Μεγαλύτερες επιδόσεις συνάφειας παρατηρούνται στους στόχους 'Φτώχεια & Κοινωνικός Αποκλεισμός' με 91%, 'Ερευνα & Ανάπτυξη' με 85% και 'Απασχόληση' με 84%.

6.2.2 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020

Στην ενότητα αυτή, διερευνάται η συνάφεια των αναγκών του ΠΕΠ Αττικής με τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες του Συμφώνου Εταιρικού Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020. Οι πέντε (5) χρηματοδοτικές προτεραιότητες είναι οι εξής:

1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
2. Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.
3. Προστασία του περιβάλλοντος – μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον
4. Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.
5. Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Για την αξιολόγηση της συνάφειας των αναγκών του προγράμματος με τους στόχους του Συμφώνου Εταιρικού Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020, γίνεται σύνθεση του παρακάτω Πίνακα, όπου βαθμολογούνται οι ανάγκες σε σχέση με τους πέντε (5) βασικούς στόχους της Στρατηγικής. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο των στόχων του ΣΕΣ.

Πίνακας 95: Εξέταση συνάφειας αναγκών του Ε.Π. με τις προτεραιότητες του ΣΕΣ 2014-2020

Ανάγκες	Επιχειρηματικότητα-Ανταγωνιστικότητα-Καινοτομία	Ανθρώπινο δυναμικό-Κοινωνική ενσωμάτωση	Περιβάλλον	Επάρκεια Δημόσιας Διοίκησης	Υποδομές για ανάπτυξη	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	3	2	3	2	13	0,87
Ανάγκη 2	3	3	2	3	2	13	0,87
Ανάγκη 3	3	3	2	3	2	13	0,87
Ανάγκη 4	3	3	2	2	3	13	0,87
Ανάγκη 5	3	3	2	2	3	13	0,87

Ανάγκες	Επιχειρηματικότητα-Ανταγωνιστικότητα-Καινοτομία	Ανθρώπινο δυναμικό-Κοινωνική ενσωμάτωση	Περιβάλλον	Επάρκεια Δημόσιας Διοίκησης	Υποδομές για ανάπτυξη	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 6	3	2	2	2	3	12	0,80
Ανάγκη 7	3	2	2	2	3	12	0,80
Ανάγκη 8	3	2	2	2	3	12	0,80
Ανάγκη 9	3	3	2	2	3	13	0,87
Ανάγκη 10	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 11	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 12	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 13	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 14	2	3	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 15	2	2	3	2	2	11	0,73
Ανάγκη 16	2	2	3	2	2	11	0,73
Ανάγκη 17	3	2	3	2	2	12	0,80
Ανάγκη 18	3	2	3	2	3	13	0,87
Ανάγκη 19	3	2	2	2	3	12	0,80
Ανάγκη 20	2	2	3	2	3	12	0,80
Ανάγκη 21	2	2	3	2	3	12	0,80
Ανάγκη 22	2	2	3	1	3	11	0,73
Ανάγκη 23	3	3	1	2	3	12	0,80
Ανάγκη 24	3	3	1	2	3	12	0,80
Ανάγκη 25	3	3	1	3	3	13	0,87
Ανάγκη 26	3	3	1	2	3	12	0,80
Ανάγκη 27	3	3	1	3	3	13	0,87
Ανάγκη 28	3	3	1	3	3	13	0,87
Ανάγκη 29	2	3	1	3	3	12	0,80
Ανάγκη 30	3	3	1	3	3	13	0,87

Ανάγκες	Επιχειρηματικότητα-Ανταγωνιστικότητα-Καινοτομία	Ανθρώπινο δυναμικό-Κοινωνική ενσωμάτωση	Περιβάλλον	Επάρκεια Δημόσιας Διοίκησης	Υποδομές για ανάπτυξη	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 31	2	3	1	2	3	11	0,73
Ανάγκη 32	2	3	1	2	3	11	0,73
Ανάγκη 33	2	3	1	2	3	11	0,73
Ανάγκη 34	2	3	1	3	3	12	0,80
Νέα Ανάγκη 1	2	3	1	3	3	12	0,80
Νέα Ανάγκη 2	1	3	3	2	2	11	0,73
Νέα Ανάγκη 3	3	3	2	2	3	13	0,87
Νέα Ανάγκη 4	2	3	1	3	3	12	0,80
Νέα Ανάγκη 5	3	3	2	2	3	13	0,87
Νέα Ανάγκη 6	3	3	2	2	3	13	0,87
Νέα Ανάγκη 7	3	2	2	2	3	12	0,80
Νέα Ανάγκη 8	2	3	2	3	3	13	0,87
Νέα Ανάγκη 9	3	3	1	3	3	13	0,87
Νέα Ανάγκη 10	2	3	2	3	3	13	0,87
Νέα Ανάγκη 11	2	3	1	3	3	12	0,80
Σύνολο (S)	113	123	87	104	123		
Τιμή Συνάφειας	0,84	0,91	0,64	0,77	0,91		81,5%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

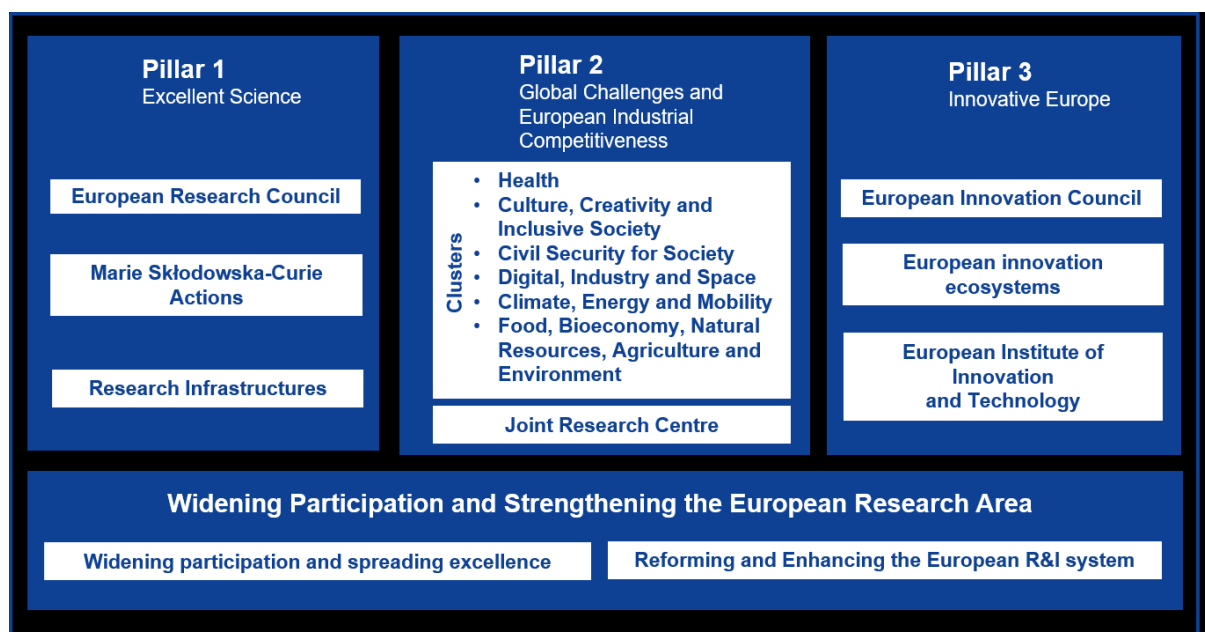
Η ανάλυση του παραπάνω Πίνακα οδηγεί στη διαπίστωση ότι ο βαθμός συνάφειας των αναγκών του Ε.Π. με τις χρηματοδοτικές προτεραιότητες του Συμφώνου Εταιρικού Σχέσης (ΣΕΣ) 2014 -2020, είναι ιδιαίτερα υψηλός, στο επίπεδο του 81,5%. Μεγαλύτερες επιδόσεις συνάφειας παρατηρούνται για τις προτεραιότητες 'Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση' με 91%, 'Ανάπτυξη – εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη' ομοίως με 91% και 'Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας' με 84%.

6.2.3 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών με το Πρόγραμμα Horizon Europe

Στο πλαίσιο της Αξιολόγησης του ΕΠ Αττικής του 2018, έλαβε χώρα αξιολόγηση της συνάφειας των αναγκών ως προς το ευρωπαϊκό πλαίσιο Horizon 2020. Εν όψει της ολοκλήρωσης της περιόδου υλοποίησης του εν λόγω προγράμματος, και με δεδομένο ότι ο σχεδιασμός της συνέχειας του Horizon Europe έχει ήδη εκκινήσει, επιλέγεται να ενσωματωθεί στην παρούσα μελέτη, η εξέταση της συνάφειας των επικαιροποιημένων και νέων αναγκών του ΠΕΠ με τους βασικούς πυλώνες του Horizon Europe, οι οποίοι έχουν ήδη διαμορφωθεί.

Μετά την πολιτική συμφωνία των Κρατών Μελών, η Επιτροπή ξεκίνησε μια διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού για το Horizon Europe. Το αποτέλεσμα της διαδικασίας θα καθοριστεί σε ένα πολυετές Στρατηγικό Σχέδιο για την προετοιμασία του περιεχομένου στα προγράμματα εργασίας και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για τα πρώτα 4 χρόνια του Ορίζοντα Ευρώπης. Η διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού θα επικεντρωθεί ιδίως στις παγκόσμιες προκλήσεις και στον πυλώνα της ευρωπαϊκής βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας του Horizon Europe. Θα καλύψει επίσης, τη διεύρυνση της συμμετοχής και την ενίσχυση του ευρωπαϊκού χώρου έρευνας του προγράμματος, καθώς και σχετικές δραστηριότητες σε άλλους πυλώνες. Η διαδικασία θα προσδιορίσει, μεταξύ άλλων, βασικούς τομείς για την υποστήριξη της έρευνας και της καινοτομίας και τον στοχευμένο αντίκτυπό τους, Ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις, αποστολές (missions) και τομείς διεθνούς συνεργασίας (partnerships).

Πίνακας 96: Προκαταρκτική δομή του Horizon Europe

Πηγή: <https://ec.europa.eu/>

Υπό το προαναφερθέν πρίσμα, παρακάτω παρουσιάζεται ο Πίνακας εξέτασης της συνάφειας των αναγκών του Ε.Π. με τους βασικούς Πυλώνες του προγράμματος Horizon Europe. Εκ προοιμίου, αναφέρεται το συμπέρασμα ότι το σύνολο των αναγκών του προγράμματος εμφανίζει υψηλά επίπεδα συνάφειας στο ύψος του 82%.

Πίνακας 97: Εξέταση συνάφειας αναγκών του Ε.Π. με τους Πυλώνες του Horizon Europe

Ανάγκες	Παγκόσμιες προκλήσεις και ευρωπαϊκή βιομηχανική ανταγωνιστικότητα (Global Challenges and European Industrial Competitiveness)	Εξαιρετική Επιστήμη (Excellent Science)	Καινοτόμος Ευρώπη (Innovative Europe)	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	3	3	9	1,00
Ανάγκη 2	3	3	3	9	1,00
Ανάγκη 3	3	3	3	9	1,00
Ανάγκη 4	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 5	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 6	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 7	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 8	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 9	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 10	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 11	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 12	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 13	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 14	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 15	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 16	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 17	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 18	3	2	2	7	0,78
Ανάγκη 19	3	2	2	7	0,78
Ανάγκη 20	2	1	2	5	0,56
Ανάγκη 21	2	1	2	5	0,56
Ανάγκη 22	2	1	1	4	0,44
Ανάγκη 23	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 24	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 25	3	3	3	9	1,00

Ανάγκες	Παγκόσμιες προκλήσεις και ευρωπαϊκή βιομηχανική ανταγωνιστικότητα (Global Challenges and European Industrial Competitiveness)	Εξαιρετική Επιστήμη (Excellent Science)	Καινοτόμος Ευρώπη (Innovative Europe)	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 26	3	3	2	8	0,89
Ανάγκη 27	3	1	3	7	0,78
Ανάγκη 28	3	1	3	7	0,78
Ανάγκη 29	2	1	3	6	0,67
Ανάγκη 30	3	1	3	7	0,78
Ανάγκη 31	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 32	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 33	2	3	2	7	0,78
Ανάγκη 34	2	3	3	8	0,89
Νέα Ανάγκη 1	2	3	3	8	0,89
Νέα Ανάγκη 2	1	3	2	6	0,67
Νέα Ανάγκη 3	3	3	2	8	0,89
Νέα Ανάγκη 4	2	2	3	7	0,78
Νέα Ανάγκη 5	3	3	2	8	0,89
Νέα Ανάγκη 6	3	3	2	8	0,89
Νέα Ανάγκη 7	3	3	2	8	0,89
Νέα Ανάγκη 8	2	2	3	7	0,78
Νέα Ανάγκη 9	3	2	3	8	0,89
Νέα Ανάγκη 10	2	2	3	7	0,78
Νέα Ανάγκη 11	2	3	3	8	0,89
Σύνολο (S)	113	115	104		
Τιμή Συνάφειας	0,84	0,85	0,77		82,0%

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

6.2.4 Εξέταση της επικαιρότητας της συνάφειας των αναγκών του Ε.Π. με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (2020)

Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (Απρίλιος 2020), η εξάπλωση του COVID-19 αποτελεί παγκοσμίως ένα οικονομικό σοκ χειρότερο, και πιο πολύπλοκο, από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008/09, καθώς ο στόχος της πολιτικής ανάσχεσης της κρίσης τώρα δεν είναι μοναδικός, αλλά διπλός: αφενός επιδιώκεται η εξασφάλιση της δημόσιας υγείας και αφετέρου η αποκατάσταση της οικονομικής δραστηριότητας. Οι δύο αυτές επιδιώξεις, σε πρώτη ανάγνωση (αλλά όχι στην τελική ανάλυση), δημιουργούν ένα trade-off: Η εξασφάλιση της δημόσιας υγείας συνεπάγεται πτώση της οικονομικής δραστηριότητας, λόγω των μέτρων lockdown και περιορισμού των μετακινήσεων. Από την άλλη, η βελτίωση της οικονομικής δραστηριότητας αυξάνει τον κίνδυνο της υγειονομικής κρίσης.

Με δεδομένους τους περιορισμούς της υπάρχουσας υποδομής στο σύστημα υγείας της χώρας, στο αρχικό στάδιο της πανδημίας, ως άριστη επιλογή επιλέχθηκε το πολύ εκτεταμένο lockdown. Ως αποτέλεσμα αυτού, η οικονομική δραστηριότητα δέχεται σήμερα μεγαλύτερο πλήγμα από το 2008/09. Στα πλαίσια αυτά, ο θεμέλιος λίθος της οικονομικής στρατηγικής της χώρας είναι η μείωση του οικονομικού κόστους των περιοριστικών μέτρων. Αυτό θα επιτρέψει την επανάκαμψη της συνολικής παραγωγικής δραστηριότητας σε ένα διατηρήσιμο οικονομικό επίπεδο για όσο καιρό το ιατρικό φαινόμενο παραμένει σε εξέλιξη, ενισχύοντας παράλληλα και την δυνατότητα του συστήματος υγείας να αναβαθμιστεί περαιτέρω. Με αυτό τον τρόπο, οι δύο βραχίονες της στρατηγικής μας (ιατρικός και οικονομικός) αλληλοενισχύονται. Οι βασικές επιδιώξεις της οικονομικής στρατηγικής για όσο διαρκεί το ιατρικό φαινόμενο είναι δύο:

- Η ανάσχεση της μείωσης ευημερίας, που προκαλεί η πτώση της οικονομικής δραστηριότητας που επιβάλλει το lockdown.
- Η εξασφάλιση του ευνοϊκότερου δυνατού σημείου εκκίνησης στην αρχή της μετά-τον κορωνοϊό εποχής.

Η οικονομική στρατηγική για το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα περιλαμβάνει επίσης ισχυρούς πυλώνες αποτροπής μιας νέας τραπεζικής και δημοσιονομικής κρίσης καθώς και ισχυρή επιτάχυνση του μεταρρυθμιστικού προγράμματος. Ενώπιον της πρωτόγνωρης κατάστασης που προκύπτει από την υγειονομική κρίση, το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων της Ελλάδος για το έτος 2020 περιλαμβάνει τη συνολική μεταρρυθμιστική δράση της Ελληνικής Κυβέρνησης, η οποία κατηγοριοποιείται σε τρεις άξονες:

Πρώτον, στις πολιτικές που αφορούν την αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της 10 πανδημίας. Δεύτερον, στις μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των οικονομικών προκλήσεων που αναφέρονται στην Έκθεση Χώρας (Country Report) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2020, και τρίτον στις πολιτικές που αφορούν την εφαρμογή των Ειδικών Συστάσεων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2019.

Η Ελλάδα συμμετέχει για δεύτερη χρονιά στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και στο πλαίσιο της Ενισχυμένης Εποπτείας, έχοντας επιδείξει σημαντική πρόοδο στη διόρθωση μακροοικονομικών ανισορροπιών σε επίπεδο ρών (δημοσιονομικό έλλειμμα και έλλειμμα

τρεχουσών συναλλαγών), εφαρμόζοντας διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στους τομείς της δημοσιονομικής πολιτικής, της κοινωνικής πρόνοιας, της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, της αγοράς εργασίας και προϊόντων, των ιδιωτικοποιήσεων και της δημόσιας διοίκησης. Παράλληλα, η επίλυση συσσωρευμένων, κληροδοτημένων από την κρίση, ανισορροπιών (δημόσιο χρέος, καθαρή διεθνής επενδυτική θέση, μη εξυπηρετούμενα δάνεια, ανεργία) παραμένει σημαντική πρόκληση παρά τις βελτιώσεις. Βραχυπρόθεσμα, η πανδημία του κορωνοϊού αποτελεί το πιο σοβαρό εξωτερικό σοκ που επιβαρύνει σημαντικά τη -μέχρι πρόσφατα- σταθερή οικονομική πορεία και αποφασιστική πολιτική δράση για την αντιμετώπιση των συσσωρευμένων ανισορροπιών. Η γεφύρωση του αναπτυξιακού χάσματος που θα προκύψει από την υγειονομική κρίση και η ανάδειξη των επενδύσεων και των εξαγωγών ως οι βασικοί άξονες της οικονομικής ανάκαμψης στη βάση μιας οικονομικής πολιτικής προσανατολισμένης στις μεταρρυθμίσεις, αποτελούν τις βασικές προϋποθέσεις για βιώσιμη, μεσοπρόθεσμα, οικονομική ανάπτυξη.

Το 2019, η ελληνική οικονομία διατήρησε την αναπτυξιακή της δυναμική εν μέσω ενός εύθραυστου παγκόσμιου οικονομικού περιβάλλοντος, χάρη στις αισιόδοξες προσδοκίες, τις βελτιωμένες χρηματοοικονομικές συνθήκες και την επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,9% σε ετήσια βάση, όπως το 2018, υποστηριζόμενο από τις καθαρές εξαγωγές, καθώς επίσης (σε αντίθεση με το 2018) και από την τελική εγχώρια ζήτηση. Ο ρυθμός μεταβολής των εξαγωγών μειώθηκε λόγω της εξασθένησης της εξωτερικής ζήτησης, αλλά παρέμεινε ανθεκτικός κατά τη διάρκεια του έτους (4,8% έναντι 8,7% το 2018), με τις εξαγωγές υπηρεσιών να διατηρούν τη δυναμική τους (8% έναντι 9% το 2018) εν μέσω έντονης τουριστικής και ναυτιλιακής δραστηριότητας. Η πραγματική ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε, παρά την επιβράδυνση που παρουσίασε (0,8% έναντι 1,1% το 2018), υποστηριζόμενη από τα δημοσιονομικά μέτρα του Μαΐου και του Αυγούστου του 2019 και από τις συνεχιζόμενες βελτιώσεις στην αγορά εργασίας που ενίσχυσαν το διαθέσιμο εισόδημα. Η πραγματική δημόσια κατανάλωση επέστρεψε σε θετικό πρόσημο (2,1% έναντι -2,5% το 2018). Οι πραγματικές επενδύσεις ανέκαμψαν σημαντικά (4,7% έναντι -12,2% το 2018), υποστηριζόμενες κυρίως από επενδύσεις σε εξοπλισμό μεταφορών και δευτερευόντως από επενδύσεις σε κατασκευές κατοικιών εν μέσω αυξημένης ζήτησης για ακίνητα. Η πλήρης κατάργηση των κεφαλαιακών ελέγχων τον Σεπτέμβριο του 2019, η σταδιακή και συνεχής μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων από την κορύφωσή τους τον Μάρτιο του 2016, η συνεχιζόμενη ανάκαμψη του τραπεζικού δανεισμού σε μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις και η υιοθέτηση ενός πιο φιλικού προς την ανάπτυξη φορολογικού πλαισίου δημιούργησαν ένα πιο υποστηρικτικό περιβάλλον για επενδύσεις. Λόγω της οικονομικής ανάκαμψης και των μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας, η βελτίωση της αγοράς εργασίας συνεχίστηκε. Το 2019, η απασχόληση, σε εθνολογιστική βάση, αυξήθηκε με ταχύτερο ρυθμό απ' ό,τι το προηγούμενο έτος (2,0% έναντι 1,7% το 2018), ενώ το ποσοστό 12 ανεργίας, βάσει της έρευνας εργατικού δυναμικού, συνέχισε την πτωτική του πορεία (17,3% από 19,3% το 2018), παραμένοντας ωστόσο σε υψηλά επίπεδα. Παρά τις βελτιώσεις, η μακροχρόνια ανεργία (70,4% τόσο το 2019 όσο και το 2018), η ανεργία των νέων (35,5% από 39,9% το 2018) και η ανεργία των γυναικών (21,5% από 24,2% το 2018) παραμένουν οι κύριες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Συνολικά, η κοινωνική κατάσταση, σε όρους φτώχειας/κοινωνικού αποκλεισμού (31,8% το 2018 από 34,8% το 2017) και εισοδηματικής ανισότητας (S80/S20: 5,5 το 2018 από 6,1 το 2017 και συντελεστής Gini: 32,3% το 2018 από 33,4% το 2017), έχει βελτιωθεί σταδιακά χάρη στην ενίσχυση του συστήματος κοινωνικών παροχών και στις θετικές εξελίξεις στην αγορά εργασίας, αν και τα παιδιά και ο πληθυσμός σε ηλικία εργασίας εξακολουθούν να πλήττονται περισσότερο. Από την άλλη, η μεγαλύτερη αύξηση των μισθών το 2019 (5,2% από 3,6% το 2018 σε ονομαστικούς όρους) ενίσχυσε τα διαθέσιμα εισοδήματα. Το 2019, ο πληθωρισμός βάσει του ΕνΔΤΚ παρέμεινε σε συγκρατημένα επίπεδα (0,5% από 0,8% το 2018), κυρίως λόγω των χαμηλότερων τιμών ενέργειας και της μείωσης των έμμεσων φόρων για κατηγορίες προϊόντων τον Μάιο του 2019. Ο πυρήνας του πληθωρισμού παρέμεινε αμετάβλητος σε χαμηλά επίπεδα (0,5%), αντανακλώντας την χαμηλή εγχώρια ζήτηση.

Το 2020, η διακοπή της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας που προκλήθηκε από την πανδημία του κορωνοϊού, σε συνδυασμό με την απότομη αύξηση της αβεβαιότητας, 13 προβλέπεται να ανατρέψει την αρχικά αναμενόμενη επιτάχυνση της οικονομικής ανάκαμψης της Ελλάδας. Ο οικονομικός αντίκτυπος εξακολουθεί να μην μπορεί να εκτιμηθεί με ακρίβεια και θα καθοριστεί από την έκταση της εξάπλωσης του κορωνοϊού και τη διάρκειά της, εν μέρει εξαρτώμενος από την αποτελεσματικότητα των μέτρων περιορισμού. Μέχρι τώρα, το βασικό μακροοικονομικό σενάριο λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση των ληφθέντων μέτρων κατά της πανδημίας, υποθέτει ότι η υγειονομική κρίση σταδιακά θα εξομαλυνθεί στο πρώτο μισό του 2020 και η μεγαλύτερη οικονομική επίπτωση θα είναι ορατή στο δεύτερο τρίμηνο του έτους. Σύμφωνα με αυτό το σενάριο, το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί κατά 4,7% σε ετήσια βάση, λόγω της μεγάλης συρρίκνωσης του εμπορίου (ιδίως των υπηρεσιών), της απότομης πτώσης της οικονομικής δραστηριότητας και της συμπίεσης της καταναλωτικής ζήτησης. Η Ελληνική οικονομία αναμένεται να επηρεαστεί κυρίως από ένα έντονο αρνητικό σοκ στην πλευρά της ζήτησης και σε μικρότερο βαθμό, στην πλευρά της προσφοράς λόγω των περιοριστικών μέτρων και της διακοπής των αλυσίδων παραγωγής. Από την πλευρά της εγχώριας ζήτησης, η ιδιωτική κατανάλωση εκτιμάται ότι θα σημειώσει τη μεγαλύτερη συρρίκνωση (-4,1% σε ετήσια βάση/2.7 μονάδες αρνητική συμβολή στο ΑΕΠ), αντικατοπτρίζοντας τις απώλειες εισοδήματος από το κλείσιμο επιχειρήσεων ή από επιχειρήσεις που λειτουργούν με μειωμένα επίπεδα παραγωγής, την αναβολή της καταναλωτικής δαπάνης λόγω των μέτρων περιορισμού των κοινωνικών επαφών και τη συμπίεση των πωλήσεων, με εξαίρεση τα τρόφιμα, τα φαρμακευτικά/ιατρικά προϊόντα (π.χ. φάρμακα, ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός) και τις ηλεκτρονικές αγορές. Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου αναμένεται να επιστρέψει σε αρνητικό πρόσημο (-4,6%) λόγω της διακοπόμενης οικονομικής δραστηριότητας, των πιο δυσμενών συνθηκών χρηματοδότησης και της υψηλής αβεβαιότητας που λειτουργούν επιβαρυντικά στα επενδυτικά σχέδια. Αντίθετα, η δημόσια κατανάλωση προβλέπεται να παρουσιάσει επέκταση (1,0%) εν μέσω αύξησης των κρατικών δαπανών για υγειονομική περίθαλψη. Παράλληλα, οι επιπτώσεις του κορωνοϊού αναμένεται να ασκήσουν καθοριστικά αρνητική επίδραση στον εξωτερικό τομέα της οικονομίας. Οι περιορισμοί στις μεταφορές, οι ακυρώσεις ταξιδιών, τα κλειστά χερσαία σύνορα και οι μη ομαλά λειτουργούσες αλυσίδες εφοδιασμού αναμένεται να ωθήσουν τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών σε απότομη πτώση (-19,2%), με τον

τουρισμό, τις μεταφορές και τη ναυτιλία να επηρεάζονται περισσότερο. Ταυτόχρονα, οι εισαγωγές αναμένεται να συρρικνωθούν (-14,2%), ανταποκρινόμενες στην υποτονική εγχώρια ζήτηση και τη συρρίκνωση των εξαγωγών.

Στην συνέχεια παρατίθενται οι επιμέρους κατηγορίες πολιτικών του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2020 σε σύνδεση με τις επικαιροποιημένες και νέες ανάγκες του ΠΕΠ Αττικής, όπως έχουν καταγραφεί νωρίτερα στην ενότητα της αξιολόγησης της εσωτερικής συνοχής, και εξέταση με ποιες από αυτές προκύπτει υψηλή συνάφεια.

Εργασία και Κοινωνική Πρόνοια

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων έχει θέσει ως προτεραιότητα για την αγορά εργασίας και την απασχόληση την εξασφάλιση ποιοτικής και αξιοπρεπούς εργασίας για όλους. Ταυτόχρονα, ανταποκρίνεται στις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας.¹ Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου, το Υπουργείο έχει διαμορφώσει ένα νέο μείγμα πολιτικής για την εργασία και την κοινωνία με τις παρακάτω στρατηγικές επιλογές:

- Τη διαμόρφωση ενός νέου κοινωνικού συμβολαίου κράτους, εργαζομένων και επιχειρήσεων.
- Την επίτευξη υψηλότερου διαθέσιμου εισοδήματος για όλους.
- Τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης

Για το έτος 2019, σύμφωνα με τα στοιχεία Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ25 το ποσοστό απασχόλησης (ηλικίες 20 έως 64 ετών) διαμορφώθηκε στο 61,2% από 59,5% το 2018, υψηλότερο κατά 1,7 ποσοστιαία μονάδα. Στους άνδρες το ποσοστό απασχόλησης ανήλθε σε 71,3% από 70,1% το 2018 και στις γυναίκες 51,3% (από 49,1% το 2018). Το ποσοστό ανεργίας (ηλικίες 15 έως 74 ετών) συνέχισε την τάση αποκλιμάκωσης και το 2019 και ανήλθε σε 17,3% μειωμένο κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες από το 2018 (19,3%), με το ποσοστό των ανδρών να ανέρχεται σε 14,0% (από 15,4% το 2018) και των γυναικών σε 21,5% (από 24,2% το 2018). Το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας τον Ιανουάριο του 2020 ανήλθε σε 16,4% έναντι 18,5% τον Ιανουάριο του 2019 και του διορθωμένου προς τα άνω 16,4% τον Δεκέμβριο του 2019.

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με τις αναπτυξιακές Ανάγκες 1,2,3,4,5,6,7,8,9, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 Νέα Ανάγκη 3, Νέα Ανάγκη 5, Νέα Ανάγκη 6, Νέα Ανάγκη 7, Νέα Ανάγκη 8, Νέα Ανάγκη 9, Νέα Ανάγκη 10, Νέα Ανάγκη 11 του ΠΕΠ Αττικής.

Δημοσιονομικές Πολιτικές

Με βάση τις δυο ειδικές συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ελλάδα το 2019 καθώς και στο πλαίσιο υλοποίησης των δεσμεύσεων της ενισχυμένης εποπτείας, το Υπουργείο Οικονομικών προάγει την δημοσιονομική αναδιάρθρωση και την αποτελεσματική δημοσιονομική διαχείριση σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης.

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια οριζόντια με το σύνολο των αναπτυξιακών αναγκών του ΠΕΠ Αττικής.

Χρηματοοικονομικές Πολιτικές

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια οριζόντια με το σύνολο των αναπτυξιακών αναγκών του ΠΕΠ Αττικής.

Ρυθμιστικό Πλαίσιο Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με τις αναπτυξιακές Ανάγκες 1,2,3,4,5,6,7,8,9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 34, Νέα Ανάγκη 2, Νέα Ανάγκη 3, Νέα Ανάγκη 4, Νέα Ανάγκη 5, Νέα Ανάγκη 6 του ΠΕΠ Αττικής.

Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία

Με βάση την 2η ειδική σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ελλάδα το 2019, προτείνεται η επικέντρωση των επενδύσεων σε ορισμένους τομείς συμπεριλαμβανομένης της Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης. Ο εθνικός στόχος για τον δείκτη «Ακαθάριστη Δαπάνη για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη (ΑΕΔΕΤΑ)» ανέρχεται στο 1,30% του ΑΕΠ για το 2020 και ο στόχος για το 2030 στο 1,81%. Σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία⁵, καθώς και την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το έτος 2020, η ΑΕΔΕΤΑ παρουσιάζει μια σταθερά ανοδική πορεία, αν και παραμένει ακόμα χαμηλή. Συγκεκριμένα, η καταγραφή των στοιχείων για το έτος 2018, δείχνει μία αύξηση της ΑΕΔΕΤΑ, τόσο σε απόλυτες τιμές, όσο και ως ποσοστό του ΑΕΠ στο 1,18% το 2018. Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, η πρόβλεψη για ΑΕΔΕΤΑ στο 1,3% του ΑΕΠ για το 2020, αναμένεται να επιτευχθεί. Ενόψει της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, τίθεται η ανάγκη καθορισμού ενός νέου στόχου για τα επόμενα έτη. Ο στόχος για το 2030 τίθεται στο 1.81% του ΑΕΠ, ώστε να συμπίπτει με την ολοκλήρωση των δράσεων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027.

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με τις αναπτυξιακές Ανάγκες 1,2,3,4,5,6,7,8,9, 11,12,13,14,15, 17, 18, 23, 24, 25, 34, Νέα Ανάγκη 2, Νέα Ανάγκη 3, Νέα Ανάγκη 4, Νέα Ανάγκη 5, Νέα Ανάγκη 6 του ΠΕΠ Αττικής.

Ενέργεια, Κλίμα και Περιβάλλον

Η 2η ειδική σύσταση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ελλάδα το 2019, προτείνει ενεργητική επενδυτική οικονομική πολιτική, *inter alia*, και στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των έργων διασύνδεσης. Στο πλαίσιο της διάστασης της ενεργειακής απόδοσης, στο ΕΣΕΚ τίθεται στόχος για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην τελική κατανάλωση ενέργειας κατά ποσοστό τουλάχιστον στο 38% σε σχέση με την πρόβλεψη εξέλιξης της τελικής κατανάλωσης ενέργειας μέχρι το έτος 2030. Ως εθνικός στόχος συμμετοχής των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση

ενέργειας τίθεται από το ΕΣΕΚ η επίτευξη μεριδίου συμμετοχής των ΑΠΕ τουλάχιστον στο 35% για το έτος 2030. Επιπλέον, τίθενται στόχοι το μερίδιο συμμετοχής των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας να ανέλθει σε ποσοστό τουλάχιστον 60%, το μερίδιο των ΑΠΕ για ανάγκες θέρμανσης και ψύξης να ξεπεράσει το 40% και το μερίδιο των ΑΠΕ στον τομέα των μεταφορών να ξεπεράσει το 14%. Η προώθηση των διασυνδέσεων ηλεκτρικής ενέργειας, τόσο των νησιών με την ηπειρωτική χώρα όσο και με γειτονικές χώρες, αποτελεί βασική προτεραιότητα. Έμφαση δίνεται στην ολοκλήρωση της διασύνδεσης Αττικής-Κρήτης, των διασυνδέσεων των Κυκλάδων, των Δωδεκανήσων και του Βορείου Αιγαίου. Επιπλέον, προωθείται η ολοκλήρωση της διασυνδετικής γραμμής μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας (Μαρίτσα – Νέα Σάντα), και η προοπτική διασύνδεσης της Ελλάδας με την Κύπρο και, μέσω της Κύπρου, με το Ισραήλ. Προωθείται η ολοκλήρωση και λειτουργία του αγωγού TAP, η λειτουργία της Ρεβυθούσας, η υλοποίηση του διασυνδετήριου αγωγού Ελλάδας-Βουλγαρίας (IGB), η μελετητική ωρίμανση και υλοποίηση του αγωγού φυσικού αερίου East Med, και η υλοποίηση του έργου της υπόγειας αποθήκης φυσικού αερίου στη Νότια Καβάλα. Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), που παρουσιάστηκε, κυρώθηκε¹¹ και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Δεκέμβριο του 2019, αποτελεί για τη χώρα αναλυτικό οδικό χάρτη για την επίτευξη συγκεκριμένων ενεργειακών και κλιματικών Στόχων έως το 2030. Τίθεται ως κεντρικός στόχος μέχρι το έτος 2030, η συνολική μείωση των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου (ΑτΘ) στη χώρα να είναι μεγαλύτερη του 40% σε σχέση με το έτος 1990, και 55% σε σχέση με το έτος 2005. Στο ΕΣΕΚ εξειδικεύεται το χρονοδιάγραμμα κλεισίματος των 14 ήδη εγκατεστημένων λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ έως το έτος 2023, εκτός της μονάδας Πτολεμαΐδα V που βρίσκεται υπό κατασκευή και θα λειτουργεί ως λιγνιτική έως το έτος 2028.

Εκτιμάται πως το 2020 θα έχει επιτευχθεί μείωση των εκπομπών ΑτΘ κατά 22% σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, ενώ σε σχέση με το έτος 2005 που είναι πιο συγκρίσιμο, βάσει του επιπέδου της Ελληνικής οικονομίας και των σχετικών εκπομπών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, η μείωση των εκπομπών το 2020 εκτιμάται πως θα ξεπεράσει το 40%. Οι προωθημένοι στόχοι που έχουν τεθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα για το 2030 (μείωση των εκπομπών ΑτΘ τουλάχιστον ίση με 40% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990), και οι πολιτικές που προωθούνται προς επίτευξή τους (πλήρης απολιγνιτοποίηση της εγχώριας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως το 2028, προώθηση των ΑΠΕ και της ηλεκτροκίνησης), εκτιμάται πως θα συμβάλλουν ουσιαστικά στην περαιτέρω μείωση των εκπομπών ΑτΘ, και στην επίτευξη αντίστοιχα των Ευρωπαϊκών Στόχων για το 2030.

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με τις αναπτυξιακές Ανάγκες 1,2,3,4,5,6,7,8,9, 11,12,13,14,15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, Νέα Ανάγκη 2, Νέα Ανάγκη 3, Νέα Ανάγκη 5, Νέα Ανάγκη 6 του ΠΕΠ Αττικής.

Δημόσια Διοίκηση

Στα πλαίσια της ειδικής σύστασης 1 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ελλάδα το 2019, συστήνεται η ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο του Eurogroup στις 22 Ιουνίου 2018, στο πλαίσιο της ενισχυμένης

εποπτείας. Το σκέλος αυτό του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων σχετίζεται με την δέσμευση που αφορά τον εκσυγχρονισμό της Διαχείρισης Ανθρωπίνων Πόρων της Δημόσιας Διοίκησης.

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια οριζόντια με το σύνολο των αναπτυξιακών αναγκών του ΠΕΠ Αττικής.

Δικαιοσύνη

Για την πληρέστερη αποτύπωση των αδυναμιών του δικαστικού συστήματος το Υπουργείο Δικαιοσύνης σχεδιάζει τη σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Συλλογής και Επεξεργασίας Στατιστικών Στοιχείων για τη Δικαιοσύνη (JustStat). Αντικείμενο της ανεξάρτητης αυτής υπηρεσίας θα αποτελέσει η συστηματική συλλογή στατιστικών στοιχείων από όλα τα δικαστήρια της χώρας και τις εισαγγελίες, όλων των βαθμίδων για κάθε κατηγορία υποθέσεων και διαδικασία, όπως 44 επίσης για τις υποθέσεις που διευθετήθηκαν με τη διαμεσολάβηση, τη δικαστική μεσολάβηση καθώς και τις θεσμικές διαιτησίες που διεξάγονται στην επικράτεια. Το τριετές Σχέδιο Δράσης για την ηλεκτρονική δικαιοσύνη αποσκοπεί στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχονται από το σύστημα απονομής Δικαιοσύνης. Ειδικότερα, το Σχέδιο Δράσης περιέχει έργα που αφορούν την επέκταση και ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, της επιτάχυνσης και απλοποίησης διαδικασιών μέσω της ψηφιοποίησης των, καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των στόχων εντός του 2020 και 2021. Ειδικοί στόχοι και αρχές της ψηφιακής στρατηγικής αποτελούν η εξάλειψη των ανεξάρτητων συστημάτων των φορέων με τις ίδιες επιχειρησιακές λειτουργίες και η ανάπτυξη κεντρικών υποδομών με απομακρυσμένη πρόσβαση, η ψηφιοποίηση των δικαστικών ροών, συμπεριλαμβανομένων των σημείων εισόδου και εξόδου, καθώς και η υποκατάσταση, στο μέτρο του εφικτού, των έντυπων ανταλλαγών πληροφορίας με ηλεκτρονικές μέσω μηχανισμών διαλειτουργικότητας και διεπαφών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια οριζόντια με το σύνολο των αναπτυξιακών αναγκών του ΠΕΠ Αττικής.

Διεθνές Εμπόριο και Ξένες Επενδύσεις

Παρά την ανοδική πορεία των εξαγωγών κατά την τελευταία δεκαετία, η ελληνική οικονομία χαρακτηρίζεται διαχρονικά από περιορισμένη εξαγωγική δραστηριότητα (κυρίως στις εξαγωγές αγαθών), καθώς τόσο σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και σε σχέση με τα κράτη μέλη της, ο λόγος εξαγωγών προς ΑΕΠ είναι μικρότερη. Το αποτέλεσμα αυτό οφείλεται σε μία σειρά παραγόντων, οι οποίοι ο κάθε ένας με τη σειρά του επιδρά ανασταλτικά τόσο στις επιδόσεις των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές όσο και στο βαθμό της εξωστρέφειας. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Οι εξαγωγές ελληνικών προϊόντων, στην πλειονότητα τους, δεν είναι αρκετά διαφοροποιημένες σε οριζόντια και κάθετη μορφή.

- Το μεγάλο ποσοστό ελληνικών επιχειρήσεων με εργατικό δυναμικό κάτω των δέκα ατόμων απασχόλησης.
- Η περιορισμένη ενημέρωση και πληροφόρηση ως προς τη ζήτηση εισαγωγών των εμπορικών μας εταίρων.
- Η εμπορευματική σύνθεση των εξαγωγών ελληνικών προϊόντων, όπου ένας μικρός αριθμός παραγωγικών κλάδων πραγματοποιεί τον κύριο όγκο των εξαγωγών.
- Ο κατακερματισμός των φορέων που ασχολούνται με την εξωστρέφεια και την οικονομική διπλωματία και η έλλειψη μιας κοινής στρατηγική

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με τις αναπτυξιακές Ανάγκες 1,2,3,4,5,6,7,8,9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 34, Νέα Ανάγκη 3, Νέα Ανάγκη 5, Νέα Ανάγκη 6, Νέα Ανάγκη 7 του ΠΕΠ Αττικής.

Μεταφορές και Υποδομές

Κεντρικές στρατηγικές επιλογές για τους τομείς μεταφορών και υποδομών που αντιμετωπίζουν προκλήσεις και που εναρμονίζονται με την ειδική σύσταση 2 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ελλάδα το 2019 αποτελεί η ισχυρή ανάπτυξη με περισσότερες επενδύσεις στον τομέα των υποδομών, η περιβαλλοντική προστασία, η προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη ανάπτυξη και η ασφάλεια των πολιτών. 51 Οι συγκεκριμένες στρατηγικές εξυπηρετούνται μέσα από την εκπλήρωση στόχων που έχουν να κάνουν με την απλοποίηση διαδικασιών, τον εξορθολογισμό των σχέσεων κράτους – πολίτη και κράτους - επιχειρήσεων, τον εκσυγχρονισμό νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου που διέπει τα ζητήματα μεταφορών και υποδομών κ.λπ. Ιδιαίτερη έμφαση εντός του 2020 δίνεται στη βελτίωση του σχεδιασμού των έργων υποδομής, στον εκσυγχρονισμό του πλαισίου που διέπει τους φορείς αστικών συγκοινωνιών, στις αερομεταφορές, στην απεξάρτηση από ρυπογόνες πηγές ενέργειας, στην προώθηση περιβαλλοντικά φιλικών μέσων μετακίνησης και στην ασφάλεια των μεταφορών. Παρά τη σημαντική βελτίωση των οδικών υποδομών στην Ελλάδα, οι θάνατοι στους δρόμους παραμένουν αυξημένοι. Χαρακτηριστικό είναι ότι το 2016, ενώ ο μέσος αριθμός θανάτων από τροχαία ατυχήματα στην Ευρώπη ανήλθε σε 50,5 άτομα/εκατομμύριο κατοίκων, στην Ελλάδα ο δείκτης αυτός ανήλθε σε 76, κατατάσσοντας την Ελλάδα στην 5η χειρότερη θέση στην Ευρώπη. 19 Στην κατεύθυνση αυτή εντός του 2020 δρομολογούνται η εκπόνηση νέου στρατηγικού σχεδιασμού οδικής ασφάλειας, η τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας και η αναθεώρηση της διαδικασίας βεβαίωσης και παρακολούθησης των παραβάσεων του Κώδικα, η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2018/645 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Απριλίου 2018 που αφορά την τροποποίηση της οδηγίας 2003/59/EK σχετικά με την αρχική επιμόρφωση και την περιοδική κατάρτιση των οδηγών ορισμένων οδικών οχημάτων τα οποία χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών και της οδηγίας 2006/126/EK για την άδεια οδήγησης. Σημαντικό πυλώνα στην κατεύθυνση των επενδύσεων αποτελούν η περαιτέρω ανάπτυξη σιδηροδρομικών και οδικών μεταφορών και δικτύων. Η ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών κατά μήκος των ευρωπαϊκών διαδρόμων (TEN-T corridors) και ιδιαίτερα του Νοτιοανατολικού κύριου διαδρόμου, ήδη αποφέρει σημαντικά οφέλη στην Ελληνική Οικονομία. Οι κύριες επενδυτικές προτεραιότητες

στον τομέα των συγκοινωνιακών υποδομών - όπως αυτές προσδιορίζονται και στο Στρατηγικό Πλαίσιο για τις Επενδύσεις στις Μεταφορές είναι οι ακόλουθες:

- Στήριξη ενός ασφαλούς και πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ). 53
- Ανάπτυξη ασφαλούς, συνεκτικού και διαλειτουργικού συστήματος σιδηροδρομικών μεταφορών υψηλής ποιότητας.
- Ενίσχυση της περιφερειακής προσβασιμότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις κύριες υποδομές.
- Ανάπτυξη νέου πλαισίου για την οργάνωση των εμπορευματικών μεταφορών και των ροών.
- Εξάλειψη των σημείων συμφόρησης.
- Ανάπτυξη φιλικών προς το περιβάλλον συστημάτων μεταφορών με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.
- Ανάπτυξη των ευφυών συστημάτων μεταφορών (ITS) και προώθηση της καινοτομίας σε όλα τα επίπεδα.
- Εξασφάλιση της ασφαλούς και ποιοτικής λειτουργίας των δικτύων και υποδομών μεταφορών υπό συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού και βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών στον τομέα των μεταφορών.

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με τις αναπτυξιακές Ανάγκες 1,2,3,4,5,6,7,8,9, 11,12,13,14,15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, Νέα Ανάγκη 1, Νέα Ανάγκη 2, Νέα Ανάγκη 4, Νέα Ανάγκη 6, Νέα Ανάγκη 10, Νέα Ανάγκη 11 του ΠΕΠ Αττικής.

Αγροτική Ανάπτυξη

Για την επίτευξη του εκσυγχρονισμού και της ανάπτυξης του αγροτικού τομέα της χώρας το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προωθεί την εξασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων και του εξαγωγικού προσανατολισμού των αγροτικών προϊόντων, την ανάπτυξη και βελτίωση των συνθηκών παραγωγής και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος του αγροτικού τομέα, την αναβάθμιση των υποδομών και της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο, την ενθάρρυνση της οικονομικής διαφοροποίησης και την ανάπτυξη του τουρισμού της υπαίθρου και του αγροτουρισμού, την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) και της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ), την αύξηση της συμμετοχής της γεωργίας στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής ασφάλειας των παραγόμενων και των εισαγόμενων τροφίμων στη χώρα, την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων που χρησιμοποιούνται στην γεωργική και αλιευτική παραγωγή.

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με τις αναπτυξιακές Ανάγκες 1,2,3,4,5,6,7,8,9,

11,12,13,14,15, 17, 18, 23, 24, 25, Νέα Ανάγκη 2, Νέα Ανάγκη 5, Νέα Ανάγκη 6, Νέα Ανάγκη 7 του ΠΕΠ Αττικής.

Εκπαίδευση και Επαγγελματική Κατάρτιση

Το Υπουργείο Παιδείας ακολουθεί πολιτικές μεταρρύθμισης σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, προκειμένου να διευκολύνει την πρόσβαση και να βελτιώσει την ποιότητα των σχολείων, των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ). Το ποσοστό εγκατάλειψης του σχολείου στην Ελλάδα είναι πολύ χαμηλό. Μεταξύ του 2009 και του 2018 το ποσοστό εγκατάλειψης της εκπαίδευσης/κατάρτισης (στις ηλικίες 18-24 ετών) μειώθηκε από 14,2% σε 4,7%. Μέχρι το Φεβρουάριο του 2020, το 71,02% των παιδιών 4 ετών έχει εγγραφεί με επιτυχία στην προσχολική εκπαίδευση, και αναμένεται η επέκταση του μέτρου στους εναπομείναντες 40 δήμους (από 325). Το 2009, οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έθεσαν έναν πρωταρχικό στόχο να ανέλθει σε τουλάχιστον 40% (στόχος της στρατηγικής Ευρώπη 2020) ο αριθμός των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η Ελλάδα έχει ήδη επιτύχει αυτόν τον στόχο, έχοντας ένα ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ίσο με 44,3% (από 43,7% το 2017, ενώ ο μέσος όρος στην ΕΕ είναι 40,7%). Τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας έχουν καθιερωθεί και συνεχίζουν να λειτουργούν με στόχο την προσφορά βασικών δεξιοτήτων σε ενήλικες που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση. Κατά συνέπεια, βελτιώνεται η κατάρτιση στις δεξιότητες, διευκολύνοντας την είσοδο στην αγορά εργασίας και την επαγγελματική βελτίωση.

Τα μέτρα που λαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία πολιτικής και αναφέρονται αναλυτικά στο ΕΠΜ 2020, παρουσιάζουν υψηλή συνάφεια με τις αναπτυξιακές Ανάγκες 1,2,3,4,5,6,7,8,9, , 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, Νέα Ανάγκη 1, Νέα Ανάγκη 4, Νέα Ανάγκη 5, Νέα Ανάγκη 6, Νέα Ανάγκη 7, Νέα Ανάγκη 9, Νέα Ανάγκη 11 του ΠΕΠ Αττικής.

Συμπερασματικά, η εξέταση της σύνδεσης και της επικαιρότητας των επικαιροποιημένων και νέων αναγκών του Ε.Π σε σχέση με τις προτεραιότητες και τα μέτρα του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων 2020 καταδεικνύει υψηλά επίπεδα συνάφειας με την πλειονότητα των αναγκών.

6.2.5 Συμβολή των αναγκών του Ε.Π. στις Εθνικές Στρατηγικές

Οι Εθνικές Στρατηγικές καθορίζουν τις δεσμεύσεις των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, σε συνδυασμό με τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες. Οι δράσεις που εξειδικεύονται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 2014-2020», βρίσκονται σε εναρμόνιση με τις Εθνικές και Περιφερειακές πολιτικές και στρατηγικές που αφορούν στους αντίστοιχους Θεματικούς Στόχους. Συγκεκριμένα, εξετάζεται η συνάφεια των αναγκών του προγράμματος με τις παρακάτω Εθνικές Στρατηγικές:

- Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) (1)
- Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική (2)
- Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (3)
- Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη (4)

- Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά (5)
- Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ) (6)
- Στρατηγική για την Υγεία (7)
- Εθνική Στρατηγική για την Διοικητική Μεταρρύθμιση (8)

Στο πλαίσιο αυτό, υιοθετείται ο επόμενος Πίνακας, όπου βαθμολογούνται οι ανάγκες σε σχέση με τις οκτώ (8) Εθνικές Στρατηγικές. Η κλίμακα βαθμολόγησης είναι από 1 έως 3, όπου 1 μηδενική ή χαμηλή συνάφεια, 2 μέση συνάφεια και 3 υψηλή συνάφεια. Η Τιμή Συνάφειας υπολογίζεται σε επίπεδο αναγκών και σε επίπεδο στρατηγικών. Για τη διευκόλυνση σχεδιασμού του Πίνακα, οι επιμέρους στήλες που αντιστοιχούν στις Εθνικές Στρατηγικές έχουν κωδικοποιηθεί από το 1 έως το 8.

Εκ προοιμίου, αναφέρεται η διαπίστωση της ανάλυσης του εν λόγω Πίνακα, η οποία εξάγει το συμπέρασμα του υψηλού βαθμού συνάφειας των αναγκών του Ε.Π. με τις Εθνικές Στρατηγικές στο επίπεδο το 78,43%. Ειδικότερα, τα υψηλότερα ποσοστά συνάφειας των επιμέρους Εθνικών Στρατηγικών παρατηρούνται για την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) με 100%, την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική με 88%, την Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή με 84% και την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη με 81%.

Πίνακας 98: Επικαιρότητα των Αναγκών του Ε.Π. με τις Εθνικές Στρατηγικές

Ανάγκες	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)	Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική	Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη	Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά	Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ)	Στρατηγική για την Υγεία	Εθνική Στρατηγική για την Διοικητική Μεταρρύθμιση	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 1	3	3	3	2	1	2	2	2	18	0,75
Ανάγκη 2	3	3	3	2	1	2	2	2	18	0,75
Ανάγκη 3	3	3	3	2	1	2	2	2	18	0,75
Ανάγκη 4	3	3	3	2	1	2	2	2	18	0,75
Ανάγκη 5	3	3	3	2	1	2	2	2	18	0,75
Ανάγκη 6	3	3	3	2	1	2	2	2	18	0,75
Ανάγκη 7	3	3	3	2	1	2	2	2	18	0,75
Ανάγκη 8	3	3	3	2	1	2	2	2	18	0,75
Ανάγκη 9	3	3	3	2	1	2	2	2	18	0,75
Ανάγκη 10	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71

Πίνακας 98: Επικαιρότητα των Αναγκών του Ε.Π. με τις Εθνικές Στρατηγικές

Ανάγκες	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)	Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική	Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη	Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά	Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ)	Στρατηγική για την Υγεία	Εθνική Στρατηγική για την Διοικητική Μεταρρύθμιση	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 11	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 12	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 13	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 14	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 15	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 16	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 17	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 18	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 19	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 20	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 21	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 22	3	2	3	2	2	1	2	2	17	0,71
Ανάγκη 23	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Ανάγκη 24	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Ανάγκη 25	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Ανάγκη 26	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Ανάγκη 27	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Ανάγκη 28	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88

Πίνακας 98: Επικαιρότητα των Αναγκών του Ε.Π. με τις Εθνικές Στρατηγικές

Ανάγκες	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)	Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική	Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη	Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά	Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ)	Στρατηγική για την Υγεία	Εθνική Στρατηγική για την Διοικητική Μεταρρύθμιση	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Ανάγκη 29	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Ανάγκη 30	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Ανάγκη 31	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Ανάγκη 32	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Ανάγκη 33	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Ανάγκη 34	3	3	2	3	3	3	2	2	21	0,88
Νέα Ανάγκη 1	3	3	2	3	1	3	3	3	21	0,88
Νέα Ανάγκη 2	3	3	3	1	1	1	1	3	16	0,67
Νέα Ανάγκη 3	3	3	2	2	1	3	2	2	18	0,75
Νέα Ανάγκη 4	3	3	2	3	2	3	2	3	21	0,88
Νέα Ανάγκη 5	3	3	3	3	2	2	1	2	19	0,79
Νέα Ανάγκη 6	3	3	3	3	2	2	1	2	19	0,79
Νέα Ανάγκη 7	3	3	3	3	2	2	1	2	19	0,79
Νέα Ανάγκη 8	3	3	3	3	2	2	1	2	19	0,79
Νέα Ανάγκη 9	3	2	1	3	3	3	3	2	20	0,83
Νέα Ανάγκη 10	3	2	1	3	3	3	3	2	20	0,83
Νέα Ανάγκη 11	3	2	1	3	3	3	3	2	20	0,83

Πίνακας 98: Επικαιρότητα των Αναγκών του Ε.Π. με τις Εθνικές Στρατηγικές

Ανάγκες	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)	Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική	Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή	Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη	Εθνική Στρατηγική για τους Ρομά	Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία (ΚΑΛΟ)	Στρατηγική για την Υγεία	Εθνική Στρατηγική για την Διοικητική Μεταρρύθμιση	Σύνολο (S)	Τιμή Συνάφειας
Σύνολο (S)	135	119	114	110	93	94	89	93		
Τιμή Συνάφειας	1,00	0,88	0,84	0,81	0,69	0,70	0,66	0,69		78,43%

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

6.3 Οριζόντιες Πολιτικές – Επικαιροποίηση της εφαρμογής

Σε συνέχεια της έγκρισης του Ε.Π. «Αττική» 2014 -2020, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται: α) στο Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 β) στο Νόμο 4314/2015 και γ) στο Παράρτημα Ι της υπ. αριθ. 32030/ΕΥΣΣΑ798/20-03-2015 Εγκυκλίου «Για την εξειδίκευση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014 -2020» και σύμφωνα με το μεθοδολογικό έγγραφο με τίτλο «Έγγραφο Εξειδίκευσης Εφαρμογής του Ε.Π. - Μεθοδολογία Αξιολόγησης & Κριτήρια Επιλογής Πράξεων» όπως εγκρίθηκε και ισχύει από την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 (στις 03/07/2015) έχει συμπεριληφθεί η ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών και τήρησης θεσμικού πλαισίου. Ειδικότερα οι οριζόντιες πολιτικές αφορούν στην αειφόρο ανάπτυξη, τη προαγωγή της ισότητας μεταξύ των ανδρών και των γυναικών και της μη διάκρισης και τη εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Κατά την αξιολόγηση των Πράξεων, για το κριτήριο της αειφόρου ανάπτυξης εξετάζεται αν η πράξη σέβεται/ή όχι την αρχή, για το κριτήριο της προαγωγής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης εξετάζεται αν προάγεται/ ή μη η αρχή και για το κριτήριο της εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία εξετάζεται η εξασφάλιση /ή μη της προσβασιμότητας.

6.3.1 Αξιολόγηση της εφαρμογής των Οριζόντιων Πολιτικών / Αρχών στο Ε.Π.

Στο πλαίσιο εξέτασης της συμβολής των ενταγμένων Πράξεων του ΠΕΠ Αττικής (έως το χρονικό σημείο αναφοράς 30.09.2020) στις τέσσερις (4) οριζόντιες αρχές:

- της προάσπισης και προαγωγής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών,
- της αποτροπής κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετησίου προσανατολισμού,
- της διασφάλισης προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία και
- της βιώσιμης ανάπτυξης και διασφάλισης της προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προστασίας της βιοποικιλότητας,

αποτυπώνεται στον παρακάτω Πίνακα η συμβολή των υλοποιούμενων Πράξεων (όπως αυτές καταγράφονται στα εγκεκριμένα ΤΔΠ στο ΟΠΣ, ανά Επενδυτική Προτεραιότητα και την επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη των ενταγμένων πράξεων, σε σχέση με τις οριζόντιες αρχές του Ε.Π. (Χρησιμοποιείται το σύμβολο √ όπου εντοπίζεται συμβολή).

Πίνακας 99: Εξέταση συμβολής των Πράξεων ανά Επενδυτική Προτεραιότητα σε σχέση με τις Οριζόντιες Πολιτικές / Αρχές

Α.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Αριθμός Πράξεων	Επιλέξιμες Δαπάνες ενταγμένων Πράξεων	1η Οριζόντια Αρχή	2η Οριζόντια Αρχή	3η Οριζόντια Αρχή	4η Οριζόντια Αρχή
Α.Π.1	1.a	3	4.027.147,00€			√	√
	1.b	1	0,00 €			√	√
Α.Π.2	2.b	0	0,00 €				
	2.c	7	30.538.746,00 €	√	√	√	√
Α.Π.3	3.a	719	3.335.783,00 €			√	√
	3.c	380	39.859.061,00 €			√	√
	3.d	6	1.106.160,00 €			√	√
Α.Π.4	4.b	0	0,00 €				
	4.c	74	11.949.105,00 €			√	√
	4.g	0	0,00 €				
Α.Π.5	5.a	57	72.715.953,00€			√	√
Α.Π.6	6.a	18	14.138.022,00€			√	√
	6.b	25	24.614.262,00€	√	√	√	√
	6.c	81	22.897.836,00€			√	√
	6.e	20	2.621.024,00 €			√	√
Α.Π.7	7.a	2	5.147.718,00 €			√	√
	7.b	6	20.826.107,00 €		√	√	
	7.c	4	47.449.215,00 €		√	√	√
	7e	0	0,00 €			√	√
Α.Π.8	8iii	0	0,00 €				
	8v	3	1.302.000,00 €	√	√	√	
Α.Π.9	9i	34	73.352.110,00 €	√	√	√	
	9ii	300	11.866.724,00€	√	√	√	
	9iii	209	31.488.353,00€	√	√	√	
	9iv	436	17.153.425,00€	√	√	√	
	9v	0	0,00 €				
	9a	182	11.611.603,00€	√	√	√	
Α.Π.10	10a	51	17.029.688,00€	√	√	√	

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

Από την υλοποίηση των ενταγμένων Πράξεων και την συμβολή τους σε σχέση με τις οριζόντιες πολιτικές / αρχές μέχρι και το σημείο αναφοράς προκύπτουν τα κάτωθι:

Στην 1^η Οριζόντια Αρχή «προάσπισης και προαγωγής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών», συμβάλλουν εννέα (9) Επενδυτικές Προτεραιότητες από τους Α. Π.2, Α.Π.6,

Α.Π.8, Α.Π. 9 και Α.Π.10. Μεγαλύτερη βαρύτητα διαπιστώνεται στον Α.Π. 9 στον οποίο υλοποιούνται 1.161 συνολικά ενταγμένες Πράξεις και αντιστοιχούν σε 145.472.215,00 € ΔΔ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της θετικής συμβολής ως προς την ισότητα των ανδρών και γυναικών αποτελεί η δράση της «εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής», η οποία στοχεύει στη διευκόλυνση της ισότιμης συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Επίσης ο Α.Π. 9 συμβάλλει κατά κύριο λόγο και στην 2^η Οριζόντια Αρχή «αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλής, εθνικής καταγωγής, θρησκείας, πεπιοθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετησίου προσανατολισμού» μέσα από την υλοποίηση δράσεων όπως τα Κέντρα Κοινότητας, τις Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, Ξενώνων Φιλοξενίας και Συμβουλευτικών Κέντρων Γυναικών. Για την 2^η Οριζόντια Αρχή συμβάλλουν συνολικά έντεκα (11) Επενδυτικές Προτεραιότητες.

Σχετικά με την 3^η Οριζόντια Αρχή, «διασφάλιση προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία» συμβάλλουν 23 Επενδυτικές Προτεραιότητες από όλους τους Α.Π. αναδεικνύοντας την αναγκαιότητα μέριμνας και τον σημαντικό οριζόντια χαρακτήρα που έχει η διασφάλιση προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία στις προωθούμενες δράσεις του ΠΕΠ.

Όσον αφορά στην 4^η Οριζόντια Αρχή «βιώσιμη ανάπτυξης και διασφάλιση της προώθησης των απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, απόδοσης πόρων, μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προστασίας της βιοποικιλότητας», συμβάλλουν συνολικά δεκαπέντε (15) Επενδυτικές Προτεραιότητες από τους ΑΠ 1,2,3,4,5,6 και 7. Οι ΑΠ 4,5,6 και 7 είναι αυτοί που παρουσιάζουν την μεγαλύτερη συμβολή στην ικανοποίηση της Αρχής, μέσα από 287 ενταγμένες πράξεις που αντιστοιχούν σε 222.359.242,00 € δημόσιας δαπάνης.

Συνολικά, διαπιστώνεται ότι οι υλοποιούμενες Πράξεις του ΠΕΠ Αττικής εξυπηρετούν σε σημαντικό βαθμό τις Οριζόντιες Αρχές βάσει της συντριπτικής πλειονότητας των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων. Εξαιρεση αποτελούν, μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της Αξιολόγησης (Οκτώβριος 2020), οι Επενδυτικές Προτεραιότητες 2b, 4b, 4g, 8iii και 9v, οι οποίες δεν συνδέονται με ενταγμένα έργα.

6.4 Επικαιρότητα της Λογικής της Παρέμβασης

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Αττική” 2014-2020 εγκρίθηκε βάσει της Απόφασης C(2014)10170 final/18-12-2014 των ΕΚ, με συνολική Δημόσια Δαπάνη € 1.139.966.974, από τα οποία € 911.973.576 αφορούν τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και € 227.993.398 για την Εθνική Συμμετοχή. Το 2016 στο πλαίσιο της διαδικασίας τεχνικής προσαρμογής για το έτος 2017 (COM 2016, 311), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε τις συνολικές χορηγήσεις για το στόχο «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση» για κάθε κράτος- μέλος αναφορικά με την περίοδο 2017-20, εφαρμόζοντας πλέον τη μέθοδο κατανομής βάσει των πιο πρόσφατων διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων. Σε σχέση με το ΠΕΠ “Αττική” 2014-2020 οι πρόσθετοι αυτοί πόροι έγιναν διαθέσιμοι μέσω της αναθεώρησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, στο πλαίσιο της «τεχνικής προσαρμογής». Πιο συγκεκριμένα στην έκδοση 3.2. του Ε.Π. “Αττική” 2014-2020, το οποίο εγκρίθηκε το

Δεκέμβριο του 2017, αποτυπώνονται οι πρόσθετοι πόροι ύψους € 27.522.042, διαμορφώνοντας το συνολικό προϋπολογισμό του Ε.Π. σε € 939.525.618 που αφορούν τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και € 234.881.409 για την Εθνική Συμμετοχή, δηλαδή συνολική Δημόσια Δαπάνη € 1.174.407.027. Η δεύτερη αναθεώρηση έγινε το 2018 και αφορούσε, την επικαιροποίηση της στρατηγικής για τη λογική της παρέμβασης του επιχειρησιακού προγράμματος, τη χρηματοδοτική ενίσχυση επενδυτικών προτεραιοτήτων, οι οποίες παρουσίαζαν σημαντικό βαθμό ενεργοποίησης, την επικαιροποίηση των κωδικών παρέμβασης ανά άξονα Προτεραιότητας και τέλος την επανεξέταση και επικαιροποίηση των δεικτών και στόχων του Πλαισίου Επίδοσης. η 3^η Αναθεώρηση του ΕΠ (2019), συνδέεται με την ανακατανομή του Αποθεματικού Επίδοσης των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων 1303/2013, το 2019 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με το Κράτος Μέλος επανεξετάζει τις επιδόσεις των προγραμμάτων, με αναφορά στο πλαίσιο επιδόσεων που ορίζεται στα αντίστοιχα προγράμματα και λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα που έχουν δηλωθεί στις Ετήσιες Εκθέσεις Υλοποίησης των Προγραμμάτων που υποβάλλονται κατά το έτος 2019.

Σχετικά με το ΕΠ Αττικής, με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου των οροσήμων (2018) του Πλαισίου Επίδοσης, όπως αυτά έχουν δηλωθεί στην Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης του Ε.Π. διαπιστώθηκε αποτυχία επίτευξης των τιμών των ενδιάμεσων στόχων σε δύο Άξονες Προτεραιότητας, τον Α.Π.04 και τον Α.Π.08. Ως εκ τούτου έγινε ανακατανομή του αποθεματικού επίδοσης από τους παραπάνω Άξονες Προτεραιότητας σε άλλους (ΑΠ), με επιτυχημένα Πλαίσια Επίδοσης (ενδιάμεσοι στόχοι).

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αξιολόγησης, «ο προσδιορισμός των αναπτυξιακών αναγκών, όπως επιχειρείται από το ΠΕΠ Αττικής 2014-20 λαμβάνει υπόψη του την ανάγκη συμβολής όλων των Προγραμμάτων της νέας προγραμματικής περιόδου στην Στρατηγική της Ένωσης για την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και παράλληλα ενσωματώνει της συγκεκριμένες ανάγκες της Περιφέρειας στους βασικούς τομείς που αντιστοιχούν στους Θεματικούς Στόχους του Προγράμματος».

Οι Θεματικοί Στόχοι και οι Επενδυτικές Προτεραιότητες, επιλέχθηκαν σύμφωνα με το Άρθρο 9 του Κανονισμού Γενικών Διατάξεων σε συνάφεια με τις ανάγκες της Περιφέρειας και τις ανάγκες θεματικής συγκέντρωσης. Η επιλογή των Ειδικών Στόχων, ακολουθεί τη γενική κατεύθυνση επιλογής τουλάχιστον ενός στόχου ανά Επενδυτική Προτεραιότητα. Και έτσι συνδέονται οι γενικοί στόχοι της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» με τις ανάγκες και τα ιδιαίτερα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Αττικής. Επίσης, κάθε Ειδικός Στόχος του Ε.Π. αντιστοιχίζεται με έναν δείκτη αποτελέσματος με σκοπό την κατανόηση του προβλήματος του οποίου επιδιώκεται η αντιμετώπιση και η δυνατότητα μέτρησης της μεταβολής που επιφέρουν οι Παρεμβάσεις. Επιπλέον κάθε Επενδυτική Προτεραιότητα και Ειδικός Στόχος αντιστοιχίζεται με Κατηγορία Παρέμβασης, δηλαδή με Παρεμβάσεις που επιλέγονται ως κατάλληλες για να εξυπηρετήσουν τους Ειδικούς Στόχους που έχουν τεθεί και να συμβάλλουν στην επίτευξη των ποσοτικών αποτελεσμάτων. Τέλος, κάθε Άξονας Προτεραιότητας του Προγράμματος είναι μονοταμειακός, δηλαδή έκαστος Άξονας χρηματοδοτείται είτε από το Ε.Τ.Π.Α., είτε από το Ε.Κ.Τ., διευκολύνοντας έτσι την σαφήνεια

της Λογικής της Παρέμβασης και τον προσδιορισμό των στόχων ανά Ειδικό Στόχο και Ταμείο. Αντίστοιχα, σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας αντιστοιχεί ένας μόνο Θεματικός Στόχος.

6.4.1 Εξέταση της επικαιρότητας της Λογικής της Παρέμβασης

Από την περίοδο εκπόνησης της ex- Ante αξιολόγησης, της έγκρισης του Ε.Π. «Αττική» 2014 -2020, μέχρι την πρόσφατη 3^η αναθεώρηση του προγράμματος, εν όψει βέβαια μια επόμενης αναθεώρησης το επόμενο χρονικό διάστημα, όπως και μέχρι την συγγραφή της παρούσας Αξιολόγησης (Οκτώβριος 2020), οι επί μέρους παράμετροι του κοινωνικοοικονομικού πλαισίου έχουν διαφοροποιηθεί σε ορισμένες συνιστώσες, τόσο λόγω εξωγενών παραγόντων, όπως οι εξελίξεις στο οικονομικό περιβάλλον, όσο και λόγω των μεταβολών του κοινωνικοοικονομικού και εργασιακού περιβάλλοντος, με αποτέλεσμα τη μικρή διαφοροποίηση της Λογικής της Παρέμβασης. Όπως έχει ήδη αποτυπωθεί, καθοριστική ήταν το νέο πλαίσιο αναγκών που ανέκυψαν για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων που συνδέονται με την επιδημία COVID-19.

Σε κάθε περίπτωση, βάσει και πρότερης ανάλυσης, προκύπτει ότι η συνολική συνάφεια του προγράμματος σε σχέση με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες του Ε.Π που εξυπηρετούνται, ανέρχεται στο 86%. Το ποσοστό προκύπτει από το μέσο όρο των τιμών των τριών (3) αναπτυξιακών προτεραιοτήτων και αξιολογείται ως ιδιαίτερα υψηλό. Επιπρόσθετα, πρόκυψε ότι το σύνολο των αναγκών (34 υφιστάμενες και 11 νέες), αξιολογείται ως υψηλής επικαιρότητας, βάσει και της τεκμηρίωσης που έχει παρουσιαστεί.

6.4.2 Εξέταση της κατανομής των πόρων του Ε.Π. στις Θεματικές Συγκεντρώσεις της Λογικής της Παρέμβασης

Για την εξέταση της τήρησης της κατανομής των πόρων, σύμφωνα με την Λογική της Παρέμβασης του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020, χρησιμοποιείται Πίνακας Εξέτασης κατανομής του Π/Υ, ο οποίος τροφοδοτείται από τα οικονομικά στοιχεία των προσκλήσεων και των επιλέξιμων δαπανών που έχουν καταγραφεί, έως το χρονικό σημείο αναφοράς άντλησης στοιχείων από το ΟΠΣ (30.09.2020). Στον εν λόγω Πίνακα, ελέγχεται η υπέρβαση της θεματικής συγκέντρωσης για τους τομείς 'Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης', 'Κοινωνική συνοχή/ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς', 'Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή / βιώσιμη ανάπτυξη' και 'Ολοκληρωμένες δράσεις για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη', σε δύο επίπεδα, στο επίπεδο προϋπολογισμού των προσκλήσεων και στο επίπεδο προϋπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών ανά τομέα, αποδίδοντας τα αντίστοιχα ποσοστά ως προς τον συνολικό Π/Υ του Ε.Π. Ο έλεγχος της υπέρβασης στα δύο επίπεδα αποτυπώνεται στις αντίστοιχες στήλες στον Πίνακα με 'ΝΑΙ' ή 'ΟΧΙ'.

Πίνακας 100: Εξέταση Θεματικής Συγκέντρωσης των πόρων της Λογικής της Παρέμβασης στο Ε.Π.

α/α	Θεματική Συγκέντρωση	Κατανομή Πόρων (%) Ε.Π.	Επ.Π.	Π/Υ Προσκλήσεων	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	Σύνολο (€) Θεματικής Συγκέντρωσης στο ΕΠ	Έλεγχος Κατανομής Πόρων βάσει Προσκλήσεων (%)	Έλεγχος Υπέρβασης	Έλεγχος Κατανομής Πόρων βάσει Δαπανών (%)	Έλεγχος Υπέρβασης
1	2	3	5		6	8	7		9	
1	Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) / «έξυπνη ανάπτυξη»	17,36%	1a	17.200.000,00€	4.027.147,00€	178.664.123,00€	107%	ΝΑΙ	45%	ΟΧΙ
			1b	2.690.000,00€	0,00 €					
			2b	500.000,00€	0,00 €					
			2c	34.623.820,82 €	30.538.746,00 €					
			3a	31.527.000,00 €	3.335.783,00 €					
			3c	65.500.000,00 €	39.859.061,00 €					
			3d	18.800.000,00 €	1.106.160,00 €					
			8iii	7.189.000,00 €	0,00 €					
			8v	12.681.000,00 €	1.302.000,00 €					
2	Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή / «βιώσιμη ανάπτυξη»	42,60%	4b	0,00 €	0,00 €	438.525.565,00€	163%	ΝΑΙ	51%	ΟΧΙ
			4c	91.267.288,00€	11.949.105,00 €					
			4g	0,00 €	0,00 €					
			5a	104.247.000,00€	72.715.953,00€					
			6a	88.282.000,00€	14.138.022,00€					
			6b	43.958.000,00€	24.614.262,00€					
			6c	66.983.000,00€	22.897.836,00€					
			6e	30.181.367,41€	2.621.024,00 €					
			7a	113.900.000,00€	5.147.718,00 €					
			7b	43.000.000,00€	20.826.107,00 €					
			7c	129.700.000,00€	47.449.215,00 €					
			7e	5.382.185,00€	0,00 €					

α/α	Θεματική Συγκέντρωση	Κατανομή Πόρων (%) Ε.Π.	Επ.Π.	Π/Υ Προσκλήσεων	Επιλέξιμες Δαπάνες (€)	Σύνολο (€) Θεματικής Συγκέντρωσης στο ΕΠ	Έλεγχος Κατανομής Πόρων βάσει Προσκλήσεων (%)	Έλεγχος Υπέρβασης	Έλεγχος Κατανομής Πόρων βάσει Δαπανών (%)	Έλεγχος Υπέρβασης
3	Κοινωνική Συνοχή / «ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς»	40,04%	9i	107.710.888,00€	73.352.110,00 €	412.085.515,00€	142%	ΝΑΙ	39%	ΟΧΙ
			9ii	22.956.960,00€	11.866.724,00€					
			9iii	57.400.610,50€	31.488.353,00€					
			9iv	204.059.300,00€	17.153.425,00€					
			9v	2.500.000,00	0,00 €					
			9a	109.020.545,00€	11.611.603,00€					
			10a	80.465.000,00€	17.029.688,00€					
4	Ολοκληρωμένες δράσεις για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη	25,12%	1b, 2b, 2c, 3a, 3c, 3d, 8iii, 8v, 4c, 4g, 5a, 6a, 6b, 6c, 6e, 9i, 9ii, 9iii, 9iv, 9v, 9a, 10a	209.151.875,40€	6.024.302,36€	258.522.448,00€	80,9%	ΟΧΙ	2,3%	ΟΧΙ

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Από την ανάλυση του ανωτέρω Πίνακα, διαπιστώνονται τα εξής:

Για τον τομέα 'Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) / «έξυπνη ανάπτυξη»', το ποσοστό κατανομής ως προς τη Θεματική Συγκέντρωση του ΕΠ είναι 17,36%, το οποίο αντιστοιχεί σε 178.664.123,00€. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των ενεργών προσκλήσεων καταλήγει σε 107% καταδεικνύοντάς υπέρβαση σε σχέση με την κατανομή της Θεματικής Συγκέντρωσης. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των Δαπανών αντιστοιχεί σε 45%, επίδοση που ερμηνεύεται ως μη υπέρβαση σε σχέση με την κατανομή της Θεματικής Συγκέντρωσης. Συνεπώς, εντοπίζεται υπέρβαση της Θεματικής Συγκέντρωσης στον τομέα μόνο ως προς τον συνολικό Π/Υ των προσκλήσεων.

Για τον τομέα 'Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή / «βιώσιμη ανάπτυξη»', το ποσοστό κατανομής ως προς τη Θεματική Συγκέντρωση του ΕΠ είναι 42,60%, το οποίο αντιστοιχεί σε 438.525.565,00€. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των ενεργών προσκλήσεων καταλήγει σε 163% καταδεικνύοντάς υπέρβαση σε σχέση με την κατανομή της Θεματικής Συγκέντρωσης. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των Δαπανών αντιστοιχεί σε 51%, επίδοση που ερμηνεύεται ως μη υπέρβαση σε σχέση με το ποσοστό της Θεματικής Συγκέντρωσης. Συνεπώς, εντοπίζεται υπέρβαση της Θεματικής Συγκέντρωσης στον τομέα μόνο ως προς τον συνολικό Π/Υ των προσκλήσεων.

Για τον τομέα 'Κοινωνική Συνοχή / «ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς»', το ποσοστό κατανομής ως προς τη Θεματική Συγκέντρωση του ΕΠ είναι 40,04%, το οποίο αντιστοιχεί σε 412.085.515,00€. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των ενεργών προσκλήσεων καταλήγει σε 142% καταδεικνύοντάς υπέρβαση σε σχέση με την κατανομή της Θεματικής Συγκέντρωσης. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των Δαπανών αντιστοιχεί σε 39%, επίδοση που ερμηνεύεται ως μη υπέρβαση σε σχέση με το ποσοστό της Θεματικής Συγκέντρωσης. Συνεπώς, εντοπίζεται υπέρβαση της Θεματικής Συγκέντρωσης στον τομέα μόνο ως προς τον συνολικό Π/Υ των προσκλήσεων.

Τέλος, για τον τομέα 'Ολοκληρωμένες δράσεις για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη»', το ποσοστό κατανομής ως προς τη Θεματική Συγκέντρωση του ΕΠ είναι 25,12%, το οποίο αντιστοιχεί σε 258.522.448,00€. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των ενεργών προσκλήσεων καταλήγει σε 80,9% καταδεικνύοντάς μη υπέρβαση σε σχέση με την κατανομή της Θεματικής Συγκέντρωσης. Ο έλεγχος κατανομής πόρων βάσει των Δαπανών αντιστοιχεί σε 2,3%, επίδοση που ερμηνεύεται ως μη υπέρβαση σε σχέση με το ποσοστό της Θεματικής Συγκέντρωσης. Συνεπώς, εντοπίζεται μη υπέρβαση της Θεματικής Συγκέντρωσης στον τομέα ως προς τον συνολικό Π/Υ των προσκλήσεων, αλλά και των δαπανών.

Στο σημείο αυτό, πρέπει ωστόσο να καταγραφεί ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό της Ε.Ε. 2020/558 της 23^{ης} Απριλίου 2020, προκειμένου να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να αναπτύξουν γρήγορα διαθέσιμους πόρους για να ανταποκριθούν στο ξέσπασμα του COVID-19 και λαμβάνοντας υπόψη ότι, δεδομένου του προχωρημένου σταδίου εφαρμογής της περιόδου προγραμματισμού 2014-2020, η ανακατανομή πόρων μπορεί να αφορά μόνο τους διαθέσιμους πόρους για προγραμματισμό για το έτος 2020, δικαιολογείται και εξαιρεί, σε εξαιρετική βάση, τα κράτη μέλη από την ανάγκη συμμόρφωσης με τις θεματικές απαιτήσεις συγκέντρωσης για το υπόλοιπο της περιόδου προγραμματισμού. Επίσης, ο ίδιος Κανονισμός

αναφέρει ότι κατά παρέκκλιση από το άρθρο 18 του παρόντος κανονισμού και τους ειδικούς κανονισμούς του Ταμείου, χρηματοδοτικές πιστώσεις παρατίθενται στα αιτήματα για τροποποιήσεις προγράμματος που υποβάλλονται ή μεταφορές που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 5 του παρόντος. Ο κανονισμός, στις 24 Απριλίου 2020 ή μετά, δεν υπόκειται στις απαιτήσεις σχετικά με τη θεματική συγκέντρωση που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό ή τους ειδικούς κανονισμούς για το Ταμείο.

6.4.3 Πορεία Επίτευξης Δεικτών – συμβολή στη Λογική της Παρέμβασης του Ε.Π. (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ)

Στους επόμενους τέσσερεις (4) Πίνακες γίνεται εκτίμηση για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών αποτελεσμάτων (επιχειρησιακών και πρόσθετων), σύμφωνα με τα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τη Θεματική Συγκέντρωση της Λογικής της Παρέμβασης. Στη στήλη οκτώ (8) συμπληρώνεται με 'ΝΑΙ' όταν εκτιμάται ή επίτευξη του δείκτη, με 'ΟΧΙ' όταν εκτιμάται ή μη επίτευξη του δείκτη και με 'Ανεπαρκή δεδομένα' όταν δεν είναι δυνατή η εκτίμηση της επίτευξης ή μη του στόχου του δείκτη, καθώς στη χρονική φάση συγγραφής της μελέτης (Οκτώβριος 2020) δεν υπάρχουν ικανά διαθέσιμα δεδομένα που να βοηθούν στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Αναφορικά με την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, είναι συνδεδεμένοι εννέα (9) δείκτες αποτελέσματος από εννέα (9) αντίστοιχα Επενδυτικές Προτεραιότητες και είναι οι δείκτες T3293, T3211, T3221, T3222, T3231, T3232, T3233, T3281 και T3282. Στον κάτωθι Πίνακα αποτυπώνεται η Εκτίμηση Επίτευξης τους για το έτος 2023 ως προς την συμβολή τους στη Λογική Παρέμβασης.

Πίνακας 101: Δείκτες Αποτελεσμάτων για Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης ως προς τη Λογική Παρέμβασης

Α.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.09.2020	Εκτίμηση Επίτευξης στόχου Δείκτη (2023)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	T3293	Αριθμός	2.136,00	2.500,00	-	ΝΑΙ
1	Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	T3211	% (ως ποσοστό του ΑΕΠ)	0,34	0,56	0,88	ΝΑΙ
2	Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	T3221	Ποσοστό (%)	5,80	15,00	-	ΟΧΙ
2	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	T3222	Ποσοστό (%)	5,00	40,00	45,00	ΝΑΙ
3	Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	T3231	Αριθμός	185,00	300,00	-	ΝΑΙ

Α.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.09.2020	Εκτίμηση Επίτευξης στόχου Δείκτη (2023)
3	Απασχόλησης στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενή και Γ' γενή τομέα	T3232	Αριθμός	678.710,00	810.000,00	1.005.000	ΝΑΙ
3	Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	T3233	εκατ. €, τρέχουσες τιμές	14.309,29	20.511,62	15.454,18	ΝΑΙ
8	Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	11305	Αριθμός	312	310	-	ΝΑΙ
8	Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την ενίσχυσή τους	T3282	Αριθμός	160	189	-	ΝΑΙ

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Η ανάλυση του ανωτέρω Πίνακα για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών αποτελέσματος του ΠΕΠ, λαμβάνει υπόψη τα καταγεγραμμένα στοιχεία στο ΟΠΣ, τις δευτερογενείς πηγές που αποτυπώνουν την υφιστάμενη επίδοση των δεικτών, την πορεία υλοποίησης και την απόδοση των δεικτών εκροής που συνδέονται με τους δείκτες αποτελέσματος και τους τροφοδοτούν σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας, όπως και περιπτώσεις δεικτών που έχουν ήδη ενταχθεί σε προκλήσεις οι οποίες επίκειται σύντομα να ενταχθούν.

Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος του ΠΕΠ που αντιστοιχούν στις Επενδυτικές Προτεραιότητες, οι οποίες τροφοδοτούν την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Αττικής στο πλαίσιο της Λογικής Παρέμβασης, αξιολογείται ότι όλοι οι σχετικοί δείκτες θα παρουσιάσουν επίτευξη των στόχων, εκτός από τον T3221: Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου, ο οποίος μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της αξιολόγησης δεν συνδέεται με ενταγμένα έργα ή ενεργές προσκλήσεις.

Σε σχέση με το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή, είναι συνδεδεμένοι δώδεκα (12) δείκτες αποτελέσματος από έντεκα (11) Επενδυτικές Προτεραιότητες και είναι οι δείκτες T3241, T3242, T3244, T3243, T3251, T3261, T3262, T3263, T3265, T3271, T3277 και T3272. Στον παρακάτω Πίνακα αποτυπώνεται η Εκτίμηση Επίτευξης τους για το έτος 2023 ως προς την συμβολή τους στη Λογική Παρέμβαση.

Πίνακας 102: Δείκτες Αποτελεσμάτων για Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή ως προς τη Λογική Παρέμβαση

Α.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.09.2020	Εκτίμηση Επίτευξης Δείκτη (2023)
1	2	3	4	5	6	7	8

Α.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.09.2020	Εκτίμηση Επίτευξης Δείκτη (2023)
4	Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	T3241	Σε χιλιάδες KWh	8.116.592,00	9.252.915,00	7.732.769,8	Ανεπαρκή δεδομένα
4	Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα	T3242	Σε χιλιάδες KWh	8.017.743,00	6.935.434,00	8.195.327,3	Ανεπαρκή δεδομένα
4	Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	T3244	Πλήθος κτιρίων	50,00	320,00	-	ΝΑΙ
4	Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ	T3243	MW	31,74	35,74	34,82	ΝΑΙ
5	Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	T3251	Ποσοστό	79,00	95,00	-	ΝΑΙ
6	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	T3261	%	93,0	97,0	-	ΝΑΙ
6	Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	T3262	%	89,4	95,0	90	ΝΑΙ
6	Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	T3263	Αριθμός	4.515.567,00	4.876.812,00	8.203.427	ΝΑΙ
6	Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m ³ που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης	T3265	Ημέρες/έτος	50,0	35,0	-	ΝΑΙ
7	Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	T3271	Διακινηθέντες επιβάτες κρουαζιέρας	1.302.581	2.282.728	1.098.091	ΝΑΙ
7	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	T3277	Αριθμός ατόμων	58,00	48,00	44	ΝΑΙ
7	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	T3272	Πληθυσμός	60.000,00	85.000,00	-	ΝΑΙ

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Η ανάλυση του ανωτέρω Πίνακα για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών αποτελέσματος του ΠΕΠ, λαμβάνει υπόψη τα καταγεγραμμένα στοιχεία στο ΟΠΣ, τις δευτερογενείς πηγές που αποτυπώνουν την υφιστάμενη επίδοση των δεικτών, την πορεία υλοποίησης και την απόδοση των δεικτών εκροής που συνδέονται με τους δείκτες αποτελέσματος και τους τροφοδοτούν σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας, όπως και περιπτώσεις δεικτών που έχουν ήδη ενταχθεί σε προκλήσεις οι οποίες επίκειται σύντομα να ενταχθούν.

Σε ότι αφορά τους δείκτες αποτελέσματος του ΠΕΠ που αντιστοιχούν στις Επενδυτικές Προτεραιότητες, οι οποίες τροφοδοτούν τον τομέα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή στο πλαίσιο της Λογικής Παρέμβασης, αξιολογείται ότι η πλειονότητα των δεικτών θα παρουσιάσουν επίτευξη των στόχων, εκτός από τους δείκτες T3241: Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα, και T3242: Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα, για τους οποίους δεν εντοπίζονται αρκετά δεδομένα ώστε να εξαχθεί ασφαλής εκτίμηση αξιολόγησης.

Αναφορικά με την 'Κοινωνική Συνοχή/ ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς', είναι συνδεδεμένοι έντεκα (11) δείκτες αποτελέσματος από επτά (7) Επενδυτικές Προτεραιότητες. Είναι οι δείκτες 10502, 10903, 05504, 11104, 11509, 11206, 11207, 11208, 11303, T3301 και T3300. Στον παρακάτω Πίνακα αποτυπώνεται η Εκτίμηση Επίτευξης τους για το έτος 2023 ως προς την συμβολή τους στη Λογική Παρέμβασης.

Πίνακας 103: Δείκτες Αποτελεσμάτων για 'Κοινωνική συνοχή/ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς' ως προς τη Λογική Παρέμβασης

A.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.09.2020	Εκτίμηση Επίτευξης Δείκτη (2023)
1	2	3	4	5	6	7	8
9	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	10502	Αριθμός	6.616	32.000	14.740	ΝΑΙ
9	Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	10903	Αριθμός	472	225	0	ΝΑΙ
9	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	05504	Αριθμός	0	65	6	ΝΑΙ

A.Π.	Τίτλος	Κωδικός Δείκτη	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης Ε.Π.	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης Δείκτη έως 30.09.2020	Εκτίμηση Επίτευξης Δείκτη (2023)
9	Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομα) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέσεις	11104	Αριθμός	472	30	-	ΝΑΙ
9	Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	10502	Αριθμός	5	40	68	ΝΑΙ
9	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	05504	Αριθμός	0	35	7	ΝΑΙ
9	Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	11509	Ποσοστό	5,84%	6,21%	-	Ανεπαρκή δεδομένα
	Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)	11206	Ποσοστό	0%	35%	-	ΝΑΙ
9	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια	11207	Ποσοστό	8,86%	0,32%	-	ΝΑΙ
9	Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις	11208	Ποσοστό	0%	7,94%	-	ΝΑΙ
9	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	05504	Αριθμός	0	137	7	ΝΑΙ
10	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	11303	Αριθμός	317	375	-	ΟΧΙ
10	Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	T3301	Αριθμός	6.623	8.273	8	ΝΑΙ
11	Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)	T3300	Αριθμός επισκέψεων	5.092.158	5.591.972	-	ΝΑΙ

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία

Η ανάλυση του ανωτέρω Πίνακα για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων των δεικτών αποτελέσματος του ΠΕΠ, λαμβάνει υπόψη τα καταγεγραμμένα στοιχεία στο ΟΠΣ, τις δευτερογενείς πηγές που αποτυπώνουν την υφιστάμενη επίδοση των δεικτών, την πορεία

υλοποίησης και την απόδοση των δεικτών εκροής που συνδέονται με τους δείκτες αποτελέσματος και τους τροφοδοτούν σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας, όπως και περιπτώσεις δεικτών που έχουν ήδη ενταχθεί σε προκλήσεις οι οποίες επίκειται σύντομα να ενταχθούν.

Για τους δείκτες αποτελέσματος του ΠΕΠ που αντιστοιχούν στις Επενδυτικές Προτεραιότητες, οι οποίες τροφοδοτούν τον τομέα 'Κοινωνική συνοχή/ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς' στο πλαίσιο της Λογικής Παρέμβασης, αξιολογείται ότι η πλειονότητα των δεικτών θα παρουσιάσουν επίτευξη των στόχων, εκτός από το δείκτη 11303: Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης, ο οποίος δεν παρουσιάζει σύνδεση με ενταγμένα έργα ή ενεργές προσκλήσεις. Στο ίδιο πλαίσιο, για το δείκτη 11509: Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ, δεν εντοπίζονται αρκετά δεδομένα ώστε να εξαχθεί ασφαλής εκτίμηση αξιολόγησης.

6.4.4 Επικαιρότητα της σύνδεσης αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις προωθούμενες δράσεις στην Λογική Παρέμβαση του Ε.Π.

Σύμφωνα με την 3η εγκύκλιο για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 η λογική της παρέμβασης ορίζει τα λογικά βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν στο σχεδιασμό ενός ΕΠ προκειμένου να δοθεί έμφαση στα αποτελέσματα και να στοχευθούν κατάλληλα οι αναπτυξιακές ανάγκες που προσδιορίστηκαν σε κάθε περιοχή. Η λογική της παρέμβασης ξεκινά από την ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών που διαμορφώνουν τη στρατηγική και η οποία αναλύεται στη συνέχεια σε χρηματοδοτικές προτεραιότητες. Σε επόμενο βήμα γίνεται η επιλογή των θεματικών στόχων και των επενδυτικών προτεραιοτήτων που έχουν οριστεί σε επίπεδο ΕΕ, η οποία θα πρέπει να είναι συνεπής με τις απαιτήσεις της θεματικής συγκέντρωσης. Η επιλογή των επενδυτικών προτεραιοτήτων οδηγεί στη δημιουργία των αξόνων προτεραιότητας με τον καθορισμό κατάλληλων ειδικών στόχων, οι οποίοι αποτελούν το αποτέλεσμα στο οποίο οι επενδυτικές προτεραιότητες θα πρέπει να συνεισφέρουν μέσα από συγκεκριμένες δράσεις. Κατά συνέπεια σε επόμενο στάδιο οι ειδικοί στόχοι οδηγούν στον ορισμό συγκεκριμένων δεικτών αποτελέσματος (result indicators) και στον καθορισμό συγκεκριμένων τιμών-στόχων, ενώ ο τύπος των δράσεων που θα επιλεγούν να χρηματοδοτηθούν οδηγεί στον ορισμό συγκεκριμένων δεικτών εκρών (output indicators) και αντίστοιχα στον καθορισμό συγκεκριμένων τιμών-στόχων. Στο πλαίσιο της παρούσας Αξιολόγησης του ΕΠ, επικαιροποιήθηκε η λογική παρέμβασης του ΕΠ, εξετάστηκε η επικαιρότητα των αναπτυξιακών αναγκών του προγράμματος λαμβάνοντας υπόψη το ευρύτερο μακροοικονομικό, κοινωνικό και θεσμικό πλαίσιο, ως έχει διαμορφωθεί και ισχύει. Επίσης, αναφέρεται ότι η διερεύνηση αυτή γίνεται αφού επικαιροποιήθηκε η συμβολή των δεικτών στην επίτευξη των στόχων της Λογικής Παρέμβασης, και επιτελέστηκε έλεγχος της κατανομής των πόρων του προγράμματος στις Θεματικές Συγκεντρώσεις της Λογικής Παρέμβασης.

Στον ακόλουθο Πίνακα εξετάζεται ουσιαστικά η επικαιρότητα και η συνεκτικότητα της Λογικής Παρέμβασης του ΕΠ Αττικής, όσον αφορά στην σύνδεση και αντιστοίχιση των επικαιροποιημένων και νέων αναπτυξιακών αναγκών, των ειδικών στόχων, των αναμενόμενων εκροών και αποτελεσμάτων, με τις δράσεις που έχουν σχεδιαστεί και προωθούνται στο ΠΕΠ, ώστε να εξυπηρετηθεί η σχετική αλληλουχία και να αντιμετωπιστούν οι εν λόγω ανάγκες. Από την ανάλυση του Πίνακα, διαπιστώνεται ότι η συνεκτικότητα της Λογικής Παρέμβασης είναι έντονη και επίκαιρη. Για την συντριπτική πλειονότητα των αναγκών αντιστοιχούν Δράσεις που να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες και να εξυπηρετούν τους Ειδικούς Στόχους. Εντούτοις, για τις ανάγκες που δεν αξιοποιείται ο κατανομημένος Π/Υ ώστε να καλυφθούν, έχει γίνει ήδη αναφορά στην ενότητα διερεύνησης επίτευξης των στόχων των δεικτών του Ε.Π. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι για τις παρακάτω Επενδυτικές Προτεραιότητες, παρότι σε αυτές έχουν ενταχθεί αναπτυξιακές ανάγκες κατά τον σχεδιασμό και την επικαιροποίηση του ΠΕΠ, δεν εντοπίζονται Δράσεις που να τις εξυπηρετούν. Οι παράθεση των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων γίνεται σε σύνδεση με τις ανάγκες που μέχρι το χρονικό σημείο συγγραφής της Αξιολόγησης (Οκτώβριος 2020) δεν καλύπτονται.

4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις - Ανάγκη 10 (Α.Π.4) Μείωση της εκπομπής αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των ΜΜΕ

4g - Προώθηση της χρήσης της συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα - Ανάγκη 12 (Α.Π.4) Αξιοποίηση της χρήσης συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης σε μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και κτηριακά συγκροτήματα

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 1 (Α.Π.1)	Ενίσχυση των υφιστάμενων δικτύων έρευνας και καινοτομίας με τις επιχειρήσεις και τα εκπαιδευτικά ερευνητικά κέντρα.	1α - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	1.α.1 - Δημιουργία δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας (E&K) σε περιφερειακό επίπεδο	SO027: Δομές στήριξης επιχειρήσεων για παραγωγή καινοτομίας SO033: Ερευνητικές υποδομές που ενισχύονται	06002: Αριθμός ερευνητικών υποδομών που ενισχύονται	T3293: Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	- ΔΡΑΣΗ 1.α.1.1 Προσθήκη νέου τριώροφου κτιρίου με υπόγειο για χρήση γραφείων – εργαστηρίων και αμφιθεάτρου του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών ΔΡΑΣΗ 1.α.1.1.2 Προσθήκη δύο Υπογείων και Επισκευή, Αποκατάσταση, Ανακαίνιση Υπάρχοντων Κτιρίων 1, 2, 3Α, 4B & 5 και Ανάπλαση Περιβάλλοντος Χώρου στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο στην Κηφισιά ΔΡΑΣΗ 1.α.1.3 Κέντρο Καινοτομίας Περιφέρειας Αττικής (ΚΕ.Κ.Π.Α.) ΔΡΑΣΗ 1.α.1.4 Ανάπτυξη Υποδομών και Δομών σε κρίσιμες περιοχές και τομείς E&K σε συμφωνία με την Υλοποίηση της RIS3 της Περιφέρειας Αττικής
Ανάγκη 2 (Α.Π.1)	Χρηματοδότηση Υποδομών Έρευνας και Καινοτομίας						
Ανάγκη 3 (Α.Π.1)	Αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων στην E&K και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στους κλάδους που ενσωματώνουν υψηλή τεχνολογία και καινοτομία	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας,	1.β.1 - Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία	CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη CO26: Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα CO27: Έρευνα, καινοτομία: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη στον τομέα της καινοτομίας ή σε έργα έρευνας και ανάπτυξης	T3211: Δαπάνη E&A των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	ΔΡΑΣΗ 1.2.1.1 Ενίσχυση των Μηχανισμών και των Επενδύσεων των Επιχειρήσεων της Περιφέρειας Αττικής για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία. ΔΡΑΣΗ 1.2.1.2 Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία. ΔΡΑΣΗ 1.β.1.1 Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής ΔΡΑΣΗ 1.2.ΕΑΤΑ.1 Κόμβος Καινοτομίας, διασύνδεσης της Έρευνας και της Επιχειρηματικότητας και Διευκόλυνσης της Αξιοποίησης των Αποτελεσμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) ΔΡΑΣΗ 1.2.1.ΕΦΔΠ Υποστήριξη για τη δημιουργία και ανάπτυξη Κοινότητας Γνώσης και Καινοτομίας για τη Γαλάζια Οικονομία (ΚΓΚ-ΓΟ) στον Πειραιά ΔΡΑΣΗ 1.2.ΑΣΔΑ.1 Ανάπτυξη και Διασύνδεση της Έρευνας και της Επιχειρηματικότητας και Διάδοση και Διευκόλυνση της Αξιοποίησης των Αποτελεσμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης στους	

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
		δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής					τομείς της Στρατηγικής της ΒΑΑ/ΟΧΕ για τις έξυπνες πόλεις, την τοπική έξυπνη οικονομία, την έξυπνη διαβίωση των πολιτών και σε έξυπνα συστήματα προσέλευσης και διαχείρισης ροών επισκεψιμότητας (e-INNO-HUB Δυτικής Αθήνας)
Ανάγκη 4 (Α.Π.2)	Ενίσχυση της ψηφιακής επιχειρηματικότητας και αύξηση αριθμού ΜΜΕ που αναπτύσσουν δραστηριότητας ηλεκτρονικού εμπορίου	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ	2.b.1 - Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ	CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις CO04: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη CO05: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη CO06: Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις) CO08: Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση		T3221: Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	ΔΡΑΣΗ 2.2.ΕΑΤΑ.1 Ψηφιακός Μετασχηματισμός επιχειρήσεων με έδρα στο Δήμο Αθηναίων ΔΡΑΣΗ 2.2.1.ΕΦΔ ΑΣΔΑ Πιλοτικές Εφαρμογές Έξυπνης πόλης στη Δυτική Αθήνα

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 5 (Α.Π.2)	Στήριξη των αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο χώρο της ψηφιακής οικονομίας και στήριξη των τεχνολογιών που συμβάλλουν στην αστικής αναζωογόνηση, στην ποιότητα ζωής και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	2.c.1 - Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης	SO007: Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται / αναβαθμίζονται	09412: Ψηφιακές εφαρμογές που αναπτύσσονται 07802: Ποσοστό του πληθυσμού που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο	T3222: Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές μεταφορών	ΔΡΑΣΗ 2.3.1.1 Εφαρμογές ΤΠΕ στους τομείς των Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 2.3.1.3 Εφαρμογές ΤΠΕ στους τομείς Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής- Εγκατάσταση Δικτύου WI-FI στις αστικές μεταφορές της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 2.3.1.4 Δράσεις ψηφιακής εκπαίδευσης και ψηφιακού εγγραμματοσμού στην Περιφέρεια Αττικής ΔΡΑΣΗ 2.3.1.5 Ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών smart cities στο Δήμο Μάνδρας Ειδυλλίας ΔΡΑΣΗ 2.3.2.1 «Ψηφιοποίηση αρχαιολογικού υλικού, υλοποίηση ψηφιακών πολυμεσικών εφαρμογών, δημιουργία νέου διαδικτυακού τόπου του Μουσείου Ακρόπολης» ΔΡΑΣΗ 2.3.3.1 Επέκταση του Εθνικού Δικτύου Τηλειατρικής (ΕΔiT) – Τμήμα 2ης ΥΠΕ σε Νησιά της Περιφέρειας Αττικής για την παροχή υπηρεσιών υγείας και ανάπτυξης συνθηκών ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας ΔΡΑΣΗ 2.3.ΕΑΤΑ.1 Διάδοση και αξιοποίηση διαδικτυακών εργαλείων για την προώθηση του προορισμού στο πλαίσιο της Έξυπνης Πόλης ΔΡΑΣΗ 2.3.ΕΦΔ.ΠΕΙΡΑΙΑ Ανάπτυξη «ευφυών» υπηρεσιών που αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής Πολιτών και Επισκεπτών της Πόλης του Πειραιά και ενισχύουν τις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες, την Ηλεκτρονική Δημοκρατία, τη Λογοδοσία και υποστηρίζουν τις Εταιρικές Σχέσεις και τον «Μηχανισμό Διακυβέρνησης» της ΟΧΕ ΔΡΑΣΗ 2.3.1.ΕΦΔ ΑΣΔΑ Διαδημοτική Διαδραστική Πύλη Έξυπνων Λειτουργιών και Υπηρεσιών προς Πολίτες. Κοινωνικά Δίκτυα και Κοινωνικούς Φορείς – Πιλοτικές Δράσεις για την Ενίαία και Συνολική Έξυπνη Διαχείριση των Αστικών Πόρων και Δυναμικών Πληροφοριών και

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

HPQN ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκροών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκροών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
							Υπηρεσιών Καθημερινότητας στη Δυτική Αθήνα ΔΡΑΣΗ 2.3.1.ΣυΔΝΑ Έξυπνες εφαρμογές ηλεκτρονικού πολιτισμού, ηλεκτρονικού τουρισμού και ενίσχυσης βιώσιμης κινητικότητας ΔΡΑΣΗ 2.3.2.ΣυΔΝΑ Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων
Ανάγκη 6 (Α.Π.3)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων.Ενθάρυνση της καινοτόμου νεανικής επιχειρηματικότητας, δημιουργία clusters	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	3.a.1 - Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)	CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις CO04: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη CO08: Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση		T3231: Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	ΔΡΑΣΗ 3.1.1.1 Προώθηση της επιχειρηματικότητας μέσω της δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής ΔΡΑΣΗ 3.1.1.2 Ενίσχυση της ίδρυσης και Λειτουργίας Νέων Τουριστικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων ΔΡΑΣΗ 3.a.ΕΑΤΑ.1 Καινοτόμες Πρωτοβουλίες / Δίκτυο προώθησης και στήριξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών "Athens Business Toolkit" Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος ΔΡΑΣΗ 3.1.1 Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Υποστήριξη για την ανάπτυξη συνεργατικών σχημάτων επιχειρήσεων στον Πειραιά ΔΡΑΣΗ 3.1.2 Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δράσεις προώθησης της επιχειρηματικότητας νεοφυών επιχειρήσεων ΔΡΑΣΗ 3.1.ΑΣΔΑ.1 Δημιουργία Θεματικών Μικρο-θερμοκοιτίδων Νέων Επιχειρήσεων στη Δυτική Αθήνα στους «τομείς» της Δημιουργικής και Πολιτιστικής Βιομηχανίας και της Ανάπτυξης των Πόλεων ως Ευφυών και Βιώσιμων Οικοσυστημάτων Διαβίωσης, Απασχόλησης, Επιχειρηματικότητας και Αναψυχής
Ανάγκη 7 (Α.Π.3)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης και μείωση της υψηλής ανεργίας των νέων. Ενίσχυση των ΜΜΕ του Β'γενή & Γ'γενή τομέα σε	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	3.c.1 - Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που		T3232: Απασχόληση στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β'γενή και Γ' γενή τομέα)	ΔΡΑΣΗ 3.3.1.1 Σύσταση Ταμείου Επιχειρηματικότητας II ΔΡΑΣΗ 3.3.1.2 Ενίσχυση πληγείσων επιχειρήσεων των Δήμων Μάνδρας Ειδυλλίας, Μεγαρέων, Ραφήνας - Πικερμίου, Μαραθώνος

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
	τομείς και κλάδους της ΠΣΕΕ.			λαμβάνουν επιχορηγήσεις CO03: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν οικονομική στήριξη πλην επιχορηγήσεων CO04: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη CO06: Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)			από τις πλημμύρες της 15.11.2017 και από τις πυρκαγιές της 23.07.2018 ΔΡΑΣΗ 3.3.1.3 Ίδρυση νέων και Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων επιχειρήσεων των πληγέντων Δήμων Μάνδρας Ειδυλλίας, Μεγαρέων, Ραφήνας Πικερμίου, Μαραθώνος ΔΡΑΣΗ 3.3.1.4 Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών Επιχειρήσεων που επλήγησαν από τον Covid-19 στην Αττική ΔΡΑΣΗ 3.3.ΕΑΤΑ.1 Υποστήριξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο χώρο του πολιτισμού ΔΡΑΣΗ 3.3.ΑΣΔΑ.1 Οριζόντιες Υπηρεσίες Στήριξης και Διάχυσης της Επιχειρηματικότητας στη Δυτική Αθήνα ΔΡΑΣΗ 3.4.ΕΑΤΑ.1 Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα αξιοποίησης Β2Β και Β2C καναλιών για τη προώθηση της οικονομίας επισκεπτών στη Αθήνα ΔΡΑΣΗ 3.3.1_3.4.2_3.4.5 Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Κέντρο Στήριξης της Επιχειρηματικότητας
Ανάγκη 8 (Α.Π.3)	Περαιτέρω στόχευση - στήριξη - ενίσχυση των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια						
Ανάγκη 9 (Α.Π.3)	Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την είσοδό τους σε νέες αγορές, διερεύνηση της εξαγωγικής βάσης της περιφερειακής οικονομίας	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας	3.d.1 - Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας	CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη CO04: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	09408: Δράσεις προώθησης και τουριστικής προβολής 05507: Μηχανισμός Στρατηγικής Πληροφόρησης και Ενημέρωσης Επιχειρήσεων T2257: Συνολικός αριθμός επιχειρήσεων που δύναται να ωφεληθούν από δράσεις	T3233: Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	ΔΡΑΣΗ 3.3.1_3.4.2_3.4.5 Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Κέντρο Στήριξης της Επιχειρηματικότητας ΔΡΑΣΗ 3.4.4. ΕΦΔ ΠΕΙΡΑΙΑ Έξυπνη πρόβλεψη, προσέλκυση, προγραμματισμός και βιώσιμη διαχείριση Αστικών Τουριστικών και Πολιτιστικών Ροών στην Πόλη του Πειραιά ΔΡΑΣΗ 3.4.ΑΣΔΑ.1 Δημιουργία «Μηχανισμού Ανάπτυξης και Προαγωγής της Επιχειρηματικότητας στη Δυτική Αθήνα» ΔΡΑΣΗ 3.4.ΚΣΕ_ΣΥΔΝΑ Κέντρο στήριξης Επιχειρηματικότητας

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
					προώθησης και τουριστικής προβολής		
Ανάγκη 10 (Α.Π.4)	Μείωση της εκπομπής αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των ΜΜΕ	4b - Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις επιχειρήσεις	4.b.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στις επιχειρήσεις	CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις CO06: Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις) CO30: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας CO34: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου		T3241: Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	Δεν εντοπίζονται σχετικές Δράσεις
Ανάγκη 11 (Α.Π.4)	Εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτίρια	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	4.c.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια	CO31: Ενεργειακή απόδοση: Αριθμός νοικοκυριών που κατατάσσονται σε καλύτερη κατηγορία ενεργειακής κατανάλωσης CO32: Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτηρίων CO34: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	01302: Εξοικονόμηση ενέργειας σε κοινόχρηστους χώρους	T3242: Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα T3244: Αριθμός Δημόσιων Κτηρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	ΔΡΑΣΗ 4.3.1.1 Παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε Δημοτικά Κτίρια ΔΡΑΣΗ 4.3.1.2 Παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε Δημόσιες Σχολικές Μονάδες της Περιφέρειας Αττικής. ΔΡΑΣΗ 4.3.1.3 Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών της Περιφέρειας Αττικής. ΔΡΑΣΗ 4.3.1.4 Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στον οδοφωτισμό των οδικών αξόνων της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 4.3.1.5 Ενεργειακή Αναβάθμιση εκπαιδευτικών κτηρίων αρμοδιότητας ΚΥΤΠ Α.Ε. ΔΡΑΣΗ 4.3.EATA.1 Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτηρίων και σχολικών συγκροτημάτων της περιοχής παρέμβασης

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκροών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκροών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
							<p>ΔΡΑΣΗ 4.3.1. ΕΦΔΠ Αναβάθμιση της Ενεργειακής Αποδοτικότητας Δημοτικών και άλλων Εμβληματικών Κτιρίων Υψηλής Επισκεψιμότητας στην Πόλη του Πειραιά.</p> <p>ΔΡΑΣΗ 4.3.ΑΣΔΑ.1 Βελτίωση της Ενεργειακής Αποδοτικότητας σε Υφιστάμενα Δημόσια Κτίρια στη Δυτική Αθήνα (Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν στην κεντρική Δημόσια Διοίκηση, άρθρο 5 Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 4.3.ΑΣΔΑ.2 Ενεργειακή αναβάθμιση κεντρικού Κτιρίου Συγκροτήματος ΒΙΟΧΡΩΜ</p> <p>ΔΡΑΣΗ 4.3.ΑΣΔΑ.3 Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα, Βιοκλιματική Αναβάθμιση του Ελεύθερου Δημόσιου (κοινόχρηστου) Χώρου και Εξοικονόμηση Ενέργειας στο Αστικό περιβάλλον.</p> <p>ΔΡΑΣΗ 4.3.ΑΣΔΑ.4 Πιλοτικό Δίκτυο Σταθμών Φόρτισης Ηλεκτρικών Αυτοκινήτων στη Δυτική Αθήνα</p> <p>ΔΡΑΣΗ 4.3.ΑΣΔΑ.5 Αναβάθμιση του Δημόσιου Χώρου και Εξοικονόμηση Ενέργειας στο Αστικό περιβάλλον.</p> <p>ΔΡΑΣΗ 4.3. 1.ΣΥΔΝΑ Βιοκλιματικές αναβαθμίσεις σε επιλεγμένα δημοτικά κτίρια</p>
Ανάγκη 12 (Α.Π.4)	Αξιοποίηση της χρήσης συμπαγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης σε μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις και κτηριακά συγκροτήματα	4g - Προώθηση της χρήσης της συμπαγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού με υψηλή απόδοση βάσει της ζήτησης για χρήσιμη θερμότητα	4.g.1 - Αύξηση της χρήσης μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον για την παραγωγή Ενέργειας	CO30: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Πρόσθετη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας CO34: Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου		T3243: Εγκατεστημένη ισχύς ΣΗΘΥΑ	Δεν εντοπίζονται σχετικές Δράσεις

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκροών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκροών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 13 (Α.Π.5)	Μείωση του κινδύνου των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών στο περιβάλλον. Άρση των αυξημένων κινδύνων από πλημμύρες.	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	5.a.1 - Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον	CO20: Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα CO23: Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	08702: Αριθμός πυροσβεστικών οχημάτων 08710: Αριθμός Σχεδίων Δράσης που εκπονούνται εφαρμόζονται 08714: Αριθμός Δράσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής πυρκαγιές πλημμύρες σεισμοί κλπ 08715: Δράσεις για την παρακολούθηση του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής και την ενημέρωση των πολιτών	T3251: Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	ΔΡΑΣΗ 5.1.1.1 Δράσεις υποστήριξης πυροσβεστικής υπηρεσίας ΔΡΑΣΗ 5.a. ΕΑΤΑ.1 Βελτίωση δεδομένων και βιοκλιματικών δεικτών της περιοχής παρέμβασης με στόχο την προσαρμογή σε μέτρα για την κλιματική αλλαγή ΔΡΑΣΗ 5.1.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Πιλοτικός Μηχανισμός Ενημέρωσης, Πρόληψης, Διαχείρισης και ευαισθητοποίησης κλιματικών κινδύνων στο Αστικό περιβάλλον του Γειραιά ΔΡΑΣΗ 5.1.1.2 Δημιουργία υποδομών και υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη πλημμυρικών συμβάντων με στόχο την αντιπλημμυρική προστασία και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος της Αττικής ΔΡΑΣΗ 5.1.1.3 Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Αττικής. ΔΡΑΣΗ 5.1.1.4 Προμήθεια μηχανημάτων και εξοπλισμού στο πλαίσιο υποστήριξης του Σχεδίου «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» ΔΡΑΣΗ 5.1.1.5 Μικρές και τοπικές κλίμακας δράσεις προστασίας, προβολής και ανάδειξης προστατευόμενων περιοχών στην Περιφέρεια Αττικής ΔΡΑΣΗ 5.1.ΑΣΔΑ.1 Πρόληψη πλημμυρικών φαινομένων και διασφάλιση της βιωσιμότητας των παρεμβάσεων Αστικής Αναζωογόνησης στις περιοχές της Δυτικής Αθήνας που επηρεάζονται από τους Ορεινούς Όγκους, τα ρέματα εντός του αστικού ιστού κ.λπ. ΔΡΑΣΗ 5.1.ΑΣΔΑ.2 Διαδημοτικό Δίκτυο Πολιτικής Προστασίας στη Δυτική Αθήνα

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 14 (Α.Π.6)	Αποτελεσματική, ορθολογική διαχείριση αποβλήτων						ΔΡΑΣΗ 6.1.1.1 "Συμπλήρωση και ολοκλήρωση δικτύων ακαθάρτων σε οικισμούς Γ' Κατηγορίας Οδηγίας – Ολοκλήρωση Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων Περιφέρειας Αττικής - Επαναχρησιμοποίηση Λυμάτων από υφιστάμενες ΕΕΛ"
Ανάγκη 15 (Α.Π.6)	Παρακολούθηση υλοποίησης του Περιβαλλοντικού Κεκτημένου (Στερεά vs Υγρά Απόβλητα)	6α - Επενδύσεις στον τομέα των αποβλήτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	6.α.1 - Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα	CO19: Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων SO017: Ποσότητα Βιοαποδομήσιμων Αστικών Αποβλήτων (BAA) που εκτρέπεται από χώρους ταφής	01701: Ποσότητα BAA που εκτρέπεται από χώρους ταφής 01703: Αστικά Στερεά Απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση 01702: Κλάσμα χωριστά συλλεγμένων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα και βιοαπόβλητα) 01704: Βιοαποδομήσιμα αστικά απόβλητα BAA που εκτρέπονται από την ταφή	T3261: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων T3264: Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (BAA) που εκτρέπονται από την ταφή	ΔΡΑΣΗ 6.1.1.2 "ΣΥΛΛΟΓΗ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΡΩΠΙΑΣ – ΠΑΙΑΝΙΑΣ (ΦΑΣΗ Β') (ΑΝΕΝΕΡΓΗ, ΜΕΤΑΦΕΡΘΗΚΕ ΣΤΟ ΤΣ)" ΔΡΑΣΗ 6.1.1.3 Ανάπτυξη της διακριτής συλλογής ανακύκλωσης και ανάκτησης βιοαποβλήτων ΔΡΑΣΗ 6.1.1.4 Αποχέτευση αστικών λυμάτων Καπανδριπίου ΔΡΑΣΗ 6.α. ΕΑΤΑ.1 Δράσεις ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων στην περιοχή παρέμβασης της ΟΧΕ Αθήνας ΔΡΑΣΗ 6.1.1.Ε. Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Ανάπτυξη Πιλοτικών ενεργειών πρόληψης της δημιουργίας απορριμμάτων και διαχείριση βιοαποβλήτων στο Δήμο Πειραιά. ΔΡΑΣΗ 6.1.2.1 Ολοκληρωμένη (αποκεντρωμένη) Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε νησιά και σε μικρούς / απομακρυσμένους οικισμούς της Περιφέρειας Αττικής (Ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας ΑΣΑ Κυθήρων, Εγκαταστάσεις διαχείρισης σε άλλα νησιά της Περιφέρειας). ΔΡΑΣΗ 6.1.ΣυΔΝΑ Πρόληψη - αξιοποίηση αποβλήτων τροφών στον τομέα της εστίασης
Ανάγκη 16 (Α.Π.6)	Αναγκαιότητα υλοποίησης στοχευόμενων υποδομών ύδρευσης κυρίως στα νησιά	6β - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν	6.β.1 - Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό	CO18 Ύδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	2101: Ενημερωμένες Ταυτότητες Παραλιών	T3262: Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	ΔΡΑΣΗ 6.2.1.1 Εφαρμογή συστημάτων επεξεργασίας νερού και νέα δίκτυα ύδρευσης για την ικανοποίηση αναγκών σε νη-σιωτικές ή παράκτιες περιοχές της Αττικής με ειδικές τοπικές και κλιματικές συνθήκες και προβλήματα (ποιοτικά και ποσοτικά) σε πόσιμο νερό

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
		προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις					ΔΡΑΣΗ 6.2.1.2 Παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ ΔΡΑΣΗ 6.2.1.3 Εφαρμογή συστημάτων επεξεργασίας νερού και νέα δίκτυα ύδρευσης για την ικανοποίηση αναγκών σε νησιώτικες περιοχές της Αττικής με προβλήματα (ποιοτικά και ποσοτικά) σε πόσιμο νερό – έργα δικτύων ύδρευσης και συστήματα επεξεργασίας νερού
Ανάγκη 17 (Α.Π.6)	Ανάγκη ανάδειξης πολιτιστικών πόλων και αναβάθμιση τουριστικών υποδομών για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της Αττικής. Ανάγκη αναβάθμιση της Αθήνας ως αναγνωρισμένο διεθνώς τουριστικού προορισμού πολλαπλών ενδιαφερόντων.	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	6.c.1 - Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας	CO09: Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	09403: Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων σε εκδηλώσεις πολιτιστικού περιεχομένου (Φεστιβάλ, εκθέσεις σύγχρονου πολιτισμού κ.τ.λ.) 09405: Δράσεις αξιοποίησης και ανάδειξης φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	T3263: Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	ΔΡΑΣΗ 6.3.1.1 Ενίσχυση Πολιτιστικών Υποδομών (Μουσεία) Περιφέρειας Αττικής – Τμηματοποιημένες Πράξεις ΔΡΑΣΗ 6.3.1.2 Ανάπτυξη και Προβολή δημόσιων τουριστικών και πολιτιστικών κεφαλαίων μέσω δράσεων σύγχρονου πολιτισμού ΔΡΑΣΗ 6.3.1.3 Ενίσχυση Πολιτιστικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής – Μεταφερόμενη Πράξη ΔΡΑΣΗ 6.3.1.4 (*) Ανάδειξη – Αξιοποίηση Αστικών «Τοποσμήμων» στην Περιφέρειας Αττικής – Τμηματοποιημένη (phasing) Πράξη: «ΣΕΡΑΦΕΙΟ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ – ΑΘΛΗΤΙΚΟ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ» ΔΡΑΣΗ 6.3.1.5 Ενίσχυση και Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού μητροπολιτικής εμβέλειας Περιφέρειας Αττικής. ΔΡΑΣΗ 6.3.ΑΣΔΑ.1 Δημιουργία και Αναβάθμιση Υποδομών Πολιτισμού που συμβάλλουν στην Ενίσχυση της Μητροπολιτικότητας και στη Διαφοροποίηση της Οικονομίας της Δυτικής Αθήνας ΔΡΑΣΗ 6.3.ΑΣΔΑ.2 Αποκατάσταση και ανάδειξη κεντρικού Κτήριου συγκροτήματος ΒΙΟΧΡΩΜ για τη φιλοξενία Εκολλαπτηρίου Επιχειρηματικών Ιδεών και Προετοιμασίας Δημιουργίας Νέων και Νεοφυών Επιχειρήσεων στους Τομείς του

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκροών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκροών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
							<p>Πολιτισμού και της Δημιουργικής Βιομηχανίας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.ΑΣΔΑ.3 Δημιουργία και Αναβάθμιση Υποδομών Πολιτισμού που συμβάλλουν στην Ενίσχυση της Μητροπολιτικότητας της Δυτικής Αθήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.ΑΣΔΑ.4 Δημιουργία και Αναβάθμιση Υποδομών Πολιτισμού της Δυτικής Αθήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.ΕΑΤΑ.1 Ανάπτυξη και Προβολή της Τουριστικής και Πολιτιστικής Ταυτότητας της Αθήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.ΕΑΤΑ.2 Αποκατάσταση, ανάδειξη και προβολή Υπαίθριων Γλυπτών Μνημείων Τέχνης του κέντρου των Αθηνών</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.ΣυΔΝΑ Πολιτιστικές εκδηλώσεις και δράσεις</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.1. ΕΦΔ ΠΕΙΡΑΙΑ Αξιοποίηση και Ψηφιακή - Διαδραστική Ανάδειξη των Ιστορικών Αρχείων των Πολιτιστικών Φορέων της Πόλης του Πειραιά σε ένα ενιαίο και σύγχρονο Πολιτιστικό, Δημιουργικό και Εκπαιδευτικό Προϊόν</p> <p>6.3.2.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Πολιτιστικές Ημέρες και Διαδρομές Θάλασσας Δήμου Πειραιά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.3.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Διαμόρφωση πύλης εισόδου στον Πειραιά για επισκέπτες της κρουαζιέρα. Ανάδειξη κεντρικής και πολιτιστικής διαδρομής με παρεμβάσεις στο δημόσιο χώρο.</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.4. ΕΦΔ ΠΕΙΡΑΙΑ «Προορισμός Πειραιάς» (Destination Piraeus): Ολοκληρωμένη Διαχείριση και Τοποθέτηση / Προώθηση της Πόλης του Πειραιά ως Διεθνούς Εμβέλειας Τουριστικού, Πολιτιστικού και Επιχειρηματικού Προορισμού (Piraeus Place Branding & Management) - Έξυπνη Πρόβλεψη, Προσέλκυση, Προγραμματισμός και Βιώσιμη Διαχείριση Αστικών Τουριστικών Ροών</p>

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 18 (Α.Π.6)	Ανάγκη αναζωογόνησης του αστικού περιβάλλοντος σε περιοχές της Αττικής που παρατηρούνται περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα.	6ε - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	6.ε.1 - Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ	CO37: Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης CO38: Αστική ανάπτυξη: Δημιουργία ή ανάπτυξη υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές SO025: Μήκος δικτύου ποδηλατοδρόμων / μονοπατιών		T3265: Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια συγκέντρωση ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 μg/m3 που καταγράφεται σε σταθμό μέτρησης	ΔΡΑΣΗ 6.5.ΑΣΔΑ.1 Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και της Ποιότητας Ζωής σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Δυτικής Αθήνας ΔΡΑΣΗ 6.5.ΑΣΔΑ.2 Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Δυτικής Αθήνας ΔΡΑΣΗ 6.5.ΕΑΤΑ.1 Σχέδιο δράσεων για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας στην περιοχή παρέμβασης (Δημιουργία ποδηλατικών διαδρομών) ΔΡΑΣΗ 6.5.ΕΑΤΑ.2 Βελτίωση και αποκατάσταση Υπερπικτού Άξονα Οδού Αιγαίου - Κρήτης ΔΡΑΣΗ 6.5.ΕΑΤΑ.3 Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επιλεγμένη περιοχή του Κέντρου της Αθήνας ΔΡΑΣΗ 6.5.ΕΑΤΑ.4 Αναβάθμιση υποδομών Εθνικού Κήπου ΔΡΑΣΗ 6.5.ΕΑΤΑ.5 Ανάπλαση πλατείας Αγίου Παντελεήμονος και διαπλάτυνση πεζοδρομίων οδών Πιπίνου, Αλκιβιάδου και Αγορακρίτου (6η Δ.Κ.) ΔΡΑΣΗ 6.5.1. ΕΦΔ ΠΕΙΡΑΙΑ Στοχευμένες παρεμβάσεις αστικής αναβάθμισης και αναζωογόνησης για τη βελτίωση της καθημερινότητας και της κινητικότητας των Πολιτών και τη διάχυση των ροών επισκεψιμότητας στην Πόλη του Πειραιά ΔΡΑΣΗ 6.5.4.ΕΦΔ ΠΕΙΡΑΙΑ Έξυπνες Γειτονίες στον Πειραιά (Τεχνολογικές μικρο-υποδομές και εφαρμογές έξυπνης πόλης σε κοινωνική και αστική μικροκλίμακα)

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 19 (Α.Π.7)	Αναγκαιότητα συμπλήρωσης των υποδομών εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων, αλλά και η αντιμετώπιση της διαχείρισης των αυξημένων ροών των επισκεπτών στον Πειραιά και στην Αθήνα.	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔΜ	7.a.1 - Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιανατολικής Μεσογείου	T3275: Θέσεις ελλιμενισμού που δημιουργούνται		T3271: Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	ΔΡΑΣΗ 7.1.1.1 Επέκταση βασικών λιμενικών υποδομών υποδοχής και εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι του Πειραιά
Ανάγκη 20 (Α.Π.7)	Αναβάθμιση στοχευόμενων περιφερειακών οδικών αξόνων και βελτίωση της οδικής ασφάλειας στην Αττική	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔΜ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	7.b.1 - Βελτίωση της οδικής ασφάλειας	SO022 Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών	03402: Ενέργειες οδικής ασφάλειας 03404: Θύματα (νεκροί & τραυματίες σε τροχαία ατυχήματα)	T3277: Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	ΔΡΑΣΗ 7.2.1.1 Παρεμβάσεις για την Οδική Ασφάλεια και την μείωση των τροχαίων ατυχημάτων με θύματα πεζούς σε λεωφόρους ταχείας κυκλοφορίας (πεζογέφυρες) ΔΡΑΣΗ 7.2.1.2 Εξοπλισμός των Υπηρεσιών Τροχαίας για την παροχή ενεργητικής ασφάλειας στους χρήστες οδικού δικτύου στην Περιφέρεια Αττικής. ΔΡΑΣΗ 7.2.1.3 Βελτίωση χάραξης και διαπλάτυνση της Π.Ε.Ο. Αθηνών-Θηβών στο Τμήμα Μάνδρα-Οινόη (Α' Τμήμα)
Ανάγκη 21 (Α.Π.7)	Αύξηση του μεριδίου των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς στις μετακινήσεις του πληθυσμού.	7c - Ανάπτυξη και βελτίωση φιλικών προς το περιβάλλον και με χαμηλές εκπομπές άνθρακα συστημάτων μεταφορών (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συστήματα χαμηλού θορύβου), συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των αερολιμενικών υποδομών, με σκοπό την προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας	7.c.1 - Ανάπτυξη και επέκταση βιώσιμων και περιβαλλοντικά φιλικών αστικών μεταφορών (Τράμ και λοιπών καθαρών επιφανειακών μέσων) στην Αττική	CO15: Αστικές συγκοινωνίες: Συνολικό μήκος νέων ή βελτιωμένων γραμμών τραμ και μετρό SO003: Πλήθος οχημάτων/Εξοπλισμού	04302: Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς 04305: Υποστηρικτικές υποδομές αναγκαίες για τη λειτουργία μέσω σταθερής τροχιάς	T3272: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	ΔΡΑΣΗ 7.3.1.1 Δυτική Επέκταση του ΤΡΑΜ προς Πειραιά – Β' ΦΑΣΗ ΔΡΑΣΗ 7.3.1.2 Μείωση του Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος του Στόλου Λεωφορέων του ΟΑΣΑ και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχόμενων Υπηρεσιών των Δημοσίων Συγκοινωνιών στην Μητροπολιτική Αθήνα ΔΡΑΣΗ 7.3.1.3 Επέκταση αμαξοστασίου ΤΡΑΜ στο Ελληνικό

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
Ανάγκη 22 (Α.Π.7)	Ανάπτυξη του δικτύου Φυσικού Αερίου στην Αττική	7ε - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	7.e.1 – Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές	SO010: Δίκτυο φυσικού αερίου		T3273: Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές	ΔΡΑΣΗ 7.5.1.1 Ανάπτυξη Δικτύων Φυσικού Αερίου Περιφέρειας Αττικής
Ανάγκη 23 (Α.Π.8)	Δημιουργία νέων και βιώσιμων θέσεων απασχόλησης στη Περιφέρεια.	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	8iii1 - Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης	11304: Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων		11305: Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	ΔΡΑΣΗ 8.3.ΕΑΤΑ.1. Υποστήριξη της Εκκόλαψης Νέων Επιχειρήσεων σε κλάδους της RIS ΔΡΑΣΗ 8.3.1.ΕΦΔΠ Ίδρυση νέων επιχειρήσεων σε εταιρικό ή ατομικό επίπεδο, ιδίως στους τομείς της ΠΣΕΕ Αττικής ΔΡΑΣΗ 8.3.ΑΣΔΑ.1. Ανάπτυξη Οικοσυστήματος Ενδυνάμωσης των εν δυνάμει Επιχειρηματιών και Προώθησης της Δημιουργίας Νέων Καινοτόμων μικρο-Επιχειρήσεων στη Δυτική Αθήνα, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 8.3.ΣυΔΝΑ.1. Φυτώρια νέων ιδεών - σχολεία Επιχειρηματικότητας
Ανάγκη 24 (Α.Π.8)	Στήριξη των ανέργων / Προώθηση στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας / Κοινωνικής Εργασίας						
Ανάγκη 25 (Α.Π.8)	Προσαρμογή των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και των επιχειρήσεων σε νέους τομείς και οικονομικούς κλάδους για την μεταστροφή του αναπτυξιακού προτύπου της Περιφέρειας.	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	8.ν.1 - Εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης σε επιχειρησιακό και συλλογικό επίπεδο και προσαρμογή επιχειρήσεων και εργαζομένων στις αλλαγές	CO23: Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας) SO007: Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται / αναβαθμίζονται	05507: Μηχανισμός Στρατηγικής Πληροφόρησης και Ενημέρωσης Επιχειρήσεων	T3282: Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή λειτουργία τους μετά την ενίσχυση	ΔΡΑΣΗ 8.5.1.1 Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας εργαζομένων στο νέο αναπτυξιακό πρότυπο της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 8.5.1.ΕΦΔΠ Στήριξη της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων του Πειραιά και των εργαζομένων σε αυτές στο πλαίσιο Ειδικών Στρατηγικών Βελτίωσης / Ανάδειξης Βιώσιμων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων, ιδίως στους Τομείς της ΠΣΕΕ ΔΡΑΣΗ 8.5.ΑΣΔΑ.1 Παρατηρητήριο Αναδιάρθρωσης και Προσαρμοστικότητας των Επιχειρήσεων και των Εργαζομένων της Δυτικής Αθήνας στις απαιτήσεις του Διεθνούς

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
							Ανταγωνισμού, τις παραγωγικές και τεχνολογικές εξελίξεις και τις σύγχρονες αναπτυξιακές απαιτήσεις, ιδίως στους Τομείς της ΠΣΕΕ Αττικής ΔΡΑΣΗ 8.5.ΕΑΤΑ.1. Εργαλεία Προώθησης της Προσαρμοστικότητας των Επιχειρήσεων -Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας Δήμου Αθηναίων ΔΡΑΣΗ 8.5.ΣΥΔΝΑ.1. Ολοκληρωμένα σχέδια Αναδιάρθρωσης ΜΜΕ
Ανάγκη 26 (Α.Π.9)	Μείωση των επιπτώσεων του ποσοστού του πληθυσμού που αντιμετωπίζει κίνδυνο φτώχειας με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση και την προώθηση στην απασχόληση. Βελτίωση της επιχειρησιακής, λειτουργικής και οργανωτικής διάρθρωσης των Δομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών παροχής κοινωνικής φροντίδας, και αντιμετώπισης φαινομένων φτώχειας και κοινωνικού διαχωρισμού,	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστηρίας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	9.i.1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.	10501: Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων 10902: Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης		10502: Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας που συμμετέχουν σε εκπαίδευση κατάρτιση που κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους 10903: Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1 Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2015-2016 ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1a Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2016-2017 ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1β Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (σχολικό έτος 2017-2018) ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1γ Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (σχολικό έτος 2018-2019) ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1δ Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (σχολικό έτος 2019-2020) ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1ε Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (σχολικό έτος 2020-2021) ΔΡΑΣΗ 9.1.ΕΑΤΑ.1 Δράσεις Ενεργητικής Ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στο Δήμο Αθηναίων ΔΡΑΣΗ 9.1.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δράσεις Διασύνδεσης των Ανέργων του Δήμου Πειραιά που ανήκουν σε Ευπαθείς Ομάδες με την Αγορά Εργασίας ΔΡΑΣΗ 9.1.2.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Βελτίωση Δεξιοτήτων Ανέργων που ανήκουν σε Ευπαθείς Ομάδες μέσω Κατάρτισης που οδηγεί σε Πιστοποίηση και Συνοδευτικές Δράσεις Προώθησης στην Απασχόληση και στην Επιχειρηματικότητα

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
							<p>ΔΡΑΣΗ 9.1.1.ΕΦΔ ΑΣΔΑ ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΔΑΑΕ) ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΘΗΝΑ, ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΣΜΟΥ ΤΩΝ "ΝΕΩΝ" ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ "ΕΞΥΠΝΩΝ" ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΩΝ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ "ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΑΑΕ" (ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ "ΣΥΜΠΡΑΤΤΩ")</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.1.ΑΣΔΑ.2 Διαδημοτικές δράσεις και εργαλεία για την Προώθηση των Ευπαθών Ομάδων και των Νέων στην Απασχόληση και στην Επιχειρηματικότητα (Διαδημοτικό Δίκτυο "ΣΥΜΠΡΑΤΤΩ")</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.1.3.ΕΦΔ ΑΣΔΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΣΩ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ & ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ "ΣΥΜΠΡΑΤΤΩ")</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.1.ΣυΔΝΑ Δράσεις για την βελτίωση της απασχολησιμότητας</p>
Ανάγκη 27 (Α.Π.9)	Στοχευόμενες παρεμβάσεις για την κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων. Ενσωμάτωση των υπηκόων τρίτων χωρών που	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	9ii1 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες	CO15: Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)		10502: Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε	<p>ΔΡΑΣΗ 9.2.1.1 "Κέντρα Κοινότητας (νέα δομή)"</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.1.2 Δομές Αστέγων / Υπνωτήρια & Κέντρα Ημέρας (επανασχεδιασμός δομών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.1.3 "Κέντρα Κοινότητας (νέα δομή)"</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.1.4 Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου</p>

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
	αιτούνται άσυλο στη χώρα.		9ii2 - Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, για την εργασιακή και κοινωνική ένταξή τους	05502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών 05503: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών		αναζήτηση εργασίας που συμμετέχουν σε εκπαίδευση κατάρτιση που κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους 10903: Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους 05504: Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	Κοινότητας στο Δήμο Ραφήνας - Πικερμίου ΔΡΑΣΗ 9.2.1.5 Προώθηση των υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε Κέντρα Κοινότητας / Κέντρα Στήριξης Μεταναστών της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 9.2.1.6 Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Κοινότητας στο Δήμο Σαλαμίνας ΔΡΑΣΗ 9.2.2.1 Επιδότηση Ενοικίου ΔΡΑΣΗ 9.2.2.2 Ομάδες Βελτίωσης Συνθηκών Διαβίωσης ΔΡΑΣΗ 9.2.2.3 Ομάδες Διαχείρισης Οργανωμένων Χώρων Μετεγκατάστασης ΔΡΑΣΗ 9.2.2.4 Υποστήριξη για την Απασχόληση και Επιχειρηματική Συμβουλευτική Ρομά ΔΡΑΣΗ 9.2.2.5 Πιλοτικό Σχέδιο για την κοινωνική ένταξη των Ρομά του Δήμου Χαλανδρίου ΔΡΑΣΗ 9.2.2.6 Δράσεις Προώθησης στην Απασχόληση πληθυσμού Ρομά ΔΡΑΣΗ 9.2.ΕΑΤΑ.1 Παροχή υπηρεσιών Ασφαλούς Καταφυγίου (Safe Haven) για άστεγους στο κέντρο της Αθήνας ΔΡΑΣΗ 9.2.ΑΣΔΑ.1 Πιλοτικές Δράσεις Προώθησης, Στήριξης και Παρακολούθησης της Κοινωνικοποίησης και της Ένταξης των Περιθωριοποιημένων Ομάδων (Ρομά, Άστεγοι, Παλιννοστούντες κ.λπ.) στη Δυτική Αθήνα» (Διαδημοτικό Κοινωνικό Δίκτυο "ΔΙΕΥΡΥΝΩ")
Ανάγκη 28 (Α.Π.9)	Καταπολέμηση των διακρίσεων και προώθηση της ισότητας	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών	9iii1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ	10501: Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων 11501: Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις 05502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	11209: Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ	05504: Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες 11509: Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης	ΔΡΑΣΗ 9.3.1.1 Λειτουργία Δομών και Υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των Γυναικών και για την Καταπολέμηση της Βίας – Λειτουργία Κέντρων Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας σε Τοπικό Επίπεδο ΔΡΑΣΗ 9.3.1.1α ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΣΙΝΑ ΔΡΑΣΗ 9.3.1.1β Ίδρυση και λειτουργία ενός (1)

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
			9iii2 - Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)	05503: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών		εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	<p>νέου Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών στο Δήμο Σαλαμίνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2 Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την Ένταξη Μαθητών με Αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2β Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τα σχολικά έτη 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2γ Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τα σχολικά έτη 2021-2022, 2022-2023</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3 Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2015-2016 (ΑμεΑ)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3α Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2016-2017 (ΑμεΑ)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3β Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2017-2018)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3γ Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2018-2019)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3δ Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2019-2020)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3ε Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2020-2021)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.4 Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.2.1 Δράσης Στέγασης και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης για άτομα που ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ Κοινότητα</p>

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
							ΔΡΑΣΗ 9.3. ΕΑΤΑ.1 Ευρωπαϊκή Χάρτα για την ισότητα των φύλων και την αντιμετώπιση των έμφυλων και πολλαπλών διακρίσεων ΔΡΑΣΗ 9.3.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δίκτυο Υπηρεσιών Πρόληψης και Αντιμετώπισης των Διακρίσεων και Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής των Ευάλωτων και Ειδικών Ομάδων (μεταξύ των οποίων ΑΜΕΑ, Έφηβοι-Νέοι με υψηλό κοινωνικό κίνδυνο κ.λπ.), στο Δήμο Πειραιά ΔΡΑΣΗ 9.3.ΑΣΔΑ.1 Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες και Δράσεις Πρόληψης και Αντιμετώπισης των Διακρίσεων, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής και Κοινωνικής Ένταξης των Ειδικών και Ευάλωτων Ομάδων στη Δυτική Αθήνα (Διαδημοτικά Κοινωνικά Δίκτυα "ΦΡΟΝΤΙΖΩ" και "ΕΝΤΑΣΣΩ") ΔΡΑΣΗ 9.3.ΣυΔΝΑ Βελτίωση ικανοτήτων και διαβίωσης των ΑμεΑ
Ανάγκη 29 (Α.Π.9)	Ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής προστασίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Πρόσβαση στην υγεία ανασφάλιστων πολιτών	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	9.iv1 - Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες. 9.iv2 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες	05502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών 05503: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών 11202: Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελοούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) 11203: Αριθμός Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) που λειτουργούν 11204: Αριθμός ατόμων που ωφελοούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας 11205: Αριθμός ατόμων που ωφελοούνται από υπηρεσίες υγείας	11209: Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ 11211: Αριθμός ωφελούμενων από κοινωνικές δράσεις ΟΧΕ	05504: Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες 11206: Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελοούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY) στο σύνολο των ατόμων που ωφελοούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY). 11207: Ποσοστό των ατόμων που ωφελοούνται από υπηρεσίες ψυχικής	ΔΡΑΣΗ 9.4.1.1 Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών / Δομές Σίτισης & Κοινωνικά Φαρμακεία (επανασχεδιασμός δομών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου) ΔΡΑΣΗ 9.4.1.2 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)/(συνεχιζόμενη δράση από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο) ΔΡΑΣΗ 9.4.1.3 Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών ΔΡΑΣΗ 9.4.1.4 Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Αττικής ΔΡΑΣΗ 9.4.1.5 Ανάπτυξη δράσεων/δομών παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην Περιφέρεια Αττικής ΔΡΑΣΗ 9.4.1.6 Ανάπτυξη δράσεων για την καταπολέμηση των εξαρτήσεων στην κοινότητα ΔΡΑΣΗ 9.4.1.7 Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας TOMY ΔΡΑΣΗ 9.4.1.8 Επιχορήγηση λειτουργίας Στεγών

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
				<p>για Εξαρτήσεις CO22: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο CV30: Κόστος των δράσεων ΕΚΤ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19 CV33: Αριθμός δομών φορέων που υποστηρίζονται για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19 SO007: Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται / αναβαθμίζονται</p>		<p>υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια 11208: Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις</p>	<p>Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) ΔΡΑΣΗ 9.4.1.9 Δράσεις για τη θωράκιση της Δημόσιας Υγείας σε χώρους φιλοξενίας μετακινούμενων πληθυσμών της Περιφέρειας Αττικής (αντιμετώπιση Covid19) ΔΡΑΣΗ 9.4.1.10 Δράσεις για τη θωράκιση των Δημόσιων Δομών Υγείας της Περιφέρειας Αττικής σε Πρωτοβάθμιο και Δευτεροβάθμιο επίπεδο – ιδιαίτερα κατά την παρούσα Υγειονομική Κρίση του COVID19 ΔΡΑΣΗ 9.4.1.11 Διεθνή Συνεργατικά Πρωτοκόλλα Θεραπείας για τον Παιδικό και Εφηβικό Καρκίνο ΔΡΑΣΗ 9.4.2 Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση των διακρίσεων Ευάλωτων Ομάδων μέσω Δημιουργικών Δραστηριοτήτων Πολιτισμού Υποστηριζόμενης Απασχόλησης ΔΡΑΣΗ 9.4.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Διεύρυνση της Πρόσβασης των Ευπαθών Ομάδων σε Υπηρεσίες και Δράσεις Κοινωνικής Φροντίδας και Προώθησης της Κοινωνικής Ένταξης - Ανάπτυξη Δικτύου Παροχής Κοινωνικών Υπηρεσιών με Πολυκαναλική Πρόσβαση των Ωφελουμένων στο Δήμο Πειραιά ΔΡΑΣΗ 9.4.2.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Καινοτόμες / Εναλλακτικές Δράσεις Κοινωνικοποίησης και Κοινωνικής Ένταξης των Νέων στο Δήμο Πειραιά ΔΡΑΣΗ 9.4.3.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δράσεις Προαγωγής Δημόσιας Υγείας και Προληπτικής Ιατρικής στο Δήμο Πειραιά ΔΡΑΣΗ 9.4.4.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δίκτυο Άμεσης Παρέμβασης και Υποστήριξης για Χρήστες Ουσιών στο Δήμο Πειραιά ΔΡΑΣΗ 9.4.5.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Βελτίωση της Αποτελεσματικότητας της Κοινωνικής Ένταξης, της Καταπολέμησης της Φτώχειας και των Διακρίσεων, μέσω της Μεθοδολογικής και</p>

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
							<p>Λειτουργικής Ενοποίησης των Παρεμβάσεων Κοινωνικής Ένταξης στην Πόλη του Πειραιά σε ένα Ενιαίο, Ιεραρχημένο και Ομογενοποιημένο Δίκτυο «Πρόληψης και Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης»</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.6.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Ανάπτυξη Δικτύου Δράσεων και Υπηρεσιών Κοινωνικής Ένταξης μέσω Δημιουργικών Δραστηριοτήτων, Αθλητισμού, Εθελοντισμού και Υποστηριζόμενης Απασχόλησης</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.2.ΕΑΤΑ.1 Συνδυασμένες υπηρεσίες υγείας και συμβουλευτικής για ευάλωτες ομάδες κατοίκων της Αθήνας - One stop shops (Πολυδύναμα)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.3.ΕΑΤΑ.1 Open Social Net</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.ΑΣΔΑ.1 Δράσεις για την Αντιμετώπιση της Φτώχειας και την Παροχή Υπηρεσιών Ανοιχτής Ειδικής Φροντίδας στη Δυτική Αθήνα (Διαδημοτικά Κοινωνικά Δίκτυα "ΦΡΟΝΤΙ-ΖΩ" και "ΥΓΕΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ")</p> <p>9.4.ΑΣΔΑ.2Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της Κοινωνικής Ένταξης, με την ανάπτυξη προηγμένων μορφών ολοκληρωμένης παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και τη βελτίωση των ικανοτήτων των επιστημονικών στελεχών των Κοινωνικών Δομών της Δυτικής Αθήνας (Διαδημοτικό Κοινωνικό Δίκτυο "ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ")</p>
Ανάγκη 30 (Α.Π.9)	Αύξηση απασχόλησης στο πεδίο της κοινωνικής οικονομίας με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και μηχανισμών στήριξης σε τοπικό επίπεδο.	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση	9.ν.1 - Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων	11301: Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας 11302: Αριθμός Κέντρων Στήριξης της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας		11303: Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της	<p>ΔΡΑΣΗ 9.5.1.1 Επιχορήγηση Υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.5.ΕΑΤΑ.1 "Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής μέσα από την κοινωνική οικονομία"</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.5.ΑΣΔΑ.1 Ανάπτυξη Οικοσυστήματος Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ)</p>

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκρών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκρών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
						παρέμβασης	στη Δυτική Αθήνα (Διαδημοτικό Κοινωνικό Δίκτυο "ΚΟΙΝΩΝΩ")
Ανάγκη 31 (Α.Π.10)	Ανάγκη παροχής προηγμένων υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας. Αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής φροντίδας σε υποβαθμισμένες περιοχές	9α - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας	9.α.1 - Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των ευπαθών & ευάλωτων ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές	CO35: Δυναμικότητα των υποδομών παιδικής φροντίδας ή εκπαίδευσης που ενισχύονται CO36: Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας SO031: Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών που ενισχύονται	05301: Αριθμός ασθενοφόρων οχημάτων	T3301: Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές T3300: Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)	ΔΡΑΣΗ 9.α.1.1 Αποκατάσταση και Εκσυγχρονισμός Λειτουργίας Κεντρικού Κτιρίου του Ορφανοτροφείου Θηλέων Ι. και Μ. Χατζηκυριάκου (Χατζηκυριάκειο Ιδρύματος Παιδικής Προστασίας) ΔΡΑΣΗ 9.α.1.2 Υποδομές Φροντίδας Παιδιών - Μεταφερόμενα Έργα από την Π.Π. 2007 – 2013 ΔΡΑΣΗ 9.α.1.3 Ανέγερση νέας διώροφης Οικοδομής με Υπόγειο, Δώμα και Στέγη, με Λειτουργία ως Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία που χαρακτηρίζονται από Νοητική Στέρση στην Κοινοτική Ενότητα Πικερμίου του Δήμου Ραφήνας ΔΡΑΣΗ 9.α.1.4 Προμήθεια Ασθενοφόρων Οχημάτων και Κινητών Μονάδων για τις Ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 9.α.1.6 Υποδομές Φροντίδας Παιδιών - Νέες Πράξεις. ΔΡΑΣΗ 9.α.1.7 Προμήθεια Εξοπλισμού Μονάδων Πρωτοβάθμιας Υγείας ΔΡΑΣΗ 9.α.1.8 Κατασκευή Κέντρων Υγείας Αστικού Τύπου ΔΡΑΣΗ 9.α.1.9 Επέκταση – αναβάθμιση υποδομών στις οποίες παρέχονται κοινωνικές υπηρεσίες ΔΡΑΣΗ 9.α.1.10 Προμήθεια εξοπλισμού μονάδων Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Περιφέρεια Αττικής ΔΡΑΣΗ 9.α.1.11 Προμήθεια Μοτοσυκλετών
Ανάγκη 32 (Α.Π.10)	Δευτεροβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Υποδομών/και ανανέωση του εξοπλισμού						
Ανάγκη 33 (Α.Π.10)	Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας / Στήριξη των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ToMY)						

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκροών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκροών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
							<p>Ταχείας Ανταπόκρισης ΕΚΑΒ για τις ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.12 Προμήθεια εξοπλισμού Στρατιωτικών Νοσοκομείων στην Περιφέρεια Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.13 Προμήθεια Βιοϊατρικού και λοιπού εξοπλισμού για την αναβάθμιση και την ανάπτυξη νέων λειτουργικών μονάδων εργαστηρίων ΚΕΔΥ</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.14 Προμήθεια περιπολικού σκάφους κατάλληλα διαμορφωμένου με υγειονομικό εξοπλισμό</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.15 Προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού νοσοκομείων στην Περιφέρεια Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9α1.ΕΦΔΠ Αναβάθμιση των Κοινωνικών Υποδομών του Δήμου Πειραιά και των Νομικών του Προσώπων, που προάγουν την Κοινωνική Φροντίδα, την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Καινοτομία στην Πόλη του Πειραιά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.ΑΣΔΑ.1 Αναβάθμιση & Συμπλήρωση Κοινωνικών Υποδομών στη Δυτική Αθήνα</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.ΑΣΔΑ.2 Αναβάθμιση & Συμπλήρωση Κοινωνικών Υποδομών στη Δυτική Αθήνα</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.ΕΑΤΑ.1 Βελτίωση και αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών που θα συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α. ΣυσDNA.1 Υποδομή για παιδιά και νέους με νοητική στέρση και αυτισμό</p>
Ανάγκη 34 (Α.Π.11)	Βελτίωση των δομών και των συνθηκών της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης και διασφάλισης της ισότιμης πρόσβασης των μαθητών σε ποιοτικές υποδομές εκπαίδευσης και κατάρτισης	10α - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης	10.1 - Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική	CO35: Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης 05002: Αριθμός Εκπαιδευτικών Μονάδων που εξοπλίζονται για τη παροχή υπηρεσιών	05102: Αριθμός Σχολικών Μονάδων που εξοπλίζονται	T3311: Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές	<p>ΔΡΑΣΗ 10.1.1.1 Παρεμβάσεις Συμπλήρωσης – Βελτίωσης του Δικτύου των Δημόσιων Σχολικών Μονάδων της Περιφέρειας Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 10.1.1.2 Πρότυπο Βιοκλιματικό Νηπιαγωγείο στην Ακαδημία Πλάτωνος</p> <p>ΔΡΑΣΗ 10.1.1.3 Προμήθεια & αναβάθμιση εξοπλισμού σε Εκπαιδευτικές Μονάδες</p>

Πίνακας 104: Επικαιρότητα αναγκών, ειδικών στόχων, εκροών με τις δράσεις στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π

α/α	Ανάγκες κατά τον Σχεδιασμό και Επικαιροποίηση του Ε.Π.	Επενδυτική Προτεραιότητα	Ειδικός Στόχος	Δείκτες Εκροών	Πρόσθετοι Δείκτες	Δείκτες Αποτελέσματος	Δράσεις / Τύπος δράσης
				Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης			Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Σχολών Εμπορικού Ναυτικού της Περιφέρειας Αττικής. ΔΡΑΣΗ 10.1.1.4 Αναβάθμιση εξοπλισμού σε Σχολικές Μονάδες Προσχολικής και Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 10.1.1.5 Αναβάθμιση εξοπλισμού ΤΠΕ σε Σχολικές Μονάδες Γενικής και Επαγγελματικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 3.6.ΕΑΤΑ.1 Βελτίωση και εκσυγχρονισμός των κτιρίων και του εξοπλισμού σε υποδομές εκπαίδευσης ή και δια βίου μάθησης στην περιοχή παρέμβασης ΔΡΑΣΗ 10.1.ΑΣΔΑ.1 Βελτίωση – Εκσυγχρονισμός - Συμπλήρωση του Εκπαιδευτικού Εξοπλισμού και των Υποδομών Διά Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης στη Δυτική Αθήνα

Πηγή:

Ιδία

επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

6.4.5 Ένταξη Νέων Αναγκών στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π. Αττικής 2014-2020

Στην ενότητα αυτή, σε συνέχεια της εξέτασης της επικαιρότητας και συνεκτικότητας της Λογικής Παρέμβασης του ΕΠ Αττικής, όσον αφορά στην σύνδεση και αντιστοίχιση των επικαιροποιημένων και νέων αναπτυξιακών αναγκών, των ειδικών στόχων, των αναμενόμενων εκροών και αποτελεσμάτων, με τις δράσεις που έχουν σχεδιαστεί και προωθούνται στο ΠΕΠ, γίνεται πρόταση ένταξης των νέων αναγκών που καταγράφηκαν στο Κεφάλαιο 2 για την επικαιροποίηση της SWOT analysis του προγράμματος. Στο πλαίσιο αυτό, δημιουργείται ανάλογος Πίνακας ο οποίος περιλαμβάνει τις νέες ανάγκες και την ένταξη τους στα Επενδυτικά Ταμεία, στους Θεματικούς Στόχους και Άξονες Προτεραιότητας. Η διερεύνηση συμπληρώνεται με την ένταξη των νέων αναγκών σε προτεινόμενες Επενδυτικές Προτεραιότητες με τους αντίστοιχους Δείκτες εκροών και Αποτελεσμάτων. Διαπιστώνεται ότι στη φάση υλοποίησης που βρίσκεται το ΠΕΠ Αττικής, δεν χρειάζεται η προσθήκη νέων ΕΠ και Ειδικών Στόχων, μιας και οι υφιστάμενοι καλύπτουν με ασφάλεια το δυνητικό σχεδιασμό και προώθηση δράσεων για την αντιμετώπιση των εν λόγω νέων αναγκών.

415 Πίνακας 105: Ένταξη Νέων Αναγκών στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π. Αττικής 2014-2020

Ένταξη Νέων Αναγκών στην Λογική Παρέμβασης του Ε.Π.							
α/α	Περιγραφή	Ταμείο	Θ.Σ.	Α.Π.	Προτεινόμενη Επενδυτική Προτεραιότητα	Προτεινόμενοι Δείκτες Εκρών	Προτεινόμενοι Δείκτες Αποτελέσματος
1	Ενίσχυση της εξ' αποστάσεως παροχής ιατρικών υπηρεσιών αξιοποιώντας ΤΠΕ	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.2	Α.Π. 2	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	SO007:Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται αναβαθμίζονται	09412: Ψηφιακές εφαρμογές που αναπτύσσονται 07802: Ποσοστό του πληθυσμού που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο T3300: Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)
2	Ενίσχυση των συστημάτων πολιτικής προστασίας και πρόληψης κινδύνων με την αξιοποίηση ΤΠΕ	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.2	Α.Π. 2	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	SO007:Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται αναβαθμίζονται 08714: Αριθμός Δράσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής πυρκαγιές πλημμύρες σεισμοί κλπ	09412: Ψηφιακές εφαρμογές που αναπτύσσονται T3251: Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων
3	Διεύρυνση της αξιοποίησης ψηφιακών/ έξυπνων εργαλείων για τον τουρισμό και πολιτισμό	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.2	Α.Π. 2	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	SO007:Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται αναβαθμίζονται CO09: Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε	09412: Ψηφιακές εφαρμογές που αναπτύσσονται 07802: Ποσοστό του πληθυσμού που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο T3263: Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

						ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	
4	Πρώθηση της τηλε-εκπαίδευσης στις εκπαιδευτικές υποδομές της Αττικής	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.2	Α.Π. 2	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	SO007: Ψηφιακές υπηρεσίες που δημιουργούνται αναβαθμίζονται 11501: Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελοούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις CO22: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	09412: Ψηφιακές εφαρμογές που αναπτύσσονται 07802: Ποσοστό του πληθυσμού που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο 11209: Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ
5	Στήριξη της επιχειρηματικότητας για την αντιμετώπιση των συνεπειών της επιδημίας COVID-19	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.3	Α.Π.3	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	CO01: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη CO02: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις CO04: Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη CO06: Παραγωγικές επενδύσεις: Ιδιωτικές επενδύσεις που συνδυάζονται με δημόσια στήριξη των επιχειρήσεων (επιχορηγήσεις)	T3232: Απασχόληση στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενή και Γ' γενή τομέα)

6	Πρωώθηση δράσεων στοχευμένης υποστήριξης των εν δυνάμει επιχειρηματιών και της δημιουργίας νέων ΜΜΕ	ΕΚΤ	Θ.Σ.8	Α.Π.8	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	11304: Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	11305: Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης
7	Στήριξη της απασχόλησης για την αντιμετώπιση των συνεπειών της επιδημίας COVID-19	ΕΚΤ	Θ.Σ.8, 9	Α.Π.8, 9	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων 9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	11304: Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων CO05: Απασχολούμενοι συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων 10902: Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	11305: Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης 10903: Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους
8	Ενίσχυση του προσωπικού του δημόσιου συστήματος υγείας στην Αττική για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID19	ΕΚΤ	Θ.Σ.9	Α.Π.9	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	05502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών 05503: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών CO22: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο CV30: Κόστος των δράσεων ΕΚΤ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19 CV33: Αριθμός δομών φορέων που υποστηρίζονται για την	05504: Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες

						αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19	
9	Στήριξη των κοινωνικά ευπαθών ομάδων που βάλλονται περισσότερο από τις επιπτώσεις της επιδημίας COVID19	ΕΚΤ	Θ.Σ.9	Α.Π.9	9ιν - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγιονομικής περιθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	05502: Αριθμός υποστηριζόμενων δομών 05503: Αριθμός επωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών CO22: Αριθμός έργων που αφορούν δημόσιες διοικήσεις ή δημόσιες υπηρεσίες σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο CV30: Κόστος των δράσεων ΕΚΤ για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19 CV33: Αριθμός δομών φορέων που υποστηρίζονται για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID19	05504: Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες
10	Ενίσχυση του εξοπλισμού των υποδομών υγείας στην Αττική για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID19	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.9	Α.Π.10	9α - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητα	CO36: Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας SO031: Δυναμικότητα άλλων κοινωνικών υποδομών που ενισχύονται	T3301: Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές T3300: Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)
11	Ενίσχυση των εκπαιδευτικών υποδομών	ΕΤΠΑ	Θ.Σ.10	Α.Π.11	10α - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την	CO35: Παιδική μέριμνα και	T3311: Ποσοστό

419

	<p>στην Αττική για την προσαρμογή στα νέα δεδομένα ασφάλειας υγιεινής που προκύπτουν από την επιδημία COVID19</p>				<p>κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης</p>	<p>εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης</p> <p>05002: Αριθμός Εκπαιδευτικών Μονάδων που εξοπλίζονται για τη παροχή υπηρεσιών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης</p> <p>05102: Αριθμός Σχολικών Μονάδων που εξοπλίζονται</p>	<p>πληθυσμού που εξυπηρετείται από εκπαιδευτικές υποδομές</p>
--	---	--	--	--	--	--	---

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

7. Αξιολογήσεις των Επιπτώσεων του Ε.Π.

Το ΕΠ Αττικής 2014-2020 είναι ένα πολυταμειακό πρόγραμμα, με πολύπλευρη στόχευση που διαρθρώνεται γύρω από 4 βασικούς πυλώνες:

- την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3),
- το Περιβάλλον και την Κλιματική Αλλαγή
- την Κοινωνική Συνοχή μέσω της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη (ΠΕΣΚΕ)
- τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ).

Πιο συγκεκριμένα, σε ό,τι αφορά τους πόρους του ΕΤΠΑ, λόγω του ότι η Αττική συγκαταλέγεται στις ανεπτυγμένες Περιφέρειες της ΕΕ, ένα σημαντικό τμήμα τους - μέσω της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) - επικεντρώνεται σε δράσεις ενίσχυσης της έρευνας και της καινοτομίας, της χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) καθώς και της επιχειρηματικότητας με στόχο την σταδιακή αναδιάρθρωση και ανάκαμψη της περιφερειακής οικονομίας.

Στον τομέα του περιβάλλοντος και των υποδομών, το ΕΠ επικεντρώνεται στην υλοποίηση και ολοκλήρωση βασικών και μεγάλης κλίμακας έργων που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος, σε παρεμβάσεις που άπτονται του τομέα της ενεργειακής αναβάθμισης, των μεταφορών καθώς και στην υλοποίηση έργων στους τομείς της εκπαίδευσης και της κοινωνικής πρόνοιας.

Η εκπόνηση της ΠΕΣΚΕ και η αξιοποίηση των πόρων του ΕΚΤ προσδίδουν στο ΕΠ έντονα κοινωνικό χαρακτήρα, με έμφαση σε δράσεις που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, στην ενίσχυση της απασχόλησης και στην καταπολέμηση των διαφόρων μορφών της κοινωνικής περιθωριοποίησης.

Τέλος, μέσω των ΟΧΕ παρέχεται η δυνατότητα χρηματοδότησης παρεμβάσεων βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, μεγάλης εμβέλειας και ολοκληρωμένου χαρακτήρα, με απώτερο στόχο την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική αναζωογόνηση και ανάπτυξη αστικών περιοχών με εντοπισμένα προβλήματα ή/και αναπτυξιακές δυνατότητες.

Στο Κεφάλαιο αυτό, εξετάζεται αρχικά η συμβολή του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους σε σύνδεση με τα προσδοκώμενα αποτελέσματα και τις δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί ώστε να επιτευχθούν. Έπειτα, γίνεται εξέταση της διασφάλισης των απαραίτητων δεδομένων σε επίπεδο δεικτών αποτελέσματος, σύμφωνα και με τον Πίνακα Δεικτών του Ε.Π από την τελευταία αναθεώρηση του προγράμματος, δεδομένα που απαιτούνται για τις Αξιολογήσεις των Επιπτώσεων του Προγράμματος. Τέλος, διερευνώνται οι απαιτήσεις του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΠΕΠ που εκπονήθηκε τον Οκτώβριο του 2016, αποτυπώνεται η εξέλιξη του, και ενδεχόμενες αναγκαίες ενέργειες επικαιροποίησης του.

7.1 Συμβολή του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους σε σχέση με Αποτελέσματα

Η ενότητα εξετάζει την συμβολή των Ειδικών Στόχων του προγράμματος και των ενεργών δράσεων που έχουν ενσωματωθεί σε σχέση με την πορεία επίτευξης των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων.

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
Θ.Σ.1	Α.Π.1	1.α.1 - Δημιουργία δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) σε περιφερειακό επίπεδο	T3293. Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	2.136,00	2.500,00	-	- ΔΡΑΣΗ 1.α.1.1 Προσθήκη νέου τριώροφου κτιρίου με υπόγειο για χρήση γραφείων – εργαστηρίων και αμφιθεάτρου του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών ΔΡΑΣΗ 1.α.1.1.2 Προσθήκη δύο Υπογείων και Επισκευή, Αποκατάσταση, Ανακαίνιση Υπάρχοντων Κτιρίων 1, 2, 3Α, 4Β & 5 και Ανάπλαση Περιβάλλοντος Χώρου στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο στην Κηφισιά ΔΡΑΣΗ 1.α.1.3 Κέντρο Καινοτομίας Περιφέρειας Αττικής (ΚΕ.Κ.Π.Α.) ΔΡΑΣΗ 1.α.1.4 Ανάπτυξη Υποδομών και Δομών σε κρίσιμες περιοχές και τομείς Ε&Κ σε συμφωνία με την Υλοποίηση της RIS3 της Περιφέρειας Αττικής
		1.β.1 - Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία	T3211. Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	0,34	0,56	0,88	ΔΡΑΣΗ 1.2.1.1 Ενίσχυση των Μηχανισμών και των Επενδύσεων των Επιχειρήσεων της Περιφέρειας Αττικής για Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία. ΔΡΑΣΗ 1.2.1.2 Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία. ΔΡΑΣΗ 1.β.1.1 Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής ΔΡΑΣΗ 1.2.ΕΑΤΑ.1 Κόμβος Καινοτομίας, διασύνδεσης της Έρευνας και της Επιχειρηματικότητας και Διευκόλυνσης της Αξιοποίησης των Αποτελεσμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) ΔΡΑΣΗ 1.2.1.ΕΦΔΠ Υποστήριξη για τη δημιουργία και ανάπτυξη Κοινότητας Γνώσης και Καινοτομίας για τη Γαλάζια Οικονομία (ΚΓΚ-ΓΟ) στον Πειραιά ΔΡΑΣΗ 1.2.ΑΣΔΑ.1 Ανάπτυξη και Διασύνδεση της Έρευνας και της Επιχειρηματικότητας και Διάδοση και Διευκόλυνση της Αξιοποίησης των Αποτελεσμάτων Έρευνας και Ανάπτυξης στους τομείς της Στρατηγικής της ΒΑΑ/ΟΧΕ για τις έξυπνες πόλεις, την τοπική έξυπνη οικονομία, την έξυπνη διαβίωση των πολιτών και σε έξυπνα συστήματα προσέλκυσης και διαχείρισης ροών επισκεψιμότητας (e-INNO-HUB Δυτικής Αθήνας)

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
Θ.Σ.2	Α.Π.2	2.b.1 - Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ	T3221. Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	5,80	15,00	-	ΔΡΑΣΗ 2.2.ΕΑΤΑ.1 Ψηφιακός Μετασχηματισμός επιχειρήσεων με έδρα στο Δήμο Αθηναίων ΔΡΑΣΗ 2.2.1.ΕΦΔ ΑΣΔΑ Πιλοτικές Εφαρμογές Έξυπνης πόλης στη Δυτική Αθήνα
Θ.Σ.2	Α.Π.2	2.c.1 - Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς του πολιτισμού, των μεταφορών και της κοινωνικής ενσωμάτωσης	T3222. Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	5,00	40,00	45,00	ΔΡΑΣΗ 2.3.1.1 Εφαρμογές ΤΠΕ στους τομείς των Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 2.3.1.3 Εφαρμογές ΤΠΕ στους τομείς Μεταφορών της Περιφέρειας Αττικής- Εγκατάσταση Δικτύου WI-FI στις αστικές μεταφορές της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 2.3.1.4 Δράσεις ψηφιακής εκπαίδευσης και ψηφιακού εγγραμματισμού στην Περιφέρεια Αττικής ΔΡΑΣΗ 2.3.1.5 Ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών smart cities στο Δήμο Μάνδρας Ειδυλλίας ΔΡΑΣΗ 2.3.2.1 «Ψηφιοποίηση αρχαιολογικού υλικού, υλοποίηση ψηφιακών πολυμεσικών εφαρμογών, δημιουργία νέου διαδικτυακού τόπου του Μουσείου Ακρόπολης» ΔΡΑΣΗ 2.3.3.1 Επέκταση του Εθνικού Δικτύου Τηλειατρικής (ΕΔιΤ) – Τμήμα 2ης ΥΠΕ σε Νησιά της Περιφέρειας Αττικής για την παροχή υπηρεσιών υγείας και ανάπτυξης συνθηκών ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας ΔΡΑΣΗ 2.3.ΕΑΤΑ.1 Διάδοση και αξιοποίηση διαδικτυακών εργαλείων για την προώθηση του προορισμού στο πλαίσιο της Έξυπνης Πόλης ΔΡΑΣΗ 2.3.ΕΦΔ.ΠΕΙΡΑΙΑ Ανάπτυξη «ευφώνων» υπηρεσιών που αναβαθμίζουν την ποιότητα ζωής Πολιτών και Επισκεπτών της Πόλης του Πειραιά και ενισχύουν τις Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες, την Ηλεκτρονική Δημοκρατία, τη Λογοδοσία και υποστηρίζουν τις Εταιρικές Σχέσεις και τον «Μηχανισμό Διακυβέρνησης» της ΟΧΕ ΔΡΑΣΗ 2.3.1.ΕΦΔ ΑΣΔΑ Διαδημοτική Διαδραστική Πύλη Έξυπνων Λειτουργιών και Υπηρεσιών προς Πολίτες, Κοινωνικά Δίκτυα και Κοινωνικούς Φορείς – Πιλοτικές Δράσεις για την Ενιαία και Συνολική Έξυπνη Διαχείριση των Αστικών Πόρων και Δυναμικών Πληροφοριών και Υπηρεσιών Καθημερινότητας στη Δυτική Αθήνα ΔΡΑΣΗ 2.3.1.ΣυΔΝΑ Έξυπνες εφαρμογές ηλεκτρονικού πολιτισμού, ηλεκτρονικού τουρισμού και ενίσχυσης βιώσιμης κινητικότητας ΔΡΑΣΗ 2.3.2.ΣυΔΝΑ Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης περιβαλλοντικών παραμέτρων

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
Θ.Σ.3	Α.Π.3	3.α.1 - Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)	T3231. Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	185,00	300,00	-	ΔΡΑΣΗ 3.1.1.1 Προώθηση της επιχειρηματικότητας μέσω της δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής ΔΡΑΣΗ 3.1.1.2 Ενίσχυση της ίδρυσης και λειτουργίας Νέων Τουριστικών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων ΔΡΑΣΗ 3.α.ΕΑΤΑ.1 Καινοτόμες Πρωτοβουλίες / Δίκτυο προώθησης και στήριξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και πρωτοβουλιών "Athens Business Toolkit" Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος ΔΡΑΣΗ 3.1.1 Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Υποστήριξη για την ανάπτυξη συνεργατικών σχημάτων επιχειρήσεων στον Πειραιά ΔΡΑΣΗ 3.1.2 Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δράσεις προώθησης της επιχειρηματικότητας νεοφυών επιχειρήσεων ΔΡΑΣΗ 3.1.ΑΣΔΑ.1 Δημιουργία Θεματικών Μικρο-θερμοκοιτίδων Νέων Επιχειρήσεων στη Δυτική Αθήνα στους «τομείς» της Δημιουργικής και Πολιτιστικής Βιομηχανίας και της Ανάπτυξης των Πόλεων ως Ευφυών και Βιώσιμων Οικοσυστημάτων Διαβίωσης, Απασχόλησης, Επιχειρηματικότητας και Αναψυχής
Θ.Σ.3	Α.Π.3	3.σ.1 - Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας	T3232. Απασχόληση στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενή και Γ' γενή τομέα)	678.710,00	810.000,00	1.005.000	ΔΡΑΣΗ 3.3.1.1 Σύσταση Ταμείου Επιχειρηματικότητας II ΔΡΑΣΗ 3.3.1.2 Ενίσχυση πληθυσμών επιχειρήσεων των Δήμων Μάνδρας Ειδυλλίας, Μεγαρέων, Ραφήνας - Πικερμίου, Μαραθώνος από τις πλημμύρες της 15.11.2017 και από τις πυρκαγιές της 23.07.2018 ΔΡΑΣΗ 3.3.1.3 Ίδρυση νέων και Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων επιχειρήσεων των πληγέντων Δήμων Μάνδρας Ειδυλλίας, Μεγαρέων, Ραφήνας Πικερμίου, Μαραθώνος ΔΡΑΣΗ 3.3.1.4 Ενίσχυση μικρών και πολύ μικρών Επιχειρήσεων που επλήγησαν από τον Covid-19 στην Αττική ΔΡΑΣΗ 3.σ.ΕΑΤΑ.1 Υποστήριξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο χώρο του πολιτισμού ΔΡΑΣΗ 3.3.ΑΣΔΑ.1 Οριζόντιες Υπηρεσίες Στήριξης και Διάχυσης της Επιχειρηματικότητας στη Δυτική Αθήνα ΔΡΑΣΗ 3.4.ΕΑΤΑ.1 Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα αξιοποίησης B2B και B2C καναλιών για τη προώθηση της οικονομίας επισκεπτών στη Αθήνα ΔΡΑΣΗ 3.3.1_3.4.2_3.4.5 Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Κέντρο Στήριξης της Επιχειρηματικότητας
Θ.Σ.3	Α.Π.3	3.δ.1 - Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας	T3233. Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	14.309,29	20.511,62	15.454,18	ΔΡΑΣΗ 3.3.1_3.4.2_3.4.5 Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Κέντρο Στήριξης της Επιχειρηματικότητας ΔΡΑΣΗ 3.4.4. ΕΦΔ ΠΕΙΡΑΙΑ Έξυπνη πρόβλεψη, προσέλκυση, προγραμματισμός και βιώσιμη διαχείριση Αστικών Τουριστικών και Πολιτιστικών Ροών στην Πόλη του Πειραιά ΔΡΑΣΗ 3.4.ΑΣΔΑ.1 Δημιουργία «Μηχανισμού Ανάπτυξης και Προαγωγής της

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης			
							Επιχειρηματικότητα στη Δυτική Αθήνα» ΔΡΑΣΗ 3.4.ΚΣΕ_ΣΥΔΝΑ Κέντρο στήριξης Επιχειρηματικότητας			
Θ.Σ.4	Α.Π.4	4.b.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στις επιχειρήσεις	T3241. Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα	8.116.592,00	9.252.915,00	7.732.769,8	Δεν εντοπίζονται σχετικές Δράσεις			
Θ.Σ.4	Α.Π.4	4.c.1 - Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια	T3242. Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα,	8.017.743,00	6.935.434,00	8.195.327,3	ΔΡΑΣΗ 4.3.1.1 Παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε Δημοτικά Κτίρια ΔΡΑΣΗ 4.3.1.2 Παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας σε Δημόσιες Σχολικές Μονάδες της Περιφέρειας Αττικής. ΔΡΑΣΗ 4.3.1.3 Ενεργειακή αναβάθμιση κατοικιών της Περιφέρειας Αττικής. ΔΡΑΣΗ 4.3.1.4 Παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στον οδοφωτισμό των οδικών αξόνων της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 4.3.1.5 Ενεργειακή Αναβάθμιση εκπαιδευτικών κτιρίων αρμοδιότητας ΚτΥπ Α.Ε. ΔΡΑΣΗ 4.3.ΕΑΤΑ.1 Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων και σχολικών συγκροτημάτων της περιοχής παρέμβασης ΔΡΑΣΗ 4.3.1. ΕΦΔΠ Αναβάθμιση της Ενεργειακής Αποδοτικότητας Δημοτικών και άλλων Εμβληματικών Κτιρίων Υψηλής Επισκεψιμότητας στην Πόλη του Πειραιά. ΔΡΑΣΗ 4.3.ΑΣΔΑ.1 Βελτίωση της Ενεργειακής Αποδοτικότητας σε Υφιστάμενα Δημόσια Κτίρια στη Δυτική Αθήνα (Υποδειγματικός ρόλος κτιρίων που ανήκουν στην κεντρική Δημόσια Διοίκηση, άρθρο 5 Οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση) ΔΡΑΣΗ 4.3.ΑΣΔΑ.2 Ενεργειακή αναβάθμιση κεντρικού Κτιρίου Συγκροτήματος ΒΙΟΧΡΩΜ ΔΡΑΣΗ 4.3.ΑΣΔΑ.3 Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα, Βιοκλιματική Αναβάθμιση του Ελεύθερου Δημόσιου (κοινόχρηστου) Χώρου και Εξοικονόμηση Ενέργειας στο Αστικό περιβάλλον. ΔΡΑΣΗ 4.3.ΑΣΔΑ.4 Πιλοτικό Δίκτυο Σταθμών Φόρτισης Ηλεκτρικών Αυτοκινήτων στη Δυτική Αθήνα ΔΡΑΣΗ 4.3.ΑΣΔΑ.5 Αναβάθμιση του Δημόσιου Χώρου και Εξοικονόμηση Ενέργειας στο Αστικό περιβάλλον. ΔΡΑΣΗ 4.3. 1.ΣΥΔΝΑ Βιοκλιματικές αναβαθμίσεις σε επιλεγμένα δημοτικά κτίρια	8.017.743,00	6.935.434,00	8.195.327,3
			T3244. Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες	50,00	320,00	-				
Θ.Σ.4	Α.Π.4	4.g.1 - Αύξηση της χρήσης μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον για την παραγωγή Ενέργειας	T3243. Εγκατεστημένη ισχύ ΣΗΘΥΑ	31,74	35,74	34,82	Δεν εντοπίζονται σχετικές Δράσεις			

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
Θ.Σ.5	Α.Π.5	5.α.1 - Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον	T3251. Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων	79,00	95,00	-	<p>ΔΡΑΣΗ 5.1.1.1 Δράσεις υποστήριξης πυροσβεστικής υπηρεσίας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 5.α. ΕΑΤΑ.1 Βελτίωση δεδομένων και βιοκλιματικών δεικτών της περιοχής παρέμβασης με στόχο την προσαρμογή σε μέτρα για την κλιματική αλλαγή</p> <p>ΔΡΑΣΗ 5.1.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Πιλοτικός Μηχανισμός Ενημέρωσης, Πρόληψης, Διαχείρισης και ευαισθητοποίησης κλιματικών κινδύνων στο Αστικό περιβάλλον του Πειραιά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 5.1.1.2 Δημιουργία υποδομών και υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη πλημμυρικών συμβάντων με στόχο την αντιπλημμυρική προστασία και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του μικροκλίματος της Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 5.1.1.3 Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Αττικής.</p> <p>ΔΡΑΣΗ 5.1.1.4 Προμήθεια μηχανημάτων και εξοπλισμού στο πλαίσιο υποστήριξης του Σχεδίου «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ»</p> <p>ΔΡΑΣΗ 5.1.1.5 Μικρές και τοπικής κλίμακας δράσεις προστασίας, προβολής και ανάδειξης προστατευόμενων περιοχών στην Περιφέρεια Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 5.1.ΑΣΔΑ.1 Πρόληψη πλημμυρικών φαινομένων και διασφάλιση της Βιωσιμότητας των παρεμβάσεων Αστικής Αναζωογόνησης στις περιοχές της Δυτικής Αθήνας που επηρεάζονται από τους Ορεινούς Όγκους, τα ρέματα εντός του αστικού ιστού κ.λπ.</p> <p>ΔΡΑΣΗ 5.1.ΑΣΔΑ.2 Διαδημοτικό Δίκτυο Πολιτικής Προστασίας στη Δυτική Αθήνα</p>
Θ.Σ.6	Α.Π.6	6.α.1 - Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα	T3261. Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων	93,0	97,0	-	<p>ΔΡΑΣΗ 6.1.1.1 "Συμπλήρωση και ολοκλήρωση δικτύων ακαθάρτων σε οικισμούς Γ' Κατηγορίας Οδηγίας – Ολοκλήρωση Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων Περιφέρειας Αττικής - Επαναχρησιμοποίηση Λυμάτων από υφιστάμενες ΕΕΛ"</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.1.1.2 "ΣΥΛΛΟΓΗ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΡΩΠΙΑΣ – ΠΑΙΑΝΙΑΣ (ΦΑΣΗ Β') (ΑΝΕΝΕΡΓΗ ΜΕΤΑΦΕΡΟΗΚΕ ΣΤΟ ΤΣ)"</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.1.1.3 Ανάπτυξη της διακριτής συλλογής ανακύκλωσης και ανάκτησης βιοαποβλήτων</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.1.1.4 Αποχέτευση αστικών λυμάτων Καπανδριτίου</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.α. ΕΑΤΑ.1 Δράσεις ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων στην περιοχή παρέμβασης της ΟΧΕ Αθήνας</p>
			T3264: Βιοαποδομήσιμα Αστικά Απόβλητα (ΒΑΑ) που εκτρέπονται από την ταφή	79,00	95,00	-	
			1703. Αστικά Στερεά Απόβλητα που οδηγούνται σε ασφαλή διάθεση	20	0	-	

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
			1702. Κλάσμα χωριστά συλλεγμένων αστικών στερεών αποβλήτων που οδηγείται σε ανακύκλωση (ανακυκλώσιμα και βιοαπόβλητα)	40	0	-	ΔΡΑΣΗ 6.1.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Ανάπτυξη Πιλοτικών ενεργειών πρόληψης της δημιουργίας απορριμμάτων και διαχείριση βιοαποβλήτων στο Δήμο Πειραιά. ΔΡΑΣΗ 6.1.2.1 Ολοκληρωμένη (αποκεντρωμένη) Διαχείριση Αστικών Στερεών Αποβλήτων σε νησιά και σε μικρούς / απομακρυσμένους οικισμούς της Περιφέρειας Αττικής (Ολοκλήρωση εγκαταστάσεων επεξεργασίας ΑΣΑ Κυθήρων, Εγκαταστάσεις διαχείρισης σε άλλα νησιά της Περιφέρειας). ΔΡΑΣΗ 6.1.ΣυΔΝΑ Πρόληψη - αξιοποίηση αποβλήτων τροφών στον τομέα της εστίασης
			1704. Βιοαποδομήσια αστικά απόβλητα ΒΑΑ που εκτρέπονται από την ταφή	40	0	-	
Θ.Σ.6	Α.Π.6	6.b.1 - Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό	T3262. Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης	89,4	95,0	90	ΔΡΑΣΗ 6.2.1.1 Εφαρμογή συστημάτων επεξεργασίας νερού και νέα δίκτυα ύδρευσης για την ικανοποίηση αναγκών σε νη-σιωτικές ή παράκτιες περιοχές της Αττικής με ειδικές τοπικές και κλιματικές συνθήκες και προβλήματα (ποιοτικά και ποσοτικά) σε πόσιμο νερό ΔΡΑΣΗ 6.2.1.2 Παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης της Περιφέρειας Αττικής, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ ΔΡΑΣΗ 6.2.1.3 Εφαρμογή συστημάτων επεξεργασίας νερού και νέα δίκτυα ύδρευσης για την ικανοποίηση αναγκών σε νησιώτικες περιοχές της Αττικής με προβλήματα (ποιοτικά και ποσοτικά) σε πόσιμο νερό – έργα δικτύων ύδρευσης και συστήματα επεξεργασίας νερού
Θ.Σ.6	Α.Π.6	6.c.1 - Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας	T3263. Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	4.515.567,00	4.876.812,00	8.203.427	ΔΡΑΣΗ 6.3.1.1 Ενίσχυση Πολιτιστικών Υποδομών (Μουσεία) Περιφέρειας Αττικής – Τμηματοποιημένες Πράξεις ΔΡΑΣΗ 6.3.1.2 Ανάπτυξη και Προβολή δημόσιων τουριστικών και πολιτιστικών κεφαλαίων μέσω δράσεων σύγχρονου πολιτισμού ΔΡΑΣΗ 6.3.1.3 Ενίσχυση Πολιτιστικών Υποδομών Περιφέρειας Αττικής – Μεταφερόμενη Πράξη ΔΡΑΣΗ 6.3.1.4 (*) Ανάδειξη – Αξιοποίηση Αστικών «Τοποσμήμων» στην Περιφέρειας Αττικής – Τμηματοποιημένη (phasing) Πράξη: «ΣΕΡΑΦΕΙΟ ΚΟΛΥΜΒΗΤΗΡΙΟ – ΑΘΛΗΤΙΚΟ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ» ΔΡΑΣΗ 6.3.1.5 Ενίσχυση και Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού μητροπολιτικής εμβέλειας Περιφέρειας Αττικής. ΔΡΑΣΗ 6.3.ΑΣΔΑ.1 Δημιουργία και Αναβάθμιση Υποδομών Πολιτισμού που συμβάλλουν στην Ενίσχυση της Μητροπολιτικότητας και στη Διαφοροποίηση της Οικονομίας της Δυτικής Αθήνας ΔΡΑΣΗ 6.3.ΑΣΔΑ.2 Αποκατάσταση και ανάδειξη κεντρικού Κτιρίου συγκροτήματος ΒΙΟΧΡΩΜ για τη φιλοξενία Εκολλαπτηρίου Επιχειρηματικών Ιδεών και Προετοιμασίας Δημιουργίας Νέων και Νεοφυών Επιχειρήσεων στους Τομείς του Πολιτισμού και της Δημιουργικής Βιομηχανίας ΔΡΑΣΗ 6.3.ΑΣΔΑ.3 Δημιουργία και

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
							<p>Αναβάθμιση Υποδομών Πολιτισμού που συμβάλλουν στην Ενίσχυση της Μητροπολιτικότητας της Δυτικής Αθήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.ΑΣΔΑ.4 Δημιουργία και Αναβάθμιση Υποδομών Πολιτισμού της Δυτικής Αθήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.ΕΑΤΑ.1 Ανάπτυξη και Προβολή της Τουριστικής και Πολιτιστικής Ταυτότητας της Αθήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.ΕΑΤΑ.2 Αποκατάσταση, ανάδειξη και προβολή Υπαίθριων Γλυπτών Μνημείων Τέχνης του κέντρου των Αθηνών</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.ΣυΔΝΑ Πολιτιστικές εκδηλώσεις και δράσεις</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.1. ΕΦΔ ΠΕΙΡΑΙΑ Αξιοποίηση και Ψηφιακή - Διαδραστική Ανάδειξη των Ιστορικών Αρχείων των Πολιτιστικών Φορέων της Πόλης του Πειραιά σε ένα ενιαίο και σύγχρονο Πολιτιστικό, Δημιουργικό και Εκπαιδευτικό Προϊόν</p> <p>6.3.2.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Πολιτιστικές Ημέρες και Διαδρομές Θάλασσας Δήμου Πειραιά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.3.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Διαμόρφωση πύλης εισόδου στον Πειραιά για επισκέπτες της κρουαζιέρα. Ανάδειξη κεντρικής και πολιτιστικής διαδρομής με παρεμβάσεις στο δημόσιο χώρο.</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.3.4. ΕΦΔ ΠΕΙΡΑΙΑ «Προορισμός Πειραιάς» (Destination Piraeus): Ολοκληρωμένη Διαχείριση και Τοποθέτηση / Προώθηση της Πόλης του Πειραιά ως Διεθνούς Εμβέλειας Τουριστικού, Πολιτιστικού και Επιχειρηματικού Προορισμού (Piraeus Place Branding & Management) - Έξυπνη Πρόβλεψη, Προσέλκυση, Προγραμματισμός και Βιώσιμη Διαχείριση Αστικών Τουριστικών Ροών</p>
Θ.Σ.6	Α.Π.6	6.ε.1 - Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ	Τ.3265. Συνολικά ωφελούμενος πληθυσμός από την εφαρμογή των ΟΧΕ	50,0	35,0	-	<p>ΔΡΑΣΗ 6.5.ΑΣΔΑ.1 Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος και της Ποιότητας Ζωής σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Δυτικής Αθήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.5.ΑΣΔΑ.2 Αναβάθμιση Αστικού Περιβάλλοντος σε Υποβαθμισμένες Περιοχές της Δυτικής Αθήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.5.ΕΑΤΑ.1 Σχέδιο δράσεων για την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας στην περιοχή παρέμβασης (Δημιουργία ποδηλατικών διαδρομών)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.5.ΕΑΤΑ.2 Βελτίωση και αποκατάσταση Υπερτρικού Άξονα Οδού Αιγαίου - Κράτητος</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.5.ΕΑΤΑ.3 Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε επιλεγμένη περιοχή του Κέντρου της Αθήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.5.ΕΑΤΑ.4 Αναβάθμιση υποδομών Εθνικού Κήπου</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.5.ΕΑΤΑ.5 Ανάπλαση πλατείας Αγίου Παντελεήμονος και διαπλάτυνση πεζοδρομίων οδών Πιπίνου, Αλκιβιάδου και Αγορακρίτου (Θη Δ.Κ.)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 6.5.1. ΕΦΔ ΠΕΙΡΑΙΑ Στοχευμένες παρεμβάσεις αστικής αναβάθμισης και</p>

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
							αναζωογόνησης για τη βελτίωση της καθημερινότητας και της κινητικότητας των Πολιτών και τη διάχυση των ροών επισκεψιμότητας στην Πόλη του Πειραιά ΔΡΑΣΗ 6.5.4.ΕΦΔ ΠΕΙΡΑΙΑ Έξυπνες Γειτονίες στον Πειραιά (Τεχνολογικές μικρο-υποδομές και εφαρμογές έξυπνης πόλης σε κοινωνική και αστική μικροκλίμακα)
Θ.Σ.7	Α.Π.7	7.a.1 - Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιανατολικής Μεσογείου	T3271. Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	1.302.581	2.282.728	1.098.091	ΔΡΑΣΗ 7.1.1.1 Επέκταση βασικών λιμενικών υποδομών υποδοχής και εξυπηρέτησης κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι του Πειραιά
Θ.Σ.7	Α.Π.7	7.b.1 - Βελτίωση της οδικής ασφάλειας	T3277. Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	58,00	48,00	44	ΔΡΑΣΗ 7.2.1.1 Παρεμβάσεις για την Οδική Ασφάλεια και την μείωση των τροχαίων ατυχημάτων με θύματα πεζούς σε λεωφόρους ταχείας κυκλοφορίας (πεζογέφυρες) ΔΡΑΣΗ 7.2.1.2 Εξοπλισμός των Υπηρεσιών Τροχαίας για την παροχή ενεργητικής ασφάλειας στους χρήστες οδικού δικτύου στην Περιφέρεια Αττικής. ΔΡΑΣΗ 7.2.1.3 Βελτίωση χάραξης και διαπλάτυνση της Π.Ε.Ο. Αθηνών-Θηβών στο Τμήμα Μάνδρα-Οινόη (Α' Τμήμα)
Θ.Σ.7	Α.Π.7	7.c.1 - Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (Τραμ) στην Αττική	T3272. Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	60.000,00	85.000,00	-	ΔΡΑΣΗ 7.3.1.1 Δυτική Επέκταση του TRAM προς Πειραιά – Β' ΦΑΣΗ ΔΡΑΣΗ 7.3.1.2 Μείωση του Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος του Στόλου Λεωφορείων του ΟΑΣΑ και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχόμενων Υπηρεσιών των Δημοσίων Συγκοινωνιών στην Μητροπολιτική Αθήνα ΔΡΑΣΗ 7.3.1.3 Επέκταση αμαξοστασίου TRAM στο Ελληνικό
			04302. Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα εξυπηρέτησης από μέσα σταθερής τροχιάς	-	31.200	-	
Θ.Σ.7	Α.Π.7	7.e.1 – Διείδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές	T3273: Διείδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές	2.616.000	2.623.650	-	ΔΡΑΣΗ 7.5.1.1 Ανάπτυξη Δικτύων Φυσικού Αερίου Περιφέρειας Αττικής
Θ.Σ.8	Α.Π.8	8iii1 - Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης	11305. Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	312	310	-	ΔΡΑΣΗ 8.3.ΕΑΤΑ.1. Υποστήριξη της Εκκλάσης Νέων Επιχειρήσεων σε κλάδους της RIS ΔΡΑΣΗ 8.3.1.ΕΦΔΠ Ίδρυση νέων επιχειρήσεων σε εταιρικό ή ατομικό επίπεδο, ιδίως στους τομείς της ΠΣΕΕ Αττικής ΔΡΑΣΗ 8.3.ΑΣΔΑ.1. Ανάπτυξη Οικουστήματος Ενδυνάμωσης των εν δυνάμει Επιχειρηματιών και Προώθησης της Δημιουργίας Νέων Καινοτόμων μικρο-Επιχειρήσεων στη Δυτική Αθήνα, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 8.3.ΣυΔΝΑ.1. Φυτώρια νέων ιδεών - σχολεία Επιχειρηματικότητας

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
Θ.Σ.8	Α.Π.8	8.ν.1 - Εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης σε επιχειρησιακό και συλλογικό επίπεδο και προσαρμογή επιχειρήσεων και εργαζομένων στις αλλαγές	T3282. Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την λήξη της ενίσχυσης τους	160	189	-	ΔΡΑΣΗ 8.5.1.1 Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας εργαζομένων στο νέο αναπτυξιακό πρότυπο της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 8.5.1.ΕΦΔΠ Στήριξη της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων του Πειραιά και των εργαζομένων σε αυτές στο πλαίσιο Ειδικών Στρατηγικών Βελτίωσης / Ανάδειξης Βιώσιμων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων, ιδίως στους Τομείς της ΠΣΕΕ ΔΡΑΣΗ 8.5.ΑΣΔΑ.1 Παρατηρητήριο Αναδιάρθρωσης και Προσαρμοστικότητας των Επιχειρήσεων και των Εργαζομένων της Δυτικής Αθήνας στις απαιτήσεις του Διεθνούς Ανταγωνισμού, τις παραγωγικές και τεχνολογικές εξελίξεις και τις σύγχρονες αναπτυξιακές απαιτήσεις, ιδίως στους Τομείς της ΠΣΕΕ Αττικής ΔΡΑΣΗ 8.5.ΕΑΤΑ.1. Εργαλεία Προώθησης της Προσαρμοστικότητας των Επιχειρήσεων - Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας Δήμου Αθηναίων ΔΡΑΣΗ 8.5.ΣΥΔΝΑ.1. Ολοκληρωμένα σχέδια Αναδιάρθρωσης ΜΜΕ
Θ.Σ.9	Α.Π.9	9.ι.1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.	10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους.	6.616	32.000	14.740	ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1 Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2015-2016 ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1a Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2016-2017 ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1β Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (σχολικό έτος 2017-2018) ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1γ Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (σχολικό έτος 2018-2019) ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1δ Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (σχολικό έτος 2019-2020) ΔΡΑΣΗ 9.1.1.1ε Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (σχολικό έτος 2020-2021)
			10903: Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	472	225	0	ΔΡΑΣΗ 9.1.ΕΑΤΑ.1 Δράσεις Ενεργητικής Ένταξης και βελτίωσης των δυνατοτήτων απασχόλησης ειδικών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στο Δήμο Αθηναίων ΔΡΑΣΗ 9.1.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δράσεις Διασύνδεσης των Ανέργων του Δήμου Πειραιά που ανήκουν σε Ευπαθείς Ομάδες με την Αγορά Εργασίας ΔΡΑΣΗ 9.1.2.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Βελτίωση Δεξιοτήτων Ανέργων που ανήκουν σε Ευπαθείς Ομάδες μέσω Κατάρτισης που οδηγεί σε Πιστοποίηση και Συνοδευτικές Δράσεις Προώθησης στην Απασχόληση και στην Επιχειρηματικότητα ΔΡΑΣΗ 9.1.1.ΕΦΔ ΑΣΔΑ ΠΙΛΟΤΙΚΕΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΔΑΑΕ) ΣΤΗ

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
							<p>ΔΥΤΙΚΗ ΑΘΗΝΑ, ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΔΥΝΑΜΙΣΜΟΥ ΤΩΝ "ΝΕΩΝ" ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ "ΕΞΥΠΝΩΝ" ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΩΝ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ "ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΑΑΕ" (ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ "ΣΥΜΠΡΑΤΤΩ")</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.1.ΑΣΔΑ.2 Διαδημοτικές δράσεις και εργαλεία για την Προώθηση των Ευπαθών Ομάδων και των Νέων στην Απασχόληση και στην Επιχειρηματικότητα (Διαδημοτικό Δίκτυο "ΣΥΜΠΡΑΤΤΩ")</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.1.3.ΕΦΔ ΑΣΔΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΕ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΣΩ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΟΥ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ & ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ "ΣΥΜΠΡΑΤΤΩ")</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.1.ΣυΔΝΑ Δράσεις για την βελτίωση της απασχολησιμότητας</p>
Θ.Σ.9	Α.Π.9	9ii1 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες 9ii2 - Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, για την εργασιακή και κοινωνική ένταξή τους	05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες,	0	65	6	<p>ΔΡΑΣΗ 9.2.1.1 "Κέντρα Κοινότητας (νέα δομή)"</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.1.2 Δομές Αστέγων / Υπνωτήρια & Κέντρα Ημέρας (επανασχεδιασμός δομών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.1.3 "Κέντρα Κοινότητας (νέα δομή)"</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.1.4 Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Κοινότητας στο Δήμο Ραφήνας - Πικερμίου</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.1.5 Προώθηση των υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε Κέντρα Κοινότητας / Κέντρα Στήριξης Μεταναστών της Περιφέρειας Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.1.6 Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Κοινότητας στο Δήμο Σαλαμίνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.2.1 Επιδότηση Ενοικίου</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.2.2 Ομάδες Βελτίωσης Συνθηκών Διαβίωσης</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.2.3 Ομάδες Διαχείρισης Οργανωμένων Χώρων Μετεγκατάστασης</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.2.4 Υποστήριξη για την Απασχόληση και Επιχειρηματική Συμβουλευτική Ρομά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.2.5 Πιλοτικό Σχέδιο για την κοινωνική ένταξη των Ρομά του Δήμου Χαλανδρίου</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.2.6 Δράσεις Προώθησης στην Απασχόληση πληθυσμού Ρομά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.ΕΑΤΑ.1 Παροχή υπηρεσιών Ασφαλούς Καταφυγίου (Safe Haven) για άστεγους στο κέντρο της Αθήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.2.ΑΣΔΑ.1 Πιλοτικές Δράσεις Προώθησης, Στήριξης και Παρακολούθησης της Κοινωνικοποίησης και της Ένταξης των Περιθωριοποιημένων Ομάδων (Ρομά, Άστεγοι, Παλιννοστούντες κ.λπ.) στη Δυτική Αθήνα» (Διαδημοτικό Κοινωνικό Δίκτυο "ΔΙΕΥΡΥΝΩ")</p>
			11104. Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητας (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	472	30	-	

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
Θ.Σ.9	Α.Π.9	9iii1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ 9iii2 - Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)	10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους,	5	40	68	ΔΡΑΣΗ 9.3.1.1 Λειτουργία Δομών και Υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των Γυναίκων και για την Καταπολέμηση της Βίας – Λειτουργία Κέντρων Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναίκων Θυμάτων Βίας σε Τοπικό Επίπεδο ΔΡΑΣΗ 9.3.1.1α ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΣΙΝΑ ΔΡΑΣΗ 9.3.1.1β Ίδρυση και λειτουργία ενός (1) νέου Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναίκων στο Δήμο Σαλαμίνας ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2 Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την Ένταξη Μαθητών με Αναπηρία Ή/Και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2β Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τα σχολικά έτη 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021 ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2γ Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τα σχολικά έτη 2021-2022, 2022-2023 ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3 Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2015-2016 (ΑμεΑ) ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3α Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2016-2017 (ΑμεΑ) ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3β Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2017-2018) ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3γ Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2018-2019) ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3δ Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2019-2020) ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3ε Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2020-2021) ΔΡΑΣΗ 9.3.1.4 Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία ΔΡΑΣΗ 9.3.2.1 Δράσης Στέγασης και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης για άτομα που ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ Κοινότητα ΔΡΑΣΗ 9.3. ΕΑΤΑ.1 Ευρωπαϊκή Χάρτα για την ισότητα των φύλων και την αντιμετώπιση των έμφυλων και πολλαπλών διακρίσεων ΔΡΑΣΗ 9.3.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δίκτυο Υπηρεσιών Πρόληψης και Αντιμετώπισης των Διακρίσεων και Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής των Ευάλωτων και Ειδικών Ομάδων (μεταξύ των οποίων ΑΜΕΑ, Έφηβοι-Νέοι με υψηλό κοινωνικό κίνδυνο κ.λπ.), στο Δήμο Πειραιά ΔΡΑΣΗ 9.3.ΑΣΔΑ.1 Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες και Δράσεις Πρόληψης και Αντιμετώπισης των Διακρίσεων, Βελτίωσης της
			05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες,	0	35	7	
			11509. Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ	5,84%	6,21%	-	

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
							Ποιότητας Ζωής και Κοινωνικής Ένταξης των Ειδικών και Ευάλωτων Ομάδων στη Δυτική Αθήνα (Διαδημοτικά Κοινωνικά Δίκτυα "ΦΡΟΝΤΙΖΩ" και "ΕΝΤΑΣΣΩ") ΔΡΑΣΗ 9.3.ΣυΔΝΑ Βελτίωση ικανοτήτων και διαβίωσης των ΑμεΑ
			11209: Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ		2.285	0	<p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.1 Λειτουργία Δομών και Υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς όφελος των Γυναίκων και για την Καταπολέμηση της Βίας – Λειτουργία Κέντρων Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναίκων Θυμάτων Βίας σε Τοπικό Επίπεδο</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.1α ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΕΥΣΙΝΑ</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.1β Ίδρυση και λειτουργία ενός (1) νέου Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναίκων στο Δήμο Σαλαμίνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2 Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την Ένταξη Μαθητών με Αναπηρία Ή/Και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2β Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τα σχολικά έτη 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2γ Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τα σχολικά έτη 2021-2022, 2022-2023</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3 Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2015-2016 (ΑμεΑ)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3α Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής για το Σχολικό Έτος 2016-2017 (ΑμεΑ)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3β Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2017-2018)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3γ Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2018-2019)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3δ Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2019-2020)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.3ε Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής (ΑμεΑ, κ.λπ.) – (σχολικό έτος 2020-2021)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.4 Κέντρα Δημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.2.1 Δράσης Στέγασης και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης για άτομα που ανήκουν στη ΛΟΑΤΚΙ Κοινότητα</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3. ΕΑΤΑ.1 Ευρωπαϊκή Χάρτα για την ισότητα των φύλων και την αντιμετώπιση των έμφυλων και πολλαπλών διακρίσεων</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.3.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δίκτυο</p>

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
							Υπηρεσιών Πρόληψης και Αντιμετώπισης των Διακρίσεων και Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής των Ευάλωτων και Ειδικών Ομάδων (μεταξύ των οποίων ΑΜΕΑ, Έφηβοι-Νέοι με υψηλό κοινωνικό κίνδυνο κ.λπ.), στο Δήμο Πειραιά ΔΡΑΣΗ 9.3.ΑΣΔΑ.1 Ολοκληρωμένες Υπηρεσίες και Δράσεις Πρόληψης και Αντιμετώπισης των Διακρίσεων, Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής και Κοινωνικής Ένταξης των Ειδικών και Ευάλωτων Ομάδων στη Δυτική Αθήνα (Διαδημοτικά Κοινωνικά Δίκτυα "ΦΡΟΝΤΙΖΩ" και "ΕΝΤΑΣΣΩ") ΔΡΑΣΗ 9.3.ΣυΔΝΑ Βελτίωση Ικανοτήτων και διαβίωσης των ΑμεΑ
Θ.Σ.9	Α.Π.9	9.ιν1 - Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες 9.ιν2 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες.	05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	0	137	7	ΔΡΑΣΗ 9.4.1.1 Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών / Δομές Σίτισης & Κοινωνικά Φαρμακεία (επανασχεδιασμός δομών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου) ΔΡΑΣΗ 9.4.1.2 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)/(συνεχιζόμενη δράση από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο) ΔΡΑΣΗ 9.4.1.3 Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών ΔΡΑΣΗ 9.4.1.4 Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Αττικής ΔΡΑΣΗ 9.4.1.5 Ανάπτυξη δράσεων/δομών παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην Περιφέρεια Αττικής ΔΡΑΣΗ 9.4.1.6 Ανάπτυξη δράσεων για την καταπολέμηση των εξαρτήσεων στην κοινότητα ΔΡΑΣΗ 9.4.1.7 Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας TOMY ΔΡΑΣΗ 9.4.1.8 Επιχορήγηση λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) ΔΡΑΣΗ 9.4.1.9 Δράσεις για τη θωράκιση της Δημόσιας Υγείας σε χώρους φιλοξενίας μετακινούμενων πληθυσμών της Περιφέρειας Αττικής (αντιμετώπιση Covid19) ΔΡΑΣΗ 9.4.1.10 Δράσεις για τη θωράκιση των Δημόσιων Δομών Υγείας της Περιφέρειας Αττικής σε Πρωτοβάθμιο και Δευτεροβάθμιο επίπεδο – ιδιαίτερα κατά την παρούσα Υγειονομική Κρίση του COVID19 ΔΡΑΣΗ 9.4.1.11 Διεθνή Συνεργατικά Πρωτοκόλλα Θεραπείας για τον Παιδικό και Εφηβικό Καρκίνο ΔΡΑΣΗ 9.4.2 Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμηση των διακρίσεων Ευάλωτων Ομάδων μέσω Δημιουργικών Δραστηριοτήτων Πολιτισμού Υποστηριζόμενης
			11206. Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ),	0%	35%	-	
			11207. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια,	8,86%	0,32%	-	
			11208. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις, 05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες	0%	7,94%	-	

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
			11209: Αριθμός ωφελούμενων που λαμβάνουν κοινωνικές υπηρεσίες από δράσεις ΟΧΕ		7.147	-	<p>Απασχόλησης</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Διεύρυνση της Πρόσβασης των Ευπαθών Ομάδων σε Υπηρεσίες και Δράσεις Κοινωνικής Φροντίδας και Προώθησης της Κοινωνικής Ένταξης - Ανάπτυξη Δικτύου Παροχής Κοινωνικών Υπηρεσιών με Πολυκαναλική Πρόσβαση των Ωφελουμένων στο Δήμο Πειραιά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.2.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Καινοτόμες / Εναλλακτικές Δράσεις Κοινωνικοποίησης και Κοινωνικής Ένταξης των Νέων στο Δήμο Πειραιά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.3.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δράσεις Προαγωγής Δημόσιας Υγείας και Προληπτικής Ιατρικής στο Δήμο Πειραιά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.4.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Δίκτυο Άμεσης Παρέμβασης και Υποστήριξης για Χρήστες Ουσιών στο Δήμο Πειραιά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.5.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Βελτίωση της Αποτελεσματικότητας της Κοινωνικής Ένταξης, της Καταπολέμησης της Φτώχειας και των Διακρίσεων, μέσω της Μεθοδολογικής και Λειτουργικής Ενοποίησης των Παρεμβάσεων Κοινωνικής Ένταξης στην Πόλη του Πειραιά σε ένα Ενιαίο, Ιεραρχημένο και Ομογενοποιημένο Δίκτυο «Πρόληψης και Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης»</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.6.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Ανάπτυξη Δικτύου Δράσεων και Υπηρεσιών Κοινωνικής Ένταξης μέσω Δημιουργικών Δραστηριοτήτων, Αθλητισμού, Εθελοντισμού και Υποστηριζόμενης Απασχόλησης</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.2.ΕΑΤΑ.1 Συνδυασμένες υπηρεσίες υγείας και συμβουλευτικής για ευάλωτες ομάδες κατοίκων της Αθήνας - One stop shops (Πολυδύναμα)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.3.ΕΑΤΑ.1 Open Social Net</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.4.ΑΣΔΑ.1 Δράσεις για την Αντιμετώπιση της Φτώχειας και την Παροχή Υπηρεσιών Ανοιχτής Ειδικής Φροντίδας στη Δυτική Αθήνα (Διαδημοτικά Κοινωνικά Δίκτυα "FRONTI-ZO" και "ΥΓΕΙΑ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ")</p> <p>9.4.ΑΣΔΑ.2Βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της Κοινωνικής Ένταξης, με την ανάπτυξη προηγμένων μορφών ολοκληρωμένης παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και τη βελτίωση των ικανοτήτων των επιστημονικών στελεχών των Κοινωνικών Δομών της Δυτικής Αθήνας (Διαδημοτικό Κοινωνικό Δίκτυο "ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ")</p>
Θ.Σ.9	Α.Π.9	9.ν.1 - Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων	11303. Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	317	375	-	<p>ΔΡΑΣΗ 9.5.1.1 Επιχορήγηση Υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.5.ΕΑΤΑ.1 "Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής μέσα από την κοινωνική οικονομία"</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.5.ΑΣΔΑ.1 Ανάπτυξη Οικουσιότητας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ) στη Δυτική Αθήνα (Διαδημοτικό Κοινωνικό Δίκτυο "ΚΟΙΝΩΝΩ")</p>

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
Θ.Σ.9	Α.Π.10	9.α.1 - Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των ευπαθών & ευάλωτων ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές	T3301. Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές	6.623	8.273	8	<p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.1 Αποκατάσταση και Εκσυγχρονισμός Λειτουργίας Κεντρικού Κτιρίου του Ορφανοτροφείου Θηλέων Ι. και Μ. Χατζηκυριάκου (Χατζηκυριάκειου Ιδρύματος Παιδικής Προστασίας)</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.2 Υποδομές Φροντίδας Παιδιών - Μεταφερόμενα Έργα από την Π.Π. 2007 – 2013</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.3 Ανέγερση νέας διώροφης Οικοδομής με Υπόγειο, Δώμα και Στέγη, με Λειτουργία ως Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία που χαρακτηρίζονται από Νοητική Στέρση στην Κοινωνική Ενότητα Πικερμίου του Δήμου Ραφήνας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.4 Προμήθεια Ασθενοφόρων Οχημάτων και Κινητών Μονάδων για τις Ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.6 Υποδομές Φροντίδας Παιδιών - Νέες Πράξεις.</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.7 Προμήθεια Εξοπλισμού Μονάδων Πρωτοβάθμιας Υγείας</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.8 Κατασκευή Κέντρων Υγείας Αστικού Τύπου</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.9 Επέκταση – αναβάθμιση υποδομών στις οποίες παρέχονται κοινωνικές υπηρεσίες</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.10 Προμήθεια εξοπλισμού μονάδων Δευτεροβάθμιας και Τριτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στην Περιφέρεια Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.11 Προμήθεια Μοτοσυκλετών Ταχείας Ανταπόκρισης ΕΚΑΒ για τις ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.12 Προμήθεια εξοπλισμού Στρατιωτικών Νοσοκομείων στην Περιφέρεια Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.13 Προμήθεια Βιοϊατρικού και λοιπού εξοπλισμού για την αναβάθμιση και την ανάπτυξη νέων λειτουργικών μονάδων εργαστηρίων ΚΕΔΥ</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.14 Προμήθεια περιπολικού σκάφους κατάλληλα διαμορφωμένου με υγειονομικό εξοπλισμό</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.1.15 Προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού νοσοκομείων στην Περιφέρεια Αττικής</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9α1.ΕΦΔΠ Αναβάθμιση των Κοινωνικών Υποδομών του Δήμου Πειραιά και των Νομικών του Προσώπων, που προάγουν την Κοινωνική Φροντίδα, την Κοινωνική Ένταξη και την Κοινωνική Καινοτομία στην Πόλη του Πειραιά</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.ΑΣΔΑ.1 Αναβάθμιση & Συμπλήρωση Κοινωνικών Υποδομών στη Δυτική Αθήνα</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.ΑΣΔΑ.2 Αναβάθμιση & Συμπλήρωση Κοινωνικών Υποδομών στη Δυτική Αθήνα</p> <p>ΔΡΑΣΗ 9.α.ΕΑΤΑ.1 Βελτίωση και αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών που θα</p>
			T3300. Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)	5.092.158	5.591.972	-	

Πίνακας 106: Σύνδεση Ειδικών Στόχων με Δείκτες αποτελέσματος και υλοποιούμενες Δράσεις

Θ.Σ.	Α.Π.	Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Τιμή Βάσης	Στόχος Ε.Π.	Τιμή Υλοποίησης	Δράσεις / Τύπος δράσης
							συμβάλλουν στην τοπική ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης ΔΡΑΣΗ 9.α. ΣυΔΝΑ.1 Υποδομή για παιδιά και νέους με νοητική στέρηση και αυτισμό
Θ.Σ.10	Α.Π.11	10.1 - Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική	T3311. Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από Εκπαιδευτικές Υποδομές	93,9	98,0	-	ΔΡΑΣΗ 10.1.1.1 Παρεμβάσεις Συμπλήρωσης – Βελτίωσης του Δικτύου των Δημόσιων Σχολικών Μονάδων της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 10.1.1.2 Πρότυπο Βιοκλιματικό Νηπιαγωγείο στην Ακαδημία Πλάτωνος ΔΡΑΣΗ 10.1.1.3 Προμήθεια & αναβάθμιση εξοπλισμού σε Εκπαιδευτικές Μονάδες Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Σχολών Εμπορικού Ναυτικού της Περιφέρειας Αττικής. ΔΡΑΣΗ 10.1.1.4 Αναβάθμιση εξοπλισμού σε Σχολικές Μονάδες Προσχολικής και Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 10.1.1.5 Αναβάθμιση εξοπλισμού ΤΠΕ σε Σχολικές Μονάδες Γενικής και Επαγγελματικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας Αττικής ΔΡΑΣΗ 3.6.ΕΑΤΑ.1 Βελτίωση και εκσυγχρονισμός των κτιρίων και του εξοπλισμού σε υποδομές εκπαίδευσης ή και δια βίου μάθησης στην περιοχή παρέμβασης ΔΡΑΣΗ 10.1.ΑΣΔΑ.1 Βελτίωση – Εκσυγχρονισμός - Συμπλήρωση του Εκπαιδευτικού Εξοπλισμού και των Υποδομών Διά Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης στη Δυτική Αθήνα

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Η ανάλυση του ανωτέρω Πίνακα για την συμβολή του Ε.Π. στους Ειδικούς Στόχους σε σύνδεση με τα προσδοκόμενα αποτελέσματα και τις δράσεις που έχουν ενεργοποιηθεί ώστε να επιτευχθούν, λαμβάνει υπόψη τα καταγεγραμμένα στοιχεία στο ΟΠΣ, τις δευτερογενείς πηγές που αποτυπώνουν την υφιστάμενη επίδοση των δεικτών, την πορεία υλοποίησης και την απόδοση των δεικτών εκροής που συνδέονται με τους δείκτες αποτελέσματος και τους τροφοδοτούν σε κάθε Άξονα Προτεραιότητας, όπως και περιπτώσεις δεικτών που έχουν ήδη ενταχθεί σε προκλήσεις οι οποίες επίκειται σύντομα να ενταχθούν.

Ως αποτέλεσμα, αν και στις περισσότερες των περιπτώσεων δεν προκύπτουν ικανά δεδομένα για την πραγματική επίκαιρη καταγραφή της πορείας συμβολής των δράσεων στην επίτευξη των αποτελεσμάτων, κυρίως λόγω των περιορισμών στην καταγραφή των επιδόσεων των δράσεων από το ΕΤΠΑ αλλά και της μη επαρκούς συχνότητας εκθέσεων απόδοσης των τιμών των δεικτών, διαπιστώνεται ότι στην πλειονότητα των Ειδικών Στόχων η συμβολή των ενεργών δράσεων είναι ικανοποιητική για την κάλυψη των επιδιωκόμενων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

αποτελεσμάτων, όπως αναλύθηκε και σε πρότερη ενότητα της παρούσας μελέτης για τη διερεύνηση της επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο δεικτών αποτελέσματος στο Ε.Π.

Οι εξαιρέσεις αφορούν αρχικά στους δείκτες T3241, T3243 για τους οποίους δεν εντοπίζεται συμβολή από υλοποιούμενες δράσεις στους Ειδικούς Στόχους 4.b.1: Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα, και 4.c.1: Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα, αντίστοιχα.

Στην συνέχεια, εμβαθύνοντας σε συγκεκριμένες αμφιλεγόμενες περιπτώσεις, σε ότι αφορά τον Ειδικό Στόχο 2.b.1 - Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ, τα διαθέσιμα δεδομένα δεν βοηθούν στην εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος, αναφέρεται ωστόσο ότι στον ΕΣ εκδόθηκαν πρόσφατα οι δράσεις 'ΔΡΑΣΗ 2.2.ΕΑΤΑ.1 Ψηφιακός Μετασχηματισμός επιχειρήσεων με έδρα στο Δήμο Αθηναίων', και 'ΔΡΑΣΗ 2.2.1.ΕΦΔ ΑΣΔΑ Πιλοτικές Εφαρμογές Έξυπνης πόλης στη Δυτική Αθήνα', η επίδοση υλοποίησης των οποίων θα καθορίσει και την επιτυχή ή όχι συμβολή στον Ειδικό Στόχο.

Ως προς των Ειδικό Στόχο 6.a.1 - Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα υγρά απόβλητα, αν και δεν εντοπίζονται ικανά διαθέσιμα στοιχεία για την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος, αναφέρεται ωστόσο ότι στον ΕΣ εκδόθηκαν πρόσφατα οι δράσεις 'ΔΡΑΣΗ 6.1.1.3 Ανάπτυξη της διακριτής συλλογής ανακύκλωσης και ανάκτησης βιοαποβλήτων' και 'ΔΡΑΣΗ 6.1.1.Ε.Φ.Δ.ΠΕΙΡΑΙΑ Ανάπτυξη Πιλοτικών ενεργειών πρόληψης της δημιουργίας απορριμμάτων και διαχείριση βιοαποβλήτων στο Δήμο Πειραιά', η επίδοση υλοποίησης των οποίων θα καθορίσει και την επιτυχή ή όχι συμβολή στον Ειδικό Στόχο.

Όσον αφορά στον Ειδικό Στόχο 9iii1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας, έχει ήδη καταγραφεί ότι δεν προκύπτουν αρκετά στατιστικά δεδομένα από το ΟΠΣ για την απόδοση ασφαλούς συμπεράσματος. Ωστόσο, το επιθυμητό αποτέλεσμα του δείκτη παρατηρείται ότι το τροφοδοτούν οι δράσεις 'ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2 Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την Ένταξη Μαθητών με Αναπηρία 'Η/Και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες', ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2β Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τα σχολικά έτη 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021' και 'ΔΡΑΣΗ 9.3.1.2γ Εξειδικευμένη Εκπαιδευτική Υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τα σχολικά έτη 2021-2022, 2022-2023', η επίδοση υλοποίησης των οποίων θα καθορίσει και την επιτυχή ή όχι συμβολή στον Ειδικό Στόχο.

Σε τελική ανάλυση και σχετικά με τον Ειδικό Στόχο 9.v.1 - Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων, αν και τα μέχρι τώρα δεδομένα (ΟΠΣ 30.09.2020) δεν είναι επαρκή για την εκτίμηση επίτευξης του στόχου αποτελέσματος, πρέπει να σημειωθεί η ύπαρξη πρόσφατων ενεργών προσκλήσεων 'ΔΡΑΣΗ 9.5.1.1 Επιχορήγηση Υφιστάμενων Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ)', 'ΔΡΑΣΗ 9.5.ΕΑΤΑ.1 "Προώθηση

της βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής μέσα από την κοινωνική οικονομία", και 'ΔΡΑΣΗ 9.5.ΑΣΔΑ.1 Ανάπτυξη Οικοσυστήματος Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (ΚΑΛΟ) στη Δυτική Αθήνα (Διαδημοτικό Κοινωνικό Δίκτυο "ΚΟΙΝΩΝΩ")', η πορεία υλοποίησης των οποίων θα καθορίσει την επαρκή ή όχι συμβολή στο περιεχόμενο του εν λόγω Ειδικού Στόχου.

Για τους πρόσθετους δείκτες αποτελέσματος, γίνεται η παραδοχή, ότι θα ικανοποιήσουν μέχρι το 2023 τους στόχους ΤΔΠ των ενταγμένων πράξεων, οπότε και συμβάλλουν ικανοποιητικά στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα των αντίστοιχων Ειδικών Στόχων.

7.2 Διασφάλιση δεδομένων των Αξιολογήσεων Επιπτώσεων

Για την εξασφάλιση των δεδομένων των αξιολογικών επιπτώσεων του Ε.Π. εξετάζεται ο βαθμός όπου τα διαθέσιμα δεδομένα των δεικτών εκροών και αποτελέσματος, θα είναι επαρκή έτσι ώστε να επιτρέπουν την εκτίμηση τη συμβολής του Ε.Π. ανά κατηγορία παρέμβασης. Οι τιμές δηλαδή των αντίστοιχων δεικτών θα πρέπει να αποτυπώνουν την συνεισφορά των δράσεων – παρεμβάσεων στις πιθανές αλλαγές που θα πραγματοποιηθούν στην Περιφέρεια στις παρεμβάσεις των υποδομών, του περιβάλλοντος, της επιχειρηματικότητάς και απασχόλησης και στην αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού. Τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων πρέπει να αξιολογηθούν κατάλληλα για την εξαγωγή χρησίων συμπερασμάτων κατά τις αξιολογήσεις των επιπτώσεων. Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζεται η δυνατότητα διασφάλισης των δεδομένων σε επίπεδο δεικτών αποτελέσματος ανά Ειδικό Στόχο, τα οποία μπορούν να αξιολογηθούν για την εκτίμηση των αξιολογήσεων επιπτώσεων.

Πίνακας 107: Πίνακας Εξέτασης διασφάλισης Δεδομένων σε Επίπεδο Δεικτών Αποτελέσματος του Ε.Π.

Ειδικός Στόχος	Δείκτης Αποτελέσματος	Δυνατότητα εξασφάλισης δεδομένων σε επίπεδο δεικτών
1.α.1. Δημιουργία δομών και υποδομών έρευνας και καινοτομίας (Ε&Κ) σε περιφερειακό επίπεδο	T3293. Επιχειρήσεις που ασχολούνται με επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	Η τιμή βάσης του δείκτη προέρχεται από την Υπό εκπόνηση RIS Αττικής, ΕΛΣΤΑΤ και τον ΕΒΕΑ. Ο δείκτης θα παρακολουθείται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ ΓΓΕΤ, με διετή συχνότητα αλλά τα σχετικά στοιχεία είναι διαθέσιμα και από την EUROSTAT (TABLE "rd_e_gerdreg"). Η μεθοδολογία υπολογισμού του δείκτη προέρχεται από την Γενική Γραμματεία έρευνας και Τεχνολογίας και εφαρμόζεται οριζόντια σε όλα τα Προγράμματα (ΕΠΑΝΕΚ - ΠΕΠ)
1.β.1. Αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και καινοτομία	T3211. Δαπάνη Ε&Α των επιχειρήσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά ανα διετή συχνότητα από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης/ ΓΓΕΤ. Τα σχετικά στοιχεία είναι διαθέσιμα και από την EUROSTAT (TABLE "rd_e_gerdreg")

2.β.1 Αύξηση χρήσης ΤΠΕ στις ΜΜΕ	T3221. Ποσοστό ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου	<p>Ο δείκτης μετράται με βάση την ετήσια κυλιόμενη έρευνα (από το 2005 και μετά) της ΚτΠ - Infographics. Η τιμή βάσης του δείκτη προήλθε από την διαδικτυακή Βάση Δεδομένων της ΚτΠ - Infographics (http://icteval.ktpae.gr/stats/delivery/#) και συγκεκριμένα από τους δείκτες που σχετίζονται με το ηλεκτρονικό επιχειρείν. Αφορά το δείκτη «% επιχειρήσεων που έγιναν αποδέκτες ηλεκτρονικών παραγγελιών για προϊόντα ή/και υπηρεσίες μέσω ενός ιστοτόπου (ιστότοπος που χρησιμοποιεί η εταιρία γι' αυτό τον σκοπό - web sales)». Εάν η έρευνα αυτή δεν ολοκληρωθεί η ΕΔΑ Αττικής με την αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας θα πραγματοποιήσει την έρευνα πεδίου. Οι επιχειρήσεις αντιλαμβανόμενες την σημασία της αξιοποίησης του ηλεκτρονικού εμπορίου αξιοποιώντας και την συνεχή αναβάθμιση των ευρυζωνικών υποδομών και την μείωση του κόστους συνδέσεων θα στραφούν στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει το ηλεκτρονικό εμπόριο για την είσοδο τους σε νέες αγορές</p> <p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται με δυσκολία. Ενώ ο δείκτης θα έπρεπε να μετράται με βάση την ετήσια κυλιόμενη έρευνα (από το 2005 και μετά) της ΚτΠ - Infographics, αυτό έχει σταματήσει να γίνεται. Εάν η έρευνα αυτή δεν συνεχιστεί η ΕΔΑ Αττικής με την αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας θα πραγματοποιήσει την έρευνα πεδίου</p>
2.γ.1 Αξιοποίηση των ΤΠΕ στους τομείς των μεταφορών, του πολιτισμού και της κοινωνικής ενσωμάτωσης	T3222. Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από ηλεκτρονικές εφαρμογές στον τομέα των μεταφορών	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης θα παρακολουθείται από τον ΟΑΣΑ, σε ετήσια βάση.</p>
3.α.1 Αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας (Στρατηγική RIS)	T3231. Αύξηση του αριθμού των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας σε cluster - θερμοκοιτίδες	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται με δυσκολία καθώς η πηγή άντλησης των στοιχείων προέρχεται από τα επιμέρους cluster. Στο δικτυακό τόπο www.clusterobservatory.org δίνονται τα αντίστοιχα cluster της Περιφέρειας, τα οποία όμως δεν ενημερώνονται τακτικά.</p>
3.γ.1 Αναστροφή της συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας .	T3232. Απασχόληση στις ΜΜΕ της Περιφέρειας (Β' γενή και Γ' γενή τομέα)	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης θα παρακολουθείται από τον ΟΑΣΑ, σε ετήσια βάση.</p>
3.δ.1 Βελτίωση της εξωστρέφειας της Περιφερειακής οικονομίας .	T3233. Μεταβολή της αξία των εξαγωγών προϊόντων και υπηρεσιών	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται από την ΕΛΣΤΑΤ και από Στατιστικές Εξωτερικού Εμπορίου. Κατόπιν αιτήματος στην ΕΛΣΤΑΤ δύνανται να παρέχονται αναλυτικά στοιχεία σε ετήσια βάση και σε επίπεδο Περιφέρειας, που αφορούν τις ποσότητες και την αξία των εξαγωγών ανά κωδικό εξαγωγίμου προϊόντος καθώς και τη χώρα προορισμού.</p>

440

<p>4.β.1 Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στις επιχειρήσεις</p>	<p>T3241. Περιορισμός της αύξησης της τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στη βιομηχανία και τον τριτογενή τομέα</p>	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται με δυσκολία. Τα στοιχεία προέρχονται από ενημερωμένες χρονολογικές σειρές της ΕΛΣΤΑΤ (http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0301) , υπάρχει μια υστέρηση στη διαθεσιμότητα των παρεχόμενων στοιχείων δύο με τρία έτη.</p>
<p>4.γ.1 Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια</p>	<p>T3242. Κατανάλωσης ενέργειας στον οικιστικό και δημόσιο τομέα, T3244. Αριθμός Δημόσιων Κτιρίων με αναβάθμιση της ενεργειακής κατηγορίας κατά δύο βαθμίδες</p>	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται με δυσκολία. Τα στοιχεία προέρχονται από ενημερωμένες χρονολογικές σειρές της ΕΛΣΤΑΤ (http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A0301) , υπάρχει μια υστέρηση στη διαθεσιμότητα των παρεχόμενων στοιχείων δύο με τρία έτη. Τα στοιχεία για τη παρακολούθηση του δείκτη θα προέρχονται από τις Ενεργειακές Επιθεωρήσεις</p>
<p>4.ζ.1. Αύξηση της χρήσης μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον για την παραγωγή Ενέργειας</p>	<p>T3243. Εγκατεστημένη ισχύ ΣΗΘΥΑ</p>	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα δεδομένα που διατηρεί ο ΛΑΓΗΕ ΑΕ.</p>
<p>5.α.1. Μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρικών φαινομένων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον</p>	<p>T3251. Ποσοστό πληθυσμού που προστατεύεται από μέτρα διαχείρισης κινδύνων</p>	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Τα στοιχεία θα επικαιροποιηθούν με βάση το περιεχόμενο των Διαχειριστικών σχεδίων για τις ευπρόσβλητες ζώνες τα οποία περιλαμβάνουν την πλήρη καταγραφή κατοίκων αλλά και δεδομένων οικονομικής δραστηριότητας για τις ευπρόσβλητες ζώνες όπως προβλέπεται από την σχετική οδηγία της Ε.Ε</p>
<p>6.α.1. Εναρμόνιση της Περιφέρειας με τις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας για τα απόβλητα</p>	<p>T3261. Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που καλύπτεται από δίκτυα και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων</p>	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται από τη Βάση Δεδομένων της Eurostat και αποτελεί στοιχεία του πίνακα "env_wwcon_r2"</p>
<p>6.β.1. Επέκταση δικτύων ύδρευσης σε οικισμούς που δεν έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας πόσιμο νερό</p>	<p>T3262. Ποσοστό ισοδύναμου πληθυσμού που έχει πρόσβαση σε καλής ποιότητας νερό ύδρευσης</p>	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται με δυσκολία, καθώς ο προσδιορισμός των τιμών (βάσης - στόχου), έγινε βάσει εκτίμησης από στοιχεία της τελευταίας απογραφής του μόνιμου πληθυσμού (2011) από την ΕΛΣΤΑΤ.</p>

441

6.γ.1. Ανάδειξη υποδομών πολιτισμού – τουρισμού μητροπολιτικής εμβέλειας	T3263. Αριθμός εισιτηρίων πολιτιστικών χώρων της Περιφέρειας	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα δεδομένα της Έρευνας Κίνησης Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ (http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1802) ,σε μηνιαία βάση.
6.ε.1 Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ	T3265. Συνολικά ωφελούμενος πληθυσμός από την εφαρμογή των ΟΧΕ	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνει με δυσκολία καθώς δεν υπάρχει τη δεδομένη στιγμή δυνατότητα ελέγχου του δείκτη. Οι αστικές αρχές θα πρέπει να μεριμνήσουν για την παρακολούθηση του δείκτη κατά την εφαρμογή των σχεδίων.
7.α.1 Αναβάθμιση του ρόλου του Πειραιά στο σύστημα λιμένων κρουαζιέρας της Νοτιανατολικής Μεσογείου	T3271. Αριθμός επιβατών/ τουριστών στο λιμάνι του Πειραιά	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα στοιχεία της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού του ΟΛΠ. Επίσης Ο ΟΛΠ Α.Ε είναι ο αρμόδιος φορέας που παρέχει τα αντίστοιχα στοιχεία στην ΕΛΣΤΑΤ αλλά και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Λιμένων
7.β.1. Βελτίωση της οδικής ασφάλειας	T3277. Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων (παρασύρσεις πεζών)	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Η παρακολούθηση του δείκτη θα πραγματοποιείται από τα ετήσια στατιστικά στοιχεία, Ημερήσια ανάλυση θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων της Ελληνική Αστυνομία (http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=81&Itemid=73&lang=)
7.γ.1 Επέκταση των βιώσιμων και οικολογικών αστικών μεταφορών (TRAM) στην Αττική	T3272. Πληθυσμός που εξυπηρετείται από μέσα σταθερής τροχιάς	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά. Ο δείκτης παρακολουθείται με βάση τα στοιχεία που παρέχονται από το Τμήμα Σχεδιασμού Μεταφορών της Αττικό Μετρό ΑΕ.
7ε.1. Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές	T3273. Πληθυσμός που καλύπτεται από το δίκτυο φυσικού αερίου	Ο δείκτης μετρά τον πληθυσμό των περιοχών που θα καλυφθούν από την επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική. Η τιμή-βάσης ανέρχεται σε 2.616.000 άτομα, ενώ η τιμή-στόχος για το 2023 προσδιορίζεται σε 2.623.650 άτομα, βάσει σχετικών στοιχείων της Εταιρείας Διανομής Αερίου Αττικής (ΕΔΑ Αττικής) ΑΕ. Η παρακολούθηση του δείκτη θα είναι ετήσια με βάση στοιχεία της ΕΔΑ Αττικής ΑΕ.

442

<p>8.iii.1 - Βελτίωση της απασχόλησης, μέσω της ίδρυσης Επιχειρήσεων, ιδίως στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης</p>	<p>11305. Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης</p>	<p>Για την τιμή στόχο γίνεται εκτίμηση ότι τα 3/4 (73%) των επιχειρήσεων που θα ιδρυθούν θα συνεχίζουν τη λειτουργία τους ένα χρόνο μετά την ενίσχυση. Η εκτίμηση αυτή βασίζεται στους μέσους όρους του δείκτη επιβίωσης των ατομικών επιχειρήσεων τριών κρατών (Ιταλίας, Ισπανίας, Πορτογαλίας) η οικονομία των οποίων έχει ομοειδή χαρακτηριστικά με την Ελληνική λόγω του ότι δε υπάρχει διαθέσιμη τιμή για την Ελλάδα. Πηγή άντλησης των στοιχείων για τον υπολογισμό αυτό είναι η Eurostat Structural Business statistics – Business Demography. Table bd_9bd_sz_cl_</p> <p>Ο δείκτης δύναται να παρακολουθείται από έρευνα πεδίου ή / και με σύστημα παρακολούθησης της ΔΑ μέσω της υποχρέωσης υποβολής οικονομικών καταστάσεων από τους αποδέκτες της ενίσχυσης η εναλλακτικά από τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου είτε μέσω TAXISNET.</p>
<p>8.v.1 - Εφαρμογή σχεδίων αναδιάρθρωσης σε επιχειρησιακό και συλλογικό επίπεδο και προσαρμογή επιχειρήσεων και εργαζομένων στις αλλαγές</p>	<p>T3282. Επιχειρήσεις που βελτίωσαν την επιχειρησιακή τους λειτουργία ένα έτος μετά την λήξη της ενίσχυσης τους</p>	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνει με δυσκολία. Σημειώνεται ότι για να είναι αξιόπιστη η μέτρηση θα πρέπει να ορισθεί συγκεκριμένο ποσοτικό διαρθρωτικό οικονομικό μέγεθος που θα μετράται πριν και μετά από την ενίσχυση όπως για παράδειγμα η μεταβολή στην παραγωγικότητα της εργασίας των ενισχυόμενων επιχειρήσεων</p> <p>Ο δείκτης δύναται να παρακολουθείται από έρευνες πεδίου (2016, 2018, 2020, 2022) ή / και από το σύστημα παρακολούθησης της Δ.Α μέσω της υποχρέωσης υποβολής οικονομικών καταστάσεων από τους αποδέκτες της ενίσχυσης η εναλλακτικά από τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου είτε μέσω TAXIS-NET</p>
<p>9.i.1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που βρίσκονται εκτός αγοράς εργασίας και που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, με έμφαση σε άτομα που έχουν την ευθύνη της φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό.</p>	<p>10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους</p>	<p>Η τιμή στόχου του δείκτη (έτος 2023): Η τιμή στόχου προσδιορίζεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης με βάση τους διαθέσιμους πόρους του κάθε ΠΕΠ και σε αυτή συμπεριλαμβάνεται και η τιμή βάσης.</p> <p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης.</p>

443

	10903. Άνεργοι ωφελούμενοι από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης που κατέχουν θέση εργασίας εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	Η τιμή του δείκτη προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία από τις δράσεις ΤΟΠΕΚΟ της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου και ειδικότερα το ποσοστό εύρεσης απασχόλησης στην περιφέρεια (το οποίο ανέρχεται σε ~15%) και συνδέεται με την τιμή στόχο του κοινού δείκτη εκρών CO01.
9ii1 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες	05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες, 11104. Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης.
9ii2 - Ενίσχυση των ατόμων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά, για την εργασιακή και κοινωνική ένταξή τους	10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης.
9iii1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για άτομα που πλήττονται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό και έχουν την ευθύνη της φροντίδας ΑμεΑ	10502. Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη 10502 αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης. Οι τιμές του δείκτη 05504 θα αποτιμηθούν στο πλαίσιο μελέτης αξιολόγησης των αντίστοιχων δράσεων, οπότε η εκτίμηση του εξαρτάται από την υλοποίηση αυτών των μελετών. Ο δείκτης 11509 αποτελεί πρόσθετο δείκτη αποτελεσμάτων στις προσκλήσεις των ΠΕΠ για τις πράξεις της Εξειδικευμένης Εκπαιδευτικής Στήριξης. Η τιμή στόχου προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη τον μέγιστο αριθμό των σχολικών μονάδων, που έχουν ωφεληθεί ετησίως από την έως τώρα εφαρμογή της δράσης (ήτοι 183 σχολικές μονάδες – τιμή επίτευξης έτους 2016), στο σύνολο των σχολικών μονάδων της Περιφέρειας (2.944) και δεν αθροίζεται στην τιμή βάσης. Οι τιμές του δείκτη

<p>4.4.9.iii2 - Βελτίωση της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκπαιδευτικής υποστήριξης σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες (ΑΜΕΑ, μαθητές με αναπηρία ή/και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κακοποιημένες γυναίκες)</p>	<p>διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους,</p> <p>05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες,</p> <p>11509. Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης σε μαθητές ΑΜΕΑ</p>	<p>προσδιορίζονται με βάση τα στοιχεία της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Τομέας Παιδείας όσον αφορά στο σύνολο σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Αττική (2.944).</p>
<p>9.iv1 - Βελτίωση της παροχής υπηρεσιών υγείας σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και λοιπές ευπαθείς κοινωνικά ομάδες.</p>	<p>11206. Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ),</p> <p>11207. Ποσοστό των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στις συγχρηματοδοτούμενες δομές στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες ψυχικής υγείας στην περιφέρεια,</p> <p>11208. Ποσοστό των</p>	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη 11206 αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας από εφαρμογές ΗΔΙΚΑ και το ΟΓΠΣ.</p> <p>Για το δείκτη 11207 πηγή άντλησης των στοιχείων για τον προσδιορισμό των τιμών του δείκτη είναι τα δεδομένα του: www.psychargos.gov.gr</p> <p>Πηγή άντλησης των στοιχείων για τον προσδιορισμό των τιμών του δείκτη 11208 είναι το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ). Οι τιμές του δείκτη ανά περιφέρεια θα παρέχονται στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσής του κάθε Μάρτιο, με βάση τα δεδομένα που αποστέλλουν οι φορείς/δικαιούχοι από τα πληροφορικά συστήματα παρακολούθησης που διαθέτουν. Για τον παρονομαστή είναι δυνατόν να ληφθεί τιμή προηγούμενου έτους αν δεν έχει εξαχθεί η τιμή του τρέχοντος, οπωσδήποτε όμως θα ταυτίζεται με την Έκθεση ΕΚΤΕΠΝ.</p> <p>Οι τιμές του δείκτη 05504 θα αποτιμηθούν στο πλαίσιο μελέτης αξιολόγησης των αντίστοιχων δράσεων, οπότε η εκτίμηση του εξαρτάται από την υλοποίηση αυτών των μελετών.</p>

445

<p>9iv2 - Βελτίωση της προσβασιμότητας των κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε ποιοτικές και ολοκληρωμένες κοινωνικές υπηρεσίες</p>	<p>ατόμων που ωφελούνται από υπηρεσίες υγείας για εξαρτήσεις προς το σύνολο των ατόμων που αιτήθηκαν υπηρεσίες για εξαρτήσεις,</p> <p>05504. Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες/διευρυμένες υπηρεσίες</p>	
<p>9.v.1 - Ενίσχυση ίδρυσης και λειτουργίας κοινωνικών επιχειρήσεων</p>	<p>11303. Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης</p>	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από το Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης</p>
<p>9.a.1 - Βελτίωση των όρων ισότιμης προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της πρόσβασης των ευπαθών & ευάλωτων ομάδων σε ποιοτικές υπηρεσίες, μέσω βελτίωσης των αντίστοιχων</p>	<p>T3301. Πληθυσμός που καλύπτεται από κοινωνικές υποδομές</p>	<p>Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά καθώς ο δείκτης θα ενημερώνεται από τα στοιχεία υλοποίησης της δράσης.</p>

4.6 υποδομών σε υποβαθμισμένες περιοχές	T3300. Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών υγείας (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια)	Η παρακολούθηση του δείκτη γίνεται σε ετήσια βάση από το ESYnet / (ESYnet: http://www.moh.gov.gr/articles/bihealth/stoixeia-noshleytikhs-kinhshs).
10.α.1. Βελτίωση και εκσυγχρονισμός υποδομών και εξοπλισμού της Εκπαίδευσης και της Δια βίου μάθησης στην Αττική	T3311. Ποσοστό πληθυσμού που εξυπηρετείται από Εκπαιδευτικές Υποδομές	Προβλέπεται ότι η παρακολούθηση του δείκτη αποτελέσματος θα γίνεται κανονικά από τα απογραφικά στοιχεία σχολικών μονάδων που τηρούνται από την ΚΤ.ΥΠ.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

7.3 Εξέταση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ Αττικής 2014-2020

Για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, το προτεινόμενο Σχέδιο Αξιολογήσεων του ΕΠ Αττικής (Οκτώβριος 2016) περιλαμβάνει τη διενέργεια τόσο διαμορφωτικών όσο και ανακεφαλαιωτικών αξιολογήσεων. Η πρώτη κατηγορία (διαμορφωτικές αξιολογήσεις) είναι αναγκαία γιατί έχει προγνωστικό χαρακτήρα και επικεντρώνεται στον τρόπο εφαρμογής μιας παρέμβασης. Η δεύτερη κατηγορία (ανακεφαλαιωτικές αξιολογήσεις) είναι επίσης αναγκαία γιατί έχει αναδρομικό/απολογιστικό χαρακτήρα και παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σε σχέση με τις επιπτώσεις και τα αποτελέσματα μιας παρέμβασης.

Στην πρώτη κατηγορία οι μέθοδοι αξιολόγησης που ακολουθούνται είναι κατά κανόνα ποιοτικές ενώ στην δεύτερη κατηγορία είναι κατά κανόνα ποσοτικές, χωρίς ωστόσο να αποκλείεται, όπου κρίνεται εφικτό, και ο συνδυασμός ποιοτικών και ποσοτικών παραμέτρων.

Γενικά, οι μεθοδολογίες που θα εφαρμοστούν περιλαμβάνουν τη μεθοδολογία «counterfactual impact evaluation», τις τεχνικές της «θεωρητικής αξιολόγησης» (theory-based evaluation), τη διενέργεια ερευνών πεδίου σε ωφελούμενους από τις παρεμβάσεις, τη διοργάνωση συνεντεύξεων και focus groups, την εκπόνηση μελετών περίπτωσης, κ.λπ.

Το προτεινόμενο Σχέδιο Αξιολόγησης διατρέχει χρονικά όλη την προγραμματική περίοδο υλοποίησης του ΕΠ (2016 έως 2023). Ο εκτιμώμενος, αρχικά, αριθμός αξιολογήσεων ανέρχεται σε 24 Αξιολογήσεις με συνολικό, εκτιμώμενο προϋπολογισμό 850.000,00 ευρώ.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης του ΕΠ της Περιφέρειας Αττικής αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για το σύνολο των ενεργειών αξιολόγησης που πρόκειται να αναληφθούν για αυτό, κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Ο πολυετής προγραμματισμός του συνόλου των ενεργειών αξιολόγησης μέσω της καταγραφής των αναγκών, ο προσδιορισμός των ρόλων

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΗΡΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

των εμπλεκόμενων φορέων, η παροχή έγκαιρης και έγκυρης πληροφόρησης, η ανάπτυξη εργαλείων και μεθόδων, η εξοικείωση του συνόλου των φορέων που σχετίζονται με τα θέματα αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων και των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης, συνθέτουν το πλέγμα των ενεργειών που προσδιορίζονται και περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια. Οι στόχοι του Σχεδίου Αξιολόγησης είναι:

- > Η βελτίωση της ποιότητας των αξιολογήσεων μέσω σωστού σχεδιασμού, περιλαμβάνοντας τον προσδιορισμό και τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων
- > Η παροχή πληροφορίας στους διαχειριστές και λήπτες αποφάσεων που βασίζεται στις αξιολογήσεις
- > Να διαμορφώσει ένα πλαίσιο για το σχεδιασμό αξιολογήσεων επιπτώσεων
- > Να διασφαλίσει ότι οι αξιολογήσεις θα παρέχουν τις αναγκαίες εισροές για την κατάρτιση των ετήσιων εκθέσεων και των εκθέσεων προόδου
- > Να διευκολύνει την Επιτροπή στο να συνθέσει τα ευρήματα από τα διαφορετικά Κράτη Μέλη και να επικοινωνήσει τα διαθέσιμα στοιχεία
- > Να εξασφαλίσει ότι έχουν προβλεφθεί οι κατάλληλοι πόροι για τη ολοκλήρωση των αξιολογήσεων

Στο πλαίσιο του ΕΠ Αττική 2014-2020 το Σχέδιο Αξιολόγησης θα πρέπει να έχει ως στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Προγράμματος και τη διευκόλυνση της ανταλλαγής των γνώσεων σχετικά με το ποιο είναι το αποτέλεσμα στα διαφορετικά πεδία πολιτικής. Επιπλέον, το Σχέδιο Αξιολόγησης θα πρέπει να εξηγήει πως η διαδικασία της αξιολόγησης θα οδηγήσει στη διαμόρφωση συνολικών συμπερασμάτων για τη συνεισφορά κάθε Άξονα Προτεραιότητας σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί. Οι αξιολογήσεις θα πρέπει επίσης να οδηγούν σε συμπεράσματα σε σχέση με την επίπτωση του Προγράμματος στους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Οι δράσεις και ενέργειες αξιολόγησης που προβλέπονται από το Σχέδιο διαφέρουν μεταξύ τους και υλοποιούνται με μία καθορισμένη χρονική αλληλουχία, προκειμένου να υπάρξει συσχέτιση με την πρόοδο υλοποίησης του ΕΠ, αλλά και ανταπόκριση στις κανονιστικές απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας, παρέχοντας ένα ποιοτικό αποτέλεσμα.

Η διαδικασία αξιολόγησης κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 παρουσιάζει ορισμένα σημαντικά στοιχεία διαφοροποίησης σε σχέση με προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, που σε σημαντικό βαθμό ενισχύουν το χαρακτήρα της ως εργαλείο προγραμματισμού. Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση εξελίσσεται παράλληλα με την υλοποίηση των ΕΠ, συμβάλλοντας στη βελτίωση της υλοποίησης των ΕΠ, τεκμηριώνοντας την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και προτείνοντας τις αναγκαίες αναθεωρήσεις προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα αυτή και να επιβεβαιωθεί η επίτευξη των στόχων που θέτει ο αρχικός προγραμματισμός. Η μετάβαση από μία διαδικασία ένταξης έργων με βάση κυρίως την ωριμότητα τους σε μία διαδικασία ένταξης που στηρίζεται πρωτίστως στη συμβολή των παρεμβάσεων προς επίτευξη των αποτελεσμάτων του προγραμματισμού, αποτελεί ένα ιδιαίτερα ουσιαστικό στοιχείο του προγραμματισμού, το

οποίο καθιστά απαραίτητη την αξιοποίηση των αξιολογήσεων προς βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ΕΠ.

Σε αυτό το νέο προγραμματικό πλαίσιο, ουσιαστικά στοιχεία της διαδικασίας αξιολόγησης αποτελούν:

- σχεδιασμός μιας ενιαίας διαδικασίας αξιολόγησης, που καλύπτει τις παρεμβάσεις των δύο Ταμείων που συγχρηματοδοτούν το ΕΠ.
- Η θεματική επικέντρωση του ΕΠ σε επενδυτικές προτεραιότητες και ειδικούς στόχους με βάση το νέο κανονιστικό πλαίσιο, η οποία επιβάλλει την εστίαση και των διαδικασιών αξιολόγησης στους κύριους τομείς παρέμβασης, όπως αυτοί προκύπτουν με βάση την επικέντρωση του ΕΠ.
- Ο νέος χαρακτήρας των Ετήσιων Εκθέσεων Υλοποίησης των ΕΠ, οι οποίες προσανατολίζονται, επίσης, στην καταγραφή των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνονται μέσω της υλοποίησης των παρεμβάσεων, αλλά και οι προβλεπόμενες από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο Εκθέσεις Υλοποίησης του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης, επιβάλλουν την ποσοτική μέτρηση των αποτελεσμάτων της υλοποίησης με έναν ενιαίο και συνεκτικό τρόπο καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου.
- Οι ειδικές απαιτήσεις του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων, όπως είναι η υποστήριξη των αιτήσεων τροποποίησης των ΕΠ από πληροφορίες σχετικά με τις αναμενόμενες επιπτώσεις της τροποποίησης στις προτεραιότητες της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και στους ειδικούς στόχους που ορίζονται στα ΕΠ (Άρθρο 30, παρ. 1), η υποβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύνθετων εκθέσεων επί των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων, συνεπάγονται την αύξηση του εύρους των αξιολογήσεων που θα εκπονηθούν στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.
- Ορισμένα στοιχεία του προγραμματισμού, όπως είναι η εφαρμογή παρεμβάσεων σε χωρικό επίπεδο, συνεπάγονται νέες ανάγκες αξιολόγησης στις περιπτώσεις που οι παρεμβάσεις αυτές έχουν σύνθετο χαρακτήρα (Άρθρο 15, παραγρ. 2 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων).

Ειδικότερα, το Σχέδιο Αξιολόγησης του Ε.Π. «Αττική» 2014 – 2020 περιλαμβάνει 25 Αξιολογήσεις, εκ των οποίων μόλις οι 5 έχουν ολοκληρωθεί από τις 12 που ήταν ο σχεδιασμός μέχρι το τέλος του 2020, ενώ και για τις επόμενες εκτιμάται ως δύσκολη η υλοποίησή τους στο αρχικό χρονοδιάγραμμα, με δεδομένη την καθυστέρηση που παρατηρήθηκε σε μια σειρά από σχετικές δράσεις. Σημειώνεται λοιπόν, ότι το Σχέδιο Αξιολόγησης χρήζει αναθεώρησης, καθώς αφενός υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις με τον αρχικό σχεδιασμό των παρεμβάσεων, τόσο στο είδος όσο και στο χρονισμό εκκίνησης τους, αφετέρου μετά την εμπειρία υλοποίησης του ΠΕΠ από το 2014 και μετά, εκτιμάται ότι οι απαιτήσεις του περιεχομένου του Σχεδίου Αξιολόγησης ήταν ιδιαίτερα αυξημένες και εκ του αποτελέσματος μη ρεαλιστικές. Συνεπώς, καθίσταται απαραίτητη η αναθεώρηση του προς την κατεύθυνση δραστηκής μείωσης των απαιτούμενων αξιολογήσεων και προσαρμογής του χρονοδιαγράμματος στους επίκαιρους ρυθμούς υλοποίησης των δράσεων του ΠΕΠ. Στο

πλαίσιο αυτό, με δεδομένη την πολύ περιορισμένη υλοποίηση του Σχεδίου Αξιολόγησης, εκτιμάται ότι η κατάσταση για τα δεδομένα ως προς τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας δεδομένων για τις επιμέρους μελέτες δεν έχουν μεταβληθεί και ισχύει όπως έχει αποτυπωθεί στον Πίνακα 100 της Αξιολόγησης του ΠΕΠ του 2018.

Ο επόμενος Πίνακας επιβεβαιώνει την ανωτέρω διαπίστωση και αποτυπώνει τις προτεινόμενες μελέτες αξιολόγησης, σύμφωνα με το Σχέδιο Αξιολόγησης του 2016, με την ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης και την προσθήκη ενός πεδίου που δηλώνει με ΝΑΙ ή ΟΧΙ την επίτευξη υλοποίησης της κάθε μελέτης γενικά.

Πίνακας 108: Εξέταση πορείας υλοποίησης Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ Αττικής 2014-2020

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Υλοποίηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
1	Εκ των προτέρων αξιολόγηση και Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Δεκέμβριος 2014	ΝΑΙ
2	Εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΕΠ Αττική 2007 – 2013	Νοέμβριος 2017	ΟΧΙ
3	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Δεκέμβριος 2017	ΝΑΙ
4	Αξιολόγηση Δράσεων εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Β' εξάμηνο 2017	ΝΑΙ
5	Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Δεκέμβριος 2017	ΟΧΙ
6	Αξιολόγηση της λειτουργίας των δομών υποστήριξης των γυναικών θυμάτων βίας στα ΠΕΠ και στο ΕΠΜΔΤ	Ιούλιος 2018	ΝΑΙ
7	Αξιολόγηση του Συστήματος Διακυβέρνησης της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης μέσω της υλοποίησης Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) της Περιφέρειας Αττικής	Δεκέμβριος 2018	ΟΧΙ
8	Αξιολόγηση Εξειδικευμένης Εκπαιδευτικής Υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Φεβρουάριος 2019	ΟΧΙ
9	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Φεβρουάριος 2019	ΟΧΙ
10	Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Μάρτιος 2019	ΝΑΙ

Πίνακας 108: Εξέταση πορείας υλοποίησης Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ Αττικής 2014-2020

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Υλοποίηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
11	Αξιολόγηση των Κέντρων Κοινότητας - One Stop Shops ευπαθών ομάδων του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Δεκέμβριος 2019	ΟΧΙ
12	Αξιολόγηση των κοινωνικών Δομών Άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Δεκέμβριος 2019	ΟΧΙ
13	Αξιολόγηση της πράξης «Λειτουργία Περιφερειακών Μηχανισμών Υποστήριξης της ανάπτυξης και προώθησης των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.) και ευρύτερα των πρωτοβουλιών της Κοινωνικής Οικονομίας» καθώς και των Πράξεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης των Κοιν.Σ.Επ.	Δεκέμβριος 2021	ΟΧΙ
14	Αξιολόγηση Δράσεων καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας του ΕΠ Αττική 2014-2020	Δεκέμβριος 2021	ΟΧΙ
15	Αξιολόγηση των επιπτώσεων των δράσεων της Στρατηγικής για τη φτώχεια στο ΕΠ Αττική 2014-2020	Ιανουάριος 2022	ΟΧΙ
16	Αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του ΕΠ Αττική 2014-2020 που αφορούν στην επιχειρηματικότητα και καινοτομία	Ιανουάριος 2022	ΟΧΙ
17	Αξιολόγηση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της συνάφειας του ΕΠ Αττική 2014-2020	Μάρτιος 2022	ΟΧΙ
18	Αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του ΕΠ Αττική 2014-2020 που αφορούν στην κλιματική αλλαγή και στο περιβάλλον	Μάρτιος 2022	ΟΧΙ
19	Αξιολόγηση των επιπτώσεων των παρεμβάσεων του ΕΠ Αττική 2014-2020 στις υποδομές Υγείας, Πρόνοιας και Εκπαίδευσης	Απρίλιος 2022	ΟΧΙ
20	Αξιολόγηση της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης μέσω της υλοποίησης Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ) της Περιφέρειας Αττικής	Ιούνιος 2022	ΟΧΙ
21	Αξιολόγηση των Δράσεων Τεχνικής Βοήθειας του ΕΠ Αττική 2014-2020	Ιούνιος 2022	ΟΧΙ

Πίνακας 108: Εξέταση πορείας υλοποίησης Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ Αττικής 2014-2020

α/α	Τίτλος αξιολόγησης	Ενδεικτική ημερομηνία ολοκλήρωσης	Υλοποίηση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
22	Αξιολόγηση δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 8 και συμβάλλουν στις Στρατηγικές Έξυπνης Εξειδίκευσης του ΕΠ Αττική 2014-2020	Σεπτέμβριος 2022	ΟΧΙ
23	Έκθεση Σύνοψης Αξιολογήσεων του ΕΠ Αττική 2014 – 2020	Σεπτέμβριος 2022	ΟΧΙ
24	Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του ΕΠ Αττική 2014-2020	Οκτώβριος 2022	ΟΧΙ
25	Εκ των υστέρων αξιολόγηση του ΕΠ Αττική 2014-2020	Δεκέμβριος 2024	ΟΧΙ

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

ⁱ Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2014) Απογραφή Πληθυσμού – Κατοικιών 2011. Μόνιμος πληθυσμός κατά φύλο, ομάδες ηλικιών και τόπο γέννησης, Περιφερειακές Ενότητες. Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.

ⁱⁱ Γιώργος Πετράκος – Γιάννης Ψυχάρης, Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα, 2^η Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

ⁱⁱⁱ Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (2017) Βασικοί Δείκτες Έρευνας και Ανάπτυξης για δαπάνες & προσωπικό το 2015 στην Ελλάδα. Αθήνα: ΕΚΤ

^{iv} Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2015) Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Αττικής (RIS3). Αθήνα: Logo: LOGOTECH.

^v Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2^η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής, Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.

^{vi} Ειδική Υπηρεσία Επιθεώρησης Ενέργειας, (2014) Στατιστικά Στοιχεία, Αρχείου Επιθεώρησης Κτιρίων. Αθήνα: ΕΥΕΕ.

^{vii} Νικόλαος Τριανταφύλλου, (2018) Το πρόβλημα των κενών και εγκαταλειμμένων κτηρίων στο κέντρο της Αθήνας. Αθήνα: διαΝΕΟσις.

^{viii} Τράπεζα της Ελλάδος, (2011) Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα. Αθήνα: Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής.

^{ix} Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, (2016) Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.

^x Τράπεζα της Ελλάδος, (2014) Ελληνικός τουρισμός και κλιματική αλλαγή: πολιτικές προσαρμογής και νέα στρατηγική ανάπτυξης. Αθήνα: Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής.

^{xi} Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017) 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδάτινου Διαμερίσματος Αττικής (EL 06). Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.

^{xii} Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2013) Έγκριση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδάτινου Διαμερίσματος Αττικής (ΦΕΚ/1004/Β'/24-04-2013). Αθήνα: ΥΠΕΚΑ

^{xiii} Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2^η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής, Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.

^{xiv} Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2017) Ιεράρχηση Αναγκών και Προτεραιοποίηση Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας στην Περιφέρεια Αττικής. Αθήνα: Στεργιούλη Μάρθα – Λητώ.

^{xv} Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017) Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υ.Δ. Αττικής. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.

^{xvi} Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017) 1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του Υ,Δ, Αττικής, Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.

^{xvii} Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017) 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του Υ,Δ, Αττικής. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.

^{xviii} Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2^η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής, Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.

^{xix} Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017) 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδάτινου Διαμερίσματος Αττικής (EL 06). Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.

^{xx} Ειδική Γραμματεία Υδάτων, (2017), Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων – Βάση Δεδομένων Παρακολούθησης Λειτουργίας. Αθήνα: ΥΠΕΚΑ.

^{xxi} Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) Στατιστικά – Ανάλυση ανά Δήμο, Πιστοποιήσεις Ε.Ε.Α.Α. ανά Δήμο. Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.

^{xxii} Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2^η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής, Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.

^{xxiii} Ειδικός Διαβαθμισμένος Σύνδεσμος Νομού Αττικής, (2016) Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την 2^η Αναθεώρηση του ΠΕ.Σ.Δ.Α. Αττικής, Αθήνα: ΕΔΣΝΑ.

^{xxiv} Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης, (2016) Ετήσιος Απολογισμός & Ετήσιο Δελτίο. Αθήνα: ΕΥΔΑΠ.

^{xxv} Μουσείο Ακρόπολης (2016) Σύντομος Απολογισμός (Ιούνιος 2016 – Μάιος 2017). Αθήνα: Μουσείο Ακρόπολης.

^{xxvi} Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, (2016) Μελέτη Επιδράσεων ΚΠΙΣΝ – Παρουσίαση στην Ειδική Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Δημοσίου. Αθήνα: TheBostonConsultingGroup.

^{xxvii} Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2017) 3^η Επιτροπή Παρακολούθησης – Παρουσίαση ΟΧΕ. Αθήνα: ΕΥΔΕΠ.

^{xxviii} Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε., (2016) Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016. Πειραιάς: ΟΛΠ.

^{xxix} Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών, (2016) Οικονομικές Επιδράσεις από την ιδιωτικοποίηση του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς. Αθήνα: ΙΟΒΕ.

^{xxx} Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, (2017) Στατιστικά στοιχεία Εναρμόνισης Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής. Αθήνα: ΕΕΤΑΑ.

^{xxxi} Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Αττικής, (2017) Δομές Κοινωνικής Ένταξης – socialattica.gr. Αθήνα: ΕΥΔΕΠ.

^{xxxii} Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Αλληλεγγύης. (2017) Ετήσια Έκθεση 2017 & Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη του Οικοσυστήματος της Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας 2017 – 2023. Αθήνα: Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας 2017 – 2023.

^{xxxiii} Ελληνική Στατιστική Αρχή, (2017) Συνθήκες Διαβίωσης στην Ελλάδα – Νοέμβριος 2017. Πειραιάς: ΕΛΣΤΑΤ.

